Prof. Dr. M. Es'ad COŞAN

MEVLİD KANDİLİ

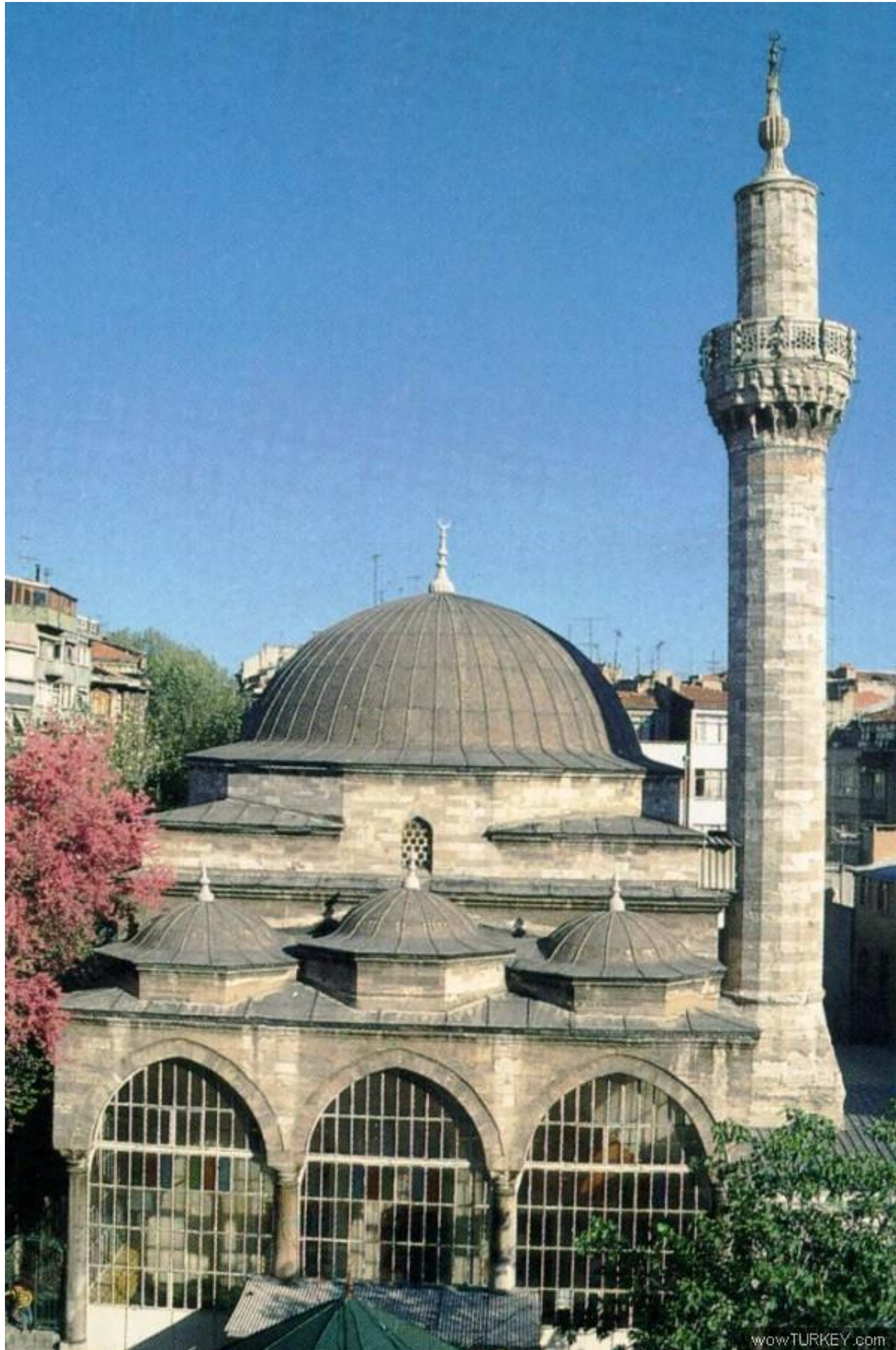

Hazırlayan:

Dr. Metin ERKAYA

بسم الله الرحمن الرحيم

İÇİNDEKİLER

wowTURKEY.com

ÖNSÖZ

Mevlid Kandili, alemlere rahmet olarak gönderilmiş olan, kendisinden sonra başka nebî ve rasûl gelmeyecek olan, kıyamete kadar hükmü devam edecek olan ahir zaman peygamberi, Ahmed-i Mahmûd-u Muhammed-i Mustafâ Efendimiz'in cihana teşrif ettiği gündür.

Ona inanmak, onu sevmek imanımızın gereğidir. Bir kimse Peygamber Efendimiz'i annesinden, babasından, kardeşinden, evlâdından ve bütün insanlardan daha çok sevmedikçe gerçek mü'min olamaz.

Gerçek mü'min olmanın göstergesi Peygamber Efendimiz'in muhabbetidir, aşkıdır, sevgisidir. Bir insanın yanında Peygamber Efendimiz anneden, babadan, evlattan, kardeşten, sevgiliden, hepsinden daha sevgili değilse, içinde Peygamber sevgisi coşmuyorsa, o insan hakiki mü'min olamamış demektir.

Çünkü, Allah'ın emrini bize o öğretti. Allah'ın rızası yolunu bize o gösterdi. Onu sevmeden, ona bağlanmadan, ona itirazsız tâbî olmadan, insan Allah'ın rızasını kazanamaz.

Bu sevgiyi elde etmek için, Rasûlüllah Efendimiz'i tanımak, hadis-i şeriflerini okumak lâzım! Hayatı hadis-i şeriflerine göre yaşamağa çalışmak lâzım! Rasûlüllah Efendimiz'e salât ü selâmı çok getirmek lâzım! Rasûlüllah Efendimiz'in ümmetine çok halisâne hizmet etmek lâzım!

Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi muhabbetullaha, muhabbet-i Rasûlüllah'a gark eylesin... O sevgiyle yaşatsın, o sevgiyle ahirete göçürsün... Habîb-i Edîbi'ne Firdevs-i A'lâ'sında komşu eylesin... Rüyalarımızda gül cemâlini sık sık görmeyi nasib eylesin...

Elinizdeki kitap Prof. Dr. Mahmud Es'ad Coşan Hocamız'ın Mevlid Kandili dolayısıyla muhtelif yerlerde ve muhtelif yıllarda

yaptığı konuşmalardan oluşuyor. Hocamız bu konuşmalarında Peygamber Efendimiz'i tanıtıyor, hayatı ve özellikleri hakkında bilgi veriyor, Peygamber Efendimiz'i sevmenin önemini anlatıyor. Bu sevgiyi kazanabilmek için neler yapmamız gerektiğini, nelere dikkat etmemiz gerektiğini bize bildiriyor.

Bu çalışmanın Rasûlüllah'ı tanıma, sevme ve anlama konusunda okuyucuya faydalı olacağını, Allah'ın ve Rasûlünün rızasını kazanma yolunda katkıda bulunacağını ümid ediyoruz.

Kaset çözümünde yardım eden M. Zâhid Erkaya'ya, M. Es'ad Erkaya'ya; fotoğraflarda ve teknik konularda yardımcı olan Lütfullah Erkaya'ya, Abdüllatif Erkaya'ya ve Ahmed Enis Erkaya'ya teşekkür ediyoruz.

Dr. Metin ERKAYA
Sincan, Ekim 2016

KISALTMALAR

SAS	: *Salla'llàhu aleyhi ve sellem.*
AS	: *Aleyhi's-selâm.*
RA	: *Radıya'llàhu anh/ anhâ/anhümâ.*
Rh.A	: *Rahmetu'llàhi aleyh.*
KS	: *Kaddesa'llàhu sirrahû.*
RE.	: *Râmûzü'l-Ehàdîs*
ME.	: *Muhtâru'l-Ehàdîs*
RS.	: *Riyàzu's-Sàlihîn*
a.g.e.	: Adı geçen eser.
v.	: Vefatı.
vs.	: ve sâire
s.	: sayfa
(خ)	: Buhàrî, *Sahîh*
(م)	: Müslim, *Sahîh*
(د)	: Ebû Dâvud, *Sünen*
(ت)	: Tirmizî, *Sünen*
(ن)	: Neseî, *Sünen*
(ه)	: İbn-i Mâce, *Sünen*
(حم)	: Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*
(عب)	: Abdü'r-Rezzâk, *Musannef*
(ط)	: Tayâlisî, *Müsned*
(ش)	: İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*
(ع)	: Ebû Ya'lâ, *Müsned*
(طب)	: Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*
(طس)	: Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*
(قط)	: Dâra Kutnî, *Sünen*
(حل)	: Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*

(ق) : Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*

(هب) : Beyhakî, *Şuabü'l-İman*

(عق) : Ukaylî, *Duafâ*

(عد) : İbn-i Adiyy, *Kâmil fi'd-Duafâ*

(خط) : Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*

(كر) : İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*

(حب) : İbn-i Hibbân, *Sahîh*

(ك) : Hâkim, *Müstedrek*

(ض) : Ziyâ el-Makdisî, *el-Ehâdîsü'l-Muhtare*

(در) : Dârimî, *Sünen*

(خز) : İbn-i Huzeyme, *Sahîh*

(بر) : İbn-i Abdi'l-Ber, *el-İstiâb*

(غ) : Begavî, *Şerhü's-Sünneh*

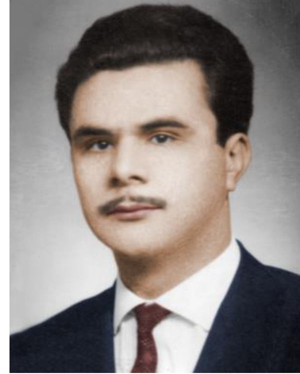
(طح) : Tahâvî, *Şerhü Maâni'l-Âsâr*

PROF. DR. MAHMUD ES'AD COŞAN

(14 Nisan 1938 - 4 Şubat 2001)

14 Nisan 1938 (13 Safer 1357) tarihinde, Çanakkale'nin Ayvacık ilçesinin Ahmetçe köyünde doğdu. Babası Halil Necâti Efendi, annesi Şâdiye Hanım'dır. Anne ve baba tarafından soyu, Buhàra'dan Çanakkale'ye göç etmiş seyyidlere dayanır.

Küçük yaşta iken ailesi İstanbul'a taşındı. 1950'de İstanbul Vezneciler İlkokulu'nu, 1956'da Vefa Lisesi'ni bitirdi. Aynı yıl İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arap-Fars Filolojisi Bölümü'ne girdi. Arap Dili ve Edebiyatı, İran Dili ve Edebiyatı, Ortaçağ Tarihi ile Türk-İslâm Sanatı sertifikalarını alarak, 1960 yılında Edebiyat Fakültesi'nden mezun oldu.

Aynı yıl, Ankara Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi'nde açılan asistanlık imtihanını kazanarak, Klasik-Dinî Türkçe Metinler Kürsüsü'ne asistan olarak girdi. Fakülte yayın komisyonunda iki yıl sekreterlik yaptı. 1965 yılında, XV. Yüzyıl şairlerinden olan *Hatiboğlu Muhammed ve Eserleri* konusunda doktora tezi vererek ilâhiyat doktoru ünvanını aldı. 1967-1968 yıllarında Ankara Yükseliş Mühendislik ve Mimarlık Özel Yüksek Okulu'nda *Türkçe ve Hümaniter Bilgiler* derslerini verdi.

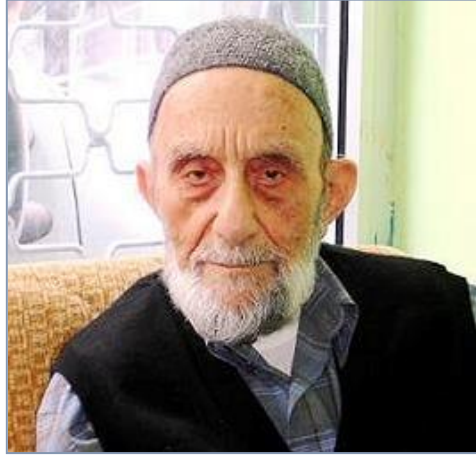
Askerlik görevine Tuzla Piyade Okulunda başladı (15 Ekim 1971). Ağrı Patnos'ta yedeksubay olarak tamamladı (31 Aralık 1972).

1973 yılında, *Hacı Bektâş-ı Velî, Makàlât* adlı doçentlik tezi ile doçent ünvanını aldı ve Ankara Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Türk-İslâm Edebiyatı Kürsüsü'ne öğretim üyesi olarak tayin edildi. 1977-1980 yıllarında Sakarya Devlet Mimarlık ve

Mühendislik Akademisi'nde Türk Dili ve Edebiyatı dersleri verdi. Yurtdışında çeşitli üniversitelerde misafir öğretim üyeliklerinde bulundu.

1982 yılında, *İbrâhim-i Müteferrika ve Risâle-i İslâmiyye* isimli takdim teziyle ilâhiyat profesörü oldu. Sosyal ve kültürel faaliyetlere daha fazla zaman ayırabilmek düşüncesiyle, 1987 yılında emekliliğini isteyerek üniversiteden ayrıldı.

İlk dînî eğitimini ailesinde gördü. Dedesi Molla Mehmed Efendi, İstanbul'da medreselerde ilim tahsil etmiş ve Gümüşhaneli Ahmed Ziyâüddin Hazretleri'ne intisab etmiş bir kimseydi. Çanakkale Savaşında şehid olmuştur.

Babası Halil Necâti Efendi, küçük yaşta köyünde hafızlığını tamamladı. Gençliğinde Gümüşhaneli dergâhına mensub Çırpılarlı Hacı Ali Efendi'nin medresesine devam etti. İlk tasavvuf dersini de ondan aldı. Medreseler kapandıktan sonra tekrar köyüne döndü. Şadiye Hanım'la evlendi (1928).

Şâdiye Hanım da aynı sülâleden zikir ehli, bilgili bir hanımdı. Bu evlilikten beşi erkek, ikisi kız, yedi çocukları oldu. Prof. Dr. Mahmud Es'ad Coşan Hocaefendi, ailenin dördüncü çocuğudur.

Halil Necâti Efendi, çocuklarını okutmak amacıyla 1942 yılında İstanbul'a taşındı. Bir süre ticaretle meşgul oldu. O sırada, Şehzâdebaşı Damat İbrahim Paşa Camii'nde Serezli Hasîb Efendi'nin sohbetlerine devam etti. Onun vefatından sonra, Kazanlı Abdül'aziz Efendi'ye intisab etti. Onun Ümmügülsüm Camii'ndeki sohbetlerine katıldı. Abdül'aziz Efendi'nin tavsiyesi ile girdiği müezzinlik imtihanını kazanarak, Fatih Müftülüğü'nde göreve başladı. Abdül'aziz Efendi'nin vefatından sonra (1952), irşad görevini sürdüren Mehmed Zâhid Kotku Hazretleri'nin sohbetlerine devam etti. Onun yakın dostlarından oldu.

Bu münasebetle, Prof. Dr. Mahmud Es'ad Coşan Hocaefendi, küçük yaşta hocaefendilerin meclislerinde bulundu, onların maddî ve manevî ilgilerine mazhar oldu.

Edebiyat Fakültesi'nden mezun olduktan sonra, 1960 yazında Mehmed Zâhid Kotku Hazretleri'nin kızı Muhterem Hanım'la evlendi. Aynı yılın sonbaharında, Ankara İlâhiyat Fakültesi'ndeki asistanlık görevi dolayısıyla Ankara'ya taşındılar.

İlâhiyat Fakültesi'ndeki öğretim üyeliği yıllarında, Hocaefendi'nin kapısı herkese açıktı. Öğrencilerin çok sevdiği ve saygı gösterdiği bir kimseydi. Talebe gelir, kapıyı çalar, derdini anlatır, cevabını alır, müsterih bir çehre ile ayrılırdı. Olaylı ve kavgalı zamanlarda öğrencilerin arasına girer, onları akl-ı selime davet eder, kavgaları önlemeye çalışırdı.

1960'lı yıllarda fakültede resmî ders olarak Kur'an-ı Kerim dersi yoktu. Öğrenciler kendi gayretleriyle, Arapça'dan, Farsça'dan faydalanarak Kur'an-ı Kerim öğrenmeğe çalışıyordu. Bunu gören Hocaefendi, müsait zamanlarında hasbî olarak, isteyenlere Kur'an-ı Kerim ve Osmanlıca dersleri veriyordu.

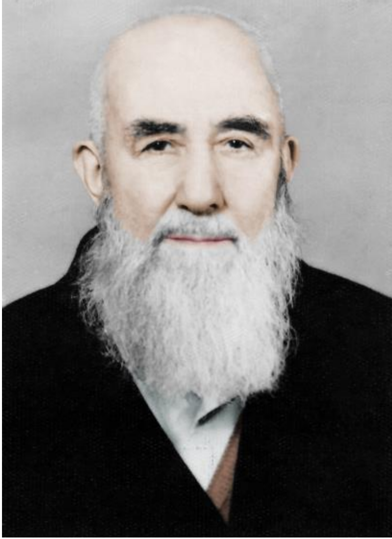
Öğrencilerini bilimsel araştırmalara, master ve doktora yapmaya teşvik ederdi. Öğretim üyeleri arasında saygınlığı vardı. Sahasında söz sahibi idi. Özellikle Türk-İslâm Edebiyatı'nda, ilk müracaat edilen kimseydi. Kendisinden önce profesör olmuş hocalar bile, ağır bir parça, çetin bir şiir oldu mu;

"—Es'ad Bey, şuna beraber bakabilir miyiz?" diye kendisine gelirlerdi. Herkese yardımcı olmaya çalışırdı.

İlk yıllar Kurtuluş'ta oturuyorlardı. Daha sonra Kalaba'ya taşındılar (1963). Evlerinin yakınında cami yoktu. Bir mescid açılması için önderlik etti. Daha sonra onun gayretleriyle bir dernek kurulup, cami yeri alındı. Üstte Kur'an Kur'an Kursu,

altta cami olmak üzere cami inşaatının yapılmasına gayret etti. Buralarda zaman zaman hadis ve tefsir sohbetleri yaptı.

Komşuluk ilişkileri çok mükemmeldi. Bütün yorgunluklarına ve yoğunluklarına rağmen, komşularına da vakit ayırırdı. Karşılıklı ziyaretleşmeler olurdu. Ziyaretlerde tebessümü eksik etmezdi. Ziyaret sırasında, kütüphaneden uygun bir kitap alır, orada bulunanlardan birisine bir yer açtırırdı. Sonra oradan bir miktar okuyarak sohbet ederdi.

Mehmed Zâhid Kotku Hazretleri, hemen her yıl Ankara'ya gelir, evlerinde bir süre misafir kalırdı. Ankara'nın çeşitli semtlerinde, çevre ilçelerde sohbetler, ziyaretler olurdu. Bazen de M. Es'ad Hocaefendi'yi de yanına alır, Anadolu'nun muhtelif şehirlerine beraber seyahat ederlerdi.

1977 Yılında, Mehmed Zâhid Kotku Efendi'nin bizzat elinden tutarak kürsüye oturtması ile İskenderpaşa Camii'nde *Râmûzü'l-Ehàdîs* derslerine başladı. Hafta sonlarında İstanbul'a gidiyor, pazar günü hadis dersini yapıp Ankara'ya dönüyordu.

Mehmed Zâhid Efendi'nin hastalığında, ameliyatında hep yakın hizmetinde bulundu. Son demlerinde de yanıbaşındaydı. Onun arzusu üzerine, 13 Kasım 1980 (5 Muharrem 1401) günü vefatından sonra, cemaatin eğitimiyle ve her türlü meselesiyle ilgilenme, tebliğ ve irşad görevini üstlendi.

Tasavvufî nisbeti; hocası Mehmed Zâhid Efendi vasıtasıyla Nakşibendî Tarikatı'nın, Hàlidiyye kolunun, Gümüşhâneviyye şubesidir. Ayrıca Kàdiriyye, Sühreverdiyye, Kübreviyye, Çeştiyye, Mevleviyye, Halvetiyye ve Bayrâmiyye tarikatlarından da irşada me'zundur.

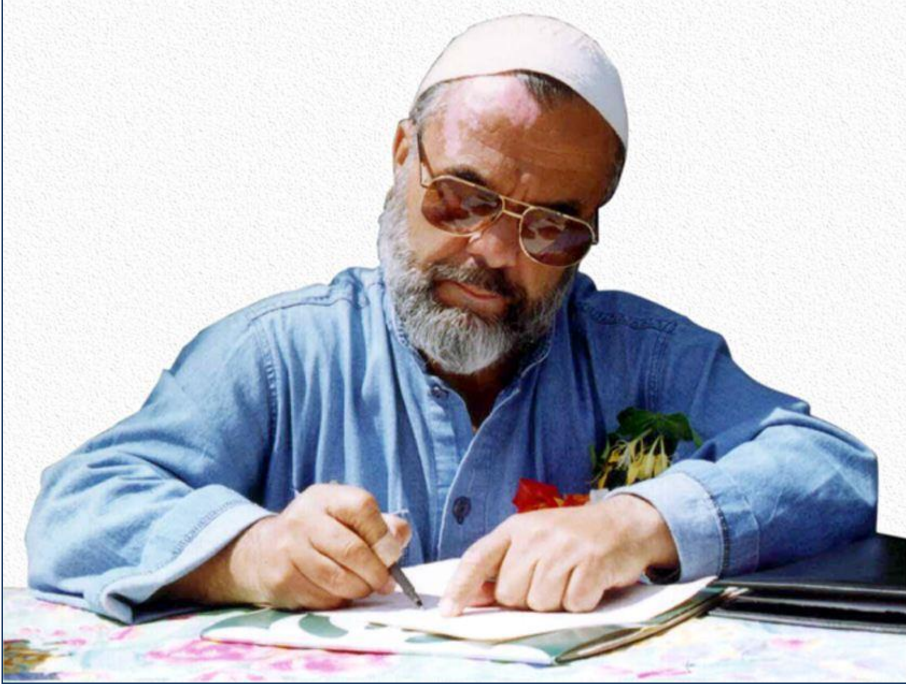
Onun döneminde hadis derslerine ilgi daha da arttı. Cemaat yer bulamadığı için camiye ilâveler yapıldı, ders dinlenilecek yerler beş-altı kat genişletildi. Caminin yanındaki eski binalar alınarak camiye katıldı. Ayrıca Ankara, İzmir, Bursa, Sapanca, İzmit ve Eskişehir'de mutad hadis dersleri başlatıldı.

Mehmed Zahid Kotku Efendi'nin emri üzerine kurduğu "Hakyol Vakfı"nın çalışmalarıyla bizzat ilgilendi, muhtelif yerlerde şubeler açtırdı. Eğitim ve yardımlaşma faaliyetini yaygınlaştırmak için çalışmalar yaptı. Sanat ve kültürle ilgili çalışmalar yapmak üzere "İlim, Kültür ve Sanat Vakfı"nı, sağlık hizmetleri için "Sağlık Vakfı"nı kurdurdu. Hanımların eğitimiyle ilgili olarak "Hanım Dernekleri"nin; çevre ile ilgili çalışmalar yapmak üzere "İlim, Ahlâk, Kültür ve Çevre Dernekleri"nin kurulmasını ve yaygınlaştırılmasını teşvik etti. Bu çalışmalarla toplumun güzel amaçlar için bir araya gelmesini, organize olmasını sağlamaya çalıştı.

Vakıflara ait, harabe haline gelmiş birtakım ecdad yadigârı eserlerin tamir ve tecdidiyle ilgilendi. Onların gayesine uygun olarak tekrar faaliyete geçmesini temin etti. (Ahmed Kâmil Tekkesi, Selâmi Mustafa Efendi Tekkesi, Şeyh Murad Efendi Dergâhı, Şadiye Hatun Şifâ Külliyesi...)

Eğitimin yaygınlaştırılması için basın ve yayın çalışmalarıyla ilgilendi. 1983 Eylülünde İslâm dergisi, 1985 Nisanında Kadın ve Aile ve İlim ve Sanat dergisi yayınlanmaya başladı. Daha sonra, Gülçocuk dergisi çıkartıldı. Sağlık ve bilimle ilgili konularda isePanzehir dergisi yayınlandı. Vefa Yayıncılık adına yayınlanan bu dergilerle yakından ilgilendi ve makaleler yazdı.

Bu dergiler ilgilendikleri sahalarda kamuoyuna önderlik ettiler. Yayınladıkları yazılarla, araştırma dosyalarıyla ve İslâm dünyasından haberlerle halkımızın bilgilenmesine ve bilinçlenmesine katkıda bulundular. İyimser, ümit verici, yol gösterici yazılarla pek çok hayırlı gelişmelere sebep oldular. Haklarında sempozyumlar, doktora tezleri yapıldı. Bir ara İslâm dergisinin tirajı yüz bini aştı. *İslâm* ve *Kadın ve Aile* dergileri, 1998 Haziranına kadar aksamadan yayınlarını sürdürdüler.

Kitap yayıncılığı için Sehâ Neşriyat'ı kurdu; çeşitli dinî, edebî, tarihî, kültürel eserler neşredildi. Yayıncılığın geliştirilmesi, haftalık ve günlük yayınlara geçilebilmesi için çalışmalar başlattı. Onun gayretleriyle bir matbaa tesis edildi (Ahsen), dizgi tesisleri kuruldu (Dehâ).

Sesli ve görüntülü yayıncılık alanında hizmet etmek, millî ve mânevî değerlerimize uygun yayınlar yapmak üzere, *Ak-Radyo* (AKRA) adı altında bir müessesenin kurulmasına öncülük etti (1992). Halen İstanbul'dan radyo yayınları yapılmakta; bu yayınlar uydu vasıtasıyla Türkiye'nin her yerinden, Orta Asya'dan ve Avrupa'dan dinlenebilmektedir.

Onun teşviki ile Ak-Televizyon adı altında Marmara Bölgesine yönelik bölgesel televizyon yayını başlatıldı (1997). Basın-yayın alanında *Sağduyu* isimli günlük bir gazete yayınlandı (3 Mayıs 1998 - 11 Temmuz 1999).

Kaliteli bir eğitimi temin etmek amacıyla, özel eğitim kurumlarının kurulmasını teşvik etti. Çeşitli illerde ilkokul

öncesi, ilkokul ve orta öğrenime yönelik eğitim tesisleri, okullar ve dersaneler kurdurdu. (Asfa)

Halka güvenilir bir sağlık hizmeti verilmesi için poliklinikler ve hastaneler açılmasını teşvik etti. Başta İstanbul olmak üzere bir çok ilde sağlık kuruluşları hizmete açıldı. (Hayrunnisâ Hastanesi, Esmâ Hatun Hastanesi, Afiyet Hastanesi…)

Yurtdışındaki müslümanlarla diyaloğu sağlamak, ziyaretleri kolaylaştırmak amacıyla İskenderpaşa Turizm (İSPA) adı altında bir seyahat acentası kurulmasına öncülük etti. Bu şirket vasıtasıyla hac ve umre programları, çeşitli yurt içi ve yurt dışı geziler; aile ve eğitim toplantıları düzenlendi.

İlmî seviyesi yüksek hocalar yetiştirmek amacıyla İstanbul'da, Ankara'da, Konya'da ve Bursa'da hadis ve fıkıh enstitüleri açtırdı. Buralarda ilâhiyat fakültelerinde okuyan veya mezun olan kimselere, özel hocalardan Arapça, hadis, tefsir ve fıkıh dersleri verdirilmesini temin etti.

Sohbet ve vaazlarına yurt içinde ve yurt dışında büyük ilgi gösterilmesi ve çeşitli yerlere davet edilmesi, onun çok seyahat etmesine neden oldu. Avrupa'da, Kuzey Amerika'da, Afrika'da, Orta Asya'da ve Avustralya'da pek çok ziyaretler, vaazlar, sohbetler yaptı; eğitim programlarına katıldı.

Her yıl hac ve umre dolayısıyla değişik ülkelerden gelen müslümanlarla görüştü, diyalog kurdu. Hakkı ve hayrı, iyiyi ve güzeli tebliğ etme yönünde şumüllü ve verimli çalışmalar yapmaktan bir an bile geri kalmadı. Çevresini de daima bu tür çalışmalara teşvik etti.

1997 Mayıs'ından itibaren hizmetlerini yurtdışında sürdürdü. 1998 yılında Avustralya'nın Brisbane şehrine yerleşti. Tebliğ ve irşad çalışmalarını Avustralya'nın her tarafına yaygınlaştırdı. Pek çok yerde camiler, kültür merkezleri açıldı. Brisban'daki camide, her gün sabah ve yatsı namazlarından sonra, hadis sohbeti yapıyordu.

Radyo sohbetleri yine devam etti. Cuma günleri Ak-Radyo'da yapmakta olduğu hadis sohbetlerine ilâve olarak, salı günleri tefsir sohbetleri yapmaya başladı (29 Eylül 1998). Fâtiha Sûresi'nden başladı. Her sohbette birkaç ayet-i kerime okuyup, izah ediyordu. Vefat etmeden önce yaptıkları son tefsir sohbetinde, Bakara Sûresi 224. ayetine kadar gelmişlerdi.

4 Şubat 2001 (10 Zilkade 1421) Pazar günü, bir cami açılışı yapmak için Grifit şehrine giderlerken, Avustralya yerel saatiyle 12'de (Türkiye saatiyle 04'te) Sydney civarında, Dubbo kasabası yakınlarında geçirdikleri elim bir trafik kazası sonucu, yanında bulunan damadı Prof. Dr. Ali Yücel Uyarel'le birlikte ahirete irtihal eylediler. Ani ölümleri ailesi, yakınları, sevenleri ve bütün müslümanlar tarafından derin bir üzüntüyle karşılandı.

Mübarek naaşları, Sydney'de Auburn Gelibolu Camii'nde kılınan cenaze namazından sonra Türkiye'ye getirildi (8 Şubat Perşembe). 9 Şubat Cuma günü, Fatih Camii'nde yüzbinlerin iştirak ettiği muhteşem bir cenaze namazından sonra, tekbirlerle, salevatlarla, dualarla, gözyaşlarıyla, Ebû Eyyûb el-Ensàrî Hazretleri'nin kabri civarında, Eyüp Mezarlığında toprağa verildi.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad Coşan Rh.A, doğu dillerinden Arapça ve Farsça'yı, batı dillerinden Almanca ve İngilizce'yi bilmekteydi. Yurt içinde ve yurt dışında çok yönlü sosyal faaliyetlerini, tebliğ ve irşad çalışmalarını vefat edinceye kadar devam ettirdi.

Rûhu şâd, mekânı cennetî a'lâ olsun...

Yayınlanmış Eserleri:

01. Matbaacı İbrâhîm-i Müteferrika ve Risâle-i İslâmiye (1982)
02. Hacı Bektâş-ı Velî, Makàlât
03. Gayemiz (1987)
04. İslâm Çağrısı (1990)
05. Yeni Ufuklar (1992)
06. Çocuklarla Başbaşa
07. Başarının Prensipleri
08. Türk Dili ve Kültürü
09. İslâm'da Nefis Terbiyesi ve Tasavvufa Giriş (1992)
10. Avustralya Sohbetleri-1 (1992)
11. Avustralya Sohbetleri-2 (1994)
12. Avustralya Sohbetleri-3 (1995)
13. Avustralya Sohbetleri-4 (1996)
14. Yeni Dönemde Yeni Görevler (1993)
15. Haccın Fazîletleri ve İncelikleri (1994)
16. Zaferin Yolu ve Şartları (1994)
17. İslâm, Sevgi ve Tasavvuf (1994)
18. Sosyal Çalışmalarda Organizasyon ve Başarı (1994)
19. Güncel Meseleler-1 (1994)
20. Güncel Meseleler-2 (1995)
21. Hazret-i Ali Efendimiz'den Vecîzeler (1995)
22. Hacı Bektâş-ı Velî (1995)
23. Yunus Emre ve Tasavvuf (1995)
24. Başarı Yolunda Sevginin Gücü (1995)
25. İslâmî Çalışma ve Hizmetlerde Metod (1995)
26. Sosyal Hizmetlerde Hanımlar (1995)
27. Ramazan ve Takvâ Eğitimi (1996)
28. Tebliğ ve İrşad Çalışmaları (1996)
29. İslâm, Tasavvuf ve Hayat (1996)
30. Haydi Hizmete!.. (1997)

31. İslâm'da Eğitimin İncelikleri (1997)
32. Tasavvuf Yolu Nedir? (1997)
33. İmanın ve İslâm'ın Korunması-1 (1997)
34. İmanın ve İslâm'ın Korunması-2 (1998)
35. Allah'ın Gazabı ve Rızası (1997)
36. Mi'rac Gecesi (1998)
37. Doğru İnanç ve Güzel Kulluk (1998)
38. Ramazan ve Güzel Ameller (1998)

01. RASÛLÜLLAH SEVGİSİ VE TEZÂHÜRLERİ

Bi'smi'llàhi'r-rahmâni'r-rahîm,

El-hamdü li'llàhi hakka hamdihî ve's-salâtü ve's-selâmü alâ hayri halkıhî seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîne't-tayyibîne't-tàhirîn ve ba'd.

Mülkün yegâne mâliki, kâinatın ve hàdisâtın şeriksiz hàlikı, her türlü güç ve kuvvetin sahibi, alemlerin Rabbi, Ahkemü'l-hàkimîn ve Erhamü'r-râhimîn Allah-u Azîmü'ş-şân'a sonsuz hamd ü senâlar olsun...

Onun Habîb-i Edîbi, nebiyy-i raûf u rahîmi, server-i kâinât, şefiü'l-usât fi yevmi'l-arasât, eşrefü'l-mürselîn, seyyidü'l-evvelîne ve'l-âhirîn, imâmü'l-müttakîn, rahmetu'llàhi li'l-àlemîn peygamber-i zîşânı Ahmed ü Mahmud u Muhammed-i Mustafâ'sına ve âline, ashàbına, etbâına hadsiz, hesapsız salât ü selâmlar olsun...

Rabbimiz bizi Rasûlünün sünnet-i seniyyesinden, evliyâ ü asfiyâsının nurlu yolundan, bir göz yumup açıncaya kadar bile ayrı düşürmesin... Sırat-ı müstakîminde dâim, zikrinde, şükründe ve hüsn-ü ibâdetinde ve tàatinde kàim eylesin... Onların zümresiyle haşreylesin... Cennetiyle, cemâliyle müşerref eylesin... *Âmîn... Bi-hürmeti esmâihi'l-hüsnâ ve bi-hürmeti habîbihi'l-müctebâ...*

a. Allah Sevgisinin Önemi

Şair:

İlm kesbiyle pâye-i rif'at,
Arzû-yı muhâl imiş ancak;
Aşk imiş her ne var àlemde,
İlm bir kîl ü kàl imiş ancak.

demiş. Evet, kâinat sevgi üzerine yaratılmış, iman sevgi temeli üzerine kurulmuş, din ve tàat sevgi ile makbul olmuş; dindar, sevgi sayesinde yüce makamlara yol bulmuştur. Sevginin kaynağı, aslı, esası, mercii, gerçeği, hakîkîsi Allah sevgisidir. Çünkü, her şeyimiz ondandır ve dönüşümüz de onadır. Ve her güzelliğin sahibi, hàlikı, mûcidi ve mâliki de odur.

Allah-u Teàlâ Kur'an-ı Kerim'inde buyuruyor ki:

فَسَوْفَ يَأْتِي اللهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ (المائدة:٥٤)

(*Fesevfe ye'ti'llâhu bi-kavmin yuhibbühüm ve yühibbûneh*) "İslâm'ın kadr u kıymetini bilmeyen, imanın önemini kavrayamayan, dinden dönen, Rasûlüllah'a tâbî olmayan insanlar olursa, isterse olsun; Allah sonra öyle bir kavim getirecektir ki, (*yuhibbühüm*) o kavmi Allah seviyor, (*ve yühibbûnehû*) ve o insanlar Allah-u Teàlâ Hazretleri'ni seviyorlar. Allah'ın sevdiği ve Allah'ı seven insanlar getirecektir." (Mâide, 5/54) buyuruyor.

مِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الدُّنْيَا وَمِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الْآخِرَةَ (آل عمران:١٥٢)

(*Minküm men yürîdü'd-dünya ve minküm men yürîdü'l-âhireh*) diye mü'minlerin olgunlarını, zayıflarını, "Sizden bazılarınız dünya ile aklı doludur, dünyayı ister; bir kısmı da ahiret sevdasındadır, ahiretin önemini kavramıştır, ahirete rağbet eder." (Âl-i İmran, 3/152) diye, Peygamber Efendimiz'in etrafındakileri dünyayı sevip ona meyledenler ve ahireti sevip ona rağbet edenler diye ayırırken Kur'an-ı Kerim, bir iki ayet-i kerimede de:

يُرِيدُونَ وَجْهَهُ (الأنعام:٥٢ ، الكهف:٢٨)

(*Yürîdûne vechehû*) diyerek sırf Allah'ın vech-i pâkini, zât-ı celîlini isteyen, seven àşık-ı sàdıkların olduğunu bildiriyor.

(En'am, 6/52; Kehf, 18/28)

Sonra Rasûlüllah SAS Efendimiz'e:

وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَ الْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ
وَلاَ تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ، تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَ لاَ تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا
قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَ اتَّبَعَ هَوٰيهُ وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا (الكهف:٢٨)

(*Va'sbir nefseke mea'llezîne yed'ûne rabbehüm bi'l-gadâti ve'l-aşiyyi yürîdûne vechehû ve lâ ta'du ayneke anhüm, türîdü zînete'l-hayâti'd-dünyâ ve lâ tuti' men ağfelnâ an zikrinâ ve'ttebaa hevâhü ve kâne emruhû furutâ.*) [Sabah akşam Rablerine, onun rızasını dileyerek dua edenlerle birlikte candan sebat et! Dünya hayatının süsünü isteyerek gözlerini onlardan (fakir mü'minlerden) çevirme! Kalbini bizi anmaktan gàfil kıldığımız, kötü arzularına uymuş ve işi gücü (emirlerimize karşı isyan ve) taşkınlık olan kimseye de itaat etme!] (Kehf, 18/28) ayet-i kerimesiyle, bu aşık-ı sadıkları sevmesi, onlarla beraber olması, onların zahiri görünümlerindeki tevâzû ve gösterişsizliğe bakılıp da, kıymetinin anlaşılmama durumunun vukù bulmaması anlatılıyor.

Demek ki, Rasûlüllah SAS Efendimiz'in çevresinde öyle insanlar vardı ki, gece gündüz Rabbine yana yakıla ibadet ve taat ediyor, dua ve niyazda bulunuyor ve Allah'ın vech-i pâkini arzu ediyor, o şevk ile yanıp tutuşuyordu.

Allah bize de o yüce idrâkin, o asil ve ince duygunun, o eşsiz şerefin âlî makamlarını cûd u lütf u keremiyle bahş u ikrâm eylesin... Bizi de ünsü kurbu, aşkı şevki has haremine kabul buyursun... Ma'rifet ve muhabbet ile taltif eylesin...

Hayatın gàyesi Allah'ı bilmek ve ma'rifetullaha ermek; Allah'ı bilince de ona aşık olup onu sevmektir. Demek ki,

قد بدا بالعشق في الأكوان كل ما بدا

Kad bedâ’ bi’l-aşkı fi’l-ekvânı küllü mâ bedâ’

dediği gibi şairin, kâinâtın yaratılmasında;

كُنْتُ كَنْزًا مَخْفِيًّا ، فَأَحْبَبْتُ أَنْ أُعْرَفَ ، فَخَلَقْتُ الْخَلْقَ لِيَعْرِفُونِي .

(*Küntü kenzen mahfiyyen*) “Ben bir gizli hazine idim, (*feahbebtü en u’rafe*) bilinmeyi murad eyledim, sevdim, istedim; (*fehalaktü’l-halka li-ya’rifunî*) beni bilsinler, bulsunlar, bana ibadet etsinler diye mahlûkatı ondan yarattım.” diye eski ümmetlerden nakledilen o mübarek sözde beyan edildiği gibi, Allah-u Teàlâ Hazretleri’nin sevgisi;

Aşk odu evvel düşer mâ’şuka, andan àşıka,
Şem’i gör kim yanmadan yandırmadı pervâneyi...

“Önce mâşukta aşk hasıl olur, sonra aşıka intikal eder. Şem’ de [mum da] önce yandı, ondan sonra pervaneyi, kelebeği yandırdı.” diyor şair.

Ayet-i kerimede de Allah-u Teàlâ Hazretleri:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَن يَرْتَدَّ مِنكُمْ عَن دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ (المائهة: ٥٤)

(*Yâ eyyühe’llezîne âmenû men yertedde minküm an dînihî*) [Ey iman edenler! Sizden kim dininden dönerse, (*fesevfe ye’ti’llâhu bi-kavmin*) bilsin ki Allah onların yerine öyle bir kavim getirir ki, (*yuhibbühüm ve yuhibbûnenû*) Allah onları sever, onlar da Allah’ı severler.] (Mâide, 5/54) diye, o kavmin evsafını sayarken,

(*yuhibbuhüm ve yuhibbûnehû*) önce kendisinin onları sevdiğini, sonra onların da Allah'ı sevdiğini sırasıyla anlatıyor:

Demek ki, kâinâtın yaratılmasında Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin sevgisinin tesiri var. Onun zatındaki sevginin eseri var. Onun için Fuzûlî'nin mülemmâında da şöyle geçiyor:

Hak âferînişe sebeb etti vücudunu,
Evcebte bi'z-zuhûri zuhûre'l-mükevvenât.

Tabii bunlar ayet-i kerimelerden ve hadis-i şerîflerden çıkan yüksek mânâlardır ama, dinleyicilerimiz de yüksek kimseler. Allah o mânâları anlayanlardan eylesin...

İnsanın vazifesi, hedefi, en yüksek gayesi yaradanını bulmak, bilmek ve onu sevmektir. Ve bu muhabbetullahın mecburi gereği ve tahtında müstetiri ve en yüce şubesi, muhabbet-i Rasûlüllah'tır. Yâni biz Allah'ın kulları, her şeyimiz Allah'tan:

Vücûd cûd-u ilâhî, hayat bahş-i kadîm...

Varlığımız Allah'ın cömertliğinin bir ihsanı, hayat da onun bir ikramı. Her şeyimiz ondan, nimetlerimiz ondan. Onu seveceğiz. O sevginin bir zarûri şubesi de, onun her şeyini seveceğiz. Başta, gönderdiği Rasûlünü seveceğiz.

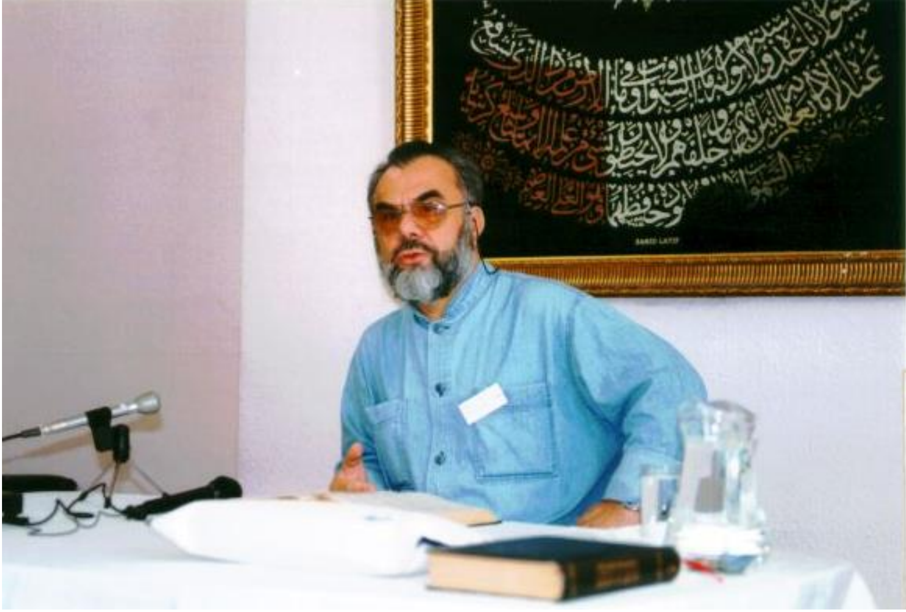
b. Allah Sevgisinin Gereği

Bir insan bir şeyi sevdi mi, onu her şeyiyle sever. Bir kişiyi sevdi mi, onun her şeyini sever. Bir varlığa sevgi duydu mu, onunla taallüku olan her şeyi sever.

Onun için, Benî Âmir kabilesinden Mecnun'un, Leylâ'nın bir ara oturduğu, sonra da göç edip gittiği yere geldiği zaman, kalıntıları, duvarları, çadır izlerini öptüğünü naklederler. Sormuşlar:

"—Niye böyle öpüyorsun bu taşı, toprağı, duvarı?" diye de.

O da cevap vermiş, şiire geçmiş sözü:

Emürru ale'd-diyâri diyâri leylâ,
Ve ukabbilu ve'l-cidâra ve le'l-cidârâ
Ve mâ hubbu'd-diyâri şevakne kalbî
Ve lâkin hubbu men sekene'd-diyârâ.

"Leylâ'nın akrabalarıyla beraber oturduğu, kabilenin yerleştiği yerden geçiyorum ve kâh o duvarı, kâh şu duvarı öpüyorum, yüzümü, gözümü sürüyorum. Duvarlara aşık olmuş değilim, sevgim duvarlara değil; fakat bir ara bu duvarların arasında, içinde yaşamış olana olan şevkimden bunu böyle yapıyorum." diyor.

Demek ki insan, sevgilisinin oturduğu yerleri bile, mekânları bile, duvarları bile böyle bir muhabbetle kucaklıyor.

Zamanemizin aşıklarından birisi hacca giderken, otobüsten inmiş Medine-i Münevvere'de, kumlara yüzünü gözünü sürmüş. Bir taraftan da hıçkırarak ağlıyormuş ve diyormuş ki:

"—Acaba Rasûlüllah buraya ayağını bastı mı?"

Bir zât-ı muhterem, talebelerine ders verirken ikide birde ayağa kalkıyormuş. Talebeler de mecburen kalkıyorlarmış ayağa... Sonra oturuyormuş, gene oturuyorlarmış. Bir zaman sonra gene kalkıyormuş.

Demişler ki:

"—Efendimiz, hocamız, üstadımız niçin ayağa kalkıyorsunuz?"

Demiş ki:

"—Dışarıda üstadımın torunu oynuyor, kapıdan onu görünce üstadıma hürmeten, muhabbeten kalkıyorum."

İnsan sevgiliyi sevdi mi, oturduğu mekânı seviyor, ayağını bastığı yeri seviyor. Sevdiğinin mütaalikàtını seviyor, çocuğunu seviyor, torununu seviyor, eşyasını seviyor, saçının telini bergüzar alıyor yanına, mendilinin arasında saklıyor. Mektubunu muhafaza ediyor, hatırasını muhafaza ediyor...

Evet, hayatımızın gayesi, amacı, uğraşmamızın asıl hedefi olan muhabbetullahın da, şu anlatmak istediğim şekil ile gereği ve bir şubesi, bir parçası muhabbet-i Rasûlüllah'tır, Rasûlüllah'ı sevmektir. Çünkü o şahıs, sıradan bir insan değildir, Allah'ın gönderdiği rasüldür. Şu kitap lâlettayin kitap değildir, Allah'ın kelamıdır. Onun için öpüp başımıza koyuyoruz, onun için göbeğimizden aşağı bile tutmuyoruz. Yâni sevgili ile, sevilen ile taallüku oldu mu, söz de kıymet kazanıyor, eşya da kıymet kazanıyor, kişiler de kıymet kazanıyor. Çünkü seven, sevdiğini her şeyiyle beraber sever.

Ve Allah-u Teàlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerîm'inde: "Biz Allah'ı seven insanlarız, Allah ehliyiz, Allah yolunun yolcularıyız." diyen ehl-i kitaba; yâni, "Biz Allah'ı tanıyoruz, inanıyoruz, Allah yolunun yolcularıyız." diyenlere vahiy indirmiştir ve buyurmuştur ki:

قُلْ إِنْ كُنتُمْ تُحِبُّونَ اللهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمْ اللهُ (آل عمران:٣١)

(*Kul*) "Ey Rasûlüm o müddeîlere söyle, o iddiacılara söyle: (*İn*

küntüm tuhibbûna'llàhe) Eğer Allah'ı gerçekten seviyorsanız (*fe'ttebiûnî yuhbibkümu'llah*) bana tâbî olun ki, Allah da sizi sevsin. (Âl-i İmran, 3/31) Madem Allah'ı seviyorsunuz, o halde Allah'ın gönderdiği elçiyi sevmek ve saymak zorundasınız. Sevmemek ve saymamak ve tanımamak olur mu? Yâni vekil asil gibidir. Elçi gönderildiği yerin temsilcisidir, o itibara layıktır.

Hocamız'ı Haseki Kursu'nun açılışı münasebetiyle lütufları çok olduğundan, sene-i devriyesinde çağırmışlardı. Hocamız da li-hikmetin bendenize buyurdu:

"—Benim yerime sen vekâlet et, git!" diye.

Ben bir asistan parçasıyım üniversitede, Hocamızı ziyarete gelmişim; "Sen bana vekâlet et!" dedi.

Müdür Mahmud Bey de beni aldı. Utancımdan kıpkırmızı oldum, koca üstadlar, Hendekli Abdurrahman Gürses Hocaefendi, dersine giriyoruz ayağa kalkıyor, hürmet gösteriyor. Falanca hocanın dersine giriyoruz, hürmet gösteriyor... Neden? Ben oranın vekîli olduğum için. Yoksa yaşça ve o konudaki ilim bakımından elbette onun kadar değilim.

Demek ki, Allah-u Teàlâ Hazretleri nice nice ayet-i kerimeleriyle Rasûlünün sevgisini de boynumuza borç kılmıştır, emretmiştir, farz kılmıştır. Rasûlüllah'ı özel lütuflar ile ve müstesna hasletler ile, ve eşsiz emsalsiz güzelliklerle yaratmış. Süzmüş ve seçmiş, övmüş ve sevmiş, adını adıyla yazmış, halkını ve hulkunu, yâni bedenini ve edebini son derece hoş eylemiş. Bununla şunları demek istiyorum ki: Evet, onu sevmek Allah'ın emridir, farzdır ama Allah da onu sevilmemesi mümkün olmayacak güzellikte yaratmış... Mecburen, meclûben sevilecek bir kimse olarak yaratmış.

c. Rasûlüllah Sevgisi

Nitekim Rasûlüllah'ın nasıl olduğunu soranlara verilen

cevaplarda, onu vasfeden rivayetlerde deniliyor ki:[1]

مَنْ رَآهُ بَدِيهَةً هَابَهُ ، وَمَنْ خَالَطَهُ مَعْرِفَةً أَحَبَّهُ ، وَيَقُولُ نَاعِتُهُ:

لَمْ أَرَ قَبْلَهُ وَلاَ بَعْدَهُ مِثْلَهُ (ت. ش. هب. عن علي)

(*Men raâhû bedîheten hâbehû*) “Hiç görmemiş bir kimse, Rasûlüllah’ı birden bire görüverirse, Rasûlüllah’ın mânevî makamının ve görünümündeki heybetin tesirinden müthiş bir duygu içine düşer, titremeye başlardı. Rasûlüllah’ı ilk gören tir tir titrerdi. (*Men raahû bedîheten*) Ansızın göreni bir titreme alırdı.” Rasûlüllah’ın heybeti ezerdi yâni.

(*Ve men hàletahû ma’rifeten*) “Ama onu tanıyan, sohbetine gire çıka biraz bilgisiyle haşır neşir olan (*ehabbehû*) ihtiyarı elinden gider, ona aşık olurdu, onu severdi. (*Ve yekùlü nâitühû*) Onu vasfeden ancak şu sözü söyleyebilirdi: (*Lem era kablehû ve lâ ba’dehû mislehû*) Ben ondan önce de, ondan sonra da onun gibisini asla görmedim.”

Yüzü güneş gibi parlardı ve cemâli hiç kimsede olmayan müstesnâ bir güzellikteydi. Onun için, Süleyman Çelebi’nin *Mevlid*’inde ne güzel, basit, herkesin anlayacağı ifade ile, sehl-i mümtenî tarzında anlatılmış:

Dediler oğlun gibi hiç bir oğul,
Yaradılalı cihan gelmiş değül.

Bu senin oğlun gibi kadri cemîl,
Bir anaya vermemiştir ol Celîl.

---

[1] Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.599, no:3638; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VI, s.328, no:31805; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.II, s.148, no:1415; İbn-i Esîr, *Üsdü’l-Gàbe*, c.I, s.15; İbn-i Sa’d, *Tabakàtü’l-Kübrâ*, c.I, s.412; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XI, s.30, no:5699; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.III, s.262; Ebü’ş-Şeyh, *Ahlâku’n-Nebiy*, C.I, s.90, no:84; Hz. Ali RA’dan.

Cihan yaratılalı onun gibisi gelmemiş, onun gibisini bir anneye Allah evlat olarak nasib etmemiş. Yâni eşref-i benî Âdem. Yâni, insanoğlunun en şereflisi, en üstünü.

Allah farz kılmış muhabbetini; bedenini ve ahlâkını da aşık olunacak şekilde tertip eylemiş. Cemalini gören, bir daha unutması mümkün olmayan bir bendesi oluyor, tariflere sığmayan aşk ve şevk içinde yanıp tutuşuyor.

Hadis-i şeriflerde de Peygamber SAS Efendimiz çok enteresan bazı hakikatleri bize bildirmiştir. Meselâ, hepimizin ezberlemesi gereken bir hadis-i şerifinde buyuruyor ki:[2]

وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ ، لاَ يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى أَكُونَ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ وَالِدِهِ ، وَوَلَدِهِ ، وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ (حم . خ . م . ن. ه. و عبد بن حميد ، والدارمي ، حب. عن أنس ؛ حم. خ. ن. عن أبي هريرة)

(*Ve'llezî nefsî bi-yedihî*) "Şu canımın kudreti elinde olduğu Allah'a yemin olsun ki: (*Lâ yü'minü ehadüküm hattâ ekûnü ehabbe ileyhi min vâlidihî, ve veledihî, ve'n-nâsi ecmaîn.*) Sizden

---

[2] Buhàrî, *Sahîh*, c.I, s.14, *İman* 2/7, no:15; Müslim, *Sahîh*, c.I, s.67, *İman* 1/16, no:44; Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.114, no:5013; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.26, no:67; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III s.177, no:12837; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.397, no:2741; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.405, no:179; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VI, s.23, no:3258; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.129, no:1374; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.355, no:1175; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.534, no:11745; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.I, s.23; Enes RA'dan.

Buhàrî, *Sahîh*, c.I, s.14, *İman* 2/7, no:14; Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.115, no:5015; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.534, no:11746; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.132, no:1383; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.29, no:70, 71; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.344, no:2955; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.490, no:17360; c.XXII, s.395, no:25156.

biriniz, ben kendisine babasından da evlâdından da, bütün diğer insanlardan da daha sevgili, daha çok sevilen bir kimse durumuna gelmedikçe, onun içinde, şuurunda gerçek imanı yakalamış olamaz. Yâni, gerçek mü'min olmanın göstergesi Rasûlüllah SAS'in muhabbeti, aşkıdır, sevgisidir ki, bu sevgi annesinin, babasının sevgisinden —ki insan anne ve babasına ne kadar sevgi duyar— ve kendisinin semere-i fuadı olan evlâdının sevgisinden ki; bir anne ve baba evlâdı için deli divâne olur, hayatını verir... Bazen de çeşitli şekillerde insanlar birbirlerini severler, aşık olurlar, delikanlılık çağlarında olur, mecnuna dönerler. İşte her ne türlü sevgi olursa olsun anneden, babadan, evlattan, kardeşten, sevgiliden, hepsinden daha sevgili olmayınca bir insanın yanında Rasûlüllah, sevgi içeride o kadar coşmayınca, o insan hakiki mü'min olamamış oluyor.

Sahabe-i Kiram'dan bir zât-ı muhteremi yakaladıkları zaman, işkenceyle öldürmeye götürüyorlardı ve ona dediler ki:

"—Bak gördün mü bütün bu gelenler başına, bu musibetler, bu belâlar, bu sıkıntılar o Muhammed'in yüzünden oldu. Ne olurdu şimdi sen ona inanmamış olsaydın, evindeki çocuğunun yanında olsaydın, o bizim elimizde olsaydı. Bak şimdi onun yüzünden seni öldüreceğiz." deyince, dedi ki:

(*Lâ va'llàhi!*) "Allah'a yemin olsun ki, benim canım fedâ olsun, binlerce kez benim canım fedâ olsun; ayağına diken batmasına râzı değilim! Değil sizin elinize, sizin gibi zâlimlerin eline geçmesine, işkence görmesine razı olmak; ayağına diken batmasına bile rızam yoktur!" dedi.

Rasûlüllah'ın yanına gidip gelen müşriklerin murahhas heyetleri, Kureyş kavminin idare meclisindeki yüksek şahsiyetleri diyorlardı ki:

"—Biz kisraların, kayserlerin saraylarına gittik, Sâsânî İmparatorluğu sarayını gördük, Bizans İmparatorluğu sarayını gördük, Habeş'i gördük, başka yeri gördük... Hiç bir hükümdarın tebaasında, Rasûlüllah'ın etrafındaki ashabının ona sevgisi ve

bağlılığı gibi bağlılık görmedik.” diyorlardı.

Rasûlüllah SAS’e sahabe-i kiramın en aşağı ifadesinde:[3]

فِدَاكَ أَبِي وَ أُمِّي يَا رَسُولَ اللهِ !

(*Fidâke ebî ve ümmî yâ rasûla’llàh!*) “Annem babam sana fedâ olsun ey Allah’ın Rasûlü!” diye hitab ederlerdi.

Peygamber Efendimiz bu sevgiye işaret ediyor. Yâni, bu sevgi içinde galeyan edecek ki, insan hakîkî mü’min olsun.

Tabii ben buradan, şöyle bir parantez açıp bir şey de söylemek istiyorum ki:

“—Neden Allah CC bir fânî kulunu, böyle bir muhabbetle bağlanmak mertebesine çıkarmış? Niçin kullarına, onu bu derece sevmesini kendisi emretmiş ve Rasûlüllah da bu emrin gereği olarak, ümmetine böyle olması gerektiğini müteaddit hadis-i şeriflerinde açıklamış?”

Çünkü, Allah’ın emrini ondan öğrenecek. Çünkü Allah’ın rızası yolunu o yolla bulacak. Çünkü onun rehberliğiyle emredecek. Onu sevmeden, ona bağlanmadan, ona itirazsız inkıyad etmeden olmuyor.

Onun için, mürşid-i kâmile de aynı şekilde bağlanmak gerekiyor. Ve o sevgi şirktir diyenlerin iddialarının boşluğu

---

[3] Buhàrî, *Sahîh*, c.IV, s.1541, no:3968; Beyhakî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.II, s.184, no:2836; Ebû Mûsâ el-Eş’arî RA’dan.

Müslim, *Sahîh*, c.II, s.686, no:990; Neseî, *Sünen*, c.V, s.10, no:2440; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.152, no:21389; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VII, s.85, no:34386; Tirmizî, *Sünen*, c.III, s.12, no:617; Beyhakî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.X, s.27, no:19597; Ebû Zer RA’dan.

Neseî, *Sünen*, c.VI, s.185, no:3496; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.335, no:8407; Abdü’r-Rezzak, *Musannef*, c.VII, s.158, no:12611 ve 12612; Ebû Hüreyre RA’dan.

Neseî, *Sünen*, c.IV, s.49, no:1932; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.186, no:12961; Ebû Nuaym, *Hilyetü’l-Evliyâ*, c.VII, s.260; Enes ibn-i Mâlik RA’dan.]

Ebû Ya’lâ, *Müsned*, c.I, s.421,no:556; Ebû Nuaym, *Hilyetü’l-Evliyâ*, c.VI, s.281; Hz. Ali RA’dan.

buradan ortaya çıkıyor. Şirk olsaydı, Rasûlüllah'a muhabbet de şirk olurdu. Şirk değildir.

Peygamber SAS Hazretleri bir diğer hadis-i şerifinde buyuruyor ki:[4]

اَدِّبُوا أَولاَدَكُمْ عَلَي ثَلاَثِ خِصَالٍ: حُبِّ نَبِيِّكُمْ ، وحُبِّ أَهْلِ بَيْتِهِ ، وَ قِرَائَةِ القُرْآنِ (أبو نصر عبد الكريم بن محمد الشيرازي في فوائده ، والديلمي ، وابن النجار في تاريخه عن علي)

(*Eddibû evlâdeküm alâ selâsi hisàl*) "Çocuklarınızı üç haslet üzere yetiştiriniz, büyütünüz, terbiye ediniz. Üç esaslı meselede onların terbiyesini toplayınız:

1. (*Hubbi nebiyyüküm*) Peygamberinizi sevmeleri, ona muhabbet, sevgi, saygı duymaları üzere…

2. (*Ve hubbi ehli beytihî*) Onun ehl-i beytine, yakınlarına, soyuna sevgi duymaları üzere…

3. (*Ve kırâeti'l-kur'ân*) Kur'ân-ı Kerîm'e sevgi duyup bağlanmaları, onu okumaları üzere…"

Yâni çocukları böyle terbiye edeceğiz ki çocuklar bilâ ihtiyâr Rasûlüllah'ı son derece sevecekler, Kur'an-ı Kerim'e son derece hürmet edecekler. Her ikisi hakkında çok güzel duygular içinde neşv ü nemâ bulmuş olacaklar.

Sahabe-i kiramdan Sevban RA bir gün, Rasûlüllah Efendimiz'in gözüne gözlerini dikmiş, kendinden geçmiş, mest bir şekilde bakıyor...

Rasûlüllah'ın yüzüne herkes bakamazdı. Yâni bazıları diyor ki: (*İclâlen lehû*) "Ona olan saygımdan Rasûlüllah'ın cemaline gözümü dikip doya doya bakamadım!"

O kadar saygı var, o kadar hürmet var ki gözünü kaldırıp

[4] *Kenzü'l-Ummâl,* c.XVI, s.456, no:45409; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.74, no:174; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.II, s.89, no:961.

bakamıyor. Umûmiyetle mescide geldiği zaman, herkesin gözü yerde olurdu. Ama bazı aşık-ı sàdıklar bakabiliyor demek ki. Meselâ, Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz bakarmış, tebessüm edermiş. Rasûlüllah Efendimiz de ona tebessüm buyururlarmış.

Sevban RA bir gün, Rasûlüllah'ın cemâline gözünü dikmiş, böyle mest seyrederken Rasûlüllah Efendimiz mütebessim, diyor ki:

"—Hayrola, ne oluyor böyle?"

Diyor ki:

"—Anam babam sana fedâ olsun ey Allah'ın Rasûlü! (*Etemetteu bi'n-nazari ileyke*) Senin cemâline bakmakla nimetleniyorum yâ Rasûlüllah. Annem babam sana fedâ olsun. Seni çok seviyorum. Yalnız bir husus var ki, onu hatırlayınca üzülüyorum yâ Rasûlüllah! Dünyadayken çok şükür ki senin sahabenden olmuşum, senin asrında gelmişim, senin sohbetine ermişim, senin yanında bulunuyorum ve seni görebiliyorum. Ne devlet bana, ne nimet bana...

Amma ahireti düşününce; o zaman gamlanıyorum, kederleniyorum. Çünkü sen mutlaka cennete gideceksin ve Makàm-ı Mahmud'a nail olacaksın. Amma ben ya cennete girerim, ya giremem... Cennete girsem bile yâ Rasûlallah, senin o yüce Makàm-ı Mahmud'un nerede, ben aciz, naçiz kulun makamı nerede... Seni orada buradaki kadar sık göremem diye düşününce, üzüntülere gark oluyorum yâ Rasûlüllah!" demişti.

Böyle istikbalde görememenin tasasına düşüyor yâni bazı mübarekler. O zaman Peygamber Efendimiz SAS müjdeliyor ki: ki:[5]

الْمَرْءُ مَعَ مَنْ أَحَبَّ (خ. م. عن ابن مسعود)

(*El-mer'ü mea men ehabbe*) "Kişi ahirette sevdiğiyle beraberdir."

---

[5] Buhàrî, *Sahîh*, c.XIX, s.145, no:5702; Müslim, *Sahîh*, c.XIII, s.95, no:4779; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Kişi sevdiğiyle beraber haşr olacak. Allah fazl u kereminden seveni sevilenden ayırmayacak, aşıkı mâşuktan ayırmayacak, orada o beraberlik olacak.”

Demek ki, seven sevilenle beraber olacaksa da yine bu yoldan da Rasûlüllah’ı sevmemiz gerektiği noktasına ulaşıyoruz. Mâdem seven sevilenle beraber olacak, o halde bu dünyada Rasûlüllah’ın muhabbetini içimizde tahakkuk ettirmeliyiz ki, aşıkı mâşuktan Allah ayırmadığı zamanda, bizi de onun yanında eylesin...

Öyle mübarekler vardı ki, her akşam yatarken —bilmem siz ne dua edersiniz ama— onlar göz yaşlarıyla diyorlardı ki:

“—Yâ Rabbî, ne olur bu akşam canımı al! Ne olur bu akşam öleyim de, o Muhammed’e ve ashabına kavuşayım yâ Rabbi!” diye dua ediyorlardı. “Al artık canımı yâ Rabbi!” diyorlardı.

Sahabeden bir mübarek zâtın vefatında kızı yanına gelmişti de: (*Vâ ebetâ*) “Ah babacığım, yazık babacığım!” deyince (*Lâ*) “Hayır!” demişti ona. (*Gaden*) “Yarın ben Rasûlüllah’a kavuşacağım.” demişti. “Niye öyle babacığım diyorsun, yarın Rasûlüllah’a kavuşacağım.” demişti.

Mevlânâ Celâleddin-i Rûmî’nin biliyorsunuz ölüm hakkındaki, Hocamızın vefatı günü takvimin arkasına tevâfuken yazılı olan gazelini. Diyor ki:

به روز مرگ چو تابوت من روان باشد

گمان مبر که مرا درد این جهان باشد

Berûz-i merg çü tâbût-i men revân bâşed,
Gümân meber ki merâ derd-i in cihân bâşed.

“Benim tabutum vefat ettiğim gün mezarlığa doğru yürürken, sanma ki benim içimde bir cihan tasası var.”

برای من مگری و مگو دریغ دریغ

به دوغ دیو درافتی دریغ آن باشد

Berâ-yi men megirî vü megû: Dirîğ, dirîğ!
Bedâm-i dîv derüftî dirîğ ân bâşed.

“Benim tabutumu gördüğün zaman ‘Yazık yazık!’ deme; insan şeytana uyarsa o zaman yazık olur.”

جنازه ام چو ببینی مگو فراق فراق
مرا وصال و ملاقات آن زمان باشد

Cenâze-em çü bibînî megû: Firâk, firâk!
Merâ visàl ü mülâkàt ân zamân bâşed.

Benim tabutumu uğurlarken ‘El-firâk, el-firâk! Elvedâ, elvedâ!’ deme; çünkü ben ayrılmıyorum, kavuşmaya gidiyorum.” diyordu. Demek ki, evliyâullahın hasletleri aynı noktada.

Bilâl-i Habeşî RA, Rasûlüllah’ın vefatından sonra Medine’de duramadı. Her taraf Rasûlüllah’ın hatırası dolu olduğu için, tahammül edemedi. Rasûlüllah’sız Medine-i Münevvere’ye tahammül edemedi. Terk-i diyâr eyledi. Diyar diyar dolaştı şeydâ gibi ama, ayrılık da çare değil. Bir gün döndü, geldi, yıllar sonra Medine-i Münevvere’ye... Rasûlüllah’ın müezzinidir diye tuttular kolundan, minareye çıkarttılar. Bilâl-i Habeşî Rasûlüllah’ın devrinin ezanını okudu orada, kendi üslubuyla.

“*Heyye ale’s-salâh!*” dermiş mübarek, “*Hayye*” demezmiş. “Onun *heyye* demesi sizin *hayye* demenizden hayırlıdır.” diye Efendimiz müdafaa etmiş. Üslûbundan belli, Habeş üslûbu. Tam Arap değil ama, o Rasûlüllah’ın mescidinde ezan okuyunca, Medine herc ü merc oldu. Devr-i Rasûlüllah geri mi geldi dediler. O sesten, o sadâdan... Nasıl biz burada teyplerden Medine ezanını duyunca, Medineli bir müezzinin okuduğu, oraya mahsus ezanı

duyunca, bir elektriğe tutulmuş gibi oluyoruz; öyle oldular.

Hazret-i Fâtıma RA Hazretleri'ne Peygamber Efendimiz bir şey söyledi, Hazret-i Fâtıma Anamız ağladı. Sonra bir şey daha söyledi, Fâtıma Anamız tebessüm buyurdu, güldü.

Ne demişti Peygamber Efendimiz:

"—Benim ahirete gitmem, aranızdan ayrılma zamanım geldi." buyurmuştu.

Fâtıma Anamız o zaman ağlamıştı. Ama:

"—Üzülme, ehl-i beytim içinde bana en çabuk kavuşacak olan sensin yâ Fâtıma!" deyince de gülmüştü.

Ölüme gülen insan... Sevginin ne kadar yüksek olduğunu görün ki, ona kavuşacağım diye nasıl seviniyor.

Hazret-i Aişe Annemiz, bir rüya görmüştü ki: Gökten üç tane Kamer, yâni Ay yere iniyor, onun hücresine geliyor, toprağa giriyor. Anlayamadı bu remzi. Babası Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz'e sordu:

"—Babacığım, rüyamda üç tane Ay gördüm, mehtap. Gökten indi, benim hücreme girdi."

Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz rüya tabirini severdi. Peygamber Efendimiz'in zamanında da "Yâ Rasûlüllah müsaade buyur, bu anlatılan rüyayı ben te'vil edeyim, bakayım isabet etmiş miyim?" diye de, Rasûlüllah'ın huzurunda da böyle bazen atılganlık yapmıştı. O rüyayı şöyle tâbir etti:

"—Kızım, evlâdım, yâ Aişe! Senin hücre-i saadetine, hane-i saadetteki, Rasûlüllah'ın evindeki senin odana, üç tane insan gömülecek; ki, onlar yeryüzünün en şerefli insanlarıdır."

Aradan yıllar geçti, Rasûlüllah SAS Efendimiz ahirete irtihal buyurdular. "Peygamberler nerede vefat ederse, oraya defnolunurlar." diye, Peygamber Efendimiz'i Hazret-i Aişe Anamız'ın hücresinde vefat ettiği için oraya defnettiler. Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz yavaşça kızının yanına geldi:

"—Kızım, senin üç Kamerinden birisi ve en hayırlısı buydu." dedi.

Birisi Rasûlüllah Efendimiz, oraya gömüldü. Ondan sonra Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz gömüldü, ondan sonra Ömerü'l-Faruk Efendimiz gömüldü. İranlıların kulakları çınlasın! Yâni, şeyhayna sebbedenlerin akılları başlarına gelsin!

d. Rasûlüllah Sevgisiyle Yazılan Eserler

Böyle yaşamışlardı gerçek müslümanlar. Rasûlüllah Efendimiz'i böyle sevmişlerdi, ona kavuşmayı böyle istemişlerdi. Dindarlıkları böylece fer ve kuvvet bulmuş, canlarına can gelmişti.

Tabii insan toplulukları, koca kalabalıklar, ümmet, milletler bu sevgiyle böyle yaşayınca elbette bu sevginin edebiyata da aksi olacak. Çünkü edebiyat hayatın aynası. Onun için ilk çağlardan, asr-ı saadetten itibaren edebiyatta Peygamber SAS Efendimiz Hazretleri'nin sevgisini, aşkını, muhabbetini gösteren eserler

görüyoruz. Onu medheden şair sahabeler biliyoruz: Hassan ibn-i Sâbit, Ka'b ibn-i Mâlik el-Ensârî Hazretleri gibi.

Hatta hepinizin değilse bile, çoğunuzun bildiği sözü var o şair sahabenin [Hassan ibn-i Sâbit RA'ın]:

مَا إِنْ مَدَحْتُ مُحَمَّدًا بِمَقَالَتِي

وَلٰكِنْ مَدَحْتُ مَقَالَتِي بِمُحَمَّدٍ

Mâ in medahtü muhammeden bi-makàletî,
Ve lâkin medahtü makàletî bi-muhammedin!

"Ben sözlerimle Rasûlüllah'ı medhetmiyorum, şu sözlerim Rasûlüllah'ın medhinde değil. Onu medhetmek için söz söylüyor değilim, bilakis sözlerimi Rasûlüllah'la ziynetlendiriyorum, sözlerimi medhediyorum. Çünkü onun sözü, söyleyen için ziynettir."

İnsan Allah'ın sevdiği ve Allah'ın öğdüğü yüce şahsiyeti nasıl öğebilir, ancak onu öğmekle sözlerini şereflendirebilir.

Tabii o zamandan başladı aşk edebiyatı ve ilk sıralarda Ka'b ibn-i Züheyr'in *Kasîde-i Bürde*'si. Bu zât Rasûlüllah'a muhalif bir kimseydi ve aleyhinde yazılar yazıyordu ve bu edepsizliğinden dolayı katli, yakalandığı yerde öldürülmesi bahis konusuydu. Hatasını anladı, hatasından döndü ama, yakalansa öldürülecek. Gizlice Rasûlüllah'ın meclisine kadar geldi ve onun için hazırlamış olduğu *Banet Süàdü* kasîdesini okudu. Rasûlüllah Efendimiz dinledi.

العُذْرُ عِنْدَ كِرَامِ النَّاس مَقْبُولُ

وَالعَفْوُ مِنْ شِيَمِ السَّادَاتِ مَأْمُولُ

El-uzru inde kirâme'n-nâsi makbûlü
Ve'l-afvu min şiyemi's-sâdâti me'mûlü

"İnsanların kerîm olanları, özrü kabul ederler. / Affetmek efendilerin tabiatında (ahlâkında) umulan bir şeydir." mânâsına olan beyte gelince, taltif eyledi, sırtındaki bürdesini, bürd-ü yemânisini, hırkasını çıkarttı, o şaire verdi.

O şairden sonra, Hz. Muaviye RA o hırkayı varislerinden satın aldı. Hırka halifeden halifeye, elden ele geçti. 1517'de Mısır'ın fethiyle, diğer mukaddes emanetlerle birlikte Osmanlılara geçti. Başımızın tâcı o hırka, şimdi Topkapı Sarayı'nda, Hırka-i Şerif dairesinde muhafaza ediliyor.

Böyle Arap Edebiyatında Rasûlüllah SAS hakkında nice nice şiirler, kasideler, eserler var. Onların bir tanesi de meşhur imam Muhammed Busîrî'nin ki bu 13. Asrın ricâlinden, Mısır'da devlet dairelerinde hizmetler görmüş, vezirlik yapmış bir kimse. Rasûlüllah'a çok kasideler yazmış.

Yolda bir zât bir gün kendisine sormuş, demiş ki:

"—Rasûlüllah'ı rüyanda gördün mü?"

Düşünmüş... Görmedi. İçine bir ateş düşmüş, "Niye ben Rasûlüllah'ı görmüyorum ki?" diye. O şevk ve o aşk ile rüyada Rasûlüllah Efendimiz'i görmüş. Sonra kendisine felç gelmiş. Felç gelince, ayakları tutmaz olunca, yine Rasûlüllah SAS Efendimiz'e şu bizim sabahları Evradımızın içinde okuduğumuz:

أَمِنْ تذَكَّرِ جيرانٍ بذي سلمِ
مزجتَ دمعاً جرى من مقلةٍ بدمِ

E min tezekküri cîrânin bi-zî selemin
Mezecte dem'an cerâ min mukletin bi-demin

[Selem'deki yâranlarını, dostlarını mı hatırladın da, gözünden akan gözyaşına kanını katıp karıştırmaktasın? Kanlı göz yaşı dökmektesin!]

أمْ هبَّتِ الريحُ من تلقاءِ كاظمةٍ
وأوْمَضَ البرْقُ في الظلْماءِ مِنْ إضَمِ

Em hebbeti'r-rîhü min tilkài kâzımetin
Ve ev meda'l-barku fi'z-zalmâi min idami

[Yoksa, o şerefli şehir Medine-i Münevvere tarafından bir rüzgâr mı esti? Yoksa, zifiri karanlık içindeyken İzam Dağı'ndan bir şimşek mi çaktı geçti?] kasîdesini yazmış.

Rivayete göre, Rasûlüllah SAS'i rüyasında görüyor, kasideyi Rasûlüllah SAS Efendimiz'e okuyor. Efendimiz mübarek elleriyle felçli ayaklarına şöyle meshedince, sürünce mübarek ellerini, felçten berî olmuş, beraet bulmuş, yâni şifa bulmuş. Onun için bu kasîdeye de *Kasîde-i Bür'e*, yâni hastalıktan kurtulmaya vesîle olan kaside derler. Böyle felçlilere okurlar ve şifası da mücerrebdir.

Yolda kendisini şeyh Ebu'r-Recâ görmüş. Demiş ki:

"—Rasûlüllah'a yazdığın kasideyi bana da verir misin?"

Diyor ki:

"—Çok kaside yazdım, hangisini istiyorsun ki?"

Diyor ki:

"—Felçten berî olmana sebep olan (*E min tezekküri cîrânin bi-zî selemin*) diye yazdığın kaside. Onu Rasûlüllah'a okurken ben de duydum, çok beğendim." diyor.

Daha kimseye duyurmamış, hiç kimsenin haberi yokken, yolda şeyh Ebü'r-Recâ, kimseye söylemediği şeyi böylece, kasideyi kendisinden ilk beytini de söyleyerek istediği rivâyet edilir.

Nâbî'nin de başına böyle bir şey gelmiş. Aşk ile şevk ile haccetmek için yola çıkınca, yolda kaside yazıyor Nâbî merhum.

Sakın terk-i edebden kûy-ı mahbûb-ı Hudâ'dır bu!
Nazargâh-ı İlâhî'dir Makàm-ı Mustafâ'dır bu!

diye başlayan kasideyi, Medine'ye gelmeden yolda aşk ile şevk ile yazıyor. Medine'ye geldiği zaman minarelerden onun böyle makam ile okunduğunu duyuyor. Tabii müezzini yakalıyor o minareden iner inmez.

"—Yâ bu kasideyi nereden buldun?"

"—Dün gece Rasûlüllah tâlim buyurdu rüyamda." diyor.

Yâni, Rasûlüllah sevgisiyle insan muhalâta etti mi, böyle iliği, damarı, kanı vücudu karıştı mı, böyle olur. Ben bunlara inanıyorum. Yâni bunlar kitaplarda yazılan şeyler. Buna benzer, emsali şeyler hayatta da olduğu için, bunların gerçek olduğunu, böyle şeylerde yalan söylenmeyeceğini; o mübareklerin bu konularda yalan söylemeyecek kadar edebli olduklarını biliyorum.

İşte bu aşk ve şevk ile Peygamber SAS Efendimiz'in hayatı üzerine, sîreti üzerine, evsâfı üzerine, şemâili üzerine, hadis-i şerifleri üzerine binlerce, yüz binlerce kitap yazılmıştır. Çok sevdiklerimden bir tanesi Kàdı İyâd'ın *Kitâbü'ş-Şifâ bi-Ta'rîfi Hukùki'l-Mustafâ* kitabıdır ki, son derece mantıklı bir örgü içinde, müdellel rivayetlerle belgesel bir eserdir. Büyük bir kaynak kitaptır. Herkesin okuması tavsiye olunur.

Çünkü, ecdadımızın muntazaman camilerde, medreselerde okudukları klasik kitaplardandır. Yâni bizim ecdadımızın mutlaka okuduğu eserlerden birisi de odur. Çünkü muhabbet-i Rasûlüllah'ı çok güzel anlatan bir eserdir.

Müstakil eserler olduğu gibi her eserin içinde şiir ve nazım ve nesir, çeşitli parçalar da Rasûlüllah aşkına yazılmış bölümler de vardır.

Siyer kitaplarından meselâ, Türk Edebiyâtında ilk görünenlerden bir tanesi Erzurumlu Darir'in *Siyer-i Nebî*'sidir ki, şaheser bir edebiyat numûnesidir. İçinde manzum bölümler de vardır, mensur bölümler de vardır. Ve bizim Süleyman Çelebi'nin *Mevlid*'ine de bazı konularda kaynaklık etmiş şâheser bir eserdir.

Sonra Peygamber SAS Efendimiz hakkında yazılmış mevlid

kitapları vardır ki, bunlar bir dizi eserdir. Latîfî, “Yetmiş veya doksan tanesi başka başka şahıslar tarafından yazılmış, onları gördüm, inceledim.” diyor.

Sanıyorum, tahmin ediyorum ki; galiba Bursa’nın meşhur velîsi Emir Sultan Hazretleri, dervişânına, “Şu muhabbet-i Rasûl’ü dile getiren bir şeyler yazın!” diye emretmiş olsa gerek. Onun dervişlerinden çok mevlid yazanlar var. Tabii Süleyman Çelebi’nin eseri, anlayana bir harika edebiyat àbidesidir, şâheserdir.

Allah makamlarını cennet eylesin, şefaatlerine nâil eylesin... Son derece müeddeb, son derece güzel yazılmış bir eser.

Sonra yine Peygamber SAS Efendimiz’i rüyada görüp onun emri üzerine eser yazmış olan, Yazıcıoğlu Muhammed’in *Muhammediyye* isimli eseri vardır. Türk Edebiyatında hemen her evde bulunur. Benim kütüphanemde bile üç dört tanesi var. İslâm Aleminin her tarafına yayılmıştır. Balkanlar’dan Kafkasya’ya, Kafkasya’dan Orta Asya’ya kadar. Ve manzum olarak okunmuştur. Oradan böyle lezzet almışlardır; mevlidlerden, Muhammediyyelerden, muhabbet-i Rasûlüllah’ı takviye etmişlerdir.

Sonra, cennetmekân Hakànî Muhammed Efendi'nin *Hilye*'si vardır ki, bu zât-ı muhterem 17 Yüzyılın başında 1606'da vefat etmiş. Saray vazifelilerinden müteferrika olmuş, serhad beyi olmuş, sancak beyi olmuş, haccı da var.

Bir *Hilye* nüshasında, mukaddimesinde gördüm: Rasûlüllah SAS Efendimiz Hazretleri'ni rüyasında görmüş, o rüyayı yazıyor. Yâni, Peygamber Efendimiz'in hoşnutluğunu, teveccühünü kazanmış.

Rasûlüllah'ı anlatıyor. Yâni, "Vücudu şöyleydi, gözleri şöyleydi, kirpiği böyleydi, yüzü şöyle pırıl pırıl parlardı, kolları, pazuları şöyleydi, ahlâkı, şemâili böyleydi..." diye meşhur bir eserdir.

Sonra Peygamber Efendimiz'in Mi'râc'ını hasseten anlatan eserler yazılmıştır. Bu konudaki eserler başında Ganîzâde Nadirî'nin *Mi'râciye*'si meşhurdur.

Rasûlüllah Efendimiz SAS Hazretleri'nin hadis-i şerîfleri manzum ve mensur olarak Türkçe'ye tercüme edilmiştir. Kırk hadis olarak, yüz hadis olarak, bin bir hadis olarak Türk Edebiyatında nice nice böyle güzel eserler vardır.

Meşhur bir tanesi Hatiboğlu Muhammed'in *Ferahnâme* isimli yüz hadis, yüz hikâyeden müteşekkil eseri.

Kırk hadisler üzerinde, Abdülkàdir Karahan Hoca'nın büyük bir çalışması var, doktora çalışması.

Tabii bundan sonra her eserin, her kitabın şöyle bir İslâmî tertibi var: Besmeleyle başlıyor, Allah-u Teàlâ Hazretleri'ne hamd bölümü oluyor. Ondan sonra, Peygamber Efendimiz'e salât ü selâm bölümü oluyor. Ondan sonra, "sebeb-i te'lîf-i kitab" bölümü oluyor. Böyle bir klasik başlama ve tertip mevcut her kitapta.

Tabii buralarda, Peygamber SAS Efendimiz için yazılmış nice güzel şiirler var kitapların içinde... Ve bazı şahıslar nice nice Peygamber Efendimiz'le ilgili kitaplar yazmışlar, hatta üç beş tane divanı, sırf Rasûlüllah Efendimiz'in hakkında yazılmış şiirlerle meydana getirmişler. Yâni başka şeyle meşgul olmamış, o konuda kendisini böyle daldırmış deryaya... Ki Peygamber

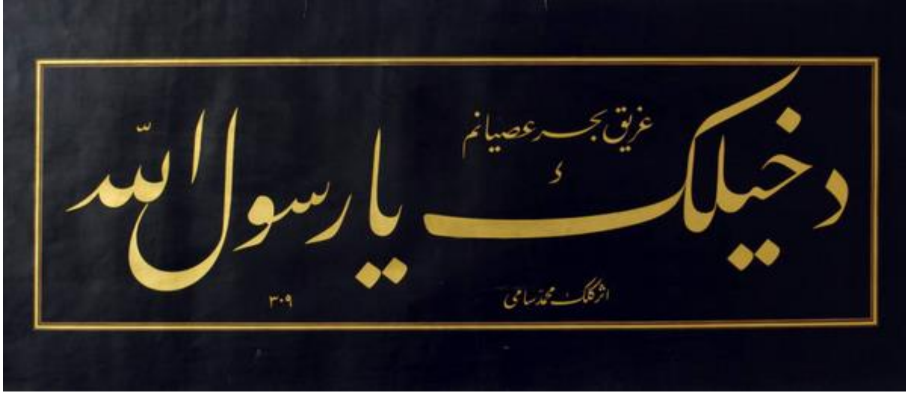

Efendimiz'in vasfı hakkındaki şiirlere *na't* denir. Kasîde der na't-ı Hazret-i Nebevî... Yahut kasîde olur, gazel olur, başka şekillerde, formlarda olabilir; şeklen önemli değil. Ama Peygamber Efendimiz'i anlatan bu şiirlere *na't* deniliyor.

Meselâ vefatı 1726'da olan, 18. Yüzyıl şairlerinden Nazîm, koca koca, okunmakla bitmeyecek böyle muazzam na'tlardan nice divanlar meydana getirmiştir ki, onları talebelerimize çalıştırdık, tez olarak vermiştik. İnşâallah neşredilir.

Tabii bu na'tlar, bu şiirler, bu aşklar, bu şevkler mûsikîye intikal etmiştir. Zaten Türk Edebiyatında, manzum eserlerin makam ile okunması bir adet idi. Meselâ, *Mevlid* makam ile okunurdu. *Muhammediyye* makam ile, musikî ile terennüm edilirdi. Yâni böyle düz bir okunuşla okunmazdı.

Ama ilâhiler ve küçük boyutlu, ebatlı na'tlar bestelenmiştir. Mûsikîmizde nice ses ve saz musikî eseri olarak böyle şâheser na'tlar vardır. Galiba programın benden sonraki kısmında, kardeşlerimiz onlardan size güzel numûneler, meşhur nümûneler

sunacaklar. Mûsikî de insanın aşkını, şevkini güzel ortaya döken bir vasıtadır çünkü...

Sonra, hat sanatında, o sevginin nice nice güzel eserleri vardır. Hattan icazet alacak şahıslar, icazetnâme çalışmalarına umûmiyetle Peygamber Efendimiz'in hadis-i şerîfini alır, öyle tertib ederlerdi, hocalarının imzalarını koydukları parçaya...

Sonra, meşhur hattatların Peygamber Efendimiz'in şeklini, şemâilini anlatan hadisleri, böyle güzel levha halinde tertip edip hilye-i şerîfeler yazmışlardır. Bunların bir evde bulunmasının, eve bereket getirdiği söylenilir. Hepimizin evinde matbû veya el yazma nice böyle eserler vardır. Duvarlarda nice güzel levhalar vardır.

"*Garîk-ı bahr-ı isyânım, dahîlek yâ Rasûla'llàh!*" [İsyan denizine batmışım, sana sığınıyorum ey Allah'ın Rasûlü!] gibi, güzel levhalar yazılmıştır.

Rasûlüllah SAS Efendimiz'e sevgiyi, saygıyı, bağlılığı ifade eden çeşitli estetik görünümlerle, edebiyatın içine, musikînin içine, sanatın içine dökmüşlerdir bu sevgilerini bizden önceki mü'minler.

Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi de, Rasûlüllah SAS Efendimiz'in muhabbetini kazanmağa muvaffak eylesin... Yâni Rasûlüllah SAS Efendimiz bizi sevsin ve bizden râzı olsun... Bizim içimizde de,

Rasûlüllah'a karşı o yanıcı, yakıcı muhabbet, sevgi, saygı hasıl olsun... Gönüllerimiz Rasûlüllah SAS Efendimiz'in sevgisiyle, muhabbetiyle dolsun...

Bu sevginin tabii, sebebi var, kaynağı var, vesîlesi var, vasıtası var... Rasûlüllah Efendimiz'i tanımaya çalışmak lâzım, hadis-i şerîflerini okumak lâzım, hadis-i şerîflerine göre hayatı yaşamağa çalışmak lâzım! Rasûlüllah SAS Efendimiz'e salât ü selâmı çok getirmek lâzım! Rasûlüllah SAS Efendimiz'in ümmetine çok halisâne hizmet etmek lâzım! Kendisine salât ü selâm, sünnet-i seniyyesine temessük, ümmet-i merhumesine hüsn-ü hizmet ile, umulur ki bu sevgi sizlerde ve bizlerde de olduğundan çok daha yükseklerde olur, yüksek seviyelere çıkar, kuvvetlenir.

Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi muhabbetullaha, muhabbet-i Rasûlüllah'a gark eylesin... O deryâya gark eylesin... O sevgiyle yaşatsın... O sevgiyle ahirete göçürsün... Huzur-u Rabbü'l-İzzet'e yüzü ak, alnı açık, o sevgiyle vardırsın... Habîb-i Edîbi'ne Firdevs-i Alâ'sında komşu eylesin... Dünyada gül cemâlini sık sık görmeyi nasib eylesin...

Mübarek evliyâullahtan bir büyük zât diyor ki:

"—Rasûlüllah'ın cemâli, hayâli gözümden bir an kaybolsa, kendimi müslüman saymam."

Demek ki, daimî Rasûlüllah müşahedesi makamında... Allah-u Teàlâ Hazretleri bizlere de ihsân eylesin...

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llàhi ve berekâtühû!

02. 02. 1993 – İSTANBUL

02. PEYGAMBER SAS EFENDİMİZİN DOĞUMU VE ÇOCUKLUĞU

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llàhi ve berekâtuhû!..

Aziz ve sevgili Akra dinleyicileri!

Hepinizin Mevlid kandillerinizi tebrik ederim. Allah-u Teàlâ Hazretleri bu gece, bundan 1427 yıl kadar önce, alemleri nura gark edip cihana teşrif etmiş olan, o Muhammed-i Mustafâ Efendimiz Hazretleri'nin şefaatine cümlenizi erdirsin... Nice nice mutlu mübarek günlere eriştirsin... Ahirette Peygamber Efendimiz SAS'in komşusu olmayı cümlenize nasib eylesin... Dünyada da sünnetine uyarak, rızasını kazanarak ümmetine hizmet ederek yaşamanızı cümlenize nasib ü müyesser eylesin...

a. Peygamber Efendimiz'in Doğumu

Bu gece nedir? Nedir bu Mevlid Gecesi?.. O Ahmed-i Mahmûd-u Muhammed-i Mustafâ Efendimiz'in, alemlere rahmet olarak gönderilmiş rahmet peygamberinin, hiç kimsenin nâil olamadığı Makàm-ı Mahmûd'un sahibi, ahir zaman peygamberi, kendisinden sonra başka nebî ve rasûl gelmeyecek olan, kıyamete kadar hükmü devam edecek olan; ahirette de Livâü'l-Hamd elinde olup, mahşer günü Adem AS ve bütün peygamberler o Livâü'l-Hamdinin altında mahşer günü haşrolacak olan Rasûlü's-Sakaleyn, İmâmü'l-Harameyn, ins ü cinnin peygamberi, iki cihan serveri, seyyid-i veled-i Adem, eşrefü'l-mürselîn, ekremü'r-rusül, imâmü'l-müttakîn, senedü'l-àşıkîn, şefîü'l-müznibîn, kurret-i ayni'l-müslimîn, tâc-i ruûsi'l-mü'minîn, habîbu'llàh, halîlu'llàh, rahmetu'llàh, hidâyetu'llàh, sa'du'llàh Efendimiz Hazretleri'nin cihâna teşrif ettiği gün... *Salla'llàhu aleyhi ve âlihî ve sahbihî, ve ezvâcihî, ve evlâdihî, ve zürriyyâtihî, ve ahbâbihî, ve ihvânihî, ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...*

Allah-u Teàlâ Hazretleri Peygamber SAS Efendimiz'in sevgisine, rızasına, iltifatına, teveccühüne, şefaatine, sevgili

dinleyiciler, cümlenizi nâil eylesin...

Peygamber SAS Efendimiz'in doğumuyla ilgili bazı bilgileri, bu sohbetimde hatırlatmak istiyorum:

Peygamber SAS Efendimiz'in doğum zamanı ne zamandı?.. Alimlerin incelemelerine göre bundan 1427 yıl kadar önce oluyor. 571 Miladi Senesinin Nisan ayının 20'sinde teşrif etmişler, doğmuşlar, alemleri nura gark etmişler. Peygamber Efendimiz Hazretleri'nin doğumu o zaman. Tabii o zaman hicretten 53 yıl [ay yılı] kadar önce oluyor. Kamerî takvime göre de, hicretten önce 53 yılında doğmuş oluyor.

Rebîü'l-evvel ayının 11'ini 12'sine bağlayan, pazarı pazartesiye bağlayan gece sabaha doğru, seher vaktinde doğmuş Peygamber SAS Efendimiz. Ve bu gün de, bu sene de yine pazarı pazartesiye bağlayan gecede Mevlidini kutluyoruz. Bu bir tesadüf... Tabii, yalnız o zaman Nisan ayıymış, şimdi Temmuz ayına kaymış oluyor. Çünkü kamerî sene, şemsî seneden, onbir gün kadar eksiktir, 354 küsür gündür. Tabii eksik olunca, her sene 11 gün eksik olduğu için, gittikçe bir farklılaşma meydana geliyor.

Bunun bir güzel tarafı, Ramazanlar, bayramlar, kutlamalar bize göre senenin her gününe, yâni şimdi kullandığımız takvime göre senenin her gününe geçiyor. Her sene bir başka ayda, bir başka güne gelmiş oluyor. Senenin bütün günleri mübarekleşmiş, şereflenmiş oluyor bir bakıma... O da bir güzel şey!..

Bir bahar gününde doğmuş. Tabii şimdi yaz gününde, Temmuz ayında oluyoruz. Tabii bu yazlar, kışlar da izâfî. Ben Avustralya'dayım. Şimdi kışı yaşıyoruz. Sırtımda hırka var. Halbuki Türkiye'de Temmuz güneşi her tarafı ısıtıyor. Yâni mevsimler de izâfî.

Peygamber SAS Efendimiz Mekke-i Mükerreme'de doğdu, kabr-i şerîfi de Medine-i Münevvere'de... Bazı kimselerin dini bilgileri eksik olduğu için, çocuklara soruyoruz, doğru cevaplar veremiyorlar. Peygamberin kim dediğim zaman, Anadolu'daki seyahatlerimde, bazı çocuklar yanlış cevaplar veriyorlar. Yâni

hatırında kalmış mübarek isimlerden birisini söylüyor.

“—Senin peygamberin kim, söyle bakalım evladım ismini!” deyince;

“—Hazret-i Ali!” diyor, “Hazret-i Ömer!” diyor, bir şey söylüyor.

Ama iyi bilmiyor. Tabii bu annelerin, babaların sorumluluğudur. Çocuklarına öğretmeleri gereken şeyleri güzelce öğretmeliler.

Peygamber SAS Efendimiz Mekke-i Mükerreme’de dünyaya geldiler. Doğduğu ev neresiydi?.. Hacca gidenlerin gözünün önüne gelsin: Safa ile Merve arasında biliyorsunuz, sa’y yapılan bir kapalı, uzun mekân var. Dörtyüz küsür metre kapalı alan... Bu Mescid-i Haram’ın, Kâbe’nin olduğu mübarek mescidin kuzeydoğusuna rastlar. Onun da dış tarafında, yâni Kâbe’ye göre aksi, mukabil istikamette, şimdi ortalığı açtılar, büyük bir meydan oldu.

Safa ile Merve arasından o meydana çıktığınız zaman, sağ tarafta Cebel-i Ebû Kubeys dediğimiz Safâ tepesinin bulunduğu dağ var. Üzerinde Suud hükümdarının sarayı var şimdi... Önünüz büyük boşluk... Sol tarafa da dönüp baktığınız zaman, Merve tarafında da çarşı var, sıkışık binalar var. Tam karşınızda büyük bir meydan var. O meydanda bir yol döner, otobüsler, vasıtalar oradan döner giderler. Onun kenarında, yolun Mescid-i Haram tarafında bir tek ev kalmıştır. İşte o ev Peygamber SAS Efendimiz’in doğduğu evdir.

Hacca gitmiş, umre yapmış kardeşlerimiz belki ziyaret etmişlerdir, bazıları bilirler. Şu anda betonlu, tuğlalı bir yeni bina şeklinde... Yâni eski hali korunamamış ama, mekân korunmuş. Demek ki tamir görmüş. Kütüphane olarak kullanılıyor. Açık, girilip içinde kitaplar okunabiliyor. Gazeteler, mecmualar oraya konulmuş, raflardaki kitaplar okunabiliyor.

Bu mübarek binanın girişinde, salona girdikten sonra, sağ tarafta kalan bir kapalı oda var. Peygamber SAS Efendimiz Hazretleri’nin doğduğu mekân orasıdır diye, beni bazı kıymetli,

aziz dostlar o odaya özel olarak soktular. Herhalde, biraz da yasaklanmış öyle herkesin oraya girmesi... Tabii ben çok memnun oldum, mesrûr oldum, eridim, sevinçlere gark oldum. Orada iki rekat namaz kıldım; Allah kabul eylesin... Sonra da dedim ki:

"—Yâ Rabbi, Peygamber SAS Efendimiz madem bu odada doğdu; ben de şu yaşa geldim ama, şu odayı ziyaretimden sonra ben de sanki yeni doğmuş gibi olayım! Annemden doğduğum zamanki gibi günahlarım afv u mağfiret olsun... Bundan sonraki hayatım da yâ Rabbi, rızana uygun olsun..." diye dualar ettim.

Çok mütehassis oldum, bana o odayı gösteren kardeşlere de dualar ettim. Birisi talebem, o aracı oldu. Müdür bey de arif bir kimse, o da müsaade etti, orayı ziyaret etmiş oldum.

Doğduğu ev orasıdır. O mıntıka, o meydanlık Benî Hâşim mıntıkasıydı. Yâni Peygamber Efendimiz'in dedelerinin, amcalarının, akrabalarının olduğu mıntıkaydı. Doğduğu ev de işte orası, orada doğdu Peygamber SAS Efendimiz.

Peygamber SAS Efendimiz'in babası Abdullah ibn-i Abdi'l-

muttalib. Yâni dedesi Abdü'l-muttalib, babası Abdullah...

Dedesi Abdü'l-muttalib milâdî 520 senelerinde Kureyş'e reis olmuş bir kimse... Onun hakkında, dedesi hakkında bilgi verelim. Çünkü, annesi de vefat edince, Peygamber-i Zîşânımız'a dedesi bir müddet nezaret etti. Sonra da amcası Ebû Talib'e havale edip, o da ahirete göçtü.

Dedesinin ismi Abdü'l-muttalib değil. Asıl ismi Âmir. Ama Abdü'l-muttalib denmiş. Onun sebebi: Amcası Muttalib'in yanında büyümüş babası ölünce. Onun için Mutallib'in kulu, kölesi mânâsına Abdü'l-muttalib lakabıyla anılmış amcasının yanında büyüdüğünden.

Saçında bir tutam beyazlık varmış, onun için *Şeybe* diye isimlendirilmiş. *Şeybe*, biliyorsunuz saç beyazlığı demek. Saçında beyazlık olduğundan, bu dedesinin adına Şeybe denmiş. Bu da lakab, asıl ismi değil... *Şeybetü'l-hamd* demişler; yâni hamd edilen, sevilen bir kimse diye. Çünkü basîretle, dirâyetle güzel bir yönetim devresi olmuş onun devresinde... Yönetim güzel olmuş.

Önemli olaylardan birisi: O zamana kadar bir ara düşmanlar istila edince Mekke-i Mükerreme'yi, vurmuşlar, kırmışlar, yakmışlar, yıkmışlar... Zemzem kuyusunu da doldurmuşlar, kapatmışlar. Millet Zemzem kuyusunun yerini bulamamış uzun zaman... Tabii bulsalar diye, bulabilirler diye belki düşünür insan ama, işte kocaman bir meydan... Bir tarafta Kâbe-i Müşerrefe var, ama zemzem kuyusu nerede?.. Bilememişler, bulamamışlar. Belki biz elimize kazmayı, küreği alıp da köşe bucak arayıp bulunur diye düşünebiliriz. Neyse...

Bu Abdü'l-muttalib, Şeybe lakaplı Âmir ibn-i Hâşim, Hâşim oğlu Âmir, Peygamber Efendimiz'in dedesi, 540 senesinde zemzem kuyusunu bulunca, tabii halk çok memnun olmuşlar. Zemzem kuyusunu buldurmuş. İçine atılan taşları ve sâireleri çıkarttırmış. Böylece zemzem suyundan, zemzem kuyusundan onun zamanında tekrar istifade edilmeye başlanınca, onun sevgisi, saygınlığı halk arasında yayılmış, daha da artmış. Kendisini beğenmişler. Güzel yüzlü bir kimse imiş.

b. Fil Hadisesi

Bir de onun zamanında meşhur fil hadisesi var. Kur'an-ı Kerim'de de, *bismi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm:*

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ (الفيل:١)

(*E lem tera keyfe feale rabbüke bi-ashabi'l-fîl*) [Rabbin fil sahiplerine neler etti, görmedin mi?] (Fil, 105/1) diye fil olayı geçiyor. Yâni tarihi bir olay. Tarihçiler de bilirler. Lisedeyken bizim tarih hocamız da ilk defa anlattığı zaman, ben de böyle zevkle dinlemiştim. Tarihi bir olay.

Nedir o olay?.. Habeşliler Yemen'e saldırmışlar. Yemen'e hristiyanlığı yaymak için, büyük bir orduyla orayı istila etmişler. Sonra içlerinden Ebrehe diye birisi, o ordunun komutanını alt etmiş, öldürmüş; o geçmiş başa... Böylece Yemen'e hakim olmuş

bu Ebrehe. Kendisi de, hristiyanlığı oralarda yerleştirmek için, muazzam bir kilise yaptırmış. Renkli mermerlerden, altınlı, gümüşlü, gösterişli bir mabed yaptırmış. Misklerle, amberlerle, güzel kokularla duvarlarını kokulattırırmış. Arapları da teşvik edermiş, bu kiliseyi ziyaret etsinler diye.

Fakat Araplar yanaşmamışlar bu kiliseye... Hatta kabilenin birisinden bir şahıs, oraya pislemiş. Yâni hakaret olsun diye, sen bizi böyle zorluyorsun diye...

Pisleyince, Ebrehe de kızıp:

"—Ben de sizin Kâbe'nizi yıkayım da görün!" diye hışım ile, hınç ile ordusunu toparlamış, derlemiş. Büyük bir kalabalık halinde Yemen'den kalkıp Kâbe-i Müşerrefe'yi yıkmak niyetiyle kuzeye doğru yola çıkmış. Taif'e kadar gelmiş.

Taif'te işte akarsular, serinlikler, bağlar, bahçeler var, güzel bir yer... Oraları yüksek. Böyle çağlayanları filan olan kısımları Hicaz mıntıkasının...

Arafat meydanına kadar gelince, bu Abdü'l-muttalib'in develerine de el koymuş askerler. Bunu haber alınca Abdü'l-muttalib, kalkmış Ebrehe'nin yanına varmış, gitmiş.

Ahali tabii korkuyorlar bir ordu geliyor Kâbe'yi yıkacak filan diye. Ne yapalım, savaşalım mı filan diye kendi aralarında konuşmuşlar. Ama, "Bu orduyla başa çıkamayız!" diye karar vermişler.

Abdü'l-muttalib Ebrehe'nin yanına varınca; tabii heybetli, gösterişli, sevimli, vakur bir kimse... Ebrehe onu kabul etmiş, gel bakalım demiş, ne istediğini sormuş. O da demiş ki:

"—Askerlerin benim iki yüz devemi almış, gasbetmişler, ben onları istemeğe geldim."

Böyle söyleyince, Ebrehe demiş ki:

"—Şimdi benim gözümden düştün! Ben senin halini vakur bir insan olarak gördüm, biraz seni sevdim, saygı duydum; onun için yanıma kabul ettim ama, şimdi gözümden düştün... Ben senin atalarının şehrini yıkmağa çalışıyorum, Kâbe isimli mâbedinizi yıkmağa buraya geldim. Sen hiç orayı yıkma diye bana

yalvarmıyorsun, develerimi ver diyorsun. Yâni, kişisel meselenle meşgul oluyorsun, gözümden düştün." deyince, Abdü'l-muttalib ona çok şahane bir cevap vermiş, demiş ki:

"—Ey emir! Ben develerin sahibiyim, onun için develerin peşindeyim. Develerimi bana ver! Kâbe'nin sahibi Allah'tır, o Beytullahını kendisi korur." demiş.

Bu cevap karşısında Ebrehe şaşırmış, develerini de vermiş.

Abdü'l-muttalib, yâni Şeybetü'l-hamd, yâni Âmir ibn-i Hâşim, Peygamber Efendimiz'in dedesi develerini getirmiş. Kâbe'de hepsini kurban edip fakirlere dağıtmış. Yâni maksadı mal tamahkârlığı, mal kaygısı değil. Onu da öylece kurban ederek gösteriyor.

Ebrehe Kâbe'yi yıkmak üzere Arafat'tan Müzdelife'ye geldiği zaman, ordusunun fili oradan daha öteye gitmemiş. Döğmüşler, söğmüşler, itelemişler, mızrak ucuyla dürtmüşler, sivri ucu saplamışlar, dehlemişler... Fil öteye gitmiyor. Ama geriye döndürülünce, Taif tarafına, koşarak kaçarcasına gidiyor.

Tekrar döndürüp, Mekke'ye sevk etmek istedikleri zaman, bir adım gitmiyor. O sırada, işte ebâbil kuşları gelip yukarıdan taşlar atarak o orduyu helâk etmiş. Ebrehe kaçmış Yemen'e ama, kısa bir zaman sonra aldığı yaralardan ölmüş.

Bu Fil Vak'ası, Peygamber Efendimiz'in doğduğu yılda olduğu için, önemli. Araplar böyle mühim olayları, belirli seneleri anmak için kullanırlar ve isimlendirirler. O seneye Fil Senesi, *Senetü'l-fil* demişler. Yâni, filin orduda gelip de, o ordunun da helâk olup da kaçıp gittiği sene mânâsına *Senetü'l-fil* demişler.

Nitekim, Peygamber Efendimiz'in doğacağı sene, Mekke-i Mükerreme'de öyle bir bolluk ve bereket olmuş ki, o yıla da *Senetü'l-fethi ve'l-ibtihâc* adını vermişler. Yâni fetih ve sevincin, behcetin, bolluğun, bereketin olduğu sene. Yâni semânın bereketi açılmış, fetholmuş; Allah'ın lütfu, mahsuller, nimetler çok olmuş. Tabii mânevî bakımdan biz hissediyoruz, anlıyoruz ki; Peygamber SAS Efendimiz'in doğacağı sene olduğu için, Allah'ın oraya verdiği bir mübareklik, bir bereket tabii.

İşte bu vak'adan sonra, Kureyş'in kadr ü kıymeti ve Abdü'l-muttalib'in saygınlığı daha da artmış. Araplar:

"—Bak demek ki Allah Kâbe'yi korudu, o orduyu perişan etti ve geri gönderdi." demişler.

Kureyş'e karşı saygıları artmış, Abdü'l-muttalib'e karşı saygıları artmış.

Bu Abdü'l-muttalib'in on iki erkek oğlu ve altı kızı varmış. On sekiz evlat yâni... Bu evlatları içinde, en çok oğlu Abdullah'ı severmiş. Oğlu Abdullah, Peygamber Efendimiz'in babası olan Abdullah... Çünkü çok güzel yüzlü ve çok nurlu, çok iffetli imiş. Onu çok severmiş. Bir de nezri olduğu için demiş ki:

"—Allah bana şu sayıda, şu kadar evlât verirse, en sevdiğimi Kâbe'ye kurban edeceğim!"

Tabii en sevdiği Abdullah olduğu için, Allah da onun istediklerini verdiğinden, Abdullah'ı kurban etmesi lâzım! Fakat çok seviyor. "Ne yapmam lâzım?" diye danışmış. Demişler ki:

"—Kurban kes. Ne kadar kesmen gerektiğini mânevî bir işaretle anlayıncaya kadar, sayısını arttır. Onun yerine bedel olsun!"

Böylece o yüz deve kurban etmiş Kâbe'ye. O zaman işaretler belirmiş ki, kabul oldu. Böylece Abdullah kesilmekten kurtulmuş.

Peygamber SAS Efendimiz bu olayı anlatarak, hatırlatarak buyururmuş ki:

"—Ben iki kurbanlık zâtın oğluyum!"

İki kurbanlık zâttan birincisi kimdir?.. İbrâhim AS'ın oğlu İsmâil AS... İbrâhim AS gördüğü rüya üzerine İsmâil'i; Mekke'de Hazret-i Hâcer'le beraber oraya bırakıp da iskân ettiği, yerleştirdiği, büyümüş olan oğlunu, gördüğü rüya üzerine kurban etmeğe götürdü ama, Allah kurban yerine koç gönderdi. Böylece biz hacca gittiğimiz zaman Mina'da, Müzdelife'den Mina'ya geldiğimiz zaman, Kurban Bayramlarında, o Zilhicce ayının onu oluyor, kurban kesiyoruz.

Bir kurban edilmekten kurtulan şahıs, İsmail AS; diğer

kurban edilmekten kurtulan şahıs da, babası Abdullah olduğundan, "Ben iki kurbanlık zâtın oğluyum!" buyururmuş Peygamber SAS Efendimiz.

Hazret-i Peygamber'in babası Abdullah 25 yaşında evlendi. Benî Zühre kabilesinden, onun reisi olan ve Vehb kızı Âmine Hatun ile evlendi. Hepimiz biliriz. Allah rahmet eylesin, Süleyman Çelebimiz, *Mevlid*'i yazan, *Vesîletü'n-Necât*'ı yazan:

Âmine hatun Muhammed ânesi,
Ol sadeften doğdu ol dür dânesi.

diye hepimize bunu öğretmiştir o güzel şiiriyle.

Hazret-i Âmine ile evlendi Abdullah. Çok mübarek, çok nurlu bir kimseydi. Yüzünde, alnında müstesna bir nur vardı. Herkes hayran kalırdı. Herkes onunla evlenmeye can atıyordu ama, Amine Hatuna nasib oldu onunla yuva kurmak.

Evlendi, evlendikten sonra da Şam tarafına bir ticari sefere çıktı kervanla... Dönüşte Medine-i Münevvere'de hastalandı ve orada dayılarının yanında, akrabalarının yanında vefat etti babası Abdullah... Daha Peygamber SAS Efendimiz doğmadan, düğünden bir müddet sonra, annesi Peygamber Efendimiz'e hamileyken, babası Abdullah Medine'den Mekke'ye seferden dönemedi, vefat etti. Oradan birtakım koyunlar, birtakım develer ile, bir de Ümmü Eymen adlı cariye, hanımı Amine Hatuna miras olarak kaldı.

Tabii onlar geldiler, kervan geldi; üzüntüyle haberi bildirdiler. Böylece, daha Peygamber SAS Efendimiz doğmadan, babası vefat etmiş oldu. O böylece yetim kaldı. Yâni babası vefat eden çocuklara yetim denildiğinden, daha doğmadan yetim kaldı.

Araplarda bir tâbir vardır sevgili dinleyiciler! Çok iri, çok güzel olan inciye, tabii incinin en büyük, en güzel olanına *dürr-ü yetîm* derler. Yâni yetim bir inci... Peygamber Efendimiz'e de, o tabiri onun için de kullanalım, bir yetim idi ama *dürr-ü yetîm,* yâni müstesna bir inci gibi idi. O kelimeyi kullanalım Peygamber Efendimiz SAS için...

Böylece, Peygamber Efendimiz doğmadan babası vefat etmiş oldu. Doğacağı sene Mekke'de büyük bolluk, bereket... Fil Vak'ası oldu, o atlatıldı. Fil Vak'ası 17 Muharrem'de olmuş. Kamerî ayları sayalım: Birinci ay, Muharrem. Senenin birinci ayı Muharrem'in 17'sinde Fil Vak'ası olmuş. Ebrehe'nin ordusu perişan, def olup gitmiş. Kâbe'yi yıkamamış.

Ondan sonra Safer ayı, Rebîü'l-evvel ayı. Rebîü'l-evvel ayının 11'ini 12'sine bağlayan gecenin seher vaktinde, sabaha yakın bir zamanda, yâni Fil Vak'asından elli küsür gün sonra, Peygamber SAS Efendimiz cihâna teşrif etmiş oluyorlar.

c. Peygamber Efendimiz'in Çocukluğu

Annesinin sütü yetmediği için, cariye, Ebû Leheb'in câriyesi... Ebû Leheb, amcası oluyor. Sonradan kendisine çok muhalefet etti. Amcasının cariyesi Süveybe, ona dört ay kadar süt emzirdi. Böylece süt annesi oldu Süveybe Hatun... Aynı hanım, aynı cariye Hazret-i Hamza'ya da süt vermiş, ona da süt anneliği yapmış. Böylece amcası Hazret-i Hamza ile, Peygamber SAS Efendimiz, Süveybe Hatundan süt emdiklerinden süt kardeşi oldular.

Biliyorsunuz, İslâm'da süt kardeşliği çok önemlidir, çok değerlidir. Birtakım önemli ahkâm onunla câri olur. İki süt kardeş, meselâ birisi kız, birisi erkek olsa, başka ailelerden bile olsa, birbiriyle evlenemezler.

Bir süt kardeşi de tabii Şeymâ Hatun, biliyorsunuz. O nereden?.. Araplarda bir güzel adet vardı: Çocuklarının sıhhatine dikkat ederlerdi ve dillerini güzel öğrenmelerini, fasih diyoruz yâni düzgün konuşmalarını isterlerdi. Çocuklar sıhhatli olsun diye yaylalara gönderirlerdi.

Şimdi ben hacca, umreye Hicaz'a gittiğim zaman bakıyorum, Mekke ile Cidde arasında güzel kumluklar var... Böyle, çöl, gayet güzel kumluklar; insanın bakınca hoşuna gidiyor. Mekke'nin zenginleri oralara çadır kuruyorlar, oraları bölük bölük işgal

ediyorlarmış. Çadır kurup, çadır hayatı yaşıyorlarmış. Çünkü çok tatlı oluyor. Temiz havalı bir yaz geçirme olmuş oluyor.

Doğan çocuklar da Mekke-i Mükerreme'nin sıcaklarında zayıflamasınlar, veya hastalanmasınlar, veya vefat etmesinler diye onları yaylalara gönderirlerdi. Hem de anneler rahat etsin diye, sütanneler tutarlardı. Peygamber SAS Efendimiz de Benî Sa'd kabilesinden Halîme veya Huleyme isimli bir hanım tarafından alındı. Benî Sa'd yurduna yâni yaylalara götürüldü. Orada hem süt emme zamanında iki sene süt emdi, onun Şeyma isimli kızı olduğundan, Şeyma Hatun'la da süt kardeşi oldu Peygamber Efendimiz SAS.

Orada iki sene kaldıktan sonra, sütannesi getirdi, annesine gösterdi. Peygamber Efendimiz tabii gayet sıhhatli bir şekilde yetişiyor, Arabın en güzel telaffuzunu, en fasih konuşmalarını öğrenmiş oluyor orada... Bozulmamış, tertemiz, fasih Arapça'yı öğrenmiş oluyor. Hem de çok bolluk ve bereket içinde...

Peygamber Efendimiz gider gitmez, kabileye bir bereket geldi, çevreye bir bereket geldi. Onun bereketiyle, çok hoş günler geçirdi Peygamber Efendimiz orada.

Dört yaşındayken, yine getirdi annesine teslim etmek üzere. Fakat dört yaşında da bırakmak istemiyordu. Rica da etti. "Bak Mekke-i Mükerreme'de vebâ salgını filan var. Ben bunu bırakmayayım, gene götüreyim izin verirsen?.." diye Hazret-i Amine'den rica etti, Peygamber Efendimiz'i tekrar götürdü.

Böylece Peygamber SAS Efendimiz, altı yaşına kadar Benî Sa'd yurdunda, tertemiz havada, güzel bir şekilde yetişmiş oldu. Sonra birtakım olağanüstü olaylar Halime Hatun'u ürküttü. O şakk-ı sadr hadisesi, olağanüstü tecelliler dolayısıyla, "Çocuğa bir hal olmasın, kıymetli bir çocuktur." diye getirdi. Nihayet altı yaşındayken annesine teslim etti ve Peygamber SAS Efendimiz annesiyle beraber oldu.

Altı yaşında annesi Peygamber Efendimiz'i, Medine-i Münevvere'ye dayılarını ziyarete götürdü. Medine-i Münevvere'de bir müddet kaldı Peygamber SAS Efendimiz, annesiyle beraber. Hatta orada bazı yerleri ziyaret etti. Kendisi de sonradan belirtiyor:

"—Babamın kabri falanca yerdeydi, ben onu gördüm. Falanca bölgenin kuyusunda, çocuklarla yüzmeyi öğrendim." diye, çocukluk hatıralarını sonradan Peygamber SAS anlatmış.

O Medine-i Münevvere ziyaretinde, yahudiler çok ilgi gösterince, Peygamber Efendimiz'e bir şeyler olur diye annesi çekindi, alelacele Medine-i Münevvere'den tekrar Mekke'ye dönmeğe karar verdiler. Babalarından miras kalmış olan, sadık cariye Ümm-ü Eymen ile beraber, geri dönüşe geçtiler. Fakat, Medine-i Münevvere'den Mekke'ye gelirken, Ebvâ denilen yere gelince... O zamanın şartlarıyla, yaya yürüyüşlerle Mekke'ye beş günlük mesafede, Ebvâ denilen yerde, annesinin hastalığı arttı ve Hazret-i Amine Hatun orada vefat etti. Kabilenin ilgilileriyle, Ümm-ü Eymen'in delâletiyle oraya defnolundu.

Ümm-ü Eymen Peygamber SAS Efendimiz'i alarak getirdi,

dedesi Abdü'l-muttalib'e teslim etti. Böylece Peygamber SAS Efendimiz, doğmadan evvel babasından yetim kaldığı gibi, böyle altı yaşındayken de annesi vefat edince, dedesinin eline kaldı. Onun yetiştirmesine tevdî edilmiş oldu.

Tabii Allah-u Teàlâ Hazretleri, mukadderâtı yazan, her şeyi takdir buyuran Mevlâmız böyle takdir eylemiş. Hepsinin hikmetleri var. Allah-u Teàlâ Hazretleri Peygamber SAS Efendimiz'i kendisi terbiye eyledi.

ادبنی ربی فاحسن تأدیبی

(*Eddebenî rabbî feahsene te'dîbî*) "Rabbim beni terbiye eyledi, terbiyemi de ne güzel eyledi." diye Peygamber SAS Efendimiz böyle buyuruyor. Nice hikmetlerle dolu bir hayat... Peygamber SAS Efendimiz'in çocukluğu böyle oldu.

d. Allah-u Teàlâ'nın Onu Medhetmesi

Tabii, Peygamber SAS Efendimiz'in medhini, senâsını, evsafını, ahlâkını, şemâilini anlatmaya ne saatler yeter, ne de bizim dilimiz tam tasvir edebilir, tam anlatabilir!.. Fakat bazı şeyleri söylemek lâzım:

Birincisi: Peygamber SAS'i ilk medheden, en önde söylenmesi gereken Allah-u Teàlâ Hazretleri. Onu sevmiş, onu öğmüş, Kur'an-ı Kerim'inde Peygamber SAS Efendimiz'le ilgili pek çok ayet-i kerimeler var.

وَإِنَّكَ لَعَلَى خُلُقٍ عَظِيمٍ (القلم: ٤)

(*Ve inneke lealâ hulukin azîm*) "Sen ulu bir huluk üzeresin, yüce bir ahlâk üzeresin!" (Kalem, 68/4) diye.

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ اَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ

حَرِيصٌ عَلَيْكُم بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُفٌ رَحِيمٌ (التوبة:١٢٨)

(*Lekad câeküm rasûlün min enfüsiküm azîzün aleyhi mâ anittüm harîsün aleyküm bi'l-mü'minîne raûfün rahîm.*) (Tevbe: 128) diye Tevbe Sûresi'nde medhi var.

لَعَمْرُكَ (الحجر:٧٢)

(*Le amrüke*) [Senin hayatın hakkı için...] (Hicr, 15/72) diye ömrüne Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin kasem etmesi var. Nice nice meziyetleri, nice nice medh u senâsı var Kur'an-ı Kerim'de.

Allah-u Teàlâ Hazretleri öğmüş, medhetmiş, *Habîbu'llàh* edinmiş; ne demek: Allah'ın sevgilisi... *Halîlu'llàh* edinmiş; ne demek: Allah'ın samîmî dostu... Nice böyle güzel sıfatlara sahip.

وَمَا اَرْسَلْنَاكَ اِلاَّ رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ (الانبياء:١٠٧)

(*Ve mâ erselnâke illâ rahmeten li'l-àlemîn*) "Biz seni ancak alemlere rahmet olarak gönderdik. Sen Allah'ın rahmetisin alemlere..." (Enbiyâ, 21/107) diye bildiriyor.

Tabii Allah-u Teàlâ Hazretleri medhettiği gibi Allah'ın mübarek kulları, peygamberleri de, Peygamber Efendimiz'den önce gelen peygamberler de, Peygamber Efendimiz'i medh ü senâ etmişlerdir. Hatta onun ümmeti olmaya can attıklarını beyan etmişlerdir. Hazret-i Peygamber için bir söz söylenir:

خلقه مقدم ، وبعثه مؤخر .

(*Halkuhû mukaddem, ve ba'suhû muahhar*) "Nurunun yaratılması evvel ve gönderilmesi sonra."

“—Ben, Hazret-i Adem daha toprakla su arasındayken, yaratılmadan peygamber olarak takdir olunmuştum.” diye buyrulmuş,

Peygamber Efendimiz böyle buyuruyor. Yâni daha insanlık yaratılmadan. Peygamber Efendimiz’in peygamber olacağı mukadderâtta takdir olunmuş, Allah-u Teàlâ Hazretleri onu öylece önceden takdir eylemiş, seçmiş. Ama ondan sonra, Adem AS’dan itibaren peygamberler de Peygamber Efendimiz’in kıymetini bilmişler, ahir zaman peygamberi olarak daima takdir eylemişler.

e. İbrâhim AS’ın Duası, İsâ AS’ın Müjdesi

İbrâhim AS’ın duası var: İsmâil AS ile Kâbe’yi binâ ettiği zaman ellerini kaldırdı, (*Rabbenâ vec’alnâ müslimeyni leke*) diye kendisine ve oğlu İsmail’e dua etti. Ondan sonra da buyurdu ki:

رَبَّنَا وَ ابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولاً مِنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ ايَاتِكَ وَ يُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَ الْحِكْمَةَ وَ يُزَكِّهِمْ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (البقرة:١٢٩)

(*Rabbenâ veb’as fîhim rasûlen minhüm yetlû aleyhim âyâtike ve yuallimühümü’l-kitâbe ve’l-hikmete ve yüzekkîhim inneke ente’l-azîzü’l-hakîm.*) “Ey Rabbimiz! Onlara, burada iskan ettiğim zürriyetimin içinden çıkan bir peygamber gönder ki —Peygamber Efendimiz’i kasdediyor—onlara senin ayetlerini okusun, onlara kitabı ve hikmeti öğretsin ve onları şirkten tertemiz eylesin, pâk eylesin! Sen azîz ve hakîmsin yâ Rabbi.” (Bakara, 2/129) diye dua etti.

Onun için Peygamber SAS bir hadis-i şerîfinde buyurmuş ki:

ki:[6]

دَعْوَةُ أَبِي إِبْرَاهِيمَ ، وَبُشْرَى عِيسَى بِي (حم. طب. عن أبي أمامة)

(*Da'vetü ebî ibrâhim*) "Ben dedem İbrâhim AS'ın duasıyım." Yâni, "Allah'a öyle dua etti İbrâhim AS. İşte ben onun duası mucebince peygamber gönderildim." Allah'ın takdiri icabı, tâ İbrahim AS zamanından onun geleceğinin bilindiğinin bir işareti tabii. İbrahim AS'ın bu duası, onu gösteriyor.

(*Ve büşrâ îsâ bî*) "Hazret-i İsâ'nın müjdesiyim." buyurdu Peygamber SAS Efendimiz.

Saf Sûresi'nde bir ayet-i kerimede buyruluyor ki, *bismi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm:*

وَاِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِى اِسْرَٓائِلَ اِنِّى رَسُولُ اللّٰهِ
اِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَىَّ مِنَ التَّوْرٰيةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ
يَاْتِى مِنْ بَعْدِى اسْمُهُٓ اَحْمَدُ (الصف:٦)

(*Ve iz kàle îse'bnü meryeme*) "Hani Meryem'in oğlu İsâ ne demişti: (*Yâ benî isrâîle innî rasûlü'llàhi ileyküm*) 'Ey İsrâiloğluları! Ben sizin üzerinize, Allah tarafından vazifeli olarak gönderilmiş bir elçiyim, Allah'ın bir peygamberiyim, rasûlüyüm. (*Musaddikan limâ beyne yedeyye mine't-tevrâh*) Benden önce Musa

---

[6] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.262, no:22315; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VIII, s.175, no:7729; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.155, no:1140; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.II, s.402, no:1582; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.492, no:3428; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.46, no:113; Heysemî, *Müsnedü'l-Hàris*, c.II, s.867, no:927; Ebû Ümâme RA'dan.

Hàkim, *Müstedrek*, c.II, s.656, no:4174; İbn-i Esîr, *Üsdü'l-Gàbe*, c.I, s.1286; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.I, s.170; Hàlid ibn-i Ma'dân Rh.A'ten.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.511, no:31829; *Câmiu'l-Ehàdîs*, c.XII, s.478, no:12347.

AS tarafından size bildirilmiş olan Tevrat'ı tasdik ediciyim; (*ve mübeşşiran bi-rasûlin ye'tî min ba'dismuhû ahmed*) benden sonra gelecek ahir zaman peygamberi ki, onun ismi Ahmed olacaktır, onun da gelişini müjdeleyiciyim." (Saf, 61/6) diye İsâ AS, Hazret-i Muhammed'in müjdecisi olduğunu kavmine böyle bildirmişti. Ve o geldiği zaman ona iman etmelerini onlara hatırlatmıştı.

İncil de zaten müjde demek ve o müjde de, Hazret-i İsâ'nın her yerde kendinden sonra gelecek peygambere, bunu duyanların tâbi olmasını müjdelediğini gösteriyor. Hazret-i İsâ'nın müjdesi. Tevrat'ta ve İncil'de geleceği yazılı olan peygamber.

الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِىَّ الاُمِّىَّ الَّذِى يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا

عِنْدَكُمْ فِى التَّوْرٰيةِ وَالْاِنْجِيلِ (الاعراف:١٥٧)

(*Ellezîne yettebiùne'r-rasûle'n-nebiyye'l-ümmiyye'llezî yecidûnehû mektûben indeküm fi't-tevrâti ve'l-incîl.*) "O Rasû'l-ü Nebiyy-i Ümmî ki onun Tevrat'ta ve İncil'de vasfını, geleceğini, güzelliğini, kıymetini, yanlarındaki Tevrat ve İncil'de yazılı olduğunu biliyorlardı, buluyorlardı sayfalarda, okuyorlardı o ehl-i kitap... Tevrat'ta ve İncil'de o peygamberin Muhammed-i Mustafâ'nın evsafı vardı." (A'raf: 157) diye A'râf Sûresi'nde bildiriliyor. Kur'an-ı Kerim şahid.

Diğer kutsal kitaplarda da, buna benzer bilgiler, tarihçiler tarafından tesbit edilmiş. Kitaplarda yazılıyor, ilginç şeyler... Bunları da söylemek istiyorum. Meselâ, Gautama Buda'nın böyle bilgiler verdiği bildiriliyor. Zerdüştler'in gelecekten haber veren kitabı *Zendevesta*'nın içinde böyle ifadelere rastlanıyor:

"—Ziyâdesiyle öğülmüş bir put düşmanı gelecek!" diye.

Ziyâdesiyle öğülmüş; Muhammed sözüdür. Muhammed çok öğülmüş demek. Hindu kitaplarında da var bu. Purana ve Vedalarda:

"—Çölden öğgüye layık isimli bir hikmet sahibi çıkacak, onun Burak'ı göğe erecek!" diye yazılıymış.

Bu da Hindu kitaplarında, Purana ve Vedalarda Peygamber Efendimiz'in çölden çıkacak bir kişi olduğunu bildiriyor. Demek ki Hint din kitaplarında da var. İran din kitaplarında da var.

Karki Purana adlı din kitabında da "Babasının adı Allah'ın kulu, annesinin adı da itimada layıktır." diye geçiyor bu ahir zaman peygamberinin. Allah'ın kulu ne demek; *Abdullah*. Peygamber Efendimiz'in babasının adı neydi?.. Abdullah. İtimada layık... Annesinin adı neydi; *Âmine*, yâni emniyetli, güvenilen, itimada layık...

Demek ki Hint kitaplarında, İran kitaplarında, Yahudilerin Tevrat'ında, Hıristiyanların İncil'inde böylece Peygamber Efendimiz'den bahsedilmiş. Her Peygamber ümmetine, ahir zaman peygamberine eğer onların nesilleri yetişirse, ona tâbi olması, onu desteklemesi tavsiyesinde bulunmuşlardır. Kur'an-ı Kerim'de bu da bildiriliyor.

Peygamber SAS Efendimiz'in doğduğu gece, tarih kitapları yazıyorlar ki: Yahudiler meselâ Medine'de Araplarla beraber yaşıyorlardı, Araplarla araları açıldığı zaman insanları nûra kavuşturacak bir peygamber beklediklerini ve bu peygambere tâbi olup Araplara, yâni müşriklere galip geleceklerini söyleyip duruyorlardı. Çocuklarını bilir gibi, Peygamber Efendimiz'in hak peygamber olduğunu da anlamışlardı. Bazıları da müslüman olmuşlardı. Abdullah ibn-i Selâm, bir yahudi hahamıydı ve müslüman olmuştu RA.

O gece, Peygamber Efendimiz'in doğduğu gece, bir yahudi alimi yıldızları incelerken, gökte bundan önce hiç görmediği bir işaret gördü ve bunu ahir zaman peygamberinin doğması işareti olduğunu anlayarak, yüksek bir yere çıkıp yahudi cemaatine yüksek sesle bağırdı:

"—Bu gece ahir zaman peygamberi Ahmed'in yıldızı doğdu." diye.

Tarih kitapları bunu yazıyorlar.

Sonra Kureyşlilerin meclisine, Mekke'de de bir yahudi gelmiş, Peygamber Efendimiz'in doğduğu gecenin sabahında. Sormuş:

“—İçinizden bu gece bir çocuk doğdu mu, doğmadı mı?” diye.

Onlar da bilememişler tabii. Çünkü evde olan bir hadise bir çocuğun doğumu. Bilmiyoruz deyince, demiş ki :

“—Unutmayın, bu gece bu milletin peygamberi doğdu.”

Bunu da tarih kitapları yazıyorlar.

Peygamber SAS’in dedesi de, doğumundan önce bir rüya görüyor. Bu rüyaya göre: Kâbe’de uyurken, yerden bir ağaç bitiyor, uçları göklere ulaşıyor, dalları doğuya batıya yayılıyor. Bu ağaçtan etrafa nurlar saçılıyor. Ağaç devamlı şekilde büyüyor ve etrafa ışık saçmaya devam ediyor... Kureyş’ten birçok kimseler ağaçların dallarına tutunuyorlar. Bazı kimseler de o dalları kesmek için uğraşıyorlar. Fakat bir genç, ağacı kesmek için uğraşanları ağacın etrafından uzaklaştırıyor devamlı... Abdü'l-muttalib ağaca tutunmak istiyor ama, tutunamadan rüya bitiyor, uyanıyor.

Mekke’nin rüya yorucularına sormuş bu nedir diye. Demişler ki:

“—Senin neslinden biri çıkacak, doğuya batıya ünü yayılacak, hükmü tutacak cihanı ve insanları yönetecek. Birçok insanlar onun emrine girecekler. Bazıları engel olmak isteyecekler ama, engel olamayacaklar!” diye, bu rüyayı da böyle tarih kitapları yazar.

Bu da Peygamber Efendimiz’le ilgili olaylardan birisi.

Sonra mâlûm, kisranın sarayının direklerinin yıkılması, ateşperestlerin binlerce yıldan beri devamlı yanan ateşlerinin sönmesi gibi çeşitli olaylar... İran’ın ateşperest baş rahibinin, o gece rüyada bir alay, kalabalık serkeş develerin, bölük bölük Arap atlarını önüne katarak, Dicle Nehri’ni geçip İran içlerine dağıldığını görmesi, tarih kitapları tarafından gene yazılıyor. Bu aynen işte İran’ın fethini gösteriyor, Arapların oralara hakim olduğunu, Peygamber SAS Efendimiz tarafından açılan yolla oraları fethedilmiş oluyor.

Aziz ve sevgili kardeşlerim! Özetlemem gerekirse bu uzun konuşmayı:

Peygamber SAS Efendimiz'i Allah-u Teàlâ medheylemiş, Kur'an-ı Kerim medheylemiş, daha önceki peygamberler kendi ümmetlerine tavsiye eylemişler, eski kitaplar medheylemiş. Böyle bir peygamberin ümmetiyiz. Allah'a hamd ü senâlar olsun... O peygamberin doğduğu gecedir.

Peygamber SAS Efendimiz tabii ümmetine karşı çok şefkatli, çok merhametli, çok re'fetli, çok yumuşak kalpli, onların iyiliğine çok gayret eden bir kimseydi.

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ اَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ

حَرِيصٌ عَلَيْكُم بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُفٌ رَحِيمٌ (التوبة:١٢٨)

(*Lekad câeküm rasûlün min enfüsiküm azîzün aleyhi mâ anittüm harîsün aleyküm bi'l-mü'minîne raûfün rahîm.*) (Tevbe: 128) ayetleri bunu gösteriyor. Tabii bizim de o re'fetli, şefkatli, sevgili, muhabbetli, bizi düşünen, bizi seven Peygamber Efendimiz'e sevgimizin, saygımızın sonsuz olması lâzım!..

Çünkü imanın gereği Peygamber Efendimiz'in peygamberliğini kabul etmektir; "*Eşhedü en lâ ilâhe illa'llah*" dedikten sonra, "*ve eşhedü enne muhammeden abdühû ve rasûlühû*" demektir. İrfanın, arif olmanın, evliya olmanın gereği de, Peygamber SAS Efendimiz'i candan sevmektir. Onun sevgisi muhabbetullahın şartıdır, yoludur. *Fenâ fi'r-rasûl*'den sonra *fenâ fî'llâh*, *bekà bi'llâh* makamları gelir. O bakımdan, Peygamber SAS Efendimiz'in sevgisini kazanmağa, sevgisini yürekte canlı tutmağa, aşkını, muhabbetini gönülde arttırmağa çalışmak lâzım!..

Peygamber SAS Efendimiz'e salât ü selâmı çok edelim!.. Hadis-i şeriflerini okuyalım!.. Sünnet-i seniyyesini öğrenelim, uygulayalım ki, Peygamber Efendimiz nasihatlerini tutan, kendisine itaat eden, sünnetini ihyâ eden kimseleri sever. Allah-u

Teàlâ Hazretleri Peygamber Efendimiz'in sünnetine sarılıp sünnetini ihyâ eden kimselere, yüz şehid sevabı vereceğini beyan ediyor. O halde hepimiz şu mübarek gecede karar verelim sevgili Akra dinleyicileri: Hadis-i şerîfleri öğrenelim, Peygamber Efendimiz'in sünnetini öğrenelim, sünnetini yaşayalım, sünnetine göre yaşayalım! Çünkü, onun sünneti Kur'an-ı Kerim'in en güzel açıklamasıdır, uygulamasıdır.

Ve bir de Ümmet-i Muhammed'de rahmedelim, şefkat edelim! Peygamber Efendimiz'in hatırı için, Ümmet-i Muhammed'e hizmet edelim! Ümmet-i Muhammed'in mutluluğu için, gelişmesi için, dertlerden kurtulması için, rahatı, refahı için elimizden gelen her türlü hizmeti, gayreti gösterelim ki, ümmetine hizmet edince, Peygamber SAS Efendimiz'in iltifatına, sevgisine, şefaatine nail olalım!..

Allah-u Teàlâ Hazretleri hepinizi Peygamber Efendimiz'in sevdiği ümmet ve Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin sevdiği has kulu olma derecesine çıkartsın... Has, hakîki, halis, muhlis, muhsin, sàlih ve muslih müslüman olmayı, yâni ıslah edici, ortalığı düzenleyici, fesadı giderici, fesada karşı koyucu muslih kul olmayı nasib eylesin... Müttakî kul olmaya muvaffak eylesin...

Ömrünüzü takvâ üzere, ihlâs ile, iman-ı kâmil ile, irfân ile geçirip, Allah'ın rızasını kazanıp, ahirette de Peygamber Efendimiz'e komşu olmayı, iltifatına ermeyi, Kevser havzından doya doya içmeyi, cennette Peygamber Efendimiz'e komşu olup cemalini daima görmeyi nasib eylesin...

Hepinize en derin saygılarımı, tebriklerimi, dualarımı, temennîlerimi arz ederim; dualarınızı beklerim...

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llàhi ve berekâtuhû, aziz ve sevgili Akra dinleyicileri!..

05. 07. 1998 - AVUSTRALYA

03. PEYGAMBER EFENDİMİZ'İN KIYMETİ

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü lillâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kesîren tayyiben mübâreken fîh... Kemâ yenbağî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultànih... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ hayri halkıhî seyyidinâ muhammedin ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîn... Emmâ ba'd.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!
Mevlid Kandili geceniz mübarek olsun... Allah-u Teàlâ Hazretleri cümlenize, sevdiklerinizle beraber uzun seneler böyle nice mübarek günlere, kandillere, mânevî nimetlere, saadetlere, mübarek zamanlara, mekânlara ermenizi nasib eylesin... İki cihanda aziz ve bahtiyar eylesin...
Bugün, Peygamber SAS Efendimiz'in dünyaya gelişinin sene-i devriyesi... Rebîü'l-evvelin 11'ini 12'sine bağlayan, ertesi günü pazartesi olan bir gece, sabaha doğru Rasûlüllah SAS Efendimiz dünyayı teşrif eylemişler.

a. Alemlere Rahmet Oluşu

Kendi hadis-i şeriflerinde bize bildiriliyor ki, gelmişlerin, geleceklerin en hayırlısı, en şereflisidir Peygamber SAS Efendimiz.
Allah-u Teàlâ Hazretleri Kelâm-ı Kadîminde Kur'an-ı Keriminde Rasûlüllah SAS Efendimiz'i öğüyor, ömrüne and ediyor. Kıymetli şeylere yemin edilir ya;

لَعَمْرُكَ (الحجر: ٧٢)

(*Le amrüke*) "Senin ömrüne andolsun, yemin olsun ki..." (Hicr,

15/72) diye, Peygamber SAS Efendimiz'in ömrüne and içiyor ayet-i kerimede.

يَا اَيُّهَا النَّبِىُّ اِنَّا اَرْسَلْنَاكَ شَاهِداً وَمُبَشِّراً وَ نَذِيراً (الأحزاب:٤٥)

(*Yâ eyyühe'n-nebiyyü*) "Ey Peygamber! (*İnnâ erselnâke şâhiden ve mübeşşiren ve nezîrâ*) Biz seni şâhid olarak ve nezîr olarak ve müjdeci olarak gönderdik." (Ahzab, 33/45)

Şâhid, insanlara Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin varlığını, birliğini tebliğ eden, bildiren. Ondan sonra, "İşte tebliğ etti, ben ne emrettiysem size bildirdi. İşte elçim geldi." diye şâhid olacak mahşer gününde de. Hiç kimsenin itiraza mecali olmayacak ki... Allah-u Teàlâ Hazretleri bütün emirlerini, yasaklarını o peygamberi vasıtasıyla göndermiş. O da şâhid, Allah-u Teàlâ Hazretler'inin şâhidi.

(*Ve nezîren*) Ve eğer insanlar hak yolda yürümezler, Allah-u Teàlâ Hazretlerine itaat ve inkiyad eylemezlerse, başlarına ahirette çok üzüntüler gelecek. Çok pişman olacak bu gafil insanlar... Gözlerini bu dünyada açmamış olanlar, mânevî bakımdan gerçekleri göremediği için kör olan insanlar, ahirette çok pişman olacaklar. Çok şiddetli azablara dûçâr olacaklar. Onları da önceden ihtar etmek lâzım! Tehlike işaretini önceden vermek lâzım!

"—Bu yolun sonu çıkmaz, bu yolun sonu uçurum! Bu yolun arkası ateş! Bu yolun devamına giderse insan, sonu felâket olur." diye, önceden Allah-u Teàlâ Hazretleri işaret eylemiş.

Kul kendisine eder. Allah-u Teàlâ Hazretleri:

وَمَا اَنَا بِظَلاَّمٍ لِلْعَبِيدِ (قٓ:٢٩)

(*Ve mâ ene bi-zallâmin li'l-abîd*) "Ben kullarıma zulmedici değilim!" (Kàf, 50/29) buyuruyor.

Rahmetinden peygamber göndermiş.

وَمَا اَرْسَلْنَاكَ اِلاَّ رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ (الأنبياء:١٠٧)

(*Ve mâ erselnâke illâ rahmeten li'l-àlemîn*) [Biz seni ancak alemlere rahmet olarak gönderdik.] (Enbiyâ, 21/107)

Alemlere rahmet olarak göndermiş. Bildirmeseydi, bildirmezdi. Mülkünde Hak tasarruf eder, (*keyfe mâ yeşa'*) nasıl isterse öyle yapar. İsteseydi bildirmezdi amma, çok büyük rahmetinin eseri olarak, Peygamberimiz'i müjdeci ve korkutucu olarak önceden göndermiş:

"—Ey kullar şöyle hareket ederseniz; Allah'ın nimeti var, ikramı var, lütfu var... Böyle hareket ederseniz, çok felâketlere uğrarsınız. Sonra, böyle hareket ettiğiniz zaman, bundan bir hayır, bereket de görmezsiniz. Ancak benim emrettiğim şekilde hareket ettiğiniz zaman, dünyanız, ahiretiniz mes'ud olur. Huzur içinde yaşarsınız, aileniz hoş olur, çoluk çocuğunuz itaatli olur. Cemiyetiniz tatlı bir cemiyet olur. Maddeten, mânen pâk olursunuz, güzel olursunuz..." diye, Peygamber Efendimiz bunları anlatsın diye, nezir olarak, korkutucu olarak, (*ve mübeşşiren*) ve mübeşşir olarak Allah-u Teàlâ Hazretleri göndermiş Peygamber Efendimiz'i...

O ümmî Peygambere kim öğretti o bilgileri?

ادبنى ربى فاحسن تأديبى

(*Eddebenî rabbî feahsene te'dîbî*) "Beni Mevlâm terbiye eyledi, terbiyemi ne güzel eyledi!" buyuruyor hadis-i şerifinde. O Rasûl-ü Edîbi, Allah tarafından terbiye edilmiş müstesna insan; çölde mektep yok, medrese yok, üniversite yok amma, hadis-i şeriflerinin her birisi birer hikmet incisi, pırlantası... Bugün her birimizin başımızın tacı oluyor her sözü... Ciltlerle, yirmi cilt, otuz cilt, yüz cilt hadisleri var. Yüzbinlerce, milyonlarca hadis-i şerifi var. Yâni, tahsil yapmağa kalksa insan, onları nasıl öğrenecek? Mümkün değil! Ancak Allah tarafından öğretilebilir. O bilgilerin çokluğu ve mükemmelliği de, onun Allah tarafından

gönderildiğinin bir başka delili.

Farsça bir beyit var:[7]

علم کان نبود ز حق بی واسطه

او نپاید همچو رنگ ماشطه

İlm kân nebüved zî hak bî vâsıta,
U nepâyed hemçü reng-i mâşita...

[Hak'tan ilham yoluyla vasıtasız olarak gelmeyen ilim, gelin süsleyen kadının ona sürdüğü renk gibi geçici olur, uçar gider.]

Allah'tan vasıtasız böyle gürül gürül bir hikmet, ilim insana gelmezse devam eder mi? İnsan nasıl konuşur o zaman? Nereden bilecek o hakikatleri? Ulûm-u evvelîni, âhirîni Mevlâmız öğretmiş Peygamber SAS Efendimiz'e...

Geçmiş ümmetlerden kıssalar anlatırdı. Ashab-ı kiramı, başlarının üzerinde kuş konmuş da kıpırdarsa kaçacakmış gibi vecd ve istiğrak içinde Rasûlullah Efendimiz'i dinlerlerdi.

Kâinat nasıl yaratıldı, nasıl oldu bu işin başlangıcı? Sonra nasıl olacak? Hem evveli anlatırdı, hem âhiri... "Kıyamet gününde şöyle olacak, böyle olacak, böyle olacak, böyle olacak, böyle olacak..." diye anlatmış. Ne güzel şeyler anlatmış, ne kadar hikmetli şeyler anlatmış ki, okuduğumuz zaman hayretler içinde kalıyoruz.

Kıyamet alâmetlerini sayarken:[8]

يَأْتِي عَلَى النَّاسِ زَمَانٌ ، يُرَبِّيَ الرَّجُلُ فِيهِ جَرْوًا ، خَيرٌ مِنْ أَنْ

---

[7] Mevlânâ, *Mesnevî*, 3449. Beyit.

[8] Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.442, no:8684; Enes ibn-i Mâlik RA'dan. *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXIII, s.462, no:26433.

يُرَبِّيَ وَلَدًا (ك. في تاريخه عن أنس)

(*Ye'tî ale'n-nâsi zemânün, yürebbiye'r-raculü fîhî cerven, hayrun min en yürebbiye veleden*) “İnsanlar üzerine öyle bir zaman gelir ki, adama bir köpek yavrusunu beslemek, bir evlat yetiştirmekten daha sevgili gelir.” diyor.

Bugün Avrupalılar, kucaklarında birer köpek dolaşıyorlar. Bir kendisi simidi ısırıyor, bir köpeğine ısırtıyor. Dondurmayı bir kendisi yalıyor, bir köpeğine yalattırıyor. Sadaka Rasûlüllah! Ben onların o haline bakıyorum. “Rasûlüllah Efendimiz, ne kadar önceden bildirmiş!” diye, tüyleri diken diken oluyor insanın.

Başka bir hadis-i şerifte de:[9]

وَأَنْ تَرَى الْحُفَاةَ الْعُرَاةَ الْعَالَةَ رِعَاءَ الشَّاءِ يَتَطَاوَلُونَ فِي الْبُنْيَانِ

(م. ت. د. ن. ه. حم. عن عمر)

(*Ve en tera'l-hufâte'l-urâte'l-àlete riàe'ş-şâi yetetàvelûne fi'l-bünyân*) “Kıyâmet alâmetlerinden birisi de, baldırı çıplak, ayakları çıplak, sırtı çıplak, yoksul koyun çobanlarının bina yapmakta birbirleriyle yarış ettiklerini görmendir.” buyuruyor.

Hacca gidiyoruz, Cidde'ye bakıyoruz, binâların yüksekliğine bakıyoruz, hadis-i şerif hatırımıza geliyor. “Sadaka Rasûlüllàh! Bunlar daha dün deve güderlerdi, koyun güderlerdi. Şu hallere bak, ne kadar yüksek yüksek binalar yapmışlar!” diyoruz.

Evvelînin, âhirînin ilmini öğretmiş.

---

[9] Müslim, *Sahîh*, c.I, s.36, no:8; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.6, no:2610; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.635, no:4695; Neseî, *Sünen*, c.VIII,s.97, no:4990; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.24, no:63; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.51, no:367; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.389, no:168; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.203, no:20660; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.528, no:11721; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.IV, s.127, no:2504; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.5, no:21; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VIII, s.383; Beyhakî, *el-Erbaùne's-Suğrâ*, c.I, s.61, no:23; Hz. Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.337, no:1543; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.57, no:140; *Câmiu'l-Ehàdîs*, c.XXVI, s.455, no:2054.

b. İbrâhim AS'ın Duası

Öyle şerefli bir kimse ki, tâ İbrâhim AS'dan, hatta Adem AS'dan geleceği müjdelenmiş.

İbrâhim AS açmış ellerini, dua ediyor:

رَبَّنَا اِنِّى اَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِى بِوَادٍ غَيْرِ ذِ ى ذَرْعٍ عِنْدَ
بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلٰوةَ فَاجْعَلْ اَفْئِدَةً مِنَ
النَّاسِ تَهْوِى اِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ

(إبراهيم:٣٧)

(*Rabbenâ innî eskentü min zürriyyetî bi-vâdin gayri zî-zer'in inde beytike'l-muharremi rabbenâ li-yukîmu's-salâte fec'al ef'ideten mine'n-nâsi tehvî ileyhim ve'rzukhüm mine's-semerâti leallehüm*

yeşkürûn.) [Ey Rabbimiz! Ey sahibimiz! Namazı dosdoğru kılmaları için ben, neslimden bir kısmını senin Beyt-i Harem'inin (Kâbe'nin) yanında, ziraat yapılmayan bir vâdiye yerleştirdim. Artık sen de insanlardan bir kısmının gönüllerini onlara meyledici kıl ve meyvelerden bunlara rızık ver! Umulur ki bu nimetlere şükrederler.] (İbrâhim, 14/37) Devam ediyor...

İbrâhim AS o ekin bitmez yere İsmâil AS'ı getirip, Hâcer Vâlidemiz'le yerleştirdikten sonra dua etmiş:

رَبَّنَا وَ ابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولاً مِنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ ايَاتِكَ
وَ يُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَ الْحِكْمَةَ وَ يُزَكِّيهِمْ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ (البقرة:١٢٩)

(*Rabbenâ ve'b'as fihim rasûlen minhüm yetlû aleyhim âyâtike...*) "Onların içinden bir peygamber getir yâ Rabbi. Senin âyetlerini okusun, onlara hikmeti öğretsin." (Bakara: 129) diye dua etmiş.

Asırlar geçiyor aradan, Peygamber Efendimiz diyor ki: "Ben İbrâhim AS'ın, Atam İbrâhim'in duasıyım." diyor. O zamandan bildirmiş.

"Hazret-i İsâ AS'ın müjdesiyim" diyor. Müslüman olmuş bir büyük âlim papaz var, Abdü'l-ehad Dâvud Efendi, Allah rahmet eylesin, Kitap yazmış incil üzerine, hristiyanlık üzerine, müslümanlık üzerine kitap yazmış. "İncil, *Evangelos* kelimesi ne demektir?" diyor. İncil kelimesi müjde demektir. Müjde... Ne müjdesi? Hazret-i İsâ gezdiği yerde Hazret-i Peygamber Efendimiz'i müjdelemiş. "Bir peygamber gelecek. O gelince ona tâbi olun!" diye.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm:

وَاِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِى اِسْرَئِيلَ اِنِّى رَسُولُ اللّٰهِ

اِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَىَّ مِنَ التَّوْرٰيةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ

يَاْتِى مِنْ بَعْدِى اسْمُهُ اَحْمَدُ (الصفّ:٦)

(*Ve iz kàle ìse'bnü meryeme yâ benî isrâile innî rasûlu'llàhi ileyküm musaddikan limâ beyne yedeyye mine't-tevrati ve mübeşşiren bi-rasûlin ye'ti min ba'di'smuhû ahmed*) Adını söylemiş. Adını söylemiş İsâ AS. "Ahmed adında bir peygamber gelecek benden sonra. Ben onu müjdelemek için gelmişim." buyuruyor Hazret-i İsâ AS. İbrâhim AS el açıyor, bizim peygamberimiz için dua ediyor...

Peygamberler onun ümmeti olmaya can atarlardı; "Ah n'olaydı biraz âhir zamanda gelseydik de onun ümmeti olsaydık!" derlerdi.

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ اَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ

حَرِيصٌ عَلَيْكُم بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُفٌ رَحِيمٌ (التوبة:١٢٨)

(*Lekad câeküm rasûlün min enfüsiküm*) "Sizin içinizden, sizin kendinizden, sizin kabileniz içinden, sizin gibi bir insan amma; (*azîzün aleyhi mâ anittüm harîsun aleyküm bi'l-mü'minîne raûfun rahîm*) size gelen şeylerden o üzüntü duyar. Size çok kıymet verir, üzerinize titrer. Size karşı raufdur, çok re'fetlidir, çok şefkatlidir, çok rahmetlidir." (Tevbe: 128) diye âyet-i kerimede, Tevbe Sûresi'nin sonunda medhediyor Allah-u Teàlâ Hazretleri, şefkatini, ilgisini...

Ufukta bir sarı bulut gördüğü zaman, ufku biraz karanlık gördüğü zaman Rasûlüllah Efendimiz'in benzi atardı. "Acaba ümmetim bir kusur işledi de, ondan Ad kavmine, Semud kavmine ceza geldiği gibi ümmetime ceza mı gelecek?" diye ellerini kaldırırdı, yana yakıla ümmeti için dua ederdi.

c. Rasûlüllah Efendimiz'in Tarifi

Rasûlüllah Efendimiz'i nasıl tarif edelim? Ciltlerle kitaplar, binlerce müellifler 1400 seneden beri uğraşmışlar. Ama en güzelini gene sahabe-i kiramın sözleri başka.

Kelâmü'l-kibâri, kibârü'l-kelâmi.

"Büyük insanların sözleri, sözlerin de büyükleri olur. Büyük insanlar, büyük söz söylerler."

Hazret-i Ali Efendimiz Peygamber Efendimiz'i anlatıyor. Nasıl anlatıyor? Diyor ki:[10]

---

[10] Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.599, no:3638; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VI, s.328, no:31805; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.148, no:1415; İbn-i Esîr, *Üsdü'l-Gàbe*, c.I, s.15; İbn-i Sa'd, *Tabakàtü'l-Kübrâ*, c.I, s.412; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XI, s.30, no:5699; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.III, s.262; Ebü'ş-Şeyh, *Ahlâku'n-Nebiy*, C.I, s.90, no:84; Hz. Ali RA'dan.

مَنْ رَآهُ بَدِيهَةً هَابَهُ، وَمَنْ خَالَطَهُ مَعْرِفَةً أَحَبَّهُ، يَقُولُ نَاعِتُهُ:

لَمْ أَرَ قَبْلَهُ وَلاَ بَعْدَهُ مِثْلَهُ (ت. ش. هب. عن علي)

(*Men raâhu bedîheten hâbehû*) "Kim ansızın onu görürse, heybeti onu sarardı." Birisi çölden gelmiş, kapıdan girmiş; Rasûlüllah Efendimiz'i görünce eli ayağı titremeye başlamış. Heybet, Rasûlüllah'ın mehâbeti var. Rasullük mehâbeti var. Onu gören tir tir titrerdi.

"—Korkma, çekinme, ben hükümdar değilim!" dedi Peygamber Efendimiz.

İlk gören saygıdan ne yapacağını şaşırırdı. Ashab-ı kiram, onun yüzüne doya doya bakamamışlar. Başlarını kaldırıp da yüzüne bakamamışlar Peygamber Efendimiz'in. Öyle sevgi, öyle saygı...

(*Ve men haletahû ma'rifeten ehabbehû*) "Kim şöyle onunla birazcık bulunursa, sohbetine iştirak edip de karışırsa, (*ehabbehû*) onu severdi." Mümkün değil sevmemek... Mümkün mü? Gönül ferman dinler mi? Gördü mü dayanamaz.

Yahudilerin alimi Abdullah ibn-i Selâm, sonra müslüman oldu, RA... "Medine'ye bir peygamber geldi diyorlar, gideyim şunu bir göreyim!" demiş. Bulunduğu meclise gitmiş Peygamber Efendimiz'in, kapıdan bakmış. Güneş içeride...

Diyor ki:[11]

---

[11] Lafız farkıyla: Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.652, no:2485; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.423, no:1334; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.451, no:23835; Dârimî, *Sünen*, c.I, s.405, no:1460; Hàkim, *Müstedrek*, c.III, s.14, no:4283; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V, s.313, no:5410; İbn-i Ebî Şeybe, c.V, s.248, no:25740; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.216, no:3361; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.502, no:4422; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.II, s.152; İbn-i Sa'd, *Tabakàtü'l-Kübrâ*, c.I, s.235; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.II, s.132, no:1339; Abdullah ibn-i Selâm RA'dan.

عَرَفْتُ أَنَّ وَجْهَهُ لَيْسَ بِوَجْهِ كَذَّابٍ (ت. ه. حم. ك. طس. ش. هب. ق. عن عبد الله بن سلام)

(*Araftü enne vechehû leyse bi-vechi kezzâb*) “Anladım ki, yüzü hiç öyle yalan iddiada bulunacak, yalan söz söyleyecek; olmayan bir şeyi ben söyleyeyim diye yalandan söyleyecek bir insan değil!”

Yüzünden belli oluyor. Peygamberliği lemeân ediyor, pırıl pırıl parlıyor. Kendisi yahudi, daha müslüman olmamış o esnada... Ama bakar bakmaz o mübarek simaya aşık olmamak mümkün değildi. Peygamber Efendimiz güzeller güzeliydi. Sözle tarif etmek mümkün değil.

(*Ve men haletahû ma’rifeten ehabbehû*) “Kim onunla biraz tanışırsa, severdi.” Mümkün değil sevmemek... (*Yekùlü nâitühû: Lem erâ kablehû ve lâ ba’dehû mislehu*) “Ondan evvel de, ondan sonra da onun gibisini görmedim!” derdi. Nasıl tarif edecek? “Öyle bir zât ki, ne ondan evvel, ne ondan sonra onun gibisini görmedim bu dünya yüzünde.” Böyle tarif ederdi. Başka türlü tarif etmek mümkün değildi Rasûlüllah Efendimiz’i.

Ayet-i kerimenin devamında ne buyuruyor:

وَ دَاعِيًا اِلَى اللهِ بِاِذْنِهِ وَ سِرَاجًا مُنِيرًا (الأحزاب:٤٦)

(*Ve dâiyen ila’llàhi bi-iznihî ve sirâcen münîrâ*) “Allah yoluna davetçi Peygamber Efendimiz, onun izniyle o vazifeyi yapmakla vazifeli ama, *sirâc-ı münir*; yân pırıl pırıl etrafı aydınlatan bir ışık menbaıydı” (Ahzâb, 33/46) Öyle anlatıyor Allah-u Teàlâ Hazretleri Peygamber Efendimiz’i.

Hassan ibn-i Sâbit RA ne demiş; Peygamber Efendimiz’in şairlerinden, sözü güzel söyleyenlerden:

مَا إِنْ مَدَحْتُ مُحَمَّدًا بِمَقَالَتِي

وَلٰكِنْ مَدَحْتُ مَقَالَتِي بِمُحَمَّدٍ

Mâ in medahtü muhammeden bi-makàletî,
Ve lâkin medahtü makàletî bi-muhammedin!

Uzun şiirinde böyle diyor. “Ben bu sözlerimle Rasûlüllah’ı medhetmiyorum; Rasûlüllah’la sözlerimi şereflendiriyorum! Onu methediyorum, kendi sözlerim şeref kazanıyor.” diyor.

Başka türlü anlatmak mümkün değil. Olduğu gibi anlatmak mümkün değil. Ama, kırık dökük sözlerle azıcık... En iyisi susmak... Çünkü güzel anlatılamayan şey; en iyisi susunca anlaşılır. Gözlerini kapatırsın, Allah’ın anlattığı kadar, o kadar anlatılır.

Ümmetimizin gelmiş, geçmiş büyüklerinin hepsi âşık kendisine... Aşklarından, muhabbetlerinden, o muhabbet-i Rasûlden neler yazmışlar, neler söylemişler... O Kasîde-i Busîrî, Kaside-i Bür’e, sabahları okuduğumuz:

فَإِنَّ فَضْلَ رَسُولِ اللهِ لَيْسَ لَهُ
حَدٌّ فَيُعْرِبَ عَنْهُ نَاطِقٌ بِفَمِ

Feinne fadla rasûli’llâhi leyse lehû,
Haddün feyü’ribe anhu nâtikun bi-femi.

“Rasûlüllah’ın fadl ü kemâlinin nihayeti yok ki, şu dil ile insan bir şeyler söylesin de onu anlatabilsin!” Hangi bir güzelliğini anlatayım, Neresinden başlayayım, bitiremem ki. Başlayamam ki, nasıl bitireyim?

Süleyman Çelebiler gelmiş geçmiş,

Bu gelen aşkına devreyler felek,
Yüzüne müştakdurur ins ü melek.

Bu eflâk, bu gökler, gece, gündüz, yıldızlar, aylar, günler dönüyor; neden? Bu gelenin aşkına dönüyor. Onun aşkına dönüyor bu felekler. Hani insan dönermiş ya, coşunca kendinden geçip... Bu gelen aşkına devreyler felek. Gökyüzü bunun aşkına dönüp duruyor, aklı başından gitmiş. Yüzüne müştakdurur ins ü melek; insanlar, melekler yüzüne müştaktır.

d. Peygamber SAS'i Sevmenin Mükâfâtı

Peygamber SAS Efendimiz'in bir kaç hadis-i şerifini okuyuvereyim. İbn-i Ömer RA'ın bize naklettiğine göre buyurmuş ki Peygamber SAS Efendimiz:[12]

مَا اخْتَلَطَ حُبِّي بِقَلْبِ عَبْدٍ إِلاَّ حَرَّمَ اللهُ عَزَّ وَجَلَّ جَسَدَهُ عَلَى النَّارِ (أبو نعيم عن ابن عمر)

RE. 370/2 (*Ma'htelata hubbî bi-kalbi abdin illâ harrama'llàhu azze ve celle cesedehû ale'n-nâr*) "Hiç bir kul yoktur ki, onun kalbine benim sevgim karışmış olmasın; kalbini böyle doldurmuş bir kul, mümkün değil ki onu cehennem ateşi yaksın... Bir kulun kalbine benim muhabbetim yerleştikten sonra, onu cehennem ateşinin yakması mümkün değil!" Rasûlüllah'ın muhabbeti gönle girdi mi, o vücudu cehennem ateşi yakmaz.

Peygamber SAS Efendimiz hadis-i şeriflerinde buyuruyor ki:

"—İnsan imanın kemâline, sarih, sağlam imana eremez; ben kendisine anasından, babasından, evlâdından, bütün insanlardan daha sevgili olmadıkça..."

Bizim imanımızın kemali, hakîki mü'min olmamız Rasûlüllah'a muhabbete bağlıdır.

Bu gece ne gecesi? Bu gece Rasûlüllah'a muhabbetin

---

[12] Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VII, s.255, Abdullah ibn-i Ömer RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.I, s.185, no:939; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVIII, s.396, no:19713.

tazelenmesi gecesi, yâd edilmesi gecesi... “Acaba rivayet şöyle miymiş, böyle miymiş?” Çeşit çeşit şeyler söylüyorlar; gülüyorum. Rasûlüllah SAS Efendimiz’in muhabbetinin konuşulduğu, insanın aşk ile şevk ile geceyi nasıl geçirdiğini bilemediği bir hoş gece...

Peygamber SAS, Osman ibn-i Ebi’l-Àsî RA’ın rivayet ettiğine göre buyurmuş ki:[13]

فِي الْأَرْضِ أَمَانَانِ: أَنَا أَمَانٌ ، وَالْإِسْتِغْفَارُ أَمَانٌ. وَأَنَا مَذْهُوبٌ بِي ، وَ يَبْقٰى أَمَانُ الْإِسْتِغْفَارُ ؛ فَعَلَيْكُمْ بِالإِسْتِغْفَارُ ، عِنْدَ كُلِّ حَدَثٍ وَ ذَنْبٍ (الديلمي عن عثمان بن أبي العاص)

RE. 325/14 (*Fi’l-ardi emânân*) “Yeryüzünde iki tane eman vardır: (*Ene emânün, ve’l-istiğfâru emânün*) Ben bir emânım...” Rasûlullah Efendimiz kendisi için söylüyor: “Ben emânım, istiğfar da emandır.”

Yâni, *emân* ne demek? İnsana bir düşman hücum eder meselâ, helâk edecek, kesecek, bitirecek işini, eman diler:

“—Aman, bana eman ver!” der, elini kaldırır, teslim olur.

O zaman eman verirse, hayatı kurtulur ya... Yeryüzünde iki tane eman vardır. Allah’ın azabı, gazabı gelir amma, iki eman vardır, onlar sayesinde kurtulabilir.

Rasûlüllah SAS buyuruyor ki: (*Ene emânün*) “Ben emânım.” Yâni, Rasûlüllah’a sığınan, onu seven emanda, emniyette oluyor. (*Ve’l-istiğfâru emânün*) “İstiğfar da, tevbe istiğfar etmek de emandır. (*Ve ene mezhûbun bî*) Bir gün gelecek ben aranızdan ayrılacağım. (*Ve yebkà emânü’l-istiğfar*) Tevbe ve istiğfar emânı kalacak geride... Allah’ın azabına, gazabına uğramak

---

[13] Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.III, s.136, No:4366; Osman ibn-i Ebi’l-As RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.I, s.731, no:2093; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XIV, s.473, no:14760.

istemiyorsanız, o zaman tevbe ve istiğfar edersiniz; Allah afv u mağfiret eder. (*Fe aleykümü'l-istiğfar, inde külli hadesin ve zenbin)* Her günahın, suçun, kirin, pasın olduğu zaman size tevbe ve istiğfar etmenizi tavsiye ederim." buyurmuş Peygamber SAS Efendimiz.

e. Çocuk Terbiyesinde Üç Konu

Bir başka hadis-i şerif ki, Deylemî, Hazret-i Ali Efendimiz'den rivayet etmiş:[14]

أدِّبوا أَوْلادَكُمْ على ثلاثِ خِصالٍ: حُبِّ نَبِيِّكُمْ، وَحُبِّ أَهْلِ بَيْتِهِ، وقِراءَةِ القُرآنِ . فإِنَّ حَمَلَةَ القُرآنِ في ظِلِّ الله يَوْمَ لاَ ظِلَّ إلاَّ ظِلُّهُ مَعَ أَنْبِيائِهِ وأَصْفِيائِهِ (الديلمي عن علي)

ME. 48 (*Eddibû evlâdeküm alâ selâsi hisâlin*) "Evlatlarınızı üç sıfat üzere yetiştiriniz. Üç seyi iyice yapsınlar:

1. (*Hubbi nebiyyiküm*) Şu peygamberiniz olan benim sevgim üzere yetiştirin evlatlarınızı!

2. (*Ve hubbi ehli beytihî*) Rasûlüllah'ın ehli beytine muhabbet üzere yetiştiriniz!

3. (*Ve kırâati'l-kur'an*) Kur'an-ı Kerim kıraati üzerine yetiştiriniz!

(*Feinne hamelete'l-kur'âni fî zılli'llâhi yevme lâ zılle illâ zıllühû mea enbiyâihî ve asfiyâihî.*) Çünkü hamele-i Kur'an olan, o Kur'an-ı bilen, okuyan, hafız olan, ahkâmıyla amel eden kimseler, hiç başka bir gölgenin olmadığı dehşetli mahşer yerinde, kıyamet gününde enbiyâ ve asfiyâ ile beraber Allah'ın o Arşının gölgesinde gölgelenecekler."

---

[14] *Kenzü'l-Ummâl,* c.XVI, s.456, no:45409; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.74, no:174; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.II, s.89, no:961.

Hazret-i Ali Efendimiz rivayet eylemiş Peygamber Efendimiz'in bu hadis-i şerifini.

Demek ki evlatlarımızı terbiye edeceğiz. Ne yapalım? Mühendis mi yetiştirelim, doktor mu yetiştirelim? Nasıl olup da çok para kazanacak? İktisatçı mı yetiştirelim? Hayır, hayır, hayır!

Nasıl yetiştireceğiz? Rasûlüllah'ı seven bir evlat yetiştireceğiz. Rasûlüllah'a âşık evlatlar yetiştireceğiz. Ona muhabbeti olan, o sevgiyle yüreği yanan evlâtlar yetiştireceğiz. İmanı olmaz yoksa insanın... Rasûlullah'ı bir kenara koyup da bir yere varabilir mi insan?

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahim:

قُلْ اِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللّٰهَ فَاتَّبِعُونِى يُحْبِبْكُمُ اللّٰهُ وَ يَغْفِرْ
لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (آل عمران: ٣١)

(*Kul in küntüm tuhibbûna'llàhe fe'ttebiùni yuhbibkümü'llàh*) "De ki: Eğer siz Allah'ı seviyorsanız, bana tâbi olunuz, bana uyunuz ki, Allah-u Teàlâ Hazretleri de sizi sevsin; (*ve yağfirleküm zunûbeküm va'llàhu gafûrun rahîm*) ve günahlarınızı afv ü mağfiret eylesin... Allah gafurdur ve rahimdir." (Âl-i İmran: 31)

Demek ki, Kur'an-ı Kerim Rasûlüllah'a götürüyor bizi. Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi Rasûlüllah'a ittibaya sevkediyor. Eğer beni sevmek iddiasındaysanız:

"—Tamam Yâ Rabbi beni sen yarattın, ben senin kulunum, Ey kâinatın sahibi, halikı Mevlâm! Ben sana itaat etmek istiyorum." diyorsanız, buyurun Rasûlüllah'a tâbi olun!

"—Yâ Rabbi ben seni seviyorum, bana çok nimetler ihsan eyledin, sıhhat verdin, akıl verdin, âfiyet verdin, şeref verdin, izzet verdin, ikram eyledin!" diyorsanız, Rasûlüllah'a tâbi olun! Rasûlüllah'a tâbi olmaya sevkediyor.

Bir kimse *Lâ ilâhe illa'llàh* dese, *Muhammedün rasûlü'llàh*

demese; imanı olmaz! Peygamber Efendimiz'e bağlanmadan, onu kabul etmeden olmaz. Rasûlüllah Efendimiz'in sevgisi üzerine yetiştireceğiz evlatlarımızı...

(*Ve hubbi ehli beytihi*) "Ailesi efrâdı ile ona muhabbetle yetiştireceğiz. Bir de Kur'an-ı Kerim'i iyi öğrenecek çocuklar. Onu okuyacaklar, mânâsını bilecekler, ezberleyecekler. Onun ahkâmına göre yaşamaları gerekiyor. Öyle yetiştireceğiz çocuklarımızı...

Ama dikkat edilirse önce, (*hubbi rasûli'llàh*) önce Rasûlüllah'ın muhabbetiyle yetiştireceğiz. Ne yapalım da Rasûlüllah'ı sevdirelim evlatlarımıza?

"Güzel yüzün süsleyiciye ihtiyacı yoktur." derler:

حاجة مشاطه نيست روى دلارام را

Hâcet-i meşşata nist rûy-i dilâram ra...

"Yüz dilârâm oldu mu, gönlü dinlendiren, baktğı zaman insanın gözünü doyuran güzel bir sîma oldu mu, süslenmeye ihtiyacı yok ki, Allah süslemiş. Yüz güzel olduğu zaman, allığa, pudraya, ruja, bilmem rastığa, sürmeye ihtiyaç kalmaz."

Rasûlüllah'ı sevdirmeye çalışmağa lüzum yok; tanıtalım kâfi, okutalım kâfi... Rasûlüllah'ın hayatını görsün, yaşayışını görsün, hadisini öğrensin... Ne kadar kibar, ne kadar zarif, ne kadar ârif, ne kadar kâmil, ne kadar müeddeb bir insan olduğunu anlasın; sevmemesi mümkün değil!

Geçen pazar okudum dikkatimi çekti bir hadis-i şerif. Diyor ki:

"Bir kimse abdest alırsa, abdestini güzel yaparsa... Elini, yüzünü, ayaklarını, güzelce yıkayacak. Ondan sonra, Allah rızasını düşünerek hasta ziyaretine giderse, Allah-u Teàlâ Hazretleri onu şu mükâfatlara erdirir..." diye hadis-i şerifte anlatıyor.

Bakın ne kadar ince, 1400 yıl önceden ne kadar güzel,

hastanelerin duvarına yazılacak bir edeb... Abdest alıyor, tertemiz yıkanıyor, hastayı ziyarete öyle gidiyor. Bugün ancak 20. Yüzyıl'da, mikrobun ne olduğunu bilen insanlar böyle diyebilir:

"—Aman temiz olun, pak olun; hastanın yanına giderken mikrop taşımayın! Hastanız bir zarar görmesin!" diye, ancak şimdi diyebilir.

O zaman, nasıl demiş Rasûlüllah Efendimiz? Allah CC bildirdi mi, bilir bir insan. Allah bildirdi mi, o zaman bilir. Onun için o edeblerin hepsi:

وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَى. اِنْ هُوَ اِلاَّ وَحْىٌ يُوحٰى (النجم:٣-٤)

(*Ve mâ yentiku ani'l-hevâ in hüve illâ vahyün yühâ*) Hevâ-yı hevesatından, içinden, aklından konuşmamış Rasûlüllah Efendimiz. Allah-u Teàlâ Hazretleri terbiye eylemiş. Vahy-i metlüv ve vahy-i gayr-i metlüv olarak, Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin emirlerini bize anlatmış.

Onun için, evlâtlarımıza Rasûlüllah'ı tanıtacağız.

"—Hangi kitabı tavsiye edersiniz? Nasıl anlatalım, nasıl yetiştirelim?"

Küçükten başlarsın. Mevlid Kandillerinde evini süslersin, ziyafetler çekersin. Peygamber SAS Efendimiz'in sünnetine, "İşte bu sünnettir!" diyerek, çocuğu küçük yaştan öyle o sevgilerle yetiştirirsin. Süslü seccade alıverirsin, güzel işlenmiş takke alıverirsin.

"—Haydi ört bakalım başını, bu sünnettir!" dersin.

"—Haydi bakalım namazın sünnetini kıl, bu sünnettir." dersin.

"—Aferin, kıldın mı, al sana yüz lira, beş yüz lira... Hadi ne istersen al, aferin hoşuma gittin!" filan dersin. Küçükten yavaş yavaş onu yetiştirirsin.

Okuma, yazma bildiği çağa geldiği zaman da:

"—Oku bakalım, bak senin sevdiğin o Rasûlüllah'ın meziyetlerini bir de şimdi akıl gözüyle gör!" diye, okutursun

Peygamber Efendimiz'in menâkıbını, hayatını, hadisini. Ondan sonra, günden güne hayranlığı artar gider.

Çok güzel kitaplar yazmışlar. Hele hele meselâ; Kàdı İyaz el-Yahsubî meşhur *Kitabu'ş-Şifâ bi-Ta'rifi Hukùki'l-Mustafâ*. Herkes eline alsın, satır satır, dikkatli dikkatli okusun, okutsun! Ayetlerle, hadis-i şeriflerle Peygamber SAS Efendimiz'i ne kadar güzel anlatmış!

Böyle güzel kitaplarda sahih, her şeyin özünü aslını temelini anlatan kitaplarla, Peygamber Efendimiz'i okutup tanıtırsak, menâkıbını anlatırsak; evlatlarımız da severse, ne mutlu bize! Bitmez tükenmez bir sermaye... Evlâdımıza Rasûlüllah'ı sevdirip de öyle yetiştirdik mi, ne mutlu!

f. Kardeşlerime Bir Kavuşsaydım!

Peygamber Efendimiz'in gönüllere sürur veren bir hadis-i şerifini de burada söylemek istiyorum. Berâ' ibn-i Âzib RA'dan rivayet edilmiş. Peygamber SAS Efendimiz evvelin ilmini de biliyordu, sonrakilerin ilmini de biliyordu. Allah'ın bildirmesiyle vâkıftı.

Diyor ki Peygamber Efendimiz:[15]

وَدِدْتُ أَنِّي لَقِيتُ إِخْوَانِي . قَالُوا : يَا رَسُولَ اللهِ ، أَلَسْنَا إِخْوَانَكَ ؟
قَالَ: أَنْتُمْ أَصْحَابِي ، و إِخْوَانِي قَوْمٌ يَجِيئُونَ مِنْ بَعْدِي يُؤْمِنُونَ
بِي وَلَمْ يَرَوْنِي (كر. عن البراء)

---

[15] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.155, no:12601; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXX, s.139; c.LIV, s.172, no:11430; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.V, s.275; Berâ ibn-i Âzib RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.184, no:34586; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXII, s.441, no:25265.

RE. 459/10 (*Vedidtü ennî lakîtü ihvânî*) “Keşke ben ihvânıma kavuşsam diye içim istiyor, seviyor, öyle sevdim.” diye söylemiş de; (*Kàlu: Yâ rasûla’llàh, elesnâ ihvânek*) “Biz senin ihvanın değil miyiz, kardeşlerin değil miyiz yâ Rasûlallah?” diye hayretle sormuşlar ashab-ı kiram.

(*Kàle: Entüm ashàbî*) Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki: “Siz benim ashabımsınız. (*Ve ihvanî kavmün yecîûne min ba’dî*) Benim ihvanım, benden sonra gelen öyle kimselerdir ki, (*yü’minûne bî ve lem yerevnî*) bana inanırlar, beni görmeden... Onlar asıl benim ihvanımdır.” diye böyle bizlere, yâni kendisinden asırlar sonra gelmiş olan bizlere iltifat buyurmuş o hadis-i şerifiyle.

Onların böyle görmedikleri halde iman edip de, yolunca yürümelerinden duygulanmış da, “Ben de ah onlara kavuşsam!” diye Rasûlüllah Efendimiz böyle arzusunu ızhâr eylemiş.

Allah-u Teàlâ Hazretleri Peygamber SAS Efendimizin sevgisini içimize yerleştirsin...

g. Peygamber SAS’in Halifeleri

Bu hadis-i şerif de hocaefendilere müjde, ilim öğrenen, dini ilimler öğrenen kardeşlerime büyük müjde. Buyurmuş ki Enes RA’ın rivayet ettiğine göre Peygamber Efendimiz:[16]

أَلاَ أَدُلُّكُمْ عَلَى الْخُلَفَاءِ مِنِّي ، وَمِنْ أَصْحَابِي ، وَمِنَ الْأَنْبِيَاءِ قَبْلِي:

هُمْ حَمَلَةُ الْقُرْآنِ وَ الْأَحَادِيثِ ، عَنِّي وعَنْهُمْ ، فِي اللهِ وَ للهِ (خط .

في شرف أصحاب الحديث ، والديلمي عن أنس)

[16] Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.I, s.135, no:476; Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı Isfahan*, c.VII, s.204, no:40569; Cürcânî, *Târih-i Cürcân*, c.I, s.372, no:622; Hatîb-i Bağdâdî, *Şeref-i Ashâbü’l-Hadîs*, c.I, s.65, no:53; Hz. Ali RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.X, s.151, no:28772; *Câmiü’l-Ehàdîs*, c.V, s.462, no:4494.

RE. 166/8 (*Elâ edüllüküm ale'l-hulefâi minnî*) "Benim halifelerime sizi delâlet edeyim mi? Kimlerdir benim halifelerim, onları size bildireyim mi? Hem benim halifelerim, (*ve min ashabi*) hem benim ashabımın halifeleri, (*ve mine'l-enbiyâi kablî*) hem benden önceki peygamberlerin halifeleri... Benim halifelerim, ashabımın halifeleri ve benden önceki peygamberlerin halifelerini size bildireyim mi, onların kimler olduğunu size delâlet edip söyleyeyim mi?" buyurmuş.

(*Hüm hameletü'l-kur'an*) "Onlar Kur'an-ı Kerim'in hamelesi olan yani Kur'an-ı Kerimi ezbere bilmiş olanlar, Kur'an-ı Kerim'i çalışmış, öğrenmiş olan kimselerdir. Hafızlardır, hafız-ı kelâmlardır, fakihlerdir. (*Hameletü'l-kur'ani ve'l-ehâdisi*) Hadis-i şerifleri bilen kimselerdir, (*ve'l-ehâdisi annî ve anhüm fi'llâhi ve lillah*) Allah uğrunda ve Allah için benim hadislerimi nakleden kimselerdir." diye buyurmuş.

Buradan anlaşılıyor ki ulemâ;[17]

اَلْعُلَمَاءُ وَرَثَةُ الأَنْبِيَاءِ (عد. وأبو نعيم عن علي)

(*El-ulemâu veresetü'l-enbiyâ*) [Alimler peygamberlerin varisleridir.] deniliyor ya. Ulemâ, Kur'an-ı Kerim'i güzel öğreten, Peygamber Efendimiz'in hadis-i şeriflerini insanlara nakleden kimseler, o halifelik şerefiyle şerefleniyor.

Bir de geçen haftalar derslerimize devam eden kardeşlerimiz hatırlayacaklar, gene o müjdeli bir hadis-i şerifti, bütün kardeşlerimize o müjdenin ucu ulaşıyor. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:[18]

---

[17] Râfiî, *Ahbâr-ı Kazvin*, c.I, s.210; Hz. Ali RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.235, no:28677; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.742, no:1751, *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XIV, s.367, no:14508.

[18] Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.586, no:5834; Sevbân RA'dan.İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VI, s.84; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.IV, s.480, no:1517; Ubâdetü'bnü Sâmit RA'dan.

Câmiü'l-Ehàdîs, c.XX, s.74, no:21540.

مَنْ أَمَرَ بِالْمَعْرُوفِ ، وَنَهٰى عَنِ الْمُنْكَرِ ، فَهُوَ خَلِيفَةُ اللهِ فِي الْأَرْضِ ،
وَخَلِيفَةُ كِتَابِهِ ، وخَلِيفَةُ رَسُولِهِ (الديلمي عن ثوبان)

RE. 410/3 (*Men emera bi'l-ma'rûfi ve nehâ ani'l-münkeri*) "Kim emr-i ma'ruf yaparsa ve nehy-i münker yaparsa (*fehüve halîfetu'llàhi fi'l-ard*) o, yeryüzünde Allah'ın halifesidir; (*ve halîfetü kitâbihi*) ve Kur'an'ının halifesidir; (*ve halîfetü rasûlihî*) Rasûlünün halifesidir."

Ne yapalım bu dünya hayatı böyle fâni, işte Allah'ın hâs, hâlis, kâmil, zarif kulları da gelip geçiyor, arkasında kalanları böyle acılara gark ederek... Peygamber Efendimiz böyle bir pazartesi günü dünyaya geldiği gibi, pazarı pazartesiye bağlayan, öyle bir günde de ahirete teşrif eylemiş. Tabii Allah-u Teàlâ Hazretleri sevdiği kulları huzuruna, yanına alıyor.

Giden gidiyor amma Allah-u Teàlâ Hazretleri, bu dünyada ayrılık var ama bizi ahirette ayırmasın... Bu hadis-i şerifleri ondan okuyorum ki, Peygamber Efendimiz'in halifesi olmak. Peygamber Efendimiz'in sevdiği insan olmak nasıl olur, kardeşlerim bilsinler de bu dünyada bir ayrılık yazmış Allah, bizim alnımıza; biz ondan asırlar sonra gelmişiz ama Efendimiz, kitapların arasından hadis-i şerifleriyle bizlere işaret edip, iltifat ediyor ki:

"—Siz benim ihvânımsınız! Çünkü beni görmeden bana inandınız, benim yolumda yürüyorsunuz." diyor.

Yolunda canla başla yürüyelim. Yâni içimize bir fütür gelmesin, bir bezginlik, bir üzgünlük, bu etraftaki küfür dalgalarından bir yılgınlık gelmesin. Bu insanların bu şaşırdığı zamanda biz şaşırmayalım diye onun için onları söylüyorum.

Bir de sünnet-i seniyyesine sarılmanın, hadis-i şeriflerine sarılmanın bereketini, hayrını bilsin de insanlar... Rasûlüllah'la konuşmak gibidir. Ne güzel, Peygamber Efendimiz'in hadisini okuyor insan. Sanki Rasûlüllah Efendimiz karşısındadır.

Geçen gün bir hadis-i şerif okudum. Şöyle tüylerim ürperdi. Yâni çarpılıyor insan bazen,... Diyor ki:

"—Kul secdeye vardığı zaman, sanki Mevlâsının ayağına kapanmış gibidir."

Sübhànallah! Yâni, secdenin ne mânâsı varmış. İnsanı o zaman şöyle bir elektirik çarpmış gibi oluyor. Yâni biz secde ediyorduk, gidiyorduk... İşin farkını Rasûlüllah Efendimiz öğretiyor. Farkına nereden varacağız? Rasûlüllah Efendimiz öğretiyor. "Yâ demek ki ben, Mevlâmın huzurunda o secdeye vardığım zaman, ne mühim bir şey yapıyormuşum." dedirtiyor.

Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi Rasûlünün yolundan ayırmasın...

h. Ne Mutlu Gariplere!

Peygamber Efendimiz bir hadis-i şerifinde buyurmuş ki, o da size müjde… O müjdeleri söyleyeyim de ağzınız tatlansın diye

onları zihnimde toparladım, buyurmuş ki:[19]

إِنَّ الْإِسْلَامَ بَدَأَ غَرِيبًا ، وَ سَيَعُودُ غَرِيبًا ، فَطُوبَى لِلْغُرَبَاءِ ! قَالُوا : يَا رَسُولَ اللهِ ، وَمَا الْغُرَبَاءُ ؟ قَالَ: الَّذِينَ يُصْلِحُونَ مَا أَفْسَدَ النَّاسُ

(طب. عن سهل بن سعد ؛ طب. وأبو نصر السجزي في الإبانة عن عبد الرحمن بن سنة)

(*İnne'l-islâme bedee garîben*) "İslâmiyet garip olarak başlamıştır. (*Ve seyeûdü gariben*) Sonunda tekrar garipliğe dönecektir. (*Fetùbâ li'l-gurabâi*) Ne mutlu garibanlara, ne mutlu gurbette olanlara!" demiş Peygamber Efendimiz.

(*Kàlû*) Sormuşlar: (*Yâ rasûla'llah, veme'l-gurabâü*) "Yâ Rasûlallah, garibanlar kimlerdir, kimleri kasdediyorsun?"

(*Kàle*) Cümle hatırınızda iyi kalsın! Buyurmuş ki:

(*Ellezîne yuslihûne mâ efsede'n-nâs*) "O garipler o kimselerdir ki, insanların bozulduğu devirde onlar sàlih kimseler olarak dosdoğru yolda yürürler. Öteki insanların berbat ettiği toplumu, ahlâkı, cemiyeti, şartları, halleri düzeltmeğe çalışırlar. Bozguncuların bozgunculuklarını tamir etmeye çalışırlar, ortalığı düzeltmeye çalışırlar." diye buyurmuş

Şimdi, "İslâm garip başladı, tekrar garip hale gelecek!" ne demek? Peygamber Efendimiz İslâm'ı anlatmaya başladığı zamanlarda müslümanları sevmediler:

"—Sen bizim bu işimizi karıştırma!" dediler, "İstemiyoruz" dediler. "Bizim putlarımızdan bizi ayırma!" dediler. "Bizim putlarımıza lâf söyleme!" dediler. Çeşit çeşit şeyler...

Ondan sonra, memleketlerinden çıkardılar. Peygamber Efendimiz dâhil, ashâb-ı kiram, iman edenler diyar diyar gezdi. Habeşistan'a gittiler, Yemen'e gittiler. Peygamber Efendimiz

---

[19] Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VI, s.164, no:5867; Sehl ibn-i Saad RA'dan.

Taif'e gitmek istedi, Taifliler taşladılar cahilliklerinden. Peygamber Efendimiz'in topuklarını yaraladılar, çoluk çocuk peşine takıldı... Kolay değil Peygamberlik vazifesi.

Oradan Medineliler dediler ki:

"—Yâ Rasûlallah, sen bizim yanımıza gel! Biz seni bağrımıza basarız. Sen ne istersen onu yaparız. Öl dediğin yerde ölürüz, seni koruruz" dediler. "Kendimizden birisi gibi koruruz seni" dediler.

Diyar-ı gurbete gitti Peygamber Efendimiz. Haa, demek ki İslâm gurbette başlamış.

Zâten şurada bir hadis-i şerif var, onu da geçen akşam okuduk, şöyle bir hakikati ifade ediyor:[20]

أَزْهَدُ النَّاسِ فِي الْعَالِمِ أَهْلُهُ وَجِيرَانُهُ (حل. عن أبي الدرداءِ ؛
عد. عن جابر)

ME. 153 (*Ezhedü'n-nâsi fi'l-àlimi ehlühû ve cîrânuhû*) "Alim insan hakkında en kadir bilmezler kimlerdir? Âlimin kadrini en çok bilmeyen, hiç ona aldırmayıp da, ondan ondan uzak olan kimlerdir? (*Ehlühû ve cîrânühû*) Ailesidir ve komşularıdır." Bilmez kadrini.

Hz. Lût AS'ın, Hz. Nuh AS'ın karıları kâfir... Nuh AS'ın oğlu kâfir... Sübhànallàh! Peygamber Efendimiz'in dünürü kâfir, damadı kâfir, kızını ayırdı. Allah Allah! Komşuları hiç kadrini kıymetini bilmediler.

"—Ya şaşkınlar, bu Peygamber sizin aranızda yetişmedi mi?"

"—Yetişti."

"—Bu Peygamber, ne derse doğru söylemez miydi?"

"—Doğru söylerdi, biz ona Muhammed el-Emîn adını verdik."

---

[20] İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VI, s.368; Câbir RA'dan.

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XL, s.257; Urve Rh.A'ten.

Ebû Nuaym, Târih-i Isfahan, c.I, s.267, no:225;

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.113, no:44093;*Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.118, no:324; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.IV, s.309, no:3241.

“—Niye dinlemiyorsunuz şimdi?”

Kadir bilmezler. Gurbettekiler bilir kadrini, kıymetini. Onun için gurbette başladı.

Gariplik hakkında denilmiş ki:

سِتَّةُ اَشْيَاءَ هُنَّ غَرِيبَةٌ فِى سِتَّةِ مَوَاضِعَ : اَلْمَسْجِدُ غَرِيبٌ فِيمَا بَيْنَ
قَوْمٍ لاَ يُصَلُّونَ فِيهِ ؛ وَالْمُصْحَفُ غَرِيبٌ فِى مَنْزِلِ قَوْمٍ لاَ يَقْرَؤُنَ فِيهِ ؛
وَالْقُرْآنُ غَرِيبٌ فِى جَوْفِ الْفَاسِقِ ؛ وَالْمَرْأَةُ الْمُسْلِمَةُ الصَّالِحَتُ غَرِيبَةٌ
فِى يَدِ رَجُلٍ ظَالِمٍ سَيِّئِ الْخُلُقِ ؛ وَ الرَّجُلُ الْمُسْلِمُ الصَّالِحُ غَرِيبٌ فِى
يَدِ امْرَأَةٍ رَدِيَّةٍ سَيِّئَةِ الْخُلُقِ ؛ وَالْعَالِمُ غَرِيبٌ بَيْنَ قَوْمٍ لاَ يَسْمَعُونَ اِلَيْهِ.

(*Sittetü eşyâe hünne garîbetün fî sitteti mevâdıa*) Altı şey, altı yerde gariptir:

1. (*El-mescidü garîbün fîmâ beyne kavmün lâ yusallûne fîh*) “Mescid, kendisinde namaz kılmayan kavmin arasında gariptir.”

2. (*Ve'l-mushafu garîbün fî menzili kavmin lâ yakraûne fîh*) “Mushaf, okumayan kimselerin evinde gariptir.”

“Okunmayan Kur'an, okunmadığı evde o ev ahalisinin arasında gariptir.” Asılmış duvara... Dededen kalmış çünkü. Atmıyorlar da, utanıyorlar. Ama okunmuyor. O Kur'ancık o evde gariptir.”

3. (*Ve'l-kur'ânu garîbün fî cevfi'l-fâsık*) “Kuran, fâsık kişinin kalbinde gariptir.”

4. (*Ve'l-mer'etü'l-müslimetü's-sàlihâtü garibetün fî yedi racülin zàlimin seyyii'lhuluk*) “Müslüman ve sàliha bir kadın, zàlim ve kötü huylu bir erkeğin elinde gariptir.”

Câhil bir kocanın elinde, sàliha bir hatun gurbettedir. Pırlanta gibi bir kadıncağız, kocası sarhoş, kumarbaz, edepsiz, küfürbaz. Düşmüş o kadıncağız oraya, Allah'ın takdiri, sabreder durur. Garip, gurbette, zavallı...

5. (*Ve'r-racülü'l-müslimü's-sàlihu garîbün fî yedi'mreetin radiyyetin seyyieti'l-hulûk*) “Müslüman ve sàlih bir erkek, söz dinlemeyen ve kötü huylu bir kadının elinde gariptir.”

Şirret bir kadının sàlih bir kocası gurbettedir. Neden? E bir kere düşmüş eline, müslüman. Kıyamıyor, atamıyor. Atsa Allah'tan korkuyor, boşanmak şey diye. E onun elinde çekip duruyor.

“—Çıkar şuradan, bir kova su getir!”

Getiriyor. Döküyor.

“—Gene doldur!”

Dolduruyor, getiriyor,

“—Buyur hàtun.”

Gene döküyor.

“—Gene doldur!”

Gene getiriyor.

“—Gene doldur!”

Neden? Öteki kâmil insan, büyük velî. Bu da cadaloz. Garip, onun yanında garip.

6. (*Ve'l-àlimü garîbün beyne kavmin lâ yesmeùne ileyhi*) "Alim, kendisini dinlemeyen bir kavmin arasında gariptir."

Cahiller arasında alim gariptir. Sanki diyar-ı gurbetteymiş gibi zavallı, kimsesiz. Bir sürü cahil, kadir kıymet bilmez, onların arasında bir tanecik âlim.

Peygamber SAS Efendimiz çıktı müşriklerin arasından. Kıymet bilmiyorlar. Öldürmeye kalkıştılar. Allah'ın Rasûlünü öldürmeye kalkıştılar.

Sonra, "Sâlih bir kimse, berbat komşuların arasında gariptir." Kıymetini bilmezler. Sakalına kızarlar, cübbesine kızarlar, sarığına kızarlar. Camiye gidişine kızarlar. Geceleyin teheccüde kalkar, alttaki komşu kızar:

"—Ne gürültü yapıyorsun?"

Yâhu, Allah'ın ibadetine kalktı bu adamcağız. Dağlar öğünüyor, kendi üstünde birisi namaz kıldığı zaman öbür dağlara:

"—Yaa, senin haberin var mı? Bugün benim üstümde bir sàlih kul Allah'a ibadet etti, secde etti, senin haberin var mı?" diye öğünüyor.

Aşağıdaki komşu, rahatsız oluyor sabah namazına kalkıyor diye...

Biz, bizim mahallemize cami yapmak istedik de Ankara'da. Etraftaki zengin herifler:

"—Cami yapmayın buraya!" dediler.

"—Ne olacak?"

"—Biz, dediler, bu mahalleyi toptan Amerikalılara kiraya vereceğiz." dediler.

Rahatsız olurlarmış. Çocukları ezan okununca rahatsız olurmuş, erken kalkarlarmış, sıhhatleri bozulurmuş.

Ha, öyle bir mahallede sàlih insanlar gariptir, gurbettedir. Kadir bilmiyor ki etrafındakiler.

İşte İslâm böyle garip bir şekilde doğdu. Yâni etrafındaki

kimseler kadr ü kıymetini bilmediler. Garip olarak doğdu ama, sonra şevket kazandı.

Peygamber SAS Efendimiz o gariplik halinde ashab-ı kiramı işkence çekerken dedi ki:

"—Siz sabretmiyorsunuz." dedi, "Vallahi bu iman denizleri aşacak!" dedi. "Denizleri aşacak, denizlerin üzerinde dalgalanacak bu iman!" dedi.

Onu inanmayan bir insan söyleyebilir mi? İstikbâli bilmeyen bir insan böyle söyleyebilir mi? "Her tarafa yayılacak. Dünyanın hiç bir yerinde bu dinin hak olduğunu bilmeyen bir kimse kalmayacak!" dedi Peygamber Efendimiz. "Siz sabretmiyorsunuz, sabredin!" dedi. "Düzelecek bu iş." dedi. Düzeldi. Hakikaten düzeldi.

"—Bana yeryüzünün anahtarları verildi." diyor Peygamber Efendimiz.

Anahtar ne yapar? Kapı açar. Kapılardan nereye geçilir? Evlere, içerilere geçilir. İşte ülkelerin anahtarları verildi Rasûlüllah Efendimiz'e, İran açıldı, Anadolu açıldı, Afrika açıldı, Asya açıldı, Hindistan açıldı, Afrika açıldı...

Bak, 774 tarihinde İngiltere'de krallık yapmış olan —bak ne kadar sene önce, daha Türkler yeni müslüman olurken, daha müslümanlığı yeni tanırken— İngiltere kıtasında Offa Reks ismindeki İngiliz kralı (*Lâ ilâhe illa'llàh, muhammedün rasûlü'llàh*) diye sikke bastırmış. Müslüman adam, 774 tarihinde...

Daha bak Osmanlılar 1300 senesinde geldiler. Eski Orta Asya'daki bizim dedelerimiz de, daha 774 tarihinde Talas harbi filân oluyordu, müslüman ordularıyla çarpışıyorlardı, yâni müslümanları sokmamaya çalışıyorlardı ülkelerine. O zaman İngiltere kralı müslüman olmuş, parası basılmış, parası bulunmuş. Parası bulunur bulunmaz Avrupalıların akılları karma karış olmuş:

"—Allah Allah! Bu tarihte, bu '*Lâ ilâhe illa'llàh, muhammedün rasûlü'llah*' yazılı para, üstünde Offa Reks imzalı para nasıl olur?"

diye şaşırıyorlar.

Nasıl olacak? Allah imanı her tarafa duyuracağını vaad etti Rasûlüllah Efendimiz'e... İspanya'ya da gitti, şimdi İspanya katolik. Fransa'ya da gitti, Fransa'nın ortalarına kadar gitti. İngiltere'ye de gitti ve İngiliz kralı işte müslüman olmuş o zamanlar. Tâ Emevîler zamanında. Abbasilerden evvel yâni. Asya'ya da gitti, Çin'e de gitti, Hindistan'a da gitti, her yere gitti...

Müslüman olan kazandı. Müslüman olamayanlar, o bahtsızlar dertlerine yansınlar. Ne kadar bahtsız insanlarmış, ne kadar zavallılarmış. Ne olurdu Allah'ın varlığını, birliğini kabul etselerdi de iki cihanın saadetini elde etselerdi?

Allah-u Teàlâ Hazretleri bize, elimizdeki imanımızın kadrini, kıymetini bilmeyi nasib eylesin...

i. Peygamberler ve Alimler

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:[21]

اَلْأَنْبِيَاءُ قَادَةٌ ، وَ الْفُقَهَاءُ سَادَةٌ ، وَ مُجَالَسَتُهُمْ زِيَادَةٌ ؛ وَ أَنْتُمْ فِي مَمَرِّ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ فِي آجَالٍ مَنْقُوصَةٍ ، وَأَعْمَارٌ مَحْفُوظَةٌ ، وَالْمَوْتِ يَأْتِيكُمْ بَغْتَةً ؛ فَمَنْ زَرَعَ خَيْراً يَحْصُدُ رَغْبَةً ، وَمَنْ زَرَعَ شَرًّا يَحْصُدُ نَدَامَةً

(الديلمي عن علي)

---

[21] Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.359, no:10580; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.118, no:402; Hz. Ali RA'dan.

Yalnız ilk cümlesi: Dâra Kutnî, *Sünen*, c.III, s.80 no:295; Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.203, no:307; Hz. Ali RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.1373, no:43603; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.205, no:620; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XI, s.45, no:10216.

RE. 191/6 (*El-enbiyâü kàdetün, ve'l-fukahâu sâdetün*) *Fi'l-ilm* demek. Buyurmuş ki: "Peygamberler başkanlardır, sultanlardır, komutanlardır. Fakihler; seyyidlerdir, efendilerdir, ağalardır. (*Ve mücâlesetühüm ziyâdetün*) Onlarla oturmak, kalkmak artmadır, ziyadeliktir; ilimde, şerefte artmadır.

(*Ve entüm fî memerri'l-leyli ve'n-nehâri fî âcâlin menkùsatin ve e'mârin mahfûzetin*) Sizin gecenin ve gündüzün akıp gidişinde gittikçe azalan ömürlere sahipsizin ve tahdit edilmiş ömürleriniz var elinizde.

(*Ve'l-mevtü ye'tîküm bağteten*) Bir gün ansızın size ölüm geliverir. Hiç ummadığınız bir sırada. 'Daha ben yaşayacaktım' dersiniz, birden bire geliverir. (*Femen zeraa hayran yahsudu rağibeten*) Kim bu ölüm gelmezden evvel hayır ekerse, rağbet ve itibar kazanır, itibar biçer ahirette. Ahiretin itibarına, izzetine nail olur. (*Ve men zeraa şerran yehsudu nedâmeten*) Kim kötülük ekerse burada, ahirette pişmanlık biçer. O pişmanlık da, hiç faydalı bir pişmanlık değildir."

Çünkü buyrulmuş ki:[22]

شَرُّ النَّدَامَةِ يَوْمُ الْقِيَامَةِ (القضاعي عن عقبة بن عامر)

(*Şerrü'n-nedâmeti yevme'l-kıyâmeti*) "Pişmanlıkların en kötüsü ne zaman olanıdır? Kıyamet gününde olanıdır. Ehl-i cennet cennete ayrıldı. Seviniyorlar, bayram ediyorlar. Ehl-i cehennem cehenneme ayrıldı, ağlaşıyorlar, pişmanlık duyuyorlar. "Aaah, vaaah!" Feryad, figân, saçını başını yoluyor, göğsünü yumrukluyor, dizini dövüyor... Eh pişmanlık duyuyor. Gitti! Hayat denilen o imtihan zamanı, o fırsat elden gitti.

Peygamber SAS Efendimiz bir hadis-i şerifinde daha buyurmuş ki:[23]

رَحْمَةُ اللهِ عَلَى خُلَفَائِي ، قِيلَ: وَمَنْ خُلَفَاؤُكَ يَا رَسُولَ اللهِ ؟ قَالَ: الَّذِينَ يُحْيُونَ سُنَّتِي ، وَيُعَلِّمُونَهَا النَّاس (ابو نصر ، كر. عن الحسن)

RE. 291/1 (*Rahmetu'llàhi alâ hulefâî*) veya (*hulefâye*) "Allah'ın rahmeti benim halifelerimin üzerine olsun." (*Kìle: Ve men hulefâüke yâ rasûla'llah?*) "Kimdir senin halifelerin yâ Rasûlallah?" diye sordular. (*Kàle: Ellezîne yuhyûne sünnetî, ve yuallimûneha'n-nâs*) "O benim halifelerim, o benim kendilerine Allah'ın rahmeti olasıca diye dua ettiğim halifelerim var ya, onlar

---

[22] Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.269, no:1337; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.371, no:3659; Ukbetü'bnü Àmir RA'dan.

İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.XIII, s.296, no:35694; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.343, no:702; Zeyd ibn-i Hàlid el-Cühenî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.1367, no:43587, 43595, 44391; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.527, no:1541.

[23] *Kenzü'l-Ummâl*, c.X, s.229, no:29209; *Camiü'l-Ehàdîs*, c.XL, s.357, no:43876.

o kimselerdir ki, benim sünnetimi ihyâ ederler ve insanlara benim sünnetimi öğretirler."

Bilin ki, muhterem cemaat-i müslimîn, kıyamete kadar insanlar bozulacak. Kötülükler olacak. O dediğim hadis-i şerifteki gibi, İslâm garip geldi dünyaya, sonunda da garipleşecek. Şu etrafa baktığınız zaman, kaç tane insana müslüman diyebilirsiniz dışarıda? Beyoğlu'nda şöyle bir dolaşın bakalım; kaç tanesi müslümana benziyor? İslâm garipleşti.

O hani bazı şeylerin bazı yerlerde garip, diyâr-ı gurbette boynu bükük kaldığı gibi, müslümanlık gene garipleşti memleketimizde... Gene tam değil, el-hamdü lillâh, bak camilerimiz doluyor. El-hamdü lillâh, Allah'ın has, halis, iyi kulları eksik değil. Nûrânî beyaz sakallı kimseler var. Peygamber Efendimiz'in yolunca yürümeye çalışıyorlar.

El-hamdü lillâh, Allah cümlenizden razı olsun. İşte bir işaret ettik, "Bakın, camimiz dar geliyor, genişletelim!" dedik. Harıl harıl sıvaları yapılıyor, badanaları yapılıyor. Kenarı tamir ediliyor, öbür tarafı tamir ediliyor. "Kadınlar da namaz kılsınlar, vaaz dinlesinler... Şu tarafta da yağmur çamur gelmeden vaaz dinlensin, ibadet edilsin..." diye.

Eh, Allah'ın iyi kulları eksik değil amma, gittikçe garipleşiyor. Yâni bizden sonra ne kadar olur bilmiyoruz. Daha da nereye varacağını Allah bilir.

(*Fetûbâ li'l-gurabâ*) demiş Peygamber Efendimiz, "Gariplere müjdeler olsun. Ne mutlu gariplere!" demiş. Kimmiş garip kimseler?

(*Ellezîne yuslihûne mâ efsede'n-nâs*) "Garipler o kimselerdir ki, insanların fesada uğradığı zamanda Peygamber SAS Efendimiz'in gösterdiği yolda salih kimseler olarak yürürler. Öteki insanların ifsad ettiği, bozduğu toplumu, cemiyeti ıslah etmeye, düzeltmeye çalışırlar." Peygamber Efendimiz'in övdüğü kimseler bunlar.

Bu etrafa bakmayın siz! Herkesin lâfını dinlerse insan, hiç bir işin içinden çıkamaz. Sizin tuttuğunuz yol sağlam yol, Kur'an

yolu, Peygamber Efendimiz'in hadisi yolu… Varsın beğenen beğensin, beğenmeyen beğenmesin... Bu yoldan ayrılmayın.

"—Garip kalıyorum, boynu bükük kalıyorum. Etrafımda bana uyan bir kimsecik yok, komşularımın hepsi şöyle...

(*Tûbâ li'l-gurabâ!*) "Ne mutlu gariplere!" demedi mi Rasûlüllah Efendimiz? Ne mutlu o gariplere!

"—Yok etrafımda bir akıldaş, bir yoldaş, bir gönüldaş, aynı yolda yürüyen, aynı şey..."

Varsın. Tek başına yaşa. Allah yeter!

حَسْبُنَا اللهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ (آل عمران:١٧٣)

(*Hasbüna'llàhu ve ni'me'l-vekîl*) "Allah bize yeter, o ne güzel vekîldir!" (Âl-i İmran, 3/173) Başkasına ihtiyaç var mı? *Allah bes, bâki heves*; Allah insana kâfi… Gerisi zaten insanların hevesi. Mal, mülk, evlât, çoluk, çocuk, akraba, komşu... Allah kâfi, başka ne istiyorsun? Cahilliğinden istiyor.

Şair [Sultan I. Ahmed] ne güzel söylemiş:

Zikreyle Hakk'ı her nefes,
Allahu bes, bâki heves,
Pes gayriden ümmidi kes
Tekrâr-ı zikrullàh ile!

Zikret Mevlâ'yı, Allah'ın zikriyle gayriden ümidi kes, Mevlâ'ya bağlan! "*Hasbüna'llàh*" de, "*Hasbiya'llàh*" de, yolunca yürü. O seni yardımsız bırakmaz, yalnız bırakmaz!

Ünsiyetlerin, ahbaplıkların, dostlukların en güzeli Allah-u Teàlâ Hazretleri ile olan dostluktur. Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi kendi dostları eylesin... Yolundan ayırmasın...

j. Hatm-i Hàcegân ve Zikir

Estağfiru'llàh... (3 defa)
Estağfiru'llàhe'l-azîm, el-kerîm, er-rahîm, ellezî lâ ilâhe illâ hû,

el-hayye'l-kayyûme ve etûbü ileyh, ve es'elühü't-tevbete ve'l-mağfirete ve'l-hidâyete lenâ, innehû hüve't-tevvâbü'r-rahîm... Tevbete abdin zàlimin li-nefsihî, lâ yemlikü li-nefsihî, mevten ve lâ hayâten ve lâ nüşûrâ...

Allàhümme ente rabbî, lâ ilâhe illâ ente halaktenî, ve ene abdüke ve ene alâ ahdike ve va'dike mesteta'tü, eùzü bike min şerri mâ sana'tü, ebûu leke bi-ni'metike aleyye ve ebûu bi-zenbî, fağfirlî feinnehû lâ yağfiru'z-zünûbe illâ ent...

Allàhümme hüve'n-nebiyyü'ş-şâfiü'l-müşeffau feşeffi'hu fînâ bi-câhihî indek... Allàhümme şeffi'hu fînâ bi-câhihî indek... Allàhümme şeffi'hu fînâ bi-câhihî indek...

Allàhümme salli salâten kâmileten ve sellim selâmen tâmmâ, alâ seyyidinâ muhammedini'llezî tenhallü bihi'l-ukad, ve tenfericü bihi'l-küreb, ve tukdà bihi'l-havâicü ve tünâlü bihi'r-ragàibü ve hüsnü'l-havâtim, ve yüsteska'l-gamâmü bi-vechihi'l-kerîm... Ve alâ âlihî ve sahbihî fî külli lemhatin ve nefesin bi-adedi külli ma'lûmin lek...

Estağfiru'llàh... (3 defa) *Bi-adedi külli'stiğfarin istağferahü'l-müstağfirûn.*

Sübhàna'llàh... (3 defa) *Bi-adedi külli tesbîhin sebbehahü'l-müsebbihùn.*

El-hamdü lillâh... (3 defa) *Bi-adedi külli tahmîdin hamidehü'l-hàmidûn.*

Allàhu ekber... (3 defa) *Bi-adedi külli tekbîrin kebberahü'l-mükebbirûn.*

Lâ ilâhe illa'llàh... (3 defa) *Bi-adedi külli tehlîlin hellehü'l-mühellilûn,*

Allah... (3 defa) *Bi-adedi külli zikrin zekerehü'z-zâkirûn, ve gafele an zikrihil-gàfilûn.*

Allàhümme salli alâ seyyidinâ muhammedin ve alâ âlihî külle maktelefe'l-melevân, ve taakabel-asrân, ve kerrere'l-cedîdân, ve'stakbele'l-ferkadân, ve belliğ rûhahû ve ervâha ehli beytihî

minne't-tahiyyete ve's-selâm... Ve'rham ve bârik ve sellim aleyhi ve aleyhim kesîrâ, ilâ yevmi'l-haşri ve'l-karâr...

Allàhümme salli alâ seyyidinâ muhammedin ve alâ âlihî bi-adedi külli zerretin elfe elfi merreh...

Allàhümme salli alâ seyyidinâ muhammedin ve âdeme ve nûhin ve ibrâhîme ve mûsâ ve îsâ ve mâ beynehüm mine'n-nebiyyîne ve'l-mürselîn... Salevâtu'llàhi ve selâmühû aleyhi ve aleyhim ecmaîn..

Allàhümme salli alâ rûhi seyyidinâ muhammedin fi'l-ervâh, ve salli alâ cesedi seyyidinâ muhammedin fi'l-ecsâd, ve salli alâ kabri seyyidinâ muhammedin fi'l-kubûr, ve alâ âlihî ve sahbihî ve sellim...

Hüve'l-habîbü'llezî türcâ şefâatühû,
Li-külli hevlin mine'l-ehvâli muktehimi. (3 defa)

Mevlâye salli ve sellim dâimen ebeden,
Alâ habîbike hayri'l-halkı küllihimi.

Allàhümme salli alâ seyyidinâ muhammedin ve alâ âli seyyidinâ muhammedin salâten tüncînâ bihâ min cemii'l-ehvâli vel-âfât... Ve takdî lenâ bihâ cemîa'l-hâcât... Ve tütahhirunâ bihâ min cemîi's-seyyiât... Ve terfeunâ bihâ indeke a'le'd-derecât... Ve tübelliğunâ bihâ aksa'l-gàyât... Min cemîi'l-hayrâti fi'l-hayâti ve ba'de'l-memât... Bi-rahmetike yâ erhame'r-râhimîn... Bi-rahmetike yâ erhame'r-râhimîn... Bi-rahmetike yâ erhame'r-râhimîn...

Fâtiha-i Şerife mea'l-besmele-i şerife...

....

Üçer salevât-ı şerife...

....

İkişer *Elem neşrah leke* mea'l-besmele...

....

Otuz üç İhlâs-ı Şerif mea'l-besmele...

....

Fâtiha-i Şerife mea'l-besmele...

....

Üçer salevât-ı şerife...

....

Fa'lem ennehû: "*Lâ ilâhe illa'llàh*" (10 defa)

Lâ ilâhe illa'llàhu'l-melikü'l-hakku'l-mübîn... Muhammedün rasûlü'llàhi sàdiku'l-va'dil-emîn... Salla'llàhu aleyhi ve âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîn... Salâten ve selâmen dâimeyni mütelâzimeyni ilâ yevmi'd-dîn...

Hasbî rabbî cella'llàh… Mâ fî kalbî gayru'llàh… Nur muhammed salla'llàh… Lâ ilâhe illa'llàh! (3 defa)

Lâ ilâhe illa'llàh... (200 defa)

Lâ ilâhe illa'llàh, muhammedün rasûlü'llàh, fî külli lemhatin ve nefesin adede mâ vesiahû ilmu'llàh...

Allah... (100 defa)

Allàh, celle celâlüh, ve amme nevâlüh, ve lâ ilâhe gayruh...

Yâ ilâhenâ, yâ ma'budenâ ente maksùdüna ve rıdàke matlûbünâ, feheblenâ ma'rifeteke ve mahabbeteke ve emilnâ ilâ rıdvânike'l-ekber... Bi-hürmeti habîbike muhammedenil-mustafâ...

Allààhümme salli alâââ, seyyidinâââ... muhammedini'n-nebiyyi'l-ümmiyyi ve alâ... aaalihiii, ve sahbihiii, ve sellim... (2 defa)

Allààhümme salli alâââ, seyyidinâââ... muhammedini'llezî câe bi'l-hakkı'l-mübîn, ve erseltehû rahmeten li'l-àlemîn...

....

14. 11. 1986 - İskenderpaşa

04. PEYGAMBER EFENDİMİZ'İN AHLÂKI

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü lillâhi rabbi'l-àlemîn. Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîh... Kemâ yuhibbu rabbünâ ve yerdâ… Ve yenbağî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultânih… Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l âhirîn. ve şefii'l-müznibîn. Tâcü ruüsüna ve tabîbu kulûbuna ve kurreti uyûninâ muhammedini'l-mustafâ ve âlihi ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin zefi's-sıdki ve'l-vefâ… Emmâ ba'd:

Çok aziz ve muhterem kardeşlerim!

Peygamber SAS Efendimiz'in şu bizim alemimizi şereflendirdiği gecenin sene-i devriyesi, sizler ve bizler için mübarek olsun...

Rabbimiz, àlemlere rahmet olarak gönderdiği, kendisine Habîbullah sıfatını verdiği, en sevdiği kulu eylediği Muhammed-i Mustafâ'sının —*aleyhi efdalü's-salevât ve ekmelü't-tahiyyâtü ve't-teslîmât*— şefaatine, iltifatına, teveccühüne cümlenizi, cümlemizi nâil eylesin...

Rüyalarda gül cemâlini doya doya müşahede etmenin nimetine, devletine, saadetine cümlenizi, cümlemizi nâil eylesin...

Bizi Ümmet-i Muhammed AS'dan kılan Allah'a, sonsuz hamd-ü senâlar ederiz. Bu, tarifi mümkün olmayan büyük bir nimettir.

Değerli Hafız Necati kardeşimizin okuduğu aşr-ı şerifte, Allah-u Teàlâ Hazretleri, Peygamber Efendimiz'den önceki ümmetlerin hepsinden ve onların başına vazifeli gönderilmiş peygamberlerin hepsinden ahd ü mîsak aldığını bildiriyor:

"—Eğer size bir kitap gönderirsem, hikmet indirirsem; sonra sizin arkanızdan, bu kitabın indirilmesinden, bu şeriatin, bu hikmetin size bahşedilmesinden sonra bir peygamber gelirse; sizin kitabınızı tasdik edici, size indirilmiş olanları te'yid edici bir peygamber gelirse; mutlaka, muhakkak ve muhakkak ona

inanacaksınız, ve mutlaka ve muhakkak ona yardım edeceksiniz!" diye ahd ü misak almış Allah-u Teàlâ Hazretleri; bütün ümmetlerden, bütün peygamberlerden...

"—Bak size gönderdiğim kitaptan ve hikmetten sonra bir peygamber gelirse, o peygambere mutlaka inanacaksınız ve mutlaka ona yardımcı olacaksınız!" diye te'yid ve takviyeli mîsak almış.

Ve onlar da:

"—İkrar ettik yâ Rabbi, kabul ettik yâ Rabbi, şahid ol yâ Rabbi!" demişler.

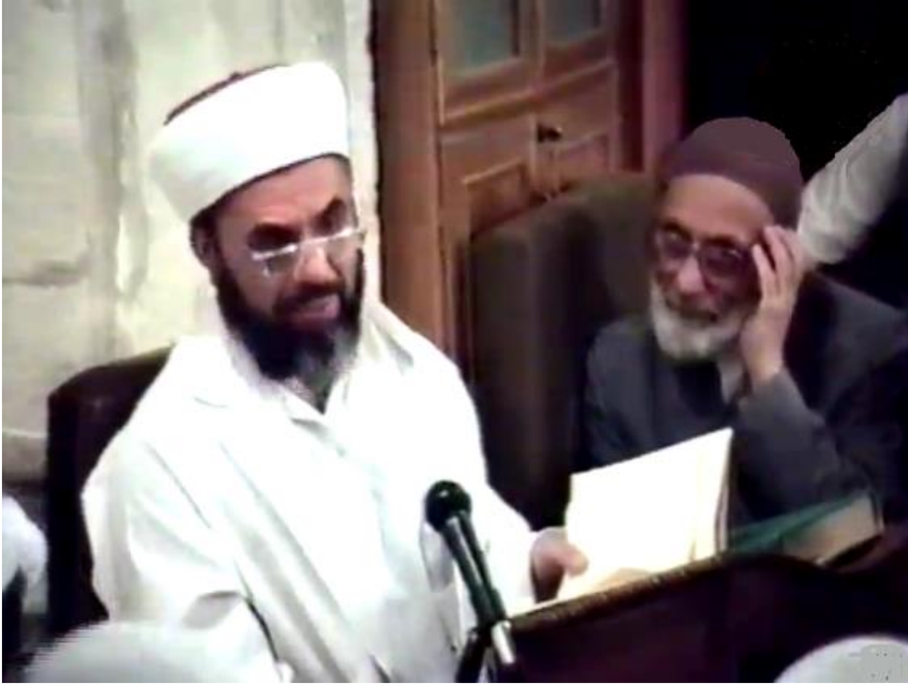
Böylece bütün insanoğluna, Peygamber SAS Hazretleri'ne iman etmeleri emredilmiş oldu. Bütün ümmetlere, Peygamber Efendimiz'e tâbi olmaları emredilmiş oldu.

"—Neden yalnız Peygamber Efendimiz'den önceki peygambere emredilmedi de, bütün peygamberlere emredildi? Niye sadece Hazret-i İsâ'ya, onun ümmetine, 'Bakın, sizin arkanızdan bir peygamber gelecek, ona ittiba edin!' denmedi de, niçin bütün peygamberlere emredildi?"

Allah-u Teàlâ Hazretleri ilm-i ezelîsinden biliyor ki dünyanın muhtelif yerlerinde, muhtelif inançlarda, muhtelif akidelerde ve dinlerde çeşitli insanlar var. Hepsi bilsin diye, hepsi tâbî olsun diye... Çünkü:

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلاَّ كَافَّةً لِلنَّاسِ بَشِيراً وَنَذِيراً (سبأ: ٢٨)

(*Ve mâ erselnâke illâ kâffeten li'n-nâsi beşîran ve nezîrâ.*) [Biz seni bütün insanlara ancak müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik.] (Sebe', 34/28) buyruluyor. Bütün beşeriyete, bütün insanlara peygamber gönderildiği için; o insanlar Amerika'da olabilir, Hindistan'da olabilir, Çin'de olabilir, Japonya'da olabilir, bilmediğimiz Afrika diyarında, Okyanus diyarlarında olabilir...

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيراً وَنَذِيراً وَإِنْ مِنْ أُمَّةٍ إِلاَّ خَلاَ فِيهَا نَذِيرٌ

(فاطر:٢٤)

(*İnnâ erselnâke bi'l-hakkı beşîren ve nezîran*) "Biz seni müjdeleyici ve uyarıcı olarak hak ile gönderdik. (*Ve in min ümmetin illâ halâ fîhâ nezîr*) Allah'ın lütfuyla, rahmetiyle îkazcı, haberci, beşîr, nezîr, peygamber gönderilmedik hiçbir kavim yoktur." (Fâtır, 35/24)

Allah-u Teàlâ Hazretleri hepsine doğru yolu gösterecek, hak yolun öğreticisi peygamberleri, mürselleri her yere gönderdiğini beyân ediyor Kur'an-ı Keriminde...

Hepsinden de ahd ü misak alıp, söz verdirttirmiş ki; "O peygamber gelirse, ona tâbi olacaksınız!" diye. Çünkü onların hepsi kendi kavmine meb'us, kendi kavmine peygamber olarak

gönderilmiş ama bizim Peygamberimiz beşeriyetin, kâffe-i insan neslinin, yeryüzünün peygamberi...

Bu konuda o kadar çok hadis-i şerifler vardır ki, o kadar çok âyet-i kerimeler var ki... Bizden önceki ümmetlere, Allah-u Teàlâ Hazretleri bizim Peygamberimizin ve bizim ümmetimizin evsafını kitaplarında bildirmiş.

a. Ümmet-i Muhammed'in Vasıfları

Bu evsafın bir kısmı, hepinizin bildiği şeylerden başlayacak olursak, meselâ Fetih Sûresi'nde:

وَكَفَى بِاللهِ شَهِيداً . مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللهِ ، وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ ، تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلاً مِنَ اللهِ وَرِضْوَانًا ، سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ ، ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَاةِ ؛ وَمَثَلُهُمْ فِي الإِنْجِيلِ ، كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْأَهُ فَآزَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَى عَلَى سُوقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ ؛ وَعَدَ اللهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا

(الفتح:٢٨-٢٩)

(*Ve kefâ bi'llâhi şehîdâ*) "Allah-u Teàlâ Hazretleri şâhid olarak yeter. (*Muhammedün rasûlü'llàh*) Muhammed Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin elçisidir. Gönderdiği, vazifelendirdiği bir kimsedir." (Fetih: 28-29)

Nasıl bir kimse:

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلاَّ رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ (الانبياء:١٠٧)

(*Ve mâ erselnâke illâ rahmeten li'l-àlemîn.*) [Rasûlüm, biz seni ancak alemlere rahmet olarak gönderdik.] (Enbiyâ, 21/107) Alemlere bir rahmet eseri indirdiği bir peygamber. Rahmetinin tezahürü, merhametinin îcabı; insanlar dalâlette kalırsa, hak yolu şaşırırlar da cehenneme giderler, yanarlar. Yanmasınlar, hak yolu bulsunlar, doğru yolda yürüsünler, hakka ittibâ etsinler diye, Allah'ın beşeriyete rahmetinin müstesna bir tecellisi olarak gönderdiği peygamber.

وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ ،

(*Ve'llezîne meahù eşiddâu ale'l-küffàri ruhamâü beynehüm*) "Kendi aralarında şefkatli, sevgili meveddetli, muhabbetli, dost, fedâkâr, vefâkâr, cefâkâr, yardımsever; kâfirlere karşı da bahadır, kahraman, şiddetli, cesaretli, mücahid insanlar." Kendi aralarında kuzu gibi, kâfirlerin karşısında arslanlar gibi... Onlara karşı şiddetli, kendi aralarında affedici, hoş görücü, tevâzu gösterici, haklıysa bile bir münakaşadan vaz geçici, kalb kırmayıcı, gönül alıcı...

Peygamber SAS Hazretleri'nin mübarek torunlarından birisine bir şahıs geliyor, diyor ki:

"—Senin bana olan borcun şu kadar, borcunu ver!" diyor.

"—Ben göndermiştim." diyor.

"—Vermedin!" diyor.

"—Pekiyi öyleyse..." diyor, çıkartıyor, —yirmi altın, otuz altın ne kadarsa— tekrar veriyor. "Pekiyi, al!" diyor, hiç itiraz etmiyor, çıkartıp veriyor.

Bir müddet sonra adam geri geliyor:

"—Affedersiniz efendim! Bir yanlışlık olmuş, ben farkına varamamışım. Vermişsiniz meğerse elime geç geldi. Şöyle oldu, böyle oldu..." diyor, aldığı parayı geri vermek istiyor.

"—Biz verdiğimiz şeyi geri almayız. Buyurun, sizin olsun!" diyor.

Yâni haklı olduğu halde, karşı taraf, "Sen vermedin!" deyince, çıkartıp veriyor. Külliyetli bir miktarda, büyük bir miktarda...

Bugün bir kardeşimiz üç haftadır, dört haftadır bize gelip gidiyor, on milyon lira karz-ı hasen, borç para istiyor. "Ödeyeceğim bir sene içinde..." diyor. Verecek bir kimse bulamıyoruz.

Ahlâkları böyle: Aralarında yumuşak, sevgili, muhabbetli; kâfirlere karşı şiddetli...

تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلاً مِنَ اللّٰهِ وَرِضْوَانًا ، سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ ، ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَاةِ ؛

(*Terâhüm rukkean süccedâ*) "Onlar ibâdet ehli insanlar, hepsi mübarek insanlar. Onları ya namazda görürsün, ya secdede görürsün." Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin rızasını kazanmak için, dünya gözlerine görünmüyor. Akılları, şuurları, idrakleri hep Rablerinin rızasını kazanmak yolunda, o tarafa doğru; ibâdette, taatte...

(*Sîmâhüm fi vücûhihim min eseri's-sücûd*) "Yüzlerinde o secdeden hasıl olan nûrâniyet var. Alınları nasırlaşmış yere secde ede ede... Allah-u Teàlâ Hazretleri'ne ibadet ve taatten imanın pırıltısı var, imanın nurâniyeti var yüzlerinde. Baksan görürsün. Yüzlerinde imandan, o ihlâstan, o takvâdan doğan alâmetleri var."

(*Zâlike meselühüm fi't-tevràh*) "İşte Ümmet-i Muhammed, Tevrat'ta böyle anlatılıyor."

وَمَثَلُهُمْ فِي الإِنْجِيلِ ، كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْأَهُ فَآزَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوٰى عَلَى سُوقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ (الفتح:٢٩)

(*Ve meselühüm fî'l-incîl*) İncil'de de anlatılıyor. "İncil'deki anlatılışı da şöyle: (*Kezer'in ahrace şat'ahû feâzerahû fe'stağleza fe'stevâ alâ sûkıhî yu'cibü'z-zürrâa li-yağîza bihimü'l-küffâr*) Yerden böyle sâkını kaldırmış bir filiz gibi, gittikçe büyüyor, gittikçe kuvvetleniyor. Ekinciler memnun, mahsulcüler seviniyor, mâşâallah diyor. Ondan sonra da başaklanıyor, mahsül veriyor. İşte İncil'deki anlatılışı da böyledir." diye zikrediliyor.

وَعَدَ اللّٰهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا

عَظِيمًا (الفتح:٢٩)

(*Vaada'llàhu'llezîne âmenû ve amilü's-sàlihati minhüm mağfireten ve ecran azîmâ*) "İşte Allah-u Teàlâ Hazretleri iman edip sàlih ameller işleyenlere ecr-i azîm ihsan edeceğini vaad etmiştir." (Fetih, 48/29)

Bu ayetlerden anlıyoruz ki, Tevrat'ta da, İncil'de de Ümmet-i Muhammed hakkında ve Peygamberimiz hakkında mâlûmat var. Hafız kardeşimizin okuduğu aşirden biliyoruz ki, bütün peygamberlerin hepsine bu ahd ü misak verilmiş. Hepsinden ona ittibâ etmesi istenmiş.

b. Mûsâ AS ve Kavmi

Mûsâ AS'ın kavminin, Mûsâ AS'dan talepleri, istekleri oldu. Yetmiş kişi seçti. Yetmiş tane seçme insan tayin etti, Rabbiyle mülâkat, ve Rabbinin meclisine, huzuruna, Tur Dağı'na gitmek üzere... Hatta iki kişi fazla olmuş ayrılanlar. Her sıbttan altışar kişi seçildiği zaman, on iki sıbttan toplam yetmiş iki olmuş.

"—Gitmeyenlere de, gidenler kadar ve onlardan fazla ecir var!' deyince, şu bizim Beykoz'da makamı olan Yûşâ AS ile, bir mübarek:

"—Madem öyle, biz o fedâkârlığı gösterelim!" diye, iki kişi geri kalmışlar.

Muhterem kardeşlerim! Yetmiş kişi oraya gittiği zaman, Tur Dağı'na vardıkları zaman, bir bulut kaplamış kendilerini ve buzağıya tapmanın cezası olarak suçluların öldürülmesini Allah-u Teàlâ Hazretleri emretmiş. Çünkü imandan sonra küfre düşerse bir insan... Hazret-i Mûsâ'ya inandı, ondan sonra buzağıya taptı. İmandan sonra küfre düşerse, irtidat oluyor. O zaman öldürülmesi gerekiyor.

فَاقْتُلُوا أَنفُسَكُمْ (البقرة:٥٤)

(*Fa'ktülû enfüseküm*) "Nefislerinizi öldürün!" (Bakara, 2/54) derken, "Hepiniz kendinizi öldürün!" denmiş olamaz. Çünkü intihar yok. Hepsi birden kendini öldürmüş olsa, muhatap kavim kalmaz ortada. Yâni içinizden yakın da olsa, uzak da olsa, kim

suçluysa, kim irtidat etmişse, onun cezasını verin ki, Allah-u Teàlâ Hazretleri sizi afv ü mağfiret eylesin!" demek. Müfessirler çeşitli rivâyetler kaydetmişler.

Bazıları da, "Mânevî bakımdan nefsinizi öldürün demektir." demişler. O nefis öldürülmesinden ziyade, Allah-u a'lem, suçlunun cezalandırılması kasdediliyor.

Tabii, onlar yine oraya vardıkları halde, o makamın âdâbına riayet edemiyorlar. Riayet edemeyince, Tur Dağı'nda zelzele başlıyor; büyük bir korku içinde hepsi yerlere düşüyorlar.

Bu hadiseyi anlatırken A'raf Sûresi'nde, sabahleyin dikkatimi çekti:

وَاخْتَارَ مُوسَى قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلاً لِمِيقَاتِنَا ، فَلَمَّا اَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ قَالَ رَبِّ لَوْ شِئْتَ اَهْلَكْتَهُمْ مِنْ قَبْلُ وَاِيَّا ىَ ، اَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ السُّفَهَاءُ مِنَّا ، اِنْ هِىَ اِلاَّ فِتْنَتُكَ ، تُضِلُّ بِهَا مَنْ تَشَاءُ وَتَهْدِى مَنْ تَشَاءُ ، اَنْتَ وَلِيُّنَا فَاغْفِرْلَنَا وَارْحَمْنَا وَ اَنْتَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ

(الاعراف:١٥٥)

(*Va'htàre mûsâ kavmehû seb'îne racülen li-mîkàtinâ*) "Bizimle buluşmak üzere Mûsâ kavminden yetmiş kişiyi seçti. (*Felemmâ ehazethümü'r-racfetü kàle rabbî lev şi'te ehlektühüm min kablü ve iyyâye*) Onların sû-i edeplerinden ve emredilen şeyleri yapmamalarından dolayı, yer sarsılmaya başlayınca; o zaman Mûsâ AS boynunu büküyor, münacaata başlıyor, diyor ki:

"—Yâ Rabbi sen dileseydin, kavmim tam o suçu işlediği zaman, evvelce bizi helâk ederdin. O buzağıya taptıkları sırada mahvederdin... E biz şimdi buraya senin huzuruna geldik, senin mîkatına geldik, senin vaadin içine geldik. (*E tühlikünâ bimâ feale's-süfehâu minnâ*) İçimizdeki, aklı ermeyenlerin, edeb

noksanlığı olanların yaptığı hatalardan dolayı hepimizi helâk mı edeceksin? Etme yâ Rabbi! Evvelce daha büyük suç işlediğimiz halde affetiğin gibi, helâk etmediğin gibi; şimdi de helâk etme yâ Rabbi!"

(*İn hiye illâ fitnetüke tudıllü bihâ men teşâu ve tehdi men teşâ'*) Kaderin hükmünü öne sürüyor Mûsâ AS: "Fitne senin halk ettiğin bir fitne, yarattığın bir fitne... Onunla dilediklerini sapıtıyorsun, dilediklerini doğru yola sevkediyorsun yâ Rabbi! (*Ente veliyyünâ*) Sen bizim dostumuzsun, sen bizim velîmizsin, sen bizim sahibimizsin. (*Fa'ğfirlenâ*) Bizi afv ü mağfiret eyle yâ Rabbi!" diye, Mûsâ AS, o ulül-azim peygamber kavmi nâmına, bakın ne güzel edeble, nasıl boynu bükük münâcâat ediyor: (*Fa'ğfirlenâ*) "Yâ Rabbi, bizleri afv u mağfiret eyle!" diyor.

Biz de unutmayacağız, bizim de suçlarımız çok... Bizim yaptığımız suçlardan dolayı da yeryüzünün sarsılması gerekse, sarsıntısının hiç durmaması lâzım! Direklerin, duvarların, başımıza yıkılması, çatıların başımıza çökmesi lâzım! Allah bizi affetsin...

(*Fa'ğfirlenâ*) "Yâ Rabbi bizleri mağfiret eyle! (*Ve'rhamnâ*) Acı bize yâ Rabbi, helâk etme yâ Rabbi, mahvetme... Helâk edersen hem cezâlı olarak helâk olacağız, hem de âhirette nice nice cezâlara maruz kalacağız. Acı bize yâ Rabbi! Merhamet et, Erhamü'r-râhimîn'sin yâ Rabbi!" diye, rahmetini ileri sürdü.

(*Ve ente hayrül-gàfirîn.*) "Sen afv ü mağfiret edenlerin en hayırlısısın Yâ Rabbi! En hayırlı affedicisin yâ Rabbi!" diye niyaz eyledi.

Sonra devam etti:

وَاكْتُبْ لَنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الآخِرَةِ إِنَّا هُدْنَا إِلَيْكَ ، قَالَ عَذَابِي أُصِيبُ بِهِ مَنْ أَشَاءُ ، وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ فَسَأَكْتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ

(الاعراف:١٥٦)

(*Ve'ktüb lenâ fî hâzihi'd-dünyâ haseneten ve fi'l-âhireh*) "Yâ Rabbi bize bu dünyada da iyilik yaz, nasib et, ihsan eyle; âhirette de iyilik ihsan eyle! Yâni dünyamızı da ıslah eyle, âhiretimizi de ıslah eyle..."

Bu bize;

رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

(البقرة:٢٠١)

(*Rabbenâ âtinâ fi'd-dünyâ haseneten ve fi'l-âhireti haseneten ve kınâ azâbe'n-nâr.*) [Ey Rabbimiz! Bize dünyada da iyilik ver, ahirette de iyilik ver. Bizi cehennem azabından koru.] (Bakara, 2/201) duasıyla, bizim ümmetimize de tavsiye edilmiş bir duadır.

"Hem dünyada iyilik isteriz, hem âhirette isteriz. Yâ Rabbi, sen bizim dünyamızı da ıslah eyle, dinî durumumuzu da islah

eyle, âhiretimizi de ıslah eyle! Bizi her hususta saadete, selâmete erdir. Dinimizde fitne olmasın, dünyamız perişan olmasın, âhiretimiz mahvolmasın...” diye böyle isteyeceğiz.

O da böyle istedi:

إِنَّا هُدْنَا إِلَيْكَ ،

(*İnnâ hüdnâ ileyke*) “Biz sana geldik yâ Rabbi! Seni bulduk yâ Rabbi, senin Rabbimiz olduğunu anladık yâ Rabbi!” diye münâcaat edice, bakın nasıl geliyor cevap:

قَالَ عَذَابِي أُصِيبُ بِهِ مَنْ أَشَاءُ ، وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ

(*Kàle azâbî usîbu bihî men eşâ’, ve rahmetî vesiat külle şey’in.*) *Ve rahmetî* diye başlayan cümle hal cümlesi olsa, mânâsı şöyle olur, Allah-u âlem: “Rahmetim benim cümle varlığı kaplamış olduğu halde, her şeyi ihàta etmiş olduğu halde, her şeyi içine alacak kadar geniş ve büyük olduğu halde; azâbımı da dilediğim kullarıma isabet ettiririm.”

Hak etmiştir, edepsizlik etmiştir... Rahmeti geniştir ama, rahmetime mağrur olup da edepsizliğe sapmasınlar; çünkü azâbım da vardır, azâbımla da ta’zib ederim, cezâlandırırım.

فَسَأَكْتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ

(*Feseektübühâ li’llezîne yettekùne ve yü’tüne’z-zekâte ve’llezîne hüm bi-ayâtinâ yü’minûn*) “Benim rahmetime kimler mazhar olur ey Mûsâ, ey benim Peygamberim, ey Kelîmim! Bil ki, ben rahmetimi kimlere nasib edeceğim: (*Li’llezîne yettekùne*) Sakınıp, çekinip, güzel kulluk yapmakta gayretli ve titiz olanlara, günahlardan sakınanlara, Rabbinin rızâsına aykırı iş yapmaktan kalbi titreyenlere, takvâ ehli olanlara, müttakî olanlara nasib edeceğim rahmetimi...”

Sonra bu şahsî, ferdî bir vasıf... Takvâ ehlisin, karıncayı ezmiyorsun, günahlara bılaşmıyorsun... Yetmez! Hemcinsini düşüneceksin, kardeşlerini düşüneceksin! (*Ve yü'tûne'z-zekâte*) "Zekât vererek, ruhâni bir vasıftan, ahlâki bir vasıftan ictimai bir vazifeye geçeceksin, zekâtı da vereceksin!"

Peygamber Efendimiz ahirete irtihal edince, Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz RA'a ne dediler, :

"—Yâ Ebâ Bekir, yâ emire'l-mü'minîn! Biz namazları kılacağız, mü'miniz, Kur'an'a inanıyoruz, tamam; ama bizden zekâtı isteme, zekâtları vermeyelim!"

Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz, ümmetin imanca en kuvvetli olanı ve fıkhı en iyi bileni... Allah gözünü nurlandırmış, gönlünü nurlandırmış. Dedi ki:

"—Rasûlüllah zamanında verdiğiniz zekâttan kücüçük bir noksan bile yapsanız, alıncaya kadar çarpışırım!" dedi.

Neden? Zekât da bir vazife... Hatta bir fakirin yoksulluğunun giderilmesi, derdinin dindirilmesi, ferdî bir vasıftan da önde... Sen yüz rekât namaz kılarsın, bin rekât namaz kılarsın, onbin defa, yirmi beş bin defa Allah dersin... vs. Ama etrafına faydan ne? Ümmet-i Muhammed belâya uğruyor, senin yardımın ne? İnsanlar küfre gidiyorlar... Böyle çağlayanlar gibi, derin suların yüksek dağlardan, kayalardan aşağı şaldır şuldur akıp akıp gittiği gibi, nesiller akıp gidiyor küfre... Çamurlu, bulanık, kirli, paslı deryâ-yı zenbi, küfür deryasını boylayıp gidiyorlar, güldür güldür... Senin aklın nerede?

Şurada bir tane karıncayı birisi ezse, acırsın... Kediye araba vursa, köpeğe araba vursa, acırsın... Belediye memurları köpeği zehirlese, "Vah yazık, niye yaptılar bunu?" diye onun çırpınması karşısında acırsın da; nesiller gidiyor İslâm'dan, kâfir oluyor, imandan çıkıyor, sen neredesin? Paran nerede, zekâtın nerede, hizmetin nerede? Allah'ın dinine yardımın nerede? Rasûlünün ümmetine hizmetin nerede?

Bak ne buyuruyor: (*Feseektübühâ li'llezîne yettekùn*) "Takvâ ehli olanlara benim rahmetimi nasib edeceğim; (*ve yü'tüne'z-zekâte*) ve zekâtını verenlere..."

Öyle kenarda durmak yok! Kesenin ağzını sıkıca kapatmak yok! Paraları çömleğin içine doldurmak yok! Falanca yere, filanca yere tıkmak yok! İhtiyacının fazlasını, fakirin hakkını vereceksin.

(*Ve'llezîne hüm bi-âyâtinâ yü'minûn.*) "Bizim ayetlerimize inananlara..." Nedir bu âyetler? Bu âyetler Hazret-i Mûsâ'dan sonra göndereceği peygamberlerdir, mucizelerdir, kitaplardır, Peygamber Efendimiz'dir." (A'raf, 7/156)

c. Ümmî Peygamber'in Ahlâkı

Ama arkasındaki ayet-i kerimede, bunu daha açık beyan ediyor:

الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِىَّ الاُمِّىَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ

فِى التَّوْرٰيةِ وَالْاِنْجِيلِ، يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهٰيهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ

يُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ وَ يَضَعُ عَنْهُمْ اِصْرَهُمْ وَ

الْاَغْلَالَ الَّتِى كَانَتْ عَلَيْهِمْ، فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَ نَصَرُوهُ وَ

اتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي اُنْزِلَ مَعَهُ اُولٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (الأعراف:١٥٧)

(*Ellezîne yettebiùne'r-rasûle'n-nebiyye'l-ümmiyye'llezî yecidûnehû mektûben indehüm fi't-tevrâti ve'l-incîl*) "Bir de bu rahmetimi kimlere nasib edeceğim: Kendi kitaplarında, Tevrat'ta adını yazılmış, evsafını yazılmış olarak buldukları, bildikleri —bir başka ayet-i kerimeye göre, evlatlarını bilir gibi bildikleri— o ümmi peygambere tâbî olanlara..." (A'raf, 7/157)

Tâbî olmayanlara değil.

"—Biz Mûsâ AS'ın kavmiyiz, ehl-i kitabız!"

Hiç bir faydası yok! Şimdi Mûsâ AS'ın devri değil, İsâ AS'ın devri değil; devir, Devr-i Muhammed! Muhammed-i Mustafâ'ya herkes tâbî olacak... Papaz da tâbî olacak, haham da tâbî olacak, Amerikan reisicumhuru da tâbî olacak, Fransa reisicumhuru da tâbî olacak; herkes tâbî olacak... Neden? Devr-i Muhammed geldi, gümbür gümbür alem gümbürdüyor, haberin yok mu? Hâlâ mı uyuyorsun?

(*Mektûben indehüm fi't-tevrâti ve'l-incîl*) "O Tevrat'ta, İncil'de, onların elindeki kendi kitaplarında yazılı..." diyor Kur'an-ı Kerim. Bak daha önceden, kaç asır önceden Peygamber Efendimiz'i Tevrat'a, İncil'e yazdığını, Allah burada açıkca beyan ediyor.

Çok ayetler var da, bu ayet-i kerime biraz başka şeyleri de açıkladığı için, size bunu okumak üzere getirdim.

(*Ye'müruhüm bi'l-ma'rûf*) Peygamber Efendimiz'in ahlâkını

anlatıyor muhterem kardeşlerim! Peygamber Efendimiz'i anıyoruz, seviyoruz. Allah-u Teàlâ Hazretleri sevgimizi ziyâde eylesin...

Ama ne yapmamız lâzım, yâni sevgimizin gereği ne? Seviyoruz da ne oluyor? Birbirimizle kavga etmekten geri duruyor muyuz? Haramdan geri çekiliyor muyuz? Allah'ın yoluna dönüyor muyuz? Allah'ın istediği kul oluyor muyuz? Allah-u Teàlâ Hazretleri nesini sevmiş de Peygamber Efendimizin, nesinden dolayı Habîbullah eylemiş? Biz de onu yapalım da, biz de habîbullah olalım. Biz de ahibbâsı olalım, Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin sevgili kulu olalım biz de... Ne yapmak lâzım?

(*Ye'müruhüm bi'l-ma'rûfi ve yenhâhüm ani'l-münker*) İlk vasfı bu diyor Peygamber Efendimizin.

Şimdi Nebiyyü'l-Ümmî. *Ümmî* ne demek? Arabça'da *üm*, anne demek. Anasından doğduğu hal üzere kalmış olan mânâsına. Böylece tahsil terbiye görmediği için, tahsilsiz, mektep medrese görmemiş kimseye *ümmî* denir. Bunu biliyoruz.

Ümmî olur ama, àrif olabilir. Çünkü ümmîlerin şâhı Peygamber Efendimiz. Profesörlerin hepsi onun kapısında kul, ayağının türabı olamaz.

Bazıları diyorlar ki: "Ümmî kelimesi, Ümmü'l-Kurâ'ya mensub demektir." Mekkenin bir vasfı Ümmü'l-Kurâ idi. Mekkî demek. Peygamber SAS Ümmü'l-Kurâ'dan olduğu için. Bir de, "Ümmet kelimesinden ism-i nisbettir." diyorlar. Yâni, o ümmete bağlı mânâsına.

(*Ye'müruhüm bi'l-ma'rûfi ve yenhâhüm ani'l-münker*) Emr-i ma'ruf, nehy-i münker yapma vasfını ilk başta bize hatırlatıyor Kur'an-ı Kerim. Rasûlüllah Efendimiz'i Allah sevmiş, vasıflarını sayıyor, ilk söylediği vasfı ne? "Emr-i ma'ruf yapardı, nehy-i münker yapardı." Yâni aklın, şeriatın, mantığın, ilmin, irfânın, güzel bulduğu, hoş bulduğu, hoş gördüğü, sevimli, doğru, adâlete uygun, hakka uygun dediği şeyi yapar, yaptırır, emreder ve yapılıncaya kadar azimle çalışırdı Peygamber Efendimiz. Karşısında bir haksızlık olduğu zaman, iki kaşının arasındaki

damarı kabarırdı.

İyi ahlâklı olan insan, her şeyin karşısında miskin miskin duran insan demek değildir. Zâlimin karşısında şahlanacak, mazluma yumuşaklık gösterecek. Sen zâlimin karşında susuyorsun, mazlumu tepelemeye çalışıyorsun. Mazlumu herkes tepeler, hadi bakalım zâlime zulmünü söyle! Zâlim sultanın karşında hak sözü söyle!

Sizin ve bizim boynumuza borç farzlardan birisi, namaz farz, oruç farz... Zekât farz zengine... Hac farz zengine, sıhhatli olmak şartıyla, kendisi gidecek... Emr-i ma'ruf, nehy-i münker farz. Yapacak müslümanlar. Siz yapacaksınız, evinizde yapacaksınız, çevrenizde yapacaksınız, yakınlarınıza söyleyeceksiniz. Dilinizin döndüğü kadar, nerede olursa kalkıp söyleyeceksiniz, hakkı söyleyeceksiniz. Yanlış bir şey olduğu zaman da, yaptırtmamaya çalışacaksınız. Engellemeğe çalışacaksınız. "Olmaz böyle şey, yapamazsınız, yaptırtmam, ben burada oldukca yaptırtmam!" diyeceksiniz. Birisi bu.

(*Ve yuhillu lehümü't-tayyibâti ve yuharrimu aleykümü'l-habâis*) "O peygamber bu ümmete, kendisinin ba's olunmuş olduğu, vazifeli olarak gönderilmiş olduğu ümmete ve bütün insanlara kâffe-i nâsa, bütün dünya ehli insanlara tayyib olan, güzel olan, hoş olan, temiz olan şeyleri helâl kılacak; 'Bunlar helâldir, bunları yiyebilirsiniz!' diyecek."

Çünkü Benî İsrâil'e, bazı günahlarından dolayı helâl olan bazı şeyler yasaklanmıştı. Yiyemezsiniz, içemezsiniz, cezalısınız denmişti. Onların cezâsı kalkacak bu ümmetten, devam etmeyecek. İyi şeyler söyleyecek.

(*Ve yuhillü lehümü't-tayyibât*) Tayyib olan, güzel olan şeylerin hepsi bizim dinimizde genel bir kaide olarak helaldir. Beni İsrâil günahlarından dolayı etin şurasını yiyebilir, burasını yiyemez, iç yağı şöyle, dışı böyle filan diye. (*Ve yuharrimu aleykümü'l-habâis*) Haram olan pis olan, necis olan, sıhhate zararlı olan şeyleri haram kılacak. Bu helâl, şunu haram kıl diye beyan edecek, insanlara

öğretecek."

İçki daha önceki ümmetlerde içiliyordu. Papazların elinden düşmüyordu. Sarhoş geziyorlardı. Şarapla, şaraplı ekmekle, çocukları vaftiz edişlerinde, şeylerinde üstüne şarap saçarak... Şarap müskirat... Şarap, içinde organik maddeleri olduğu için, tahammur ettiği için pis. Mikrop üreyen bir şey. Haram. Dinimiz onu haram kılıyor. Maddi haramlar, mânevî haramlar; günahlar, gadirler, zulümler, haksızlıklar, faizler, rüşvetler vs...

(*Ve yed'u anhüm ısrahüm ve'l-a'lâle'lletî kânet aleyhim*) *Vadaa,* kaldırmak mânâsına gelir. "Daha önceki ümmetlere yüklenmiş olan bir takım mükellefiyetleri onlardan kaldıracak." Böylece ümmetler rahatlayacak.

(*Fe'llezîne âmenû bihî*) "Ey Mûsâ, sen benden böyle Tur Dağı'nda el açtın, boyun büktün, münâcaat ettin ama, (*Fe'llezine âmenû bihî*) işte o Peygamber geldiği zaman ona iman edenler, (*ve azzerûhu*) ona hürmet edip yardımcı olanlar, (*ve nasaruhu*) hizmetine gelip onunla beraber dinin yayılmasına çalışanlar, (*ve'ttebeu'n-nûre'llezî ünzile meahû*) onunla beraber insanlığa indirilen o nura tâbi olanlar; o Kur'an'a, tepeden tırnağa nur olan o Kur'an'a tâbi olanlar; (*ülâike hümü'l-müflihûn*) işte onlar felâha erecekler." (A'raf, 7/157)

Şimdi senin istediğin zaman değil. O zaman o peygambere tâbi oldukları zaman emr-i ma'ruf yapan, nehy-i münker yapan, haramları helâlleri beyan eden, insanlığın omuzundan, boynundan yükleri, halkaları kaldıran Peygambere vakti geldiği zaman tâbi olunca, yardım edince ve onunla beraber insanlığa indirilmiş olan o nura, o nur olan Kur'an-ı Kerim'e tâbi oldukları takdirde; o zaman işte o rahmetime senin kavmin de mazhar olacak. Onlar müslüman olunca felâha ermiş olacaklar.

Bunları böyle beyan ettikten sonra, Peygamber SAS Efendimiz'e lütfile, buyuruyor ki Rabbimiz Teàlâ ve Tebâreke Hazretleri:

قُلْ يَا اَيُّهَا النَّاسُ اِنِّى رَسُولُ اللهِ اِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّموَاتِ وَالْاَرْضِ ، لاَ اِلَهَ اِلاَّ هُوَ يُحْيِى وَيُمِيتُ ، فَآمِنُوا بِاللهِ وَ رَسُولِهِ النَّبِىِّ الْاُمِّىِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللهِ وَ كَلِمَاتِهِ وَ اتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ (الأعراف:١٥٨)

(*Kul yâ eyyühe'n-nâs*) "Ey insanlar de onlara..." Mü'min, kâfir etrafındaki bütün insanlara hitab ediyor Peygamber Efendimiz: (*İnnî rasûlü'llàhi ileyküm cemîà*) "Ben sizin hepinize Allah'ın gönderdiği peygamberim. Hepinize gönderildim. Bir kavme değil, Arab'a değil, Kureyş'e değil, Mekke'ye değil; hepinize ey insanlar, Allah'ın gönderdiği peygamberim ben!"

(*Ellezî lehû mülkü's-semâvâti ve'l-ard*) "Şu yerlerin, göklerin, egemenliği, saltanatı, tasarrufu, mülkü, idâresi elinde olan o Allah'ın size gönderdiği, hepinize gönderdiği peygamberim."

(*Lâ ilâhe illâ hüve yuhyî ve yumît*) "Ondan gayri ilâh yok. Dirilten, öldüren o... Ondan gayri ilâh yok! Başka ilâhlar edinmeyin, yanlış yollara sapmayın. Peygamberleri kendinize Allah'ın oğlu diye, bilmem Allah'ın uknümu diye, sâlisü selâse diye yanlış itikadlara saplanmayın! Ahiretinizi kaybetmeyin! Yaşatan, öldüren, insanlara ve bütün mahlûkata hayatı veren; sonra da, vadesi yetenin hayatını alan, öldüren, bütün yerin, göğün mülkünün sahibi olan Allah tarafından gönderilen peygamber olduğunu söyle onlara!"

(*Feâminû bi'llâhi ve rasûlihi'n-nebiyyi'l-ümmiyyi*) "Mademki ben Allah'ın gönderdiği elçiyim, o halde siz ey insanlar Allah'a inanın ve onun ümmî peygamberine inanın ki, (*ellezî yü'minu bi'llâhi ve kelimâtihi*) o Allah'a imanda insanlığın önderi olun! Eşsiz bir sağlamlıkta sapasağlam bir çekirdek, kulluğun en güzel tarzda edâ eden, Rabbine en kuvvetli imanla bağlanan insan payesine erip, Allah'ın kendisine indirdiği Kur'an-ı Kerim'e

ayetlere en güzel tarzda ittiba edin! (*Ve'ttebiùhu leallekùm tehtedûn*) Ona tâbi olun ki hidâyet bulasınız."

Aziz ve muhterem kardeşlerim! Peygamber SAS Efendimiz 1400 küsür sene önce alemi teşrif eyledi. Ondan sonra da 63 yıl vazife gördükten sonra, Allah'ın sevdiği bir şekilde ömür geçirdikten sonra, boş vakit geçirmeden, bütün zamanını Allah'ın dinini yaymakla, her türlü meşakkatleri çekerek çalışmakla geçirdikten sonra, âhirete irtihal eyledi.

Ne kadar güzel anlatıyor Süleyman Çelebi Rh.A. Allah mekânını cennet eylesin... Ne âşık-ı sâdık insanlarmış.

Şimdi bize düşen:

وَمَا مُحَمَّدٌ إِلاَّ رَسُولٌ ، قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ ، أَفَإِين مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ ، وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقِبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللهَ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللهُ الشَّاكِرِينَ (آل عمران:١٤٤)

(*Ve mâ muhammedün illâ rasûl*) "Muhammed Allah'ın elçisidir. (*Kad halet min kablihi'r-rusul*) Düşünmez misiniz ondan önce de Allah'ın peygamberleri gelmiş gitmişlerdi kâinâta. O da gidecek. (*E fein mâte ev kutile'nkalebtüm alâ a'kàbiküm*) Eğer o vefat ederse yahut şehid edilirse; kâfirler, müşrikler ordu tutup, hücum edip şehid etseler meselâ; Allah-u Teàlâ Hazretleri korumasa, şehid edilse, ya da vefat etse; o zaman topuklarınızda 180 derece dönüp de gerisin geriye küfre, câhilliğe mi döneceksiniz?"

(*Ve men yenkalib alâ akıbeyhi felen yedurra'llàhe şey'â.*) "Eğer bir insan böyle topuğu üzerinde çark edip, dönüp de, yolunu değiştirip de imandan vazgeçer de yanlış yola saparsa, onun Allah'a zarar vermesi bahis konusu değildir."

Cümle cihan halkı, cümle kâinât varlıkları, bütün beşeriyet,

bütün semâvât ve arz hepsi Allah'ı kabul etmeseler, inkâr etseler saltanatına bir zerre noksanlık gelmez. Hepsi kabul etseler, saltanatına bir zerre ilave olmaz. Onun mülk ü saltanatı, kulların ibadet etmesinden de, küfretmesinden de yücedir, müstesnâdır, müstağnidir. Kulların ona ihtiyacı var.

(*Felen yedurra'llàhe şey'â.*) "Siz Allah'a zarar veremezsiniz, kendinizi mahvedersiniz." buyruluyor.

Aziz ve muhterem kardeşlerim! Onun için bize düşen; Rasûlullah'ı seviyorsak ki, ilk şart, gerçek mü'min olmanın şartı, *Eşhedü en lâ ilâhe illa'llàh, ve eşhedü enne muhammeden abdühû ve rasûlühû. Eşhedü enne muhammeden rasûlü'llàh.* Ezanlarla fezâlara ismi i'lân ile tahiyyâtlarda günde kırk rekâtta şu kadar kere kendisine dua ettiğimiz, o Peygamber-i Zîşan Efendimiz'e hüsn-ü ittiba'... Saadet-i dâreyne ermemizin, icabında bahtiyar olmamızın sebebi bu, dertlerimizin çaresidir bu... Müşkilâtımızın çaresidir.

Câmi dolusu insanlar, bir işe yaramaz... Ülkeler dolusu insanlar, bir işe yaramaz... Neden? İmanı olmayan bir işe yaramaz. Saman çöpü gibi, rüzgâr nereden eserse, öbür tarafa alır götürür. Kum tanesi gibidir. Tepeleri oradan oraya rüzgâr üfüre üfüre taşır. Tepeler hareket eder, gider. İman gidecek...

Rasûlüllah'ı tanıyacağız. Hayatını okuyacağız, hadis-i şeriflerini okuyacağız, sîret-i nebeviyyesini okuyacağız. Salât ü selâmı çok getireceğiz. Çok yalvaracağız, çok dikkat edeceğiz. Sünnet-i seniyyesine en güzel tarzda uymak hususunda, gayet titiz davranacağız. Rasûlüllah SAS Efendimiz'i rüyamızda görüp, iltifatına erinceye kadar, râzı olduğunun işaretini alıncaya kadar rahat etmeyeceğiz, uğraşacağız, didineceğiz.

Çoluk çocuğumuzu Rasûlüllah'ın sevgisiyle yetiştireceğiz. Rasûlüllah deyince, çocuğun yüzü gülecek, tebessümler yayılacak, dudaklarında gülücükler meydana gelecek. Çocuk Peygamber Efendimizi bilecek.

Peygamber Efendimiz'in yaşayışına göre hayatımızı tanzim

edeceğiz. Ailemizi ona göre kuracağız. Konuşmamızı ona göre yapacağız. İşimizi ona göre tanzim edeceğiz. Kişi sevdiğine tâbî olur. Yoksa, tâbî olmazsa, sevgisi noksanlaşır.

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللّٰهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمْ اللّٰهُ (آل عمران:٣١)

(*Kul in küntüm tuhibbûna'llàhe fe'ttebiùnî yuhbibkümu'llàh*) [De ki ey Rasûlüm: Eğer siz Allah'ı seviyorsanız, bana tâbî olun ki, Allah da sizi sevsin!] (Âl-i İmran, 3/31) buyruluyor.

Tâbî olmazsa, yol kapalı demektir. Çıkmaz yola girmiş demektir. Allah'ın sevgisine, rızasına ulaşmak imkânsız demektir.

"—Şöyle yapacağım, böyle yapacağım, bilmem ne, bilmem ne..."

Ne yaparsan yap; Rasûlüllah'ın yolundan gayri yolların hepsi çıkmaz yoldur. Bu bâdireden çıkışın bir tek yolu var: Peygamber SAS Efendimiz'e tâbi olmak... Rasûlüllah'a hüsn-ü ittibâ ile tâbi olmak. İnsanların dalâlete düştüğü, sapıttığı, şaşırdığı, dünyaya daldığı şu zamanda, Peygamber Efendimiz'in sünnetini ihyâ etmek.

İmam Gazâlî'den Allah râzı olsun, *rahmetu'llàhi aleyh, rahimehu'llàhi rahmeten vâsiah... İhyâu Ulûmi'd-Dîn* diye koca kitap yazmış. Din ilimlerini yeniden ihyâ etmek, yeniden öğretmek bâbında kitap yazmış. Yâni yeni bir gözle, dinamik bir anlayışla, güzel bir anlayışla, canlı bir anlayışla tekrar eğiliyor. Meseleleri kalp gözüyle mütâlaa ediyor. İhlasla, imanla nasıl müslüman olunur, meseleleri tekrar yazıyor. Statik, durulmuş, bozulmuş olmaktan kurtaracak *İhyâu Ulûmi'd-Dîn.*

Biz de kendimizi, Rasûlüllah SAS'e en güzel tarzda uydurmak sûretiyle diriltebiliriz. Cemiyetimizi de öyle ihyâ edebiliriz, cemaatimizi de öyle ihyâ edebiliriz. Başarılar da öyle olur, muvaffakiyet de öyle olur. Dünya saadeti de onunla olur, ahiret saadeti de onunla olur.

Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi Peygamber SAS Hazretleri'nin

sünnet-i seniyyesine sımsıkı sarılanlardan eylesin... Onun sünnetini bu asırda ihyâ eden kimseler eylesin... Çünkü Peygamber Efendimiz'in sünnetini ihyâ edenlere, yüz şehid sevabı verilecek. Her birine yüz şehid sevabı verilecek. Peygamber SAS Efendimiz:

"—Kim beni severse, benim sünnetime uyar ve beni sevmiş olduğu öylece belli olur. Ben de onu severim. Kim benim sünnetimi ihyâ ederse, cennette benimle beraber olur." buyuruyor.

Peygamber SAS Efendimiz'in Firdevs-i A'lâ'da komşusu olmak istiyorsak, her şeyimizi Efendimiz'e tıpkı, aynen uydurmaya çalışacağız, ahlâkımızı, sözümüzü... Efendimiz konuşurken şöyle yaparmış. Sol başparmağını sağ eline vururmuş. Bundan sonra öyle yapacağım. Neden? O böyle yaparmış da ondan. Arada böyle yaparmış. Şemâilinde okudum, konuşurken sol elinin başparmağını buraya vururmuş. Vardır bir sebebi. Olmasa da onun yaptığı gibi yapacağım.

Öyle yaptığı için öyle yapacağız. Şuraya bastıysa oraya basacaksın. Şunda kızdıysa o zaman kızacaksın. Şunda seni hoş karşıladı seni beğendiyse, onu da yapacaksın. Kabak yemeyi sevmiyorum, Rasûlüllah Efendimiz severmiş, seveceğiz. Nefsimize kabağı sevmeyi öğreteceğiz. Nefsimize kabağı sevmeyi öğretemezsek yuh olsun, yazıklar olsun!

Dikkat edeceğiz. Sabahtan akşama, geceden gündüze... Ama okuyacağız Rasûlüllah SAS Efendimiz'i... Bakın bir ayet okudum size. Sabahlara kadar okuyabiliriz, yüzlerce ayet var. Peygamber Efendimizin şânında kemâlâtında. Efendimiz hakkında, kendi Esmâü'l-Hüsnâ'sını ikram ediyor Allah-u Teàlâ Hazretleri:

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ اَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ
حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُفٌ رَحِيمٌ (التوبة:١٢٨)

(*Lekad câeküm rasûlün min enfüsiküm azîzün aleyhi mâ*

anittüm harîsün aleyküm bi'l-mü'minîne raûfün rahîm) [Sizin içinizden, sizin kendinizden, sizin kabileniz içinden, sizin gibi bir insan amma; gelen şeylerden o üzüntü duyar. Size çok kıymet verir, üzerinize titrer. Size karşı raufdur, çok re'fetlidir, çok şefkatlidir, çok rahmetlidir.] (Tevbe, 9/128) diye âyet-i kerimede, Tevbe Sûresi'nin sonunda medhediyor.

Rauf ve Rahim, kullara verilen sıfat değil bunlar. Peygamber Efendimiz'e veriliyor.

لَعَمْرُكَ (الحجر: ٧٢)

(*Leamruke*) "And olsun senin ömrüne ki, ey Rasûlüm!" (Hicr, 15/72) diye Peygamber Efendimizin başına, ömrüne yemin ediyor Allah-u Teàlâ Hazretleri Kur'an-ı Azim'inde; böyle bir peygamberin ümmetiyiz.

Hâlâ tanıyamamışsak, hâlâ yolunda gidemiyorsak, hâlâ çırpınıyorsak, hâlâ onun bunun, başka şeyin peşindeysek, onun izinde bunun izindeysek; olmaz!

Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi şu gecenin berekâtıyla, coşan rahmetiyle, Rasûl-ü Edibine en güzel tarzda uyanlardan eylesin... Bid'atlardan, hurafelerden, kötü huylardan, edepsizliklerden bizi sıyırsın... Rahmet-i deryâsıyla şakır şakır yuyup yıkasın, pâk eylesin... Bu gecenin sabahına bizi pırıl pırıl nurâni kullar olarak çıkartsın...

Sevdiği ümmetler olarak, ömrümüzün sonuna kadar Ümmet-i Muhammed için, en güzel tarzda çalışmayı nasib eylesin... "Gel ümmetim, ben senden râzıyım!" diye, Efendimiz'in iltifat ettiği insanlar olmayı nasîb eylesin... Firdevs-i Âlâ'da kendisine hemcivâr eylesin, komşu eylesin... İki cihan saadetine nâil olmayı nasib eylesin...

30. 09. 1990 - İskenderpaşa

05. PEYGAMBER EFENDİMİZ'İN ŞEREFİ

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü lillâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîh... Alâ külli hâlin ve fî külli hîn... Hamden kemâ yenbağî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultànih... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ hayra halkıhî seyyidinâ ve senedinâ ve mededinâ ve üsvetine'l-haseneti muhammedini'l-mustafâ... Ve âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin zevi's-sıdkı ve'l-vefâ... Emmâ ba'd:

Çok kıymetli, pek değerli mü'min kardeşlerim! Bizi yaratan, sayısız, türlü nimetlerine gark eyleyen, lütfuyla yaşatan, nimetlerinden istifâde ettiren Allah-u Teàlâ Hazretleri'ne sonsuz hamd ü senâlar olsun!

a. İnsanoğlunun Şerefi

Bir hiç idik, bizi o yarattı. Her şeyi yaratan o... Bir incir çekirdeğinden kocaman ağaç, binlerce meyva, senelerce mahsül; bir küçücük tohumdan, kâinâtın harikası eşref-i mahlûkàt insan cinsini yaratıyor. Bir küçücük zerrenin içine dünyayı çatlatan, yeri yerinden oynatan, zehiri asırlarca patladığı yerden gitmeyen kuvveti depo ediyor. Bir küçücük atom denilen, gözle görünmeyen zerrenin içine, şu koca kudreti sığdıran Rabbü'l-àlemîn... Bir küçücük çekirdeğin içine, koca bir ağacın kabiliyetini veren Rabbü'l-àlemîn... Bir küçücük tohuma, yüz yıl ma'rifetle dolan bir hazine olan insanı meydana getirecek kabiliyeti yerleştiren Rabbü'l-àlemîn... Bizi yoktan var etti. Kâinatı yoktan var etti.

Her şey onun mülkü, her kudret onun. *Lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi'llâh*, başka güç kuvvet yok! O müsaade ederse, bir şey olur. O müsaade etmezse, hiç bir şey olmaz! Varlık bile olmaz. Tecellî etmese, varlık bile olmaz. Lütfetmese, varlık bile olmaz.

O Rabbü'l-âlemîn, o kudret-i külliye sahibi, Hàlik-ı kâinât, Mâlikü'l-mülk, o kadar çeşitli mahlûklar yatarmış ki... Şu dünya denilen küçücük kürrede ki, fezada adı okunmaz, cismi hesaba girmez, zerre gibidir. Şu dünyanın içinde öyle esrar, öyle hikmet, öyle sanat, öyle kudret var ki, insan gözlüğünü takıp da baktığı zaman, hayran olmaması mümkün değil! Yakından baktığı zaman, hayran olmaması mümkün değil!

Gayr-ı muntazam görünen şeylerde bile bir intizam, öyle bir muazzam intizam var ki, akıllı insanı dîvâne eder. Mikroskoba yanaşıp da baktığın zaman, "Allah Allah!" diye insanın tüyleri diken diken olur. "Ben bu kâinatı darmadağın sanıyordum, pejmürde sanıyordum, perişan sanıyordum, yığın sanıyordum; meğer her şeyde bir intizam varmış, dizi varmış, hesap varmış!" diye insanın aklı başından gider, mest olur insan...

Bu kudretin sahibi Rabbü'l-âlemîn, bunca mahlûkatının arasından insanoğlunu eşref-i mahlûkàt eylemiş. Eşref-i mahlûkàt... Adını bildiğimiz bilmediğimiz, şeklini gördüğümüz görmediğimiz, tanıdığımız tanımadığımız, aletlerimizin müşahade sahasına giren, girmeyen sayısız varlıkların içinde, eşref-i mahlûkàt kılmış biz insan neslini... Ademoğullarına en büyük şerefi vermiş, eşref-i mahlûkàt eylemiş.

Bir de akıl nimetiyle taltif eylemiş. Düşünce nimetiyle taltif eylemiş ki, bu eşref-i mahlûkàt olan Ademoğlu, bir karış boyuyla kâinatı dolaşıyor. Yıldızlardan yıldızlara sefer yapıyor. Bombalar patlatıyor, dağları deviriyor, dereleri dolduruyor... Yeri deliyor, yerin içinden yedibin metre, onbin metre altında ne varsa orayı karıştırıyor. Denizin içindeki balinaları altediyor. Ormandaki kaplanları, aslanları kafeslere sokuyor... Ne sayesinde? Verdiği akıl nimeti sayesinde...

İnsanoğluna verdiği bu akıl nimeti sayesinde, bu insanoğlu kâinatın sultanı olmuş.

اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ اَيْدِينَا اَنْعَامًا فَهُمْ

لَهَا مَالِكُونَ (يٰسٓ: ٧١)

(*Evelem yerav ennâ haleknâ lehüm mimmâ amilet eydînâ en'àmen fehüm lehâ mâlikûn*) [Görmüyorlar mı ki, biz kudretimizin eseri olmak üzere onlar için birçok hayvan yarattık. Bu sayede onlar bunlara sahip olmuşlardır.] (Yâsin, 36/71) Cümle mahlûkat hizmetine verilmiş.

وَ لَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِى آدَمَ وَ حَمَلْنَاهُمْ فِى الْبَرِّ وَالْبَحْرِ (الإسراء: ٧٠)

(*Ve lekad kerremnâ benî âdeme ve hamelnâhüm fi'l-berri ve'l-bahr*) "Ademoğlunu biz mükerrem mahlûk kıldık, müstesnâ varlık kıldık, şâhâne varlık kıldık. Yeryüzünde, denizlerde onları taşıyacak vasıtalar ikram eyledik." (İsrâ, 17/70) Hayvanlar emrinde, binerler, keserler, yerler. Bitkiler emrinde, istfade ederler. Sunan hep alemlerin Rabbi... İkram hep alemlerin Rabbinden...

Neden insanoğluna bu aklı vermiş, bu şerefi vermiş? Kendisini bilsinler diye. Bilmesinin de kuvvetli olması için, kâinata, mahlûkata bir hürriyet bahşetmiş. İnsanlara bir serbestlik bahşetmiş, bir irâde-i cüz'iye vermiş. Önüne iki tane yol çıkarmış: Hidâyet yolu ve dalâlet yolu... Karşısına bir düşman, azılı düşman yaratmış: *Şeytan aleyhi'l-la'ne*... İçine bir azılı, tehlikeli mahlûk sıkıştırmış: *Nefs-i emmâre*... Önünde yollar çeşit çeşit... Dünyanın nimetlerini süslemiş, gözünün önüne sermiş.

Bu eşref-i mahlûkàt olan, yarattığı bu insanoğluna bakıyor ki, bu kadar hilenin arasından, bu kadar tuzağın arasından, bu akıl sahibi mahlûkat acaba kendisini bulabilecek mi? Bu kadar aldatmanın arasından, bu kadar düşmanın içinden yaratanını bulabilecek mi? Nazar ediyor. Bulabilirse ikram ediyor. Ama serbest bırakmış; isterse iman etsin, isterse kâfir olsun, isterse münkir olsun... İsterse kıpkızıl olsun, isterse kapkara olsun... Umurunda değil. Neden? Kâinâtın kıymeti yok, varlığın kıymeti yok...

Nedir ol kim ey Hàbîbim dîledin,
Bir avuç toprağa minnet mi eyledin?

Ademoğulları onun için bir avuç toprak. Kâinat onun için "*Kün!*" emrinin bir neticesi.

كُنْ فَيَكُونُ (يٰسٓ:٨٢)

(*Kün feyekûn*) [Ol der, hemen oluverir.] (Yâsin, 36/82)

"Ol!" dedî bir kerre, var oldu cihân...

"Ol!" deyince, elinde mi olmamak? Bunca düzen içinde bu kâinat, şekil şekil, hücreler dizi dizi, titreye titreye, zerreler titreye titreye, döne döne Rabbü'l-àlemîn'in emrine girdiler. Neyi olmak lâzım geliyorsa onu oldular! Neden? "Ol!" dedi. Onun

emrinden başka bir şey yapmak kimin haddine?

"Ol!" dedî bir kerre, var oldu cihân;
"Olma!" derse, mahvolur ol dem hemân!

"Olma!" derse, "Yok ol, mahvol, kahrol!" derse ne olacak? Kahrolur... Allah'ın kahrını, gazabını var mı bir durduracak? Yok! Hepimiz biliyoruz. *Âmennâ ve saddaknâ, lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi'llâh...* O kudret-i külliye sahibi Rabbü'l-àlemîn'in kullarıyız! Vazifemiz onun varlığını bilmek, ona kulluk etmek.

Vazifemiz ne? Neden yarattı Allah-u Teàlâ Hazretleri cinleri, insanları, Ademoğullarını, kâinatı? Bilsinler beni, bana ibadet etsinler diye yaratmış. Öyle bildiriyor, öyle ferman ediyor. Kur'an-ı Kerim'de öyle bildiriyor:

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْاِنْسَ اِلاَّ لِيَعْبُدُونِ (الذاريات:٥٦)

(*Ve mâ halaktü'l-cinne ve'l-inse illâ li-ya'budûn*) [Ben cinleri ve insanları, ancak bana kulluk etsinler diye yarattım.] (Zâriyât, 51/56) buyruluyor.

Başka bir şey değil! Doktorluk yapsınlar, mühendislik yapsınlar, ziraat yapsınlar, yeri kazsınlar, ağaç bitirsinler diye mi? Ağacı sen mi bitiriyorsun? Hastaya şifayı sen mi veriyorsun? Şu tuğlanın malzemesini sen mi yarattın? Her şeyi bedava bulmuşsun, kullanıyorsun. Tohum bedava gelmiş eline... Burayı kazıyorsun, eşeliyorsun, sokuyorsun; Allah bitiriyor!

Bitirmediği zaman, bir şey yapabiliyor musun? Çernobil'de nükleer santral patladı da, Trakya'daki bütün ayçiçeği tohumları filizlenmedi. Hadi bakalım filizlendir, göreyim seni! Ortada kabadayı kabadayı dolaşan ilim adamı, hadi bakalım, bir ayçiçeğinin tohumunu filizlendir de göreyim seni, hadi! Allah vermiyor, hadi bakalım filizlendir!

Filizlendiremez muhterem kardeşlerim!

يَا اَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاسْتَمِعُوا لَهُ، اِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ

مِنْ دُونِ اللّٰهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوِ اجْتَمَعُوا لَهُ (الحج:٧٣)

(*Yâ eyyühe'n-nâs duribe meselün fe'stemiù leh*) "Size bir misâl veriliyor, kulak verin. (*İnne'llezîne ted'üne min dûni'llâh len yahlükù zübâben ve levi'ctemeù leh.*) Sizin o Allah'tan gayrıya tapındığınız varlıklar var ya, taşlar, yontmuşsunuz, heykel yapmışsınız, ağaçtan, taştan demirden, bilmem şöyle böyle... Ne kadar süslense o kadar mülevves. Onların bir bir sivri sineği, bir sineğin kanadını yaratamazlar yâ! (*Len yahlukù*) Yaratamayacaklar da..."

Şimdiye kadar yaratamamışlar, bundan sonra ilim ilerler de yaratabilirler mi? (*Len yahlükù zübâben ve levi'ctemeù leh*) "Yaratamazlar, yaratamayacaklar, hepsi bir araya gelseler bile, kafa kafaya verseler bile..." (Hac, 22/73)

Kafaları ne olacak, kafa kafaya verseler ne olacak? Bir sineğin kanadını meydana getiremezler. Bir tohuma hayat veremezler. Hayat sahibi bir tohumu bitiremezler. Biten bir bitkiyi geliştiremezler. Sararıp solmaya başladığı zaman, engelleyemezler. Kudret onun elinde. Hüküm onun, ferman onun, emir onun... Ne dilerse öyle olur. Öyle mi? Öyle! Âmennâ ve saddaknâ, inanıyoruz cân u gönülden... Canımız fedâ, canlar fedâ!

b. Cennet ve Cehennemin Yolu

Rabbü'l-àlemîn, lütf ü kereminden, Ademoğlu yeryüzüne gönderildiği zamandan beri, onlara doğru yolu gösterecek insanlar da göndermiş.

Mi'rac'da, mâneviyat aleminde, bizim gönüllerimizin göremediği, gönüllerimizin nüfuz edemediği alemde, atalarımızın atası olan Adem AS'a, karşısına geldiği zaman Mûsâ AS demiş ki:

"—O yasak ağaçtan yeyip de bizi cennetten çıkartan sen değil

misin?" diye sitem edecek olmuş.

Hani:

وَلاَتَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ (البقرة:٣٥)

(*Ve lâ takrabâ hâzihi'ş-şecerete fetekûnâ mine'z-zàlimîn*) "Yâ Adem, yâ Havva! şu ağaca yaklaşmayın! O zaman günahkâr olursunuz, zàlim olursunuz." (Bakara, 2/35) buyrulmuştu.

فَأَكَلاَ مِنْهَا فَبَدَتْ لَهُمَا سَوْآتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا

مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَ عَصَى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَى (طه:١٢١)

(*Feekelehâ minhâ febedet lehümâ sev'âtühumâ ve tafikà yahsifâni aleyhimâ min verakı'l-cenneh*) "Dinlemediler, o ağaçtan yediler. [Bunun üzerine kendilerine ayıp yerleri görünüverdi. Cennet yapraklarıyla örtünmeğe çalıştılar.] (*Ve asâ âdemü rabbehû fegavâ*) "Adem söz dinlemedi, isyan etti [ve yolunu şaşırdı.]" (Tàhâ, 20/121) diyor Kur'an-ı Kerim. Ondan sonra cennetten çıkarıldılar.

Mûsâ AS üzülüyor cennetten çıktığına; demiş ki:

"—Böyle söz dinlemeyip de, âsî olup da sen değil misin bizi cennetten çıkarttıran?"

Adem AS demiş ki:

"—Sen beni takdir kaleminin yazdığı yazıdan, mürekkebi kurumuş olan yazıdan dolayı mı ayıplamağa kalkıyorsun be oğulcuğum? Kader öyle yazmış... Kader öyle yazmış, ondan dolayı mı beni ayıplamağa kalkıyorsun? Allah'ın takdiri bu..." Yeryüzü insan nesliyle şereflenecek. O neslin içinden Muhammed-i Mustafâ gelecek! *Salla'llàhu aleyhi ve sellem*...

Onu sevmiş Allah, ilkönce onu yaratmış:

اول ما خلقق الله نور محمد

(*Evvelü mâ haleka'llàh, nûru muhammed*) "Allah'ın ilk yarattığı Muhammed-i Mustafâ SAS'in nûru. Bi'setinde muahhar ama, hâtemü'l-enbiyâ ama hilkatinde mukaddem, yaradılışı evvel. Hazret-i Muhammed-i Mustafâ SAS Efendimiz'in yaradılışı mukaddem, gelişi sonradan. "*Adet budur, en sonra gelir bezme ekâbir*." Adette böyledir zâten, meclise en büyükler en sonra gelir. Hâtemü'l-Enbiyâ olmasından ne gam, nûru evvel yaratıldı.

Ne demek nûru evvel yaratıldı? (*Evvelü mâ haleka'llàh, nûrî*) buyuruyor. Peygamber Efendimiz rivayet eylemiş: "Evvelâ benim nûrumu yaratmış Allah" Ne demek? Rabbü'l-alemîn murâd eylemiş, bilinmek istemiş, kullar kendisini bilsin istemiş. Hem de zorlansın, çeşitli tehlikelerin arasından uğraşsın da bulsun istemiş. Yoksa ona hiç âsi olmadan ibadet eden mahlûkàtı yok mu? Sayısız mahlûkàtı var... Melekleri var, hiç Allah'a âsi olmazlar, ne emredildiyse onu yaparlar. Nefisleri yok, nefis gibi bir şey verilmemiş kendilerine... Bize nefsi veren de Allah Celle Celâlühû; şeytanı bizim karşımıza hasım diken de Allah Celle Celâlühû...

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا (فاطر:٦)

(*İnne'ş-şeytâne leküm aduvvün*) "Şeytan sizin düşmanınızdır, ben onu size düşman yarattım. (*Fe'ttehizûhu aduvvâ*) Siz de onun düşman olduğunu bilin, aklınızı başınıza toplayın!" (Fâtır, 35/6) diye bize tekrar ihtar eden, ihbar eden de Allah-u Teàlâ Hazretleri.

Neden? Kul zorlansın, çırpınsın, çabalasın, Rabbü'l-àlemîn'i alnının teriyle bulsun da, Allah-u Teàlâ Hazretleri o zaman seviyor. Teklif, mükellefiyet... Böyle çeşitli ihtimallerin içinden, nefsi bir tarafı çeker:

"—Gel bu tarafa, burada çalgı var, eğlence var, keyif var, içki var, mehtap var, kaymak var, bal var, börek var, çörek var..."

Öbür tarafta da Allah'ın rızası var.

“—Ben Allah’ın rızasını isterim!” dediği zaman seviyor Allah. Fedakârlık ettiği zaman seviyor. Allah’ın yolunu tercih ettiği zaman seviyor. Bir insan, önüne iki tane ihtimal çıktığı zaman, Allah’ın rızası tarafını seçebiliyorsa, Allah’ın sevdiği kuldur, imanı kâmil kuldur.

İşte o öyle olsun diye sahneyi böyle yaratmış. Muhammed-i Mustafâ’sı gelsin diye, Adem Atamız’ı cennetten çıkartmış. Yeryüzüne insan neslini yaymış. Ama insan neslini rahmetinden, lütfundan, kereminden habersiz bırakmamış, habercisiz bırakmamış, ihtarsız, ihbarsız bırakmamış; peygamber göndermiş. İlk insan, ilk peygamber... İnsanoğlunun babası, ebü’l-beşer Adem Atamız; peygamberlerin evveli Adem Atamız. Ona peygamberlik vermiş, ona varlığını bildirmiş. Onu, varlığını bildirsin diye kendisine peygamber kılmış. Ondan sonra adını bildiğimiz, bilmediğimiz nice peygamberler gelmiş, geçmiş. Hepsi neden? Allah’ın rahmetinden, Allah’ın kullarına şefkatinden...

Allah-u Teàlâ Hazretleri cenneti yarattığı zaman, ulu meleği Cebrâil AS’a buyurmuş ki, hadis-i şerifte bildirildiğine göre:

“—Yâ Cebrâil cennet diye bir yurt yarattım, bir yer yarattım git gör.”

Cebrâil AS cenneti gitmiş, görmüş. Gözlerin görmediği, kulakların işitmediği, akla hayale sığmayan tarifsiz şahane müstesna lütuflar, nimetler, güzellikler, şahâneler şahânesi, kelimelerin izahtan aciz kalacağı şahâne cennet... Cebrâil AS gelmiş.

“—Gördün mü cennetimi yâ Cebrâil?”

“—Gördüm yâ Rabbi. Bu cennetin varlığını kim duyarsa, ne yapar yapar, buraya gelir, koşar gelir. Bunun adını duyan, bunun şöhretini duyan, bunun varlığından haberdar olan, ne yapar yapar, kapağı cennete atar. Koşar gelir buraya!” demiş.

Bunun üzerine Rabbü’l-àlemin cennetin etrafını mekârih ile ihâta eyletmiş. *Mekârih* ne demek? Nefse ağır gelen, zor gelen, meşakkatli gelen, ama aslında güzel olan şeyler. Nefsin hoşuna

gitmiyor.

“—Geceleyin kalkıp namaz kılmayı sever misin?”

“—Severim ama hocam, çok zor! Yorgun yatıyoruz zâten, gece geç vakit yatıyoruz. Sabah namazına zor kalkıyoruz. Üç defa geliyorlar başıma, ‘Kalk yâhu! Ezan vakti geldi, şimdi bak su dökeceğim üstüne, yüzüne kalkmazsan!” diyorlar, yorganı çekiyorlar, zar zor uyanıyorum.

Neden kalkamıyor? Zor geliyor nefsine... Uykuyu bırakıp ibadet yapmak zor geliyor.

“—Oruç tutmayı sever misin? Yaz gününde, on dört saat, on altı saat gündüz, cayır cayır 41 derece, sıcak... Karpuzlar karşında, yiyemiyorsun; buzlu limonatalar şarıl şarıl vitrinlerde böyle dolaşıyor, içemiyorsun, dermanın kalmıyor... Oruç tutmayı sever misin?

“—Severim ama işte memurum da, yorgunum da, işte tutamıyorum da, bilmem ne de filân...”

Bin bir türlü bahane:

“—Çalışıyorum, ağır iş görüyorum da tutamıyorum.”

Onun için, hadis-i şerifte buyruluyor ki:[24]

حُفَّتِ الْجَنَّةُ بِالْمَكَارِهِ ، وَحُفَّتِ النَّارُ بِالشَّهَوَاتِ (م. ت. حم.

---

[24] Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.2174, *Cennet*, no:2822; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.693, no:2559; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.153, no:12581; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.437, no:2843; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.492, no:716; Ebû Ya’lâ, *Müsned*, c.VI, s.33, no:3275; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.313, no:6823; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.VII, s.147, no:9795; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.391, no:1311; Kudâî, *Müsnedü’ş-Şihâb*, c.I, s.332, no:568; Begavî, *Şerhu’s-Sünneh*, c.VII, s.245; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.IV, s.254, no:1989; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LVI, s.98; İbn-i Asâkir, *Mu’cem*, c.I, s.239, no:478; Enes ibn-i Mâlik RA’dan.

Buhàrî (farklı bir lafızla), *Sahîh*, c.V, s.2379, no:6122; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.380, no:8931; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.494, no:719; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.480, no:3203; Taberânî, *Müsnedü’ş-Şâmiyyîn*, c.IV, s.290, no:3329;. Kudàî, *Müsnedü’ş-Şihâb*, c.I, s.332, no:567; Abdullah ibn-i Mübarek, *Zühd*, c.I, s.229, no:650; İbn-i Adiy, *Kâmil fi’d-Duafâ*, c.V, s.147; Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.II, s.143, no:2371; Ebû Hüreyre RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.III, s.594, no:6805; *Câmiu’l-Ehàdîs*, c.XII, s.129, no:11605.

حب. ع. هب. والدارمي ، وعبد بن حميد ، عن أنس ؛ حم.

حب. عن أبي هريرة)

RE. 275/13 (*Huffeti'l-cennetü bi'l-mekârih*) "Cennetin etrafı, nefse zor gelecek, meşakkatli olan, ağır gelecek şeylerle çevrilmiştir. (*Ve huffeti'n-nâru bi'ş-şehevât*) Cehennemin etrafı da nefsin hoşuna gidecek şeylerle çevrilmiştir."

"—Allah yolunda cihad eder misin? Yaralanmaya var mısın? Canını hak yola kurban etmeye var mısın?"

Birisi erkekçe söylemiş, demiş ki:

"—Yâ Rasûlallah, ben korkak bir insanım. Sana beyat edeceğim, elini tutacağım amma bana cihadı emretme, korkak bir insanım. Bir de deveciklerim az, ailem kalabalık, zar zor geçiniyorum; benden zekât vermeyi isteme! Onun dışında her şeyine, sana tâbi olurum. Uzat elini sana bey'at edeyim!"

Peygamber SAS buyurmuş ki:

"—Cihad olmazsa, zekât olmazsa nasıl müslümanlık olur? Cihad olmazsa, zekât olmazsa nasıl müslümanlık olur? Cihad olmazsa, zekât olmazsa öyle müslümanlık olur mu?"

Canı fedâ etmek lâzım!

Peygamber Efendimiz SAS, kendisine beyat edene, "Ne üzerine beyat ediyorsun, öl desem ölür müsün?" diye sorardı. Bazılarına sormuştur:

"—Öl desem, ölür müsün öl dediğim yerde?"

"—Ölürüm!" diyemezse, müslüman olmaz.

O Rasûl-ü Kibriyâ'nın zamanına yetişecek, cemâlini görecek, elini tutacak da canının kaygısını çekecek insan!? "Bin tane can fedâ olsun!" diyemezse, "*Fidâke ebî ve ümmî, cüiltü fidâke yâ rasûla'llàh!*" diyemezse, öyle müslümanlık mı olur?

"—Verebilir misin canını? Şimdi verebilir misin?"

"—Vallahi hocam, enjeksiyon yapılmasından bile korkuyorum. Çiçek aşısı bile, cırt cırt üç defa o tarafa, bu tarafa çizgi yapılıyor; onu bile arkadaşlarıma yaparken, ben baktım mı bir fenâlık

geçiriyorum. Kolonya koklatıyorlar, aklım ondan sonra başıma geliyor. Bana böyle ağır şeyleri teklif etme!"

Teklif etme ama, hayırlar nasıl fetholacak, şerler nasıl def olacak? Düşmanlar nasıl alt olacak, mazlumlar nasıl kurtulacak? Cihad da lâzım, para da lâzım, yorgunluk da lâzım, ibadet de lâzım, uykusuzluk da lâzım, zahmet de lâzım! Cennet kolay mı kazanılır? Cennet kolay mı kazanılır?

(*Huffetü'l-cenneti bi'l-mekârih*) "Cennetin etrafını, böyle nefse hoş gelmeyecek şeylerle çevirmiş Allah."

"—Git yâ Cebrâil, bir daha bak bakalım cennete!"

Cennetin içi güzel ama etrafı nefse hoş gelmeyen şeylerle dolu... Nefse hoş gelmeyen şeylerle etrafı çevrilmiş. Cennete gitmek için, onları yapıp da öyle gideceksin. Onları geçip de öyle varacaksın cennete... Gelmiş.

"—Nasıl buldun?" diye sormuş.

"—Yâ Rabbi, bu nefse hoş gelmeyen şeyler var ya, bunlar yüzünden korkarım ki insanların hiç birisi buraya gelemez. Bunlardan çekinir, bu fedâkârlıkları yapamaz; cennete giremez." demiş.

Öbür taraftan;

"—Cehennemi yarattım git bir gör!" buyurmuş.

Cehennemi gitmiş görmüş: Korkunç azaplar. Etrafa kükrüyor alevleri. Müthiş, facia, dehşetli bir manzara... Dönmüş gelmiş.

"—Nasıl buldun?" diye sormuş Allah-u Teàlâ Hazretleri.

"—Yâ Rabbi, bu cehennemin adını duyan, bu cehenneme girmemek için tir tir titrer, bu cehenneme girmemek için her türlü tedbiri alır, girmez cehenneme... Ölse girmez. Günahlara yanaşmaz, cehennemin korkusundan titrer, hiç bir günaha, harama yanaşmaz, cehenneme düşmez. Çünkü bu korkunç şeyin nâmı bir yayıldı mı, kimse o tarafa uğramaz." demiş.

"—Filânca yerde terör var, filânca karayolunda saat altıdan sonra eşkiya aşağı iniyor, geçen kamyonları, arabaları soyuyor. Geçer misin oradan?"

“—Yok! Neme lâzım? İşim mi yok, eşkiya ile mi uğraşacağım? Yarın gidiveririm. Başka yoldan gidiveririm, dolanırım. Köpekle dalaşmaktansa, çalıyı dolaşırım daha iyi.” der insan.

Onun üzerine Allah-u Teàlâ Hazretleri cehennemin etrafını da nefse tatlı ve hoş gelecek şeylerle çevirmiş. Keyifler, çalgılar, zevkler, çengiler, oyunlar, lezzetler, keyifler, “Oh ohh!” diyecek şeyler. Cebrâil AS gelmiş, tekrar bakmış.

Rabbü’l-àlemin sormuş ki:

“—Nasıl buldun?”

“—Yâ Rabbi! Etrafı nefse öyle tatlı gelecek cazibeli şeylerle çevrilmiş ki, herkes onu yapmaya gelir, oradan pat cehenneme düşer.”

Rabbü’l-àlemîn cennet yaratmış, mü’min kulları için... Cehennem yaratmış, aziz ü züntikam olduğu için, kâfirlerden intikam alma yeri olarak, cezâ ve ikàb yurdu olarak... Amma, bunların hepsini bildirmiş. Bunların hepsini, peygamberler göndererek bildirmiş.

c. Ahir Zaman Peygamberinin Geleceği

Peygamberler göndererek bildirmiş de, Hazret-i Adem AS, Nuh AS, İbrâhim AS, Mûsâ AS... nice nice Kur’an-ı Kerim’de ismi zikredilen, zikredilmeyen peygamberler gelmiş ama, bir taraftan da bir peygamberin nâmı aynı zamanda yürümüş:

“—Bir ahir zaman peygamberi olacak; Habîbullah, Rasûl-ü ekrem, en şerefli, en asil peygamber!” diye nâmı duyulmuş.

“—E nasıl olur bu; önceden bildirilir mi, önceden bilinir mi?”

“—Sen bir filmi önceden bir defa görmüş olsan, sonunu bilir misin, bilmez misin?”

Bilirsin. “Daha önce görmüştüm bu filmi, bunun sonu böyle bitecek. Bu adam bunu öldürecek, bu bunu alacak, bu bunu verecek, bu hapisten kurtulacak, şöyle bitecek...” diye bilirsin.

“—E sen bir şeyi, bir romanı, hikâyeyi kendin yazıyorsan, sonunun nasıl biteceğini tasarlayamaz mısın zihninde?”

Tasarlarsın. Yâhu, bu kâinatın sahibi Allah-u Teàlâ Hazretleri, alîm u habîr, her şeyi yaratan, her şeyi bilen Allah... Evvelini de biliyor, âhirini de biliyor. Olacağı da biliyor, olmayacağı da biliyor. Zamanı da yaratmış, mekânı da yaratmış. Her şeyi yaratmış Rabbü'l-âlemîn... Onun için, "Ahir zamanda bir ahir zaman peygamberi gelecek!" demişse, gelecek mi, gelecek.

Peygamber SAS Hazretleri, şu içinde yaşadığımız İstanbul için:

"—İstanbul muhakkak fetholunacaktır, dedi mi demedi mi? (*Letüftahenne'l-kostantıniyyetü*) buyurdu mu, buyurmadı mı?

"—Buyurdu."

"—Fetholundu mu, olunmadı mı?"

"—Fetholundu."

Nasıl bildi? Rabbü'l-âlemîn ona bildirdi. Rabbü'l-âlemin biliyor. Rabbü'l-âlemin ona bildirince, o da biliyor.

Peygamber SAS Efendimiz, mübarek sahabesi işkence çekerken, azab görürken, azınlıktayken, Kureyş'in müşrikleri, azılı eşrâfı köleleriyle, paralarıyla, develeriyle aciz, zavallı, azınlık müslümanlara baskı yaparken, işkence yaparken, bazılarını şehid ederken Peygamber Efendimiz ne dedi?

"—Bu işkencelerin hepsi bitecek, Allah bu dini hâkim kılacak. Bu din okyanuslardan öbür taraflara gidecek!" dedi mi?

"—Dedi."

Allah bildirince istikbâl bilinir. Allah bilir. Bildirdiği kullarına da bildirince onlar da söylerler.

Mûsâ AS, İbrâhim AS, daha başka adını nâmını bilmediğimiz peygamberler, Peygamber Efendimiz'den yüzlerce asırlar önceden:

"—O Peygamber-i Zîşân gelecek!" diye bildiridiler muhterem kardeşlerim!

Eğer bildirmeseler, bu zamanın münkir insanları derler ki:

"—Ne mâlûm? Çıkmış kabiliyetli bir insan, zeki bir insanmış..." derlerdi.

Öyle diyorlar, başka bir şey diyemiyorlar. Muhammedü'l-Emin.

Eminliğinden başka bir rivayet gelmemiş. Başarılı bir insan. Dünya nüfusunun beş kişiden bir tanesi, bir milyar taraftarı olan bir din getirmiş ortaya. Tamam, diyorlar, zekî diyorlar, bilmem ne diyorlar, medhediyorlar ama; kalblerinde nur yok, kapkara kalpleri... Allah'ın peygamberi diyemiyorlar! Yahu, Allah yardım etmezse olur mu? Allah'ın peygamberi diyemiyorlar. Başka türlü izah ederlerdi. Amma Allah önceden de bilirmiş:

وَاِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِى اِسْرَٓئِلَ اِنِّى رَسُولُ اللّٰهِ
اِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَىَّ مِنَ التَّوْرٰيةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ
يَاْتِى مِنْ بَعْدِى اسْمُهُ اَحْمَدُ (الصفّ:٦)

(*Ve iz kàle îse'bnü meryeme yâ benî isrâîl!*) "Hani o günleri hatırla ki ey Rasûlüm, ey Kur'an okuyan, ey Kur'an dinleyen kişi! Hani o günler ki Meryem Hâtun'un oğlu İsâ AS, kavmine ne demişti: (*Yâ benî isrâîl!*) Ey İsrâiloğulları!"

Daha ortada Peygamber Efendimiz yok, daha altı asır evvel. Daha Peygamber Efendimiz yok ortada, İsâ AS ne demişti:

(*Yâ benî isrâîl!*) "Ey İsrâiloğulları! (*İnnî rasûlü'llâhi ileyküm*) Ben sıradan bir insan değil, ben Allah'ın size gönderdiği elçiyim, pergamberim, ben müstesnâ bir insanım, Allah'ın vazifelendirdiği bir insanım! Allah'ın size gönderdiği bir elçiyim ben! Rasûlüm ben! (*Musaddikan beyne yedeyye mine't-tevrâh*) Benden önce Mûsâ AS'ın Tur dağında aldığı vahiyleri, daha başka vahiyleri ihtiva eden Tevrat kitabındaki hakikatler, onlar da ilâhî hakikatlerdir; onları tasdik ediciyim. Onlar İlâhî'dir, onlar peygamberlere gelmiş hakikatlerdir. Onları tasdik ediciyim. Korkmayın, çekinmeyin. Siz Benî İsrâil'siniz. Ben Mûsâ AS'a gönderilmiş olan hakikatlerin münkiri değilim, onlardan sizi koparmak istemiyorum. Onları tasdik ediciyim ama, yeni biri peygamberim, çekinmeyin!

"Ben sizdenim, sizin tarafınızdanım amma, (*ve mübeşşiran bi-rasûlin ye'tî min ba'dî*) bir vazifem daha var, benden sonra gelecek

olan bir Habîbullah'ın müjdecisiyim ben! Tevrat'ı tasdik ediciyim ve bir peygamber gelecek, onu bildirmekle vazifeliyim. (*İsmuhû ahmed*) Onun adı da Ahmed olacak! Adı Ahmed olacak olan bir habîbullah, bir ekrem-i rüsül, seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirin, seyyidi'l-mürselîn bir Muhammed-i Mustafâ gelecek! Onu da müjdelemekle vazifeliyim." (Saf, 61/6) diyor. Hazret-i İsâ AS.

Demin Yahya Hoca kardeşimiz ne güzel söylüyor:

"—Falanca alim kitabında, bu kadar bozulmuş olmasına rağmen Tevrat ve İncil, onun içinde Peygamberimizle ilgili 114 tane, yâni Kur'an sûreleri adedince delil var." diyor.

Bize de üniversitede okurken hocalarımız getirdiler İncil'i, Tevrat'ı. Ben elimi değdirmekten çekindim. Hani, Kur'an'ımız var bizim, el-hamdü lillâh. Ama sayfalarını açtılar, gösterdiler:

"—Bak burada ne diyor, bak burada ne diyor, bak burada ne diyor... Bir peygamberi müjdeliyor. Bir peygamber gelecek diye Hazret-i İsâ müjdeliyor." dediler.

İncil ne demekmiş? Sonradan müslüman olmuş çok alim bir papaz diyor ki:

"—İncil, zâten müjde demektir. Kelime mânâsı müjde demektir. Neyin müjdesi? Hazret-i İsâ her gezdiği yerde, her vaazında: 'Benden sonra bir mübarek peygamber gelecek!' diye onu müjdelerdi. İncil odur işte." diyor.

Yâni, Peygamber Efendimiz'in geleceğinin müjdelerinden meydana gelmiş bir kitap. "İsmi de Ahmed olacak!" diye ismini de veriyor. Daha tereddüt edecek bir şey mi kalıyor?

Selmânü'l-Farisî RA Hazretleri İran'dan yetişmedi mi? İran'dan yetişti. Anası, babası dihkandı, bir köyün ağasıydı. Ateşe tapmıyorlar mıydı? Ateşe tapıyorlardı. Allah ona hidayet ihsan eyledi, o ateşe tapmadı. O zaman Devr-i Muhammedî daha gelmemiş, Muhammed-i Mustafâ'nın güneşi daha doğmamıştı. Daha henüz ondan evvelki devre...

Bir papazın yanına gitti, onun sözlerini doğru gördü. O dine girdi. Yâni o devir için, hak din olan dine girdi. Ateşe tapmadı.

Allah'ın hak dinine girdi Selmânü'l-Farisî. Sonra o öleceği zaman:

"—Sen öleceksin, ben şimdi hak dine girdim. Ben seni iyi bir alimsin diye yanına geldim, hizmetinde bulundum. Şimdi sen ayrılıyorsun, ahirete göçüyorsun, bana ne tavsiye edersin?"

"—Falanca şehirde bir başka, benim itimad ettiğim, takvâ ehli bir alim var. Onun yanına git. Ona inanıyorum, ona güveniyorum. Onun yanına git." dedi.

Selâmü'l-Farisî onun yanına gitmedi mi? O ölünce ötekisinin yanına gitmedi mi? O ölünce ötekisinin yanına gitmedi mi? Bursa'nın karşısında iki tane tepe olan, Çağlayan köyünün karşısında, orada bir papazın hizmetinde bulunmadı mı? Antakya'da bulunmadı mı? Evet, tarih kitapları hep, "Bulundu, bulundu" diyor, hep tasdik ediyor.

Sonra en son üstadı ona ne dedi?

"—Sen ölüyorsun ben ne yapayım? Hep eteğine tutunduğum hocalar, din adamları vefat ediyor. Ben şimdi ne yapayım?" deyince;

"—Ahir zaman peygamberinin gelmesi yakındır, Hicaz taraflarından çıkacağı kitaplarımızda yazılıdır. Fırsat bulursan o tarafa git!" demediler mi Selmânü'l-Fârisî Hazretleri'ne? Dediler.

Daha Peygamberimiz yok ortada. Selmânü'l-Fârisî'ye o zamanın papazları böyle demediler mi? Böyle dediler. Tarih kitapları böyle yazıyor.

O zamanın yahudileri Araplar'la kavga ettikleri zaman, kızdıkları zaman:

"—Bizim, İbrahim AS'ın soyundan, içimizden bir peygamber çıkacak. O zaman biz sizin putlarınızın hepsini kıracağız. Sizi de keseceğiz. Sizi de emrimize alacağız..." diye bir peygamber beklemiyorlar mıydı? Bekliyorlardı.

Hatta İsâ AS'a, kendisi

"—Ben Allah'ın peygamberiyim." dediği zaman:

"—Sen hani, o peygamber misin? Allah'ın çok methettiği o ahir zaman peygamberi misin?" diye sormamışlar mıydı? Sordukları zaman:

“—Hayır ben o değilim, o benden sonra gelecek.” dememiş miydi? Öyle denmişti.

Dünyadaki bütün din kitaplarında bu bilgiler var. Hindistan’ın adını bilmediğim kitaplarında bu bilgiler var. İran’ın adını bilmediğim kitaplarında bu bilgiler var. Bu şerefli zât-ı muhteremin geleceğini Allah ümmetlere önceden bildirmiş. Kur’an-ı Kerim’le de sabit bu hakikatler. Tarih kitaplarında da var.

Hindistan’ın eski dinlerinin birisinin kitabından fotokopi almış alimin birisi, diyor ki: “Filânca diyarda bir peygamber çıkacak. Bu peygamber savaş yapacak. O zamanın insanına garip geliyor. Yâni hem peygamber olsun, hem halim selim merhametli olsun, hem de savaş yapsın. Peygamber yapacak, savaş yapacak. Savaş yapan biri peygamber çıkacak. Kavmi onu doğduğu yurttan çıkartacaklar, başka şehre hicret edecek, şöyle olacak...” diye Peygamber Efendimiz’in vasfını bildiriyor.

Bütün eski, yeni din alimleri, hristiyanlardan, yahudilerden, Hintlilerden, Japonlardan dini inceleyen insanlar, Peygamber SAS Efendimiz’e: “Evet, o beklenen ahir zaman peygamberidir.” diye iman ettiler.

Peygamber SAS Hazretleri Medine-i Münevvere’ye vardı. —Gün gibi âşikâr muhterem kardeşlerim! Elle tutulacak gibi hadise bu— Medine-i Münevvere’ye vardı.

“—Peygamber denilen birisi gelmiş, gidelim bir bakalım!” dediler.

Gittiler baktılar. Bakan şahıs diyor ki:[25]

---

[25] Lafız farkıyla: Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.652, no:2485; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.423, no:1334; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.451, no:23835; Dârimî, *Sünen*, c.I, s.405, no:1460; Hàkim, *Müstedrek*, c.III, s.14, no:4283; Taberânî, *Mu’cemü’l-Evsat*, c.V, s.313, no:5410; İbn-i Ebî Şeybe, c.V, s.248, no:25740; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.III, s.216, no:3361; Beyhakî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.II, s.502, no:4422; Begavî, *Şerhü’s-Sünneh*, c.II, s.152; İbn-i Sa’d, *Tabakàtü’l-Kübrâ*, c.I, s.235; İbn-i Asâkir, *Mu’cem*, c.II, s.132, no:1339; Abdullah ibn-i Selâm RA’dan.

عَرَفْتُ أَنَّ وَجْهَهُ لَيْسَ بِوَجْهِ كَذَّابٍ (ت. ه. حم. ك. طس. ش. هب. ق. عن عبد الله بن سلام)

(*Araftü enne vechehû leyse bi-vechi kezzâb*) “Anladım ki, yüzü hiç öyle yalan iddiada bulunacak, yalan söz söyleyecek; olmayan bir şeyi ben söyleyeyim diye yalandan söyleyecek bir insan değil!” Nur mübarek. Nur! Yalan söyleyecek bir insan değil.

Peygamber SAS Efendimiz, yanında sahabesinden bir kaç kişiyle, yahudilerin havrasına gitti. Girdi içeriye. Dedi ki:

“—Ey yahudi alimleri, ey hahamlar, ey ahbâr-ı yehûd! Sizin Tevratınızda şu ayet yok mu, şu ayet yok mu, şu ayet yok mu, şu ayet yok mu?” diye Tevrat’ın, kendisini bildiren, kendisini müjdeleyen, kendisine tâbi olmayı emreden ayetlerini Tevrat’tan okudu.

Ses yok. Hiç ses çıkartmadılar. Havranın içinde hahamlar hiç ses çıkartmadılar. Durdular. Efendimiz tebliğ etmiş olmak için gitmişti onlara. Havradan çıktı sahabesiyle:

“—Hadi gidelim!” dedi.

Döndüler, giderken o iki cihan güneşi, ardından Abdullah ibn-i Selâm isimli yahudi alimi koştu geldi. Dedi ki:

“—Yâ Rasûlallah! Senin söylediklerinin hepsi doğrudur! Evet o ayetler, o Tevrat’ta var. Ama bu bizimkiler kıskaçlıklarından, hasedlerinden, menfaatleri bozulacağı için evet diyemediler. Ben diyorum, evet var!” dedi, imana geldi.

Riyâzü’s-Sàlihîn’de var. Okuyun bu hadis kitaplarını! Bunlar sıhhatli kitaplar, ana kaynaklar... Yahudi alimlerinden birisi, ötekisine dedi ki:

“—Şu peygamberim diyen insanın yanına bir gidelim, bir gidelim soru soralım şuna, yoklayalım!”

Gittiler Peygamber SAS Hazretleri’ne, dediler ki:

“—Mûsâ AS’a indirilen emirlerden dokuz tanesi neydi, dokuz emir neydi?” diye, öyle sordular soruyu.

Peygamber SAS Efendimiz de:

“—Zina etmemek, hırsızlık yapmamak, adam öldürmemek...” diye bu dokuz emri saydı. Dokuz tanesi tamam. “Bir de, sizin sakladığınız; dokuz tane diyorsunuz, dokuz tane değil onlar, on tane! Onuncusu da: Cumartesi gününe hürmet edin diye Allah size emretmiş. O hürmete riayetsizlik yapmamak, cumartesi gününü çiğnememek.” dedi.

O iki yahudi Peygamber Efendimiz’in ellerine sarıldılar, ellerini öpdüler.

“—El öpmek var mı İslâm’da?”

Demek ki varmış. Ellerini öptüler, duramadılar, bir de mübarek ayaklarını öptüler Peygamber Efendimiz’in... O iki yahudi, hem ellerini öptüler, hem de ayaklarını öptüler:

“—Şehâdet ederiz ki sen Allah’ın rasûlüsün!” dediler.

Öyle bir peygamber, bizim Peygamber-i Zîşân’ımız öyle bir peygamber!

Aziz ve muhterem kardeşlerim! Bir insanın dürüstlüğünü anlamak, anlatmak için düşmanın ifadelerine bakacaksınız. Dostları medheder. Dostlar kusur görmez, dost gözü kusur görmez. Düşman ayıpları ortaya atar, aleyhinde konuşur. İşte bunlar rakiplerin sözleri... İşte bunlar hasımların sözleri... İşte bunlar, daha Peygamber Efendimiz dünyaya teşrif eylemeden önce yazılmış kitapların satırları bu sözler. Yâni o kitaplar daha önceden, Peygamber Efendimiz’den önce yazılmış. Bu oyun olamaz, düzmece olamaz, uydurmaca olamaz diye, herkesin kabul etmek zorunda kalacağı deliler bunlar.

Lût Gölü’nün kenarında çok eski mağaralar buldular yahudiler. Orada Kumran harabelerinde, mağaralarında eskiden yazılmış Tevrat ruloları buldular. Ruloların bir kısmını Amerika’ya kaçırdılar. Bir kısmını da Vatikana kaçırdılar. Bir kısmı Ürdün devletinin elinde kaldı. Bu kitaplarda, bu rulolarda, bu yazılarda Kur’an-ı Kerim’in ayetlerinde bildirilen hakikatler aynen var. Çünkü o zaman sahtekârlar, İncil’den, Tevrat’tan müslümanların lehine olan ayetleri çıkaramamışlardı, öyle bir şey

bahis konusu değildi. Yazılar orada aynen var ama, müzelerde; okutmuyorlar, anlatmıyorlar. Tek tük alimler yazı yazıyor.

Peygamber Efendimiz'in peygamberliğine kendisinden asırca önce yazılmış kitaplar şahit... Kendinden önce gelmiş ümmetler şahit... Kendinden önce gelmiş peygamberler şahit... Kendisinin ahlâkı şahit, kendisinin asâleti şahit, kendisinin icraatı şahit, kendisinin başarısı, zaferleri şahit! Öyle bir peygamberin ümmetiyiz, el-hamdü lillâh!

d. İbrâhim AS'ın Duası

Peygamber SAS Hazretleri:

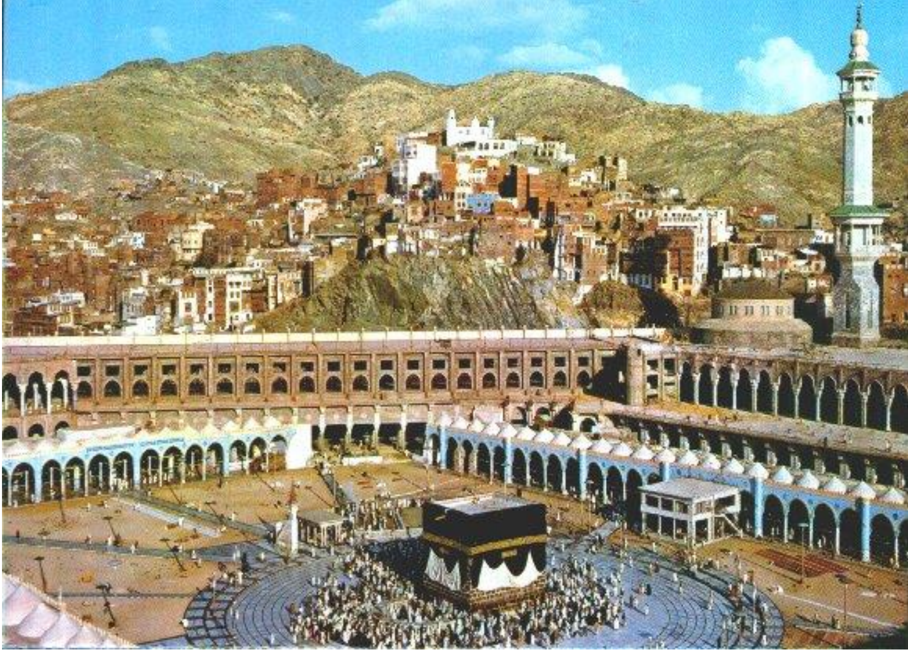
"—Ben İbrahim AS'ın duasıyım!" diyor.

Elini açmış, dua etmiş hicaz kavmi için... İbrahim AS çok sevdiği oğlunu, yıllar yıllı bir evlâdım olsun diye beklemiş, beklemiş. Onun için ikinci bir defa daha evlenmiş. Bir erkek evlâdı olmuş. Bu kadar erkek evlâda düşkün olan bir insan, oğlunu götürüp de ekin bitmez, taşlık bir vadiye bırakır mı anasıyla? Bırakır mı? Bırakmaz.

İsmail AS küçücük bir bebekken annesiyle beraber, İbrahim AS onları getirdi, şimdiki Mescid-i Haram'ın olduğu yere, Safâ'nın, Merve'nin, Zemzemin, Kâbe'nin, Mescid-i Haram'ın olduğu yere bıraktı. Ondan sonra elini açtı, dedi ki:

رَبَّنَا اِنِّى اَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِى بِوَادٍ غَيْرِ ذِ ى ذَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ
الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلٰوةَ فَاجْعَلْ اَفْئِدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوِ ى
اِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ (إبراهيم:٣٧)

(*Rabbi innî eskentü min zürriyyetî bi-vâdin gayri zî zer'in*) "Yâ Rabbi ben zürriyyetimden, evlâdımdan bir kısmını ekin bitmez bir vadiye bıraktım. İşte buraya bıraktım. Bunları çeşit çeşit mevyalarla, sebzelerle rızıklandır, nimetlendir..."

Ekin bitmez bir vadi, taşlık. Biliyorsunuz, Mekke'nin etrafına baktığınız zaman toprak yok. Çatır çatır her tarafı volkanik kaya. Oraya bıraktı. Ekin bitmez... (*Eskentü min zürriyyetî*) "Zürriyettimden bir kısmını..." Ötekiler başka yerde. Bunları aldı getirdi buraya, anasını oğlunu buraya bıraktı. Nereye bıraktı? Ekin bitmez bir vadiye bıraktı. Sonra boynu bükük, kalbi üzgün yürüyüp gitti.

Arkasından Hâcer Validemiz diyor ki:

"—Yâ İbrâhim bizi bırakıp nereye gidiyorsun? Burada su yok, yiyecek yok, insan yok, ev yok, bir şey yok... Ekin bitmez bir vadi. Bunu Allah'ın emriyle mi yapıyorsun?

"—Evet, Allah'ın emri olduğu için yapıyorum." dedi.

İnsan yıllar yılı beklediği evlâdını, sevdiği hanımını ekin bitmez bir vadiye bırakabilir mi? Hayvanını bırakabilir mi, kuzusunu bırakabilir mi? Bırakamaz.

Neden bıraktı? Oradan, o İsmâil AS'ın neslinden Muhammed-i

Mustafâ gelecek, ondan. Çare yok. Halîlullah, Allah ne emrettiyse onu yapmaya hazır. Evlâdını kes deseler, rüyada kes diye emrolmuş. Kesmeye hazırlandı. Allah-u Teàlâ Hazretleri buyurdu ki:

قَدْ صَدَّقْتَ الرُّءْيَا (الصافَّات:١٠٥)

(*Kad saddakte'r-rü'yâ*) "Tamam, rüyayı tasdik eyledin, rüyada sana verilen emri yapacağını gösterdin Bu işte sadakatini gösterdin." (Saffât, 37/105)

وَفَدَيْنَاهُ بِذِبْحٍ عَظِيمٍ (الصافَّات:١٠٧)

(*Ve fedeynâhu bi-zibhin azîm*) "Al sana muazzam bir kurban, evlâdının yerine bunu kes!" (Saffât, 37/107) buyurdu.

Allah onu beğendi, imtihanı başardı. Oraya onu yerleştirdi. O zürriyyetini oraya yerleştirdiği zaman da,

وَارْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ (إبراهيم:٣٧)

(*Ve'rzukhüm-minessemerât*) Bunlara çeşit çeşit nimetler ver, çeşit çeşit meyvalarla ikram et bunlara... İnsanlar bunlara teveccüh etsinler, gelsinler." (İbrâhim, 14/37) diye dua etti.

Peygamber Efendimiz diyor ki:

"—Ben kimim biliyor musunuz? Ben dedem İbrâhim AS'ın duasıyım, işte dua ettiği insan benim."

Peygamber Efendimiz İbrahim AS'ın duası. Daha nice nice şeyler var söylenecek de, söz benim sözüm olmasın diye, bir iki hadis-i şerif de okuyuvereyim muhterem kardeşlerim!

e. Peygamberlerin Seyyidi

Peygamber SAS Hazretleri buyuruyor ki:[26]

أَنَا سَيِّدُ الْمُرْسَلِينَ إِذَا بُعِثُوا ، وَسَابِقُهُمْ إِذَا وَرَدُوا ، وَمُبَشِّرِهِمْ إِذَا أُبْلِسُوا ، وَ إِمَامِهِمْ إِذَا سَجَدُوا ، وَ أَقْرَبُهُمْ مَجْلِسًا إِذَا اجْتَمَعُوا ؟ أَتَكَلَّمُ ، فَيُصَدِّقُنِي ؛ وَأَشْفَعُ ، فَيُشَفِّعُنِي ؛ وَأَسْئَلُ ، فَيُعْطِينِي (ابن النجار عن أم كرز)

RE. 152/4 (*Ene seyyidü'l-mürselîn, izâ buisû*) "Ben peygamberlerin serveriyim, seyyidiyim, efendisiyim, *ba'sü ba'de'l-mevt*'den sonra, ba'solundukları zaman..."

Peygamberler var. Yaşlıları var, gençleri var, Hazret-i Adem atamız var, ak sakallı, İbrâhim AS var... Hepsi Peygamber Efendimiz'in zaten sevdiği, hürmet ettiği kimseler ama, Makàm-ı Mahmûd'un sahibi Peygamber Efendimiz, ba'solundukları zaman efendi o... Bir;

(*Ve sàbikuhum izâ veredû*) "Cennete girip de Havz-ı Kevser'in başına doğru gidecekleri zaman, o gidiş esnasında, en evvel gideni olacağım. Hepsinin başında olacağım, en evvel gideni olacağım."

(*Ve mübeşşiruhüm izâ üblisû*) "Hepsinin me'yus olduğu, kendisinin korku içine düştüğü, 'Acep Rabbü'l-àlemîn nasıl muamele eder?' diye çekindiği zamanda, hepsine müjdeyi verecek olan benim."

Bütün insanlar peygamberleri dolaşacaklar. O mahşer gününde "Aman!" diyecekler, hepsini dolaşacaklar. Herkesin bir sıkıntısı, bir üzüntüsü, bir derdi, bir telâşı, bir çekindiği nokta olacak. Peygamber Efendimiz hepsinin müjdecisi, mübeşşiri olacak.

---

[26] *Kenzü'l-Ummâl*, c.11, s.584, no:32043; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VII, s.17, no:5701.

(*Ve imâmühüm izâ secedû*) Saf bağlayıp namaz kıldıkları, secde ettikleri zaman imamı imamları Peygamber Efendimiz. Yaşça küçük, en son gelmiş ama Peygamber Efendimiz imamları.

(*Ve akrabühüm meclisen ize'ctemeù*) "Rabbü'l-àlemîn'in huzûr-u izzetinde toplandıkları zaman Rabbü'l-àlemîn'e en yakın olanları Peygamber Efendimiz. Hepsi Allah'ın sevgili kulu, hepsi Allah'ın peygamberi ama Allah'a en yakın olanı Peygamberimiz Muhammed-i Mustafâ!" Allah şefaatine cümlemizi nail eylesin...

(*Etekellemü feyusaddikunî*) "Ben konuşacağım, Rabbü'l-àlemîn beni tasdik edecek: 'Evet, doğru, öyledir, tamam.' diye. Ben konuşacağım, alemlerin Rabbi beni tasdik edecek.

(*Ve eşfeu feyüşeffiunî*) Ben de ümmetime şefaat dileyeceğim, 'Yâ Rabbi, affet bunları!' diyeceğim; şefaatimi Allah kabul edecek."

Böyle bir peygamberin ümmetiyiz!

(*Ve es'elü feyu'tìnî*) "İsteyeceğim, Allah verecek. Ne istersem verecek!"

Ve'd-duhâ Sûresinin sonundan Kur'an-ı Kerim'in sonuna kadar, okunurken herkes ne diyor:

"—Allàhu ekber, allàhu ekber... Lâ ilâhe illa'llàhu va'llàhu ekber... Allàhu ekber, ve lilâhi'l-hamd..."

Niye diyorlar:

وَالضُّحٰى. وَالَّيْلِ اِذَا سَجٰى. مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلٰى.

وَ لَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لَكَ مِنَ الْاُولٰى (الضحى: ٤-١)

(*Ve'd-duhâ. Ve'l-leyli izâ secâ. Mâ veddeake rabbüke ve mâ kalâ.*) "Duhâ'ya andolsun ve geceye andolsun ki, Rabbin seni terketmedi, sana darılmış değil. O müşriklerin iftiralarına, yalanlarına dolanlarına üzülme! Rabbin seni terketmiş değil, Rabbin seni sevyior. Sen Rabbü'l-àlemîn'in habîbisin, hiç endişe etme! (*Ve le'l-âhıreti hayrun leke mine'l-ûlâ*) Ahiret bu dünya hayatından senin için daha hayırlıdır." Bu dünya hayatı imtihan

yeri olduğundan sen aç kalırsın, hava sıcak olur... Ümmetinden bazı insanlara işkence ederler, haberi sana gelir, üzülürsün, telâşlanırsın...” (Duhà, 93/1-4)

Efendimiz SAS sarı bir bulut görse karşıdan gelirken, sapsarı kesilirdi:

“—Acaba benim ümmetime de Âd kavmine, Semud kavmine gelenler gibi bir azab mı geliyor?” diye, ümmeti için telâşa düşerdi.

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ، عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ (التوبة:١٢٨)

(*Lekad câeküm rasûlün min enfüsiküm azîzün, aleyhimâ anittüm harîsun aleyküm*) [And olsun ki, size kendinizden öyle bir peygamber gelmiştir ki, sizin sıkıntıya uğramanız ona çok ağır gelir.] “O ümmetine harîs, (*bi'l-mü'minîne raûfun rahîm*) mü'minlere karşı çok re'fetli, merhametli, şefkatli bir peygamber.

Hep onların iyiliğini istiyor.”

Dünya hayatı böyle sıkıntılı ama, ahiret senin için hayırlıdır;

وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَى (الضحى:٥)

(*Ve lesevfe yu'tìke rabbüke feterdâ*) “Rabbin sana o zaman ne istersen verecek de verecek. Verecek, verecek, verecek... Tâ sen hoşnut ve râzı oluncaya kadar, kalbin hoş oluncaya kadar verecek, verecek, verecek... Ey Râùf u Rahîm olan Muhammed-i Mustafâ! Korkma, ahiret senin için daha hayırlı. Senin gönlün hoş oluncaya kadar Rabbin sana ikram edecek, ikram edecek, ikram edecek, istediğini verecek, verecek...” (Duhà: 93/5) deyince, ne yaptılar bu âyet-i kerimeyi duyan sahâbe-i kirâm? “*Allàhu ekber!*” dediler. Allah'ın azametini, kibriyâsını, lütfunun büyüklüğünü düşünüp, öyle coştular, “*Allàhu ekber!*” dediler.

O zamandan beri, *Ve'd-duhà*'dan sonra “*Allàhu ekber*” demek, Kur'an-ı Kerim'in hatmi esnasında, *Kul eùzü bi-rabbi'n-nâsi*'ye kadar “*Allàhu ekber*” diye diye gitmek ondandır. O ikramın, müjdenin coşkunluğundandır. O müjdeden dolayıdır.

Allah-u Teàlâ Hazretleri, öyle sevmiş o Habîb-i Edîbi'ni, öyle ikram etmiş, öyle ikram edecek. Böyle başarı vermiş. Bir dürr-i yetîm, babası vefat etmiş, anası küçük yaşta ahirete göçmüş...

Asil bir aile... Asil mi asıil... Allah-u Teàlâ Hazretleri insan neslini yaratığından beri, hangi aile en asilse o aileye; ondan sonra ayrılmışsa insanlar çoğalıp gruplara, hangi grup daha hayırlıysa o tarafa; ondan sonra kabilelere ayrılmışsa, hangi kabile daha hayırlıysa, o kabileye geçmiş Peygamber Efendimiz'in nuru... Oradan oraya, oradan oraya, oradan oraya, oradan oraya, oradan oraya... Tâ Abdülmuttalib'in oğlu Abdullah'ın cemâline aksetmiş nûr-u Muhammedî, pırıl pırıl.

Yoldan geçerken kadınlar lâf atarlarmış Peygamberimiz'in babasına. Peygamber Efendimiz'in babasının cemâlindeki, sûretindeki nurdan dolayı dayanamazlar, kadınlar lâf atarlarmış,

nikâhına tâlib olurlarmış:

“—Gel bizi al, bizimle evlen!” derlermiş.

O nurun şa’şaasından gözleri kamaştığı için. Ona gelmiş. Ondan Muhammed-i Mustafa dünyaya gelmiş. Hazret-i İsâ’dan 571 sene sonra, bir bahar günü, bir nisan günü, bir 21 nisanda, bir pazarı pazartesiye bağlayan gecede, o Muhammed-i Mustafâ dünyaya teşrif etmiş! Ne mutlu, ne mutlu!

f. Peygamber Efendimiz’in Heybeti

Nasıl bir insan? Tariflere sığmaz bir insan. Tariflere sığmaz derecede cömert...

Bir kere tariflere sığmaz derecede güzel! Yâni tarif edilemeyecek kadar güzel:[27]

مَنْ رَآهُ بَدِيهَةً هَابَهُ ، وَمَنْ خَالَطَهُ مَعْرِفَةً أَحَبَّهُ ، يَقُولُ نَاعِتُهُ:

لَمْ أَرَ قَبْلَهُ وَلاَ بَعْدَهُ مِثْلَهُ (ت. ش. هب. عن علي)

(*Men raâhû bedîheten hâbehû*) “Kim onu ilk görürse hürmetinden titrerdi.” Şanlıydı Peygamber Efendimiz, mahâbetliydi. Yâni gören saygıdan titremeye başlardı. Kapıdan birisi girsin Peygamber Efendimiz’in meclisine, ona şöyle bir baksın... Bak o yahudi kapıdan bakıyor. Diyor ki:[28]

---

[27] Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.599, no:3638; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VI, s.328, no:31805; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.II, s.148, no:1415; İbn-i Esîr, *Üsdü’l-Gàbe*, c.I, s.15; İbn-i Sa’d, *Tabakàtü’l-Kübrâ*, c.I, s.412; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XI, s.30, no:5699; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.III, s.262; Ebü’ş-Şeyh, *Ahlâku’n-Nebiy*, c.I, s.90, no:84; Hz. Ali RA’dan.

[28] Lafız farkıyla: Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.652, no:2485; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.423, no:1334; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.451, no:23835; Dârimî, *Sünen*, c.I, s.405, no:1460; Hàkim, *Müstedrek*, c.III, s.14, no:4283; Taberânî, *Mu’cemü’l-Evsat*, c.V, s.313, no:5410; İbn-i Ebî Şeybe, c.V, s.248, no:25740; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.III, s.216, no:3361; Beyhakî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.II, s.502, no:4422; Begavî, *Şerhü’s-Sünneh*, c.II, s.152; İbn-i Sa’d, *Tabakàtü’l-Kübrâ*,

عَرَفْتُ أَنَّ وَجْهَهُ لَيْسَ بِوَجْهِ كَذَّابٍ (ت. ه. حم. ك. طس. ش.
هب. ق. عن عبد الله بن سلام)

(*Araftü enne vechehû leyse bi-vechi kezzâb*) “Yüzüne bir baktım ki, yalancı yüzü değil ki! Pırıl pırıl nûrâniyet var yüzünde...” Yalan söyleyecek bir insan olmadığını, bir bakışta anlamış.

(*Men raâhû bedîheten hâbehû*) İlk defa, ansızın gören, dönemeci döner dönmez hop, birden karşılaşıverdi nûr-u Muhammedî’yle, ne yapar? Tir tir titremeye başlardı. Tir tir titredi! (*Ve men hâletahû ma’rifeten, ehabbehû*) Sohbetine devam ederse, gül cemâline bakarsa, sohbetini dinlerse, tanırsa; (*ehabbehû*) dayanamaz âşık olurdu. Kim görse âşık olurdu. (*Ve yekùlu nâituhû*) Onu vasfedecek bir insan ancak şöyle vasfederdi:

(*Lem era kattu kablehû ve lâ ba’dehû mislehû*) “Asla ondan önce de, ondan sonra da onun gibi bir insan görmedim!” derdi.

Efendimiz böyle bir insan. Emsâli olmayan güzellikte bir insan. İnsanların en güzeli... Kaşları güzel, gözü güzel, yüzü güzel, huyu güzel, hâli güzel, gücü güzel, kuvveti güzel. Tuttuğu insan yenerdi. O zamanın pehlivanlarından azılı, güçlü, demiri sıksa suyunu çıkartacak bir pehlivan, önüne geleni yeniyordu. Peygamber Efendimiz:

“—Bir de beraber güreşelim!” dedi.

Hâlini gösterecek. Güreştiler, küt vurdu yere Peygamber Efendimiz. Peygamberin pazusunun karşısında kim durabilir?! Kaç kilo olursa olsun, ne kadar kuvvetli olursa olsun...

“—Olmadı.” dedi adam, bir daha hamle yaptı; küt bir daha vurdu.

“—Olmadı” dedi, bir daha hamle etti; bir daha yere vurdu.

Anladı ki nübüvvetin gücündendir, yanına erişilecek bir güç

---

c.I, s.235; İbn-i Asâkir, *Mu’cem*, c.II, s.132, no:1339; Abdullah ibn-i Selâm RA’dan.

değil. Öyle güçlüydü.

Harbe gidildiği zaman, ilk önde kim giderdi? Muhammed-i Mustafâ SAS giderdi. İnsanlar harbde bozguna uğradığı zaman, en arkada kim durdu? Peygamber SAS... Asla geri dönmedi.

"—Ben peygamberim, ben Muhammed-i Mustafâ'yım, ben Allah'ın Rasûlüyüm, ben yalancı bir insan değilim!" diye, kendisine saldıran insanların karşısında bir adım geri gitmedi.

Öyle cesaretli, öyle şecaatli, öyle merhametli, öyle güzel bir insan.

Etrafında olan insanları müşrikler şöyle tarif ediyor. Çok gezmiş bir tanesi diyor ki:

"—Ben İran sarayına gittim, Bizans sarayına gittim, Mısır'a gittim... Hükümdarları gördüm. Ben bu Muhammed-i Mustafâ'nın etrafındaki ashâbı gibi adamı olan bir kimse görmedim. Bu Muhammed-i Mustafâ'nın etrafındaki insanlar kadar, böyle etrafındaki insanlar kendisine bağlı başka kimse görmedim!"

Nasıl konuşurlardı Peygamber SAS Efendimiz'le:[29]

فِدَاكَ أَبِي وَ أُمِّي يَا رَسُولَ اللهِ !

(*Fidâke ebî ve ümmî yâ rasûla'llàh!*) "Anam, babam sana kurban olsun ey Allah'ın Rasûlü!" diye söylerlerdi.

---

[29] Buhàrî, *Sahîh*, c.IV, s.1541, no:3968; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.184, no:2836; Ebû Mûsâ el-Eş'arî RA'dan.

Müslim, *Sahîh*, c.II, s.686, no:990; Neseî, *Sünen*, c.V, s.10, no:2440; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.152, no:21389; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VII, s.85, no:34386; Tirmizî, *Sünen*, c.III, s.12, no:617; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.27, no:19597; Ebû Zer RA'dan.

Neseî, *Sünen*, c.VI, s.185, no:3496; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.335, no:8407; Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.VII, s.158, no:12611 ve 12612; Ebû Hüreyre RA'dan.

Neseî, *Sünen*, c.IV, s.49, no:1932; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.186, no:12961; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VII, s.260; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.]

Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.I, s.421,no:556; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.281; Hz. Ali RA'dan.

Kendisinin fedâ olması bir şey değil! İnsanın annesi babası kendisinden kıymetlidir. Annesine, babasına bir şey gelse atılır öne, onları korumak için canını fedâ eder. Annesini babasını himayesiz bırakmaz. Annesine birisi saldırsa ne yapar? Katil, elinde bıçak var. Annesine saldırmış. Bir çocuk ne yapar? Saldırır. Annesi için canını verir.

Onun için Peygamber Efendimiz'e: (*Fidâke ebî ve ümmî*) "Anam, babam sana fedâ olsun!" diyorlardı. Canımın fedâ olması bir şey değil, anam babam sana fedâ olsun!" diyorlardı.

g. Peygamber SAS'i Sevmek

Peygamber SAS Hazretleri bir hadis-i şerifinde buyuruyor ki:[30]

لاَ يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى أَكُونَ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ وَلَدِهِ، وَوَالِدِهِ، وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ (خ. م. ن. ه. حم. در. حب. ع. هب. عن أنس)

(*Lâ yü'minü ehadiküm hattâ ekûne ehabbe ileyhi min veledihî, ve vâlidihî, ve'n-nâsi ecmaîn.*) "Beni annenizden, babanızdan, evlâdınızdan ve bütün insanlardan daha çok sevmedikçe tam mü'min olamazsınız!" buyuruyor.

(*Lâ yü'minu ehadüküm hattâ ekûne ehabbe ileyhi min vâlidihî ve veledihî ve'n-nâsi ecmaîn.*) "Ey mü'minler, sizden biriniz beni çok sevmedikçe. O kadar sevecek ki ben onun nazarında babasından da evlâdından da bütün başka sevilebilecek insanlardan da daha sevgili olmadıkça mü'min olmuş olamaz.

---

[30] Buhàrî, *Sahîh*, c.I, s.14, no:15; Müslim, *Sahîh*, c.I, s.67, no:44; Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.114, no:5013; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.26, no:67; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.177, no:12837; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.397, no:2741; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.405, no:179; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VI, s.23, no:3258; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.129, no:1374; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.534, no:11744; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.355, no:1175; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.29, no:70; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.490, no:17360.

Gerçek mü'min olamaz."

Muhterem kardeşlerim, sizi üzmek istemem. Hepinizin en acizi ben kardeşinizim ama, en çok Muhammed-i Mustafâ'yı sevecek hâle nasıl geleceğiz? Parayı seviyoruz, alkışı seviyoruz, mevkiyi seviyoruz, yazlığı seviyoruz, plajı seviyoruz, zevki keyfi her şeyi seviyoruz. Ne sünnet-i seniyyeye sarılıyoruz, ne Ümmet-i Muhammed'e hizmete koşuyoruz...

Nasıl olacak bu sevgi? Nasıl Rasûlüllah için canını verecek hâle gelebilecek bir müslüman? Nasıl olacak da gözü başka bir kimseyi görmeyecek, sadece Rasûlüllah SAS'i görecek? Onun aşkından yanılıp, yakılıp, uykusu kaçacak hâle gelecek. Gerçek mü'min olmanın şartı Rasûlüllah'ın sevgisinin insanın kalbini cayır cayır yakması, tutuşması, ağzından, burnundan, kulağından dumanların çıkması lâzım bir mü'minin... Rasûlülah dediği zaman, tüylerinin diken diken olması lâzım!

O mübarek evliyalar sultanı, Emir Sultan galiba, büyük evliya, müridlerine tavsiye etmiş, emretmiş, işaret eylemiş:

"—Rasûlüllah'ın aşkına, şevkine, muhabbetine dair bir şeyler yazın bakalım!" diye.

Çıkmış Süleyman Çelebi Rh.A, bir Mevlid manzumesi yazmış ki, yedi asır okunuyor. Nasıl aşık? Nasıl böyle anlatmış anlattığı şeyleri? Nasıl Rasûlüllah'ın hayatı böyle içine işlemiş. Nasıl kelâmından böyle inciler, mercanlar dökülüyor. Nasıl anlatıyor:

Dedi gördüm ol Habîbin ânesi
Bir aceb nur kim güneş pervânesi

"Peygamber Efendimiz'in annesi diyor ki: Bir acaib nur gördüm, Güneş sanki onun pervanesi gibiydi. Sanki güneş kelebek, sanki o da onun etrafında pır pır kandilin etrafında dönüyor gibi."

Berk urup çıktı evimden nâgehân
Göklere dek nur ile doldu cihân!

“Oğlum Muhammed doğacağı zaman, benim evimden ansızın öyle bir nur fışkırdı, parıldayarak çıktı ki, göklere dek nur ile doldu cihan... Her taraf nurlandı.” Öyle öyle, nice âşıkàne beyitlerle anlatmış.

Kàdı İyâz Rh.A, *Kitâbü’ş-Şifâ bi-ta’rif-i hukùki’l-Mustafâ* isimli kitabında, Peygamber Efendimiz’in evsafını, ahlâkını; ona itaatin farz olduğunu, ona ümmetliğin nasıl yapılacağını; onun sevgisinin, muhabbetinin nasıl kazanılacağını anlatmış. Ciddî alim, büyük alim. Her şeyi senediyle, aslıyla, ayetle güzel güzel anlatmış.

Kütüphâneleri incelerken gördüm ki, muhterem kardeşlerim, her kütüphânede kaç tane var. Demek ki bizden önceki büyüklerimiz, babalarımız, dedelerimiz, Rasûlüllah’ın aşkını elde etmek için onun hayatını okumuşlar, sîretini okumuşlar, onunla ilgili eserleri okumuşlar, onunla ilgili ayetlerin toplandığı kitapları okumuşlar. Bunları müzakere etmişler, köy odalarında, kış gecelerinde, mangalı yakıp, ocağı çatıp, etrafa toplanmışlar, açmışlar hadisleri okumuşlar, âyetleri okumuşlar. Kendileri nasıl müslüman olmaları gerekiyorsa öyle olmuşlar. Rasûlüllah’ın aşkını, muhabbetini, şevkine gönüllerinde hâsıl etmişler.

Sabahları okuyoruz, İmam Bûsirî’nin *Kasîde-i Bür’e*’sini. Felç gelmiş ayaklarına, o kasideyi yazmış mübarek. O kasideyi yazdıktan sonra, Peygamber SAS Efendimiz rüyasında gelmiş, mübarek eliyle ayaklarnı sıvazlamış; sabahleyin kalkmış ki, felç yok. Felci gitmiş.

Kasîde-i Bür’e ne demek? Yâni, hastalıktan berî olma kasîdesi... O kasideyi yazmış, Efendimiz’in hoşuna gitmiş. Ruhlar aleminden, mâneviyat aleminden gece rüyasına girip, rüyasında ayağını sıvazlamış, maddî felci ertesi sabah şifâyâb olmuş, geçmiş. sağlam olarak ayağa kalmış. Tarih kitapları yazıyor. İmam Bûsirî böyle tanınmış. İmam Bûsirî’nin *Kasîde-i Bür’e*’si böyle anlatılıyor.

Demek ki, bir insannın gönlünde Peygamber Efendimiz SAS’in aşkı, muhabbeti yer ederse, o kimse cehenneme girmez. Girmezse,

gönlü o sevgiyi tadamamışsa, alamamışsa, o kabiliyeti yoksa, ona erememişse; o insan hakiki müslüman olamaz. Müslüman olmanın anahtarı, ezanlarda "*Eşhedü en lâ ilâhe illa'llàh*"ın arkasından "*Eşhedü enne muhammeden rasûlü'llàh*" diye minarelerden adı okunan, o Rasûl-ü kibriyânın; namazlarda tahiyyatın arkasından Allah-u Teàlâ Hazretleri'ne tahiyyat okunduktan sonra ona salât ü selâm getirilmeden selâm verilmeyen, o Muhammed-i Mustafâ'nın sevgisini elde etmeye çalışmaktır.

O sevgi nasıl hâsıl olacak? Onun esrârı nedir, onun anahtarı nedir, onun yolu nedir? Onun yolu, Peygamber SAS Efendimiz'in sünnetine ittibâ etmektir. Sünnetine uymaktır, sünnetine göre yaşamaktır. Sünnetini takip etmektir. Sünnetini ihyâ etmektir. Sünnet-i seniyyesini ihyâ edene şehid sevapları var, muhterem kardeşlerim! Durduğu yerden, ölmeden şehid sevabı kazanıyor sünnetini ihyâ eden...

Onun için, Rasûlüllah SAS'in hayatını öğreneceksiniz, hadislerini öğrenceksiniz, sünnetini ihyâ edeksiniz.

"—Sakal bırakmışşın ya, niye traşlı değilsin?"

"—Efendimiz'in sünneti..."

"—Sarık sarmışsın ya, niye şapka giymiyorsun?"

"—Efendimiz'in sünneti..."

"—Misvak kullanıyorsun yâhu, niye yanında böyle bir odunu gezdiriyorsun?"

"—Efendimiz'in sünneti..."

Her şeyini Peygamber Efendimiz'in sünnetine uygun, emrine uygun yaparsa bir insan, felâh bulur. Peygamber Efendimiz'in sünnetine ittibâ etmeyen, bid'atlarda koşturan insanın, ibadeti bile makbul olmaz.

Onun için; biz bir tekkeyiz, bir tarikatın mektebi burası... Tekkeyiz ama, bizim kitabımız hadis kitabı, *Râmuzü'l-Ehâdis*... Ne demek? Hadisler ummânı demek, hadisler deryası... Hocamız Gümüşhâneli Ahmed Ziyâüddin Hazretleri seçmiş, müridlerim bu hadisleri okusun diye bu hadisleri toplamış.

Niye böyle yapmış? Niye böyle aşkullahtan, muhabbetullahtan, başka edebiyattan, şiirlerden ve sâireden tutturmamış da, niye hadis-i şerif kitabı yazmış bizim mürşidimiz Gümüşhaneli Ahmed Ziyâüddin Efendimiz, padişahların hürmet ettiği insan? Çünkü yol, Peygamber Efendimiz'in yolu da ondan.

Allah-u Teàlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'de buyuruyor ki:

قُلْ اِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللّٰهَ فَاتَّبِعُونِى يُحْبِبْكُمُ اللّٰهُ وَ يَغْفِرْ

لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (آل عمران: ٣١)

(*Kul in küntüm tuhibbûna'llàhe fe'ttebiùnî yuhbibkümu'llàhu ve yağfir leküm zünûbeküm va'llàhu gafurun rahîm*) (Âl-i İmran: 31)

"—Ben Allah'ı seviyorum..."

Böyle diyen insan çok şimdi.

"—Tamam ben Allah'a inanıyorum, tamam tamam canım."

Yâni fazla uzatma demek istiyor sanki; "Tamam tamam ben Allah'ı seviyorum, Allah'a inanıyorum..." diyor.

Allah CC, Kur'an-ı Kerim'de onlara cevap veriyor: (*Kul in küntüm tuhibbûna'llàh*) "De ki ey Rasûlüm: Eğer Allah'ı seviyorsanız (*fettebiùnî*) bana uyacaksınız." Yâni, Rasûlüllah Efendimiz'e uyacak.

"—Uymuyor..."

Uymuyorsa, kıymeti yok.

Bak Peygamber Efendimiz SAS bir hadis-i şerifinde ne buyuruyor... Sözü uzatıyorum ama, kandil gecesidir, uykularımız fedâ olsun, ne olacak! Bak ne buyuruyor Peygamber SAS Hazretleri:

"Ben Ademoğullarının Efendisiyim, seyyidiyim!" *Seyyid* demek, *seyyüde'l-kavm*, bir kavmin en üstünü olan, başında olan, en şereflisi olan kimse demek. (*Ene seyyidü veledi âdem*) "Adem evlâtları, hangi cinsten olursa, İngiliz, Amerikalı, Fransız, Arap, Türk, Kürt, Çerkez, ne olursa olsun, Ademoğullarının en şereflisiyim. Yâni hepsi mü'min olsa, hangi tipten, hangi cinsten, hangi boydan, hangi postan, hangi renkten, hangi şeyden olursa olsun, "Ben Ademoğullarının efendisiyim, başıyım, en şereflisiyim, (*yevme'l-kıyameti*) kıyamet gününde..."

Dünyada tabii anlayan var, anlamayan var. İz'anlı var, iz'ansız var. Peygamber Efendimiz'in, biliyorsunuz, amcası inkâr etmiş. Taşı o kaldırmış, savurmuş ilk önce... Anlamazsa anlamaz. Dünya böyle ama, ahiret öyle değil... Dünyada küfür de serbest, iman da serbest... Kâfirler azgınlık yapabiliyor dünyada ama, ahirette öyle değil... "Ahirette ben Ademoğullarının seyyidiyim, efendisiyim, başkanıyım, seyyidiyim; (*ve lâ fahra*) öğünmek yok, ben bunları öğünmek için söylemiyorum. İnsanlar bilsin diye söylüyorum. (*Ve lâ fahra*) Öğünmek yok..."

Mütevaziydi Peygamber Efendimiz. Bir paça yemeğine çağrılsa giderdi. Fukaranın evine giderdi, fukaranın yemeğine otururdu, fukaranın sofrasına otururdu. Fakirler ile, miskinler ile daha çok

düşer kalkardı.

Zenginler derlerdi ki:

“—Bize özel bir meclis yap! Bu adamların kokusundan rahatsız oluyoruz biz.”

Allah-u Teàlâ Hazretleri Kur’an-ı Kerim’de Kehf Sûresi’nde, emrediyor ki Peygamber Efendimiz’e:

“—O ihlâslı fukaranın yanında ayrılma! Ötekilerin sözüne uyup da, onların yanına gitme!”

Efendimiz böyle mütevaziydi ama Ademoğullarının efendisi, daha asıl söyleyeceği yere geleceğiz şimdi:

(*Ve bi-yedî livâü’l-hamdi ve lâ fahr*) “Elimde Livâü’l-Hamd olacak, Hamd Sancağı olacak; öğünmek yok... Allah bana bu şerefi vermiş. Elimde hamd sancağı olacak, dalgalanacak kıyamet gününde, ben tutacağım o sancağı.”

Çünkü, o sancağın altında toplanacak herkes. Sancak yukarı çıkacak ki, herkes görecek, toplanacak. O Livâü’l-Hamd’i altında herkes toplanacak.

(*Ve mâ min nebiyyin yevme izin âdemün femen sivâhu illâ tahte livâî*) İşte burası benim anlatmak istediğim, buyuruyor ki Peygamber Efendimiz: “Hiç bir peygamber yok ki o gün, Adem ve başkası, yâni ebü’l-beşer dedemiz Adem AS ve öbür bütün peygamberler, hepsi (*illâ tahte livâî*) benim sancağım altında toplanacak. Sancak benim elimde, hepsi benim sancağımın altında toplanacak.”

(*Ve ene evvelü men tenşakku anhu’l-ardu ve lâ fahr*) “İlkönce kabirden kalkacak, yerin yarılıp da defnolunmuş mevtânın kalktığı zaman, haşr gününde, yer yarılıp da ilk çıkan kimse ben olacağım; öğünmek yok... Hakikat bu böyle...”

(*Ve ene evvelü şâfiun ve evvelü müşeffaun ve lâ fahra*) Rabbü’l-àlemin’e, ‘Yâ Rabbi, şunu affet, bunu affet...’ diye, ilk şefaat edecek olan ben olacağım; ve şefaati ilk kabul olacak kimse ben olacağım; öğünmek yok...”

Cennetin kapısına Peygamber SAS Hazretleri gelecek de,

cennetin kapısına geldiği zaman, cennetin bekçisi melek Rıdvan diyecek ki:

“—Kimsin?”

Kapı çalındığı zaman, kapılar kapalı. Şu bizim aşağıda ziyafet oluyor da, çoluk çocuk evvelden dolmasın diye oraya nöbetçi koyuyor. Yâni hocaefendiler, ziyafetin sahipleri geldikten sonra, usûlüne göre girilsin diye.

Cennetin kapıları kapalı. Mahşer gününden sonra, hesaptan sonra, mahkeme-i kübrâdan sonra Peygamber Efendimiz cennetin kapısına geliyor, kapı çalınıyor, Rıdvan, cennetin meleği soruyor:

“—(*Men ente?*) Kimsin kapıyı çalan ey kişi? Cennetliksin belli, mübareksin belli ama sen kimsin bakalım?”

Demek ki böyle sorması gerekiyor, demek ki bilemiyor. Onun üzerine Peygamber Efendimiz buyuracak ki:

“—Ben Muhammed-i Mustafâ’yım, Allah’ın peygamberi, adım Muhammed-i Mustafâ, Muhammed-i Mustafâ’yım.”

Onun üzerine o melek diyecek ki:

“—(*Bike ümirtü en lâ eftaha kableke yâ rasûlallah!*) Ey Allah’ın rasûlü bana emrolundu ki senden önce bu kapıyı kimseye açmayım diye, onun için soruyorum. Sen isen buyur!” diyecek. Peygamber Efendimiz ilk defa cennete girecek.

Rabbü’l-âlemîn bizi Peygamber Efendimiz’in sünnetini ihyâ edenlerden eylesin... Şehid sevapları kazananlardan eylesin... Livâü’l-Hamd’i altında Peygamberlerle, sıddıklarla, şehidlerle, sâlihlerle beraber bizi de haşreylesin... Arş-ı A’lâ’nın gölgesinde gölgelendirdiği kulları arasına bizi de dâhil eylesin...

O eşrefü’l-mürselîn, Muhammed-i Mustafe’l-Muhtârü’l-Mahmûdü’l-Emîn Hazretleri, Peygamber-i Zîşânımız, cennetin kapısına gelip de ilk defa cennete dahil olduğu zaman, bizi de duhûl-ü evvelîn ile Firdevs-i A’lâsına Rabbü’l-âlemîn dâhil eylesin... Hâbib-i Edîbi Muhammed-i Mustafâsına komşu eylesin...

Selâmına nâil eylesin... *Selâmün kavlen min rabbin râhîm*, selâmına mazhar eylesin... Cemâlini müşâhede şerefine cümlemizi nâil eylesin...

h. Dua

Sübhàneke lâ ilme lenâ, illâ mâ allemtenâ inneke ente'l-alîmü'l-hakîm...

Subhàne rabbiye'l-aliyyi'l-a'le'l-vehhâb...

El-hamdü lillâhi hakka hamdih... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ hayra halkıhî seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîn...

Allàhümme yâ rabbenâ, yâ rabbenâ, yâ rabbenâ! Bi-câhi nebiyyike'l-mustafâ ve rasûlüke'l-müctebâ, tekabbel minnâ ibâdâtinâ ve tââtinâ ve hayrâtinâ ve hasenâtinâ ve zikrenâ, va''fuannâ va'ğfirlenâ va'ğfir li-vâlidinâ ve lil-mü'minîne ve'l-mü'minât, ve'l-müslimîne ve'l-müslimât...

Allàhümme belliğ ve evsıl sevâbe mâ kara'nâhü ve nûra mâ televnâhü min hâzihi'l-hatmeti'ş-şerîfeti ve'l-kurbeti'l-kerîmeh, ba'de'l-kabûli minnâ bi'l-fadli ve'l-ihsân, hediyyeten minnâ ilâ rûhi

seyyidinâ muhammedini'l-mustafâ aleyhi efdalü's-salevât ve ekmelü't-tahiyyâtü ve't-teslîmât...

Yâ rabbe'l-àlemîn, yâ rabbe'l-àlemîn, yâ rabbe'l-àlemîn! Yâ erhamer-râhimîn! Yâ ekrame'l-ekremîn! Yâ men izâ duie ecâb, ve yâ men izâ süile a'tâ! Yâ vehhâb! Yâ ganiyyi yâ muğnî, yâ mu'tî, yâ nâfiu yâ nûr, yâ ze'l-esmâi'l-hüsnâ ve sıfâti'l-esnâ ve'n-nuùti'l-a'lâ! Bi-câhi nebiyyike'l-mustafâ, tahhir kulûbenâ min külli vasfin yübâidinâ an müşâhedetike ve muhabbetik... Ve emitnâ ale's-sünneti ve'l-cemâati ve'ş-şevki ilâ likàik...

Allàhümme'c'alnâ min men lezime sünnete nebiyyike muhammedini'l-mustafâ, ve min men azzame hürmetehû, ve eazze kelimeteh, ve hafiza ahdehû ve zimmeteh, ve nasara hizbehû ve da'veteh, ve kessera tâbiîhi ve firkateh, ve vâfâ zümreteh, ve lem yuhàlif sebîlehû ve sünneteh...

Allàhümme innâ nes'elüke'l-istimsâke bi-sünnetih, ve neàzü bike mine'l-inhirâfi ammâ câe bih... Allàhümme'czi annâ seyyidenâ muhammeden salla'llàhu aleyhi ve selleme bimâ hüve ehlüh... Ve şeffi'hu fînâ bi-câhihî indek, ve ardıhî annâ bi-lütfike ve keremike yâ ekreme'l-ekremîn!

Yâ Rabbi, sen duaları kabul edicisin, günahları affedicisin, Rabbü'l-âlemînsin! Kimsesizlerin sahibisin, çaresizlerin çare bulucususun yâ Rabbi! Günahkârız yâ Rabbi, günahlarımıza çare eyle yâ Rabbi! Günahlarımızı affeyle yâ Rabbi! Bize tevfîkini refîk eyle yâ Rabbi!

Hiç bir ibadetimiz, senin şanına layık değil... (*Sübhàneke mâ abednâke hakka ibâdetike yâ ma'bud*) Sana hakkıyla ibadet edemedik yâ Rabbi, eksiğimiz çok yâ Rabbi! *Nebûu bi-ni'metike aleynâ ve nebûu bi-zünûbinâ...* Senin bize nimetlerini biliyoruz, sen ikram eyledin yâ Rabbi! Biz sana kulluk edemedik, sen ikram eyledin, biz isyan eyledik yâ Rabbi, çaresiziz yâ Rabbi, affeyle yâ Rabbi! Habîb-i Edîbin hürmetine affeyle yâ Rabbi! Esmâ-i Hüsnân hürmetine affeyle yâ Rabbi!

Adın senin Gaffâr iken,
Ayb örtücü Settâr iken,
Kime varam sen vâr iken...
Cürmüm ile geldim sana!

Yâ rabbenâ!
Fein tağfir, feente ehli'r-rizâke;
Ve in tatrud, femen yerham sivâke?

*A*ffedersen, affedersin; affetmezsen, nereye gidelim yâ Rabbi!? Günahlarımızı affeyle yâ Rabbi!

Nâciz, aciz, eksikli, kusurlu ibadetlerimizi kabul et yâ Rabbi! Azımızı çoğa say yâ Rabbi! Bize fazl u kereminden ihsân ve ikrâmını dâim eyle yâ Rabbi! Gayb hazinelerinden nimetler ihsân eyle yâ Rabbi!

Şu akşam okuduklarımızı, daha evvel yaptıklarımızı, daha sonra yapacaklarımızı lütfunla, kereminle ahsen ve etem olarak kabul eyle yâ Rabbi! Biz bunları acizâne, nâçizâne, çaresizliğimizden, bilgisizliğimizden, cahilliğimizden, çamsakızı çoban armağanı misali, Habîb-i Edîbine hibe ve hediye ettik, vâsıl eyle yâ Rabbi! Habîb-i Edîbini bizlerden râzı eyle yâ Rabbi!

Bizde sevmediğin ne gibi hal ve huy varsa, bizi onlardan sen pâk eyle yâ Rabbi! Bizi kurtar yâ Rabbi! Habîb-i Edîbinin cemâlini görmemize ne mânî ise bizi onlardan kurtar yâ Rabbi! Habîb-i Edîbine bizi sevdir yâ Rabbi! Habîb-i Edîbini bize sevdir yâ Rabbi! Sünnetini sevdir yâ Rabbi! Ruhunu sevdir yâ Rabbi! Ümmetine hizmet ettir yâ Rabbi! Ömrümüzü boşa geçirtme yâ Rabbi! Gafletten, cehâletten kurtar yâ Rabbi!

O Peygamber-i Zîşânın etrafında halka halka, nur halkaları gibi halkalanan, ona hizmet eden, canını, malını fedâ eden ashab-ı kirâmına *—rıdvânu'llâhi aleyhim ecmaîn—* o mübareklere de hediye ettik, fazl u kereminden onlara da ihsân eyle yâ Rabbi! Onları da hissemend ü hisseyâb eyle yâ Rabbi! Onları da bizlerden hoşnud ve râzı eyle yâ Rabbi!

Hele bu diyarlara kadar cihad ederek gelmiş olan mihmandâr-ı peygamberî Ebû Eyyüb el-Ensârî Efendimiz'e hediye ettik; ve sair sahabe-i kirâm ki İstanbul'da medfunlar, onlara da hediye ettik; onların da şefaatine nail eyle yâ Rabbi! Onlar, cennet yoluna giderken bizim önümüzde olacaklar, onlara bizi sevdir yâ Rabbi! Onların yolundan bizi ayırma yâ Rabbi!

Asırlar geçtikçe Peygamber Efendimiz'e ittiba etmeğe devam eden, Peygamber Efendimiz'in hakiki varisleri olan, Ümmet-i Muhammed'in mürşidleri olan, ulemâ-i muhakkıkîn, meşâyih-i vâsılîn olan, sâdât-ı turuk-u aliyyemizin, evliyâullah pirlerimizin, şeyhlerimizin, mürşidlerimizin, kendisinden feyz aldığımız Muhammed Zâhid-i Bursevî Hocamız'a kadar turuk-u aliyyemizden güzerân eylemiş olan cümle sâdât ve meşayih turuk-u aliyyemizin ve halifelerinin ruhlarına hediye eyledik vâsıl eyle yâ Rabbi! O ricâlullah, o ehlullah, o evliyâullahın himmetlerine, teveccühlerine bizleri nail eyle yâ Rabbi! Bizleri onların zümresinde haşreyle yâ Rabbi!

Bu beldeleri Allah Allah diye diye, senin rızanı kazanmak için cihad ederek fethetmiş olan fatihlerin, Fatih Sultan Mehmed Hân'ın ve mübarek ordusu mensublarının ve şehidlerin ve gazilerin; ve tekrar tekrar bu diyarlarda müşriklerle, kafirlerle cihad edip bu diyarları korumuş olanların, cephelerde Allah Allah diye diye canını feda edenlerin, şehidlerin, mücahidlerin ruhlarına hediye eyledik, vâsıl eyle yâ Rabbi!

Geceleri uyumayıp sana ibadet eden, tesbih çeken, senin rızanı kazanan evliyaullahın, salihlerin, velîlerin ruhlarına hediye eyledik, vâsıl eyle yâ Rabbi!

Şu içinde ibadet ettiğimiz camiyi yaptıran, tamir ettiren, genişleten mübarek bânîsinin ve tekrar tekrar tamir ve tecdîd edenlerin, az da olsa buna yardım edenlerin ve kendilerine ve geçmişlerine hediye eyledik, vâsıl eyle yâ Rabbi!

Ahirete göçmüş olan analarımızın, babalarımızın, dedelerimizin, ninelerimizin, tâ evvelki zamanlara kadar gelmiş

geçmiş müslüman ecdâd u ceddâtımızın, akraba ve taallukatımızın ruhlarına da hediye eyledik, vâsıl eyle yâ Rabbi! Kabirlerini nur eyle yâ Rabbi!. Kabirlerini pür nûr eyle yâ Rabbi! Ruhlarını şu hediyelerimizden şu mübarek günde hissedâr ve haberdâr ve memnûn ve mesrûr eyle yâ Rabbi!

İhvân-ı dinimizin, ihvân-ı tarikatımızın, kardeşlerimizin, dostlarımızın, arkadaşlarımızın, yakınlarımızın, sevdiklerimizin ruhlarına da ikram eyle yâ Rabbi!

Bizden dua bekleyenlerin, bize dua vasiyet etmiş olanların, bizim üzerimizde hakkı olanların ruhlarına da hediye eyledik, onlara da vâsıl eyle yâ Rabbi! Sair mü'minîn ü mü'minât ve müslimîn ü müslimât kardeşlerimizin cümlesinin de ruhlarına, dereceleri üzere ikrâm eyle yâ Rabbi! Bizde onların ruhlarını şâd edecek neyimiz var yâ Rabbi, hepsi senden; gayıp hazinelerinden sen hepsine ikrâm eyle yâ Rabbi! Hepsinin ruhunu şâd eyle yâ Rabbi! Hepsinin kabrini cennet bahçesi haline tahvîl eyle yâ Rabbi! Bu saydıklarımızdan, o yakınlarımızdan, dünyadaki kusurlarından dolayı kabirde azap görenler varsa, lütfunla, kereminle affınla azaplarını deff ü ref eyle yâ Rabbi! Seyyiatları olanlar varsa seyyiatlarını hasenâta teblîl eyle yâ Rabbi! Kabirlerini cümlesinin cennet bahçesi haline getir yâ Rabbi! Ruhlarını şâd eyle yâ Rabbi! Makamlarını a'lâ eyle yâ Rabbi!

Onlar geldiler, göçtüler, biz imtihandayız, bize de tevfîkini refîk eyle yâ Rabbi! Bizi de sevdiğin kul eyle yâ Rabbi! Sevdiğin ahlâk ile muttasıf eyle yâ Rabbi! Sevdiğin sıfatlar ile muttasıf eyle yâ Rabbi! Sevdiğin yollarda yürümeyi nasib et yâ Rabbi! Sevmediğin işlerden uzak eyle yâ Rabbi!

Cümlemize helâl kazançlar nasib eyle yâ Rabbi! Dert verip de, çaresiz bırakıp da derman aratma yâ Rabbi! Dertlerimize devalar ihsân eyle... Borçlularımıza borçlarını edâ nasib eyle... Nâmurâd olanlarımız bermurâd eyle... Nâşâd olanlarımızı karîben şâdân u handân eyle yâ Rabbi! Yüzümüzü güldür yâ Rabbi! Mahzun etme yâ Rabbi! Sen suçlu kullar bile yâ Rabbi, yâ Rabbi deyince affedersin, affeyle yâ Rabbi! Affeyle yâ Rabbi! Affeyle yâ Rabbi!

Dünyanın ve ahiretin bildiğimiz bilmediğimiz her türlü hayırlarına cümlemizi nail eyle... Biz bilmiyoruz, sen biliyorsun, sana sığındık yâ Rabbi! Dünyanın ve ahiretin bildiğimiz, bilmediğimiz her türlü şerlerinden bizi mahfûz eyle... Sen koru yâ Rabbi!

Sen biliyorsun, biz bilmiyoruz, sen kudret sahibisin, biz aciziz. Senin kahrından da senin lütfuna sığınırız yâ Rabbi! Senden de sana iltica ederiz yâ Rabbi! Rahmetini dileriz yâ Rabbi, bizi gazabına uğratma yâ Rabbi! Azabına düşürme yâ Rabbi! Nâr-ı cahîme atma yâ Rabbi! Ateşlere atma yâ Rabbi!

Defter divan açıp, bizim kusurlarımızı mahşer halkına saçıp, bizi mahuup etme yâ Rabbi! Arş-ı A'lâ'nın gölgesinde gölgelendir yâ Rabbi! Defter divan açmadan, bi-gayr-ı hisâb cennetine dahil eyle yâ Rabbi! Havz-ı Kevser'in başına varıp Havz-ı Kevser'den doya doya nûş etmeyi nasib eyle yâ Rabbi! Habîb-i Edîbinin sevdiği ümmet eyle yâ Rabbi! Havz-ı Kevserin başına gelirken, melekler tarafından durdurulup yoldan çevrilenlerden etme yâ

Rabbi! Firdevs-i A'lâ'na lütfunla kereminle dahil eyle yâ Rabbi!

Bi-hürmeti esmâike'l-hüsnâ, ve bi-hürmeti habîbike'l-müctebâ muhammedini'l-mustafâ, ve bi-hürmeti zikrike'l-cemîl, ve bi-hürmeti leyleti mevlidi'n-nebî ve bi-hürmeti esrâri sûreti'l-fâtihah!

....

Müslüman müslümanla musafaha ederse günahları dökülür, birbirlerine muhabbetle bakarsa büyük sevaplar alırlar. Allah-u Teàlâ Hazretleri aramızdaki muhabbetleri takviye eylesin... Şaşıranlarımıza doğru yolu göstersin, hidayet eylesin... Yolunca yürüyenlere tevfîkini refîk eylesin... Bizi dünyada ahirette azîz ve bahtiyâr eylesin... Süedâ ve salihîn zümresine ilhâk eylesin...

Buyurun salât ü selâm getirerek musafahalaşalım:

Allààhümme salli alâââ, seyyidinâââ... muhammedini'n-nebiyyi'l-ümmiyyi ve alâ... aaalihiii, ve sahbihiii, ve sellim...

[Musafahalaşmadan sonra, Halil Necâti Coşan Efendi ayakta dua etti:]

Lâ ilâhe illa'llàhu'l-halîmü'l-kerîm.

Sübhàna'llàhi rabbi'l-arşi'l-azîm...

Ve'l-hamdü lillâhi rabbi'l-àlemîn...

Nes'elüke mûcibâti rahmetik... Ve azàimi mağfiretik... Ve's-selâmete min külli ismin... Ve'l-ganîmete min külli birrin... Ve"l-fevze bi'l-cenneti ve'n-necâte mine'n-nâr...

Allàhümme lâ teda'lenâ zenben illâ gafarte... Ve lâ hemmen illâ ferracte... Ve lâ deynen illâ kadayte... Ve lâ marîdan illâ şefeyte... Ve lâ dàllen illâ hedeyte... Ve lâ hàceten min havâici'd-dünyâ ve'l-âhireti hiye leke rıdan illâ kadaytehâ yâ erhame'r-râhimîn! Yâ erhame'r-râhimîn! Yâ erhame'r-râhimîn!

Yâ Rabbi, idraki ile feyizyâb olduğumuz şu mübarek Mevlid Kandilini Ümmet-i Muhammed ve bizler hakkında müteyemmen ve mübârek eyle... Ümmet-i Muhammed'in selâmet, huzur ve saadetine vesîle eyle...

Nice seneler böyle mübarek gecelere sağlık afiyet üzere erişmeyi nasîb ü müyesser eyle... Cümlemizi süedâ ve sàlihîn zümresine ilhak eyle...

Ve bi-hürmeti seyyidi'l-mürselîn ve bi-hürmeti sûreti'l-fâtihâh!

19. 09. 1991 - İskenderpaşa

06. RAHMET VE CİHAD PEYGAMBERİ

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü lillâhi rabbi'l-àlemîn... Alâ niamihi'z-zàhiretü ve'l-bâtıneh... Hamden kesîren tayyiben mübâreken fîh... Kemâ yenbağî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultànih... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ ve senedinâ ve üsvetine'l-haseneti muhammedini'l-mustafâ... Ve âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn... Emmâ ba'd:

Aziz ve muhterem ve kıymetli ve sevgili kardeşlerim!
Mevlid Kandili geceniz mübarek olsun... Allah-u Teàlâ Hazretleri cümlenize, sevdiklerinizle beraber uzun seneler böyle nice mübarek günlere, kandillere, mânevî nimetlere, saadetlere, mübarek zamanlara, mekânlara ermenizi, iki cihanda aziz ve bahtiyar olmanızı nasib eylesin...
Tarih kitaplarının yazdığına göre, 1422 sene kadar önce, bir ilkbaharın nisan ayının 20. gününde, bir pazar gününü pazartesiye bağlayan gece; yâni *pazartesi gecesi* diyorlar eskiler ona... Çünkü, akşam ezanıyla beraber ertesi günün gecesi başlamış oluyor.
Pazartesi gününe de, *yevmü'l-isneyn* derler Araplar. *Yevmü'l-ehad* pazar günü, *yevmü'l-isneyn* pazartesi günü. İsneyn gecesi, yâni pazartesi gecesi, yâni pazarı pazartesiye bağlayan gecede, gün doğmadan, şu yaşadığımız âleme iki cihan güneşi Muhammed-i Mustafâ SAS Hazretleri doğdu.

Peygamber SAS, şu kâinatın hàlikı ve mâliki ve mutasarrıfı olan Rabbimiz Allah Azze ve Celle Hazretleri'nin eşref-i mahlûkàtıdır. Yâni yarattığı mahlûkatın ihtilafsız, hilafsız, şeksiz, şüphesiz, tereddütsüz en sevgilisi, en şereflisi, en faziletlisi, en üstünüdür. Hem buna Kur'an-ı Kerim şâhid, hem Kur'an'dan evvel indirilmiş kitaplar şâhid... Hem Peygamber SAS Efendimiz,

Allah emretti diye bunu kendi mübarek ağzıyla bizlere ifade eylemiş; hem de Peygamber Efendimiz'den önceki peygamberlerin hepsi Peygamber Efendimiz'i sevmiş, saymış, medheylemiş ve müjdelemiş. Bu da Kur'an-ı Kerim'le sabit...

Yâni, inkâra imkân olmayan hakikatleri söylüyorum. Şeksiz, şüphesiz sağlam delillere dayalı sözleri söylüyorum. Allah-u Teàlâ Hazretleri Kur'an-ı Hakîminin müteaddit ayetlerinde, bizim Peygamberimiz'i daha önceki ümmetlere bildirdiğini, daha önceki peygamberlerin Peygamber Efendimiz'i ümmetlerine tarif ettiğini bildiriyor. *Asdaku'l-kàilîn, sadaka'llahu'l-azîm*... Allah-u Azîmü'ş-Şan Hazretleri'nin Kur'an-ı Kerim'i haktır, sözü haktır, böyledir. İşin aslı, gerçeği, hakikati budur.

a. İbrâhim AS'ın Dua Etmesi

Peygamber SAS Efendimiz'i, Hazret-i Adem Atamız da biliyordu. Peygamber Efendimiz SAS Hazretleri'ni Hazret-i İbrâhim AS da biliyordu. Kader-i ilâhiyi Allah'ın bildirmesiyle, kendisinin nesl-i pâkinden, sulb-ü pâkinden öyle bir Seyyidü'l-evvelîne ve'l-âhirîn geleceğini, Peygamber Efendimiz'in geleceğini o da biliyordu. Bunlar zor şeyler değil... Allah bildirdi mi, rüyada gösterdi mi, ilham etti mi insanın bilmesi mümkün olan; bizim gibi açiz, naçiz kimselerin dahi hayatında küçük misali görülen hadiseler...

İbrâhim AS nasıl dua ediyordu Kur'an-ı Kerim'in ayetlerinde bize bildirildiğine göre:

رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ

رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلاَةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ

مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ (ابراهيم:٣٧)

(*Rabbenâ innî eskentü min zürriyyeti*) “Yâ Rabbi, ben evlât ve çocuklarımdan birisini, onlardan birisi olan İsmâil AS’ı ve annesini; (*min zürriyyeti*) benim zürriyyetimden başka kimseler de var, onlardan bir tanesi olan bu İsmâil AS’ı, annesiyle beraber iskân ettim. , Senin emrin, fermanın üzerine götürdüm, yerleştirdim. (*Bi-vâdin*) Öyle bir taşlık vâdiye ki, (*gayri zî zer’in*) ekin bitmez, içinde bir yeşillik olmayan, taşların arasında bir vâdiye iskân ettim yâ Rabbi...”

(*İnde beytike’l-muharrem*) “Sıradan bir vâdi değil; Allah-u Teàlâ Hazretleri tarafından kudsileştirilmiş, kutsal bir vâdiye... Allah’ın meleklerinin daha evvelden işaretlemiş olduğu bir mahalle... Hazret-i Adem’in ibâdethâne binâ etmiş olduğu bir yere... (*İnde beytike’l-muharrem*) Senin muhterem ibâdethânenin, evinin olduğu o kutsal yere götürdüm yâ Rabbi! Ekin bitmeyen, o taşlar arasındaki o vâdiye bıraktım, sen emrettin diye...”

(*Rabbenâ li-yukîmü’s-salâte*) “İnsanlar namaz kılsınlar diye...

(*Fec'al ef'ideten mine'n-nâsi tehvî ileyhim*) İnsanların gönüllerine bir aşk şevk ver, ziyaret etmek şevki ver, insanlar buraya ziyarete gelsinler." Daha ev yok, çöl orası... (*Ve'rzukhüm mine's-semerât*) Burada bıraktığım şu evlâtlarıma da meyvalar ikram et! (*Leallehüm yeşkürûn*) Bunlara türlü türlü nimetler ver, şükretsinler yâ Rabbi!" (İbrahim, 14/37) dedi, dua etti.

Hatırlarsınız, duymuşsunuzdur: İbrâhim AS boynu bükük, vicdanı, içi üzgün bırakıp giderken, İsmâil AS'ın annesi Hâcer Validemiz sesleniyor arkadan:

"—Yâ İbrâhim, bizi kime bırakıyorsun, nereye gidiyorsun, niçin gidiyorsun? Bak küçük çocuğumla beni bıraktın. Ben bir kadınım. Bu çocuk küçük bir çocuk. Ekin bitmez bir vâdi. Su yok, yiyecek yok, içecek yok. Meskûn bir mahal, meskûn bir mıntıka değil... Evet mukaddes beytin mahalli ama, beytten de bir iz ve emare kalmamış... Sen peygambersin, eb-i rahimsin. Bunu nasıl yaparsın yâ İbrâhim?"

İbrâhim, (*ebün rahîmün*) demekmiş; çok merhametli bir baba...

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لأَوَّاهٌ حَلِيمٌ (التوبة: ١١٤)

(*İnne ibrâhîme leevvâhun halîm*) [Şüphesiz ki İbrâhim AS çok duygulu, çok halim idi.] (Tevbe, 9/114)

"—Çok merhametli bir insanken, gözü yaşlı bir insanken; hilim sahibi, çok ah vah eden, çok duygulu bir insan iken, sen bunu nasıl yapar bırakırsın?"

İnsanın tüyleri diken diken oluyor. Düşünürken, anlatırken, anlarken, dinlerken tüyleri diken diken oluyor.

"—Nasıl yaparsın bunu yâ İbrâhim, nereye gidiyorsun? Üstte güneş, altta çatır çatır kaya... Dükkân yok, ev yok, insan yok; nasıl bırakıp gidiyorsun? Bunu Allah'ın emriyle mi yaptın?"

İbrâhim AS diyor ki:

"—Evet Allah'ın emri, vahyi üzere, böyle işaret olduğu için, ondan sizi buraya bıraktım."

İbrâhim AS'ın sadâkatı böyle. Allah'ın Halîli...

İnsan sevdiklerinden fedakârlık yapmadan, kulluğu belli olmuyor ki... Sevdiklerini infak edecek, sevdiklerini harcayacak, sevdiklerini feda edecek ki, Allah'ı her şeyden daha çok sevdiği anlaşılsın... Sevgili hanımını bırakıyor. Beklediği, özlediği, duasını ettiği çocuğunu bırakıyor oraya... Allah emretti diye.

Yine, Allah rüyamda emretti diye, sevgili oğlunu kuzu gibi kurban etmeye kalkışıyor. Ona da eyvallah diyor, yâni ona da itiraz yok. Allah'ın emirleri, imtihanı... Peygamber büyük peygamber, Allah'ın imtihanı da şiddetli... Herkesin kaldıramayacağı imtihan.

"—Nereye gidiyorsun?"

"—Gidiyorum, Allah emretti."

"—Bizi kime bırakıyorsun?"

"—Allah emrettiği için, Allah'a bırakıyorum, gidiyorum."

"—Eh, mâdem Allah emretmiş, Allah bize yeter." diyor.

O da peygamber hanımı, o da olgun, o da düşünmesini, inanmasını, tevekkül etmesini, yardımın nereden geleceğini bilen mübarek Vâlidemiz. "Eh, mâdem Allah emretmiş, o halde endişem yok!" diyor. Evlâdıyla baş başa kalıyor.

İbrâhim AS aniden kaybolup gidiyor. İyi de nasıl gidiyor? Tayy-ı mekânla mı gidiyor? Süratle mi gidiyor? Yavaş yavaş mı gözden kayboluyor? Kaybolup gidiyor.

İbrâhim AS gitmeden önce:

رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولاً مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ (البقرة:١٢٩)

(*Rabbenâ ve'b'as fîhim rasûlen minhüm*) "Yâ Rabbi, onların içinden peygamber gönder. (*Yetlû aleyküm âyâtike*) Onlara âyetlerini okuyan, onlara hak yolu gösteren peygamber gönder!" (Bakara, 2/129) diye dua ediyor.

Onun için, Peygamber Efendimiz asırlar sonra diyor ki:[31]

دَعْوَةُ أَبِي إِبْرَاهِيمَ ، وَبُشْرَى عِيسَى بِي (حم. طب. عن أبي أمامة)

(*Da'vetü ebî ibrâhim*) "Ben babam, atam İbrâhim AS'ın duasıyım."

İbrahim AS'ın elini kaldırıp da:

"—Yâ Rabbi, sen bunları rızıklarınla rızıklandır! Bu ekinsiz vâdide bıraktım ama sen Rezzak-ı àlemsin, sen bunları rızıklandır... Sen bunları yalnız koyma... Sen bunları

---

[31] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.262, no:22315; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VIII, s.175, no:7729; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.155, no:1140; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.II, s.402, no:1582; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.492, no:3428; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.46, no:113; Heysemî, *Müsnedü'l-Hàris*, c.II, s.867, no:927; Ebû Ümâme RA'dan.

Hàkim, *Müstedrek*, c.II, s.656, no:4174; İbn-i Esîr, *Üsdü'l-Gàbe*, c.I, s.1286; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.I, s.170; Hàlid ibn-i Ma'dân Rh.A'ten.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.511, no:31829; *Câmiu'l-Ehàdîs*, c.XII, s.478, no:12347.

itibarlandır... Sen bunların içinden peygamber çıkart, insanları doğru yola irşad etsinler.” diye dua ediyor.

Yâni Allah’ın bildirmesiyle, ileride olacakları kendisine bildirmiş olmasıyla, yapılabilecek duaları yapıyor. Duası da aynen öyle çıkıyor.

b. İsâ AS’ın Müjdesi

(*Ve büşrâ îsâ bî*) “Hazret-i İsâ’nın müjdesiyim.” buyurdu Peygamber SAS Efendimiz.

Peygamber Efendimiz Hazret-i İsâ AS’ın müjdelediği insan... Nereden belli? Kur’an-ı Kerim buyuruyor ki:

وَاِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِى اِسْرَئِلَ اِنِّى رَسُولُ اللهِ
اِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَىَّ مِنَ التَّوْرَيةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ
يَاْتِى مِنْ بَعْدِى اسْمُهُ اَحْمَدُ (الصف:٦)

(*Ve iz kàle îse’bnü meryem*) “Hani o Meryem Vâlidemiz’in oğlu İsâ AS ne demişti, hatırlayın o günü ki...” buyuruyor Allah-u Teàlâ Hazretleri:

(*Yâ benî isrâil*) “Ey İsrâil oğulları! (*İnnî rasûlü’llàhi ileyküm*) Ben size Allah’ın gönderdiği vazifeli mürsel bir kişiyim, peygamberim. Haber getiren, Allah tarafından gönderilmiş bir kimseyim!”

(*Musaddikan limâ beyne yedeyye mine’t-tevrâh*) “Ben ortaya ters, yeni bir şey çıkartmıyorum; sizin bağlandığınız Mûsâ AS’ın, sevdiğiniz, bildiğiniz peygamberlerin, bağlı olduğunuz kitabın, Tevrat’ın mefhumunu, mânâsını tasdik ediciyim! Tevrat’la size indirilmiş olan ahkâm Allah tarafından indirilmiştir; ben bunu tasdik ediyorum, doğruluğunu ifade ediyorum. Reddetmiyorum, aykırı bir şey çıkartmıyorum. Onu tasdik ediciyim. Binaen aleyh, benden çekinmeyin, bana itiraz etmeyin! Ben de Mûsâ AS gibi,

İbrâhim AS gibi, sizin bildiğiniz, Tevrat'tan sonra tanıdığınız peygamberler gibi, Allah'ın gönderilmiş elçisiyim!"

(*Ve mübeşşiran bi-rasûlin ye'ti min ba'di'smühû ahmed*) "Benden asırlarca sonra bir peygamber gelecek, adı da Ahmed olacak. (*Min ba'di*) Benden sonra gelecek." (*İsmühû ahmed*) Bir Peygamber gelecek diye söylemiyor, adıyla söylüyor. "Adı Ahmed olacak bir peygamber gelecek. Onu müjdeleyiciyim, vazifem o." Bir, eskiyi tasdik; iki, müstakbeli, istikbalde, asırlar sonra gelecek olan peygamberi de size müjdelemek... Neden? Alemlere rahmet...

وَمَا اَرْسَلْنَاكَ اِلاَّ رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ (الأنبياء:١٠٧)

(*Ve mâ erselnâke illâ rahmeten li'l-àlemîn*) [Biz seni ancak alemlere rahmet olarak gönderdik.] (Enbiyâ, 21/107)

Rahmet ne demek? *Rahmet* tabii, acımak demek aslında. Allah CC insanlara acıdığı için, dalâlete düşmesinler, sapıtmasınlar, şaşırmasınlar, yoldan çıkmasınlar, gazaba uğramasınlar, cehennemlik olmasınlar diye acıdığı için, peygamber gönderiyor. Alemlere rahmet olarak...

Tek bir ümmete değil, tek bir şehre değil, tek bir bölgeye değil, tek bir millete değil, tek bir kavme değil, alemlere rahmet olarak Peygamber SAS Hazretleri'ni göndermiş olduğunu, bu âyet-i kerimeden de biliyoruz. Başka âyet-i kerimeler de var.

Her peygamberin vazifesi geldiği zaman:

"—Aman ey bana inanan insanlar, siz ölürsünüz, sizin evlatlarınız dünyaya gelir nesilleriniz ürer. Nesilden nesile bu bilgiyi götürün! Ahir zaman peygamberi, alemlere rahmet olarak bir peygamber gelecek; o geldiği zaman inansınlar, ona tâbi olsunlar, ona yardım etsinler!

لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَلَتَنصُرُنَّهُ قَالَ أَأَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ عَلَى ذَلِكُمْ إِصْرِي قَالُوا

أَقْرَرْنَا (آل عمران:٨١)

(*Letü'minünne bihi ve letensurunnehû. kàle e akrartüm ve ehaztüm alâ zâliküm isri*) [Ona mutlaka inanıp yardım edeceksiniz diye söz almış; "Kabul ettiniz ve bu ahdimi yüklendiniz mi?" dediğinde, (*Kàlû akrarnâ*) "Kabul ettik!" cevabını vermişlerdi.] (Âl-i İmran, 3/81)

Karşılıklı; tamam mı, söz mü, kabul mü diye böyle ümmetlere peygamberlerinin söylediği bir husus.

Kur'an-ı Kerim'de sarih bunlar. Peygamber Efendimiz gelmeden hristiyanların, yahudilerin o alemlere rahmet olan peygamberin geleceğini bekledikleri, kitaplarında bir gerçek. Onların kitaplarında da bir gerçek...

Yâni hiç tahmin etmezsiniz, Orta Asya'da yapılan kazılarda çıkan Budist metinlerinde, Maytrısimit diye onların dilinde, bir büyük kurtarıcının geleceği o kitaplarda da var. Demek ki onlara da hak peygamber göndermiş Allah...

وَإِنْ مِنْ أُمَّةٍ إِلاَّ خلاَ فِيهَا نَذِيرٌ (فاطر:٢٤)

(*Ve in min ümmetin illâ halâ fîhâ nezîr*) [Allah'ın lütfuyla, rahmetiyle îkazcı, haberci, beşîr, nezîr, peygamber gönderilmedik hiçbir kavim yok ki...] (Fâtır, 35/24) Hiç peygamber gönderilmemiş bir kavim olmadığından, demek ki Hintlilere de bir kurtarıcı ahir zaman peygamberi geleceği müjdelenmiş de, onlar da bir Maytırsimit gelecek diye bekliyorlar. Yâni onların Sanskrit metinlerinde ismi böyle geçen bir peygamber.

Hatta *Prophity İn Old Books* isimli İngilizce bir eserde, bütün dinlerin mukaddes kitaplarından böyle bir peygamberin geleceğine dair bilgileri toplamış, kitaba basmış; Sanskritçe'si bu, İngilizce'si bu, şu dilden şu, Yunanca'dan şu, Latince'den bu sayfalarca hangi ümmetlerde, hangi milletlerde böyle rivâyetler varsa toplamış.

Ve İncil kelimesi, *Evangelos* kelimesi, onların dilinde müjde

demek. Abdü'l-ehad Davud diye bir papaz var. Bu önemli bir şahsiyet. Bu İstanbul'a da gelmiş, burada da yaşamış 1900'lü yılların başlarında aslında Süryâni, Ermeni aslından. Onun için Süryânice'yi öğrenmiş, onun için Ermenice'yi öğrenmiş, onun için Yunanca'yı öğrenmiş, Latince'yi öğrenmiş, din tahsili yapmış. Vatikan'a gitmiş, İngiltere'ye gitmiş, çifte çifte doktoralar yapmış, dini tahsilini yükseltmiş.

Ama eski adı neydi? Eski adı Abdü'l-mesih Davud'du. Mesih'in kulu... Yâni onlar İsâ AS'a Mesih dediklerinden, "İsâ'nın kulu" adını koymuş babası. Papaz olarak yetişmiş, profesör olmuş, İran'da profesörlük yapmış, din adamlığı yapmış, kilise idâre etmiş, kilisede hristiyanlara vaazlar vermiş, yaşamış, tecrübe kazanmış, İngilizcesi var, İtalyancası var, Arapçası var, Farsçası var. Derya gibi bir insan Abdü'l-mesih Davud...

Amma incelemelerinin sonunda, hak peygamberin Muhammed-i Mustafâ SAS olduğunu anlamış, hak dinin İslâm olduğunu anlamış, Allah'ın bir olduğunu anlamış... Öyle Abdü'l-mesih falan yok, adını Abdü'l-ehad koymuş. Abdü'l-ehad: Ehad olan Allah'ın kulu... Öyle Mesih'in kulu falan değil, Ehad olan Allah'ın kulu diye adını Abdü'l-ehad koymuş, değiştirmiş. Hakka döndürmüş kendisini. Özünü hakka döndürmüş, İslâm'a girmiş. Çok eserleri var. "*İncil ve Salib*" diye kitabı var. Daha başka eserleri var. Osmanlıca olarak basılmış. Yeni harflerle de basılmış olanları var.

Çok büyük bir âlim. Müslüman oldu müslüman olarak yaşadı. Ondan sonra 1930'lu yıllarda galiba Amerika'ya gitmiş, oradan sonrası biraz karışık. Kilisenin ne yaptığını bilmiyorum yâni. Belki de peşine düşüp de, bir suikast yapılıp yapılmadığını da bilmiyorum.

Diyor ki: "*Evangelos*, yâni *İncil*, müjde demektir. Çünkü Hazret-i İsâ'nın konuşmalarının, irşadlarının, vaazlarının, büyük bir kısmı, gelecek olan peygambere ait müjdeyle geçiyordu. Konuşmaları onunla geçiyordu." Yâni, Hazret-i İsâ, Peygamber Efendimiz'i tebşir etmek için, mübeşşir olarak önceden; gelecek

böyle bir kimse diye çalışmış, en çok böyle çalışmış.

"—Sen o eski kutsal kitaplarda bahsi geçen, çok büyük olan o peygamber misin?" diyorlar Hazret-i İsâ'ya. "Sen o musun? Tevrat'ta geçen, daha önceki kitaplarda geçen, Allah'ın o medhettiği peygamber misin?"

"—Hayır, ben o değilim! Ben onun müjdecisiyim. O benden sonra gelecek! Ondan sonra başka peygamber gelmeyecek." diye ifade ediyor.

Bunu hristiyan alimler bilir, yahudi alimler bilir. İnsaf edenler itiraf da etmişlerdir. Allah'tan korkanlar kendi yanlarındaki bilgiyi saklamayanlar söylemişlerdir.

c. Peygamberlerin Önderi

Peygamber Efendimiz de söylüyor bunları. Niçin söylüyor? Bilgilenin diye söylüyor. Buyurmuş ki meselâ, burada bizim kitabımız, *Râmuzü'l-Ehâdis* hadis kitabımız ya, orada hadis-i şerifler var. Oradan okuyalım şu mübarek akşama uygun olarak.

Buyuruyor ki Peygamber SAS, bir hadis-i şeriflerinde:[32]

أَنَا قَائِدُ الْمُرْسَلِينَ وَلاَ فَخْرَ ، وَأَنَا خَاتَمُ النَّبِيِّينَ وَلاَ فَخْرَ ، وَأَنَا أَوَّلُ شَافِعٍ وَمُشَفَّعٍ وَلاَ فَخْرَ (الدارمى ، كر. عن جابر)

RE. 151/2 (*Ene kàidü'l-mürselîne ve lâ fahra*) Ben bütün peygamberlerin önderi, komutanı ve başbuğuyum. Öğünmek yok, Allah böyle takdir eylemiş. Ben Allah'ın takdirini ifade ediyorum size.

(*Ve ene hâtemü'n-nebiyyîn*) Ben peygamberlerin hatemiyim, sonuncusuyum, mühürlenişi, işin en sonuncusuyum; (*ve lâ fahr*)

---

[32] Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.I, s.61, no:170; Dârimî, *Sünen*, c.I, s.40, no:49; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.456, no:13924; Beyhakî, *el-İ'tikad*, c.I, s.173, no:151; Câbir RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.404, no:31883; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VII, s.31, no:5729.

öğünmek yok. Yâni, Allah beni bu vasıfla tavsif eylemiş.

(*Ve ene evvelü şâfiin ve müşeffain ve lâ fahr*) Mahşer gününde de kendisine ilk defa şefaat imkânı bahşedilecek, şefaat salâhiyyeti verilecek kimse benim. Şefaat ettiği zaman da şefaati kabul olunan, şefaati reddedilmeyecek olan kimse de yine benim; (*ve lâ fahr.*) öğünmek yok!" buyurmuştur.

d. Ademoğullarının Efendisi

Başka bir hadis-i şerifi var arka sayfada, Tirmizî'de hasen hadis diye ve İbni Mâce'de, Ebû Said el-Hudrî Hazretleri'nden rivayet edilmiş. Aynı mânâları ifade ediyor.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[33]

أَنَا سَيِّدُ وَلَدِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، وَلاَ فَخَرَ ؛ وَبِيَدِي لِوَاءُ الْحَمْدِ ، وَلاَ فَخْرَ ؛ وَ مَا مِنْ نَبِيٍ يَوْمَئِذٍ آدَمُ فَمَنْ سِوَاهُ ، إِلاَّ تَحْتَ لِوَائِي ؛ وَ أَنَا أَوَّلُ مَنْ تَنْشَقُّ عَنْهُ الأَرْضُ وَلاَ فَخْرَ ؛ وَأَنَا أَوَّلُ شَافِعٍ وَأَوَّلُ مُشَفَّعٍ وَلاَ فَخْرَ (حم. ت. حسن ، ه. عن أبي سعيد)

RE. 152/2 (*Ene seyyidü veledi âdeme yevme'l-kıyâmeti*) "Ben kıyamet gününde Ademoğlunun efendisiyim, en soylusu, en asaletlisiyim. Dünya asaleti değil âhiret asaleti. Ahirette Ademoğullarının seyyidiyim, (*ve lâ fahr*) öğünmek yok..."

(*Bi-yedî livâü'l-hamd*) "Elimde o mahşer günü hamd sancağı

---

[33] Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.308, no:3148; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1440, no:4308; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.2, no:11000; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XIV, s.398, no:6478; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XIII, s.401, no:7493; Abdullah ibn-i Selâm RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.530, no:31882; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.15, no:11; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VII, s.25, no:5712.

bulunacak, Livâü'l-Hamd bulunacak; (*ve lâ fahr*) öğünmek yok. Bunu öğünmek için söylüyor değilim, gerçek bu."

(*Ve mâ min nebiyyin yevme izin âdemü femen sivâhü illâ tahte livâî*) "Hiç bir peygamber olmayacak ki, o gün benim o *Livâü'l-Hamd* sancağımın altında toplanmış olmasın..." Adem AS dahil ve ondan sonraki peygamberler... Adem AS peygamberlerin evveli, ilk insan, ilk peygamber. Adem AS ve ondan sonraki bütün peygamberler, Peygamber Efendimiz'in Livâü'l-Hamdi altında toplanacaklar.

(*Ve ene evvelü men tenşakku anhü'l-ard*) "Ve *ba'sü ba'de'l-mevt* olduğu zaman, yeryüzünde kabrinden ilk kalkacak olan kişi ben olacağım!" İlk önce kabr-i nebîden Peygamber SAS *ba'sü ba'de'l-mevt't*e kalkacak. (*Ve lâ fahr*) "Bunlar öğünmek için söylenen sözler değil."

(*Ve ene evvelü şâfiin ve evvelü müşeffain ve lâ fahr.*) "İlk şefaat edecek olan benim ahirette ve şefaati kabul olunacak olan benim. Öğünmek için söylemiyorum, bu bana Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin ikramıdır." diye Peygamber SAS Efendimiz bize buyurmuş.

e. Rahmet Peygamberi

Bir başka hadis-i şerifinde buyuruyor ki:[34]

أَنَا مُحَمَّدٌ وَأَحْمَدُ ، أَنَا رَسُولُ الرَّحْمَةِ (ابن سعد عن مجاهد مرسلاً)

RE. 153/4 (*Ene muhammedün*) "Ben Muhammed'im."

Dedesi o ismi koymuş. Demişler ki:

"—Bu isim pek duyduğumuz isim değil. Araplar arasında Hâşim var, bilmem ne var, çeşitli başka isimler var ama, bu rastlanan, bilinen bir isim değil. Bunu nereden koydun, ne demek yâni bu? Niye bu torununa bu ismi koydun?" demişler.

---

[34] İbn-i Sa'd, *Tabakàtü'l-Kübrâ*, c.I, s.105; Mücâhid Rh.A'ten. *Kenzü'l-Ummâl*, c.XI, s.627, no:32167; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.Vıı, s.35, no:5736.

Mâlûm, yetim olarak doğdu Peygamber SAS Efendimiz. Dedesine soruyorlar, "Niye Muhammed adını koydun?" diye. O da:

"—İstedim ki gökte de, yerde de herkes onu öğsün medhetsin, ona hamdetsin, iki cihanda makbul olsun diye; yâni gökte ve yerde makbul olsun diye." bu ismi koyduğunu söylemiş. Tabii Allah ilham ediyor.

Diyor ki Peygamber SAS Efendimiz: (*Ene muhammedün*) Ben Muhammedim! (*Ve ahmedün*) Ben aynı zamanda *Ahmed*'im!" Evet, İncil'de Ahmed adıyla geçiyordu. *Ahmed* de hem çok hamdeden, çok hâmid mânâsına gelir, ism-i fâilin ism-i tafdili olur; hem de hamîd, yâni Mahmud mânâsına ism-i mef'ulün ism-i tafdili olur. Yâni çok medhedilen olur, yine Muhammed mânâsıyla birleşir. Mânâ olarak aynı. O da ism-i tafdil yâni.

Meselâ ne diyoruz: *Ahsen*, en güzel; *atyeb*, en hoş; *ekber*, en büyük... Onun gibi, *Ahmed*; yâni hamde, öğülmeğe, medhedilmeye şayeste en yüce şahsiyet mânâsına... Veyahut; "Allah'a en çok hamdeden, hamda lâyık olduğu şekilde hamd sıfatıyla bilip, öğüp ona o şekilde peygamberlik eden kimse" mânâsına.

(*Ene rasulü'r-rahmeh*) "Ben rahmet peygamberiyim!" Peygamber Efendimiz'i Allah-u Teàlâ Hazretleri alemlere rahmet olarak göndermiş. Kalbine eşsiz, engin, sonsuz rahmet duygusu vermiş. Merhametli, yetimleri kollayan, dullara yardım elini uzatan, insanları affeden, kusurları bağışlayan; eline gelenleri cömertçe harcayan, fakirlerin dertlerine, yaralarına merhem sarmağa çalışan; zâlimlerin zulmünü engellemekte hiç tereddüt göstermeyen... Yâni zâlime dur demek de merhametin icabı. Hem ona merhamet, hem mazluma merhamet... Çünkü, zâlimi zulmünden alıkoymak da, ona yardımdır.

Peygamber SAS Efendimiz bir hadis-i şerifinde ne buyuruyordu:

"—Müslüman kardeşiniz zâlim olsa da ona yardım edin, mazlum olsa da yardım edin!"

"—Yâ Rasûlallah, mazlum olduğu zaman yardım ederiz, yardımına koşarız, kurtaralım! Ama, zâlimken nasıl yardım

edeceğiz?"

"—Onu zulmünden men edersiniz, yaptırtmazsınız zulmünü; o da ona yardımdır. Çünkü, zulmederse günaha girecek, günaha girerse gazaba uğrayacak. O halde zulüm yaptırmayın; o da ona yardımdır.

Onun için, kötülüğü engelleyeceksiniz. Arkadaşınızın kötülüğüne göz yummayacaksınız, yaptırtmayacaksınız, yapma böyle diyeceksiniz. Yâni dünyada, "Yapma böyle, hapse girersin! Yapma böyle, denize düşersin! Yapma böyle, araba altında kalırsın!" diyorsun da, niye "Ahirette cehenneme düşersin!" demiyorsun kardeşine? Yangında yanacağı zaman, ahşap binanın içine kahramanca dalıyorsun da, dumandan boğulacakken baygın vaziyetteki kardeşini omuzunda çıkartıyorsun, yardım ediyorsun da; niye cehenneme düşmesine engel olmaya çalışmıyorsun? Merhametin yok mu?

Ne güzel, bizim bir hâkim arkadaşımız... Zàlim bir akrabası var onun... Zâlim olduğu kesin. Onun kapısına gitmiş. Müslüman, eli tesbihli, yüreği Allah korkusuyla dolu hâkimin, takvâ ehli bir kimse... Ötekisinin mertebesi yüksek. Bu daha genç, dünyevî mertebesi biraz daha aşağıda... Uhrevî mertebesi çok yüksek. Kâfir, mü'minin ayağının tozu olamaz. Gitmiş...

Demiş ki:

"—Ağabey geçen gün tesbih çekiyordum, ibadet ediyordum. Gözüme Allah bir şey gösterdi. Aklıma bir şey geldi. O sorumluluk duygusuyla bugün sana geldim. Müsaade et de anlatayım!

"—E anlat yeğenim!" demiş. "Anlat nedir, ne düşündün bakalım?"

Demiş ki:

"—Ağabey sen de hâkimsin, ben de hâkimim. Sen yüksek hâkimsin, ben orta boylu bir hâkimim. Şimdi senin halini ben biliyorum; inancın yok, zulmün çok, haksızlıkları yapan bir kimsesin... Düşünürken gözümün önüne geldi ki, kıyamet kopmuş, insanlar ayrılıyor cennetlikler, cehennemlikler... Cehennemlikleri zebâniler önlerine katmışlar cehenneme

sürüyorlar. Onların içinde sen de varsın. Önümüzden geçerken şöyle başını kaldırdın, bana baktın. Şöyle bir bakışla baktın ki:

'—Yeğenim, böyle akrabalık, ahbaplık, arkadaşlık, dostluk olur mu? Mâdem işin aslı böyleydi, dünyadayken haber verseydin de ben bu duruma düşmeseydim ya! Yâni, yapılır mı böyle vefasızlık?' gibilerinden yüzüme baktın.

Tabii seni sürüklediler, götürdüler. Ben böyle bir şey düşününce, görür gibi olunca, ürperdim, haklı gördüm bu durumu. Onun için sana geldim. Ağabey Allah'a inan, Allah'ın yoluna gir, zulmü bırak, Allah'ın istediği kul olmaya bak! Hak yola gel, müslüman ol ağabey..." demiş.

Adam etkilenmiş bu sözden. Demiş ki:

"—Yeğenim doğru söylüyorsun! Doğru söylüyorsun ama, içim imanı kabul etmiyor. Kalbim kabul etmiyor." demiş.

Aklı kabul ediyor, kalbi mühürlü... Hâni Allah mühürlüyor ya... Aklı kabul ediyor, "Yeğenim doğru söylüyorsun." diyor. Yeğeninin sözü doğru, ama kalbi mühürlü...

Hani, "Üç cuma namazına gelmeyenin Allah kalbini mühürler." diye hadis-i şerif var ya... Niye biz cumasızlara çatıyoruz? Kimseye çatmak arzumuz yok, hiç kimseyle kavga etmek istemeyiz ama, herkesle de kavga ederiz. Allah'ın rızası için herkesle kavga ederiz. Ama Allah'ın rızası için, kimseyle de kavga etmek istemeyiz. Vursunlar kafamıza alsınlar elimizden ekmeğimizi, gık demeyiz. Allah rızası için sabır da ederiz; Allah rızası için şaha da kalkarız, aman vermeyiz.

f. İnsanların En Şereflisi

Bir başka hadis-i şerifinde Peygamber Efendimiz buyurmuş ki:[35]

---

[35] Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.45, no:111; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.584, no:32044; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VI, s.492.

أَنَا أَشْرَفُ النَّاسِ حَسَبًا ، وَلاَ فَخْرَ ؛ وَأَكْرَمُ النَّاسِ قَدْرًا ، وَلاَ فَخْرَ .
أَيُّهَا النَّاسُ ! مَنْ أَتَانَا ، أَتَيْنَاهُ ؛ وَمَنْ أَكْرَمَنَا ، أَكْرَمْنَاهُ ؛ وَمَنْ كَاتَبَنَا ، كَاتَبْنَاهُ ؛ وَمَنْ شَيَّعَ مَوْتَانَا ، شَيَّعْنَا مَوْتَاهُ ؛ وَمَنْ قَامَ بِحَقِّنَا ، قُمْنَا بِحَقِّهِ . أَيُّهَا النَّاسُ ! جَالِسُوا النَّاسَ عَلَى قَدْرِ أَحْسَابِهِمْ ، وَخَالِطُوا النَّاسَ عَلَى قَدْرِ أَدْيَانِهِمْ ، وَأَنْزِلُوا النَّاسَ عَلَى قَدْرِ مُرُوَّاتِهِمْ ؛ وَدَارُوا النَّاسَ بِعُقُولِكُمْ (الديلمي عن جابر)

RE. 153/3 (*Ene eşrefü'n-nâsi haseben ve lâ fahra, ve ekremü'n-nâsi kadren ve lâ fahra. Eyyühe'n-nâs! Men etânâ, eteynâhü; ve men ekremenâ, ekremnâhü; ve men kâtebenâ, kâtebnâhü; ve men şeyyea mevtânâ, şeyya'nâ mevtâhü; ve men kàme bi-hakkınâ, kumnâ bi-hakkıhî. Eyyühe'n-nâs! Câlisü'n-nâse alâ kadri ahsâbihim, ve hàlitu'n-nâse alâ kadri edyânihim, ve enzilü'n-nâse alâ kadri mürüvvâtihim, ve dâru'n-nâse bi-ukùliküm.*)

(*Ene eşrefü'n-nâsi haseben ve lâ fahra*) "Ben insanların soy sop yönünden en şereflisiyim; öğünmek yok, gerçek bu." Hakikaten Hazret-i Adem'in soyundan insanlar çoğaldıkça, dâimâ en şerefli aileye geçmiş Efendimizin nuru... Nur-u nübüvveti İbrâhim AS'a gelmiş, İbrâhim AS'dan İsmâil AS'a gelmiş ve ne zaman insanlar çoğalıp kavimlere, kabilelere, kollara, boylara ayrılmışsa, en şereflisinden olmuş onun soyunun aileleri...

"Ve ben Hazret-i Adem Atam'a kadar ecdadımın içinden, sülâlemin içinden hep nikâhla gelmişim. Hiç nikâhtan gayrı bir şey vuku bulmuş değil bizim ailemizin içinde..." diyor. Yâni zina ile, gayrimeşru çocukla filan gibi bir durum, asla o nesl-i pakine gölge gelmemiş Peygamber Efendimiz'in. Daima nikâhla ve insanların en şerefli soylarından, boylarından, asırlar geçtikçe

süzüle süzüle gelmiş.

Onun için, Mustafâ adı. *Mustafâ* ne demek? *Musaffâ* gibi, sâfileştirilmiş demek. Süzme bal gibi yâni Peygamber SAS Efendimiz. Öyle gelmiş. (*Ene eşrefü'n-nâsi haseben ve lâ fahra*) "Öğünmek yok, soyca insanların en şereflisiyim!"

(*Ve ekremü'n-nâsi kadren ve lâ fahra.*) "İnsanların en kerîmiyim, kerem sahibiyim; öğünmek yok..."

Böyle söyledikten sonra da hitabı var. Bakalım, hitabını bilmiyoruz, dinleyelim:

(*Eyyühe'n-nâs!*) "Ey insanlar! (*Men etânâ etaynâhü*) Kim bize gelirse, biz de ona gideriz. Bize gelene biz gideriz. (*Ve men ekremenâ ekremnâhü*) Kim bize güzel muamele ederse, biz de ona güzel, kerim muamele yaparız."

(*Ve men kâtebenâ kâtebnâhu*) "Kim bize mükâtebe yaparsa, antlaşma yapar, şu şöyle olsun, bu böyle olsun diye oturup bir yazışma ile bir şey yaparsa, biz de ona aynı muameleyi yaparız.

Biz de ona ahid ve sözde uyarız. O bizim esir kölemizi azâd ederse, biz de onunkini azâd ederiz. O bize herhangi bir güzel tavır, jest gösterse, biz de gösteririz.”

(*Ve men şeyyea mevtânâ şeyye’nâ mevtâhü*) “Kim bizim cenazemize katılır, ‘Allah rahmet eylesin!’ der son vazifeyi yaparsa, biz de onun cenazesine gider, onun cenazesini teşyî ederiz.

(*Ve men kàme bi-hakkınâ kumnâ bi-hakkıhî*) “Kim bizim hakkımızı, hukukumuzu yerine getirirse, bize uygun olan, bize lâyık olan muameleyi yapar ve haklarımızı bize verirse; biz de onun hakkını kabul eder, onun hakkını verir, onun hakkında bir kusur işlemeyiz.”

(*Eyyühe’n-nâs! Câlisü’n-nâse alâ kadri ahsâbihim*) “Ey insanlar! İnsanlarla soylarına göre oturup kalkın! (*Ve hàlitu’n-nâse alâ kadri edyânihim*) Ve insanlarla dindarlıkları ölçüsüne göre ülfet edin, ahbaplığınızı derinleştirin!”

(*Ve enzilü’n-nâse alâ kadri mürüvvâtihim*) “Ve insanları mürüvvetlerine göre muameleye tâbi tutun. (*Ve dâru’n-nâse bi-ukùliküm.*) Ve insanları akıllarınızla, gönlünü alacak bir tarzda, nabzına göre şerbet vererek idare edin! Dirayetle idare edin!” buyurmuş.

Tabii, Peygamber SAS Efendimiz, çeşitli sebeplerden çeşitli şeyleri söylemek durumundaydı.

g. Cihad Peygamberi

Bir hadis-i şerifinde de buyuruyor ki:[36]

أَنَا مُحَمَّدٌ وَأَحْمَدُ ، أَنَا رَسُولُ الرَّحْمَةِ ، أَنَا رَسُولُ الْمَلْحَمَةِ ،

[36] İbn-i Sa’d, *Tabakàtü’l-Kübrâ*, c.I, s.105; Mücâhid Rh.A’ten. *Kenzü’l-Ummâl*, c.XI, s.627, no:32167; *Câmiü’l-Ehàdîs*, c.Vıı, s.35, no:5736.

أَنَا الْمُقَفَّي وَ الْحَاشِرُ ، بُعِثْتُ بِالْجِهَادِ ، وَ لَمْ أُبْعَثْ بِالزِّرَاعِ

(ابن سعد عن مجاهد مرسلاً)

RE. 153/4 (*Ene muhammedün ve ahmedün, ene rasûlü'r-rahmeti, ene rasûlü'l-melhameti, ene mukaffî ve'l-hàşiru, buistü bi'l-cihâdi ve lem üb'asü bi'z-zirâ'.*)

(*Ene muhammedün*) "Ben Muhammed'im, (*ve ahmedün*) ve Ahmed'im. (*Ene rasûlü'r-rahmeti*) Rahmet peygamberiyim. (*ve rasûlü'l-melhameti*) Savaş peygamberiyim de..."

Melhame; savaş demek. Kan dökülmesi demek. Etlerin kanların parça parça bölünmesi, akması demek. *Lahm* et demek. *Melhame* de etlerin, kanların kasap dükkânı gibi yerlere saçıldığı cenk demek. Ceng ü cidâl demek. Yâni, "Rahmet peygamberiyim ama, melhame peygamberiyim de; yâni aynı zamanda savaş peygamberiyim!"

Neden öyle? Rahmet peygamberi olduğu halde, çok merhametli olduğu halde, raûfun rahîm olduğu halde, neden savaş peygamberi Peygamber Efendimiz? Çünkü İslâm akıl, mantık, ölçü ve tabiat dini olduğu için, insan tabiatına uygun olduğundan...

Bazı insan güzel sözden anlar. Bazı insan da anlamaz. Haksızlığa devam eder. Haksızlığa devam edenin çaresi, haksızlığını zorla engellemektir.

Şimdi buyurun Sırpları düşünün! Buyurun Ermenileri düşünün! Biz merhametliyiz, asırlardır Ermenileri kesmemişiz. Yedi asır bizim Osmanlı diyarında yaşamışlar. Paşa yapmışız, Marko Paşa demişiz. Dışişlerinde görev vermişiz. Elçiliklerde oturmuşlar, kalkmışlar. Ticaret yapmışlar, zengin olmuşlar.

Ankara'nın en güzel mahallesi Keçiören Mahallesi, Ermenilerin güzel konaklarıyla; bahçeli, havuzlu, akarsulu konaklarıyla doludur. Yaşamışlar...

Kayserililer bilirler, Kayserinin en güzel yerleri onlarındır.

Başka hangi şehirleri sayayım. Hangi şehri düşünürseniz; Maraş, Adana vs... en güzel mahallelerde oturmuştur. Kilisesine devam etmiştir. Ticaretini yapmıştır, zengin olmuştur. Ve malına, canına dokunulmamıştır. Yedi asır yaşadıkları, soyları kazınmadıkları için, bu gerçeği kimse inkâr edemez.

Ama şimdi onlar yanlarında bir müslümanın yaşamasına, bir minarenin dik durmasına râzı olmuyorlar. Biz yedi asır Yugoslavya'ya hâkim olmuşuz, Balkanlara hâkim olmuşuz. Sırplar kalmış, Hırvatlar kalmış, Bulgarlar kalmış, Macarlar kalmış... Osmanlılar daha 20. Yüzyıl'ın başında çekildiler, şimdi onlar bir tek müslüman bırakmak istemiyorlar. Yaptıklarına bakın; çoluk, çocuk, kadın, erkek... herkesi öldürüyorlar.

Sonra savaşın bir de rezili var, asili var. Biz savaştığımız insanların erkekleriyle savaşmışız; kadınlara dokunmamışız, çocuklara dokunmamışız. Efendimiz'in talimatı öyledir.

"—Kadınlara dokunmayın, çocuklara dokunmayın, ihtiyarlara dokunmayın! Kendi halinde ibadet eden rahiplere dokunmayın, ibadethanelerini yıkmayın! Ağaçları yakmayın, bozmayın!" buyurmuştur.

Ama şimdi tamamen tersi oluyor. O zaman ne gerekiyor? O zaman:

Nush ile uslanmayanı etmeli tekdir,
Tekdir ile uslanmayanın hakkı kötektir!

dediği gibi oluyor şairin. O zaman da savaş şart oluyor.

Şimdi ben savaşı istemiyorum... E şimdi Ermeni saldırırsa ne olacak? Saldırıyor. Yunanlı saldırdı. Ben savaşı istemiyorum demekle olmuyor ki iş. Binaen aleyh, hakkın yerini bulması için, icabında haklı olan insanların kuvvet kullanması tabiat gereğidir. Normaldir yâni, tabîdir. Bunun aksi anormaldir. Her bakımdan kuzu gibi olmak anormaldir. Divâneliktir. Gerektiğinde aslan gibi olmak lâzımdır. Gerektiğinde kuzu gibi, melek gibi olmak lâzımdır.

Onun için, Peygamber Efendimiz hem *Rasûlü'r-rahme*'dir, hem *Rasûlü'l-melhame*'dir. Hem vahiy vardır, mübarek lisanı vardır, tatlı dili vardır, güzel yüzü vardır; hem de belinde kılıcı vardır.

Çok sabretmiştir. Çok ezâ cefâ etmişlerdir, çok sabretmiştir. Yurdundan çıkartmışlardır. Namaz kıldırmamışlardır, üzerine işkembe koymuşlardır, seccadesini pislemişlerdir. Kızını bineğinden düşürüp, hamileyken sakat hale getirmişlerdir. Arkasından mızrakla, atla kovalamışlardır, öldürmeğe kasdetmişlerdir. Ve hayret edersiniz bu uzun mücadelelerden sonra, Peygamber SAS Efendimiz Arabistan yarımadasına hakim olmuştur. Kendisinin öldürdüğü insanlar, yâni müslümanların savaşlarında ölen insanların sayısı aklınızın, hayalinizin almayacağı kadar az; yüz küsür... Ne tahmin ederdiniz? Yüzbinler, milyonlar tahmin ederdiniz.

Bakın, Sırplar iki yüz bin, iki yüz elli bin müslüman kestiler. Bizim Çanakkale Harbinde iki yüz elli bin ile beş yüz bin arasında rivâyetler vardır, şehid verdik biz orada... Yâni karşı taraf öldürdü bizi. Bu memleket bizim memleketimizdi. Saldırdılar, biz de korurken şehid olduk.

Anlatıyorlar da, bir ihtiyar ağlayarak anlatıyormuş bizim bir arkadaşımıza:

"—Niye ağlıyorsun? Çanakkale Harbi deyince niye tüylerin diken diken oluyor? Niye ağlıyorsun?" demişler.

"—Çok acı hatıralarım var, ondan dayanamıyorum." demiş. Ak sakallı... "Bizim Çanakkale'deki birliğimizden bir ben sağ çıktım, bir de falanca sağ çıktı. Hele en sonuncusunda Galatasaray Lisesi'nden bir sınıf savaşa geldi oraya..."

Galatasaray Lisesi'nin mezunları sene sene ayrılırsa, o sene mezunu yok. Çocuklar tam Galatasaray Sultanîsi'nden mezun olmuşlar, Çanakkale Harbine gelmişler. Yâni millet için, din için, iman için cihada gelmişler.

O adam anlatıyor; güle oynaya, ilâhi söyleyerek, marş söyleyerek gelmişler. Toplar patlamaya başlayınca, korkmuşlar zavallıcıklar. Savaş görmüş insan değil ki, tüfek tutmasını

bilmiyorlar. Birbirlerine sarılmışlar, ağlamaya başlamışlar. Adam bunu anlatırken ağlıyor. Ağlaşmışlar, büzülmüşler yâni. O bombalar patladıkça, ölen öldükçe, kalan kaldıkça... Cehennem gibi toplar etrafa hararet saçtıkça, ahlar, vahlar etrafa yayıldıkça...

Sonra içlerinden bir tanesi bir ilâhi söylemeye başlamış. Yâni o korku krizinden sonra hepsi ilâhi söylemişler, kalkmışlar, cesaretlenmişler.

İngilizlerin bombardımanı bittikten sonra, hücumu geliyor, asker çıkartıyorlar. Yâni hallaç pamuğu gibi attıktan sonra, asker çıkartıyorlar. Tabii o askerin çıktığı sırada, bunlar arslanlar gibi saldırmışlar. O ağlayan çocuklar, genç, tıfıl, tıfıl da değil de işte delikanlı... Yâni toy askerler, arslanlar gibi saldırmışlar. Hiç bir kurtulan olmamış. Ömrünün baharında iki yüz elli bin kişi, beş yüz bin kişi...

Bunları neden söylüyorum? Peygamber SAS Efendimiz'in

İslâm'ı Arap yarımadasına, tüm koca diyâra hâkim kıldığı zaman, insan zayiatının azlığına bak! Şu merhamete bakın, şu basirete bakın, şu başarının büyüklüğüne bakın! Kırmadan, ezmeden, öldürmeden —çok azınlığı, çok müstehakları hâriç— bu iş bitmiş. Arap yarımadasından şeytan koğulmuş, imanın bayrağı reksedilmiş, oraya dikilmiş.

Böyle büyük peygamber. Böyle büyük merhametli. Böyle merhametli ama öyle (*rasûlü'l-melhame*) savaş peygamberi. Allah böyle takdir etmiş.

Hindistan mukaddes kitaplarında da bu satırları okudum. Hindistan'da racalar falan var. Onların dinlerini de bilmiyorum, sevmiyorum da, okumuyorum da... Tabii bozulmuş dinler olduğu için, okumak da istemiyorum. Ama onların kitaplarında gördüm ki, "Bir peygamber gelecek, Faran Dağları'nın arasına gelecek, hem de kılıç da kullanan bir peygamber olacak!" diye Hind mukaddes kitaplarında var. Yâni Peygamber Efendimiz'in asrından önce yazılmış kitaplarda var. Asrından, ondan sonra gelen kitaplarda değil. "Şu bölgede şöyle bir peygamber gelecek, kılıç da kullanacak." Şaşırıyorlar, çünkü peygamberin kılıç kullanması olağan değil, alışılmışın dışında olduğundan. Kılıç da kullanan bir peygamber olacakmış diye, hayret ettiklerini okudum.

h. Peygamberlerin Sonuncusu

Sonra, (*Ene'l-mukaffî*) "Ben mukaffîyim." Mukaffî demek, hàtem demek, yâni son demek, en arkadan gelen demek. Peygamber Efendimiz peygamberlerin kervanının en arkasında, en son peygamber olarak gelmiştir. Ondan sonra peygamber yok!

Şimdi batıl bir takım yollar çıktı; Bâbilik, Bahailik falan diye. Bu câhil halkı veyahut başka diyarlardaki câhil milleti, insanları aldatıyorlar. Kendisine kitap verilmiş, kendisi peygambermiş diye iddiayla ortaya çıkıyorlar. Hazret-i Muhammed-i Mustafâ'dan sonra peygamber yok.

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَٰكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ

(الاحزاب: ٤٠)

(*Mâ kâne muhammedün ebâ ehadin min ricâliküm ve lâkin rasûla'llàhi ve hàtemen nebiyyîn*) [Muhammed sizin erkeklerinizden hiç birinin babası değildir. Fakat o Allah'ın rasûlü ve peygamberlerin sonuncusudur.] (Ahzâb, 33/40)

Peygamberlerin sonuncusu, ondan sonra peygamber yok. Kim ondan sonra ben peygamberim diye çıkmışsa yalancıdır, kâfirdir.

Ankara'da bir dükkâna girdim, eski yazıyla oraya yazmış; *Bahaullah*... Okudum, eski yazı biliyorum.

"—Bahaullah kim?" dedim.

"—İşte şu Bâbîlerin, Bahâîlerin lideri olan kimse..."

Osmanlılar yakalamış onu:

"—Sen peygamberim dedin mi?" demişler.

"—Yok canım, ben öyle şey der miyim?" demiş, inkâr etmiş.

Kıbrıs'a sürmüşler, falanca kalede hapsolmuş bilmem ne filan. Ama sonra devam etmiş onun şeyi. Bana vahiy geliyor diye bazı insanları İran'da filan kandırmış. Bugün de Ankara'da, Adana'da belki İstanbul'da misyonerlerin desteğiyle belki ona kanmış, Bâbiliğe, Bahailiğe girmiş insanlar vardır.

(*Hàtemü'n-nebiyyîn*) Peygamber Efendimiz eğriye eğri, doğruya doğru, her şeyi dobra dobra söylemiştir. "Hazret-i İsâ da peygamber değil, Mûsâ da peygamber değil, İbrâhim de peygamber değil, Zekeriyyâ da peygamber değil, Nuh da peygamber değil!" deseydi, hepsinin işi biterdi... Ama öyle demiyor. Hazret-i Adem'in peygamber olduğunu bizim peygamberimiz tasdik ediyor. Nuh AS'ı İbrâhim AS'ı, Mûsâ AS'ı, İsâ AS'ı, Zekeriyyâ AS'ı bizim Kur'an'ımız tasdik ediyor.

كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا (آل عمران: ٣٧)

(*Külle mâ dehale aleyhâ zekeriyye'l-mihrâbe vecede indehâ rızkà*) [Zekeriyya AS onun yanına, Hazret-i Meryem'in yanına, mihraba her girişinde orada bir rızık bulurdu.] (Âl-i İmran, 3/37)

Meryem Vâlidemiz'i hepimiz seviyoruz, Meryem Vâlidemiz diyoruz. Çocuklarımıza Meryem adını koyuyoruz. Kucağımıza alıp seviyoruz, "Benim kızım, Meryem Vâlidemiz gibi dindar olsun!" diyoruz. Çocuğumuza Mûsâ adını koyuyoruz. Çocuğumuza İbrâhim adını koyuyoruz, İsmâil adını koyuyoruz... Neden? İslâm eğriye eğri, doğruya doğru, dobra dobra konuşur da ondan. Hak peygamberse, hak peygamber demiş.

Peygamber Efendimiz'den sonra peygamber gelmeyecek demişse; gelmeyecek... "Geldim, ben varım!" diyen yalancıdır, kâfirdir, oyundur, hiledir, atmadır, tutmadır. Yalancı peygamberler çıkmış her devirde. Yalancı peygamber değil, yalancı mâbudlar çıkmış. Peygamber ne... Ne demiş Firavun:

أَنَا رَبُّكُمُ الأَعْلَى (النازعات:٢٤)

(*Ene rabbükümü'l-a'lâ*) "Ben sizin en yüce rabbinizim!" demiş. (Nâziàt, 2-794) Fesubhànallah...

Başka neler var, öküzler var yanında, sağında, solunda, Oziris, bilmem ne... Mısırlıların çeşitli tanrıları var. Onun için, (*Ene rabbükümü'l-a'lâ*) "Ben sizin en yüksek olan rabbinizim!" diyor.

Horoz şeklinde bir tanrıları var, insan vücudu şeklinde kafası horoz gibi… Mısır Havayolları, o Horus isimli putun kafasını hava yolu amblemi yapmış. Bir Mısırlıya dedim ki:

"—Ya siz Tayyarân-ı Mısıra, yâni Mısır Havayolları'na başka amblem bulamamış mısınız? Gitmişsiniz, firavunlar zamanındaki putlardan birisinin kafasını, oraya amblem olarak almışsınız."

Hani bizim Türk Havayolları'nda şöyle bir ay gibi işarettir. Herkesin kendine göre işareti var. Suud Havayolları'nda yeşil zemin üzerinde (*Lâ ilâhe illa'llàh, Muhammedün rasûlü'llàh*) yazısı var.

Mısır Havayolları'nda Horus isimli putun, mabudun kafası, Tayyarân-ı Mısır'ın amblemi olarak. Yâni çok putlar olduğundan buraya geçtim. Ne demiş o mel'un Mısır hâkimi Firavun:

قَالَ لَئِنِ اتَّخَذْتَ إِلَٰهًا غَيْرِي لَأَجْعَلَنَّكَ مِنَ الْمَسْجُونِينَ (الشعراء: ٢٩)

(*Leini'ttehazte ilâhen gayrî leec'alenneke mine'l-mescûnîn*) [Eğer benden başkasını tanrı edinirsen, and olsun ki seni zindanlıklardan ederim!] demiş. (Şuarâ, 26/29)

"—Eğer benden başka bir tanrıya tapınacak olursanız, inanacak olursanız sizi asarım, keserim, bacaklarınızı, kollarını çapraz doğrarım, sizi hurma ağaçlarında sallandırırım, mahvederim sizi!" demiş.

"—Ne yaparsan yap!" demişler, Mûsâ AS'ın mucizesini görenler.

Demek ki, edepsizliğin en yükseğini kim göstermiş? Firavun

göstermiş, “Ben sizin en yüce rabbinizim!” demiş.

أَلَيْسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ وَهٰذِهِ الأَنْهَارُ تَجْرِي مِنْ تَحْتِي (الزخرف:٥١)

(*E leyse lî mülkü mısra ve hâzihi'l-enhâru tecri min tahtî.*) “Şu benim altımdan akan şu Nil nehri kollarıyla ve sairesiyle, şu Mısır'ın arazileri, mülkleri benim değil mi?” (Zuhruf, 43/51) filan demiş. Hani kimin şimdi? Nerede o saltanat? Firavun gark oldu gitti. O saltanatın yerinde yeller esiyor, şimdi kimler geziyor oralarda...

Hàtemü'n-nebiyyin'den açtık, *mukaffî*'den açtık. Peygamber Efendimiz peygamberlerin kafilesinin en arkasında, en son gelen, ama şerefi en yüksek olan, seyyid-i veled-î Benî Adem, benî âdemin efendisi.

(*Ve'l-hàşiru*) “İnsanları toplayacak olan kimse benim, yâni hàşirim. (*Büistü bi'l-cihâdi*) Ben cihadı yapmakla ba's olundum. Benim İslâm'ı yaymamda takdir-i ilâhi cihad olacak. (*Ve lem üb'as bi'z-zirâ'*) Ziraatle, hayvancılıkla ba's olunmadım. Cihadla ba's olundum.”

Bu da bizim için önemli bir nokta. “Ben cihadla görevlendirilmiş bir peygamberim; öyle ziraatla, tarımla, hayvancılıkla, tavukçulukla, kuşçulukla filan meşgul olacak bir peygamber değilim!” diyor.

Bunlar kendisini anlatırken, bu hadis-i şerifler bir taraftan neyi gösteriyor? Eski kitaplarda Peygamber Efendimiz hakkında verilen vasıfları sayıyor Peygamber Efendimiz SAS, onu gösteriyor.

Muhterem kardeşlerim,

Haşra dek ger söylenirse bu kelâm,
Nice haşr ola, bu olmaya tamam!

dediği gibi, Süleyman Çelebi cennet mekânın. Rasûlüllah'ın hangi

güzel halini anlatalım da hangisini bırakalım! Seçme yapmaya bile hakkımız ve tâkatımız yoktur.

Yalnız Dede Ömer-i Rûşenî Hazretleri vardır, büyük sûfilerden... Bu Mevlanâ Celâleddin-i Rûmî gibi muazzam, manzum tasavvufî eserler yazmış, Ruşeniyye, Halvetiyye büyüklerinden Ruşeniyye şubesini kurmuş olan bir zat. Onun bir güzel ilâhisi, tevşîhi vardır, diyor ki:

Çün doğup tuttu cihân yüzünü hüsnün güneşi,
Kim ola sevmeye bu vech ile sen mâhveşi…

Bunu çok güzel bestelemişlerdir. Tasavvuf musikîsinde bunun çok nefis besteleri vardır. Buna tahmisler yazmışlardır, şerhler yazmışlardır. Mânâsı şu ki:

"Senin güzelliğinin güneşi doğup da, ufuktan cihanı aydınlattığı zaman, senin yüzünün o güzelliğini görüp de, sana âşık olmamak mümkün mü? Kim ola sevmeye bu güzel yüzle seni; yâni mümkün mü seni gördükten sonra, sevmemek?"

i. Peygamber SAS'in Tesiri

Hazret-i Ali RA'a Peygamber Efendimiz'i anlat diyorlar. Çünkü Peygamber Efendimiz'den sonra sahibe-i kiram yaşadı. Ondan sonra Rasûlüllah'a erişmemiş bir nesil geldi. Onlar biliyorlar ki, bu mübarekler Peygamber Efendimiz'in ashabı, Peygamber Efendimiz'i görmüşler, ama kendileri yetişememişler Peygamber Efendimiz'in hayatına; sonradan doğmuşlar. Diyorlar ki:

"—Anlat Rasûlüllah nasıldı? Huyu nasıldı, saçları nasıldı, gözü nasıldı, sîması nasıldı?"

Resim yok, video yok nasıl tarif edecekler? Anlatıyor, anlatıyor da Hazret-i Ali RA'dan gelen rivayette, diyor ki:[37]

---

[37] Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.599, no:3638; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VI, s.328, no:31805; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.148, no:1415; İbn-i Esîr, *Üsdü'l-Gàbe*, c.I, s.15; İbn-i Sa'd, *Tabakàtü'l-Kübrâ*, c.I, s.412; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i*

مَنْ رَآهُ بَدِيهَةً هَابَهُ ، وَمَنْ خَالَطَهُ مَعْرِفَةً أَحَبَّهُ ، يَقُولُ نَاعِتُهُ:

لَمْ أَرَ قَبْلَهُ وَلاَ بَعْدَهُ مِثْلَهُ (ت. ش. هب. عن علي)

(*Men raâhu bedîheten hâbehû*) "Rasûlüllah'ı ömründe ilk kez gören kimse, onu huzuruna girip de yüzüne bir baktı mı, titreme alırdı kişiyi. Onun heybetinden Rasûlüllah'ın peygamberlik heybetinden adam titremeğe başlardı. Kapıdan girdi de Rasûlüllah'a baktı mı, heybeti altında erirdi, titremeye başlardı. (*Men raâhu bedîheten*) Ansızın Rasûlüllah'ı bir defa, ilk gördüğü zaman heybeti tesiri altında kalır, tir tir titrerdi."

(*Ve men haletahû ma'rifeten*) "Kim tanır da Rasûlüllah'ı sohbetine iştirak eder de, konuşmasını dinler de, halini huyunu anlarsa; muhalata ederse, onunla karışır, görüşürse; huyunu, ahlâkını, yaşamını tanırsa; (*ehabbehu*) onu severdi, dayanamazdı, aşık olurdu."

Gördü, dayanamaz artık. Mümkün değil...

Göz gördü, gönül sevdi seni ey yüzü mâhım,
Kurbanın olam, var mı benim bunda günâhım?

Ne yapayım, göz gördü, gönül sevdi. Çare mi var, mecburen aşık olacak tabii. Aşkı deryasına gark olacak, başka çaresi yok. (*Ve men reahû ma'rifeten ehabbehû*) Tanıyıp da sevmemek mümkün değil Rasûlüllah'ı; ancak kalbi mühürlü olanlar müstesna...

Allah nasib etmedi mi, olmuyor. Yâni adım atamıyor insan, elini kaldıramıyor, ayağını kaldıramıyor. *Eşhedü en lâ ilâhe illa'llâh* diyecek, şu parmağını kaldıramıyor.

Amcasına şu sözü söyletemedi:

(*Eşhedü en lâ ilâhe illa'llàh, ve eşhedü enne muhammeden*

Bağdad, c.XI, s.30, no:5699; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.III, s.262; Ebü'ş-Şeyh, *Ahlâku'n-Nebiy*, C.I, s.90, no:84; Hz. Ali RA'dan.

abdühû ve rasûlühû.)

"—Ey amcacığım, sen bana küçüklüğümde baktın. Ey Ebû Tâlip, ey amcacığım, Ey Hazret-i Ali'nin Babası! Bir (*Eşhedü en lâ ilâhe illa'llàh, ve eşhedü enne muhammeden abdühû ve rasûlühû.*) de! Evet namaz kılmadın, oruç tutmadın, şimdi ölüm döşeğindesin, öleceksin, biraz sonra ruhunu teslim edeceksin; bir (*Eşhedü en lâ ilâhe illa'llàh, ve eşhedü enne muhammeden abdühû ve rasûlühû.*) de de, sana şefaat etmeye yüzüm olsun. Allah'ın huzurunda sana şefaat edebileyim. Amcacığım söyle şunu!" dedi.

Söyleyemedi. Bazıları dediler ki:

"—Yâ Rasûlallah, dudakları kıpırdadı, söyledi galiba?" dediler.

"—Ben duymadım." dedi.

Allahu ekber! Allah bizi o *kelimeteyn-i şehadeteyn*'den ayırmasın... Çok mühim o. Allah nasib etmedi mi, olmuyor. Allah bize nasib etmiş söylüyoruz; bu nasibi elimizden almasın... Karganın gak derken peyniri ağzından düşürdüğü gibi, bu imanı elimizden kaybetmeyelim! Tilkilerin aldatmasıyla, öğmesiyle, söğmesiyle, döğmesiyle bu imandan vazgeçmeyelim!

"—Sen arslansın, ağasın, paşasın, ilerisin, ilericisin, devrimcisin, devrimbazsın, düzenbazsın, hokkabazsın... Senin müslümanlıkta ne işin var? 20. Yüzyıl'da bu kitaba inanılır mı?"

Ya ne yapacaksın? Hakka teslim olacaksın. Hak ne ise, ona teslim olacaksın. Hakkı incele, hakka teslim ol! Peygamber Efendimiz diyor ki:[38]

زُلْ مَعَ الْحَقِّ حَيْثُ زَالَ (حب. ك. ع. طب. عن مخول السلمي)

RE. 13/6 (*Zül mea'l-hakkı haysü zâle*) "Hak nereye giderse, sen onunla beraber git, yâni daima hakkın yanında ol!" buyuruyor.

Biz hakkın aşığıyız. Doğruluğun, gerçeğin, hakkın aşığıyız, biz

---

38 İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XIII, s.196, no:5882; Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s.176, no:7276; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XX, s.322, no:763, Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.III, s.137, no:1568; İbnü'l-Esîr, *Üsdü'l-Gàbe*, c.I, s.998; Buhàrî, *Târih-i Kebîr*, c.VIII, s.29, no:2045; İbn-i Hâcer, *el-İsâbe*, c.VI, s.56, no:7854; Mahvel es-Sülemî RA'dan.

dalkavuk değiliz ki. Bizim alnımız açık, mantığımız sağlam, muhakememiz yerli yerinde, zihinlerimiz kuvvetli.

El-hamdü li'llâhi alâ ni'meti'l-islâm... Çok şükür Allah'a... Eski ümmetlerden deliller var, tarihten deliller var, Tevrat'tan, İncil'den deliller var, hristiyanlardan, yahudilerden, Avrupalılardan, Japonlardan, Hintlilerden, Çinlilerden delillerimiz, şahitlerimiz var... Aklımız var, mantığımız var, muhakememiz var... El-hamdü lillah, ondan müslümanız.

Ama edepsizlik yaparsa insan, *bî-edeb* olursa,

Bî-edeb, mahrum geşt ez lütf-ü rab.

"Edepsiz Rabbinin lütfundan mahrum olur." diyor Mevlâna Hazretleri.

Ahmed İbni Ebi'l-Havârî'yi okuduk cumartesi günü. Ne diyor:

"—Allah'a isyanla Allah'ın ikramlarına erişilmez." diyor.

Allah'a mutî olunca erişilir. Hem günah işle, hem Allah'ın rahmetini um... Öyle şey olmaz! Mut'i olursan Allah sana ikram eder. Bir âsi oldu mu, günahkâr oldu mu, edepsiz oldu mu, bî-edeb oldu mu, yüzsüz, arsız oldu mu, iman uçar gider, kaçar gider. İman kuşu göğüs kafesinden kaçar gider, tutamazsın; uçar gider, tutamazsın.

Onun için edepsiz olmayacaksın. Günahkâr olabilir ama edepsiz olmayacak insan, küstah olmayacak, arsız, yüzsüz olmayacak. Hata eder, hatasını anlar tevbe eder. Ama edepsiz, arsız, yüzsüz olmayacak!

Diyor ki: (*Yekùlu nâituhû*) Onu anlatmak isteyen kimse, onu anlatırken der ki: (*Lem era kablehû ve lâ ba'dehû mislehû*) "Onun gibisini ondan önce, ondan sonra hiç görmedim. Önce de görmemiştim, tanıdıktan sonra da etraftaki insanlara bakıyorum, onun gibisi yok! Evvelinde ve ahirinde onun gibisini hiç görmedim." der idi.

Öyle anlatırdı Peygamber Efendimiz'i anlatanlar. Hakîkaten öyleydi. Çok güzeldi Rasûlüllah Efendimiz'in yüzü. Müstesna bir

nuraniyet ile parlıyordu. Onun için, sahabiden birisi diyor ki:

"—Rasûlüllah'ın yüzü, çelik kılıç gibi parlıyordu."

Kılıç parlar ya ay ışığında, kılıcı kaldırırsın pırıldar falan. Ötekisi az buluyor bunu, azımsıyor; diyor ki:

"—Hadi yâ, öyle değil! Rasûlüllah'ın yüzü ay gibiydi, güneş gibiydi." diyor.

Yâni öyle değildi yüzü, şöyle değildi; pırıl pırıl nur saçıyordu. Güldüğü zaman, dişlerinden nurlar saçılıyordu. Gözlerinin güzelliğine doyum olmazdı. Sözü güzel, yüzü güzel, adı güzel, kendi güzel, huyu güzel bir peygamber... Allah'a hamd ü senâlar olsun, Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi ümmetinden eyledi. Hakîkî, has ümmetinden olmayı nasib eylesin...

j. Rasûlüllah Sevgisinin Önemi

Şimdi muhterem kardeşlerim, tabii Rasûlüllah'ı tanımamız lâzım! Peygamber Efendimiz diyor ki:

"—Çocuklarınızı Rasûlüllah'ın sevgisiyle yetiştirin! Tanıtın çocuğunuza Rasûlüllah'ı..."

Peygamber Efendimiz SAS'in sevgisiyle ve Kur'an-ı Kerim sevgisiyle çocuklarımızı yetiştireceğiz. Çocuk Kur'an'ı sevecek, çocuk Rasûlüllah'ı sevecek! O senin sorumluluğun altında... Sen o aşka tanış olacaksın, o aşkı sen yaşayacaksın; çocuğunu da Rasûlüllah'a âşık bir çocuk olarak yetiştireceksin. Lafla değil... Çocuk Rasûlüllah sevgisiyle büyüyecek.

Neden? Peygamber SAS Hazretleri buyuruyor ki, sahih hadis-i şerifinde:[39]

---

[39] Buhàrî, *Sahîh*, c.I, s.14, no:15; Müslim, *Sahîh*, c.I, s.67, no:44; Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.114, no:5013; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.26, no:67; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.177, no:12837; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.397, no:2741; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.405, no:179; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VI, s.23, no:3258; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.129, no:1374; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.534, no:11744; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.355, no:1175; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.29, no:70; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.490, no:17360.

فَوَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ ، لاَ يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى أَكُونَ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ وَلَدِهِ ، وَوَالِدِهِ ، وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ (خ. م. ن. ه. حم. در. حب. ع. هب. عن أنس)

(*Feve'llezi nefsî bi-yedihi*) “Canım elinde olan Allah'a vallâhi, billâhi yeminler olsun ki, (*lâ yü'minü ehadüküm*) sizden biriniz mü'min olmaz; (*hatta ekûne ehabbe ileyhi min vâlidihî ve veledihî ve'n-nâsi ecmaîn*) ben onun yanında ona babasından da, evladından da, bütün sevgili insanlardan da daha sevgili olmadıkça, hakîkî bir müslüman olmaz.”

Şimdi içime, dudağıma geliyor ki, sanki hakiki müslüman yok artık etrafta... Böyle anasından, evlâdından, babasından, sevgilisinden daha çok Rasûlüllah'ı seven kaç tane müslüman gösterebilirsiniz? “Hocam, işte bu!” diye kimi gösterebilirsiniz? Kaç kişi gösterebilirsiniz?

Yunus Emre'ye hayranım diyor ki... Her ilâhîsinde öyle:

Yunus ne eylesin cihanı sensiz?
Sen hak peygambersin şeksiz, gümansız!

Yâni, dünya gözüne görünmüyor. Yunus ne yapsın cihanı sensiz? Sen olmadıktan sonra, bağ olmuş, bahçe olmuş, gül olmuş, bülbül olmuş, aş olmuş, tatlı olmuş ne olacak? Yunus ne eylesin cihanı sensiz?

“*Sen hak peygambersin şeksiz gümansız*.” Tereddütsüz sen hak peygambersin, doğru peygambersin, gerçekten peygambersin! Allah'ın gönderdiği hakîki peygambersin!

Yunus ne eylesin cihanı sensiz?
Sen hak peygambersin şeksiz, gümansız!
Sana inanmayan, gider imansız!

Adı güzel, kendi güzel Muhammed!

Canım fedâ olsun senin yoluna,
Adı güzel, kendi güzel Muhammed!

Kurban edecek kendisini. Yunus'a fırsat versen, insanın kendisini öldürmesi caiz olsa, intihar etmek caiz olsa, onu yapacak. Ama öyle olmayınca; hizmette fedâ ediyorlar.

Canım fedâ olsun senin yoluna... Nasıl olacak? Rasûlüllah'a hizmet edecek.

"—Rasûlüllah önceden yaşamış, nasıl hizmet edecek?"

Rasûlüllah'ın sünnetine hizmet eder, ümmetine hizmet eder, yoluna hizmet eder. Rızasını kazanmak için, canını dişine takar, uğraşır. Öyle yapmışlar, öyle çalışmışlar.

Ey Allah'ım beni senden ayırma,
Beni senin cemâlinden ayırma!
Balığın canı su içinde dirilir;
İlâhî, balığı gölden ayırma!

Yâni, "Ben seni seviyorum. Senin aşkın bir derya gibi. Ben de o deryanın içinde balık gibiyim. Deryadan balık çıktığı zaman çırpınır, çırpınır ölür. Suyun içinde yaşar, dışarıda ölür. Senin muhabbetinin deryasından beni çıkartma Yâ Rabbi! Çırpınıp, çırpınıp ölmeyeyim, o deryada ben yaşayabilirim!" diyor. Allah sevgisi, Rasûlüllah sevgisi içinde.

Bu sevgi olmayınca gerçek müslümanlık olmuyor. O zaman adam, bir acaip müslüman oluyor. Kafasında fötr, boynunda kravat, elinde falanca gazete, camiye giriyor... İmamla uğraşır, vaizle uğraşır, cemaatle uğraşır. Müslümanlığı da kimseye vermez. En iyi müslüman benim der, ötekileri düzeltmeğe çalışır. Kendisi yamuk, başkasını yamuk sanıyor, düzeltmeğe çalışıyor. İşi acayip...

"—Hocam, işte ne yapacaksın; gençler kız arkadaşlarını alırlar, bizim subaşına gelirler burada eğlenirler. Ne yapacaksın, genç,

delikanlı!" diyor.

Günahı hoş görmek olur mu? Günahı hoş görmek, o günaha iştirak etmektir. Bir günahı bir insan tasvib ederse, onu işlemiş gibi günaha girer.

Genç torunları geliyormuş hacı babanın... Bir hacı baba bizi, içinden iyi su çıkan bir bahçesine çağırdı da; hayatımda bir acı hatıradır. Hocamız cennetmekânla beraber gittik biz de... Ben öyle her yere gitmeyi de sevmezdim, biraz efe, biraz dik başlı insandım. Her yere gitmeyi de sevmem ama, Hocamız gitti diye biz de gittik. Adam aksakallı, yetmişi geçmiş, hacı baba, hacca da gitmiş. Ondan sonra:

"—Güzel değil mi bu yer, Hocam?" diyor.

Hocamız cennet mekân, mütebessim:

"—Güzel mâşâallah..." diyor.

İşte çamlar var, iyi su var, sertliği az, kendi özel bahçesinden çıkıyor, doldur doldur iç... Çay yap sat, enfes çayı oluyor. İyi su, İstanbul'da, boğazda, filanca yerde, iyi su fena bir şey mi yâni? Güzel yer, tamam, güzel.

"—İşte bizim torunlar filan da kız arkadaşlarını alırlar, gelirler buraya eğlenirler. Hocam ne yapacaksın, delikanlı..." diyor.

Fesübhânallàh! Yâni günahı tasvib etmek olur mu? Deyneği kafasında parçalayacaksın o torunun!

"—Höt! Seni görmeyeyim buralarda, bacağını kırarım! Bir daha dolaşma!" diyeceksin.

Dedesinden korkacak. Dedesinden korkmuyor. Neden? Dedesi günaha alışmış, günahı hoş görüyor. Yâni günahı başkası yaparsa itiraz edeceksin de, torunun yaparsa memnun mu olacaksın? Böyle müslümanlık mı olur? İşte böyle müslümanlık oluyor. İslâmî bilgi olmayınca Rasûlüllah sevgisi, Allah sevgisi kalbine insanın yerleşmeyince insan hakîki müslüman olamıyor.

Allah bizi o sevgilere mazhar eylesin, hakîkî müslüman eylesin... Yâni sevmediği çok şeyler vardır üzerimizde, bizi ancak o pak edebilir. Bizi sevmediği hallerden, huylardan, sıfatlardan kurtarsın Rabbimiz... Bizi sevdiği kul eylesin...

Şimdi biz çirkefe batmışız, günahlara dalmışız, boynumuzu bükmüşüz, yüzümüz kara, elimiz boş... Dergâhındayız; biliyoruz ki onun dergâhında imkânsız diye bir şey yok... Evet ben çok kusurluyum, çok günahkârım, çok suçluyum ama; dilerse affeder, dilerse ıslah eder, dilerse ihyâ eder; yâni eşkıyâyı evliyâ yapar.

Evliyaullahın menâkıbını okuyoruz, *Tezkiretü'l-Evliyâ* kitabından veyahut *Tabakâtü's-Sufiyye* kitabından veyahut *Hilyetü'l-Evliyâ* gibi muazzam eserlerde... Bu adam kimmiş? Çok büyük evliyâ. Gönül gözü açık, kerâmetleri zâhir, çok büyük zât, bilmem ne... "İyi, güzel, mâşâallah, Allah şefaatine erdirsin!" filân diyoruz. Diyor ki:

"—Evvel halinde dağda yol kesen eşkıya idi."

سبحان من تحير فى صنعه العقول

(*Sübhàne men tehayyera fi sun'ihi'l-ukùl*) Yâni, akıllara hayret veren işleri var Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin.

يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنْ الْمَيِّتِ ويُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنْ الْحَيِّ وَيُحْيِ الأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَ كَذَلِكَ تُخْرَجُونَ (الروم:١٩)

(*Yuhricu'l-hayye mine'l-meyyiti ve yuhricu'l-meyyite mine'l-hayyi ve yuhyi'l-arda ba'de mevtihâ ve kezâlike tuhracûn.*) [Ölüden diriyi, diriden de ölüyü o çıkartıyor; yeryüzünü ölümünün ardından o canlandırıyor. İşte siz de kabirlerinizden böyle çıkartılacaksınız.] (Rûm, 30/19) Ölüden diri çıkartıyor, kàdir Mevlâm, her şeye kàdir...

Onun o kudretine inandığımız için, bir de Erhamü'r-râhimîn'liğini duyduğumuz için, diyoruz ki:

"—Yâ Rabbi sen her şeye kàdirsin! Şu bizim, ıslah olmaz diye bir halimiz yok, sen lütfunla ıslah eyle... Bizde sevmediğin ne gibi kötü sıfatlar varsa, bizi onlardan pâk eyle... Rahmetinin deryâsına daldır, yu, yıka, temizle bizi, pâk eyle... Bundan sonra iyi kulun olalım yâ Rabbi! Şimdiye kadar günah işledik, bundan sonra sevap işleyelim... Şimdiye kadar âsi olduk, bundan sonra mutî olalım... Yâ Rabbi, bizi sana isyan ettirme! Yâ Rabbi, bizi seni bilmeyen, senin yolunda gitmeyen cahillerden, gafillerden eyleme!"

Muhterem kardeşlerim! Allah-u Teàlâ Hazretleri Habîb-i Edibi hürmetine, şu mübarek gece hürmetine, şu güzel vesîle hürmetine, bizi her türlü kötü huylardan, sıfatlardan, amellerden, fikirlerden, düşüncelerden korusun, kurtarsın ve pâak eylesin... İçimizi dışımızı nurlandırsın... Kalbimizi canlandırsın, gönlümüzü ihyâ eylesin... Gönlümüzü ma'rifeti nuruyla aydınlatsın...

Bundan sonraki ömrümüzü, şu andan sonraki ömrümüzü de Rasûl-ü Edîbinin sünnet-i seniyyesini bilen ve ona sımsıkı sarılan, o yolda yürüyen, böylece şehid sevapları kazanan kullarından eylesin... "Ümmetimin fesada uğradığı zamanda, sünnetime sarılıp onu ihyâ edenlere yüz şehid sevabı veya şehid sevapları

verilecek!" diye Peygamber Efendimiz'in müjdesi vardır; biz sünnetine sarılalım!

Kıyafetimizi Peygamber Efendimiz'in sünnetine döndürelim! Yüzümüzü Peygamber Efendimiz'in sünnetiyle süsleyelim! İşimizi Rasûlüllah'ın emrettiği şekilde yapalım! Kazancımızı Peygamber Efendimiz'in tavsiye ettiği üzere yapalım! Rasûlüllah'ın sevgisini, rızasını, iltifatını, teveccühünü kazanmağa çılışalım! İçimize Rasûlüllah'ın sevgisinin yerleşmesi için gerekli tedbirleri alalım!

Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi, Ümmet-i Muhammed'in kıyamete kadar bir grubu bozulmadan kalacak, hakkı tutacak, hakka hizmet edecek diye bildirdiği, bozulmayan zümresinden eylesin... Bid'atlardan, haramlardan, günahlardan korusun... Sünnet-i seniyyeyi anlayıp, onu başkalarına anlatan ve Ümmet-i Muhammed'e güzel hizmet eden, böylece Peygamber Efendimiz'in ayrıca iltifatını kazanan kullarından eylesin...

Evvelki münasebetlerde de söylediğim bir hadis-i şerifi, beni çok duygulandırdığı için nakletmek istiyorum. Peygamber SAS Hazretleri buyurdular ki:[40]

وَدِدْتُ أَنِّي لَقِيتُ إِخْوَانِي . قَالُوا : يَا رَسُولَ اللهِ ، أَلَسْنَا إِخْوَانَكَ ؟ قَالَ: أَنْتُمْ أَصْحَابِي ، و إِخْوَانِي قَوْمٌ يَجِيئُونَ مِنْ بَعْدِي يُؤْمِنُونَ بِي وَلَمْ يَرَوْنِي (كر. عن البراء)

RE. 459/10 (*Vedidtü ennî lakîtü ihvânî*) "Keşke ben ihvânıma kavuşsam diye içim istiyor, seviyor, öyle sevdim."

---

[40] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.155, no:12601; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXX, s.139; c.LIV, s.172, no:11430; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.V, s.275; Berâ ibn-i Âzib RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.184, no:34586; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXII, s.441, no:25265.

İhvan Arapça'da kardeşler demek. Ne olaydı kardeşlerime kavuşup görseydim. Ah edip temenni ağzından sadır oldu.

(*Kàlu*) Sahabe-i kiram dediler ki:(*Yâ rasûla'llàh, elesnâ ihvânek*) "Biz senin ihvanın değil miyiz, kardeşlerin değil miyiz yâ Rasûlallah?"

(*Kàle: Entüm ashàbî*) Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki: "Siz benim ashabımsınız. (*Ve ihvanî kavmün yecîûne min ba'dî*) Benim ihvanım, benden sonra gelen öyle kimselerdir ki, (*yü'minûne bî ve lem yerevnî*) bana inanırlar, beni görmeden... Onlar asıl benim ihvanımdır."

Onların böyle görmedikleri halde iman edip de, yolunca yürümelerinden duygulanmış da, "Ben de ah onlara kavuşsam!" diye Rasûlüllah Efendimiz böyle arzusunu ızhâr eylemiş.

Ashab-ı kiram, Rasûlüllah'ın sohbetine eren, onu görmek şerefine nail olan kimseler. Onlar hakkında da buyurmuşlar ki:[41]

أَصْحَابِي كَالنُّجُومِ ، بِأَيِّهِمُ اقْتَدَيْتُمُ اهْتَدَيْتُمْ (ق. والديلمي عن ابن عباس ؛ عبد بن حميد عن ابن عمر)

(*Ashàbî ke'n-nücûm*) "Benim ashabım yıldızlar gibidir. (*Bi-eyyihim iktedeytüm ihdeteytüm*) Onlardan hangisine iktida ederseniz, uyarsanız hidayet bulursunuz."

Peygamber SAS Efendimiz: [42]

---

[41] İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.II, s.137, no:594; Câbir RA'dan.

Keşfü'l-Hafâ, c.1, s.147, no:381; *Hulâsatü'l-Bedri'l-Münîr*, c.2, s.431, no: 2868.

[42] İbn-i Hacer, *Tahlîsu'l-Hayr*, c.IV, s.204, no:2130; İmran ibn-i Husayn RA'dan.

Lafız farkıyla: Buhàrî, *Sahîh*, c.II, s.938, no:2509; Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.1962, no:2533; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.695, no:3859; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.378, no:3594; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XVI, s.205, no:7222; Bezzâr, *Müsned*, c.V, s.180, no:1777; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.122, no:20174; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VII, s.126; İbn-i Abdi'l-Ber, *el-İstîàb*, c.I, s.4; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XII, s.52; Dâra Kutnî, *İlel*, c.V, s.187; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.IL, s.52; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

خَيْرُ الْقُرُونِ قَرْنِي ، ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ ، ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ (خ. م. ت. حم.
حب. ق . حل. خط. كر. عن ابن مسعود ؛ ت. حم. حب. ك. طب.
ش . عن عمران بن حصين ؛ ت. عن عمر ؛ حم . حب . طب . ش.
طح . حل. عن نعمان بن بشير ؛ ك. طب. ش. وعبد بن حميد عن
جعدة بن هبيرة ؛ طس. عن أبي هريرة)

(*Hayru'l-kurûni karnî, sümme'llezîne yelûnehüm, sümme'llezîne yelûnehüm.*) "Devirlerin en hayırlısı benim asr-ı saâdetimdir ve benimle beraber olan insanlardır, yânî sahabedir. (*Sümme'llezîne yelûnehüm*) Sonra onlardan sonra gelenlerdir, yâni tâbiîndir. (*Sümme'llezîne yelûnehüm*) Sonra onlardan sonra gelenlerdir, yâni tebe-i tâbiîndir."

Yâni, "En hayırlı devir, benim devrimdir. Ben ve ashabımın yaşadığı devirdir. Benim ihvanım dediğim, benden sonraki zamanda gelip, beni görmeden bana aşık olanlardır. Beni görmek

---

Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.500, no:2221; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.426, no:19833; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XVI, s.212, no:7229; Hàkim, *Müstedrek*, c.III, s.535, no:5988; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XVIII, s.212, no:526; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VI, s.404, no:32410; Umran ibn-i Husayn RA'dan.

Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.549, no:2303; Taberânî, *Mu'cemü's-Sağîr*, c.I, s.220, no:352; Hz. Ömer RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, Müsned, c.IV, s.267, no:18374; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XV, s.121, no:6727; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.II, s.27, no:1122; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VI, s.404, no:32413; Tahàvî, *Şerhü'l-Maànî*, c.IV, s.152, no:5673; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.IV, s.125; Heysemî, *Müsnedü'l-Hàris*, c.II, s.940, no:1036; Nu'man ibn-i Beşîr RA'dan.

Hàkim, *Müstedrek*, c.III, s.211, no:4871; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.II, s.285, no:2187; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VI, s.404, no:32408; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.148, no:383; Şeybânî, *el-Âhad ve'l-Mesânî*, c.II, s.47, no:726; İbn-i Esîr, *Üsdü'l-Gàbe*, c.I, s.180; Ca'de ibn-i Hübeyre RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V, s.335, no:5475; Ebû Hüreyre RA'dan.

Keşfü'l-Hafâ, c.II, s.245, no:1265; RE. 280/5.

için mallarını, mülklerini, ana babalarını, evlatlarını fedâ etmeye âmâde olanlardır. İhvanım onlardır. Onlara kavuşmayı özlüyorum!” buyurdu.

Allah bizi Rasûlüllah’ın ihvanından eylesin... Özlediği kimselerden eylesin... Bir ölçü, her halde Rasûlüllah hakkında da doğrudur. Peygamber Efendimiz diyor ki:

“Allah’ın indinde mertebeniz, dereceniz, kadriniz, kıymetiniz nedir? Allah sizi seviyor mu, sevmiyor mu? Ne kadar seviyor? Az mı seviyor, çok mu seviyor? Bunu anlamak istiyorsanız, bunun ölçüsü sizin içinizdeki Allah sevgisidir. Siz Allah’ı seviyorsanız, Allah da sizi seviyor. ”

Hadis-i kudsîde buyruluyor ki: [43]

قَالَ اللهُ تَعَالَى: أَنَا عِنْدَ ظَنِّ عَبْدِي بِي ، فَلْيَظُنَّ بِي مَا شَاءَ

(ابن أبى الدنيا ،والحكيم ، حب. عد. طب. ك. ق. وتمام

عن واثلة ؛ والشيرازي في الألقاب عن أنس)

RE. 328/10 (*Kàle’llàhu azze ve celle: Ene inde zanne abdî bî*) “Aziz ve Celîl olan Allah buyurur: Ben kulumun hakkımdaki zannına göreyim, nasıl zannederse ben öyleyim. (*Felyezunne bî mâ şâ’*) Bana nasıl isterse, öyle zan beslesin!”

Hadis-i kudsî böyle. Allah’ın kuluna muamelesi, kulunun muamelesine göre, kulunun Allah’a ibadetine göre... Kul Allah’ı

---

[43] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.491, no:16059; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.395, no:2731; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.402, no:633-635; Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s.268, no:7603; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.II, s.6, no:1006; Taberânî, Müsnedü’ş-Şâmiyyîn, c.II, s.384, no:1546; İbn-i Ebi’d-Dünyâ, *Muhtadırîn*, c.I, s.31, no:16; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.318, no:909; Abdullah ibn-i Mübârek, *Müsned*, c.I, s.40, no:39; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XV, s.373, no:1841; Vâsile ibn-i Eska’ RA’dan.

Mecmaü’z-Zevâid, c.III, s.57, no:3887; *Keşfü’l-Hafâ*, c.II, s.888, no:1894; Münâvî, *el-Ehàdîsü’l-Kudsiyye*, c.I, s.38, no:72; *Câmiu’l-Ehàdîs*, c.XV, s.50, no:14946.

seviyorsa, Allah da kulu seviyor. Kul Rabbini zikrediyorsa, Rabbi de kulunu zikrediyor. Ayet-i kerimeyle sâbit:

فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ (البقرة:١٥٢)

(*Fe'zkürûnî ezkürküm*) [Öyle ise siz beni anın ki, ben de sizi anayım!] (Bakara, 2/152) buyruluyor.

Bir hadis-i kudsîde buyruluyor ki:[44]

أَنَا جَلِيسُ مَنْ ذَكَرَنِي.

(*Ene celîsü men zekeranî*) "Ben Azimü'ş-şan, beni zikredenin yanında olurum, meclisinde olurum, bulunduğu yerde onunla beraber olurum." Buyuran Allah-u Teàlâ Hazretleri...

Mekândan münezzeh alemlerin Rabbi ama, işte böyle...

Sonra:

"—Eğer kulum bana bir karış gelirse, ben ona bir arşın gelirim... O bana bir arşın gelirse, ben ona bir kulaç gelirim... O bana yürüyerek gelirse, ben ona koşarak giderim... Yâni, ondan bir gayret olsun, ben ondan kat kat fazlasını ona ihsan ederim." diyor.

Demek ki, Allah sevgisi ve Allah tarafından sevilmenin ölçüsü bu olduğuna göre, bu ölçü, Rasûlüllah için de sanıyorum aynı ölçüdür. Rasûlüllah'ın seni sevip sevmediğini merak ediyorsan, Rasûlüllah'ın sevgisi ve muhabbetiyle senin gönlün ne alemde, onu bir yokla... Ne kadar seviyorsun?

"—Seviyorum..."

Ne kadar seviyorsun, gerçekten mi seviyorsun, gerçek mi seviyorsun?

Bir hadis-i şerifte şöyle bildiriliyor:[45]

---

[44] Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.I s.451, no:680; Ka'bü'l-Ahbar'dan.

جَاءَ رَجُلٌ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللهِ، إِنِّي لَأُحِبُّكَ! فَقَالَ: انْظُرْ مَاذَا تَقُولُ! قَالَ: وَاللهِ إِنِّي لَأُحِبُّكَ! ثَلَاثَ مَرَّاتٍ، فَقَالَ: إِنْ كُنْتَ تُحِبُّنِي، فَأَعِدَّ الْبَلَايَا، إِنَّ الْبَلَايَا أَسْرَعُ إِلٰى مَنْ يُحِبُّنِي مِنَ السَّيْلِ إِلٰى مُنْتَهَاهُ (حب . ت . هب . عن عبد الله بن المغفل)

(*Câe racülün li'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve sellem, fekàle*) Birisi Peygamber SAS Hazretleri'ne geldi ve dedi ki:

(*Yâ rasûla'llàh, innî leühibbuke*) "Yâ Rasûlallah, muhakkak ki ben seni seviyorum!"

Peygamber SAS Efendimiz de dedi ki:

(*Ünzur mâ zâ tekùl*) "Ne söylediğine dikkat et! Gerçekten seviyor musun?"

(*Va'llàhi innî leühibbuke*) "Allah'a yemin olsun ki, gerçekten ben seni seviyorum!" dedi. (*Selâse merrât*) Üç kere tekrarladı.

(*Fekàle*) Bunun üzerine Peygamber SAS Efendimiz şöyle buyurdu:

(*Feeidde'l-belâyâ*) "O zaman gelecek belâlara, sıkıntılara hazırlan! (*İnne'l-belâyâ esrau ilâ men yuhibbunî mine's-seyli ilâ müntehâhu*) Çünkü, belâların beni seven kimseye gelmesi; selin, durak yerine akması gibi hızlıdır. Beni seven insanlara, dağdan selin geldiği gibi, güldür güldür sıkıntılar gelir." buyurdu.

....

---

[45] Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.351, no:2273; İbn-i Hibban, *Sahîh*, c.VII, s.185, no:2922; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.173, no:1471; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VII, s.218; Taberî, *Tehzîbü'l-Âsâr*, c.Vı, s.10, no:2526; Abdullah ibn-i Mugaffel RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.471, no:16600; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VII, s.228, no:6187.

k. Dua

Sübhâne rabbiye'l-aliyyi'l-a'le'l-vehhâb...

El-hamdü lillâhi hakka hamdihî, ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Allahümme yâ Rabbenâ, yâ Rabbenâ, yâ Rabbenâ! Yapmış olduğumuz ibadetlerimizi, taatlerimizi, namazlarımızı, niyazlarımızı, oruçlarımızı, hayrât ü hasenâtımızı, zikr ü tesbihàtımızı, hatm-i hâcegânımızı; kardeşlerimiz tarafından çeşitli güzel niyetlerle okunmuş olan Kur'an-ı Kerim hatimlerini, yâ Rabbi lütfunla, kereminle kabul eyle...

Hàsıl olan ücûr u mesûbâtı, evvelâ Peygamber Efendimiz Muhammed-i Mustafâ —*aleyhi efdalü's-salâvât ve ekmelü't-tahiyyât ve't-teslîmât*— Hazretleri'ne hediye eyledik, şu anda vâsıl eyle yâ Rabbi! Peygamber Efendimiz'i, bu sâlât ü selâmları, hatimleri okuyan, zikirleri yapan kardeşlerimizden ve bizlerden, cümlemizden hoşnut eyle yâ Rabbi! Peygamber Efendimiz'in iltifatına, rızasına, şefaatine, sevgisine ermeyi cümlemize nasib eyle yâ Rabbi!

Peygamber Efendimiz'in sünnet-i seniyyesini öğrenip, Peygamber Efendimiz'in sünnetini ihyâ eyleyip, hayatımızda tatbik eyleyip, şehid sevapları kazanmayı cümlemize nasib eyle yâ Rabbi! Bid'atlardan bizleri uzak eyle yâ Rabbi!

Peygamber-i zîşânımızın o mübarek, tertemiz, yıldız emsâli ashâb-ı kirâmının, ezvâc-ı tâhirât, ümmehât-ı mü'minîn vâlidelerimizin, evlâd-ı Rasûlüllah, Peygamber Efendimiz'in mübarek zürriyet-i tayyibesinin, Peygamber Efendimiz'in mübarek halifelerinin ve mânevî yolunu devam ettiren verese-i nebî, ulemâ-i muhakkikîn, mürşidîn-i kâmilîn olan cümle evliyâullah ve şeyhimiz Muhammed Zâhid-i Bursevî'ye kadar turûk-u aliyyelerimiz silsilelerinden güzeran eylemiş olan sâdât u meşâyihimize; ve o mübareklere tâbî olan, onların terbiyelerinden

geçmiş olan halifelerinin, müridlerinin ruhlarına ayrı ayrı hediye eyledik vâsıl eyle yâ Rabbi!

Yâ Rabbi, senin sevdiğin ne kadar sevgili kulların, evliyâ ü mukarrabînin varsa, sàlih kulların varsa, onların ruhlarına hediye eyledik vâsıl eyle yâ Rabbi! O sevgili, mübarek, yüce kullarının mânevî yardımlarına, himmetlerine, teveccühlerine, iltifatlarına bizleri nâil eyle yâ Rabbi! Bizi onlarla haşreyle yâ Rabbi!

Ahirete göçmüş olan, ta ilk zamanlara kadar müslüman ecdâd ü ceddât, akraba u taallûkàt, âbâ u ümmehâtımız, ihvân u yârânımızın, evlâd ü zürriyyâtımızın ruhlarına da ayrı ayrı hediye eyledik vâsıl eyle yâ Rabbi! Ruhlarını şâd eyle yâ Rabbi! Kabirlerini cennet bahçesi eyle yâ Rabbi!

Şu diyarlarda medfun bulunan sahabe, evliyâ ve sàlihlere de hàssaten hediye eyledik, vâsıl eyle yâ Rabbi! Beykoz'da makamı bulunan Yûşâ AS'a, Eyüp'te türbesi bulunan Ebû Eyyûb el-Ensàrî Efendimiz Hazretleri'ne; ve İstanbul'da medfun bulunan sahabe, tabiîn ve diğer sàlihînin ervâhına; ve hàssaten hocamız, şeyhimiz Muhammed Zâhid-i Bursevî'ye hediye eyledik vâsıl eyle yâ Rabbi!

Şu diyarları senin yolunda cihad ederek fethetmiş olan, cennet mekân Fâtih Sultan Muhammed Han Hazretleri'ne, ve onun hadis-i şerifle medhedilmiş bulunan mübarek ordusu mensublarına; ve bu cihadları yaparken şehid olanların ve gàzi kalanların ruhlarına hediye eyledik vâsıl eyle yâ Rabbi!

Yâ Rabbel-àlemîn, bu iyi kullarından ayrı bizim daha başka tanıdığımız, tanımadığımız mü'min kardeşlerimize de, kusurlu da olsa, günahkâr da olsa lütf u kereminle tecellî eyle yâ Rabbi! Şu mübarek kandil gecesinde onların da ruhlarını şâd eyle yâ Rabbi! Azabları olanların azablarını def ü ref ü izâle eyle yâ Rabbi! Seyyiatları olanların seyyiatını hasenâta döndür yâ Rabbi!

Yâ Rabbe'l-àlemîn, biz yaşamakta olan, imtihanı devam eden mü'min kullarına da tevfîkını refîk eyle... Yâ Rabbi bize her şeyden önce Kur'an-ı Kerim yolunda, Peygamber Efendimiz'in

yolunda yürümeyi nasib eyle yâ Rabbi! Basîretimizi güşâde eyle yâ Rabbi! O basîretimizle hakkı hak olarak görüp, ona uymayı nasîb eyle yâ Rabbi! Ahir zamanın fitneleri çoğaldı yâ Rabbi, bâtılı bâtıl görüp, teşhis edip, anlayıp, ondan korunmayı da nasîb eyle yâ Rabbi! Hàssaten Mesîhî Deccal'ın fitnesine uğratma yâ Rabbi!

Dininden saptırma yâ Rabbi! Ayaklarımızı doğru yoldan kaydırma yâ Rabbi! İzzetten sonra zillete uğratma yâ Rabbi! Kabul olmuşken dergâhtan koğdurma yâ Rabbi! Bizi ve zürriyetlerimizi, imandan sonra küfre düşürme yâ Rabbi! Dedelerimizin bize emanet eylediği şu mübarek beldeleri, şehidlerin kanlarını dökerek, senin yolunda cihad ederek fethettikleri bu diyarları, bizim kusurlarımızdan dolayı kâfirlerin eline geçirtme yâ Rabbi!

Yahudilerin bozulduğu, hristiyanlığın bozulduğu gibi, müslüman cemaati bozma yâ Rabbi! Mağdùbi aleyhim ve dàllîn zümresi haline getirme yâ Rabbi!

Yâ Rabbe'l-àlemîn, bizi haramlardan ve günahlardan koru... Şeytanın şerrinden, nefsin şerrinden koru yâ Rabbi!

Dünyanın ve ahiretin bildiğimiz bilmediğimiz her türlü hayırlarını, senin lütf u kereminden, biz lâyık olmasak dahi, Ekremü'l-ekremîn olduğun için niyaz ediyoruz, bizlere ihsân eyle yâ Rabbi!

Dünyanın ve ahiretin her türlü şerlerinden sana sığınıyoruz yâ Rabbi! Senden de sana sığınırız yâ Rabbi! Senin gazabından senin rahmetine iltica ederiz yâ Rabbi! Bize rahmetinle muamele eyle yâ Rabbi!

Cümlemize helâl, hayırlı, temiz kazançlar nasîb eyle yâ Rabbi! Göz ve gönül tokluğu ver yâ Rabbi! Haramlara göz diktirme yâ Rabbi! Harama el uzattırma yâ Rabbi! Haram lokma yedirme yâ Rabbi! Günahlara bulaştırma yâ Rabbi! İmanımızı zayıflatma yâ Rabbi!

Evlatlarımızı, ailelerimizi, nesillerimizi, zürriyetlerimizi de lütfunla, kereminle ıslah eyle yâ Rabbi! Onlara karşı

vazifelerimizi güzel yapmayı nasîb eyle yâ Rabbi! Onları mü'min-i kâmiller olarak yetiştirmeyi nasîb eyle yâ Rabbi!

Mü'minlerin arasındaki tefrikaları izâle eyle yâ Rabbi! Mü'minlerin gönüllerini birbirleriyle cem ve te'lif eyle yâ Rabbi! Kâfirlerin birliklerini mahv u perişan eyle yâ Rabbi! Müslümanların aleyhinde kurdukları hile ve desîseleri kendi aleyhlerine döndür yâ Rabbi!

Müslümanlara zulmeden kâfir ve zàlimlerin kendilerini, karılarını ve çocuklarını, mallarını ve diyarlarını müslümanlara ganimet ver yâ Rabbi! Müslümanların ahını zàlimlerden, bu dünyada da al yâ Rabbi! Müslümanlara da, aleme de, ibret-i alem olacak şekilde göster yâ Rabbi!

Yâ Rabbe'l-àlemîn, Habîb-i Edîbin hürmetine, Kur'an-ı Hakîmin hürmetine, okunan hatimler hürmetine, çekilen zikirler hürmetine, salât ü selâmlar hürmetine, İsm-i A'zamın hürmetine, Esmâ-i Hüsnân hürmetine dualarımızı kabul eyle... Reddetme yâ

Rabbi! Duaların kabul olması şartlarına sahip olmasak da, reddetme yâ Rabbi! Bizi o şartlara sahip eyle yâ Rabbi!

Bi-hürmeti esmâike'l-hüsnâ ve habîbike'l-müctebâ ve bi-hürmeti esrârı sûreti'l-fâtihah!

....

Evvelki kandillerden beri adetimiz, sevgili kardeşlerim! Burada bir musafaha yaparız, kandilleşiriz, tebrikleşiriz. Çünkü hepimizin birbirimizi evlerinde ayrı ayrı ziyaret edecek vakti olmayabiliyor. Allah hepinizden razı olsun... Şöyle bir kandilleşme yapalım!

Sırayla kandilleşme yapıyoruz. Herkes birbirinin elini musafaha ederek sıkmış oluyor. Bu kandilleşmeyi yaptıktan sonra, tabii uzaklara gidecek, vasıta bulamayacak kardeşlerimiz olabilir; onlara müsaade olur, isterlerse gidebilirler. Kalan kardeşlerimizle kandil gecelerinde burada bir de tesbih namazı kılarız.

O tesbih namazını da kılalım, evlerimize dağılalım! Ondan sonra şahsen sevaplı amellerle evinizde vakit geçirebilirsiniz.

Hediyeleşin, birbirinizle muhabbet edin! Birbirlerinizin kusurlarını bağışlayın! Birbirinizle Allah'ın emrettiği gibi kardeşler olun!

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llàhi ve berekâtühû!

29. 08. 1993 - İskenderpaşa

07. PEYGAMBERLERİN SONUNCUSU

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-râhîm,
Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llàhi ve berekâtühû!
Aziz ve sevgili Akra dinleyicilerim!

Mevlid Kandiliniz mübarek olsun! Bu güzel geceleri minarelerde kandillerle nurlandırıp işaretlediğimiz için, bu gecelere *kandil* denilmiş. Rasûlüllah SAS Efendimiz'in doğumunun tes'îdi, sene-i devriyesi olan bugün, sizler ve bizler ve bütün Ümmet-i Muhammed için, İslâm alemi için hayırlı olsun!

Allah-u Teàlâ Hazretleri, o en sevgili kulu, Habîb-i Edîbi Muhammed-i Mustafâ'sının hürmetine, bizleri dünya ve ahiretin hayırlarına erdirsin... Afv ü mağfiret eyleyip, rızasına, rahmetine vâsıl eylesin... Cennetiyle, cemâliyle müşerref eylesin...

a. Alemlere Rahmet Oluşu

Muhterem kardeşlerim!

Biliyorsunuz Peygamber SAS Efendimiz 570 veya 571 Senesinin Nisan ayında —bu konuyu inceleyen bazı Mısırlı alimler 571 senesini tercih etmişler— 20 Nisan günü, pazar gününü pazartesiye bağlayan gecede —tabii İslâmî mantığa göre, biz buna pazartesi gecesi diyoruz— Rebîü'l-evvel ayının 12'sinde dünyaya teşrif eylemişler. Allah-u Teàlâ Hazretleri cümlemizi şefaatine nâil eylesin...

Tabii kitapların Peygamber SAS Efendimiz'le ilgili rivayetleri muhtelif, alimlerin, çeşitli rivayetleri var. Rebîü'l-evvel ayının 8'i diyenler de var, 12'si diyenler de var ve yıl olarak da farklı ifadeler kullananlar olmuş, 570, 571, hatta daha farklı, oldukça farklı seneler söyleyenler var. 571 Yılının 20 Nisan'ında bir pazarı pazartesiye bağlayan gece dünyaya geldiği, umûmiyetle kabul edilen bir husus...

Peygamber SAS Efendimiz tabii, alemlere rahmet olarak

indirilmiş, gönderilmiş, vazifelendirilmiş bir yüce insan. Kur'an-ı Kerim böyle buyuruyor. *Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-râhîm:*

وَمَا اَرْسَلْنَاكَ اِلاَّ رَحْمَةً لِلْعَلَمِينَ (الأنبياء:١٠٧)

(*Ve mâ erselnâke illâ rahmeten li'l-àlemîn*) "Biz seni irsal etmedik, elçi olarak, rasûl olarak göndermedik, ancak ve ancak alemlere rahmet için gönderdik, rahmetimizden, rahmet olarak gönderdik. Başka bir sebeple değil, ancak rahmet olarak gönderdik." (Enbiyâ, 21/107)buyruluyor.

Tabii bu *rahmet* sözü, bizim Türkçemizde bugün anladığımız mânâdan başka bir mânâya, merhamet mânâsına geliyor. Alemlere, insanlara, cinlere, mahlûkàta merhametinden, Allah-u Teàlâ Hazretleri Peygamberimizi vazifelendirip göndermiş.

Yâni acıması neden? Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin âlemlere acıması neden? Eğer doğru yolu bulamazlarsa insanlar, hak yol üzere, Allah'ın razı olduğu din üzere yürüyemezlerse, yaşayamazlarsa, doğru imana sahip olamazlarsa ahiretleri mahvolacak, ebedî mahrûmiyete uğrayacaklar. Ebedî şakàvete düşecekler, ebedî azab görecekler. Allah-u Teàlâ Hazretleri Erhamü'r-râhimîn olduğu için, kullarının iyiliğini istediği için, peygamber göndererek onları ikaz ediyor.

Onun için, Peygamber SAS Efendimiz'in iki mühim vasfı var. Pek çok olan isimleri, vasıfları arasında iki tanesi bu yönden zikredilmeye değer, önemli:

Birisi *beşîr*; Peygamber SAS Efendimiz müjdeci, müjdeleyici bir peygamber. Neyi müjdeliyor? Allah'a itaat edenleri, iman edenleri, amel-i sâlih işleyenleri, Allah'ın emrine uygun yaşayıp, şu dâr-ı dünyada hayat imtihanını başarılı geçirenleri, kazananları cennetle müjdeliyor. Cennete gideceklerini bildiriyor:

"—Onlar cennete gidecekler, ebedî saadete erecekler, sonsuz nimetlere sahip olacaklar, sonsuz bahtiyarlıklara gark olacaklar!" diye bir müjde, muazzam bir müjde... Çok büyük bir haber bu, çok

önemli bir haber!

Bir de bunun karşı tarafı var: *Nezîr*. Yâni inzar edici, ihtar edici, ihbar edici, ikaz edici peygamber. Yâni:

"—Ey kullar! Eğer Allah'ın emirlerini tutmazsanız, Allah'ın emirlerini dinlemezseniz, iki cihanda mahvolursunuz, perişan olursunuz. Hem dünyanız kaos içinde, zulüm içinde, fitne fesad içinde, anarşi içinde huzursuz geçer. Hem dünyanız mahvolur, hem ahiretiniz mahvolur. Aman, Allah'ın yolundan ayrılmayın! İyi ve faziletli, kâmil insanlar olun!" mânâsına. Tabii ikaz edici, uyarıcı, ihtar edici, korkutucu vasfı.

Bu iki vasıf da tabii insanlara faydalı, insanları kötü àkıbetten kurtaran, iyi sonuçlara ulaştıran. İşte bu vazifeleriyle Peygamber SAS Efendimiz Allah'ın merhametini temsil ediyor insanlara. Allah'ın merhametine nâil olmak, rahmetine ermek, kurtulmak için Rasûlüllah SAS Efendimiz'e ittibâ etmesi lâzım insanların! Onun için. Peygamber SAS rahmetullahtır, Allah'ın rahmetidir insanlara. Onu peygamber seçip göndermiş.

Tabii biliyorsunuz, şöyle çok geniş perspektiften meseleyi ortaya koymak gerekirse; Allah-u Teàlâ Hazretleri şu çevremizde hayranlıkla, hayretle temâşâ ettiğimiz muhteşem kâinatı yaratmış. Başımızı kaldırıyoruz geceleyin, yıldızlarla dolu, esrârengiz, harika, romantik bir gök yüzü... Lacivert bir zemin üzerinde pırıl pırıl, nûrânî, mücevher gibi yıldızlar... Çeşitli boylarda, çeşitli görünümlerde gök cisimleri; Güneş, Ay, yıldızlar, seyyâreler, sâbiteler... Muhteşem bir fezâ! Sonra çevremize bakıyoruz, dünyamıza bakıyoruz; çeşit çeşit tecelliler, çeşit çeşit mahlûkat, çeşit çeşit varlıklar görüyoruz.

Bunların hepsi Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin yarattığı, sanatının, kudretinin eseri olan mahlûkat... Bütün bunların hepsi içinde en şerefli mahlûkat, eşref-i mahlûkat, —*eşref*, en şerefli demek— en şerefli mahlûkat insanoğlu. İnsanoğlu kâinatın adeta bir özeti, hulâsası, küçük nümûnesi... Bir küçük kâinat gibi muazzam ve muhteşem bir yaratık.

Kur'an-ı Kerim'den gene delilimiz var bu hususta,

bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm:

وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِى آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِى الْبَرِّ وَالْبَحْرِ (الإسراء: ٧٠)

(*Ve lekad kerremnâ benî âdeme ve hamelnâhüm fi'l-berri ve'l-bahr*) "Biz Ademoğullarını mükerrem, müşerref, şerefli, kıymetli, soylu, asaletli mahlûklar kıldık. Onları, çeşitli nakil vasıtaları ile karada ve denizde taşıdık." (İsrâ, 17/70) buyruluyor ve karada, denizde onların hizmetine varlıkların verildiği bildiriliyor.

Çevremizdeki bütün varlıklar içinde, şeref bakımından en kıymetli olan biz insanoğullarıyız. Allah-u Teàlâ Hazretleri bize iman ihsan etmiş. İman ile en şerefli oluyoruz. İman da tabii akıllı insanlar için bahis konusu. Akıl, o bakımdan çok önemli bir ikram oluyor. Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin bize verdiği türlü nimetler içinde en önemlisi akıl...

Bu akıl ile Allah-u Teàlâ Hazretleri'ni bulabiliyoruz. Kulluğumuzu idrak edebiliyoruz ve güzel kulluk yapmayı başarabiliyoruz. Allah'ın verdiği bu güzel meziyet sayesinde, bu güzel kabiliyetle. Allah-u Teàlâ Hazretleri hepimizi akl-ı selimden ayırmasın...

Biliyorsunuz, akıllar çok da herkesin bir aklı var. Hatta herkes aklını çok beğenir, "Benim aklım herkesin aklından üstündür." diye düşünür. Tabii bu yanlış. Çünkü etrafındaki insanların hepsini tanıması mümkün değil. Neler vardır çevresinde insanın, her konuda kendisinden nice nice ileri insanlar vardır. Ama, işte herkes kendi aklıyla öğünür de, fakat akıllar da normal çalışmıyor.

Ayna nedir? Ayna, sen karşısına geçtiğin zaman, senin görüntünü aksettiren bir aksettirici düzlem. Ama aynalar da güzel yapılmazsa insanları düzgün göstermez. Yüzünü eğri gösterir, yamuk gösterir, kırışık gösterir, buruşuk gösterir... Demek ki, ayna olmak yetmiyor; aynanın düz olması, mükemmel olması, sağlam olması gerekiyor.

Akıl olması da yetmez; aklın da *akl-ı selîm* olması lâzım. *Selîm* ne demek? Yâni aklî rahatsızlıklardan, muhakeme bozukluklarından, gayr-i ilmî yanlışlıklardan, yanlış çalışmadan, yanlış istikàmete yönelmeden kurtulmuş olan akıl demek.

Allah, akl-ı selîmi ihsan etmişse bir insana, o akl-ı selîm doğru çalışarak gerçekleri görüp, Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin varlığını, birliğini anlayabiliyor. Dağın başında da olsa, çölde de olsa, bir mağaranın içinde de olsa, medeniyetin hiç gelmediği bir adada tek başına yaşayan bir kimse de olsa; bebekken oraya düşmüş, annesi babasıyla, gemiyle, kayıkla veyahut uçaktan paraşütle atlayarak düşmüş, hiç bir şey bilmiyor bir insan... Hiç kendisine kitap gelmemiş. Dünyadaki gelişmelerden, medeniyetlerden, indirilen kitaplardan, gönderilen peygamberlerden haberdar olmasa bile bir insan, Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin varlığını, normal akıl meziyetiyle anlamak zorunda... Bu onun boynunun borcu, ona farz.

Allah'ı doğru anlayamazsa, algılayamazsa, bulamazsa, bilemezse, müşrik olursa, kâfir olursa, gàfil olursa cezâsını çekecek. Bulması lâzım, arif olması lâzım, mü'min olması lâzım, Allah'a güzel kulluk etmesi lâzım!

Eşref-i mahlûkat, akıl sayesinde, iman sayesinde insandır. İmanlı insanların içinde de, insan neslinin içinde de, *benî Âdem* diyoruz. *İbn* çocuk demek Arapça'da, *benî* de çocuklar demek. *Benî Adem*, Ademin evlâtları, çocukları... Âdemoğullarının da tabii en kıymetlileri, Allah'ın seçtiği güzel kullar... Allah çünkü her şeyin en güzelin yaratır. Her şeyin en güzelini bilir, en doğrusunu bilir. Onun için, Allah'ın seçtiği kulları, seçkin kulları, peygamberleri, muhakkak ki onlar da en kıymetli insanlar, insanların en yüksekleri...

Adem Atamız AS'dan başlamış, nice peygamberler, Nuh AS, İbrâhim AS, Mûsâ AS, İsâ AS... gelmiş geçmiş amma bunların hepsinin üzerinde, hepsinden daha şerefli olarak Allah-u Teàlâ Hazretleri, Seyyidü'l-mürselîn olarak, yâni gönderilen

peygamberlerin seyyidi olarak, baş tâcı olarak, en üstünü olarak Peygamber SAS Efendimiz'i seçmiş. Kendisinin Habîb-i Edîbi eylemiş.

b. Peygamberlerin Önderi

Tabii, biz bu hususta, Peygamber SAS Efendimiz'in hadis-i şeriflerini okuyalım! Peygamber SAS Efendimiz'e sahabe-i kiram sorarlardı:

"—Yâ Rasûlallah biraz kendinden bahsetsen. Yâni neler neler anlatıyorsun yâ Rasûllah bize..." diye düşünürlerdi sahâbe-i kirâm, *rıdvânu'llàhi teàlâ aleyhim ecmaîn...* "Geçmişten bahsediyorsun, eski ümmetlerin hatalarından, günahlarından, maceralarından; peygamberlerin ahvâlinden, kıssalarından, âriflerden, zâlimlerden, kâfirlerden bahsediyorsun. İstikbâlden bahsediyorsun, ileride olacakları anlatıyorsun... Her şeyin doğru, her şeyin güzel! Neler biliyorsun, neler bildirmiş Allah sana, el-hamdü lillâh! Biraz da kendinden bahsetsen, bizi bilgilendirsen bu hususta." diye sorarlardı Rasûlüllah Efendimiz'e, zaman zaman.

Onun için, Peygamber Efendimiz tebessümle, onların bu isteklerine cevap olmak üzere kendisi hakkında zaman zaman, bazı bilgileri ifade buyurmuşlar. Ben onlardan bazılarını okumak istiyorum size.

Buyuruyor ki Peygamber SAS Efendimiz, İbn-i Asâkir ve ed-Dârimî'nin Câbir RA'dan rivayet ettiğine göre:[46]

أَنَا قَائِدُ الْمُرْسَلِينَ وَلاَ فَخْرَ ، وَأَنَا خَاتَمُ النَّبِيِّينَ وَلاَ فَخْرَ ، وَأَنَا أَوَّلُ شَافِعٍ وَمُشَفَّعٍ وَلاَ فَخْرَ (الدارمى ، كر. عن جابر)

---

[46] Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.I, s.61, no:170; Dârimî, *Sünen*, c.I, s.40, no:49; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.456, no:13924; Beyhakî, *el-İ'tikad*, c.I, s.173, no:151; Câbir RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.404, no:31883; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VII, s.31, no:5729.

RE. 151/2 (*Ene kàidü'l-mürselîne ve lâ fahra, ve ene hâtemü'n-nebiyyîne ve lâ fahra, ve ene evvelü şâfiun ve müşeffain ve lâ fahra*)

Bu kısa bir hadis-i şerif. Size seçtiğim çok hadis-i şerifler var tabii, bir tanesi bu. Buyurmuş ki Efendimiz:

(*Ene kàidü'l-mürselîn ve lâ fahra*) "Ben peygamberlerin önderiyim, onları sevk edip sürükleyecek lideriyim, onların en başında gelen kimseyim. (*Ve lâ fahra*) Öğünmek yok, Allah takdir eylemiş, beni bu makama Allah-u Teàlâ Hazretleri uygun görmüş. Beni bu şeklide o yaratmış."

Ama bütün peygamberler, hepsi Peygamber Efendimiz'in maiyyetinde ve onun arkasında. Evet.

وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَى بَعْضٍ (الإسراء:٥٥)

(*Ve lekad faddalnâ ba'da'n-nebiyyîne alâ ba'd*) buyruluyor Kur'an-ı Kerim'de: "Peygamberlerden bazısını diğerlerine üstün kılmıştır. Hepsi aynı şeref seviyesinde, hepsi aynı rütbede değil. Rütbeleri farklı... Peygamber ama, hepsinin de kendine göre rütbeleri farklı." (İsrâ, 17/55)

Kàid, Arapça'da bir de komutan mânâsına gelir. O bakımdan rütbe kelimesini de burada severek kullanıyorum. Peygamberlerin rütbesi en yüksek olanı... Yâni diyelim ki bir ordunun en yükseği kimdir? İşte generallerdir. Generallerin en yükseği de onların başına seçilmiş olan da genelkurmay başkanıdır, komutan, başkomutandır. İşte, "Ben peygamberlerin baş komutanıyım; (*ve lâ fahra*) öğünmek yok."

Tabii *kàid, kàde-yekùdü* filinden sevk eden mânâsına geldiğinden, ahirette de, mahşer yerinde de insanlar hesap görecekler; Allah tarafından hesapları görülecek, hesabı yaşayacaklar. Onlar sonra ehl-i cennet, eh'l-i cehennem ayrıldıktan sonra ehl-i cennet tabii cennete gidecek ama, ilk başta Peygamber SAS Efendimiz olarak gidecek.

Cennetin kapısına ilk varan Peygamber-i Zîşân'ımız SAS olacak. Hadisi-i şerifte buyruluyor ki:[47]

آتِي بَابَ الْجَنَّةِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، فَأَسْتَفْتِحُ ، فَيَقُولُ الْخَازِنُ: مَنْ أَنْتَ ؟ فَأَقُولُ: مُحَمَّدٌ. فَيَقُولُ: بِكَ أُمِرْتُ لاَ أَفْتَحُ لأَحَدٍ قَبْلَكَ (م. حم. وعبد بن حميد عن أنس)

RE. 3/1 (*Âtî bâbe'l-cenneti yevme'l-kıyâmeh*) "Cennetin kapısına ben vardığım zaman, (*feesteftihu*) onun açılmasını isteyeceğim.

(*Feyekùlü'l-hàzin*) Cennetin bekçisi Hàzin isimli melek, soracak: (*Men ente?*) "Kimsin sen?" diyecek.

Ben de: (*Ene muhammedün*) "Ben Muhammed'im! Allah'ın habîbi, ahir zaman peygamberi Muhammed'im." diyeceğim.

O zaman cennetin bekçisi meleğin, Rıdvân'ın cevabı şu olacak: (*Bike ümirtü en lâ efteha kableke*) "Yâ Rasûlallah! Senden evvel bu kapıyı başka birisine açmamakla emrolunmuştum, onun için soruyorum. Buyur, gir!" diyecek ve cennetin kapısını bana açacak."

Onun için, buradaki *kàid* kelimesi o mânâyı da hatırlatıyor insana. Peygamberler Efendimiz'in arkasında, Peygamber Efendimiz tâ en önlerinde cennetin kapısında hayal edin! (*Ve lâ fahra*) diyor Efendimiz tabii, tevazuun da şâhı. Her şeyin sultanı, şahı olduğu gibi tevazuun da sultanı olduğundan (*ve lâ fahra*)

---

[47] Müslim, *Sahîh*, c.I, s.188, no:197; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.136, no:12420; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.379, no:1271; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.119, no:400; İbn-i Ebî Àsım, *Evâil*, c.I, s.62, no:10; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VII, s.447; Ebû Avâne, *Müsned*, c.I, s.138, no:418; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.462, no:955; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.532, no:31890; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.I, no:2; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.I, s.9, no:1.

diyor. “Öğünmek yok. Allah’ın bir takdiri. Hamd edilecek bir şey. Bundan öğünmek yok.” diyor. Sonra:

c. Peygamberlerin Sonuncusu

(*Ve ene hâtemü’n-nebiyyîn*) “Ben peygamberlerin hâtemiyim, yâni sonuncusuyum. Bu peygamberlerin bir sözü tamam olup da mühürlenip bitiren, onu mühürleyen, sona erdiren en sonuncu, yâni Allah’ın en sonuncu elçisiyim.”

Tabii bu da çok önemli sevgili dinleyiciler! Biliyorsunuz, dünya üzerindeki dinî cereyanları takip ederseniz... Burada tabii fezaya biz gerçekleri söylediğimiz için, radyo dalgaları fezaya yayılıyor. Herkesin duyma imkânı da var. İsteyen radyosunu ayarlar, duyar. Çeşit çeşit cereyanlar var ama, bu inançla ilgili cereyanlar insanın aklının işi değildir. Yâni insan kendi aklından kalkıp da “Ben bir dinî cereyan uyduracağım.” derse tabii sapıtır, şaşırır.

Şimdi çeşitli sapık insanlar çıkıyor da, bu peygamberlik müessesesi konusunda edebe uymayan, dine, imana sığmayan garip garip şeyler söylüyorlar. Burada Efendimiz’in: “Ben hâtemü’n-nebiyyîn’im!” demesi önemli. “Peygamberlerin en sonuncusuyum.”

Peygamberlerin evveli Adem AS, en sonuncusu, en sonda geleni de Peygamberimiz Muhammed-i Mustafâ SAS. Arasında da nice nice peygamberler geçmiş ama en sonuncusu Peygamber Efendimiz... Ondan sonra, kalkıp birisi de “Ben de peygamberim” diye çıkarsa nedir? Yalancıdır. Müseylemetü’l-Kezzab gibi... Zamanımızda da bu çeşti abuk sabuk şeyleri söylenler oluyor. O bakımdan bu da çok önemli. Peygamberlerin hâtemi...

Hâtem, tabii aynı zamanda mühür mânâsına geldiği gibi yüzüğün üstüne konulan, yerleştirilen kıymetli taş gibi bir mânâya da gelir. O bakımdan da güzel çağrışımlar yaptırıyor zihnimizde bu kelimeler. Sanki peygamberlerin böyle mücevher gibi, yüzüğünün üstündeki taş gibi yâni; yüzüğün üstündeki taş, yüzüğün öbür taraflarından kıymetli olduğu gibi Peygamber

Efendimiz de öyle bir mücevher gibi... Beşer ama beşer gibi değil. Nasıl elmas da bir taştır ama diğer taşlar gibi değil. Yâkut da bir taş ama kıymetli taş, yâni çok kıymetli taş, onun gibi...

Peygamber Efendimiz peygamberlerin sonuncusu olduğunu bildiriyor. (*Ve lâ fahra*) "Tabii, bir öğünme bahis konusu değil."

Kıyamete kadar Peygamber SAS Efendimiz'in hükmü devam edecek.

"—Pekiyi daha önce gelmiş olan, geçmiş olan peygamberlerin ümmetleri başka başka ülkelerde, o peygambere bağlı olarak yaşıyorken Peygamber Efendimiz geldikten sonra ne yapmaları lâzım? Meselâ açıkça söyleyelim, yahudilerin ne yapması lâzım? Hristiyanların ne yapması lâzım?"

Bizim dinler tarihi profesörü rahmetli kardeşimiz Hikmet Tanyu söylerdi:

"—Zerdüşt dininin kurucusu da aslında bir peygambermiş." diye.

Bir takım kitaplarda okumuştum, Yunanlılarda bu Sokrates, kendisine bir meleğin geldiğini ve Allah'ın birliğini kendisine söylediğini; onun için Yunanlıların *politeist*, çok tanrılı dinlerine karşı çıktığını, o yüzden de öldürüldüğünü anlatır menkabeler.

Ona soruyorlar:

"—Sen bunları nereden çıkartıyorsun böyle? Bizim toplumumuzun bu tanrılarına, putlarına niye karşı çıkıyorsun?" diye sordukları zaman,

"—Bunu bana bir melek geliyor, söylüyor." dediğine göre, belki o da bir peygamber.

Sonra Hindistan'daki Buda, belki o da bir peygamber, gönderilmiş bir peygamber...

İşte onlara bağlı insanlar ne yapacaklar? Hepsi şimdi Peygamber SAS Efendimiz'e tâbi olacaklar. Çünkü hepsini gönderen Allah... Hepsi Allah'ın elçisi, Allah'ın rasûlü...

Binâen aleyh, dünya üzerinde menşei hak olan, ilâhî din olan ve öğreticisi Allah'ın gönderdiği peygamber olan bütün inançlar, o

inançların sahiplerinin hepsi gelecek, Peygamber SAS Efendimiz'e tâbi olacak artık. Neden? Allah onu göndermiş, onu en son peygamber olarak göndermiş ve "Ona uyun!" buyurmuş.

اَطِيعُوا اللّٰهَ وَ اَطِيعُوا الرَّسُولَ (محمد: ٣٣)

(*Etìu'llàhe ve etîu'r-rasûl*) "Allah'a itaat edin ve Rasûlüllah'a itaat edin! Peygamberiniz Muhammed-i Mustafâ'ya itaat edin!" (Muhammed, 47/32) diye buyurmuş.

Şimdi burada, bir büyük paragraf açmak gerekiyor muhterem kardeşlerim! Tabii ben bunu söyledim. Derler ki:

"—Sen müslümansın da işte tarafgirlik yapıyorsun."

Hayır! Bir kere tarafgirlik yapmayız. Hak neyse hakkı söylemek vazifemiz. Âlim olarak, araştırıcı olarak hakkı söylemek vazifemiz. Körü körüne hiç bir alim taassub yapmaz. Taassub yapmayız da, onlara kendi kitaplarında böyle bir peygamberin geleceği bildirilmiş. İşte işin en güzel, en enteresan, en önemli olan tarafı bu... Yâni hristiyanlık kaynaklarında, Peygamber Efendimiz'in geleceği müjdelenmiş. Peygamber Efendimiz'in zamanından önceki bütün insanlar "O peygamber kimdir, ne zaman gelecek?" diye bekliyorlardı ahir zaman peygamberi diye.

Yahudilerin Tevrat'ında bildirilmiş Peygamber SAS Efendimiz'in geleceği. Yahudiler biliyorlar ve bekliyorlar ve müşrik Araplar'a söylüyorlardı:

"—Bir peygamber gelecek. O geldiği zaman şirki biz tepeleyeceğiz." diyorlardı.

Tabii tâbi olsalardı, beraber tepeleyeceklerdi ama; tâbi olmayıp da inkâr edince, onlar tepelemediler. Mü'minler Peygamber Efendimiz'in etrafına toplandı. Şirki onlar dağıttı. Maalesef onlar da reaksiyoner, mutaassıb, rijit gruplar olarak kaldılar. Yanlış yaptılar çünkü Mûsâ AS Allah'ın peygamberiyse, ondan sonra gelen İsâ AS da Allah'ın peygamberidir, İsâ AS'dan sonra gelen Muhammed-i Mustafâ AS da Allah'ın en son Peygamberi ve

herkesin ona uyması lâzım!

İşte bu gerçeği, bu muazzam gerçeği bütün cihana şimdi radyodan söylüyoruz, fezadan yayılıyor. Sorumluluk bizden gidiyor, dinleyenlere geliyor.

Dinleyenler bu gerçekleri görünce, duyunca ellerini vicdanlarına koyacaklar ve Allah'ın emrine uyacaklar. Allah'a dönecekler, Allah'ın isteğine dönecekler. Allah'ın peygamberini, en son peygamberini, en son mesajı kabul edecekler, ona tâbi olacaklar, doğru yola girecekler. Puta tapmayı, taassuba saplanıp çamurda kalmayı bırakacaklar. Bâtıl inançları düzeltecekler çünkü inançlar şaşırdığı, bozulduğu için Allah yeni bir peygamber gönderiyor. Yâni, mutlak gerekli de ondan gönderilmiş oluyor.

Binâen aleyh, yeni mesaja, Allah'ın yeni haberine kulak vermeleri lâzım. Kendi hatalarını anlamaları için bu şart... O bakımdan bu Hàtemü'n-nebiyyîn sıfatı da çok önemli. Evrensel bir sıfat. Önemli bir sıfatı Peygamber SAS Efendimiz'in. Bunun üzerinde bütün insanların düşünmesi lâzım.

(*Ve ene evvelü şâfiun ve müşeffaun ve lâ fahra*) "Övünmek yok ama ben ilk şefaat edecek olan kimseyim ve şefaati de ilk kabul olunacak kimseyim."

Şâfi', şefaat eden demek. *Müşeffa'* da şefaat makbul olan, yâni Allah tarafından şefaati kabul olunan. Hani herhangi bir sıradan, lâletâyin, selâhiyetsiz, bilgisiz, Allah'ın râzı olmayacağı bir kimse kalkıp da:

"—Yâ Rabbi, şunu affet, bunu mağfiret et..." dese;

"—Sen kim oluyorsun? Otur aşağı!" denilir ama; müşeffa', yâni şefaati makbul olan, kabul edilen, geçerli olan, şefaat selâhiyetine mazhar olmuş olan, o şerefe sahip olan insan demek.

Evet, Peygamber SAS Efendimiz'in şefaati vardır. Bu hadis-i şeriften de görülüyor, Kur'an-ı Kerim'den de biliniyor:

مَنْ ذَا الَّذِى يَشْفَعُ عِنْدَهُ اِلاَّ بِاِذْنِهِ (البقرة:٢٥٥)

(*Men ze'llezî yeşfeu indehû illâ bi-iznih*) "Allah'ın indinde, onun müsaade ettiklerinden başka kim kalkıp da şefaat etmeye kalkabilir? Ancak onun müsaade ettikleri şefaat edebilir." (Bakara, 2/255) denildiğine göre, Kur'an-ı Kerim'de de şefaat-i peygamberî, Peygamber Efendimiz'in şefaati, peygamberlerin şefaati bildirilmiştir.

O bakımdan, Peygamber Efendimiz'in de şefaat hakkı olduğunu, bu hadis-i şeriften sevinerek öğreniyoruz. Çünkü hani o sıfat bize yönelik bir sıfat. Biz onun ümmeti olduğumuz için, "Efendimiz'e şefaatçilik verilmiş, şefaat etme hakkı verilmiş ve şefaati de makbul ve mûteber, müşeffa' Peygamber Efendimiz, şefaati makbul olan bir kimse, ne mutlu!" diye seviniyoruz. Çünkü bize şefaat edecek. Dileriz ki Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi onun iltifatından, şefaatinden, sevgisinden, rızasından, sünnetinden, yolundan, yanından ayırmasın. Ahirette komşu eylesin.

d. Ademoğullarının Efendisi

Tabii böyle onun güzel sözleri açılınca, bir tane daha hadis-i şerif hiç olmazsa okuyayım zaman dolmadan. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:[48]

أَنَا سَيِّدُ وَلَدِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، وَلاَ فَخْرَ ؛ وَبِيَدِي لِوَاءُ الْحَمْدِ ، وَلاَ
فَخْرَ ؛ وَ مَا مِنْ نَبِيٍّ يَوْمَئِذٍ آدَمُ فَمَنْ سِوَاهُ ، إِلاَّ تَحْتَ لِوَائِي ؛ وَ أَنَا

[48] Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.308, no:3148; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1440, no:4308; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.2, no:11000; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XIV, s.398, no:6478; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XIII, s.401, no:7493; Abdullah ibn-i Selâm RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.530, no:31882; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.15, no:11; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VII, s.25, no:5712.

أَوَّلُ مَنْ تَنْشَقُّ عَنْهُ الأَرْضُ وَلاَ فَخْرَ ؛ وَأَنَا أَوَّلُ شَافِعٍ وَأَوَّلُ مُشَفَّعٍ

وَلاَ فَخْرَ (حم. ت. حسن ، ه. عن أبي سعيد)

RE. 152/2 (*Ene seyyidü veledi âdeme yevme'l-kıyâmeti ve lâ fahra*) "Kıyamet gününde insanlar mahşer yerinde toplandıkları zaman ben Ademoğullarının seyyidi olacağım! Öğünmek yok ama, hepsinin başkanı, hepsinin en üstünü, en şereflisi olacağım, vaziyet böyle.

(*Ve bi-yedî livâü'l-hamd ve lâ fahra*) Elimde Livâü'l-Hamd olacak." Yâni Hamd Sancağı, Rasûlüllah SAS'in elinde olacak, başında dalgalanacak. O Hamd Sancağı'nın gölgesinde Adem AS ve bütün peygamberler, Adem AS'dan İsâ AS'a kadar bütün peygamberler, sıddıklar, şehidler, salihler orada, o bayrağın altında toplanacaklar. O böyle dalgalanırken yükseklerde, Peygamber Efendimiz'i seven, ona hürmet eden, ona âşık olan, onun adını bilen bütün mü'min, sâlih, âbid, zâhid, Allah'ın mü'min kulları onun gölgesinde, onun altında toplanacaklar. Bütün peygamberler, sıddıklar, şehidler, sâlihler, mü'minler Livâü'l-Hamd'in Hamd Sancağı'nın altında toplanacaklar.

Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi de Efendimiz'in livâü'l-hamd'i altında, onun sancağı altında, onun yanıbaşında, onun yanında, izinde, arkasında, onun grubunda, onunla beraber olmaya muvaffak eylesin, o kıymet gününde...

(*Ve lâ fahra*) "Öğünmek yok, iftihar yok, gerçek bu." diye Efendimiz yine tevâzuan o sözü yine buyurmuş.

(*Ve mâ min nebiyyin yevme izin âdemü femen sivâhü illâ tahte livâî*) Bakın burada benim demin açıkladığım şeyi kendisi buyuruyor Peygamber Efendimiz:

"Hiç bir peygamber yoktur ki o gün, Adem AS ve ondan sonraki bütün peygamberlerin hepsi..." Evet onlar Peygamber Efendimiz'den önce gelmişler dünyaya ama, hiç birisi eksiksiz hepsi nerede olacak? (*İllâ tahte livâî*) "İşte benim bu Livâü'l-

Hamd'im, Hamd Sancağımın altında hepsi toplanmış olacaklar."

Hepsi Peygamber Efendimiz'in Livâü'l-Hamd'i altında... Muhteşem bir sancak dalgalanacak ve altında da, Allah'ın en nurlu, en mübarek kulları, mahşer yerinin en güzel yerinde, en güzel kullar Peygamber Efendimiz'in yanında olacaklar.

(*Ve ene evvelü men tenşakku anhu'l-ard ve lâ fahr*) Kıyamet kopup da insanlar kabirlerinden kalkacakları zaman kabrinden ilk kalkacak olan yine ben olacağım."

(*Ve ene evvelü şâfiin*) "Ve ilk şefaatçi ben olacağım kıyamet gününde, (*ve evvelü müşeffain*) ve şefaati ilk kabul olunan, makbul şefaatli kimse olacağım. (*Ve lâ fahra*) Öğünmek yok." diyor.

Tabii hadis meraklıları sorarlar:

"—Bu hadis-i şeriflerin senedi nasıldır, iyi midir?"

Evet. Bu hadis-i şerifi Tirmizî rivâyet etmiş, "Hasen hadistir." diye buyurmuş. İbn-i Mâce de Ebû Saîd el-Hudrî Hazretleri'nden rivayet etmişler. Hadis sahih bir hadis-i şerif. Tabii bu kaynakları da, İbn-i Mâce'yi, Tirmizî'yi de alimlerimiz Türkçemize kazandırdılar; Allah rahmet eylesin... Oralardan açılıp okunabilir.

e. Peygamberlerin Seyyidi

Üçlemek için bir hadis-i şerif daha okuyalım sevgili dinleyiciler, bu mübarek Mevlid Kandili gününde, onu kutlarken, onun sözleriyle onun şahsiyetini biraz daha sağlam bir şekilde zihnimize, gönlümüze yerleştirip aşkımız, şevkimiz, bağlılığımız ziyâde olsun diye, bir hadis-i şerif daha okuyalım:

Peygamber SAS Hazretleri buyuruyor ki:[49]

أَنَا سَيِّدُ الْمُرْسَلِينَ إِذَا بُعِثُوا ، وَسَابِقُهُمْ إِذَا وَرَدُوا ، وَمُبَشِّرِهِمْ إِذَا

[49] *Kenzü'l-Ummâl*, c.11, s.584, no:32043; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VII, s.17, no:5701.

أُبْلِسُوا ، وَ إِمَامِهِمْ إِذَا سَجَدُوا ، وَ أَقْرَبُهُمْ مَجْلِسًا إِذَا اجْتَمَعُوا ؟ أَتَكَلَّمُ ، فَيُصَدِّقُنِي ؛ وَأَشْفَعُ ، فَيُشَفِّعُنِي ؛ وَأَسْئَلُ ، فَيُعْطِينِي (ابن النجار عن أم كرز)

RE. 152/4 (*Ene seyyidü'l-mürselîne izâ buisû*) "Ben peygamberlerin seyyidiyim onlar ba'solundukları zaman, yâni kıyamet kopup mahşer yerinde *ba'sü ba'de'l-mevt* olduğu zaman. (*Ve sàbikuhum izâ veredû*) Ve cennete gidecekleri zaman en önlerindeyim. İlk girecek olan benim. (*Ve mübeşşiruhüm izâ üblisû*) Ye'se düştükleri zaman onlara müjde vericiyim."

Tabii kolay değil. Mahşer günü dehşetli bir gündür. Herkes kendi telâşına düşecek. "*Nefsî nefsî!*" diyecek. Arapça'da bir kelimenin sona *î* sesi geldi mi, "benim" demek. (*Nefsî*) "Benim nefsim, benim canım, benim başım, benim derdim, benim telâşım!" diye herkes kendisinin nefsinin telâşına düşecek. Zor bir durum. Korkacaklar, titreyecekler, terleyecekler: "Acaba Rabbimiz bize ne muamele edecek?" diye.

"İşte o zaman, (*mübeşşirühüm*) ben onların müjdeleyicisi olacağım." Beni görünce müjdelenecekler. Benim şefaatimle kurtulacaklarını bildikleri için içleri açılacak, telâşları dağılacak.

(*Ve imâmühüm izâ secedû*) "Secde ettikleri zaman..." Rahmân'a secde edecekler tabii. Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin tecellîsi, azameti karşısında, mahşer halkı secde edecekler. "O zaman, ben onların imamıyım. Namazı kıldıran imam gibi, en önde onların önderiyim."

(*Ve akrabühüm meclisen ize'ctemeù*) "Ve toplandıkları zaman dîvân-ı ilâhîde, Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin huzurunda toplandıkları zaman Allah'a en yakın olanları benim, en yakın oturanı benim."

Tabii biliyorsunuz, bir mecliste oranın sahibine en yakın olan yere, en şerefli insan oturur. Öyle o manzarayı göz önüne getirin!

(*Etekellemü feyusaddikunî*) "Ben konuşacağım, Allah beni tasdik edecek" "Doğru söylüyorsun ey Habîb-i Zîşan'ım!" diye Rasûlüllah Efendimiz'in o güzel doğru sözlerini Allah-u Teàlâ Hazretleri tasdik edecek.

Şimdi muhterem kardeşlerim! Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin "Doğru söylüyorsun!" demesi var. Bir de riyâ ile ilgili bir hadis-i şerif okumuştum. Orada birisi kalkacak diyecek ki, muhakeme olunurken ahirette:

"—Yâ Rabbi, işte ben çalıştım, çabaladım dünyada, cihad ettim, senin için yapılmış bir harbe katıldım, işte savaştım, öldüm, şehid oldum."

Ona Allah-u Teàlâ Hazretleri buyuracak ki diyordu, o okuduğum hadis-i şerifte:

"—Yalan söylüyorsun!"

Melekler de, hepsi birden mahşer halkı da

"—Yalan söylüyorsun!" diyecekler.

Ne yapmış adam?

"—Sen şöhret için çarpıştın, ganimet için çarpıştın. 'Ne kahraman' desinler diye çarpıştın. Yâni dünyevî bir sebeple çarpıştın, yalan söylüyorsun!" denecek.

Demek ki Allah-u Teàlâ Hazretleri konuşanların yalan söyleyenlerine "*Kezebte!*" diyecek, "*Yalan söyledin alçak!*" diye azarlayacak. Ama Peygamber Efendimiz konuştuğu zaman tasdik edecek. Çünkü Peygamber Efendimiz Allah'ın rızasına uygun güzel şeyleri söyleyecek. Allah onu tasdik edecek: "Doğru söyledin ey Habîb-i Zîşanım!" diye.

(*Ve eşfeu feyüşeffiunî*) "Ben şefaat edeceğim. Allah benim şefaatimi makbul şefaat edecek, kabul edecek. (*Ve es'elü feyu'tînî*) Ve ben isteyeceğim, Allah-u Teàlâ Hazretleri de benim istediğimi bana verecek." buyuruyor.

f. Sünnet-i Seniyyeyi Öğrenelim ve Yaşayalım!

Evet, böylece huzurunuzda, şu mübarek kandil günü

münasebetiyle; Efendimiz'in dünyaya teşriflerinin, doğumlarının, mevlid-i şeriflerinin münâsebetiyle, onun hadis-i şeriflerinden üç tanesini okumuş olduk muhterem kardeşlerim!

Tabii Peygamber Efendimiz SAS dünya teşrif eylediler, doğdular, büyüdüler, peygamberlik kendilerine verildi. Nice güzel, ibret dolu bir ömür geçirdi. Nice tavsiyeleri, nasihatleri var... Peygamber Efendimiz'le bizim münasebetlermiz nedir?

Muhterem dinleyiciler! Peygamber SAS Efendimiz'i tanımalıyız! Bu bir. İlk vazifemiz iman ettikten sonra onu tanımak... Rasûlüllah Efendimiz'in *sîret*ini, yâni hayatını tanıyacağız.

Sonra, hadis-i şeriflerini tanıyacağız. Ne buyurmuş Peygamber Efendimiz? Bakın, 23 sene peygamberlik yapmış. Etrafındaki insanları Allah'ın yoluna çağırmış. Yalan yanlış iş yapanları ikaz etmiş. Doğru olanlara, doğru olan şeylerin doğruluğunu bildirmiş. Neler söylemiş, merak etmiyor muyuz, o Rasûl-i Zîşânımızın sözlerini, fiillerini, hareketlerini, hayat tarzını... İşte hadis-i şeriflerini okuyacağız.

Benim şimdi sabahleyin kütüphanemi karıştırırken baktım, herkese tavsiye ediyorum, *Riyâzü's-Sàlihîn* kitabını okuyun diye. El-hamdü lillâh, bu kitabın Türkçe'ye üç ciltlik tercümesi var. Arapça metni var. Arapça şerhi var, açıklaması var... Bir de Amerika'dan İngilizcesini getirdim. Eh, benim *Riyâzü's-Sàlihîn* serim kütüphanemde tamam. Darısı başınıza... Siz de hiç olmazsa *Riyâzü's-Sàlihîn* kitabının Arapçasını, Türkçesini, açıklamasını şöyle kütüphanenizde bulundurun, okuyun! Hiç olmazsa Riyâzü's-Sàlihîn penceresinden... O İmam Nevevî Hazretleri çok büyük bir alimdir, rahmetu'llàhi aleyh, Allah şefaatine erdirsin. Onun seçtiği güzel hadis-i şeriflerden Peygamber Efendimiz'in nasihatlerini dinleyin!

Tabii hadis-i şeriflerini öğreneceksiniz. Ne olacak sonra? Kuru bilginin ne kıymeti var? Bildiklerinizi yaşayacaksınız. Rasûlüllah Efendimiz'in tavsiyelerini tutacaksınız! İkazlarından mütenebbih olacaksınız! "Bırakın!" dediği kötü şeyler varsa alışkanlıklarınız

arasında, huylarınız arasında; onları bırakacaksınız ve Peygamber SAS Efendimiz'in sünnet-i seniyyesi cadde-i kübrâsında, ana caddesinde yürüyerek, yaşamınız boyunca cennete doğru, sağlam yoldan câdde-i kübrâ-yı Ahmediyye'den, Şeriat-i Garrâ'nın yolundan yürüyeceksiniz. Bu önemli.

Yoksa Rasûlüllah Efendimiz doğmuş, vazife görmüş, mü'minleri yetiştirmiş... Sonra? Siz dinliyorsunuz ama hiç onun yolunda değilsiniz. Hiç onun tavsiyelerni tutmuyorsunuz. Hiç onun yasakladıklarından vazgeçmemişsiniz. Böyle bir şey olabilir mi. Bir mü'min için bu büyük bir tezat olur.

Onun için, Rasûlüllah'ın sîretini öğreneceksiniz, sünnetini öğreneceksiniz, sünnetini hayatınızda uygulayacaksınız. Peygamber Efendimiz'in sünnetini hayatında uygulayanlara yüzlerce şehid sevabı verecek Allah. Çok büyük mükâfatlar verecek.

Göreyim sizi sevgili kardeşlerim, hepimiz Peygamber Efendimiz'in sünnetine uygun yaşayarak şu Türkiye'yi ve dünyayı asr-ı saadet gibi yapalım! Hayatımız, evimiz, çevremiz, köyümüz, şehrimiz, işimiz, çalışmamız, devletimiz, her şeyimiz asr-ı saadet müslümanları gibi, yâni sahabeler gibi, sahâbe-i kirâm —*rıdvânu'llàhi teàlâ aleyhim ecmaìn*— hazretleri gibi olsun. Öyle güzel bir yaşam ile yaşayalım.

Tabii Rasûlüllah SAS Efendimiz'in bir böyle sözünü etmek var. Uzaktan, böyle diliyle Rasûlüllah Efendimiz'in sözünü etmek... Bu yeter mi? Yetmez. Bir aşık için bu bir hasrettir, bu bir ayrılıktır. Böyle bir ayrılık, canına ağır gelir. İçini üzer, gözünden yaşlar döktürür, sevgili dinleyiciler! Rasûlüllah SAS Efendimiz'in cemâlini görmek lâzım! Rasûlüllah SAS Efendimiz'i görmek lâzım!

"—Olur mu?"

Olur tabii! Peygamber SAS'in hadis-i şeriflerinde bildiriliyor. Rasûlüllah SAS Efendimiz insanın rüyasında görülebilir.

"—Nasıl görülür? Ya başka bir şey görürse insan?"

Rasûlüllah'ı bir insan rüyasında görmüşse, odur. Gerçekten

Rasûlüllah Efendimiz'dir. Çünkü rüyada Rasûlüllah konusunda aldatmaca olamaz. Şeytan Rasûlüllah Efendimiz'in sûretine, sîmasına giremez.

Şimdi bana bazıları anlatıyor rüyalarını:

"—Hocam, Rasûlüllah Efendimiz'i gördüm ama, Rasûlüllah Efendimiz'in sakalı, bıyığı yoktu rüyamda..." diyor.

Hà, o şuna alâmettir: Sen Peyamber Efendimiz'in ümmetisin ama, Peygamber Efendimiz'in sünnetini îfâ etmemişsin. Bak Rasûlüllah Efendimiz'in sakalını göremiyorsun, Rasûlüllah Efendimiz sakallı olduğu halde... Demek ki, sünneti işlemekte kusurun var.

İşte insanın kusuruna göre, bazen böyle ikazlı görünümler olabilir ama, insan Rasûlüllah SAS Efendimiz'i rüyasında görmeli!

Bu nasıl olur? Kısaca anlayacağınız gibi söyleyeyim ki: "Aç tavuk rüyasında yem görürmüş." derler dedelerimiz. Lâtife yollu söylediğim şu mübarek kandil gününde... Sen Rasûlüllah SAS Efendimiz'i şevk ile seversen, onu candan seversen; o da senin rüyana teşrif eder, senin rüyanı şereflendirir, sana cemâlini gösterir.

Ama Rasûlüllah SAS Efendimiz'i anmazsan, salât ü selâmı çok eylemezsen, sevgisini içine yerleştirmezsen, onun hayatını okumazsan, hadislerini okumazsan, yolunda gitmezsen; o zaman darılır, rüyana gelmez. Tabii, o da bir ikaz işareti. Ondan da mütenebbih olup, insanın halini düzeltmesi lâzım!

Sevgili dinleyiciler, Allah-u Teàlâ Hazretleri cümlemizi Peygamber SAS Efendimiz'in sünnetine uyan, sevgisini kalbinde canlı tutan, Rasûlüllah aşıkı olan, Rasûlüllah SAS Efendimiz'in yolunda yürüyen, Ümmet-i Muhammed'i seven; Ümmet-i Muhammed'in fakiri, zengini, âlimi, cahili, yoksulu, şu ırktan, bu ırktan, beyazı, sarısı, siyahı... Hepsini seven ve onların selâmeti için çalışan; Allah'ın sevdiği şekilde ömür geçiren, Peygamber Efendimiz'in tavsiye ettiği şekilde yaşayan, nasihatlerini tutan, iyi, has ümmetlerinden olmaya hepimizi Allah muvaffak eylesin...

Ömrümüzü Efendimiz'in sünnetine uygun geçirelim! Allah'ın sevdiği şekilde geçirelim! Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin huzuruna, ahirete mü'minler olarak göçelim! Mahşer gününde Peygamber Efendimiz'in *Livâü'l-Hamd*'i altında Allah bizi peygamberlerle, sıddıklarla, şehidlerle, salihlerle beraber haşreylesin... Peygamber Efendimiz, *Livâü"l-Hamd*'i elinde, en önden giderken, Allah cümlemizi o mübarek grubun içinde, Rasûlüllah Efendimiz'le beraber cennete varıp, bi-gayri hisâb cennete dahil olanlardan eylesin... Cennet içre bizi Peygamber SAS Efendimiz'e komşu eylesin...

Dünyada böyle asırlarca sonra, ondan uzak bir devirde yaşadık, dünyaya geldik; ahirette komşuluğunu nasib eylesin... Havz-ı Kevserinden doya doya nûş edelim! Rasûlüllah Efendimiz'in meclisinde şâd olalım!

Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi rıdvân-ı ekberine vâsıl eylesin, iki cihan saadetinin en yüksek mertebelerine nâil eylesin.

Aziz ve sevgili Akra dinleyicileri, hepinize dünya ve ahiretin her türlü hayırlarını dilerim. Allah'ın gönüllerinizin muratlarını ihsan eylemesini dilerim... Nice nice mübarek günlere, kandillere, gecelere Allah'ın sevdiği kullar olarak, Rasûlüllah'ın râzı olduğu kullar olarak erişmenizi niyaz ederim...

Allah-u Teàlâ Hazretleri dualarımızı kabul eylesin. Kandillerimizi mübarek eylesin...

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llàhi ve berekâtühû!

08. 08. 1995 - İstanbul

08. KENDİ DİLİNDEN PEYGAMBER EFENDİMİZ

Aziz ve sevgili Akra dinleyicileri!

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llàhi ve berekâtühû!..

El-hamdü lillâh, bu akşam mübarek gecelerimizden biri, Peygamber SAS Efendimiz Hazretleri'nin dünyaya teşrif eylediği günün sene-i devriyesi, *Mevlid Kandili* dediğimiz mübarek gece...

a. Peygamberimiz'in Doğum Günü

Biliyorsunuz, insanoğlunun mânevî pek çok değerleri var... Bu değerlerden bir tanesi de tarih şuurudur. İnsanoğlu hafıza sahibi bir yüksek mahlûk olarak, Allah'ın yüce yaratığı olarak eskiyi, maziyi hafızasında muhafaza edebiliyor. O da, Cenâb-ı Mevlâ'nın kudretinin, hikmetinin ayrı bir nişânesi. Nice nice bilgiler insanın hafızasında canlı kalıyor. İnsanoğlu bu hafızasındaki bilgileri zihninde evirip, çevirip değerlendiriyor. Onlar üzerinde tefekkür ediyor.

İşte bu gece de, yâni Rebîü'l-evvel ayının 11'ini 12'sine bağlayan gece... Arabî aylardan Rebîü'l-evvel ayının onikinci gecesi diyoruz. Çünkü güneş battıktan sonra o gün başlar. İslâm takvimi mantığına göre, güneş battı mı eski bir gün biter, yeni bir gün başlamış olur güneşin batmasıyla. İşte 11'i bitti güneş battığı zaman, ondan sonra 12'sinin vakti başladı çalışmaya.

Tabii biz bu vakitlerin geçiş zamanını, tam mesâinin ortasında tarih değişmesin diye, şimdi gece yarısına atmışız. Tabii, o zaman da insanın faaliyetleri durmuyor. Artık aslında gelişmiş, çağdaş insanın gecesi gündüzü harıl çalışmalarla, faaliyetlerle geçiyor.

Evet, 11 Rebîü'l-evveli 12 Rebîü'l-evvele bağlayan, 1571 Mîlâdi yılının Nisan ayının 20'sinde, Peygamber SAS Efendimiz dünyaya gelmişler. Dünyaya şeref vermişler. Allah'ın rahmeti tecelli eylemiş. Bizleri sürûra, sevince gark eden muhteşem bir nimet-i

ilâhî, ikrâm-ı ilâhî Peygamber SAS Efendimiz'in dünyaya gelişi...

Eski ümmetler de tabii, eğer paygamberlerinin doğum tarihlerini biliyorlarsa, onunla sevinmişlerdir. Haklıdırlar; çünkü, peygamberlerin hepsini Allah-u Teàlâ Hazretleri, o devrin insanı hakkı bulsun, Cenâb-ı Mevlâ'ya güzel kulluk etsin diye, kendisi göndermiş. Hepsi Allah'ın elçileri, Allah tarafından gönderilmiş mübarek insanlar.

Meselâ, ehl-i kitab olan, ehl-i İncil olan nasrânîler de, İsâ AS'ın dünyaya teşriflerini, kendi zamanlama sistemlerinin, usüllerinin başlangıcı yapmışlar, *milâd* demişler. Milâddan önce, milâddan sonra diye bütün zamanları ona göre kıyaslamaya böylece devam etmişler. Yâni "Bizim peygamberimizin doğmasından şu kadar zaman önce şu olmuş, bizim peygamberimizin doğmasından şu kadar zaman geçtikten sonra bu olmuş..." diye, hep akıllarında peygamberleri...

Tabii bizim Peygamberimiz hakkında, Hazret-i Muhammed Mustafâ Efendimiz hakkında düşüncelerimiz ile, Hristiyanların Hazret-i İsâ hakkında düşüncelerinde büyük farklılık var. Biz Peygamber SAS Efendimiz'in Allah'ın kulu ve rasûlü olduğunu altını çize çize beyan ediyoruz, cihana bildiriyoruz. Çünkü Peygamber Efendimiz böyle bildirilmesini istemiş.

Çünkü insanlar, kendilerine Allah tarafından gönderilmiş olan bu mübarek elçileri, bazen iyi takdir edememişler, zamanında ona iyi ümmetlik yapamamışlar; bazen de, onun ahirete irtihalinden sonra onun hakkındaki düşüncelerinde yanılmışlar. Meselâ hristiyanların yanılması... Hazret-i İbrahim'i tanıdıkları halde, Hazret-i Musa AS'ı tanıdıkları halde, İsmâil AS'ı tanıdıkları halde, birçok peygamber ismi İncil'de geçtiği halde, o peygamberlerden birisi olan, kendilerine gönderilmiş olan Hazret-i İsâ'yı doğru tanıyıp da, onun hakkında doğru karar verememişler.

"—Hazret-i İsâ peygamberdir." deseler, "Hazret-i İsâ da Allah'ın gönderdiği bir peygamberdir." deseler, Allah'ın razı olacağı bir söz söylemiş olacaklar, gerçeği söylemiş olacaklar.

"—Kuldur, Allah'ın elçisidir. Allah bize Hazret-i İsâ'yı İncil'i bize öğretsin diye, dinimizi öğretsin diye göndermiştir. O da Allah'ın peygamberlerinden bir peygamberdir. Biz bu peygamberlik müessesesini bilen bir ümmetiz, ehl-i kitabız. Hazret-i İsâ'dan önce dünyaya gelmiş birçok peygamberin ismi, mukaddes kitabımızda zaten geçiyor. Adem AS, Nuh AS, İbrâhim AS vs." diye anlayışlarını normal yörüngesine oturtmaları lâzımdı.

Onlar böyle demediler, Hazret-i İsâ'ya ulûhiyet isnad ettiler. Yâni ne demek? Hazret-i İsâ'ya tanrı dediler, tanrının oğlu tanrı dediler. Hâşâ sümme hâşâ!.. Beşerdir, ama yanıldılar. Annesine de tanrı doğuran dediler. Bir kısmı "Tanrı" dedi. Bir kısmı, "Tanrı değil ama tanrı doğuran" dedi. Saçma sapan şeyler... "Rûhü'l-kudüs, Hazret-i İsâ ve baba Allah" dediler. Hâşâ sümme hâşâ! Onlar dediği için, korka korka söylüyorum. İşte *ekànîm-i selâse*, *trinite* dediğimiz, *teslis* dediğimiz yanlış inançlara saplandılar.

Hazret-i İsâ Allah'ın mübarek, tertemiz, pembe yüzlü, yanağında böyle boncuk boncuk terli, uzun saçlı güzel bir kulu,

peygamberi... Biz tabii bunu doğru olarak biliyoruz, onları da doğrultmaya çalışıyoruz. Biz çalışmıyoruz. Allah, peygamberleri gönderen alemlerin Rabbi Allah, kulların, hristiyanların yanıldığını bildiği için, onların yanılmalarını düzeltmek üzere emir buyurmuş Kur'an-ı Kerim'de:

"—Ey hristiyanlar, bırakın yanlış yolu! Bizimle sizin aranızda temelde aynı olan Allah'ın birliğine gelin! Allah'ın birliğini kabule gelin, tevhid akidesine gelin! Teslisi bırakın, triniteyi bırakın! İsâ AS Allah'ın oğlu değildir." diye ayet-i kerimelerde nasihatler var, ihtarlar var. Kendilerini düzeltmeleri için Allah'ın kendilerine haberi var, beyânı var Kur'an-ı Kerim'de. Okur dinlerlerse, Hazret-i İsâ da memnun olur. Çünkü Hazret-i İsâ, "Bana tapının!" demedi. Allah'ın emrettiklerini onlara söyledi.

Hristiyanlar Hazret-i İsâ'yı, peygamberliğini tam anlayamadan, mahiyetini tam bilemeden seviyorlar. Tabii biz de seviyoruz. Biz de çocuklarımıza bazen Mûsâ, bazen İsâ adını koyuyoruz, seviyoruz. Tabii severiz. Çünkü Allah'ın gönderdiği mübarek insanlar, gerçekten yüksek insanlar olduğundan, zaten insan ister istemez, tabii olarak sever, aşık olur. Fakat bizde, İslâm terbiyesinde bütün peygamberlere karşı sonsuz bir muhabbet olduğundan Hazret-i İsâ AS'ı da seviyoruz.

Onun doğumuna *milâd* deniliyor. Pekâlâ onlar da hürmet ediyorlar peygamberlerine. Belki içlerinde, peygamber olarak tanıyan da vardır. Belki yanılanlar da düzeltirler.

Yâni görüyoruz ki hristiyanlarda da kendi peygamberlerinin doğum gününe bir muazzam bağlılık, sevgi ve saygı var. Biz de Peygamber-i Zîşân'ımızın dünyaya teşrifinin zamanından fevkalâde duygulanıyoruz. Ve her sene zamanı geldiği zaman çeşit çeşit sevgi tezahürleriyle Rasûlüllah Efendimiz'in dünyaya teşriflerini kutluyoruz. Mevlid Kandilini canlı bir tarzda, ibadetlerle, camilerde, evlerde güzel bir şekilde geçirmeye çalışıyoruz.

Peygamber SAS Efendimiz bir bahar gününde dünyaya gelmiş.

20 Nisan'a rastlıyor takvimler birbirine dönüştürüldüğü zaman. Rebîü'l-evvel ayında dünyaya gelmiş. Enteresandır, ilginçtir, *rebi'* kelimesi Arapça'da ilkbahar mânâsına gelir. Yâni Peygamber Efendimiz ilkbaharda dünyaya gelmiş. Rebîü'l-evvel ayı da aylardan birisidir. O da tabii ilkbahara her zaman rastlamaz, döner. Bazen bakarsınız yaza, bazen güze, bazen kışa rastlayabilir ama, o zaman ikisi birden denk gelmiş.

Peygamber SAS Efendimiz yetiştiği mıntıkada çok iyi bilinen, çok sayılan, çok sevilen, muhteşem, mübarek, mukaddes bir aileden gelmiş olan bir kimse... Dedeleri de geriye doğru saygın kimselerdi, saygı duyulan, sevilen sayılan kimselerdi. Mekke'nin eşrafı, yöneticileri olan kimselerdi.

b. Peygamber Efendimiz'in Ataları

Bir hadis-i şerifini okuyarak, Peygamber Efendimiz'in mübarek sözleriyle, kendisinin soyu hakkında kendi ifadelerini hadis-i şerifinden takip etmiş olalım! Enes RA'dan İbn-i Asâkir'in ve Deylemî'nin, Beyhâkì'nin *Delâil*'inde, Hâkim'in Tarih'inde rivayet ettiğine göre, Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:[50]

أَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللهِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ بْنِ هَاشِمِ بْنِ عَبْدِ مَنَافِ
بْنِ قُصَيِّ بْنِ كِلاَبِ بْنِ مُرَّةَ بْنِ كَعْبِ بْنِ لُؤَيِّ بْنِ غَالِبِ بْنِ فِهْرِ
بْنِ مَالِكِ بْنِ النَّضْرِ بْنِ كِنَانَةَ بْنِ خُزَيْمَةَ بْنِ مُدْرِكَةَ بْنِ إِلْيَاسَ
بْنِ مُضَرَ بْنِ نِزَارٍ ، وَمَا افْتَرَقَ النَّاسُ فِرْقَتَيْنِ إِلاَّ جَعَلَنِي اللهُ فِي
خَيْرِ هِمَا ، فَأَخْرَجْتُ مِنْ بَيْنِ أَبَوَيَّ ، وَلَمْ يُصِبْنِي شَيْءٌ مِنْ عَهْدِ

---

[50] İbn-i Asâkir, *Tarih-i Dimaşk*, c.III, s.40, no:556; Enes ibn-i Malik RA'dan. *Camiü'l-Ehadis*, c.VII, s.34, no:5734.

الْجَاهِلِيَّةِ ، وَخَرَجْتُ مِنْ نِكَاحٍ ، وَلَمْ أَخْرُجْ مِنْ سِفَاحٍ ، مِنْ لَدُنْ آدَمَ حَتَّى انْتَهَيْتُ إِلَى أَبِي وَأُمِّي ، وَأَنَا خَيْرُكُمْ نَفْسًا وَخَيْرُكُمْ أَبًا

(ك. في تاريخه ، ق . في الدلائل وضعفه ، والديلمي ، كر.

عن انس)

RE. 151/1 (*Ene muhammedü'bnü abdi'llâh*) "Ben Abdullah'ın oğlu Muhammed'im..."

Peygamber Efendimiz'in babasının adı Abdullah'tı, annesinin adı Âmine idi. Bizde tabii *Mevlid*'den, *"Âmine hâtun Muhammed ânesi"* diye herkes bilir ama, hanım ismi olarak *Âmine* değil de, *Emine* denmiş. *Emine* de Arapça'da bir mânâ verir, yâni güvenilen hanım mânâsına Emin-Emine... O da olur ama Peygamber Efendimiz'in annesinin adı Âmine idi, a'sı uzun; babası Abdullah idi.

Efendimiz kendi soyunu şöyle geriye doğru bildiriyor: (*Ene muhammedü'bnü abdi'llâh*) "Ben Abdullah'ın oğlu Muhammed'im..." devam ediyor soyuna, Abdullah kimin oğlu, onun babası kim, onun babası kim?.. Böyle geriye doğru. Babasını söylüyor, dedesini söylüyor, dedesinin babası, dedesinin dedesi; geriye doğru isimleri sayıyor.

(*Ene muhammedü'bnü abdullahi'bni abdü'l-muttalib*) Demek ki dedesinin ismi Abdulmuttalib; (*ibni hâşim*) onun da babası, yâni Peygamber Efendimiz'in büyük dedesi Hâşim. Onun için Peygamber Efendimiz'in Kureyş kabilesi içinde grubuna Benî Hâşim, yâni Hâşimoğulları derler.

Biliyorsunuz şimdi Ürdün Devleti'nin başkanı Haşim soyundan geldiği için, *El-memleketü'l-Urdûniyyeti'l-Hàşimiyye* diyorlar. Yâni Hâşimî sülâlesinden gelen bir şahıs tarafından hükmedilen, yürütülen, hükümeti sürdürülen memleket mânâsına.

Evet, büyük dedesinin adı, Abdü'l-muttalib'in babasının adı

Hâşim.

(*İbni abdi menâf ibni kusay ibni kilâb ibni mürre*)

Tabii buradaki *ibni* kelimesi "şunun oğlu" demek. Yâni *ibni Mürre*, Mürre'nin oğlu demek oluyor.

(*İbni ka'b ibni lüey ibni gâlib ibni fihr ibni malik ibni nadr ibni kinâne ibni huzeyme ibni müdrike ibni ilyâs ibni mudar ibni nizâr*) Buraya kadar dedelerinin isimlerini sayıyor.

Muhterem, sevgili Akra dinleyicileri! Araplar'da soy bilgisi çok önemliydi. Araplarda okuma yazma az olduğundan, soylarını çok iyi ezberlerler, ezberlerinde tutarlar ve sayalardı. Şimdi bizim çağdaş toplumumuzda bir kimseye, "Baban kim?" desen, söyler; "Deden kim?" desen söyler; "Dedenin babası, dedenin dedesi?.." dediğiniz zaman, bir noktada yorulur, söyleyemez. Ama Araplar soylarını ezberlerinde tutmaya çok dikkat ederlerdi. O soy bilme ilmine, yâni kim kimin oğludur, kim kimin akrabasıdır... buna da çok önem verirlerdi.

Bu ilme *ilm-i ensâb* derler. *Ensâb*, nesebler demek. Yani insanların neseblerini, haseblerini, kimin kimin oğlu olduğunu, kimin kiminle akraba olduğunu bildiren bilgiler topluluğu. Meselâ, sevgili büyüğümüz Ebû Bekr-i Sıddîk RA, ensab ilminde çok bilgili bir kimse imiş. Kendisinin filân dedesini bilmek bir tarafa, ayrıca başka insanlar da kimlerdendir, kiminle akrabadır, kimin nasıl çocukları olmuş, kabileler nasıl grup grup bölünmüşler... Çok iyi bilirdi.

Peygamber Efendimiz, bu kadar dedesinin ismini geriye doğru ifade buyurmuşlar, saymışlar. Onların hepsini biliyoruz. Şimdi bu arada, bir şeyi daha söyleyelim: Peygamber Efendimiz'in SAS annesi Hazret-i Âmine'nin de soyu, bir noktada Peygamber Efendimiz'in babasının soyuyla birleşiyor. Yukarıdaki dedelerinde, anne baba böylece aynı soydan gelmiş kimseler oluyorlar, Peygamber Efendimiz'in mübarek valideyni.

Efendimiz devam ediyor kendisini anlatmaya. Cuma günkü vaazımda da söylemiştim: Peygamber Efendimiz sohbete oturdu

mu dakikalar unutulurdu, saatler unutulurdu. Ashab-ı kiram sabaha kadar, etrafında Efendimiz'i canla dinlerlerdi. Hoşuma gidiyor, nasıl dinledikleri rivayetlerde tasvir buyruluyor ki: Peygamber Efendimiz'i dinlerken, dinleyenler sanki başlarının üstüne bir ürkek kuş konmuş gibi; "Aman kıpırdamayayım! Kıpırdarsam kuş uçar, kaçar." diye, öyle başını kıpırdatmadan dinleyerek, meclisinde Rasûlüllah Efendimiz'i hayran hayran seyrederek, böyle kendilerini tam verirlerdi konuşmasına.

Peygamber SAS'e bazen sorarlardı:

"—Yâ Rasûlallah! Kendin hakkında bilgi ver bize... Yâni sen nasıl bir mübarek kimsesin? Nerelerden gelmesin? Dünya hakkında bilgi veriyorsun, ahiret hakkında bilgi veriyorsun, kıyamet hakkında bilgi veriyorsun, Allah-u Teàlâ Hazretleri hakkında bizi öğretiyorsun, eğitiyorsun, yetiştiriyorsun, ibadetler hakkında bilgi veriyorsun; kendinden de biraz bahsetsene yâ Rasûlallah!" dedikleri olurdu.

O zaman da Efendimiz, —tabii kendisinin nesebi, hasebi çok meşhur, biliniyor— herkes bilsin diye, hakikatleri ifade ederdi.

Sevgili dinleyiciler!

Bir kere şunu çok kesin olarak biliyoruz: Peygamber Efendimiz o kadar güvenilen bir insandı ki, daha peygamber olmadan önce şöhret kazanmıştı: "Muhammed el-Emin" diye. *Emin* sıfatı vardı Peygamber SAS Efendimiz'in. Ne demek?.. Kendisine emniyet edilebilen, güvenilebilen insan demek.

Pekiyi bu emniyet sadece sözde mi kalmış? Hayır! Peygamber Efendimiz'e herkes emanetlerini getirir bırakırlardı:

"—Aman, bir kese altınım var, bunu başka yere bırakamıyorum. Bu sizin yanınızda kalsın yâ Muhammede'l-Emîn, yâ Ebe'l-Kàsım!" derlerdi.

O zaman tabii peygamber olmadan önce, "Yâ Rasûlallah!" demiyorlardı. Herhalde, böyle bir hitapta bulunuyorlardı tahminime göre. İsmini de söylemezlerdi Araplar asaletli kimselere, "filancanın babası" diye, bir evlâdının ismiyle isimlendirip söylerlerdi. Peygamber Efendimiz de tabii Kàsım'ın

babası olduğu için *Ebe'l-Kàsım* diye künyelenmişti.

"—Yâ Ebe'l-Kàsım! Şu altın kesem senin yanında mahfuz kalsın, ben Şam'a gideceğim. Ya dönerim, ya dönemem..." diye, emanet ederlerdi kıymetli şeylerini Peygamber Efendimiz'e.

Emin kimseydi, soylu kimseydi. Mekke'yi idare eden ailedendi. Asâleti biliniyordu. Eski devirlerden İbrâhim AS'ın soyundan, İsmâil AS'ın neslinden geldiğini biliyorlardı. Sordular. Dedelerini bu kadar saydı. Devam buyurdu Peygamber Efendimiz:

وَمَا افْتَرَقَ النَّاسُ فِرْقَتَيْنِ إِلاَّ جَعَلَنِي اللهُ فِي خَيْرِهِمَا ،

(*Ve ma'ftaraka'n-nâsü fırkateyni illâ cealeniya'llàhu fî hayrihimâ*) İnsanlar tarihin akışı içinde kabileler olarak tabii büyüyorlar, nüfus artıyor. Ayrılıyorlar. Birisi bir başka tarafa yerleşiyor. Ötekisi bir başka tarafa göç ediyor. İki kabile oluyor. "İşte insanlar böyle ikiye ayrıldıkları zaman, Allah beni daima en hayırlısı tarafından eyledi."

Yâni geriye doğru hangi kabileye mensubsa Peygamber Efendimiz, hayırlı... O kabilenin akraba kabileleri vardır ama, Efendimiz'in kabilesi en hayırlı kabile. Böyle en hayırlısına sevketmiş Peygamber Efendimiz'in soyunu Allah-u Teàlâ Hazretleri *celle celâluhû ve amme nevâluhû*, her şeyi hikmetli olan Mevlâmız. Yâni hiçbir kimsenin içinde, bir zerre kadar tereddüdü kalmayacak kadar şerefli...

فَأُخْرِجْتُ مِنْ بَيْنِ أَبَوَيَّ ، فَلَمْ يُصِبْنِي شَيْءٌ مِنْ عَهْدِ الْجَاهِلِيَّةِ ،

(*Feuhrictü min beyni ebeveyye*) "Ben anne ve babalarımın, dede ve ninelerimin, ecdâdü ceddâtımın arasından, böyle bir soylu aileden çıkartıldım, dünyaya getirildim. (*Felem yusibnî şey'ün min ahdi'l-cahiliyyeh*) Cahiliye zamanından hiç bir şey bana isabet etmedi."

Ne demek istiyor, "Cahiliye zamanının hiç bir şeyi bana isabet etmedi." derken? Şey diyor, söylemiyor ne olduğunu, ne demek

istiyor?

Cahiliye devrinde her zaman nikâh yoktu. İnsanlar keyfine göre bazen zina ediyorlardı, hırsızlık yapıyorlardı. O kabileye saldırıp onun koyunlarını, develerini çalıyorlardı vs. Peygamber Efendimiz'in kabilesi, ailesi ne böyle soy bakımından ne de davranış bakımından kötü şeyler isabet etmemiş. Ağırbaşlı bir soylu aile, eşraf; yâni kavmin şereflileri. Herkese iyilik yapan, böyle fakirleri gözeten, keselerinin ağzını açıp etrafa iyilik yapan insanlar.

Hatta Hâşim ne demek? *Hâşim*, kelime mânâsı olarak ekmeği parçalayıp parçalayıp, kabın içine koyup, et suyuyla böyle ikram yaparlarmış. Tabii o da güzel bir ikram. Belki dinleyicilerimiz de seviyorlardır, böyle et suyuna böyle kuru ekmeği koyduğu zaman insan, hoş lezzetli bir şey olur. Böyle fakirleri doyururlarmış, ziyafetler çekerlermiş yâni.

"Cahiliye zamanının kötü adetlerinden ananelerinden, kötü işlerinden, fiillerinden hiç bir şey bana isabet etmedi." Yâni öyle günah, kötülük olacak şeyleri benim soyuma mensub insanlara Allah yaptırtmamış. Babadan dedeye geriye doğru hep soylu, eşraftan, ağır başlı, herkesin hürmet ettiği kimseler. Hakikaten tarih kitaplarından biliyoruz, Peygamber Efendimiz'in dedelerine Kureyş'in nasıl hürmet ettiğini, nasıl sözünü dinlediklerini biliyoruz.

وَخَرَجْتُ مِنْ نِكَاحٍ ، وَلَمْ أَخْرُجْ مِنْ سِفَاحٍ ، مِنْ لَدُنْ آدَمَ حَتَّى انْتَهَيْتُ إِلَى أَبِي وَأُمِّي ،

(*Ve haractü min nikâhın, ve lem ehruc min sifâhin*) *Nikâh* evlenmek demek, *sifah* zina demek. "Ben daima evlilik sonucu, nikahlanmış iki eş arasından, onların meşru evlâdı olarak dünyaya gelmiş insanların devamıyım ve hiç benden ve benden geriye doğru dedelerimin içinde zinadan meydana gelmiş bir kimse yoktur. Yâni daima evlilik yoluyla, kânûnî, meşrû yolla

gelmiş olan soylu ailelerin evlatları olmuşlardır benim ecdadım.

(*Min ledün âdeme*) Âdem AS'dan, (*hatta entehheytü ilâ ebî ve ümmî*) anne ve babama iş gelip varıp sonuçlanıncaya kadar, Âdem AS'dan ebeveynime kadar hep böyle nikâhla, evlenerek, meşru bir yolla dünyaya gelmiş insanlardır benim ecdadım. Ben böyle soylu bir ailedenim. İşte bu sebeple Allah beni böyle takdir buyurmuş."

Çünkü Habîbullah, Allah'ın sevgili kulu. Soyunda da küçük bir zerre miktarı bir tereddüt ve leke yok.

وَأَنَا خَيْرُكُمْ نَفْسًا وَخَيْرُكُمْ أَبًا

(*Ve ene hayruküm nefsen*) "Can olarak, kişi olarak sizin en hayırlınızım, (*ve hayruküm eben*) ve âbâ ü ecdad olarak, baba olarak da sizin en hayırlınızım, en soylu ailedenim."

Evet, Peyamber Efendimiz'in soyu geriye doğru İbrâhim AS'a giderdi, İsmâil AS vasıtasıyla... İbrâhim AS da tabii Allah'ın halîli, Halîlullah. Peygamber Efendimiz Habîbullah, Halîlullah, her şey tabii Peygamber Efendimiz de; Peygamber Efendimiz'in şöhreti Habîbullah, Allah'ın sevgili kulu; dedesi, çok eski, büyük dedesi ibrahim AS da Halîlullah. *Halîl* çok samimi arkadaş demek. Allah'ın arkadaşı, samimi, sırdaş dostu manasına. O sıfatı almış bir mübarek insan. Putlara tapmamış, putlara tapmayı reddetmiş. Putları kırmış, putlarla mücadele etmiş bir insan.

Peygamber Efendimiz işte böyle bir mübarek aileden, dedeleri tertemiz, Hazret-i Adem'e kadar insanoğullarının en soylularına bağlı... Peygamber Efendimiz'in şeceresi, böyle güzel, pırıl pırıl, nûrânî bir şecere. Mekke'de dünyaya geldi.

Şimdi ben Anadolu'daki gezilerimde sevgili dinleyiciler. Tabii çocuklar arabamızın yanına geliyorlar, merak ediyorlar, "Arabanın markası ne, bu gelenler niye buraya geldiler, niye durdular?" Ben de onlara selâm veriyorum. Soruyorum:

"—Söyle bakalım, senin peygamberinin ismi ne?" diyorum.

Bazısı doğru söylüyor, bazısı da bilemiyor. Bu da annelerinin,

babalarının kusuru. Toplum olarak bizim kusurumuz. Dinimizi öğretemiyoruz. İnsanın bilmesi lâzım Peygamberini... Bazen de soruyorum:

"—Peygamber Efendimiz nerede doğdu, nerede vefat etti, yatıyor?" diye.

Biliyorlar Mekke'de doğduğunu. Evet, Mekke-i Mükerreme'de dünyaya geldi. Nerede dünyaya geldi, yerini düşünelim, hacca gidenler göz önüne getirsin: Mescid-i Haram'ın bir köşesinde Safa tepesi var, Mescid-i Haram'ın içine bağlanmış durumda şu anda. Direklerin arasından geçtiğiniz zaman aynı mekânın bir köşesi gibi safa tepesi var, yüksekçe bir yer. Düz bir yol halinde dört yüz küsür metre öbür tarafa doğru meyilli, inişli çıkışlı bir yol. Öbür tarafında da Merve tepesi var. Safa ile Merve...

İşte bu Safa tepesinde Merve'ye doğru döndüğümüz zaman sağ tarafta, hemen oraya yakın bir yerde Peygamber Efendimiz, "Benî Hâşim Yurdu" denilen, dedesinin mıntıkasıymış demek ki, dedesinin arazisinin olduğu yerlermiş. Orada dünyaya geldi. Evi

muhafaza ediliyor. Evinin mıntıkası tabii. Evinin ilk hali, keşke bir zerresine dokunulmadan korunsaydı. Evinin olduğu yerde şimdi bir kütüphane mevcut. Orada dünyaya geldi, Mekke'de dünyaya geldi.

"—Pekiyi Peygamber Efendimiz nerede medfun bulunuyor, nerede kabri?" diye sorduğunuz zaman, bu sefer yalan yanlış cevaplar veriliyor bu soruya.

Peygamber Medine-i Münevvere'de medfun. Mekke'de doğdu, Medine'ye hicret etti. Medine-i Münevvere'de vefat etti. Kabr-i şerifi Medine-i Münevvere'de.

Tabii kabrinin bitişiğinde, vefat ettiği yerin bitişiğinde Peygamber Efendimiz'in kendi hayatında mescidini yaptırmıştı, Mescid-i Nebevîsi. Tabii o zamanın ölçülerine göre küçük bir mesciddi, şimdi kaç yüz misli büyüdü. O ilk alana göre kaç yüz misli büyüdü. Tabii o mescidin içinde kaldı Peygamber Efendimiz'in kabri. Sol tarafta, kendi mescidinin sol tarafında kapısı vardı. Kapıdan mescide girerdi Peygamber Efendimiz. O kapının öbür tarafı kendisinin eviydi. Hazret-i Aişe Validemizin odasında vefat etti, oraya defnedildi. Orası şimdi Peygamber Efendimiz'in mescidinin içinde.

Üstünde de bir kubbe var. Ucu sivri, miğfer gibi yâni uzaktan baktığınız zaman görünüşü, bu savaşçıların başına giydikleri miğferin orta yeri yüksek oluyor. Belki tarih kitaplarında görmüşsünüzdür. Öyle bir kubbe var ve rengi yeşil. Arapça'da yeşil, *ahdar* veya *hadrâ* kelimesiyle ifade edilir. *El-kubbetü'l-hadrâu*, yâni yeşil rengi renkli türbenin gösterdiği mekânın altında, Peygamber Efendimiz'in kabr-i saadetleri.

Tabii hacca gidenler Mekke'de hac vazifelerini yapınca Medine'ye gelip Peygamber Efendimiz'in kabr-i şerifini de ziyaret ediyorlar. Çünkü Peygamber Efendimiz'in kabrin ziyaret etmek, hayatında kendisini ziyaret etmek gibi sevaplı, güzel bir şey.

Rasûlüllah SAS Efendimiz'i sevmek dinimizin temeli. İmanımızın temeli de Rasûlullah Efendimiz'in peygamber

olduğunu ifade etmek. (*Eşhedü en lâ ilâhe illa'llàh*) diyoruz, "Şehadet ederim, şahit olurum ki, şüphesiz bilirim, bildiririm ki Allah'tan başka tanrı yoktur, Allah tek tanrıdır. Onun şerik naziri yoktur." diyoruz. İmanımızın bir bölümünü ifade etmiş oluyoruz. (*Ve eşhedü enne muhammeden abdühû ve rasûlühû*) "Yine şehadet ederim ki Muhammed de onun bize gönderdiği mübarek rasûlüdür, elçisidir, ama kuludur!" diyoruz.

Ama kuludur diye niye söylüyoruz? İnsanlar yanılıp, şaşırıp da Peygamberlerini tanrı edinip tapınmasınlar, sapıtmasınlar, Allah'ın sevmediği bir batıl inanca düşmesinler diye bunu özellikle Peygamber Efendimiz üstüne bastıra bastıra söylemiş olduğundan biz de söylüyoruz.

Kulu, Peygamber Efendimiz Allah'ın kulu ama müstesnâ bir kulu. Allah'ın bir kulu ama en sevgili kulu. Hani, "Yâkut da bir taştır ama..." diyor bir Arap şairi...

مُحَمَّدٌ بَشَرًا لاَ كَالْبَشَرِ ؛

بَلْ هُوَ كَال بعَقْوتِ بَيْنَ الْحَجَرِ .

Muhammedün beşeren lâ ke'l-beşer,
Bel hüve ke'l-ya'kùti beyne'l-hacer.

"Muhammed SAS Hazretleri bir beşerdir ama, sizler bizler gibi Ademoğludur, bir insandır ama, sade bir insan gibi değil, insanüstü çok yüksek bir şeydir. Hani hepsi taştır ama, sanki taşlar arasında yakut taşı nasıl değerliyse, pırlanta, zümrüt nasıl üstün değere sahipse, öyledir."

Yâkut kırmızı renkli bir taştır. Yâkut da bir taştır ama, öbür taşlardan çok farklı, ne kadar kıymetli bir taş. Sokaktaki taşlar ne kadar olağan bir taş. Peygamber Efendimiz de bir beşer ama, o ne kadar üstün bir beşer! Öteki insanlar nasıl olağan bir insan, Peygamber Efendimiz ne kadar mübarek, ne kadar şerefli, ne kadar olağanüstü bir insan! Tarif edilemez. Kıyas kabul etmez. Fevkalâde tarifsiz derecede, mukayese edilemeyecek kadar yüksek bir şahsiyet.

Tabii İmam Bûsîrî Hazretleri'nin Peygamber Efendimiz hakkında yazdığı *Kasîde-i Bür'e*'si var. Orada diyor ki:[51]

دع ما ادّعته النَّصارٰى في نبيهم

واحكم بما شئت مدحا فيه واحتكم

Da' me'ddeatnü'n-nasàrâ fî nebiyyihimi,
Va'hküm bimâ şi'te medhan fîhi va'htekimi.

"Hristiyanların kendi peygamberleri hakkında yanılıp da

[51] İmam Busîrî, *Kasîde-i Bür'e,* beyit:43.

söylediği sözü bir tarafa bırak, öyle deme; yâni tanrıdır deme! Ama onun dışında, Rasûlüllah hakkında ne kadar medih cümlesi söyleyebilirsen, hepsine şâyestedir, lâyıktır, o kadar yüksektir." diye söylemiş oluyor.

Peygamber Efendimiz'in kendisini anlattığı başka hadis-i şerifler de var. Onlardan da bir iki tanesini sizlere aktarmak istiyorum. Çünkü Rasûlüllah'ı kendisinden tanımanın tadı mutlaka başka türlü olur.

Bir de bir dua var, benim hoşuma gider. Onu hatırıma getirdi kendi sözüm. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:[52]

لاَ أُحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ، أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَى نَفْسِكَ

(م. د. ت. ن. ه. حم. حب. ع. خز. عن عائشة ؛

د. ت. ن. ه. حم. ك. ع. ش. عن علي)

(*Lâ uhsî senâen aleyke ente kemâ esneyte alâ nefsike*) "Yâ

---

[52] Müslim, *Sahîh*, c.I, s.352, no:486; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.I, s.232, no:879; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.524, no:3493; Neseî, *Sünen*, c.II, s.222, no:1130; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1262, no:3841; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.58, no:24357; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.V, s.258, no:1932; İbn-i Huzeyme, *Müsned*, c.I, s.335, no:671; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VIII, s.48, no:4565; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.X, s.191, no:29750; Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.II, s.156, no:2881; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.I, s.127, no:608; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.I, s.337; Tahàvî, *Şerhü'l-Maànî*, c.I, s.234, no:1304; Beyhakî, *Şuabü'l-Îmân*, c.III, s.385; Ebû Avâne, *Müsned*, c.I, s.490, no:1821; İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.II, s.75, no:544; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.II, s.155, no:1394; İmam Mâlik, *Muvatta'* (Rivâyet-i Muhammed), c.II, s.300, no:725; Hz. Aişe RA'dan.

Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.64, no:1427; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.561, no:3566; Neseî, *Sünen*, c.III, s.248, no:1747; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.373, no:1179; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.96, no:751; Hàkim, *Müstedrek*, c.I, s.449, no:1150; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.I, s.237, no:275; İbn-i ebî Şeybe, *Musannef*, c.II, s.306, no:7016; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.42, no:4650; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.19, no:123; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.56, no:81; Buhàrî, *Târih-i Kebîr*, c.VIII, s.195, no:2681; Hz. Ali RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.183, no:3652 ve c.VIII, s.63, no:21885; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VI, s.191, no:4994 ve c.XXXI, s.305, no:34273.

Rabbi, ben seni lâyıkıyla medhedemem; sen kendini nasıl tavsif etmişsen sen öylesin!" buyurmuş Peygamber Efendimiz. Yâni, biz Allah'ı tarif edemeyiz, o kendini nasıl tarif ederse, isabetli tarif odur. En güzel söz odur. Biz Allah'ı bilemeyiz, Allah bildirirse biliriz.

Onun gibi, biz Rasûlüllah'ı ne kadar anlatmaya çalışsak, kelimeler kendi duygularımıza bile anlatmağa yetmez, zaman yetmez, sözler yetersiz kalır. Ama Peygamber SAS Efendimiz'in o eşsiz, engin güzel ahlâkını, o müstesnâ tevazuu ile nasıl kendisini anlattığını tabi dinlemek, onun tadı başka...

c. Peygamberlerin Serveri

Câbir RA'dan İbn-i Asâkir ve Dârimî —*Sünen-i Dârimî*'yi biliyorsunuz, hadis alimi bu— naklettiğine göre Peygamber Efendimiz buyurmuş ki:[53]

أَنَا قَائِدُ الْمُرْسَلِينَ وَلاَ فَخْرَ ، وَأَنَا خَاتَمُ النَّبِيِّينَ وَلاَ فَخْرَ ، وَأَنَا أَوَّلُ شَافِعٍ وَمُشَفَّعٍ وَلاَ فَخْرَ (الدارمى ، كر. عن جابر)

RE. 151/2 (*Ene kàidü'l-mürselîne ve lâ fahr*) "Ben Peygamberlerin serveriyim, komutanıyım, başkanıyım, (*ve lâ fahr*) öğünme yok. Allah beni böyle bir makama oturtmuş, Makâm-ı Mahmud'u bana ihsân etmiş. Bütün Peygamberler benim maiyyetimde, arkamda.

(*Ve ene hâtemü'n-nebiyyîn ve lâ fahr*) Ben peygamberlerin sonuncusuyum, onu en son mühürleyip, bir seriyi tamamlayan en sonuncuyum, peygamberlerin hâtemiyim; öğünme yok.

(*Ve ene evvelü şâfiin ve müşeffain ve lâ fahr*) Ben de kendisine

---

[53] Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.I, s.61, no:170; Dârimî, *Sünen*, c.I, s.40, no:49; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.456, no:13924; Beyhakî, *el-İ'tikad*, c.I, s.173, no:151; Câbir RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.404, no:31883; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VII, s.31, no:5729.

Allah tarafından ahirette ilk defa şefaat hakkı verilecek, şefaatçiliği kabul edilecek, o makam kendisine ihsan edilecek kimseyim. Öğünmek yok ama, gerçek budur.” diye bildiriyor.

Peygamber Efendimiz mütevazi idi ama, Allah kendisine “Bildir ey Rasûlüm!” dediği şeyleri bildirmesi gerektiğinden, bildiriyor. Kendisi tanınsın diye bildiriyor. Arada da (*Ve lâ fahr*) “Öğünmek yok!” diye ifade ediyor.

d. Hakîkî Mü’min Olmanın Şartı

Burada bir sahih hadis-i şerifi size nakletmek istiyorum. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki: hadis-i şerifinde:[54]

فَوَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ ، لاَ يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى أَكُونَ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ وَلَدِهِ ، وَوَالِدِهِ ، وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ (خ. م. ن. ه. حم. در. حب. ع. هب. عن أنس)

(*Feve’llezî nefsî bi-yedihî*) “Canım elinde olan, beni yaratan, dilerse hayatıma son verecek, öldürecek olan, canım elinde olan Allah’a, nefsim elinde olan Allah’a yemin olsun ki, (*lâ yü’minü ehadüküm*) sizden biriniz hakiki mü’min olamaz, tam inanmış sayılamaz; (*hattâ ekûne ehabbe ileyhi min vâlidihî ve veledihî ve’n-nâsi ecmaîn*) ben o mü’mine babasından da, evlâdından da, bütün diğer insanlardan da daha sevgili olmadıkça mü’min olamaz.”

---

[54] Buhàrî, *Sahîh*, c.I, s.14, no:15; Müslim, *Sahîh*, c.I, s.67, no:44; Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.114, no:5013; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.26, no:67; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.177, no:12837; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.397, no:2741; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.405, no:179; Ebû Ya’lâ, *Müsned*, c.VI, s.23, no:3258; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.II, s.129, no:1374; Neseî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.VI, s.534, no:11744; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.355, no:1175; Enes ibn-i Mâlik RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.I, s.29, no:70; *Câmiü’l-Ehàdîs*, c.XVI, s.490, no:17360.

Yâni, bir mü'min Rasûlüllah'ı tanıyacak, Kemâlâtını, kerâmâtını, ikrâmâtını, evsâfının, cemâlinin yüceliğini bilecek. Rasûlünü tanıyacak, sevecek, aşık olacak, muhibb-i Rasul olacak, Rasûlüllah'ın muhibbi olacak. Rasûlüllah'ın aşkı, sevgisi kalbine yerleşecek. O aşk ile benzi sarı, gözü yaşlı bir aşık-ı sâdık olacak. O zaman hakiki mü'min olur.

Süleyman Çelebi'nin *Mevlid*'inin dua bölümünde hani beyti var:

Gözü yâşı hakkı içün aşıkların,
Bağrı bâşı hakkı içün sâdıkların...

İşte o aşıkların gözyaşları çok kıymetli oluyor tabii. Aşktan dökülen, sevgiden dökülen gözyaşları, çok yüksek duyguları ifade eder, inci gibi, pırlanta gibi gözyaşları oluyor. Dua ederken de, Süleyman Çelebi onu ölçü olarak koymuş önümüze. Yâni, Allah'a

yalvarırken diyor ki:

"—Yâ Rabbi, sana şu àşık-ı sàdık kulların, hani divanına durup ibadet ediyorlar. Seni sevenler, Rasûlüllah'ı sevenler, àşık-ı sàdık mü'minler var ya... Hani gözyaşı döküyorlar ya seni zikrederken, Rasûlüne salât ü selâm getirirken... O gözyaşının ne kadar kıymetli olduğunu Peygamber Efendimiz hadis-i şeriflerinde bildirmiş ya... İşte o gözyaşının hürmetine, onun hakkına benim dualarımı kabul et!" diyor.

Öyledir. O gözyaşları gerçekten çok kıymetlidir.

e. Ademoğullarının Seyyidi

Peygamber Efendimiz'in öğünmek yok diye bildirdiği bir başka hadis-i şerifi de nakletmek istiyorum. Bu hadis-i şerif Tirmizî tarafından, Ahmed ibn-i Hanbel tarafından rivayet edilmiş. Tirmizî, "Hasen hadistir." buyurmuş. İbn-i Mâce de rivayet etmiş, Ebû Saìd Hazretleri'nden RA. Onu da okuyalım!

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[55]

أَنَا سَيِّدُ وَلَدِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، وَلاَ فَخرَ ؛ وَبِيَدِي لِوَاءُ الْحَمْدِ ، وَلاَ فَخْرَ ؛ وَ مَا مِنْ نَبِيٍ يَوْمَئِذٍ آدَمُ فَمَنْ سِوَاهُ ، إلاَّ تَحْتَ لِوَائِي ؛ وَ أَنَا أَوَّلُ مَنْ تَنْشَقُّ عَنْهُ الأَرْضُ وَلاَ فَخْرَ ؛ وَأَنَا أَوَّلُ شَافِعٍ وَأَوَّلُ مُشَفَّعٍ وَلاَ فَخْرَ (حم. ت. حسن ، ه. عن أبي سعيد)

RE. 152/2 (*Ene seyyidü veledi âdem*) veya (*vüldi âdem*) olabilir.

---

[55] Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.308, no:3148; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1440, no:4308; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.2, no:11000; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XIV, s.398, no:6478; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XIII, s.401, no:7493; Abdullah ibn-i Selâm RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.530, no:31882; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.15, no:11; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VII, s.25, no:5712.

Bu kelimenin birkaç okunuş imkânı var. "Ben Âdemoğullarının seyyidiyim."

Seyyid ne demek? Soylu, asil, efendi demek. "Ben Âdemoğullarının en soylusu, en asâletlisi, efendisiyim." diyor. Nerede?.. (*Yevme'l-kıyâmeti*) "Kıyamette Âdemoğullarının seyyidiyim, en yükseği, efendisi, başkanı, en yüksek derecelisiyim." diyor Peygamber Efendimiz.

Evet, Peygamber Efendimiz bütün insanların seyyididir. Bütün insanların değil peygamberlerin de seyyididir. Seyyidü'l-evvelîne ve'l-âhirîn, seyyidü'l-enbiyâi ve'l-mürselîn. Yâni Allah sevgili kullarının da hepsinin başındadır kıyamet gününde... (*Ve lâ fahr*) "Öğünmek yok." Burada da *ve lâ fahr* diyor. Yâni, "Böyle bir şeyi Allah bana vermiş diye ben böbürlenecek, kendi beğenecek bir duruma düşecek bir insan değilim. Öğünmek yok, tevazu içinde, Allah bana bu makam verilmiş, tebliğ ediyorum. Bilin diye bildiriyorum." Çünkü, mü'minin Rasûlüllah'ın kıymetini bilmesi lâzım!..

(*Ve bi-yedî livâü'l-hamdi ve lâ fahr*) Peygamber Efendimiz buyuruyor ki: "Ahirette elime Livâü'l-Hamd verilecek, elimde Livâü'l-Hamd olacak."

Ne demek?.. Hamd sancağı demek. Yâni Peygamber SAS Efendimiz'in tanınması işareti, remzi olarak elinde hamd sancağı olacak. *Livâu'l-hamd*, hamd sancağı...

"Ve bu öyle bir sancak ki," diye devam ediyor, (*Ve mâ min nebiyyin yevme izin âdeme femen sivâhu illâ tahte livâî*) "Mahşer gününde öyle bir mekânda, o zamanda öyle olacak ki, o gün Âdem AS ve ondan sonraki bütün peygamberler, yâni Âdem AS'dan beriye doğru, Hazret-i Âdem'den zaman ilerledikçe insanların muhtelif bölgelerdeki toplumlarına, Allah tarafından gönderilmiş bütün peygamberler... Adları bilinenler, bilinmeyenler, tarihin sayfalarında olanlar, Allah'ın bildiği de kulların bilmediği binlerce yüzbinlerce peygamber, Adem AS ve ötekilerin hepsi... Hiç bir peygamber yoktur ki o gün benim bu hamd sancağımın, bayrağımın altında, Llivâü'l-Hamdimin altında olmasın. Hepsi

orada olacak."

Adem AS da Peygamber Efendimiz'in sancağının altında olacak, Adem AS'dan sonra yaşamış, gelmiş geçmiş bütün peygamberler de onun sancağının altında olacak.

Sevgili dinleyiciler. Bu ihtişamı bir düşünün. Peygamber Efendimiz'in hamd sancağı sallanıyor yücelerde, onun altında yüz yirmi dört bin peygamber, evliyaullah, sâlihler, şehidler, Allah'ın sevgili kulları, peygamberler ve sevgili kullarının hepsi Peygamber Efendimiz'in *Livâü'l-Hamd*'i altında olacak. Sancak, Peygamber Efendimiz'in elinde... Ne kadar heyecanlandırıcı bir manzara olduğunu anlamaya çalışın, tüyleriniz diken diken olsun!

Allah'tan niyazımız şu mübarek kandil gününde bizi de Rabbimiz, o *Livâü'l-Hamd* altında, Peygamberimizin hamd sancağı altında haşreylesin! Peygamberlerle, sıddıklarla, şehitlerle, salih kullarla beraber biz de orada olalım! O sancağın dışında, âsilerin, mücrimlerin ayrıldığı öbür taraftaki kâfirlerin, müşriklerin, münafıkların, âsilerin, mücrimlerin gruplarında olmayalım. Allah bizi mahşer günü bu hamd sancağının altında haşr eylesin!..

"O sancak benim elimde olacak." diyor Peygamber Efendimiz. "Ama öğünmek yok." Allah'ın takdiri bu. Allah'ın ona verdiği bir nimet. Bir nimet verildi mi Allah'a şükredilir. Yoksa o nimet eline geldi diye başkalarına ezâ cefâ verici kibir, gurur, ucub, kendini beğenmek, öğünmek, böbürlenmek gibi şeyler güzel ahlâkta, İslâm ahlâkında yoktur.

Peygamber Efendimiz'e Allah her türlü güzellikleri vermiş. Efendimiz de en çok şükreden kul durumunda; fakat öğünüp, kibirlenip, kibirli davranıp kimseyi ezmemiş. Fukara çağırdığı zaman, fukaranın sofrasına gitmiş. Miskinlerle oturmuş, kalkmış. Tevâzuyu tercih etmiş. Yokluğu varlığa tarcih etmiş. Cebrâil AS önüne elpençe divân durup da:

"—Allah beni sana gönderdi yâ Rasûlallah! Dilersen şu karşıdaki dağları altın yapacak." dediği zaman, onu kabul

etmemiş. Tevazu içinde yaşamış.

"—Peygamber SAS Efendimiz'in eline para geçmemiş mi?.."

Çok çok imkânlar geçmiş ama bir gün bekletmeden onları yoksullara, fakirlere hemen dağıtırmış. Evinde bir şey biriktirmeyi sevmezmiş. Hazine etmeyi, depo etmeyi, saklamayı sevmemiş. İhtişâmı sevmezmiş. Tevazu içinde, böyle hurma lifinden yapılmış sert bir yatakta yatarmış. Mütevâzıàne giyinirmiş. Allah'ın en sevgili kulu olduğu halde, Allah kendisine en yüksek makamları verdiği halde...

Efendimiz'in kendini anlatan hadis-i şerifine devam edelim:

وَ أَنَا أَوَّلُ مَنْ تَنْشَقُّ عَنْهُ الأَرْضُ وَلاَ فَخْرَ ؛ وَأَنَا أَوَّلُ شَافِعٍ ،

وَأَوَّلُ مُشَفَّعٍ وَلاَ فَخْرَ .

(*Ve ene evvelü men tenşakku anhu'l-ardu ve lâ fahra*) "İlk defa yeryüzünün, toprağın yarılıp, üzerinden açılacağı kişi ben olacağım; ama öğünmek yok."

Bu ne demek?.. Herkes ölüp de kabre konuluyor ya. Bu kabirler *ba'sü ba'de'l-mevt*, ölümden sonra dirilme zamanında kabirler açılacak da, insanlar kabirilerinden kalkıp mahşer yerinde toplanmayacaklar mı?.. Toplanacaklar. İşte o kabirlerden, ilk kabri açılıp da Mahşer yerine ilk gelen kimse Peygamber SAS Efendimiz olacak. Kendisi bunu böyle bildiriyor. Topraktan, kabrinden kalkıp da mahşer yerine ilk gelen kendisi olacak.

(*Ve ene evvelü şâfiin, ve evvelü müşeffain ve lâ fahr*) "Ben ilk şefaatçi olacağım orada... İlk defa şefaat edecek olan, şefaat etmesi de makbul olacak olan, şefaati de kabul edilecek olan ben olacağım; öğünmek yok..."

Müşeffa' ne demek? Şefaat hakkı kendisine verilmiş, şefaat etmesine müsade olunmuş, şefaati kabul olunmuş insan demek. Tabii herkes şefaatçilik yapmak ister, kalkar —hani temsilen

anlatalım— valinin, müdürün, komutanın karşısına gider:

"—Efendim işte rica ediyorum şu şahsa şöyle yapın, böyle yapın!" der ama kabul ederler mi?

Bazen derler ki:

"—Çekil kenara! Sen bu işe karışma! Kabul etmiyoruz, ona ben ne yapacaksam yapacağım." filân derler.

Peygamber Efendimiz şâfi', şefaatçi ve şefaati Allah tarafından kabul edilen, "Pekiyi, seni şefaatçi kabul ettim. Buyur dilediğine şefaat et!" diye şefaatçiliğine müsaade olunan, şâfi' Peygamber Efendimiz.

Tabii şâfi', ayn iledir. *Şâfi'*, ayn ile olunca şefaat eden demek. *Şâfî,* uzun *î* ile, *ye* ile yazılıp şâfî olursa, sonunda ayn olmazsa, *şâfi'* değil de *şâfî* olursa; o zaman şifâ veren demek. Tabii Allah şâfîdir, insanlara şifâ veriyor. Buradaki kelime o şâfî değil; bu şâfi' ayn ile, şefaat kelimesinden geliyor.

Peygamber Efendimiz'in şefaati var, müjdeler olsun hepinize!.. Allah bizi Peygamber Efendimiz'in şefaatine erdirsin!..

Peygamber Efendimiz ümmetine şefaat edecek. Müteaddit şefaatleri var... Mahşer yerinde müteaddit şefaatleri var. Din kitapları onları uzun uzun anlatıyor. Müteaddit yerlerde, müteaddit mevkîlerde, müteaddit zamanlarda Peygamber Efendimiz Rabbimizin divanında ilerleyecek. Huzur-u Rabbi'l-İzzet'te secdeye kapanıp şefaat edecek. Kulların hallerini arz edecek, arz-ı halcisi olacak. Allah-u Teàlâ Hazretlerine ricada bulunacak, duada, niyazda bulunacak... Allah-u Teàlâ Hazretleri onun şefaatini kabul edecek. Onun şefaatini kabul edip, isteklerini yerine getirecek. Kullar hakkında şefaatini kabul edip, kulları bağışlayacak.

Allah-u Teàlâ Hazretleri cümlemizi Peygamber Efendimiz'in şefaatine erenlerden, kurtulan bahtiyar kullarından eylesin... Afv ü mağfiret olunanlardan eylesin...

Tabii, Peygamber Efendimiz gene (*ve lâ fahr*) buyuruyor. "Öğünmek yok! Öğünmek için söylenmiş bir söz değil bu." diye, Peygamber Efendimiz bunu böylece beyan buyurmuş.

Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi Peygamber Efendimiz'in şefaatine erdirsin...

f. Soyca İnsanların En Şereflisi

Yine Câbir RA'dan, Deylemî'nin bir başka rivayetini de okuyarak, sözümü tamamlamak istiyorum. Mevlid-i Nebî hakkında tabii günlerce konuşulur, aylarca, yıllarca konuşulur. Peygamber Efendimiz'in evsâfı bitmez, güzellikleri bitmez. Onun hakkındaki bilgileri bitiremeyiz söyleye söyleye... Bir hadis-i şerifini daha okuyayım. Buyurmuş ki:[56]

أَنَا أَشْرَفُ النَّاسِ حَسَبًا ، وَلاَ فَخْرَ ؛ وَأَكْرَمُ النَّاسِ قَدْرًا ، وَلاَ فَخْرَ . أَيُّهَا النَّاسُ ! مَنْ أَتَانَا ، أَتَيْنَاهُ ؛ وَمَنْ أَكْرَمَنَا ، أَكْرَمْنَاهُ ؛ وَمَنْ كَاتَبَنَا ، كَاتَبْنَاهُ ؛ وَمَنْ شَيَّعَ مَوْتَانَا ، شَيَّعْنَا مَوْتَاهُ ؛ وَمَنْ قَامَ بِحَقِّنَا ، قُمْنَا بِحَقِّهِ . أَيُّهَا النَّاسُ ! جَالِسُوا النَّاسَ عَلٰى قَدْرِ أَحْسَابِهِمْ ، وَخَالِطُوا النَّاسَ عَلٰى قَدْرِ أَدْيَانِهِمْ ، وَأَنْزِلُوا النَّاسَ عَلٰى قَدْرِ مُرُوَّاتِهِمْ ؛ وَدَارُوا النَّاسَ بِعُقُولِكُمْ (الديلمي عن جابر)

RE. 153/3 (*Ene eşrefü'n-nâsi haseben ve lâ fahr, ve ekremü'n-nâsi kadren ve lâ fahr. Eyyühe'n-nâs! Men etânâ etaynâhü, ve men ekremenâ ekremnâhü, ve men kâtebenâ kâtebnâhü, ve men şeyyea mevtânâ şeyya'nâ mevtâhü, ve men kàme bi-hakkınâ kumnâ bi-hakkıhî. Eyyühe'n-nâs! Câlisü'n-nâse alâ kadri*

[56] Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.45, no:111; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.
Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.584, no:32044; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VI, s.492.

ahsâbihim, ve hàlitu'n-nâse alâ kadri edyânihim, ve enzilü'n-nâse alâ kadri mürüvvâtihim, ve dâru'n-nâse bi-ukùliküm.)

Bu benim size okuduğum, (*ve lâ fahr*) kelimesi geçen hadis-i şeriflerin üçüncüsü oluyor :

(*Ene eşrefü'n-nâsi haseben*) "Ben insanların soyca en şereflisiyim." Soyunun nasıl şerefli olduğunu, ilk hadis-i şerifte size anlatmıştım. Hazret-i Adem'den itibaren nikâhla, en asil insanların evlenmesiyle doğmuş olan kişilerden gelmiş Peygamber Efendimiz. Soyu böylece çok şerefli... (*Eşrefü'n-nâsi haseben*) "Soyca en şereflisiyim, (*ve lâ fahr*) ama öğünmek yok!"

(*Ve ekremü'n-nâsi kadren ve lâ fahr*) "İnsanların da, kıymet bakımından en kıymetlisi en soylusuyum; öğünmek yok!"

Evet, insanın bazen soyu güzel olur da, kendisi o soya lâyık insan olmaz. İnsan kendisi lâyık olmazsa, soyunun asâleti para etmez. (*Men lem yüsri' bihî amelühû, lem yüsri' nesebühû*) "Ameli insana derece kazandırmazsa, ilerletmezse soyu, sopu, asâleti kazandırmaz." Yâni, kendisi kötü ise, babasının iyiliği kâr etmez.

Kur'an-ı Kerim'de Allah-u Teàlâ Hazretleri bildiriyor. Nuh AS'ın oğlu babasına iman getirmemiş. Babasının nasihatlerini dinlememiş.

"—Evlâdım gel, tufan olacak, şu gemiye gir benim gemiye aldığım kimselerle beraber!" deyince;

"—Hayır ben girmiyorum! Bir dağa tırmanırım, selden kendimi korurum." diye inkâr etmiş, itiraz etmiş, reddetmiş babası Nuh AS'ın teklifini. O sırada bir sel dalgası gelip almış, yuvarlamış, götürmüş, boğulmuş.

E şimdi peygamber oğlu, soyu temiz ama, kendisi temiz değil; fayda vermemiş, cehennemlik olmuş.

Allah-u Teàlâ Hazretleri:

اِنَّهُ لَيْسَ مِنْ اَهْلِكَ (هود : ٤٦)

(*İnnehû leyse min ehlike*) "O senin ailenden de sayılmaz." diyor.

Demek ki, peygamberin şânına lâyık evlâtlık yapmayınca, silinip atılıyor Allah tarafından. Yâni, insanın soyu güzel olur, kendisi güzel olmazsa kıymeti yok.

(*Ene eşrefü'n-nâsi haseben*) "Ben soyca insanların en şereflisiyim, öğünmek yok ama, bu vaziyet böyle. (*Ve ekremü'n-nâsi kadren*) İnsanların kıymet bakımından da en soylusu, en kıymetlisiyim, yâni şahsen."

Soyu da güzel, şahsı da güzel, adı da güzel, kendi de güzel Muhammed-i Mustafâ *salla'llàhu aleyhi ve selleme teslîmen kesîrâ*...

(*Ve lâ fahr*) "Öğünmüyorum, öğünmek için söylemiyorum. Allah emrettiği için, siz sorduğunuz için söylüyorum. İş budur." diye bildiriyor. Kendisinin böyle olduğunu söyleyip, arkasından da hemen nasihate geçiyor:

أَيُّهَا النَّاسَ ! مَنْ أَتَانَا ، أَتَيْنَاهُ ؛ وَمَنْ أَكْرَمَنَا ، أَكْرَمْنَاهُ ؛ وَمَنْ كَاتَبَنَا ، كَاتَبْنَاهُ ؛

(*Eyyühe'n-nâs*) "Ey insanlar, (*men etânâ eteynâhu*) kim bize gelirse, biz de ona gideriz." Yâni iyiliğe iyilikle mukabele... (*Men ekremenâ ekremnâhu*) "Kim bize ikramda bulunursa, biz de ona ikram ederiz. (*Ve men kâtebenâ kâtebnâhu*) Kim bizimle oturup bir anlaşma yaparsa, yazışırsa; biz de ona, yazışmasına uygun hareketi yaparız."

Tabii bu *mükâtebe* bir de, kölelerin efendisiyle anlaşma yaparak, o anlaşmayı yazışmaya geçirerek kölelikten kurtulması mânâsına da kullanılan bir kelime. Yâni: "Kim, bizden birisi bir tarafta esir olmuş da, —meselâ savaşta— onun kurtulması için anlaşma yapmaya razı olmuşsa; biz de onun bize esir düşmüş olan insanına anlaşma yaparız, göndeririz. Yâni o bizimkini salıverirse, biz de onu salarız; o bizimkinin köleliğini kaldırırsa, biz de onunkini kaldırırız." mânâsına da gelebilir.

وَمَنْ شَيَّعَ مَوْتَانَا ، شَيَّعْنَا مَوْتَاهُ ؛ وَ مَنْ قَامَ بِحَقِّنَا ، قُمْنَا بِحَقِّهِ .

(*Ve men şeyyea mevtânâ, şeyya'nâ mevtâhu*) "Kim bizim cenazemize gelir, bizi teselli eder, cenazemizi teşyi eder, kabre gömülme merâsiminde bulunursa; biz de onun cenazesine gideriz.

(*Ve men kàme bi-hakkınâ, kumnâ bi-hakkıhî*) Kim hakkımıza, hukukumuza saygı gösterirse, riayet ederse, biz de onun hakkına saygı gösteririz." diyor.

Evet, Peygamber Efendimiz SAS, yanına yanaşan, iyilik elini uzatan herkese iyilik elini uzatırdı. Aksilik çıkarmazdı, reddetmezdi. Her güzel davranışı, güzel davranışla karşılardı.

Devam ediyor nasihatine:

أَيُّهَا النَّاسَ ! جَالِسُوا النَّاسَ عَلٰى قَدْرِ أَحْسَابِهِمْ ، وَ خَالِطُوا

النَّاسَ عَلٰى قَدْرِ أَدْيَانِهِمْ ، وَ أَنْزِلُوا النَّاسَ عَلٰى قَدْرِ مُرُوَّاتِهِمْ ؛

وَدَارُوا النَّاسَ بِعُقُولِكُمْ (الديلمي عن جابر)

(*Eyyühe'n-nâs, câlisü'n-nâse alâ kadri ahsâbihim*) "İnsanlarla soyları derecesine göre oturup kalkın! Meclislerinizi ona göre ayarlayın! Sözünüzü ona göre söyleyin! Riayet edin, yâni hürmet edin! Oturuşunuza, kalkışınıza dikkat edin!

(*Ve hàlitü'n-nâse alâ kadri edyânihim*) Ve insanların dindarlıklarına göre onlarla ahbaplığınızı yakınlaştırın!"

Evet, bu da çok önemli bir nasihati Peygamber Efendimiz'in. Tabii insanlar soyluysa, soyluluğuna uygun bir muamele yapılması lâzım! Peygamber Efendimiz, çok soyu şahane, çok şerefli... O halde Arab'ın da Peygamber Efendimiz'e, o zamanki insanlarının, o soyluluğunu anlayıp hürmet etmesi gerekir. Bizim de zamanımız etrafımızda böyle hatırlı, itibarlı, bir kavmin önderi

insan olduğu zaman, ona tabii hasebine, nesebine uygun bir tarzda muamele etmemiz lâzım!..

وَ خَالِطُوا النَّاسَ عَلٰى قَدْرِ أَدْيَانِهِمْ ،

(*Ve hàlitü'n-nâse alaâ kadri edyânihim*) İnsanlarla beraber olmak, düşüp kalkmak, karışmak, samimiyet kurmak ve iç içe olmak... Bu hangi şartla?.. Dindarlık şartıyla olacak.

Dikkat edin, sevgili dinleyiciler! "Herkesle ahbablık edin!" demiyor; dindarlığı yüksek olan, vasıflı olan, iyi olan... Kaliteli diyecektim döndüm dikkat ediyorsanız, çünkü yabancı kelime kullanmamaya dikkat ediyoruz, bayrak açtık.

"—İnsanların dindarlık vasfı ne kadar yüksekse, o kadar onlarla dostluk edin! Yâni, dindar, namuslu, edebli, ahlâklı, Allah'tan korkan insanlarla samimiyet kurun, onlarla beraber olun, onlarla karışın, düşüp kalkın!" diye bir tavsiye.

Bu çok önemli! Bu insanı kurtarır. Yanlış insanlarla arkadaşlık yapan, mahvolur. İyi insanlarla arkadaşlık yapan, kurtulur. Bu nasihati unutmayalım!

وَ أَنْزِلُوا النَّاسَ عَلٰى قَدْرِ مُرُوَّاتِهِمْ ؛

(*Ve enzilü'n-nâse alâ kadri mürüvvâtihim*) "Ve insanlara mürüvvetleri nisbetinde muamele edin! Ne kadar mürüvvetli iseler, siz de misafirperverliğinizi ona göre yapın! Onların memleketine, kavmine, kabilesine gittiğiniz zaman, size nasıl güzel muamele etmişlerse; siz de onlar geldiği zaman, öyle yapın!" gibi.

وَدَارُوا النَّاسَ بِعُقُولِكُمْ .

(*Ve dâru'n-nâse bi-ukùliküm*) "Ve insanları aklınızla, akıllarınızı kullanarak insanları müdârat ediniz, yâni dirayetle

idare ediniz! Aklınızı kullanın, insanlara muamelenizi akıllıca yapın! Basiretli hareket edin! Herkesi dost etmeye çalışın, doğru yola çekmeye çalışın! Aklınızı kullanın, insanların zararından kendinizi böylece korursunuz. Aklınızı kullanın, insanları hayırlı yollara böyle sevkedersiniz.” diye, güzel bir nasihatle, Peygamber SAS Efendimiz çok şümullu, çok derin anlamlı nasihatle, bu hadis-i şerifini bitirmiş oluyor.

Ben de zamanı epeyce uzattım. Allah-u Teàlâ Hazretleri hepinizden râzı olsun... Hepimizi sevdiği kulları zümresine dâhil eylesin... Sevdiği kul olmanın yolu, Peygamber Efendimiz’e ittibâ etmektir. Ayet böyle bildiriyor:

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللّٰهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللهُ (آل عمران:٣١)

(*Kul in küntüm tuhibbûna’llàhe fe’ttebiùnî yuhbibkümu’llàh*) (Âl-i İmran, 3/31) ayet-i kerimesi, çok önemli bir hakikati bize bildiriyor: Eğer Allah’ı seviyorsa bir insan, Rasûlüllah’a tâbi olacak. Allah’ın sevgili kulu olma derecesine varmanın yolu, Rasûlullah’a uymaktan geçiyor. Allah’a ulaşmanın yolu Rasûlüllah’a sımsıkı sarılmaktan geçiyor.

Onun için, Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi Peygamber Efendimiz’in sünnet-i seniyyesine sımsıkı sarılanlardan eylesin...

Sünneti çok güzel, sevgili Akra dinleyicileri! Peygamber Efenidimiz’in sünnet-i seniyyesi, ehâdis-i şerifesi, okuyun, deryâ gibi, uçsuz bucaksız bir umman gibi ve dalın o deryaya… Onun içinde nice cevherler var, inciler, mercanlar var, göreceksiniz. Ne kadar tatlı bir âlem olduğunu anlayacaksınız.

Rasûlüllah Efendimiz’in yolundan gideceğiz, onun istediği bir müslüman olacağız. Rasûlüllah’a has ümmet olacağız.

Allah bizi Rasûlüne has ümmet eylesin... Böylece kendisine has kul olabilmeyi nasib eylesin... Ömrümüzü, dünyamızı, zamanımızı, hayatımızı, imkânımızı, paramızı, pulumuzu,

mesleğimizi, çalışmalarımızı Allah'ın rızasına uygun istikamette yapmayı nasib eylesin...

Ömrümüzü Ümmet-i Muhammed'e ve bütün insanlara faideli geçirmeyi nasib eylesin... Şu kandil gecesi hürmetine kusurlarımızı affeylesin... Tertemiz, pırıl pırıl, içi dışı nurlu, kalbi tertemiz, feyizli, mübarek, nurlu kullar eylesin Allah cümlemizi...

Nice nice nice nice mübarek gecelere, kandillere erişmeyi nasib eylesin... Peygamber Efendimiz'in sünnetini şu asırda ihyâ eyleyip, şehid sevapları kazanmış olmayı nasib eylesin...

Ahirete bir gün göçeceğiz, kabrimizi cennet bahçesi eylesin... Kabirden bir gün kalkacağız, bizi Peygamber Efendimiz'in *Livâü'l-Hamd*'i altında peygamberlerle, sıddîklarla, şehidlerle, sàlihlerle haşreylesin...

Bir gün nasib olur cennete girersek, bir yerimiz olacak; Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi Firdevs-i A'lâ'da —*Firdevs-i A'lâ*, cennetin en güzel yeri, en yüksek kısmı, en a'lâ, en orta yeri— Peygamber Efendimiz'e komşu eylesin... Peygamber Efendimiz'in komşusu olmak, cemâlini dâimî görmek, sohbetinde dâimi olmayı nasib eylesin...

Aziz ve sevgili Akra dinleyicileri, *es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llàhi ve berekâtühû!*

27. 07. 1996 - AKRA

09. RASÛLÜLLAH'A ÜMMET OLMA ŞEREFİ

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîne hamden kesîren tayyiben mübâreken fîh... Alâ külli hàlin ve fî külli hîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîne't-tayyibîne't-tàhirîn... Emmâ ba'd:

a. Mekke'de Bulunma Nimeti

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Çok mübarek ve çok güzel bir şehirde bulunuyoruz. Yeryüzünün en sevgili, en kudsî şehri Mekke-i Mükerreme... Ebü'l-beşer, insaniyetin başı, ilk insan, ilk peygamber Adem Atamız, dedemiz ve Havva Anamız dahi buralarda bulunmuş. Burası insanlık tarihi ile eş hatıraları taşıyan bir yer... Allah-u Teâlâ Hazretleri yeryüzünde en çok, ibadet edilen yerleri sevdiğini bildiriyor. Peygamber Efendimiz böyle bildirmiş. Başka yere rahmet nazarıyla bakmıyor ama, kendisine ibadet edilen yerleri çok seviyor. İbadethanelerin en güzeli de Mekke-i Mükerreme'de bulunuyor. O bakımdan Allah'a ne kadar hamd ü senâlar etsek azdır. Bu mübarek kandili bize, Mekke-i Mükerreme'de idrak etmeyi nasib etti, Çok şükür, Allah tekrarını nasib etsin...

Bugün, Peygamber SAS Efendimiz'in dünyaya gelişinin sene-i devriyesi... Yâni Rebîü'l-evvel ayının onikinci günü, pazartesi günü şafak vaktinde dünyayı teşrif eylemiş, doğmuş Peygamber SAS Efendimiz... Yine Rebîü'l-evvel ayının bu zamanı olduğu için Mevlid Kandili oluyor. Bu akşam Mevlid Kandilini idrak etmiş bulunuyoruz. Allah-u Teàlâ Hazretleri'ne sonsuz şükürler olsun, hamd ü senâlar olsun ki, bizi Peygamber Efendimiz'e ümmet eylemiş. Ahir zaman peygamberi, Eşrefü'l-mürselîn Muhammed-i Mustafâ'nın ümmetiyiz.

Eski insanların hepsi, "Ne olurdu, onun ümmeti olabilseydim!

Allah nasib etseydi de o zamanda yaşasaydım! Onun çıktığı zamana yetişseydim de, onun ümmeti olabilseydim diye, onun ümmeti olmak şerefini elde etmeyi temenni etmişler. Bütün eski insanlar, bütün peygamberler... Ama bize nasib olmuş, el-hamdü lillâh, çok şükür... Onun ümmetiyiz ve Allah'ın en çok sevdiği mübarek bir beldede bulunuyoruz, mübarek bir kandil akşamındayız. Bir sürü mübareklik üstümüzde, etrafımızda... Daha doğrusu biz Allah'ın rahmetinin deryasına batmış, dibini boylamış bir durumdayız bu akşam... Allah'a hamd ü senâlar olsun...

Biliyorsunuz, burada kılınan bir namaz, yâni Mekke-i Mükerreme'de kılınan bir namaz, başka yerlerde kılınan yüz bin namaz kadar, insana sevabı çok kazandırıyor. Öyle bir mübarek yerdeyiz ki, böyle bir yere harcadığımız uçak parası, vs. bir namazla, "Hepsi helâl olsun, fedâ olsun denilecek duruma geliyor. Yüz bin namaz, günde beş vakit namazdan, yirmi bin günlük namaz eder. Onu da üç yüz altmış beşe bölersek, yetmişe yakın bir rakam çıkar. Demek ki insan burada bir namaza, yetmiş yıla yakın bir zaman beş vakit namaz kılmış kadar sevap alıyor.

Biliyorsunuz Kadir Gecesi için de:

لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ (القدر:٣)

(*Leyletü'l-kadri hayrun min elfi şehrin*) "Kadir Gecesi bin aydan daha hayırlıdır." (Kadir, 97/3) buyruluyor.

Bin ayı da on ikiye böldüğümüz zaman, seksen küsür sene ediyor; o da bir ömür... Burası da öyle; burada bir namaz kılıyorsun, bir ömür boyunca kıldığın namaz kadar sevap alıyorsun. El-hamdü lillâh...

Bu kaçırılır mı? Yâni parası olur da, sıhhati olur da, imkân bulur da, vize alır da bir insan böyle bir şeyi kaçırır mı? Kaçırmamalı! Bilmeli bu nimetin kıymetini, kaçırmamalı! Biz el-hamdü lillâh nasib etti Allah, bu nimetin içinde bulunuyoruz şu

anda; çok şükür...

لَئِنْ شَكَرْتُمْ لأَزِيدَنَّكُمْ ، وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ (ابراهيم:٧)

(*Lein şekertüm leezîdenneküm*) "Siz eğer nimetin kadrini bilir de şükrederseniz, ben sizin nimetlerinizi çoğaltırım, arttırırım. 'Şükretmesini biliyor, daha çok vereyim!' diye daha çok veririm. (*Ve lein kefertüm inne azâbî leşedîd*) Eğer nimetin kadrini bilmezseniz, göz yumarsanız, kör olursanız, görmezseniz, benim azabım şiddetlidir." (İbrâhim, 14/7) buyuruyor Allah-u Teàlâ Hazretleri...

Biz çok şükrediyoruz, sonsuz şükürler olsun, hamd ü senâlar olsun Allah-u Teàlâ Hazretleri'ne ki, kulları arasından biz yüzü kara, âciz, nâçiz kullarını nasîb etti, havalardan uçurdu, deryalardan geçirdi, kuş gibi yere indirdi, bu güzel diyarlara getirdi. En güzel otellerde, sıcak sular, soğuk sular, havlular, lokantalar, yemekler, etler, kebaplar, tatlılar, turşular, meyvalar...

Burası İbrâhim AS'ın duasına mazhar olmuş bir belde olduğundan... Dağlarının hepsine bakın, hepsi çatır çatır kayadır. Siyah kayadır, çatlamıştır, çatır çatırdır. On binden fazla tepe vardır burada... Saymakla bitmeyecek kadar büyük sayıda tepeler var ama hep kayadır. Bu kayalık yerde, ekin bitmez yerlerde, Allah-u Teàlâ Hazretleri buraya gelen insanlara fazl u kereminden bereket veriyor, türlü türlü nimetleri yiyoruz. Türkiye'de bulamadığımız yiyecekleri dahi burada yiyoruz. Bunların hepsi nimet... Başkalarına nasib olmuyor, bize nasib olmuş.

Bu akşam her ne kadar insanda bir mahzunluk oluyorsa da, akrabasının, hemşehrilerinin yanında olamadığı için; ama daha güzel bir yerdeyiz, belki mahzunluk şundan oluyor: O kardeşlerimiz de keşke burada olsalardı diye böyle bir mahzunluk oluyor. Yâni, biz bu nimetlere ermişiz, onlar da erselerdi diye.

Hani Yâsin Sûresi’nin ikinci sayfasında Habîbü'n-Neccâr anlatılırken, —isim verilmiyor ama, Antakya’lı mübarek bir zât— Allah-u Teàlâ tarafından kendisine:

قِيلَ ادْخُلْ الْجَنَّةَ قَالَ يَالَيْتَ قَوْمِي يَعْلَمُونَ . بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي

وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ (يس:٢٦-٢٧)

(*Kîle’dhuli'l-cenneh*) “Sen şehid oldun, buyur cennete gir!” denilince; (*Kàle yâ leyte kavmî ya’lemûn. Bimâ gaferalî rabbî ve cealenî mine'l-mükramîn.*) “Keşke kavmim, beni öldüren o câhiller, zavallılar, Rabbimin beni afv ü mağfiret ettiğini, ikramlarına mazhar insanların arasına beni de aldığını keşke bilselerdi.,,” (Yâsin, 36/26-27) diye temenni etti. “Beni öldürdüler, elleri kırılsın!” demedi de, “Keşke, onlar da bilselerdi.” dedi.

Şehid ettiler onu da... "Yapmayın, etmeyin!" dedi diye, öbür gelen mürsellerle beraber onu da şehid ettiler. Hemen cennetteki

makamı göründü. “Gir cennete!” diye Allah-u Teàlâ Hazretleri buyurunca; diyor ki: “Keşke kavmim de cahillik etmeseydi, imanın ne güzel olduğunu, cennetin ne kadar güzel olduğunu bilseydi.” diye iyiliğini istiyor.

Biz de, burada bu kadar nimetler içinde olduğumuzu anlayınca, “Keşke Türkiye’dekiler de yanımızda olsaydı. Sevdiklerimiz, babalarımız, kardeşlerimiz, evlâtlarımız, akrabamız, dostlarımız, yakınlarımız yanımızda olsaydı.” diyoruz. Belki böyle bir duygu var... Memnunuz, Allah’a hamd ü senâlar olsun...

b. İnsanın Diğer Mahlûkata Üstünlüğü

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Peygamber SAS Efendimiz, insanların en şereflisi... İnsanlar da mahlûkatın en şereflisi...

"—Mahlûkatın en şerefli olanı hangisi? Fil mi, zürâfâ mı, kuş mu, balık mı; ne?"

İnsan! Mahlûkatın en şereflisi insanoğlu... Allah-u Teâlâ Hazretleri insanoğlunu eşref-i mahlûkat kılmış:

وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ (الإسراء: ٧٠)

(*Ve lekad kerremnâ benî âdeme*) “Biz insanı mükerrem mahlûk kıldık, muhterem varlık kıldık.” (İsrâ, 17/70) diye Kur’an-ı Kerim’de isbatlı. Yâni mükerrem olduğumuz, müşerref, şereflenmiş, yüksek, şerefli, haysiyetli, izzetli, itibarlı, kıymetli mahlûk olduğumuz Kur’an’dan belli. En şerefli biziz.

"—Melekler var bir de?"

Meleklerden de üstün olabiliriz. Eğer mü’min olursak, mü’min-i kâmil olursak, şeytana uymazsak, Allah’a isyan etmezsek, Allah’a itaakâr kul olursak; o zaman meleklerden de üstün oluruz.

Melekler günah işlemeyecek şekilde yaratılmış.

لاَ يَعْصُونَ اللّٰهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ (التحريم:٦)

(*Lâ ya'sûna'llàhe mâ emerahüm ve yef'alûne mâ yü'merûn*) "Allah'a isyan etmezler, ne emrolunursa onu yaparlar." (Tahrim, 66/6) Tabiat kanunları gibi, yâni suyu kaynatırsan buhar olur gibi... Onlara ne vazifesi yüklenmişse, onu yaparlar.

İnsanoğlunda hayrı ve şerri işlemeğe imkân vardır. İsterse rakı içer, isterse plaja gider, isterse pavyonda eğlenir, isterse hırsızlık yapar, isterse binbir çeşit günaha dalar; mümkün, yapabilir. İsterse namaz kılar, oruç tutar, tesbih çeker, Kur'an-ı Kerim okur, haramdan kaçınır, günahlardan uzak durur, Allah'ın rızasını kazanmağa çalışır... İki yol da mümkün, imkân dairesinde, ikisini de yapabilir.

Allah-u Teàlâ Hazretleri bu dünyada, imtihan için insanoğlunu ihtiyârî bir durumda bırakmış, istediği tarafı ihtiyar ediyor. İhtiyâr etmek, seçmek demek... Bir tarafı seçiyor.

"—Nereyi seçtin kulum?"

"—Hayrı seçtim yâ Rabbî, ibadeti seçtim yâ Rabbî! Sana kulluk tarafını tercih ettim; nefsime ağır gelse de, uykusuz kalsam da, yorgunluk çeksem de, masraf olsa da, zahmet olsa da, sonunda hapse girmek veya şehid olmak olsa da senin yolundayım!

Serbest... Başkaları da başka türlü hareket etmişler, işte tarih boyunca görüyoruz. Namlı, azılı münkirler, kâfirler, zalimler var... Firavunlar, Nemrutlar, Kàrunlar, Ebû Cehiller, Ebû Lehebler var... Onları da biliyoruz. Bu dünyada insanoğlu serbest... İyi hareket ettiği zaman eşref-i mahlûkat iken, insanların en şereflisi oluyor.

Peygamber Efendimiz de Eşrefü'l-mürselîn... Yâni Allah'ın gönderdiği yüz yirmi dört bin peygamber içinde, en şereflisi, en yükseği o... Cennetteki makamların en üstünde olacak olan, Makàm-ı Mahmud'un sahibi Rasûlüllah SAS Efendimiz... Allah-u Teàlâ Hazretleri onu sevmiş, sevdiği bir kul olarak yaratmış. Her türlü güzelliği kendisine ihsân etmiş, imkân bahşetmiş. Eşrefü'l-

mahlûkàt, Eşrefü'l-mürselîn, Eşref-i veled-i benî Âdem, Seyyid-i veled-i benî Âdem, Seyyidü'l-evvelîne ve'l-âhirîn, Ekremü'r-rusül... *Ekrem*, en soylu demek; *seyyid*, efendi demek; *eşref*, en şerefli demek... Bütün bu vasıflara bihakkın Rasûlüllah SAS Efendimiz sahip...

Kur'an'dan ayetlerle bunun böyle olduğu belli, tarihten belli... Bir de tarih boyutu var. Meselâ, Levh-i Mahfuz'da Adem AS, "*Lâ ilâhe illa'llàh*" sözünü görmüş. Allah'tan başka ma'bud yok, ilâh yok, sadece ibadet edilecek olan Allah var. Bütün yüzyirmidörtbin peygamberin, insanoğlu arasında öğretmeğe çalıştığı en büyük hakîkat bu... Allah'tan başka tapılacak, ibadet edilecek ilah yok; ancak Allah var, sadece ve sadece bir tek, vâhid ü ehad ü ferd ü samed Allah var... Bütün yüzyirmidörtbin peygamber, bu "'*Lâ ilâhe illa'llàh*" için çalışmış.

O cümlenin arkasında da "*Muhammedün rasûlü'llàh*" var... Muhammed Allah'ın elçisi, Muhammed Allah'ın rasûlü... Daha Âdem AS'ın yaratılması zamanından bu işler belli... Neden? Mukadderatı yazan Allah-u Teàlâ Hazretleri evveli ve ahiri bildiği için ve Levh-i Mahfuz'a yazdığı için...

"—Nereden anlayabiliriz bunu? Bunun böyle olduğu acaba efsane mi, zayıf rivayet mi, acaba hurafe mi?"

Hayır, değil... Kur'an-ı Kerim bildiriyor:

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلاَئِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الأَرْضِ خَلِيفَةً، قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ، وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ، قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لاَ تَعْلَمُونَ (البقرة:٣٠)

(*Ve iz kàle rabbüke li'l-melâiketü innî câilün fi'l-ardı halîfeh*) Allah-u Teàlâ Hazretleri meleklerine buyurmuş ki: "Yeryüzünde halife olacak, yeryüzüne hàkim olacak, eşref-i mahlûkat olacak insan cinsini yaratacağım!" buyurdu Allah-u Teàlâ Hazretleri

ezelde, bizim bilmediğimiz çok eski zamanlarda... Kur'an-ı Kerim'de böyle bildiriliyor. (*İnnî câilün fi'l-ardı halîfeh*) "Yeryüzünde halîfetullah sıfatına sahip olacak, bir mükerrem, eşref-i mahlûkat yaratacağım." dedi.

Melekler ne dediler? Kur'an-ı Kerim'den biliyoruz yine, biz bilemezdik: (*Kàlû e tec'alü fîhâ men yüfsidü fîhâ ve yüsfikü'd-dimâ'*) "Yâ Rabbi, orayı karma karış karıştıran, ortalığı fesada boğan ve birbirinin kanını döken o insan cinsini mi yaratacaksın?"

Daha yaratılmış değil, yaratacağım diyor Allah-u Teàlâ Hazretleri... Melekler diyorlar ki: "Öyle yapacak insanları mı yaratacaksın?" Melekler nereden biliyorlar kan dökeceğini, savaş yapacağını, birbirleriyle çarpışacağını, zulmedeceğini? Levh-i Mahfuz'da yazılı... Allah-u Teâlâ Hazretleri takdir kalemiyle Levh-i Mahfuz'a yazmış, şunlar olacak diye; olmadan yazmış. Yâni tasarım diyoruz. Bir şeyi yapmadan önce tasarımını yapıyorlar, kâğıdın üzerine çiziyorlar. Ondan sonra ustalar ona göre yapıyor evi...

Ama Allah-u Teàlâ Hazretleri olmuş ve olacakları Levh-i Mahfuz'a yazdı. Onun için, melekler orada, "Yâ Rabbi, yaratacakmışsın böyle bir mahlûk, tamam... Ama bunlar böyle harb edeceklermiş, darb edeceklermiş, birbirlerini keseceklermiş... Kimisi kâfir olacakmış, kimisi mü'min olacakmış. (*Ve nahnü nüsebbihu bi-hamdike ve nükaddisü lek*) Biz sana hamd ü senâ ediyoruz, seni takdis ediyoruz, sana ibadet ediyoruz. Biz varız ya! Hiç günah işlemeyen, hiç âsî olmayan, sırf senin emirlerini tutan nurdan mahlûklar..."

Allah-u Teàlâ Hazretleri buyurdu ki: (*Kàle innî a'lemu mâ lâ ta'lemûn*) "Ben sizin bilmediğiniz şeyleri biliyorum." (Bakara: 30)

Demek ki, melekler ne olacağını biliyordu. Adem AS da biliyordu. Kendisi yaratıldığı zaman, kendisinin neslinden bir Muhammed-i Mustafâ geleceğini biliyordu. Yâni bu hurafe değil, efsane değil... Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:

كنت نبيًّا وآدم بين الماء والتين

(*Küntü nebiyyen ve âdemü beyne'l-mâi ve't-tîn*) "Adem daha su ile toprak arasında iken, toprak suyla karılmamışken, Adem'in yaratılacağı çamur daha oluşmamışken, ben peygamberdim." diyor.

Ne demek? Levh-i Mahfuz'a böyle yazılmış demek. Yâni, hakîkî, sağlam delillerle konuşalım diye bunları söylüyorum.

c. Mûsâ AS'ın Adem Atamız'a Çıkışması

Peygamber Efendimiz'in İmam Buhârî'nin *Sahih*'inde yazılmış bir hadis-i şerifi var:

Mûsâ AS, Adem AS ile karşılaşınca... Mi'rac'da Peygamber Efendimiz müşahede eylemiş. Peygamberlere imamlık yaptı ya, Mi'rac'da gördü ya hepsini, göğün tabakalarını çıktığı zaman... Onlar da bizim bilemediğimiz esrârengiz şeyler...

Nasib olmayan bilmez. Mekke'ye gelmeyen Mekke'yi bilmez, Harem-i Şerif'i bilmez, burdaki şeyleri bilmez. Tatmayan bilmez. Hiç tadını tatmamış olan bir insan muzla ananasın, muzla mangonun tadını farketmez, arasında ne fark var bilmez. Portakalla mandalinanın farkını ancak tadan bilir.

Adem AS'a ne demiş Mûsâ AS? Asabîymiş, sinirliymiş. Hârun AS'ın yakasına ve sakalına yapışmış:

"—Ben Tur Dağı'nda iken, sen bu adamların bu buzağıyı yapıp da, buna tapınmasına niye müsaade ettin?" demiş.

O da demiş ki:

يَبْنَؤُمَّ لاَ تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَلاَ بِرَأْسِي ، إِنِّي خَشِيتُ أَنْ تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِي (طه:٩٤)

(*Yebneümme, lâ te'huz bi-lihyetî ve lâ bi-re'sî*) "Ey anamın oğlu,

kardeşim, saçımı sakalımı çekiştirip durma, yakamı paçamı yakalayıp durma! (*İnnî haşîtü en tekùle ferrakte beyne benî isrâile ve lem terkub kavlî*) 'Benim sözümü dinlemedin, kavmin arasında ayrılık gayrılık çıkarttırdın, fitneye sebep oldun!' dersin diye korktum, onun için ses çıkartamadım." (Tâhâ, 20/94)

Ama Mûsâ AS asabî... Hârun AS'ın sakalına yapışmış, çekiştirmeğe başlamış:

"—Niye buzağıyı yaptırttın, niye buzağıya tapıldığı zaman ortalığı karmakarış etmedin, niye müsaade ettin?" filân diye...

Ama ulü'l-azm peygamber, büyük peygamber. Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin, muhsin kullardan olduğunu söylediği kimse...

Neden büyük, muhterem kardeşlerim? Kolay değil; sen git bakalım Firavun'un karşısına da, kendisine tapınılan bir herife de, "Sen tapınılacak adam değilsin yâ, ne oluyorsun?" diye söyle bakalım, hadi göreyim! Hanginizin yüreği varsa, çıksın da, gitsin de bir söylesin; göreyim hadi bakalım! Kesiyor adam...

Millet onu tanrı edinmiş, Firavun'a tapınıyor. O da: "Sizin için benden başka bir tanrı kabul edemem, yok öyle bir şey, ben sizin tanrınızım." diyor.

أَنَا رَبُّكُمْ الأَعْلَى (النازعات:٢٤)

(*Ene rabbükümü'l-a'lâ*) "Ben sizin en yüce rabbinizim!" diyor. (Nâziàt, 2-794)

Sen misin o sözü söyleyen; Allah da cezasını veriyor ama, tanrılık dâvâsında bulunmuş.

Mûsâ AS gidiyor, hem de suçlu... Bir kavgada bir yumruk vurmuş, karşı taraftan bir adam ölüvermiş. Bir de cinayet zanlısı, sanık yâni... Yakalayıp, onun için bile kafasını kesebilirler. "Sen birisini yumrukladın, öldürdün." filân diye... Korkuyor, *haşîtü* diyor, *ehàfü* diyor, korkuyorum diyor; Kur'an-ı Kerim'den biliyoruz korktuğunu... Allah da ona diyor ki:

"—Git bakalım, Firavun'a bunları anlat!" diyor.

لاَ تَخَافَا إِنَّنِي مَعَكُمَا أَسْمَعُ وَأَرَى (طه:٤٦)

(*Lâ tahàfâ innenî meakümâ esmeu ve erâ*) “Kormayın; sen de korkma, Hârun AS da korkmasın, ben sizin yanınızdayım! Rabbinizim ben sizin, ben her şeyi görüyorum ve işitiyorum.” (Tâhâ, 20/46) diye gönderiyor.

O zaman Allah’tan aldıkları kuvvetle gidip, söylediler ama, herkes yapamaz. Yapılan işleri anlamak için, kendinizi onun yerine koyun! Hadi bakalım gidin, söyleyin!

Adamcağızın birisi söyledi. Anıtkabir’de merasim yapılırken:

“—Bu merasimleri yapmayın, Kur’an-ı Kerim’e uyun!” dedi.

Hemen hapse attılar. “Bir tarikatla, bir teşkilatla ilgisi var mı, yok mu?” diye incelediler. “Eskiden solcuymuş da, sonradan tevbekâr olmuş, adamcağız kendiliğinden bunu yapmış.” dediler, ama çok kızdılar. Hâlâ hapiste... “Kur’an-ı Kerim’e uyun!” dedi diye neler oluyor. Öldürebilirler de, asabilirler de, hapiste çürütebilirler de... Hadi bakalım söyle! Zor yâni.

İbrâhim AS'ın yaptığı işi yapmak çok zor... Nemrud'un karşısına çık da konuş, çatır çatır onların putlarını kır; zor iş...

Mûsâ AS ne yaptı Mi'rac'da... Mûsâ AS'ın seciyyesini, karakterini anlatmak için bunları söyledim. Hazret-i Ömer de asabî idi. Peygamber Efendimiz de bazan asabîleşirdi, kızdı mı alnındaki damarı fenâ halde kabarırdı. Kızmak var... Allah için kızmak var, Allah için sevmek var; her zaman öyle yumuşaklık yok tereyağı gibi... Bazen çelik gibi olacak, bazen yay gibi olacak, bazen demir yumruk gibi olacak müslüman... Bazen kale gibi olacak, bazen aslan gibi olacak, bazen şahin gibi olacak, bazen kaplan gibi olacak...

Mûsâ AS böyle... (*Aleyhi's-selâm*) ne demek, "Ona selâm olsun!" demek... (*Alâ nebiyyinâ ve aleyhi's-selâm*) "Hem bizim Peygamberimiz'e, hem ona salât ü selâm olsun..." Seviyoruz, sevdiğimiz için çocuklarımıza Mûsâ, İsâ adını veriyoruz. Sakınmayız, gocunmayız.

Ne demiş Adem Atamız'ın yanına gelince:

انت الذ ى تخرجنا من الجنة ؟

(*E ente'llezî tuhricunâ mine'l-cenneh*?) "Sen değil misin Allah'ın emrini dinlemeyip de, o ağaca varıp da, o meyvadan yeyip de bizi cennetten çıkartan?"

Bak bak, dedesine çatıyor! Dedesine ne diyor: "Sen bizi cennetten niye çıkarttın? Sabretseydin, yaklaşmasaydın o ağaca, o meyvadan yemeseydin! Cennetten çıkarttın bizi, işte dünyaya düştük böyle... Firavunlar var, dinsizler var, Hâmânlar var, Kàrunlar var..."

O zaman Adem AS diyor ki:

اتلومنى بشئٍ جفَّ القلم ؟

(*E telûmünî bi-şey'in ceffe'l-kalemü*) "Beni, takdir kaleminin yazıp da mürekkebinin kuruduğu bir olaydan dolayı mı ayıplamağa çalışıyorsun yâ Mûsâ?"

"Kaderde bu var, Ademoğlu yeryüzüne inecek, nesli sürecek diye takdir edilmiş. Levh-i Mahfuz'da böyle yazılmış, ondan oldu bu." demek istiyor, kadere işaret ediyor. "O zaman susturdu." diyor Peygamber Efendimiz.

Mûsâ AS ne desin? Kader... (*Âmentü bi'llâhi ve melâiketihî*) "Allah'a inanıyoruz, meleklerine inanıyoruz. (*Ve kütübihî*) İndirdiği kitaplara inanıyoruz. (*Ve rusulihî*) Gönderdiği peygamberlere inanıyoruz. (*Ve'l-yevmi'l-âhiri*) Ahirete inanıyoruz." Ahirette Rasûlüllah Efendimiz'e kavuşacağız. Şimdi Mevlid Kandilinde onun hatırasına konuşma yapıyoruz. Cennette buluşacağız inşâallah, Allah lütfederse... (*Ve bi'l-kaderi*) "Kadere de inanmışız. (*Hayrihî ve şerrihî mina'llàhi teàlâ*) Başına gelen olaylar, hayır da, şer de hepsi Allah'tan..." Üzülme yâ!

من آمن بالقدر ، أمن من الكدر .

(*Men âmene bi'l-kader, emine mine'l-keder*) "Kadere inanan kederden uzak olur." Üzülme, ne yapalım, kader böyle, takdir-i ilâhî...

d. Peygamber Efendimiz'in Önceden Bildirilmesi

Adem AS da, Peygamber Efendimiz'in kendi evlâtları arasından geleceğini biliyordu. Başka kim biliyordu? Bütün peygamberler biliyordu. Ahir zaman peygamberini hepsi biliyorlardı, çünkü Allah bildiriyordu. Çünkü her peygambere Allah:

"—Eğer sizin ümmetinizden birileri ahir zamana yetişirse, sizin ümmetiniz o zamana kadar devam ederse; o zaman o peygambere tabî olsunlar!" diye tenbih ediyordu.

Bu da Kur'an-ı Kerim'de var, bu da ayetle sabit... Çünkü

meselâ burada yahudilik gelmiştir, ondan sonra hristiyanlık yayılmıştır da, şuraya hristiyanlık gelmemiştir, yahudilik kalmıştır. Öbür tarafta yahudilik de gelmemiştir de, o eski peygamberin zamanındaki din vardır... Hepsi âhir zamanda bir âhir zaman peygamberi gelecek diye, şânını, namını, kıymetini, izzetini, itibarını biliyorlardı Peygamber Efendimiz'in... Hepsi biliyorlardı. Hepsi âhir zaman peygamberinin zamanına yetişmeyi, ümmetinden olmayı temennî ediyorlardı.

Başka kim biliyordu? İbrâhim AS biliyordu. Allah emretti:

"—Hadi bakalım, hanımını al! Bu doğan güzel, nur yüzlü çocuğun İsmâil'i al! Hadi bakalım, güneye doğru yürü, Ürdün'den, Filistin'den çölleri geç! Çatır çatır siyah taşlı dağların arasında ekin bitmez vâdiye hanımını, bu güzel çocuğunu bırak gel yâ İbrâhim!"

İbrâhim ne demekmiş; *ebün rahîmün,* çok merhametli baba demekmiş. Kur'an-ı Kerim'de bildiriliyor:

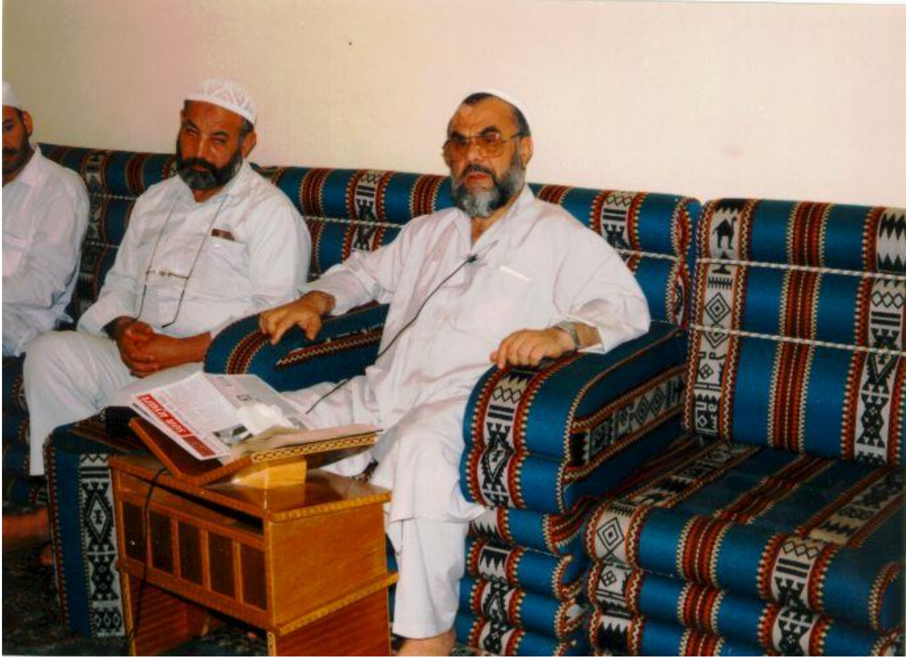
إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّاهٌ مُنِيبٌ (هود : ٧٥)

(*İnne ibrâhîme halîmün evvâhün münîb*) "Çok gözü yaşlı, çok rikkatli, çok gözü yaşlı, çok halîm bir insandı İbrâhim Aleyhisselâm..." (Hûd, 11/75) Bakmayın Nemrud'a karşı arslanlığına! O zaman arslan, ama kendisi çok merhametli idi. Hiç bir yemeği misafirsiz yememiş, hep böyle misafir çağırmış. Hep misafirle yemek yemiş, misafiri sevmiş.

İbrâhim AS merhametli ama, oraya karısını bıraktı. Zemzem'in olduğu yere, vâdinin orta yerine Hâcer Vâlidemizi bıraktı. Yanında da İsmâil Aleyhisselâm, süt emen çocuk... Bıraktı gidiyor.

Hâcer Vâlidemiz şaşırdı. Kocası İbrâhim AS, peygamber; Hâcer Vâlidemiz de İbrâhim AS'a inanmış, onun ümmetinden, mü'min kadın... Dedi ki:

"—Yâ İbrâhim! Bırakıp bizi gidiyorsun; bunu Allah'ın emriyle

mi yapıyorsun, bizi kime bırakıp gidiyorsun?"

Dedi ki:

"—Evet, Allah'ın emriyle..."

"—Eh, o zaman Allah bize kâfi gelir." dedi Hâcer Vâlidemiz. Bak, imanın güzelliğini görün! "Mâdem Allah emretmiş, o zaman Allah bizi kayıracak." dedi.

Amma muhterem kardeşlerim, bu rivayetlerin tarihin içindeki cümlelerini alın, yaşayın onları! Yâni sen, hanımını ve çocuğunu böyle tenha bir yere bırakabilir misin? Böyle bir rüya görsen, bırakabilir misin? Bırakılmaz, kolay kolay bırakılmaz.

Sâre isimli hanımından çocuğu olmuyordu, kısırdı. Hâcer Vâlidemiz'i, Sâre Vâlidemiz hediye etti câriye olarak. Hâcer Vâlidemiz'den bir çocuk oldu. Çocuk çok kıymetli, bırakılmaz. Hanım da kıymetli, çünkü çocuk yapıyor. Hani kavgacı, istenmeyen hanım olur da, boşanıyor filân gibi değil yâni.

Hâcer Vâlidemiz'in durumunu düşün: Kocası bırakıp gidiyor

bir kadını... Telâş içinde, heyecan içinde soruyor:

"—Bizi bırakıp nereye gidiyorsun yâ İbrâhim?"

E gidiyor... İçi kan ağlayarak gidiyor İbrâhim AS...

"—E Allah emretti, işte bırakıp gidiyorum."

"—Eh, o zaman Allah bize yeter."

Bakın, işte bu tevekkül... Tevekkül ne demekmiş: Allah'a dayanmak, Allah yeter, Allah bana kâfidir demek... Ama ev yok, otel yok, Mescid-i Haram yok, Zemzem suyu yok, çarşı yok, pazar yok, insan yok, ev yok, ağaç yok, gölge yok, çimen yok, yiyecek yok... Öyle bırakıyor. Ve bu da, "*Tevekkeltü ale'llàh*" diyor. Bunlar büyük olaylar, unutulmayacak olaylar, bunları insanın yaşaması lâzım!

İbrâhim AS tepeye gelince, şöyle aşağıya doğru baktı, ellerini kaldırdı, gözyaşları içinde dua etti, dedi ki:

رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ

رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلاَةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِنْ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ

مِنْ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ (ابراهيم:٣٧)

(*Rabbenâ innî eskentü min zürriyyetî bi-vâdin gayri zî zer'in inde beytike'l-muharrem*) "Yâ Rabbi! Ben senin emrin üzere, ailemden bir grubu bu ekin bitmez vadiye yerleştirdim, bıraktım buraya... Burada mescid yapılsın, insanlar burada ibadet etsinler diye..." Bunun böyle olacağını olmadan bildiği için, böyle dua ediyor. (*Rabbenâ li-yukîmü's-salâte*) "İnsanlar namaz kılsınlar diye... (*Fec'al ef'ideten mine'n-nâsi tehvî ileyhim*) İnsanların gönüllerine bir aşk şevk ver, ziyaret etmek şevki ver, insanlar buraya ziyarete gelsinler." Daha ev yok, çöl orası... (*Ve'rzukhüm mine's-semerât*) Burada bıraktığım şu evlâtlarıma da meyvalar ikram et!"

Semere, meyva demek, mahsûl demek... Meselâ buğdayı

ekersin, semeresi başak olur... İnciri ekersin, semeresi incir yemişi olur... Karpuzun çekirdeğini ekersin, karpuz olur.

(*Leallehüm yeşkürûn*) "Bunlara türlü türlü nimetler ver, şükretsinler yâ Rabbi!" (İbrahim, 14/37) dedi, dua etti.

رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولاً مِنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ ايَـاتِكَ (البقرة:١٢٩)

(*Rabbenâ ve'b'as fîhim rasûlen minhüm*) "Bunların içinden bir peygamber çıkar. (*Yetlû aleyhim âyâtike*) Senin ayetlerini buraya toplaşacak olan insanlara bildirsin diye bir peygamber çıkart!" (Bakara, 2/129) diye böyle dua etti.

İbrâhim AS da, neslinden Hazret-i Muhammed'in geleceğini biliyor. Hattâ o çocuklarının orada ölmeyeceğini, onların büyüyeceğini, oraya insanların toplanacağını, oraya hac yapılacağını biliyor. Bildiği için öyle dua ediyor.

Bütün bunları niçin söylüyorum: Demek ki, kader kalemi Levh-i Mahfuz'a yazmış, "Böyle bir büyük Peygamber gelecek!" diye; herkes biliyor bunu... Peygamberler biliyor, Adem AS biliyor, İbrâhim AS biliyor, İsmâil AS biliyor... Hepsi biliyorlar. Hattâ yahudiler, Peygamber Efendimiz gelmeden, "Onun gelmesi yakındır!" diye bekliyorlardı. İşte biz böyle bir Peygamberin ümmetiyiz.

e. Peygamber SAS'in Kendisini Anlatması

Peygamber SAS Efendimiz'e sormuşlar:

"—Sen nasılsın, nicesin? Evsafın, sıfatların, niteliklerin nicedir? Yâ Rasûlallah, biraz kendinden bize bahsetsene!" demişler.

O zaman Peygamber SAS Efendimiz kendisi hakkında bilgi vermiş ashabına... Buyurmuş ki:[57]

---

[57] Tirmizî, *Sünen*, c.XII, s.54, no:3541; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.210, no:1788; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.41, no:95; Muttalib ibn-i Ebî Vedâa RA'dan.

أَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ، إِنَّ اللهَ تَعَالَى خَلَقَ الْخَلْقَ فَجَعَلَنِي فِي خَيْرِهِمْ؛ ثُمَّ جَعَلَهُمْ فِرْقَتَيْنِ، فَجَعَلَنِي فِي خَيْرِهِمْ فِرْقَةً؛ ثُمَّ جَعَلَهُمْ قَبَائِلَ، فَجَعَلَنِي فِي خَيْرِهِمْ قَبِيلَةً؛ ثُمَّ جَعَلَهُمْ بُيُوتًا، فَجَعَلَنِي فِي خَيْرِهِمْ بَيْتًا؛ فَأَنَا خَيْرُكُمْ بَيْتًا، وَأَنَا خَيْرُكُمْ نَفْسًا (حم. ت. طب. عن مطلب بن ابى وداعة)

RE. 152/1 (*Ene muhammedü'bnü abdi'l-muttalib*) "Ben Abdülmuttalib'in torunu Muhammed'im."

Peygamber Efendimiz'in bir ismi *Muhammed*'dir. Kur'an-ı Kerim'de dört yerde Muhammed ismi geçiyor. Birisi:

وَمَا مُحَمَّدٌ إِلاَّ رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ (آل عمران:١٤٤)

(*Ve mâ muhammedin illâ rasûl, kad halet mi kablihi'r-rusül*) [Muhammed, ancak bir peygamberdir. Ondan önce de peygamberler gelip geçmiştir.] (Âl-i İmran, 3/144)

İkincisi:

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولَ اللهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ (الاحزاب:٤٠)

(*Mâ kâne muhammedün ebâ ehadin min ricâliküm ve lâkin rasûla'llàhi ve hàtemen nebiyyîn*) [Muhammed sizin erkeklerinizden hiç birinin babası değildir. Fakat o Allah'ın rasûlü

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.415, no:31950; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VII, s.33, no:5733.

ve peygamberlerin sonuncusudur.] (Ahzâb, 33/40)

Üçüncüsü:

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللّٰهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ

(الفتح:٢٩)

(*Muhammedün rasûlü'llàh, ve'llezîne meahû eşiddâü ale'l-küffâri ruhamâü beynehüm*) [Muhammed Allah'ın elçisidir. Beraberinde bulunanlar kâfirlere karşı çetin, kendi aralarında merhametlidirler.] (Fetih, 48/29)

Dördüncüsü:

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَآمَنُوا بِمَا نُزِّلَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ كَفَّرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بَالَهُمْ (محمد:٢)

(*Ve'llezîne âmenû ve amilü's-sàlihàti ve âmenû bimâ ünzile alâ muhammedin ve hüve'l-hakku min rabbihim keffera anhüm seyyiâtihim ve asleha bâlehüm.*) [İman edip salih ameller işleyenlerin, Rableri tarafından hak olarak Muhammed'e indirilene inananların günahlarını Allah örtmüş ve hallerini düzeltmiştir.] (Muhammed, 47/2)

Bunlardan başka, Saf Sûresi'nde Ahmed ismi de geçiyor:

وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ (الصف:٦)

(*Ve mübeşşiren bi-rasûlin ye'tî min ba'di'smühû ahmed*) “Benden sonra gelecek Ahmed adında bir peygamberi de müjdeleyici olarak geldim.” (Saf, 61/6) dedi Hazret-i İsâ AS.

Niye, “Abdülmuttalib'in oğlu Muhammed'im!” diyor? Çünkü

babası öldüğünden, dedesi Abdülmuttalib kendisine baktı, büyüttü. Peygamber Efendimiz doğmadan evvel babası Abdullah vefat etmişti. Dedesi büyüttü, ismini dedesi verdi. Onun için Abdülmuttalib'in Muhammed'i derlerdi. Halbuki, Abdulmuttalib'in oğlu, Abdullah'ın oğlu Muhammed ama; (*Ene muhammedü'bnü abdi'l-muttalib*) "Ben Abdülmuttalib'in oğlu, yâni torunu Muhammed'im!" diyor. Devam ediyor:

إِنَّ اللهَ تَعَالَى خَلَقَ الْخَلْقَ فَجَعَلَنِي فِي خَيْرِهِمْ ؛

(*İnna'llàhe teàlâ haleka'l-halka fecealenî fî hayrihim*) "Allah-u Teàlâ Hazretleri mahlûkatı yarattığı zaman; yerleri, gökleri, melekleri, insi, cinni, dağları, taşları, ağaçları, kurtları, kuşları, balıkları, çiçekleri yarattığı zaman, beni en hayırlı mahlûk olarak yarattı." Yâni insan olarak yarattı. Başka bir şey de olabilirdi. Kurtlar kuşlar hepsi bizim gibi birer ümmet aslında... Hepsinin canı var, zikri var, Allah'a ibadeti var.

وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلاَّ يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لاَ تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ

(الاسراء: ٤٤)

(*Ve in min şey'in illâ yüsebbihu bi-hamdihî ve lâkin tefkahûne tesbîhahüm*) (İsrâ, 17/44) Hepsi Allah'ı tesbih ediyor da, biz tesbihini duyamıyoruz. Hepsinin Allah'a ibadeti var. Biz insan olarak gelişmiş mahlûkuz, ötekilerin de az çok bilgisi var.

"Beni mahlûkatın en hayırlısı olarak, insan cinsinden yarattı." Cinlerden de olabilirdi ama, cinlerden değil...

ثُمَّ جَعَلَهُمْ فِرْقَتَيْنِ ، فَجَعَلَنِي فِي خَيْرِهِمْ فِرْقَةً ؛ ثُمَّ جَعَلَهُمْ قَبَائِلَ ، فَجَعَلَنِي فِي خَيْرِهِمْ قَبِيلَةً ؛ ثُمَّ جَعَلَهُمْ بُيُوتًا ، فَجَعَلَنِي

فِي خَيْرِهِمْ بَيْتًا ؛ فَأَنَا خَيْرُكُمْ بَيْتًا ، وَأَنَا خَيْرُكُمْ نَفْسًا.

(*Sümme cealehüm fırkateyni ve fecealenî fî hayrihim fırkaten*) "Sonra fırkalara ayırdığı zaman, beni en hayırlı fırkadan eyledi." Yâni, Peygamber Efendimiz'in soyu dâimâ en hayırlı... (*Sümme cealehüm kabâile fecealenî fî hayrihim kabîleten*) "Sonra, çeşitli kabileleri yarattığı zaman, beni en hayırlı kabileden kıldı. En şerefli, en dindar, en müttakî kabileden kıldı. (*Sümme cealehüm büyûten fecealenî fî hayrihim beyten*) Sonra her kabilenin de ahalisi var, evleri var, ev ev, hane hane; beni en hayırlı evden eyledi."

(*Feene hayrüküm beyten, ve ene hayrüküm nefsen*) "Ben sizin soyca, evce, asâlet cihetinden en soylunuzum, en hayırlınızım; kişilik olarak da, şahsen de en hayırlınızım." Kendisi hakkındaki bir bilgisi böyle...

f. Ben Ademoğullarının Efendisiyim!

İkinci hadis-i şerif... Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[58]

أَنَا سَيِّدُ وَلَدِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، وَلاَ فَخَرَ ؛ وَبِيَدِي لِوَاءُ الْحَمْدِ ، وَلاَ فَخْرَ ؛ وَ مَا مِنْ نَبِيٍ يَوْمَئِذٍ آدَمُ فَمَنْ سِوَاهُ ، إِلاَّ تَحْتَ لِوَائِي ؛ وَ أَنَا أَوَّلُ مَنْ تَنْشَقُّ عَنْهُ الأَرْضُ وَلاَ فَخْرَ ؛ وَأَنَا أَوَّلُ شَافِعٍ وَأَوَّلُ مُشَفَّعٍ

[58] Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.308, no:3148; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1440, no:4308; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.2, no:11000; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XIV, s.398, no:6478; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XIII, s.401, no:7493; Abdullah ibn-i Selâm RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.530, no:31882; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.15, no:11; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VII, s.25, no:5712.

وَلاَ فَخْرَ (حم. ت. حسن ، ه. عن أبي سعيد)

RE. 152/2 (*Ene seyyidü veledi âdeme yevme'l-kıyâmeti ve lâ fahr*) "Kıyamet gününde Ademoğulları mahşer yerinde toplandığı zaman, bütün Ademoğullarının seyyidi, efendisiyim; öğünmek yok..." Allah bunu vermiş ama, ben mütevâzi bir insanım, öyle öğünmeyi, böbürlenmeyi sevmiyorum. Siz sordunuz diye söylüyorum, öğünmek maksadıyla söylemiyorum; mahşer yerinde en şereflisi ben olacağım.

(*Ve bi-yedî livâü'l-hamdi ve lâ fahr*) "Elimde Livâü'l-Hamd, Hamd Sancağı olacak; öğünmek yok..." Anlı şanlı Hamd Sancağı dalgalanacak Peygamber Efendimiz'in elinde... Bu çok büyük bir şeref! Herkes o bayraktan Rasûlüllah Efendimiz'i görecek, bütün iyi insanlar Peygamber Efendimiz'in bayrağının altına gelecekler. O bir işaret, o bayrak orada dalgalandıkça, herkes o bayrağın altına gelecek.

(*Ve mâ min nebiyyin yevme izin âdem, femen sivâhü illâ tahte livâî*) "Adem AS ve Adem AS'dan sonra cihana gelmiş bütün peygamberler, o bayrağın altına gelecekler." Mûsâ AS, İsâ AS, İbrâhim AS, Nuh AS... Hepsi Peygamber Efendimiz'in bayrağının altında toplanacaklar.

(*Ve ene evvelü men teşakku anhü'l-arda ve lâ fahr*) "İlkönce kabirden kalkacak, kabri açılıp da mahşer yerine ilk gidecek olan ben olacağım; öğünmek yok ama, o şeref bana ait..."

(*Ve ene evvelü şâfiin ve evvelü müşeffain ve lâ fahr*) "İlk defa şefaat edecek olan, şefaat etmesi de makbul olacak olan, şefaati de kabul edilecek olan ben olacağım; öğünmek yok..."

Allah'ın kendisine verdiği makamları Peygamber Efendimiz böyle ifade etmiş. Yâni, Ademoğulları içinde en yüksek makamın, Makàm-ı Mahmud'un sahibi; Livâü'l-Hamd'in sahibi, ilk defa mahşer yerine gidecek olan, ilk defa şefaat edecek olan...

g. Ben Peygamberlerin Efendisiyim!

Başka bir hadis-i şerifinde şöyle buyuruyor: ki:[59]

أَنَا سَيِّدُ الْمُرْسَلِينَ إِذَا بُعِثُوا ، وَسَابِقُهُمْ إِذَا وَرَدُوا ، وَمُبَشِّرِهِمْ إِذَا أُبْلِسُوا ، وَ إِمَامِهِمْ إِذَا سَجَدُوا ، وَ أَقْرَبُهُمْ مَجْلِسًا إِذَا اجْتَمَعُوا ؟ أَتَكَلَّمُ ، فَيُصَدِّقُنِي ؛ وَأَشْفَعُ ، فَيُشَفِّعُنِي ؛ وَأَسْئَلُ ، فَيُعْطِينِي (ابن النجار عن أم كرز)

RE. 152/4 (*Ene seyyidü'l-mürselîne izâ buisû, ve sâbikuhüm izâ veradû, ve mübeşşiruhüm izâ üblisû, ve imâmühüm izâ secedû, ve akrabühüm meclisen ize'ctemeù, etekellemü feyusaddikunî, ve eşfeu feyüşeffiunî, ve es'elü feyu'tînî*)

Buyurmuş ki Peygamber SAS Efendimiz:

(*Ene seyyidü'l-mürselîne izâ buisû*) "Ben peygamberlerin efendisiyim, ba'soldukları zaman... İnsanlar ba'sü ba'de'l-mevt olup, sonra kabirlerinden kalkıp mahşer yerine gittikleri zaman, peygamberlerin seyyidi, serveri ben olacağım. (*Ve sâbikuhüm izâ veredû*) Mahşer yerine varılacağı zaman, ilkönce ben gideceğim."

(*Ve mübeşşiruhüm izâ üblisû*) "Mahşer gününün korkularını, sıkıntılarını, dehşetini görüp de, 'Eyvah, acaba halimiz nice olacak? Vay benim halime, vay beni anam doğurmasaydı keşke... Nefsî, nefsî, benim canım ne olacak?' diye herkesin telaşa düştüğü zamanda, onlara müjdeyi verecek ben olacağım."

Çünkü mahşer gününde insanlar, Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin heybetinden, gazabından çok korkacaklar. Herkes tir tir titreyecek, herkesin gözü yerde olacak, kimse başını kaldırıp bakamayacak. Herkes kendi başının telaşına düşecek:

---

[59] *Kenzü'l-Ummâl*, c.11, s.584, no:32043; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VII, s.17, no:5701.

فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ فَلاَ أَنسَابَ بَيْنَهُمْ (المؤمنون:١٠١)

(*Fe izâ nüfiha fi's-sûri felâ ensâbe beynehüm*) "Sûra üfürüldü mü, insanlar arasındaki akrabalık bağlarını düşünen kalmayacak." (Mü'min, 23/101) Bu benim kardeşimdi, amcamın oğluydu, büyük kardeşimdi, küçük kardeşimdi... Yok öyle; neseb düşüncesi kalmayacak.

يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ . وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ . وَصَاحِبَتِهِ وَبَنِيهِ (عبث:٣٤-٣٦)

(*Yevme yefirrü'l-mer'ü min ahîh.*) "Herkes kardeşinden kaçacak, hak ister diye... (*Ve ümmihî ve ebîh*) Anasından, babasından kaçacak." (Abese: 34-36) Neseb bağı kalmadı ya, anası şimdi oğlunda hakkı olduğu için hak ister diye; babası oğlunda hakkı olduğu için hak ister diye, anasından babasından kaçacak. Halbuki dünyada olsaydı, "Anacığım!" diye sarılırdı. "Babacığım kurtar beni!" diye babasının arkasına saklanırdı. Orada kaçacak.

Anne baba da evlâdından kaçacak. "Ben buna iyi babalık yapamadım. Bu beni şimdi Allah'a şikâyet eder, Allah'ın huzurunda benden hak ister." filân diye ondan kaçacak.

(*Ve sàhibetihî*) "Karısından kaçacak." Türkiye'de iken kazaklık vardı, Anadolu erkekliği vardı. İki tane tokat çakıyordu suratına, kadın susuyordu. Niye?

"—E kazak erkek... Burma bıyıklı, pos bıyıklı bizim Anadolu erkeği patlatır."

Burada vurur ama, ahirette karısından kaçacak. Neden? "Ben buna vurmuştum, döğmüştüm; şimdi bu, 'Yâ Rabbi, bu beni döğmüştü, ağlatmıştı, burnumu kanatmıştı, kafamı duvara vurmuştu. Yere yatırmıştı, tekmelemişti.' diye Allah'tan hak ister." diye.

(*Ve benîhi*) "Çocuklarından kaçacak." Vazifemi yapmadım, çocuklar şimdi benden hesap sorar diye... Ve çocuklar annesinden,

babasından davacı olacak. Hangi hususlarda? Dinini öğretmediği zaman...

"—Öğretmedi yâ Rabbi! Bana Kur'an'ı öğretmedi, İslâm'ı öğretmedi, ben bilmiyorum. Ben böyle başıboş yetiştim. İşte bu adam, bu babam olacak herif bana İslâm'ı öğretmedi." diyecek.

قُوا أَنفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا (التحريم:٦)

(*Kù enfüseküm ve ehlîküm nâren*) [Kendinizi ve ailenizi cehennemden koruyun!] (Tahrîm, 66/6) buyruluyor. Kendisini ve çoluk çocuğunu cehennemden korumak vazifesi babanın...

لِكُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ (عبث:٣٧)

(*Li-külli'mriin minhüm yevme izin şe'nün yu'nîh*) "Herkesin işi başından aşacak o gün, herkes korkacak, telâş olacak, endişe olacak, korku olacak, titreme olacak..." (Abese, 80/37)

وَمُبَشِّرِهِمْ إِذَا أُبْلِسُوا ، وَ إِمَامِهِمْ إِذَا سَجَدُوا ، وَ أَقْرَبُهُمْ مَجْلِسًا إِذَا اجْتَمَعُوا ؟ أَتَكَلَّمُ ، فَيُصَدِّقُنِي ؛ وَأَشْفَعُ ، فَيُشَفِّعُنِي ؛ وَأَسْئَلُ ، فَيُعْطِينِي .

(*Ve mübeşşiruhüm izâ üblisû*) *İblâs*, me'yus olmak demek, ümidi kesmek demek. "Eyvah, mahvoldum, bittim..." diye mâneviyatı çökmek. "Herkesin mâneviyatı perişan olduğu zaman, endişelere düçâr olduğu zaman, 'Korkmayın, Allah rahmet edecek!' diye ben müjde vereceğim!" diyor Peygamber Efendimiz.

Sonra, (*Ve imâmühüm izâ secedû*) Herkes Allah'a secde edecek, peygamberler secde edecek, en önde imamları Peygamber Efendimiz... (*Ve akrabühüm meclisen ize'ctemeù*) Hepsi toplandığı

zaman, huzur-u ilâhiye en yakın oturan Peygamber-i Zîşânımız olacak.

(*Etekellemü feyusaddikunî*) "Konuşacağım, Mevlâm benim konuştuklarımı tasdik buyuracak." "Evet ey Rasûlüm! Evet ey habîbim! Tamam ey habîbim!" diye Rasûlüllah Efendimiz'in söylediklerini tasdik edecek.

(*Ve eşfeu feyüşeffiunî*) "Şefaat isteyeceğim, 'Yâ Rabbi, şu benim ümmetim, bunu affet, bunları bağışla yâ Rabbi! Bunları sırattan geçir, cehenneme atma yâ Rabbi!' diyeceğim; 'Tamam, peki ey Rasûlüm!" diye şefaatimi kabul edecek Allah... (*Ve es'elü feyu'tînî*) İsteyeceğim, isteyeceğim, Allah da bana verecek, verecek..."

Böyle bir peygamberin ümmeti olmak güzel değil mi? El-hamdü lillâh, böyle bir peygamberin ümmetiyiz. *Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm:*

وَالضُّحَى . وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَى . مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَى . وَ لَلآْخِرَةُ
خَيْرٌ لَكَ مِنَ الأُولَى. وَلَسَوفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَى (الضحى:١-٥)

(*Ve'd-duhà. Ve'l-leyli izâ secâ. Mâ veddeake rabbüke ve mâ kalâ. Ve le'l-âhiretü hayrün leke mine'l-ûlâ. Ve lesevfe yu'tîke rabbüke feterdà.*)

"Ey Rasûlüm, sen o müşriklerin dedikodularına üzülme, ben sana darılmış filân değilim! Rabbin sana darılmış değil, küsmüş değil, vahyi kesmiş değil... Senin bir kusurun yok, vahyin gecikmesinin sebebi müşriklerin dediği gibi değil, Allah-u Teàlâ Hazretleri seni seviyor, seni terk etmiş değil... Sana ahirette, sen ne kadar istersen verilecek, verilecek, verilecek de sen memnun olacaksın, sen hoşnut ve razı olacaksın! 'Tamam yâ Rabbi, hoşnudum yâ Rabbi, razıyım yâ Rabbi!' deyinceye kadar verecek Allah..." (Duhà, 93/1-5)

Burada çok büyük bir müjde var. Onun için, hatim indirilirken ne yapılıyor: *Ve'd-duhà*'ya gelince *Allàhu ekber* deniliyor. Çünkü o

zaman *Allàhu ekber* dedi herkes... Bu sûre inip de, bu ayeti duyunca, herkes *Allàhu ekber* diye bağırdı. Mescidin içi *Allàhu ekber*'le doldu. Çünkü çok sevindiler.

Burada da, "İsteyeceğim, verecek." buyuruyor. Onun için aziz ve muhterem kardeşlerim, ne mutlu bize ki, Peygamber SAS'e ümmet olmuşuz, onun ümmetiyiz. Onun sünnetine sımsıkı sarılalım!

h. Rasûlüllah'ın İzinden Gidelim!

Rasûlüllah SAS Efendimiz'in ümmeti olmanın şartı nedir? (*Eşhedü enne muhammeden abdühû ve rasûlüh*) "Şehadet ederim ki Muhammed Allah'ın gönderdiği elçisidir, rasûlüdür, habîbidir, Kur'an-ı Kerim'i Allah onun üzerine indirmiştir; ben Rasûlüllah'a tâbîyim."

Rasûlüllah'ın yolundan gideceğiz, onun, bunun, başkasının izinden değil... Kimin izindeyiz:

Biz Kur'an'ın hàdimleri,
Pür imanlı ve zindeyiz;
Bu yoldan dönmeyiz asla,
Peygamber'in izindeyiz!

Kimin izindeyiz? Peygamberimiz Muhammed-i Mustafâ —*aleyhi efdalü's-salevâti ve ekmelü't-tahiyyâti ve't-teslîmât*— Hazretleri'nin izindeyiz. İzinde nasıl olunur, izi neresi? Nerede iz bırakmış Peygamber Efendimiz? Bir yolda yürümüş, o yolda izi var. O yol, Peygamber Efendimiz'in sünneti...

Namazı böyle kılardı, abdesti böyle alırdı, orucu böyle tutardı, huyu ahlâkı böyleydi, şemâili böyleydi... Komşuluğu şöyle yapın buyurmuş, ticareti böyle yapın buyurmuş. Kocanız böyle olsun, hanımınız böyle olsun, evlâtlık böyle olsun, babalık böyle olsun... Her şeyi öğretmiş. İşte yolu o... Onun yürüdüğü yol sünnet-i seniyyesi.

Onun izindeyiz. Başka izlere takılırsa insan ne olur? Alimallah tersi döner, yanlış yere gider.

Ben karlı buzlu bir havada Ankara'dan İstanbul'a gidiyordum. Lâpa lâpa kar yağıyordu. Yatsıdan sonra gece vaktiydi. Bolu dağlarını inmiştim, Adapazarı'na doğru gidiyordum. Yerde bir karış kar vardı. Karda böyle 30-40-50 km süratle gidiyorduk. Düz ova, yol da cetvelle çizilmiş gibi dümdüz; virajı yok, yokuşu yok, kıvrımı yok...

Böyle dümdüz yolda, ne oldu biliyor musunuz? İbretli bir şey oldu. Gündüz o yolun üstünde bir başka araç manevra yapmış; bir böyle, bir öyle, trenin makası gibi... Her taraf çatır çatır buz, kar yağıyor, yerlerdeki gündüzki izler de buz tutmuş. Benim arabanın tekeri o öteki ize bir girdi, 30-40-50 km hızla hafif gidiyorken, İstanbul'a doğru gidiyorken, benim araba fırt Ankara'ya doğru döndü. Çünkü teker ize kapıldı, araba geriye döndü. Döndü ama, o 40-50 km'nin verdiği süratle, gerisin geriye İstanbul'a gitmeğe başladık. Yönümüz Ankara'ya dönük, geri geri İstanbul'a gitmeğe

başladık.

Olur mu böyle şey? Başka ize takılırsa tekerin, olur. Başka izden gidersen, o zaman vaziyet fenâ... "*Lâ ilâhe illa'llàh*" dedik, "*Allàhümme salli alâ seyyidinâ muhammed*" dedik, "Aman yâ Rabbi!" dedik, durduk bir yerde... Yoksa, bir kaza olabilirdi. Karşıdan gelen bir tıra çarpabilirdik, ezilebilirdik.

"—Ankara'dan İstanbul'a giden bir aile tır altında kaldı, şu kadar insan öldü. Allah rahmet eylesin..." diye gazeteler yazardı.

Bir tek iz var: Peygamber SAS Efendimiz'in sünneti... Ona gideceğiz, o yolda gideceğiz. O yolda gidersek kurtuluruz.

"—Efendim, falanca artisti ben çok seviyorum! bıyıkları çok güzel, boyu posu çok güzel, rolleri çok güzel yapıyor."

Olmaz! Kim kimi severse, onunla beraber olacak, kişi sevdiği ile haşrolacak. Bizim çocukluğumuzda bazı artistler vardı, çocuklar onları taklid ederlerdi. Onları bir şey sanırlardı.

İnsan bir insanı sevecekse, gitsin Muhammed-i Mustafâ'yı sevsin! İnsan birisini taklid edecekse, gelsin Peygamber Efendimiz'in sünnetine tâbî olsun! İnsan bir iz sürecekse, cennete giden izde yürüsün, Rasûlüllah'ın peşinden ayrılmasın, yanlış yollara girmesin!

i. Bir Na't-ı Şerif

Şimdi burada, bizim Ankara'da kardeşlerimiz *Son Uyarı* diye bir gazete çıkartırlar, çok güzel bir şiir almışlar; onu da okuyacağım, konuşmayı öyle bitirmek istiyorum.

Bu şiir bir na't-ı şerif... Peygamber Efendimiz'in medhini anlatan şiirlere *na't-ı şerif* denir. Yazan, Abdü'l-ehad-ı Nûrî Hazretleri...

"—Abdü'l-ehad-ı Nûrî Hazretleri kim?"

Abdü'l-ehad-ı Nûrî Hazretleri benim çok sevdiğim, evliyâullahtan, mübarek, yüksek, kutbü'l-aktâb bir şahıs... Çok büyük bir zât, Allah şefaatine erdirsin... Kerametleri çok yaygın. 1594-1651 yıllarında yaşamış. Eski devrin insanı bu Abdü'l-ehad-ı

Nûrî Hazretleri. Kabri İstanbul'da, Eyüp'te... Çok güzel, mâmur, yapılmış bir türbesi var. Ben onu çok seviyorum.

Onun bir şiirini dergide [İslâm dergisi] yazmıştık, arkadaşlar da buraya almışlar, iyi yapmışlar. Çünkü, bu çok kıymetli bir şiir... Şiirden anlayan birisi, ben bunu neşredince bayılmış, demiş ki:

"—Bu şiir başka şiirlere benzemiyor."

Benzemez tabii... Yazarı Abdü'l-ehad-ı Nûrî Hazretleri, evliyânın şahlarından, büyüklerinden bir kimse de ondan... İkincisi de, edib insan, çok güzel bir şahıs...

DER NA'T-I HAZRET-İ RASÛL-İ KİBRİYÂ...

Şiir okumaya geçtik; hadisleri okuduk, şimdi bir de şiir okuyoruz. Ne şiiri bu? Bir âşık-ı sàdıkın, bir Rasûlüllah âşıkı evliyâdan mü*bare*k zâtın, Rasûlüllah için yazdığı, âşıkàne

sevgisini anlatan, muhabbetini gösteren bir şiir... Kandil gecesinde şiir okuyoruz. Süleyman Çelebi'nin *Mevlid*'i de şiir değil mi? O da şiir. Şiir okuyoruz...

Çok güzel bir şiir, edebiyattan anlayanlar bilirler. Ben izahına geçeyim. Diyor ki:

Ey habîb-i Hak, kerîmü'ş-şân Muhammed Mustafâ,
Nâzenîn-i Hazret-i Yezdân Muhammed Mustafâ...

"Ey Cenâb-ı Hakk'ın sevgilisi, şanı yüksek olan, soylu olan Muhammed Mustafâ! Cenâb-ı Yezdan olan Allah'ın nazlı, nâzenin kulu olan Muhammed Mustafâ..."

Ravza-i cennet gülüsün, "lî mea'llàh" bülbülü,
Canlara cânân, cihâna cân Muhammed Mustafâ...

"Sen cennet bahçesinin bir gülü gibisin, gül gibisin yâ Rasûlallah! Ama cennet gülü gibi, dünya gülleri gibi değil..."

"*Lî mea'llàh*" uzun izah isteyen bir şey. Peygamber Efendimiz bir hadis-i şerifinde buyurmuş ki:

لى مع الله ساعةٌ لا يقرّبنى ملكٌ مقرَّب

(*Lî mea'llàhi sâatün lâ yukarribunî melekün mukarreb*) "Benim Allah'la öyle bir yakınlık hallerim olur ki, ma'rifetullahtan, muhabbetullahtan, tecellî-yi ilâhîden benim öyle hallerim olur ki, o duruma Allah'ın en yakın melekleri bile yaklaşamaz."

Hakîkaten de öyle... Biliyorsunuz Mi'rac'a giderken Cebrâil AS yoldaşlık etti, etti, etti... Yedi kat gökleri geçtiler, bilgi verdi. Dedi: "Bak bu Adem Atandır, selâm ver buna! Bu İbrâhim Atandır, selâm ver buna!" vs. vs. Gittiler gittiler, Sidre-i Müntehâ'ya kadar gittiler. Oraya varınca melek-i mukarreb olan, Allah'ın en yakın meleği olan Cebrâil AS ne dedi:

“—Yâ Rasûlallah, benden bu kadar. Bundan öteye ben bir adım atamam! Biraz daha gitsem, çatır çatır yanarım. Bundan sonraya benim yaratılışım tâkât getirmez, ben oradaki feyzin, o nûraniyetin ağırlığını çekemem.” dedi, kaldı orada...

Orada Peygamber Efendimiz Refref’e, yeşil bir nura bindi, Sidre-i Müntehâ’dan *Kàbe kavseyni ev ednâ*’ya, Cenâb-ı Rabbü'l-izzet’in huzûr-u âlîsine kadar vardı. Yetmişbin nurdan, yetmişbin zulmetten perdeler geçip, Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin huzur-u ilâhîsine vardı. Bunlar ne demek? Kelime kelime böyle insan anladıkça, tüyleri çivi gibi diken diken oluyor. Öyle haller yâni...

Âşikâre gördü Rabbü'l-izzeti,
Âhirette öyle görür ümmeti.

Allah-u Teâlâ Hazretleri’ni âşikâre gördü Peygamber Efendimiz Mi’rac’da; ahirette biz de göreceğiz. Nasib etsin Mevlâ’m bize... Nasıl göreceğiz?

“—Yâ Rasûlallah, Allah-u Teâlâ Hazretleri’ni nasıl göreceğiz; birimiz bakarken ötekisini engellemez mi?”

“—Engellemez. Ayın ondördü olduğu zaman, mehtab olduğu zaman birbirinizi engelliyor musunuz? Engellemiyorsunuz, herkes nasıl görüyor, öyle göreceksiniz.” buyurdu.

Şeş cihetten ol münezzeh Zü'l-celâl,
Bî-kem ü keyf ona gösterdi cemâl.

Bu öyle bir beyit ki, ağırlığınca altını koy bir tarafa kilolarla, bu beyit daha ağır bastırır. *Şeş*, altı demek... “Altı cihetten münezzeh olan Allah...” Ne demek altı cihetten Allah’ın münezzeh olması? Ön, arka, sağ, sol, yukarı, aşağı olmaksızın... Mekândan münezzeh ya Allah. “*Bî-kem ü keyf*, niceliksiz, niteliksiz Allah cemâlini Rasûlüllah’a gösterdi.” Nasıl gösterdi? Niceliksiz, yâni nasıl diye sorulmaz. Edebini takın, sus, anlamayacağın şeyi sormağa bile burada hakkın yok!

Bî-hurûf u lafz u savt ol pâdişâh,
Mustafâ’ya söyledi bî-iştibâh.

“Harfler olmadan, kelimeler olmadan, sözler olmadan o Zü'l-celâl, bu Muhammed-i Mustafâ ile konuştu.” Nasıl konuştu? Harflerle, sözlerle değil; gönlüne mânâlar doğdu, anladı, idrak etti; öyle konuştu. Anlaşılmaz, anlatılmaz.

Na’tımıza dönelim:

Ravza-i cennet gülüsün, “lî mea'llàh” bülbülü,
Canlara cânân, cihâna cân Muhammed Mustafâ!

“Cennet bahçesinin gülü gibisin. *Lî mea’llàh* bülbülü; hani Allah’la öyle hallerin varmış ya, o zaman Allah’la bülbül gibi nasıl konuşuyorsan, işte o makamın bülbülü olan kişisin sen...

Sen canlara cânânsın! Hepimizin canı var, yaşıyoruz el-hamdü

lillâh. Canlarımızın cânânı, sevgilimiz sensin. Bu cihanın da ruhu, canı Peygamber Efendimiz Muhammed Mustafâ'dır."

Bûy-i enfâsın mutayyeb etti nâsût ehlini,
Doldu àlem ravh ile reyhân Muhammed Mustafâ!

"Senin şu nefeslerinin güzel kokusu, insanların yaşadığı bu alemi hoş kokulu eyledi, misk kokularıyla doldurdu. Alem sanki, bir güzel rahatlıkla reyhan kokusu doldu."

Reyhan şöyle uzun yapraklı, erik yaprağı gibi yeşil yaprağı olan bir çiçektir. Elini şöyle sürersen çok güzel kokar. Hattâ Güneydoğu Anadolu'da, Urfa'da filân reyhanı alırlar, çiğköfte ile beraber ikram ederler.

Yaşlılar sarıklarının kenarına koyarlardı, zaman zaman koklarlardı. Eskiden çiçeği çok severlerdi. Zevk vardı, adamlarda güzellik duygusu vardı. Mübarek insanlar, olgun insanlardı.

Zâtını meddâh olan o Hazret-i Hak olıcak,
Nice bilsin kadrini insan, Muhammed Mustafâ!

"Seni medheden Cenâb-ı Mevlâ olunca, insanoğlu senin kadrini nereden bilsin? Allah seni medhediyor. İnsanoğlunun anlayışının üstünde senin kadrin, kıymetin..."

Sözlere bak, harika...

Ümmet üzre ulu minnettir vücudun ni'meti,
Cümle halka rahmet-i Rahmân Muhammed Mustafâ...

"Senin peygamber olarak gönderilmen, ümmet için büyük bir nimettir. Cümle halka sen Rahmân'ın rahmetisin, *rahmeten li'l-àlemîn*'sin!"

Çok güzel söylemiş mübârek şeyhim, Abdül'had-i Nûrî Hazretleri... Çok seviyorum, eski şeyhlerimden benim.

Âline, ashâbına, ezvâcına, etbâına

Hâzır olsun ravza-i rıdvân, Muhammed Mustafâ....

“Senin ailene, ashabına, hanımlarına, kıyamete kadar sana tâbî olan ümmetine cennet bahçesi, rıdvân bahçesi hazır hale getirilsin yâ Rasûlallah! Hepsi cennete girsinler.” Ne güzel!

Nûrî miskini unutma Rabb-i izzet hakkı içün,
Ey nebîler hizbine sultan Muhammed Mustafâ...

“Şu şiiri yazan Abdü'l-ehad-i Nûrî miskini unutma, o aziz olan Allah aşkına ey Rasûlallah! Ey peygamberler zümresine sultan olan Muhammed Mustafâ!”

Şimdi gelelim bunları ilâhî ile ifade etmeye:

Canım kurban olsun senin yoluna,
Adı güzel, kendi güzel Muhammed.
Gel şefaat et bu kemter kuluna,
Adı güzel, kendi güzel Muhammed.
Allàhümme salli alâ Muhammed.

Mü’min olanların çoktur cefâsı,
Ahirette ola zevk ü sefâsı,
Onsekizbin àlemin Mustafâsı,
Adı güzel, kendi güzel Muhammed.
Allàhümme salli alâ Muhammed.

Yunus ne eylesin cihânı sensiz,
Sen hak peygambersin şeksiz, gümansız,
Sana uymayanlar gider imansız,
Adı güzel, kendi güzel Muhammed.
Allàhümme salli alâ Muhammed.

Ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîn...

Aşkın ile àşıklar, yansın yâ Rasûlallah!
İçip aşkın şarabın, kansın yâ Rasûlallah!

Çün seni sevdi Sübhan, oldun kamuya sultan,
Canım yoluna kurban, olsun yâ Rasûlallah!

Şol seni seven kişi, verir yoluna başı,
İki cihan güneşi, sensin yâ Rasûlallah!

Aşık Yunus'un cânı, ilm ü şefâat kânı,
Alemlerin sultanı, sensin yâ Rasûlallah!

j. Zikir Dersi

Beraberce tevbe edelim, diyelim cümle günahlarımızın affı için:

—*Estağfiru'llàh...* (4 defa)

Estağfiru'llàhel'azîm, el-kerîm, ellezî lâ ilâhe illâ hû... El-hayye'l-kayyûm, ve etûbü ileyh...

Allàhümme ente rabbî... Lâ ilâhe illâ ente halaktenî... Ve ene abdüke ve ene alâ ahdike ve va'dike mesteta'tü, eûzü bike min şerri mâ sana'tü, ebûu leke bi-ni'metike aleyye ve ebûu bi-zenbî, fağfirlî, feinnehû lâ yağfiru'z-zünûbe illâ ent...

Âmentü bi'llâhi ve bimâ câe indi'llahi teàlâ... Ve âmentü bi-rasûli'llâhi ve bimâ câe min indi rasûli'llâhi salla'llahu aleyhi ve sellem...

Amentü bi'llâhi ve melâiketihî ve kütübihî ve rusulihî ve'l-yevmi'l-ahiri, ve bi'l-kaderi hayrihî ve şerrihî mina'llahi teàlâ, ve'l-ba'sü ba'de'l-mevti hakkun, eşhedü en lâ ilâhe illa'llàh, ve eşhedü enne muhammeden abdühû ve rasûlühü sa'dıku'l-va'di'l-emîn...

İlâhi yâ Rabbi, ilâhî yâ Rabbi, ilâhi yâ Rabbi! Benim büluğa erdiğim zamandan, şu anıma kadar yaşadığım zaman zarfında, elimden, dilimden, gözümden, kulağımdan, her türlü a'zâmdan ve cevârihimden ne türlü günahlar, hatalar sàdır olduysa; ben işlediğim günahların, hataların, suçların, kusurların cümlesine şu

anda şiddetle pişman oldum, nâdim oyldum yâ Rabbi, şu mübarek Mevlid Kandili gecesinde bir daha o günahları işlememeğe, şu mübarek Mekke-i Mükerreme'de azm ü cezm ü kasd eyledim. İmanımı tazeledim yâ Rabbi!

Peygamberlerin evveli Adem Atamız AS'dır, ahiri peygamberimiz Muhammed-i Mustafâ SAS'dir. Onların arasında ne kadar peygamberler gelmiş geçmişse *—aleyhimü's-salevâti ve't-teslîmât—* ben onların cümlesini peygamber olarak kabul ettim yâ Rabbi! Onlara indirmiş olduğun kitaplara, suhuflara, Tevrat'a, İncil'e, Zebur'a, Kur'an'a inandım, meleklerini tasdik ettim, ahiret gününe iman eyledim. Kaderin hayrının, şerrinin senden olduğunu, senin takdirinle olduğunu kabul eyledim, kadere iman eyledim, yâ Rabbi imanımı ifade ediyorum. Aşk ile, şevk ile buyurun beraber diyelim:

"—Eşhedü en lâ ilâhe illa'llàh, ve eşhedü enne muhammeden abdühû ve rasûlühû, hakkan ve sıdkà..."

Yâ Rabbi, bizi bu iman üzere dünyaya getirdiğin gibi, bu iman üzere yaşattığın gibi, son nefeste, ahir ömrümüzde, ruhumuzu teslim edeceğimiz vakitte de bu iman ile, ve buyrun gene söyleyelim:

"—Eşhedü en lâ ilâhe illa'llàh, ve eşhedü enne muhammeden abdühû ve rasûlühû" diyerek şu can emanetimizi teslim edip, iman-ı kâmil ile, sevdiğin râzı olduğun muhsin, mü'min-i kâmil kullar olarak ahirete göçmemizi cümlemize nasib eyle yâ Rabbi... Tevbemizi kabul eyle yâ Rabbi!

Bizi bu kandil gecesine bu mübarek yerde eriştirdiğin gibi, nice nice yıllar önümüzdeki zamanlarda, sevdiklerimiz, evlatlarımız, ana baba ve kardeşlerimiz, dostlarımızla beraber sıhhat, afiyet, saadet ve selâmet üzere nice mübarek günlere, aylara, yıllara, zamanlara, kandillere ermeyi nasib eyle yâ Rabbi!

Dünyanın ve ahiretin bildiğimiz bilmediğimiz her türlü şerlerinden, zararlarından, tehlikelerinden sana sığınırız, bizleri koru yâ Rabbi!

Dünyanın ve ahiretin bildiğimiz, bilmediğimiz, aklımıza gelen,

gelmeyen her türlü hayırlarını, güzelliklerini, lütuflarını, ikramlarını, ihsânlarını, nimetlerini senin lütfundan, kereminden isteriz; yâ Rabbi sen Ekremü'l-ekremînsin, Erhamü'r-râhimînsin, Ganîsin, Muğnîsin, Nâfi'sin Nûrsun. Gayıp hazinelerinin sahibisin, yerin göğün malikisin, yaradanımızsın, yaşatanımızsın, alemlerin Rabbisin, her şeye kàdirsin, dua edilmesini seversin, dua eden kullarına istediklerini vereceğini Kur'an-ı Kerim'de:

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ (المؤمن: ٦٠)

(*Ve kàle rübbükümü'd'ûnî estecib leküm*) [Rabbiniz, 'Bana dua edin ki, size icabet edeyim!' buyurmuştur.] (Mü'min, 40/60) diye va'detmişsin. Va'din haktır, va'dinden hulfun yoktur; bizi de nimetlerine erdir yâ Rabbi... İki cihanda nimetlere mazhar eyle yâ Rabbi... Maddi, mânevî, kalbî, aklî, rûhî, bedenî hastalıklarımıza àcilen ve kâmilen daimî şifalar ihsân eyle yâ Rabbi... Dertlerimize devâlar ver yâ Rabbi...

Bizi üzen, kalbimize, aklımıza takılıp bize sıkıntı veren, hümûm ve gumûmumuzu, gamlarımızı, kederlerimizi, dertlerimizi izale eyle... Üzüntülerimizi feraha, sevince tebdil ü tahvîl eyle yâ Rabbi! Müşkil işlerimizin hallini âsân eyle yâ Rabbi! Cümlemize helâl, temiz, pâk, güzel rızıklar, kazançlar ihsân eyle yâ Rabbi!

Şimdiye kadarki hayatımızda işlediğimiz günahlarımızı affeyle... Bundan sonra günahlardan koru yâ Rabbi! Şimdiye kadarki hayatımızda bulaştığımız haramlar varsa, o haramlardan bizleri pâk eyle yâ Rabbi! Yâ Rabbi bu işlediğimiz günahlardan, bulaştığımız haramlardan bize cezâ terettüb etmişse, o cezaları kaldırıp bizi cezalardan da muaf eyle yâ Rabbi! Azabına ikàbına, kahrına, gazabına mâruz kullardan etme yâ Rabbi! Rahmetine mazhar eyle yâ Rabbi!

Beldelerimize ve sair müslüman kardeşlerimizin beldelerine salâh-ı haller ihsân eyle yâ Rabbi... İdarecilerimizi lütfunla, kereminle hâlis, muhlis, mü'min-i kâmil kullar eyle yâ Rabbi!

Fâsıkları, fâcirleri, zâlimleri, kâfirleri, müşrikleri, münâfıkları, müslümanların idarelerini güzel yapamayan cahilleri, müslümanların idareleri başından def eyle yâ Rabbi!

Beldelerimize ve diğer İslâm beldelerine İslâm'ı hakim eyle yâ Rabbi! Müslümanları ve İslâm'ı azîz eyle... Küfrü ve şirki, küfür ve şirk ehlini hor ve zelîl eyle yâ Rabbi! Bizleri de nusretinle te'yid ve takviye eyle yâ Rabbi!

Şimdiye kadar yaptığımız ibadetlerimizi, buraya geldiğimiz zaman yaptığımız umrelerimizi, kıldığımız namazları, yaptığımız duaları, okuduğumuz Kur'an-ı Kerimleri, çektiğimiz tesbihâtımızı, salât ü selâmlarımızı, okuduğumuz süver-i Kur'âniyelerimizi lütfunla, kereminle ahsen ve etem olarak kabul eyle yâ Rabbi!

Bizi yolunda daim, ibadetine müdâvim kullar eyle yâ Rabbi! Sevdiğin, râzı olduğun yollarda yürümeyi nasib eyle yâ Rabbi! Nefse ve şeytana uydurtma yâ Rabbi!

İman-ı kâmil ile yaşayıp sevdiğin, râzı olduğun a'mâl-i sâlihayı işleyip, hayrât ü hasenâtı arkamızda bırakıp vefatımızdan sonra da sevap kazanmamızı nasib eyle yâ Rabbi! Cümlemizi iki cihan saadetine nail eyle, cennetinle cemâlinle müşerref eyle yâ Rabbi!

Aziz ve muhterem kardeşlerim! Bizim ömrümüz, dînî ilimleri tahsil etmekle geçti. Herkesin tahsili var; kimisi fizikçi oluyor, kimisi ziraatçı oluyor, kimisi hukukçu oluyor, kimisi tüccar oluyor, kimisi sanatkâr oluyor... Biz de dini kitapları sizden daha fazla okuduk, ayetlerle hadislerle aşinâlığımız var... Bu aşinâlığımızdan dolayı sorumluluğumuz var, vebâlimiz var... Bizim, bu okuduklarımızı size anlatmamız icab ediyor. Anlatmadığımız takdirde sorumluluk oluyor.

Aziz ve muhterem kardeşlerim! Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin sevdiği, râzı olduğu kul olmak için, Allah'ın emirlerini tutmak lâzım1 Allah'ın emirleri Kur'an-ı Kerim'dedir; bir... Peygamber Efendimiz'in sünnet-i seniyyesindedir; iki... Fıkıh ve ilmihal kitaplarımızda özet olarak yazılmıştır; üç... Bunları okuyup Allah'ın emirleri bilmek lâzım, tutmak lâzım! Allah'ın yasaklarını

öğrenip, onlardan kaçınmak lâzım!

Size bundan sonra tavsiyem, üç şey tavsiye edeceğim: Size bazı ibadetler tavsiye edeceğim, ibadetleri yapıp sevap kazanın diye... Günahlardan kaçınmanızı tavsiye edeceğim. Ahlâkınızı güzelleştirmeyi tavsiye edeceğim. Bu üç yolla insan cennete gider. İbadetleri yapınca insan cennete gider ama, yetmez. Günahlardan kaçınmasa olmaz. İkisi bir arada olacak. Hem ibadetleri yapacak, hem haramlardan, günahlardan kaçınacak. İkisi birden olacak...

Üçüncüsü de olmazsa, yine olmaz. İbadetleri yapıyor, haramlardan kaçınıyor ama, ahlâkı kötü... Kötü huyundan dolayı bir insan cezaya çarptırılıp, cehenneme düşebilir. Sırf kötü huyundan dolayı, merhametsizdir diye, hasetçidir diye, cimridir diye... Onun için, huylarının da güzel olması lâzım!

Tecrübemi ortaya koyarak söylüyorum: İbadetleri yapacaksınız, günahlardan kaçınacaksınız, huylarınızı Allah'ın sevdiği huylar haline getireceksiniz... Bunlar olmayınca, üçü bir arada olmayınca, olmaz. Yâni, nasıl bir arabanın çalışması için tekeri lâzımsa, motoru lâzımsa, benzini lâzımsa, bunların üçü olmadan olmuyorsa... Benzin olmasa, arabanın her şeyi olduğu halde gene yürümez. Yâni onun gibi.

Onun için bundan sonra size tavsiyem şu: Devamlı abdestli gezin. Zor bir şey değil. Bozulduğu yerde alırsınız, devamlı abdestli gezersiniz. Abdestli olunca, mânevî bir koruma altında olursunuz, melekler sizi korur, şeytan yanınıza sokulamaz.

Devamlı abdestli gezin ki, buradaki güzel halleriniz Türkiye'ye gidince bozulmasın! Çünkü Türkiye bozuk bir ülke... Türkiye burası gibi değil1 İnsanlar burada mecburen örtünüyor. Türkiye'de örtünmek mecburiyeti yok... İçkiler burada satılmıyor meselâ, orada satılıyor. Günahlar, Allah'ın haramları alenen işleniyor. Onun için, korunmanız için, devamlı abdestli gezin!

Bir miktar zikir vazifesi vereceğim; zikirleri olmayanlar bu zikirleri her gün çekecekler. Bu zikirleri ben vermiyorum

aslında... Peygamber Efendimiz'in hadis-i şerîflerinde tavsiye edilen bazı zikirleri size tavsiye edeceğim, onları çekin! Bunları, gününüzün hangi saati serbestse, o zaman çekebilirsiniz. Sabah olur mu? Olabilir. Öğlen? Öğlen de olur. İkindiyle öğlen arası? Olur. İkindiden sonra? Olur. Akşam? Olur. Gece? Olur. Serbest. Yasak yok, mecburiyet yok, şu zamanda diye sıkıntı yok. Bu zikirleri yapın!

Bu zikirleri yapacağınız zaman, feyziniz çok olsun diye, nurunuz çok olsun diye şöyle kıbleye dönük oturun! Seccadenizde, abdestli olun! Devamlı abdestli gezeceksiniz zaten... Gözünüzü yumun... İnsan gözünü yumdu mu iç alemini görür, daha güzel duruma gelir.

Evvelâ 25 defa *"Estağfiru'llàh..."* deyin, şöyle bir temizlenmiş olursunuz. Sonra bir Fâtihâ, üç *Kul huva'llàh* okuyun! Bunları Peygamber Efendimiz'e, evliyâullah, Allah'ın sevgili, mübarek kullarına hediye edin, onların himmetleri hâzır olsun, size yardımcı olsun...

Sonra gözünüzü kapayın, düşünün... Düşünmek ibadettir. Tefekkür İslâm'da ibadettir. Hem de en kıymetli ibadet tefekkürdür. Düşüneceksiniz. Üç şeyi düşünmenizi tavsiye ederim:

1. Bu dünya fânîdir, bir gün gelip öleceğiz. Şu anda orta yaşta olabiliriz, genç olabiliriz; ama bir gün öleceğiz. Bu kesin! Herkes ölecek. Bizden öncekilerin gittiği gibi, biz de gideceğiz. Ölümü düşünün, ahireti düşünün, herkesin birbirinden kaçacağı günü düşünün! Mahşer yerini düşünün, mahkeme-i kübrâyı düşünün! Cenneti kaçırmamağa azmedin, cehenneme düşmemeğe dikkat etmeğe kararınızı kuvvetlendirin! Ölümü düşünün! Ölümü düşünmek Peygamber Efendimiz'in tavsiyesidir, bu bir.

2. Zikrullahı beraber yaptığımızı düşünün! Gözünüzü kapayın, ben de yanınızdaymışım gibi, hocalarımızla, şeyhlerimizle zikri böyle mübarek bir yerde yapıyormuşuz gibi düşünün! Bu da çok mühim.

3. Allah'ın sizin yanınızda olduğunu, sizi gördüğünü düşünün!

وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنتُمْ (الحديد: ٤)

(*Ve hüve meaküm eyne mâ küntüm*) “Nerede olursanız olun, Allah yanınızda...” (Hadîd, 57/4) Biz niçin günah işliyoruz? Allah’ın yanımızda olduğunu düşünemediğimiz zaman, aklımız dağıldığı zaman... Onun için, Allah’ın yanımızda olduğunu unutmamağa çalışın!

وَلاَ تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللهَ (الحشر: ١٩)

(*Ve lâ tekûnû ke’llezîne nesu’llàh*) “Allah’ı unutanlar gibi olmayın!” (Haşr, 59/19)

Şu zikirleri çekin! Beş tane, beş çeşit zikir:

1. 100 defa “*Estağfiru’llàh, estağfiru’llàh, estağfiru’llàh*...” deyin! Bu hadis-i şerîflerde var. Yazın! Yazamazsanız sonra kağıt

vereceğim size...

2. 100 tane "*Lâ ilâhe illa'llàh*" Bu da hadis-i şerîflerde var.

3. 1000 tane "*Allah... Allah... Allah...*" diye, "*Allah*" sözünü söyleyeceksiniz.

4. Sonra 100 tane salevât-ı şerîfe. Peygamber Efendimiz'e salât ü selâm getireceksiniz.

5. 100 tane de *Kul huva'llàhu ehad*...

Kadınlar da duyuyor bu sözlerimi içeriden... Bunları çekin! 100 *Estağfiru'llah*, 100 *Lâ ilâhe illa'llàh*, 1000 defa *Allah*, 100 defa salevât-ı şerîfe, 100 defa *Kul huva'llàhu ehad* olmak üzere, beş tane zikir çekme vazifesini yâdigâr olarak, bu kandil gecesinde sizlere veriyorum. Bu vazifeleri yapın!

İşin aslında, ben vermiyorum; Peygamber Efendimiz'in hadis-i şerîflerinde bu zikirleri yapın diye bilgi var, ben size bunları naklediyorum. Yâni onları toplamış, okumuş bir insan olarak, bir kez daha bunları söylüyorum.

Belki bir zaman gelecek, siz de ileride hadis kitaplarını okurken, diyeceksiniz ki:

"—Aaa! O kandil gecesi Hocamız bize bu zikri söylemişti, bak burada hadiste var."

Bu beş zikri çekin, bunlar önemli, bunlara devam edin! Sair zamanlarınızda da, ister yüksek sesle, ister içinizden "*Allah*" demeyi çok yapın!

Meselâ şimdi yüksek sesle Allah diyelim:

"*—Allah, Allah, Allah, Allah, Allah, Allah, Allah, Allah..."*

Veya hafif söyleyelim:

"—Allah, Allah, Allah, Allah, Allah..."

Veyahut içimizden söyleyelim:

....

Duyulmuyor, içimizden olunca... Buna çok sevap veriliyor. Bunun sevabı çok. İçinizden "*Allah*" demeğe kendinizi alıştırın!

Buna nasıl alışırsınız? Yalnızken, evde yüksek sesle "*Allah*" deyin. Şöyle odada yalnız kaldığınız zaman:

"*—Allah, Allah, Allah, Allah, Allah, Allah..." dersiniz.* Ağzınızı

kapatırsınız, içinizden bir müddet devam edersiniz. Zorlanmağa başlarsanız, durursunuz. Sonra durduğunuz zaman, gene yüksek sesle:

"—*Allah, Allah, Allah, Allah, Allah*..." dersiniz.

Böyle biraz devam edersiniz, böyle böyle alışırsınız. Sonra artık hiç dil dudak kıpırdamadan, içinizden böyle "*Allah*" diyebilirsiniz. Göstereyim ben şimdi... Bakın, dil dudak kıpırdamıyor. Böyle diyebilirsiniz.

Neden bu zikri öğretiyoruz? Çünkü her yerde yüksek sesle zikir yapılmaz. Adama bakarlar, yâ bu adamda bir şey mi var filan diye... Yâni rahatsız olurlar. Sonra ibadetin gizlisi daha sevaplıdır. Hafif sesle Allah dediğiniz zaman, yetmiş bin sevabı vardır. İçinizden dediğiniz zaman, bunun yetmiş katı, dört milyon dokuz yüz bin sevabı vardır hadis-i şerîflere göre...

Onun için, bu zikirleri yapın! Sair zamanınızda da, işte filan olabilir, "Allah" deyin daima... Meselâ. iş yapıyorsunuz: *Allah, Allah, Allah*... Veya arabada gidiyorsunuz: *Allah, Allah, Allah*... Veya mutfakta hanım yemek yapıyor veya dikiş yapıyor: *Allah, Allah, Allah*... Yâni, her zaman "Allah" deyin! Sevabınız çok olsun, ahirette yüzünüz gülsün...

Bizim yolumuz Peygamber Efendimiz'in sünnetine uymak yoludur; onun için sünnete uyacaksınız. Hadis kitaplarını alın, okuyun! En basit hadis kitabını okumaktan başlayın! En kolayı *Riyâzü's-Sâlihîn*'dir, Diyânet'in neşrettiği; onu bir bitirin! Çok kıymetli, sağlam hadisleri ihtiva eden bir kitaptır, onu okuyun! Elinizde kalemle okuyun, dikkatle okuyun! O bitince, daha büyüklerini okursunuz. Böyle Peygamber Efendimiz'in hadislerini okuyun da, onun yolundan yürüyün!

Günahlardan kaçınmağa çok dikkat edin! Peygamber Efendimiz'in sünneti olan namazları, oruçları tutun! Ahlâkınızı güzelleştirmeğe, kötü huyları atmağa çalışın, iyi huyları almağa çalışın!

Şimdi her biriniz bir *Fâtiha,* üç *Kul huva'llàh* okuyun, duanızı

yapayım!

....

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm:

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللهَ ، يَدُ اللهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ ، فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَى نَفْسِهِ ، وَمَنْ أَوْفَى بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهُ اللهَ فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا (الفتح:١٠)

(*İnne'llezîne yübâyiùneke innemâ yübâyiùna'llàh... Yedu'llàhi fevka eydîhim... Ve men nekese ve innemâ yenküsü alâ nefsihî... Ve men evfâ bimâ àhede aleyhu'llàhe feseyü'tîhi ecran azîmâ.*) *Sadaka'llàhu'l-azîm.*

[Muhakkak ki sana bey'at edenler, gerçekte Allah-u Teâlâ'ya bey'at etmişlerdir. Allah'ın kuvvet ve yardımı bey'at edenlerin üstündedir. Şu halde kim bu bağı çözerse, kendi aleyhine çözmüş olur. Kim de Allah ile sözleştiği şeye vefa, onun hükmünü îfâ ederse, Allah da ona büyük bir ecir verecektir.] (Fetih, 48/10)

Bunlar tasavvuf, tarikat tesbihleridir; bu tesbihleri güzelce çekin! Hanımlardan, bizden zikir isteyenler olmuştu oteldeyken, onlar da içeriden duydukları bu zikirleri, söylediğim şekilde çeksinler! Siz erkekler de çekin, bu sevapları kazanın, ahirette yüzünüz gülsün...

Allah'ın yolundan, Rasûlüllah'ın sünnetinden ayrılmayın! Kur'an okuyun! Hayırlı işleri yapın, sevaplı işleri yapın, günahlardan kaçının! Allah, hem dünyada, hem ahirette aziz ve bahtiyar eylesin...

El-fâtihâh!

16. 07. 1997 - Mekke

10. PEYGAMBER SAS EFENDİMİZ VE ÇOCUKLAR

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llàhi ve berekâtühû!..

Aziz ve sevgili Akra dinleyicileri!..

Allah cümlenizden râzı olsun, cumanız mübarek olsun... Almanya'nın Wuppertal diye, Köln'e yakın bir şehrinden size cuma konuşmasını yapıyorum.

Peygamber SAS Efendimiz'in hadis-i şeriflerinin metinleri, yâni Arapçaları elimde yok, mevcut kitapta Arapçalarını yazmamışlar. Sizlerden veyahut İstanbul'daki kardeşlerimizden, her zaman oturduğumuz semtteki kardeşlerimizden uzakta olmak bir hasretlik ama, bir ilim adamı için bir de kütüphanesinden, kitaplarından ayrı olmak ayrı bir hasretlik oluyor, bu da bir çeşit mahrumiyet oluyor. Çünkü aradığını bulma imkânı mahdutlaşıyor. Bana da, hadis-i şerifin kendi metni olmadan konuşmak biraz zor gelecek ama, bu sefer, bugünkü konuşmamızda Arapça metinleri okuma imkânımız yok...

Elimin altında *Hayâtü's-Sahàbe* isimli kitap var, neşredenlerden Allah râzı olsun! Ondan bazı hadis-i şerifleri size okumak istiyorum, Peygamber SAS Efendimiz'den, onun ahlâkından, davranışlarından bahsetmek istiyorum:

a. Ashabın SAS Efendimiz'e Hizmeti

Enes RA biliyorsunuz, Peygamber SAS Efendimiz'in hizmetinde olan kişilerden biriydi. Henüz on yaşlarında iken, erginlik çağına gelmemiş çocuk iken, Rasûlüllah SAS Efendimiz'e hizmet ederdi. Peygamber Efendimiz Bedir'e hareket ettiğinde, Enes RA da onunla beraber gitmişti. Peygamber SAS Efendimiz'in Medîne-i Münevvere'de on yıl hizmetinde bulundu. Vefatında da yirmi yaşındaydı. Kendisine hizmet etmekle şeref bulanlardan birisi...

Enes RA diyor ki:[60]

كَانَ عِشْرُونَ شَبَابًا مِنَ الْأَنْصَارِ يَلْزَمُونَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِحَوَائِجِهِ، فَإِذَا أَرَادَ أَمْرًا بَعَثَهُمْ فِيهِ (البزّار عن أنس)

(*Kâne işrûne şebâben mine'l-ensàri yelzemûne rasûlü'llàhi salla'llàhu aleyhi ve selem*) "Ensardan yirmi genç sürekli Rasûlüllah SAS'in yanında bulunurdu, onun hizmetini görürlerdi. (*Feizâ erâde emran beasehüm fîhi*) Efendimiz herhangi bir işi yaptırmak isterse, onlardan birisini o hizmete gönderirdi."

Abdurrahman ibn-i Avf RA, biliyorsunuz o da Aşere-i Mübeşşere'den... O da naklediyor:[61]

كَانَ لاَ يُفَارِقُ النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، أَوْ بَابَ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ، خَمْسَةٌ أَوْ أَرْبَعَةٌ مِنْ أَصْحَابِهِ (البزار عن عبد الرحمن بن عوف)

(*Kâne lâ yüfâriku'n-nebiyye salla'llàhu aleyhi ve selem, ev bâbe'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selem, hamsetün ev erbaatün min ashàbihî*) "Sahabeden en aşağı dört-beş kişi Rasûlüllah SAS'in yanından veya kapısından ayrılmazdı."

Hattâ bazen bazı kimseler kendisine ricâ ederlerdi. Meselâ, Ebû Zerr-i Gıfârî Hazretleri demiş ki:

"—Müsaade buyurun, bu gece sizin kapınızda ben bekleyeyim. Uyur kalırsam, bir ihtiyacınız olursa beni uyandırın, hizmeti ben

---

[60] Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.363, no:7511; Ziyâü'l-Makdîsî, el-*Ehàdîsü'l-Muhtâre*, c.II, s.488, no:2230; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.588, no:14234; Kandehlevî, *Hayâtü's-Sahabe*, c.IV, s.73.

[61] Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.183, no:1006; Abdurrahman ibn-i Avf RA'dan.

Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.589, no:14235; Kandehlevî, *Hayâtü's-Sahabe*, c.IV, s.73.

yapayım!" demiş.

Böyle ricâ ederlerdi, hizmeti şeref bilirlerdi. Tabii gerçekten de çok sevap, çok büyük bir şeref ve düşünün gençlerden yirmi kişi Peygamber SAS Efendimiz'in çevresinde... İşte hizmet böyle olur.

Düşünün ki, o zaman nüfus kalabalık değil... O beldeler şimdi bizim gittiğimiz hacda, umrede gördüğümüz zamanki kadar kalabalık yerler değil, küçük birer köy havasında küçük yerleşim yerleri ama, en aşağı yirmi kişi Efendimiz'in etrafında, yalnız bırakmıyorlar. Seferde yalnız bırakmıyorlar, hazerde yalnız bırakmıyorlar. *Hazer* ne demek? Sefer olmadığı zaman, insanın evinde olduğu zaman demek... Demek ki, bu da bir edeb... İnsanın kendisine bağlı olduğu kimseye karşı vazifesi, onu koruması, kollaması gayet güzel bir şey...

b. Çocuklara Şefkat ve İlgi

Peygamber SAS Efendimiz yolculuktan dönerken de, ta uzaklardan karşılarlardı. Meselâ, Abdullah ibn-i Ca'fer RA anlatıyor:[62]

كَانَ النَّبِيِّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، إِذَا قَدِمَ مِنْ سَفَرٍ ، تُلُقِّيَ بِصِبْيَانِ أَهْلِ بَيْتِهِ ، وَإِنَّهُ قَدِمَ مِنْ سَفَرٍ فَسُبِقَ بِي إِلَيْهِ ، فَحَمَلَنِي بَيْنَ يَدَيْهِ ، ثُمَّ جِيءَ بِأَحَدِ ابْنَيْ فَاطِمَةَ الْحَسَنِ ، أَوِ الْحُسَيْنِ رضي الله عنهم ، فَأَرْدَفَهُ خَلْفَهُ ، فَدَخَلْنَا الْمَدِينَةَ ثَلاثَةً عَلَى دَابَّةٍ (م. ه. حم. ق. كر. عن عبد الله بن جعفر)

62 Müslim, *Sahîh*, c.XII, s.171, no:4455; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XI, s.211, no:3763; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.203, no:1743; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V, s.260, no:10675; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXVII, s.258, no:5810, 5811; Abdullah ibn-i Ca'fer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIII, s.448, no:37165; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXXV, s.407, no:38416; Kandehlevî, *Hayâtü's-Sahâbe*, c.IV, s.75.

(*Kâne'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selem, izâ kadime min seferin*) "Peygamber Efendimiz SAS, yolculuktan döndüğü zaman, Medine'ye girmeden, (*tülukkıye bi-sıbyâni ehli beytihî*) yakınlarının çocukları tarafından karşılanırdı." diyor. Yâni, "Hoş geldin, uzaktaydın, sefâ getirdin!" diye karşılanırdı.

(*Ve innehû kadime min seferin fesübika bî ileyhi*) "Bir defasında sefer dönüşünde, herkesten önce karşılamağa ben götürülmüştüm. (*Fehamelenî beyne yedeyhi*) Beni aldı, bineğinin ön tarafına oturtturdu. (*Sümme cîe bi-ehadi'bney fâtımete'l-hasen evi'l-huseyni radıya'llàhu anhüm*) Az sonra torunlarından, Fâtıma'nın çocuklarından Hasan veya Hüseyin geldi, Allah onlardan razı olsun…(*Feerdefehû*) Onu da arka tarafına aldı. (*Fedühilnê'l-medînete selâseten alâ dâbbetin*) Üçümüz Medine'ye aynı bineğin üstünde geldik."

Bu Abdullah ibn-i Ca'fer, yanımda kütüphanem olmadığı için araştırma imkânım yok, sanıyorum Abdullah ibn-i Ca'fer-i Tayyar'dır. Yâni, Peygamber Efendimiz'in amcası oğlu Ca'fer'in oğludur. Böylece Peygamber SAS Efendimiz'in yeğeni olur. Tabii, Hazret-i Ca'fer'in cennetlik olduğunu, "Şehid olan Ca'fer'in cennette uçtuğunu görüyorum." diye Efendimiz bildirdiği için, *Ca'fer-i Tayyâr* adını almıştır. Allah şefaatine erdirsin... *Tayyâr,* uçan demek… Uçaklara *tayyâre* diyoruz.

Demek ki, Rasûlüllah SAS Efendimiz böyle karşılanırdı, hizmette de kusur edilmemeğe çalışılırdı. Tabii bu rivâyette Peygamber SAS Efendimiz'in çocuklara şefkatini, sevgisini, yakınlığını da izlemek mümkün oluyor.

لو رأيتني وقُثماً وعبيد الله ابني عباس ونحن صبيان نلعب ، إذ مرّ رسول الله صلى الله عليه وسلم على دابة ، فقال: ارفعوا هذا إليَّ ! فجعلني أمامه ، وقال: ارفعوا هذا إليَّ ! فجعله وراءه ، و كان عبيد الله أحب إلى عباس من قُثَم ، فما استحيي من عمه أن حمل قثماً وتركه ، قال: ثم مسح على رأسي ثلاثاً ، كلما مسح قال: اللهمَّ

اخلف جعفراً في ولده.

Peygamber SAS Efendimiz, bir keresinde akrabalarının çocukları sokakta oynarken; Hazret-i Abbas'ın iki oğlu var, birisi Kusem, birisi Ubeydullah; onlar oynuyorlarmış. Ca'fer-i Tayyar'ın oğlu Abdullah da varmış, üçü oynuyorlar...

Bu arada bu Kusem hakkında da bilgi vereyim, Semerkand'a gittiğimiz zaman, orada çok güzel bir kabristanı ziyaret etmiştik. Semerkand'ın meşhur kabristanı, tuğlalardan, çinilerden yapılmış çok güzel türbeler vardı. Orada el-Kusem ibnü'l-Abbas, yâni Hazret-i Abbas'ın oğlu Kusem'in kabrini de ziyaret nasib oldu.

Kusem kaf'la ve peltek *se* ile yazılıyor. Bazıları bunu herhalde bilmiyorlar. Meselâ *Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar* kitabının içinde, bunun "Kasim" filân diye yanlış yazıldığını görmüştüm. Harekesiz olduğu için doğru okuyamamışlar.

Hazret-i Abbas'ın oğlu, tabii Peygamber Efendimiz'in de

amcası oğlu, yâni yeğeni... Demek ki, oynayanlar hep Peygamber Efendimiz'in başka başka amcası oğulları, ama hepsi yeğenleri; Abbas'ın iki oğlu Kusem ve Ubeydullah; Ca'fer'in bir oğlu Abdullah... Bunlar sokakta oynarken, Peygamber Efendimiz binek üzerinde geliyor. Bu Ca'fer-i Tayyar'ın oğlu Abdullah'ı göstererek:

"—Şunu bana verin!" demiş.

Bir ihtiyaç yok, sefer yok, bir şey yok ama, çocukların gönlünü yapmağa gayret ediyor, dikkat ediyor, yâni çocukları seviyor. Bizim için örnek...[63]

Bu Abdullah anlatıyor:

"Beni ön tarafına oturttu, Kusem'i de göstererek, 'Şunu da kaldırın!' dedi, terkisine aldı." diyor. *Terki* atın arka tarafı veya devenin arkası demek. Yâni süvarinin bindiği yerin arkasına, terkisi denir. Onu da oraya almış. "Sonra da üç defa benim başımı okşayıp, her okşayışında da: 'Allah'ım Ca'fer'in çocuklarına sen sahip çık!' diye dua buyurdu." diyor.

Herhalde babaları şehid olduğu için, şehid oğlu olmaları dolayısıyla saçlarını okşayıp, üç defa böyle dua buyurmuş. Yâni sokakta oynuyorlar, bineğine alıyor, başlarını seviyor, dua ediyor.

Peygamber SAS Efendimiz'in şefkatine, ilgisine, sevgisine, merhametine bakın! Akrabasını kayırmasına kollamasına, şehidlerin çocuklarına bakmasına, rikkatine nazar edin, ibret alın!

رَأَيْتُ الْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا عَلَى عَاتِقَيِّ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، فَقُلْتُ: نِعْمَ الْفَرَسُ تَحْتَكُمَا ! فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: وَنِعْمَ الْفَارِسَانِ هُمَا ! (ع. عن عمر)

---

[63] Ziyâü'l-Makdîsî, *el-Ehàdîsü'l-Muhtâreh*, c.III, s.429, no:147; Heysemî, *Müsnedü'l-Hàris*, c.II, s.918, no:1007; Buhàrî, *Târih-i Kebîr*, c.VII, s.194, no:863; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXVII, s.254, no:5807; Abdullah ibn-i Ca'fer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIII, s.446, no:37161; Kandehlevî, *Hayâtü's-Sahàbe*, c.IV, s.75.

Ömer ibni'l-Hattab RA, bir keresinde Peygamber Efendimiz'i, iki omuzunda torunları Hazret-i Hasan ve Hazret-i Hüseyin'le görmüş:[64]

"—Aman, altınızdaki bineğiniz ne kadar güzel!" demiş.

Peygamber Efendimiz de:

"—Bunların ikisi de ne şâhâne süvari!" demiş.

Torunlarını medh ediyor, onların da güzel olduğunu söylüyor.

Bunlar, Peygamber SAS Efendimiz'den güzel, ibretli hatıralar.

Câbir ibn-i Abdullah RA anlatıyor:[65]

كنا مع رسول الله صلى الله عليه و سلم ، فدعينا إلى طعام ، فإذا الحسين رضي الله عنه يلعب في الطريق مع صبيان ، فأسرع النبي صلى الله عليه وسلم أمام القوم ، ثم بسط يد ه ، فجعل حسين يفر ههنا وههنا ، فيضاحكه رسول الله صلى الله عليه وسلم أمام القوم ثم بسط يد ه ، فجعل إحد ى يديه في ذقنه ، والأخر ى بين رأسه وأذنيه ، ثم اعتنقه وقبَّله ، ثم قال: حسين مني وأنا منه ، أحبَّ الله من أحبَّه ، الحسن والحسين سبطان من الأسباط (طب. عن يعلى بن مرة)

Bir keresinde Peygamber Efendimiz'le yemeğe çağrılmışlar,

---

[64] Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.73, no:293; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.II, s.362; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XIV, s.162; Hz. Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIII, s.658, no:37670; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.IX, s.291, no:15078; *Câmiü'l-Ehàdîs*, e.XXVII, s.259, no:30018; Kandehlevî, *Hayâtü's-Sahabe*, c.IV, s.76.

[65] Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.III, s.32. no:2586; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.III, s.184, no:2043; Ebû Nuaym, *Ma'rifetü's-Sahàbe*, c.XIX, s.315, no:6040; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XIV, s.150, no:3464; Ya'lâ ibn-i Mürre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIII, s.662, no:37687; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXXIII, s.362, no:36417; Kandehlevî, *Hayâtü's-Sahabe*, c.IV, s.77.

davet mahalline gidiyorlar. Yolda giderken, Hazret-i Hüseyin çocuklarla oynuyormuş, Efendimiz kalabalık içinde koşarak ilerliyor, kolların açıp torunu Hazret-i Hüseyin'e doğru gidiyor. O da bir o tarafa, bir o tarafa kaçıyor. Yâni torun, sevildiğini bildiği için, dedesi geliyor kendisini yakalayacak diye, bir o tarafa bir o tarafa kaçıyor. O kaçtıkça, Efendimiz de gülüyor. Derken Hazret-i Hüseyin'i yakalamış, bir elini çenesinin altından tutmuş, bir eliyle de ensesinden tutmuş, boynuna sarılmış, öpmüş. Sonra buyurmuş ki:

"—Hüseyin benden, ben de ondanım..."

Yâni etrafındakilere benimsediğini ifade ediyor. "Onu seveni Allah sevsin! Hasan ve Hüseyin, soy devam ettiren torunlardan iki torundur." diye medh etmiş. Biz de Rasûlüllah Efendimiz'in sevdiği, mübarek torunları diye Hazret-i Hasan'ı ve Hazret-i Hüseyin'i seviyoruz.

Tabii bu sözümle herkes memnun olmuştur. Yâni ben bütün ahâlinin hoşuna gidecek bir söz söylemiş oluyorum. Türkiye'de sünnîler var, alevîler var... Sünnîler de memnun olmuştur, alevî kardeşlerimiz de memnun olmuştur, "Tamam, bu hoca Hazret-i Hüseyin Efendimiz'i seviyor." diye. Elbette severiz, Peygamber Efendimiz'in torunu, sevmez miyiz, başımızın tâcı...

Hazret-i Hüseyin'i öldüren Emevîler... Yâni Hazret-i Hüseyin'i şehid edenlerin acısını sünnîlerden çıkartmak doğru değil ki... Sünnîler de Peygamber Efendimiz'in torunu Hazret-i Hüseyin'in bağrı yanık aşıklısı, onun fedâisi... Bizim de o hadiseye yüreğimiz yanıyor, ciğerimiz parçalanıyor. Bu ayrılık gayrılığın mesnedi, esası yok, alevînin sünnîye düşman olmasına sebep yok... Herkes Kur'an-ı Kerim'in çizgisine gelmeli, Rasûlüllah SAS'in yoluna girmeli, sünnetine uymalı, öyle yürümeli!

Ne kadar güzel rivâyetler, ne kadar tatlı şeyler, işte bizim kitaplarımızda böyle yazılı... Biz Hazret-i Hüseyin Efendimiz'i severiz; dedemizdir, büyüğümüzdür, başımızın tâcıdır.

Peygamber Efendimiz SAS'in böyle çocuk kovalaması, kucağını açması, gülmesi; yâni sahneyi gözünüzün önüne getirebiliyor musunuz, bilmiyorum. Daha önceki konuşmalarımda da anlatmıştım, torunları bir keresinde yanına gelmişler de:

“—Komşunun devesi var, bizim devemiz yok!” demişler.
“—Ben sizin deveniz olayım!” demiş.
Torunların omuzlarına almış:
“—Ama onların devesi bağırıyor...” demişler.
O da deve taklidi yaparak:
“—Bak ben de bağırıyorum.” demiş.

Yâni maksat, çocukların gönlünü almak... Her zaman söylediğim gibi, çocuklarımız istikbâlin hazineleri, onları istikbâle göre yetiştireceğiz. Peygamber Efendimiz bize, çocuklarımıza kerîm insan muamelesi yapmamızı tavsiye ediyor. *Kerîm* insan ne demek?.. Kerem sâhibi, asâletli, soylu insan demek. Çocuklarımıza asâletli, soylu insan muamelesi yapacağız ki, asâletli, soylu olsunlar. Öyle bağırıp, çağırıp, söğüp, döğüp, itip, kakıp, onun kalbini kırıp, ahlâkını bozup, ters muamele etmememiz gerekiyor. İşte Rasûlüllah Efendimiz’in hayatından örnekler...

Peygamber Efendimiz’in böyle çocuklarla olan muamelesi, kendi çocukları veya şehid çocukları veya sıradan herhangi bir

kimsenin çocuğuna, küçüklere karşı davranışları, belki tahmin etmediğiniz hususlar... Böyle yapacağını tahmin etmezdiniz. Bundan sonra, biz de inşâallah bunlara dikkat edelim!..

c. Hanımlara Güzel Muamele

Tabii, evli eşlerin birbirlerine karşı davranışlarında da Peygamber SAS Efendimiz'in tavsiyeleri var. Onların da üzerimizde hakkı olduğunu, onlara iyi davranmamız gerektiğini bildiriyor. Bunu da zaman zaman vaazlarımda, konuşmalarında bildiriyorum. Çünkü bizde bir Anadoluluk havası var, bir kazaklık sözü var, kılıbıklık sözü var; kılıbık olunca adama kızılıyor.

Tabii ölçünün dışına çıkınca doğru değil; yâni hanımın dümen suyuna girip, ne söylerse yapmak doğru değil... Çünkü evin sorumlusu, kazancı getiren erkek...

الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ (النساء:٣٤)

(*Er-ricâlü kavvâmûne ale'n-nisâ'*) [Erkekler kadınlar üzerine hakimdirler.] (Nisâ, 4/34) Çocuklardan, hanımlardan sorumlu olan, onları koruyup kollayacak olan, dinî bakımdan geçimini sağlamakla mükellef olan erkek; tabii kılıbık olmayacak. Ama kılıbık olmayacak demek, kazak olacak demek değil... Vuracak, kıracak, hiç kadını dinlemeyecek ve ilgilenmeyecek demek değil... Öyle de anlamamak lâzım! İslâm bize daima güzel ahlâk, aşırılıktan uzak, orta yolu, itidalli yolu tavsiye ediyor.

Bunun iki misalini söyleyerek, anlatarak sohbetimi bu iki konuyla tamamlamak istiyorum. Yâni, Peygamber Efendimiz'in çocuklara karşı sevgisi muhabbeti, hanımlara iyi davranılmasını tavsiyesi... Tabii daha önce konuşmamın başında, bir de Rasûlüllah Efendimiz'in etrafında ashabının hâlelenmesi, halkalanması, onu koruması, başında, hizmetinde el pençe durması, geceleyin kapısında nöbetçi beklemesi, koruması ve sâireden bahsettik. Bunlar da ayrı konu sayılabilir. Yâni, nasıl muhabbetli bir ümmetiz el-hamdü lillâh...

Urvetü'bnü Zübeyr (Rh.A) şöyle rivayet ediyor:[66]

دَخَلَتْ امْرَأَةُ عُثْمَانَ بْنِ مَظْعُونٍ أَحْسِبُ اسْمَهَا خَوْلَةَ بِنْتَ حَكِيمٍ عَلَى عَائِشَةَ ، وَهِيَ بَاذَّةُ الْهَيْئَةِ ، فَسَأَلَتْهَا : مَا شَأْنُكِ ؟ فَقَالَتْ: زَوْجِي يَقُومُ اللَّيْلَ ، وَيَصُومُ النَّهَارَ . فَدَخَلَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، فَذَكَرَتْ عَائِشَةُ ذَلِكَ لَهُ ؛ فَلَقِيَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عُثْمَانَ ، فَقَالَ: يَا عُثْمَانُ ! إِنَّ الرَّهْبَانِيَّةَ لَمْ تُكْتَبْ عَلَيْنَا ، أَفَمَا لَكَ فِيَّ أُسْوَةٌ ؟ فَوَاللهِ إِنِّي أَخْشَاكُمْ لِلَّهِ ، وَأَحْفَظُكُمْ لِحُدُودِهِ (حم. عن عروة)

(*Dehaleti'mreetü üsmâne'bni maz'ùnin ahsebü'smehâ havlete binte hakîmin alâ àişeh*) Bir gün Osman ibn-i Maz'un RA'ın hanımı, zannedersem ismi Havle bint-i Hakîm idi, Hazret-i Aişe RA'ın yanına geldi. (*Ve hiye bâzzetü'l-hey'eti*) O üzgün ve perişan bir haldeydi.

(*Feseelethâ: Mâ şe'nüki?*) Hz. Aişe "Nedir bu perişanlığın?" diye hayretle ona sordu.

(*Fekàlet: Zevcî yekùmü'l-leyle, ve yesùmü'n-nehâr*) O, "Ne yapayım, kocam geceleri namaz kılıyor, gündüzleri de oruç tutuyor." diye cevap verdi. Yâni, "Kendisini ibadete verdi, eve, işe, güce, kazanca, çarşıya, pazara, ziraata, ticarete pek aldırdığı yok! Tabii kazanç olmayınca da, evin hâli böyle perişan oluyor." demek istedi.

Tabii, orası Peygamber Efendimiz'in zamanında çok zengin bir ülke değildi ama anlaşıldığına göre, ölçülü orta bir kıyafet de vardı. Demek ki bu hanım, Hz. Aişe RA'nın yanına çok perişan,

---

[66] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.226, no:25935; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.185, no:9; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.IX, no:8319; Abdürrezzak, *Musannef*, c.VI, s.167, no:10375; Hz. Aişe RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.565, no:45887; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XLI, s.7, no:44171.

hırpâni, parça parça, dikkat çekici, eski püskü bir giyimle gelmiş.

(*Fedehale'n-nebiyyü salla'llàhu aleyhi ve selleme, fezekeret àişete zâlike lehû*) Peygamber SAS Hazretleri eve gelince, Hz. Aişe bunu, yâni Hz. Havle'nin halini ona anlattı. (*Felekıye rasûlü'llàh salla'llàhu aleyhi ve selleme usmâne, fekàle*) Daha sonra, Rasûlüllah SAS Osman ibn-i Maz'un RA'ı görünce, onu azarladı:

يَا عُثْمَانُ ! إِنَّ الرَّهْبَانِيَّةَ لَمْ تُكْتَبْ عَلَيْنَا ، أَفَمَا لَكَ فِيَّ أُسْوَةٌ ؟ فَوَاللّٰهِ

إِنِّي أَخْشَاكُمْ لِلّٰهِ ، وَأَحْفَظُكُمْ لِحُدُودِهِ

(*Yâ usmânü*) “Ey Osman! (*İnne'r-rehbâniyyete lem tükteb aleynâ*) Muhakkak ki bize ruhbanlık yazılmamıştır. Bizim dinimizde rahiplik yoktur; yâni ibadete düşüp dünyayı terk etmek yoktur.”

(*E femâ leke fiyye üsvetün*) “Ben senin için örnek değil miyim, ben böyle mi yapıyorum? (*Fevallàhi innî ahşâküm li'llâhi*) Allah'a yemin ederim ki, ben Allah'tan sizin en çok korkanınızım, Allah'ı en çok bileninizim; (*ve ahfezuküm li-hudûdihî*) onun emirlerine, yasaklarına, kanunlarına en fazla riayet etmekte olanınızım!” buyurdu.

O zaman, Osman ibn-i Maz'un RA demiş ki:

“—Evet ya Rasûlallah, benim için en güzel örnek sensin! Allah beni sana kurban etsin...” diye cevap veriyor.

Yâni, o azarlamadan payını almış, dersi çıkartmış, “Baş üstüne!” demiş. Bu hadiseden sonra Havle RA, Peygamber Efendimiz'in yanına ne zaman gelse, düzgün kıyafetle gelirmiş. Hem de böyle güzel elbiseler giyinmiş olarak gelirmiş... Demek ki, ölçülü davranıp hanımları da kollamak, onları da üzmemek, mahrum bırakmamak gerekiyor. Bu onu gösteren bir olay...

Bu konuyla ilgili olduğu için bir başka olayı daha anlatalım:

Biliyorsunuz, zaman zaman râvilerin isimlerini söyleyince onlar hakkında bazı bilgiler de söylüyorum. Mısır'ı Amr ibnü'l-As RA fethetmişti. Bu daha sonra, hakem olayına da ismi giren bir sahabi... Bir de onun oğlu Abdullah vardı. Bu Abdullah ibn-i Amr ibnü'l-As RA, kabri Mısır'da, bize ziyaret nasip oldu; Allah

şefaatine erdirsin, cennete buluştursun...

Dört Abdullah'tan birisi, yâni ashabın içinde genç olan ama, dinine, ibadetine bağlı, bilgisi yüksek dört tane meşhur Abdullah isminde kişi vardı. Yâni bir tane değil, iki tane değil, dört tane Abdullah... Birisini ötekisinden nasıl tanıyacağız, nasıl fark edeceğiz?.. Her birisi ayrı meziyetleri olan kimselerdi. Bu dört Abdullah'a (*Ebâdile-i Erbaa*) "Dört Abdullahlar" denilirdi. Birisi bu Amr ibn-ül Âs'ın oğlu, birisi Peygamberimiz'in amcası Abbas'ın oğlu Abdullah ibn-i Abbas, bir tanesi de Abdullah ibn-i Mes'ud, birisi de Hazret-i Ömer'in oğlu Abdullah ibn-i Ömer ibni'l-Hattab RA...

Bu Amr ibnü'l-As, Kureyş'in ileri gelenlerinden idi. İtibarlı, akıllı, uslu, ferâsetli, gayretli, sohbeti dinlenen, görgülü, bilgili bir kimseydi. Mısır'ı da fethetmek ona nasib oldu. Oğlu Abdullah'ı Kureyş kâbilesinden, bir iyi aileden kadınla evlendirmiş. Fakat bu dört Abdullah'tan birisi olan Abdullah ibn-i Amr ibnü'l-As, namaza, oruca çok düşkünmüş. Mübarek, düğün olmuş dernek olmuş, evlilik olmuş, gerdek olmuş; namazdan oruçtan başını çekmiyor, hanımı ile pek ilişki içinde olmuyor.

Bir gün babaları Amr ibnü'l-As evlerine gelmiş, gelinine sormuş:

"—Kocanı nasıl buldun, nasılsınız?" filân diye.

Gelin de kayın pederine şöyle bir îmâlı söz söylemiş:

"—İyi bir koca, ne örtümüzü açıyor, ne yatağımıza yaklaşıyor." demiş.

Kocasını methetmiş ama, bir taraftan da huyunu şikayet yollu söylemiş. Çünkü evlilikte karşılıklı haklar var, vazifeler var. Sonra evlilik insanın nesli devam etsin diyedir, Allah hayırlı evlâtlar versin diyedir. Onlar insanın semere-i fuâdıdır, yâni gönlünün meyvalarıdır. Elbette evlâtları olacak, soyu devam edecek, nesli genişleyecek. Bu sevaplı bir şey, kıymetli bir şey...

Peygamber Efendimiz:

"—Evlenin, çoluk çocuk sahibi olun, çoğalın; ben sizin çokluğunuzla iftihar edeceğim!" buyuruyor.

Aziz ve sevgili Akra dinleyicileri, yâni Peygamber Efendimiz doğum kontrolüne karşı... Vehbi Koç Vakfı ilgilileri ne kadar kızsalar da, işin doğrusu böyle...

“—İyi bir koca ama, ne örtümüzü açıyor, ne yatağımıza yaklaşıyor.” diye cevap verince, Amr ibnü’l-As RA sinirlenmiş, oğluna ağzına geleni söylemiş, ağır ağır sözler söylemiş:

“—Ben sana gelin olarak Kureyş’ten soylu, soplu, itibarlı, kıymetli bir kadın alayım, sen de onun yanına yanaşma, namaz kıl, oruç tut...” filân diye epeyce bir kızdıktan sonra, Rasûlüllah SAS Efendimiz’in yanına gelmiş. Oğlunun bu hâlini Peygamber Efendimiz’e şikâyet yollu anlatmış.

Siz olayın sonunu önceden tahmin etmeye çalışın! Yâni acaba Rasûlüllah Efendimiz, oruç tutuyor namaz kılıyor diye Abdullah ibn-i Amr ibnü’l-As’ı mı müdafaa edecek, ne olacak?..

Peygamber Efendimiz bu oruç ve namaz düşkünü mübarek sahabiyi, genç damat Abdullah’ı yanına çağırmış:

“—Gündüzleri hep oruç mu tutuyorsun?”

“—Evet...” demiş.

“—Geceleri hep namaz mı kılıyorsun?”

“—Evet...”

“—Ama ben bazen oruç tutuyorum, bazen tutmuyorum, yâni her gün oruç tutmuyorum. Geceleri de hem namaz kılıyorum, hem de bazen uyuyorum. Kadınlarıma da ilgi gösteriyorum. Kim benim yolumdan uzaklaşırsa, benden değildir. Benim gibi yap!” diye tavsiye buyurmuş.[67]

Sonra demiş ki:

“—Kur’an-ı Kerim’i her ay bir defa hatmet, yâni bir ayda Kur’an-ı Kerim’i oku bitir.”

Tabii Kur’an-ı Kerim’in bir ayda bitmesi demek, günde bir cüz okunması demektir. Bakın, kendinizi bu söz karşısında tartın! Günde bir cüz okuyabiliyor musunuz, yoksa yılda bir hatim indirebiliyor musunuz, yoksa on yılda daha hatim indiremediniz mi?.. Kendinizi sorguya çekin!

Demiş ki:

“—Yâ Rasûlallah, ben kendimi bundan daha fazlasını yapabilecek kuvvette hissediyorum.”

---

[67] Ebû Nuaym, *Hilyetü’l-Evliyâ*, c.I, s.285; Abdullah ibn-i Amr RA’dan. Kandehlevî, *Hayâtü’s-Sahabe*, c.IV, s.79.

Peygamber Efendimiz:
“—Öyleyse on günde hatmet!” demiş.
Yâni önce, “Ayda bir hatmet” diye kolaylığı gösteriyor. On günde hatim edince, günde üç cüz okuyacak, yâni altmış sayfa okuyacak.
“—Ben bundan daha fazlasını da yapabilirim...” deyince:
“—O halde üç günde hatmet.”
Yâni günde on cüz okuyacak, üç günde bir hatim indirecek.

Sonra demiş ki:
“—Her aydan üç gün oruç tut!”
Kardeşlerimiz tasavvufî vazife alırken, benden zikir telkini, tarikata giriş dersi alırken, Efendimiz’in tavsiyelerini, ettiği zikirleri, tavsiye ettiği namazları, tavsiye ettiği oruçları söylüyorum. “Ramazan’ın dışında da, sünnet olan oruçları tutun!” diyorum. Peygamber Efendimiz nasıl yapardı?.. “Her ayın başında, ortasında oruç tutarsanız; üç gün oruç, on misli fazlasıyla bir ay oruç tutmuş gibi sevap olur.” diye tavsiye ederdi.
Veyahut her ayın on üç, on dört, on beşi vardır, yâni mehtaplı gecelerin gündüzleri, *eyyâm-ı biyz* denir; Peygamber Efendimiz o günlerde oruç tutarlardı. *Eyyâm-ı biyz* orucunu kendisi hiç bırakmamış. O da üç gün eder, on misli sevap fazlasıyla gene otuz gün eder. Hafta içinde pazartesi, perşembe oruçlarını tutarlardı. Ama demiş ki:
“—Her ayda üç gün oruç tut!”
Amr ibnü’l-As’ın oğlu Abdullah, genç, dinç, ibadete kuvveti var, şevki var:
“—Ben bundan fazlasını yapabilirim.” demiş.
Böyle dedikçe:
“—O zaman daha fazlasını tut, şu kadar tut, bu kadar tut... “ demiş.
“—Daha fazlasını yapabilirim” deyince, en son noktaya gelmiş demiş ki:
“—Öyleyse bir gün oruç tut, bir gün oruç tutma, ye!”
Yenilmeyen güne o gün iftar etti deniliyor. Biz iftar deyince, orucun arkasından akşamleyin yenilen yemeği anlarız, Araplar bu mânâya da kullanırlar. Bir gün iftar etmek demek, yâni o gün oruç tutmamak demek:

“—Bir gün ye, bir gün tut! Bu oruçların en üstünüdür, kardeşim Dâvud Peygamber’in orucudur.”

Savm-ı Dâvûdî derler, Dâvud AS bir gün yermiş, bir gün tutarmış. “Mâdem o kadar kuvvetlisin, bâri öyle yap, onun gibi yap! Ama her ibadetin bir rağbetli olduğu zaman vardır, bir de isteğin gevşekliği vardır. Yâni her rağbetin bir fetreti vardır, bir zaman gelir yapmayacak duruma gelirsin. Bu sünnete uygun olması daha iyidir, aksi takdirde bid’at olur. Sünnete aykırı tarzda yapmamak lâzımdır.” diye tavsiyede bulunmuş.

Yâni, sünnete uymayı tavsiye etmiş. *Sünnet* nedir?.. Peygamber SAS Efendimiz’in yolu... Tabii Peygamber Efendimiz’le konuştuğu zaman genç, yeni evlenmiş Abdullah böyle konuşmuş ama, yaşlandığı zaman bu oruçları tutamamağa, Kur’an-ı Kerim’i bu kadar çabuk okuyamamağa başlamış:

“—Keşke Rasûlüllah’ın verdiği müsaadeyi, yâni ruhsatı kabul etseydim de, keşke fazla arttır demeseydim de, şimdiki gibi yapamaz duruma düşmeseydim!” diye pişmanlık duyduğunu ifade etmiş.

Demek ki, ibadetlerde aşırılık uygun değil, ölçülülük ve devamlılık uygun... Yâni çok yapıp da, sonra bıkıp bırakmak vebal; ölçülü yapıp da devam etmek güzel... İbadetlere devam etmek lâzım! Tabii bu benim konuştuklarından sonra, tahmin ediyorum dinleyen kardeşlerimin zihninde bir izlenim meydana gelecek, belki şöyle diyecek olduklarını sezinler gibi oluyorum, hissediyorum:

“—Dinimiz ne kadar güzelmiş! Dinimiz benim tahmin ettiğim gibi değilmiş. Haa, ben İslâm’ın böyle olduğunu bilmiyordum. Peygamber SAS Efendimiz’in böyle olduğunu bilmiyordum.” diyecekler.

Aziz ve sevgili kardeşlerim! Kütüphanelerimizde çok güzel kitaplar var, gayet güzel ciltlenmiş, dizi dizi dizilmişler. O kitaplar bize bakıyorlar ama, biz o kitaplara bakmıyoruz. Onlar bize bakıyor, biz onları açmıyor, okumuyoruz. Ne kadar güzel basılmış, ne zahmetler çekilmiş. Allah’ın emirleri ne güzel anlatılmış, Peygamber Efendimiz’in hayatı ne güzel belirtilmiş, ne kadar geniş incelenmiş. Ama bizim dinimizden haberimiz yok.

Hazineye sahibiz, hazinenin farkında değiliz.

Hindistanlı bir fakir varmış, tarlası taşlıymış. Ekin ektiği zaman mahsulü kıt verirmiş, az verirmiş. Fakr u zaruret çekmiş, para kazanayım, geçimimi sağlayayım diye terk-i diyar eylemiş, başka yerlere göçmüş... Ama sonradan anlaşılmış ki, o taşlı tarlasında elmas varmış. Orası sonradan elmas madeni olmuş, dünyanın en büyük elmasları, en kıymetli elmasları da oradan çıkmış diye, Dale Carnegie'nin bir kitabında okumuştum.

Yâni, tarlasında elmaslar olup da, fakirlik içinde ölen kimselerden olmamak lâzım! İslâm bir hazine, İslâm bir şifa kaynağı, İslâm bir feyiz kaynağı... İslâm bizim en kıymetli varlığımız, ama müslümanlar İslâm'dan, îmandan, ihlâstan, irfandan, ilimden, edebden, ahlâktan, İslâm'ın öğrettiği güzelliklerden habersiz... Millet yönünü Batıya dönmüş, "Batı... Batı... Batı... Batı..." diye batıp gidecekler.

Batının içindeyiz. Ben bu vaazı Wuppertal'dan yapıyorum, Almanya'dan yapıyorum. Gündüz biraz alış-verişe çıktık, ev sahibinin amcası diyor ki:

"—Bu mevsimde çarşıya, pazara çıkılmaz! Çünkü hava yaz

olduğundan, bu herifler, bu kadınlar açık saçık gezerler.” diyor.

Görüyoruz ki, bizim bunlardan bir eksikliğimiz yok; bizim bunlara üstünlüklerimiz var, iman üstünlüğümüz var, ahlâk üstünlüğümüz var... Medeniyetimiz dünyanın en güzel medeniyeti, irfanımız en derin irfan, her şeyimiz güzel... Ama millet başını hep Batıya çevirmiş, doğuya bile çevirmiyor, güneye hiç çevirmiyor, güneye çevirmekten ödü patlıyor. Ya kuzeye Rusya’ya çevirmiş, ya kuzeybatıya Avrupa’ya çevirmiş, batıdan başka bir şey bilmiyor...

Reisicumhur bir keresinde doğuya Honkong’a gitti de: “Yâ bunlar 21. Yüzyıl’a girmişler!” diye hayret etti. Nihayet orada da medeniyet olduğunu, oralarda da Batı medeniyetinden farklı medeniyetlere sahip insanların başarılı işler yaptığını, nihayet bizim halkımız fark eder gibi ama, bir kısmı hâlâ fark edememiş durumda... Kendisinin nimetlerinden, hazinelerinden habersiz; dışarının süflî hayatını hayat sanıyor, gàfillikle, câhillikle ömrünü geçiriyor. Allah cümlesini uyandırsın...

Tabii onlar da yalan yanlış yolda giderlerse sonunda pişman olurlar, perişan olurlar, çoluk çocuğunun hayrını görmezler, zararını görürler. O kötü yaşantılarının, içkilerinin, kumarlarının, dinden imandan uzak yaşayışlarının dünyada da, ahirette de cezâsını çekerler elbette... Onların da öyle olmasını istemiyoruz.

Allah cümleyi nevm-i gafletten îkàz eylesin, yâni gaflet uykusundan uyandırsın... Cümleye hakkı hak olarak görmeyi ve uymayı nasib etsin... Bâtılı bâtıl olarak görüp ondan korunmayı nasib etsin... Allah-u Teàlâ Hazretleri sevdiklerinizle, çoluk çocuğunuzla, dostlarınızla beraber iki cihan saadetine erdirsin... Cennetiyle, cemâliyle müşerref eylesin, aziz ve sevgili Akra dileyicileri...

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu’llàhi ve berekâtühû!..

15. 08. 1997 - Wuppertal / **ALMANYA**

11. PEYGAMBER EFENDİMİZ'İN VEFATI

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llàhi ve berekâtühû!

Aziz ve sevgili Akra dinleyicileri! Allah'ın selâmı, rahmeti, bereketi üzerinize olsun... Cumanız mübarek olsun... Allah nice kandillere, mübarek günlere cümlenizi sevdiğiniz çevrenizle beraber, sıhhat ve âfiyetle eriştirsin...

a. Cebrâil AS ve Azrâil AS'ın Beraber Gelmesi

Kur'an-ı Kerim'de Peygamber SAS Efendimiz'le ilgili bir ayet-i kerime var. Onun üzerinde biraz konuşmak istiyorum bu cuma sohbetimde...

Biliyorsunuz, dün akşam Peygamber SAS Efendimiz'in Mevlid Kandili idi. Ve Peygamber SAS Efendimiz'in kuvvetli rivayete göre doğumu, 12 Rebîülevvel idi. Enteresan bir, hikmetli bir tevafuktur ki, Peygamber SAS Efendimiz'in ahirete irtihali de Rebîülevvel ayının 12'sinde olmuştur.

Rivayetlere göre Cebrâil AS, Azrâil AS'la beraber Peygamber Efendimiz SAS'in yanına gelmiş. Azrâil AS demiş ki:

"—Yâ Rasûlallah, Allah-u Teàlâ Hazretleri seni muhtâr eyledi, yâni serbest eyledi. Nasıl istersen öyle olsun! Emredersen, ben vazifemi yaparım. İstemezsen, yapmam!" tarzında söyleyince, Peygamber SAS Efendimiz Cebrâil AS'a nazar eylemiş. O da:

"—Yâ Rasûlallah, Mele-i A'lâ'da senin teşrifini bekliyorlar." deyince;

"—Yâ Azrâil, emrolunduğun vazifeyi yap!" buyurmuş diye rivâyet ediliyor.

Bizim için hüzünlü bir şey. Tabii Hazret-i Fatımatü'z-Zehrâ Vâlidemiz, mübarek babası Peygamber Efendimiz'in başucunda, rahatsızlığı dolayısıyla beklerken Arapça, (*Vâ ebetâhu*) demiş. Yâni , "Yazık babacığıma, ne hal bu senin başına gelen hastalık babacığım!" diye, vefatına sebep olan rahatsızlığın o hüzünlü

tablosu içinde, "Yazık babacığıma!" deyince, demiş ki Peygamber SAS Efendimiz:

"—Yâ Fâtıma, üzülme! Babana bu günden sonra üzüntü yok..."

Tabii, elbette Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin en sevgili kulu, Makàm-ı Mahmud'un sahibi, Havz-ı Kevser'in sahibi, alemlere rahmet, habîbullah olan Peygamber SAS Efendimiz, Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin davetiyle ahirete irtihal edince, artık orada meşakkat kalır mı? Meşakkat, üzüntü dâr-ı dünyâda... Bu hayatımız içinde, imtihan olarak geliyor. Ve Peygamber SAS Efendimiz İslâm için nice sıkıntılar çekmiş. Hadis-i şerifte de bunu bildiriyor bize:[68]

أَشَدُّ الْبَلاَيَا عَلَى الأَنْبِيَاءُ

(*Eşeddü'l-belâyâ ale'l-enbiyâ'*) "İmtihanların, meşakkatli, sıkıntılı dertlerin, üzüntülerin en şiddetlileri önce peygamberlere gelir. Yâni, mânevî makamı en yüksek olan şahıslara gelir. Sonra evliyâullaha, derece üzere salih kullara, iyi kullara gelir."

Onun için, müslümanın tabii, başına gelen sıkıntıların nereden geldiğini bilmesi lâzım. Hepsi Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin kazâ ve

---

[68] Muhtelif lafızlarla: İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XII, s.30, no:4013; Buhàrî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.179, no:510; Hàkim, *Müstedrek*, c.I, s.99, no:119; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.II, s.312, no:1045; Taberî, *Tehzîbü'l-Âsâr*, c.V, s.460, no:2476; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.142, no:9774; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.372, no:6325; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.417, no:2322; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.172, no:1481; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.VII, s.160, no:2900; Hàkim, *Müstedrek*, c.III, s.386, no:5463; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.412, no:2783; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.II, s.143, no:830; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.352, no:7481; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.III, s.26; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.205, no:1159; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.29, no:215; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.78, no:146; Tahàvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.V, s.189, no:1832; Sa'd ibn-i Ebî Vakkas RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.369, no:27124; Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s.448, no:8231; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XXIV, s.244, no:626; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.142, no:9776; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.352, no:7482; İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.V, s.259, no:2413; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.212, no:808; Ebû Ubeyde ibn-i Huzeyfe, halası Fatıma bint-i Yemân RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.III, s.12, no:3740; *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.326, no:6778-6784; *Keşfü'l-Hafâ,* c.I, s.130, no:371; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.IV, s.420, no:3468-3473.

kaderinin eseridir. Tabii meşakkatlere sabredecek ve ecir alacak müslüman... Dâr-ı dünyanın, hayatın çeşitli cilveleri karşısında metânetini bozmayacak. Burada sıkıntı var. Burası hüzünle neşenin karışık olduğu bir dünya hayatı, bir başka hayat... Ama ahirette hüzün, üzüntü yok. Yâni:

لاَ خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلاَ هُمْ يَحْزَنُونَ (البقرة:٦٢)

(*Lâ havfun aleyhim ve lâ hüm yahzenûn.*) diye müjdeleniyor Kur'an-ı Kerîm'de. (Bakara, 2/62) "Onlar hiç korkuya kapılmayacaklar, korkuya düşmeyecekler, onlar için bir korku bahis konusu değil. Mahzun da olmayacaklar." buyruluyor ehl-i cennet için, Allah'ın sevgili kulları için.

Elbette Peygamber SAS Efendimiz'in Fâtımatü'z-Zehrâ Vâlidemiz'e sözü doğrudur. "Bundan sonra senin babana bir acı, bir üzüntü yok sevgili kızım!" dediği doğrudur. Ahirete irtihal edince, artık dünyanın meşakkatleri bitmiş oluyor.

Onun için, mü'min-i kâmillere göre; işin perde arkasındaki hikmetleri gören kâmil insanlara göre, ölüm nedir? Ölüm işte böyle meşakkatli bir hayatın sona ermesi, dostun dosta kavuşma vesîlesidir. O bakımdan Mevlânâ Celâleddin-i Rûmî Hazretleri *şeb-i arûs* demiş. Vefat edeceği günü önceden böyle bir isimle anıyor şiirlerinde, sözlerinde... *Şeb-i arûs*; yâni gerdek gecesi, düğün gecesi, bayram gecesi mânâsına geliyor. Niçin bayram? Çünkü dosta kavuşuyor. Kul özlediği, "N'ola kim görsem cemâlin." dediği Mevlâsına kavuşuyor. Elbette bu çok çok tatlı bir olay. Ölüm de bunu sağladığı için, o da tatlı...

Onun için, bizim büyüklerimiz kabre bir gül bahçesine girercesine girmişler. Böyle zihniyette olan, şehidliğe can atan mübarek insanlar cihad ederek kazandıkları bu diyarları, bu memleketi bizlere emânet bırakmışlar.

b. Peygamber SAS'den Sonra Müslümanlar

Şimdi şu gün, 12 Rebiülevvel günü, Peygamber SAS Efendimiz'in aynı zamanda vefatı günüdür. Tabii vefatı bizler için bir hüzün, yâni vefat etti Rasûlüllah diye üzülüyoruz. Yakınları için, hayatlarında büyük bir darbe, tasavvur edemeyecekleri kadar muazzam bir üzüntü kaynağı oldu. Ama, bu konudaki ayet-i kerimeyi. şimdi okuyalım. Allah-u Teàlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerîm'inde buyuruyor ki:

وَمَا مُحَمَّدٌ إِلاَّ رَسُولٌ ، قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ ، أَفَإِين مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ ، وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقِبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللهَّ شَيْئًا ، وَسَيَجْزِي اللهُ الشَّاكِرِينَ (آل عمران:١٤٤)

(*Ve mâ muhammedün illâ rasûl, kad halet min kablihi'r-rasûl, efe in mâte ev kutile'nkalebhüm alâ a'kâbiküm, ve men yenkalib alâ akıbeyhi felen yedurra'llàhe şey'â, ve seyeczi'llâhü'ş-şâkirîn.*) (Âl-i İmran, 3/144) *Sadaka'llàhu'l-azîm.* Şimdi, ne demek:

(*Ve mâ muhammedün illâ rasûl*) "Muhammed ancak bir elçidir, başka bir şey değil, kuldur yâni. Melek değildir, ölümsüz değildir. Daha önceki peygamberler de gelmiş, vazife görmüşler, göçüp gitmişlerdir, ahirete irtihal eylemişlerdir. O da öyle bir elçidir. Kendisinden önce nice peygamberler geçtiği gibi, o da vazifesini tamamlayınca ahirete göçecek. Bu tabii bir şey... Nitekim, hayatının sonlarına doğru inen bir ayet-i kerîmede, Allah-u Teàlâ Hazretleri buyurmuş ki:

الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ ، وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الإِسْلاَمَ دِينًا (المائدة:٣)

(*El-yevme ekmeltü leküm dîneküm, ve etmemtü aleyküm ni'metî ve radîtü lekümü'l-islâme dînâ.*) Ne kadar mühim bir ayet-i

kerîme!

(*El-yevme*) “İşte bu gün, (*ekmeltü leküm dîneküm*) dininizi size ikmal eyledim, tamamladım. Eksiği, kusuru, bir anlatılmamış tarafı kalmadı. (*El-yevme ekmeltü leküm dîneküm*) Ey mü’minler size dininizi bugün tamamladım. (*Ve etmemtü aleyküm nimetî*) Böylece size nimetimi tamama erdirmiş oldum, kemâle erdirmiş oldum. Artık hakkı bâtılı seçecek elinizde imkân var. Kur’an indi, İslâm anlatıldı. Hak ve bâtıl ayrıldı, mâlûm oldu. Allah’ın nimeti tamam oldu. Kullarına ikâz nimeti, hidâyet vesîlesi olan işaretlerin hepsi gelmiş oldu. (*Ve radîtü lekümü’l-islâme dînâ*) Ve sizler için İslâm dînini din olarak kabul ediyorum. Başka din kabul etmiyorum, ancak İslâm’a râzı olabilirim. Müslüman olarak gelirseniz ne mutlu... Ama müslüman olmazsanız, o başka inançları, başka yolları kabul etmem!” (Mâide, 3/3) diye bildirdi.

Demek ki, Peygamber SAS Efendimiz peygamberlik vazifesini yapmış oldu, tamamlamış oldu. Herkes sevindi. “Bu ayet-i kerimede nimet adı geçiyor, dinin tamamlandığı ifade ediliyor. Bugün din tamamlandı, Allah’ın nimeti tamam oldu. Oh en büyük nimete sahip olduk!” diye herkes sevinirken, Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz kenarda mahzun, boynunu büktü, üzüldü, ağladı.

Dediler ki:

“—Niye üzülüyorsun?”

Dedi ki:

“—Peygamber Efendimiz’in vazifesi ne idi? Dini tamamlamak, dini tebliğ etmek. Din tamamlandığına göre, o zaman görevlinin görevi sona ermiş oluyor. Verilen görev tamamlanmış, vazife yapılmış oluyor. Onun arkası nedir? Görevlinin gitmesi, görevinin bitmesi dolayısıyla ayrılmasıdır.” diye hüznünü ifade etti.

Tabii o Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz’in imanının, sezişinin, derin düşüncesinin, tefekkürünün bir nişânesi olmuş oluyor.

Vazife tamam olduğu için, Peygamber SAS Efendimiz ahirete göçtü ama, (*Efein mâte ev kutile’nkalebtüm alâ a’kàbiküm*) diye istifhâm-ı istinkârî derler, belâğatta bu soru tarzına. Yâni, “Hiç böyle şey olur mu?” mânâsına, “Olmaz!” mânâsına soruyor Allah-u

Teàlâ Hazretleri:

(*Efein mâte*) "O peygamber-i zîşân ölünce, (*ev kutile*) veyahut şehid edilse..." Düşmanlar ordu topluyorlar, Medine-i Münevvere'ye geliyorlar, muhasaralar oluyor, çeşitli çarpışmalar, seferler oluyor...

Şimdi, ben Peygamber SAS Efendimiz'in arkasında bıraktığı mirasını, şöyle bir kitapta inceledim de, çok enteresan: Peygamber Efendimiz büyük bir mal varlığı bırakmamış geride, eşya bırakmamış ama, 8-9 tane zırh bırakmış, kılıç bırakmış, miğfer bırakmış... Yâni bunların hepsi nedir? Ömrü boyunca ne ile meşgul olduğunu gösteren önemli hususlar. Ben de kendi kendime düşündüm, yâni Peygamber Efendimiz zırh edinmiş ve zırh bırakmış. Ben de bu devirde hangi zırhı edinebilirim, çelik yelek mi alacağım filan diye, onu düşündüm kendi kendime... Çünkü Efendimiz öyle şeylerle meşgul olmuş.

(*Efein mâte ev kutile*) "Kendi eceliyle vefat ettiği zaman, veyahut bir savaşta şehid edildiği zaman, (*inkalebtüm alâ a'kàbiküm*) ey müslümanlar, topuğunuzun üzerinde şöyle yüzseksen derece ters dönüp de, gerisin geriye mi gideceksiniz? İmanı mı bırakacaksınız? İmanı, İslâm'ı bırakıp da, tekrar küfre mi geri döneceksiniz? Tekrar müşrik mi olacaksınız? Allah'ın varlığını, birliğini anlamışken, Arabistan semâlarında *Lâ ilâhe illa'llah* bayrağı açılmışken, tekrar şirke mi düşeceksiniz? Olur mu böyle şey? Olmaz böyle şey!" mânâsına soru soruyor.

Tabii, bu soruyu biz de kendimize çok sormalıyız sevgili dinleyicilerim, sevgili Akra dinleyicileri! Peygamber SAS Efendimiz'in Mevlidi münasebetiyle, bilhassa bu soruyu çok sormalıyız. Peygamber-i Zîşânımız şu anda nerededir? Mele-i A'lâ'dadır, Cennet-i A'lâ'dadır, safâdadır, ne güzel hallerdedir. Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin ikrâmına, ihsânına mazhar durumdadır. Ama, biz onu seven mü'min kullar olarak, onun ümmeti olarak bizim durumumuz nedir? Bizim İslâm'la olan ilişkimizin seviyesi ve vasfı nedir?

Şöyle etrafımıza bakıyoruz. Tabii, biz bugün bu konuşmayı

Edremit'ten yapıyoruz. Batıdan, 40 km mesafeden sahil boyunca buraya geldik. Ben gözümü deniz tarafına çevirmemeye dikkat ederek, gözümü kapayarak geldim. Çünkü: Nerede şu diyarları "*Lâ ilâhe illa'llàh*" diyerek, "*Eşhedü en lâ ilâhe illa'llàh*" diyerek, kefeni boynuna dolayarak, başına sarık diye sararak, "*Allah, Allah...*" diyerek, zikrederek fethetmiş olan mücâhid, mü'min-i kâmil kullar; nerede kendi diyârını bırakmış, gazâya gelmiş mücahidler; Orta Asya'daki evini barkını bırakmış, yakınlarıyla helâlleşmiş, "Ben Allah'ın dînini yaymaya gidiyorum!" diyen mücâhidler; nerede şimdi onların torunları? Giyimleriyle, kuşamlarıyla, yaşamlarıyla —yeni tabirleri kullanarak söyleyeyim— nerede o torunlar, nerede dedeler?

Acaba o dedeler, bu torunları görseler ne derler? Bu torunlar ile o dedeler arasındaki ilgi, irtibat nedir?

Biz, Peygamber SAS Efendimiz'in Mevlid Kandilini kutlamış mü'minler olarak, bu soruyu işte kendimize sormalıyız, (*Efein mâte ev kutile'nkalebtüm alâ a'kàbiküm*) sorusunun muhatabı olan mü'minler olarak:

"—Rasûlüllah vefat ettiği zaman, yahut da şehid edildiği, öldürüldüğü zaman topuğunuzun üzerinde dönüverip de geriye mi gideceksiniz, bırakacak mısınız?"

Hayır, bırakmayacağız! Çünkü İslâm ve iman, dünya ve ahiretin saadetini sağlamak için, her insanın şahsî sorumluluğu olan bir konu. Her insan müslüman olmak zorunda... Her insan imanın hakîkatlerini arayıp bulmak zorunda... Her insan Allah'ın sevgili kulu olmak zorunda...

Allah'ın sevgili kulu olamadıktan sonra, dünyada ne yaparsan yap. Yazın tatili çok güzel bir yerde geçirmiş, çok güzel kamp yapmış, güneşte yanmış... Çok güzel yüzmüş, balık tutmuş... Eğlenmişler akşamları, dans etmişler, içki içmişler vs... Şahane bir yaz geçirmişler filân... Ne olacak? Yâni sonu ne? (*Âhir çi?*) diyor eski şairlerden birisi; işin sonu ne? Önemli olan o.

Yâni bir iş yapıyoruz da, sonuç ne? Kâr mı var sonunda zarar mı var? Senenin sonundaki bilanço ne, ömrün sonundaki bilanço

ne? Önemli olan o...

Rasûlüllah SAS yaşadı, peygamberlik vazifesi yaptı, bize İslâm'ı öğretti. İslâm bize geldi de, biz de İslâm'a âşinâ olduk da, şimdi neyiz? Şimdi biz müslüman mıyız? Şimdi biz Kur'an-ı Kerîm'i okuyor muyuz? Şimdi biz Kur'an-ı Kerîm'i anlıyor muyuz? Şimdi biz Kur'an-ı Kerîm'in ayetlerini okuduğumuz zaman, heyecanlanıyor muyuz?

"Kur'an-ı Kerîm'in ayetlerini okuyan insanların tüyleri ürperir, derisi titrer." diye, ayet-i kerimede mü'min kulların ayetler karşısında böyle olduğunu bildiriyor Kur'an-ı Kerîm. Anlayarak dinleyenler gözyaşı döküyor.

Peygamber SAS Efendimiz hadis-i şerîfinde buyurmuş ki:

"—Kur'an-ı Kerîm'i ağlayarak okuyun!"

Neden? Allah'ın kelâmıdır. Heyecanlanın, böyle uyuşuk olmayın! Allah'ın hitâbı, kelâmı, kitabı karşısında biraz canlı olun! Ölü gibi olmayın! Hani, baygın gibi olmayın! Heyecanlanın, ağlayın! Ağlayamıyorsanız, ağlıyormuş gibi yapın, siz zorlayın kendinizi… Ki bir zaman gelir, o duygu harekete geçer.

Şeyh Sâdi'nin Gülistan'ında bir güzel fıkrası vardır: Halep şehrinde galiba, mübarek, merhum çok güzel bir vaaz veriyormuş. Ma'rifetullahın ince meselelerinden, Allah-u Teàlâ Hazretleri'nden, varlığından, birliğinden, esmâ-i hüsnâsından, sıfât-ı ulyâsından çok derin mevzulara girmiş.

"—Cemaat böyle koyun kaval dinler gibi dinliyordu beni. Cemaatte bir heyecan yok, bir aşk yok, bir hal yok... Anladığını gösteren bir emâre yok... Duygulandığını gösteren bir işaret yok... Fakat arka taraftan bir derviş geldi, kapıdan... Şöyle bizim vaaz toplantısının, halkasının olduğu yere doğru bir yanaştı, sözlere bir kulak verdi. Bir Allah dedi ki..." diyor. Yâni, "Aşk ile, şevk ile konuşulan konulardan öyle bir heyecanlandı, öyle bir sayha ile, öyle bir Allah deyişle bağırdı ki, bütün cemaat çalkandı." diyor, "Feryadlar başladı. Sanki kıvılcım ateşledi ortalığı… Herkes böyle gözyaşları dökerek dinlemeğe başladılar." diyor.

Yâni, duygulanmak önemli. Muhterem kardeşlerim insanların kıymeti duyguları kadar, hissettiği kadar. "Yalnız duyan yaşar derim, en doğru söz budur." diyor Yahyâ Kemâl. Duymak, yâni hissetmek, yâni içinden mânâları takip etmek, yaşamak, düşünmek... Ne kadar güzel bir şey.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[69]

لاَ عِبَادَةَ كَالتَّفَكُّرِ (طب. هب. والقضاعي عن علي)

RE. 482/3 (*Lâ ibâdete ke't-tefekkür*) "Tefekkür gibi ibadet, onun kadar kıymetli, sevaplı bir iş olamaz

Tefekkür, oturduğun yerden düşünüyorsun. Güzel şeyleri düşünürsen, Allah'ı düşünürsen, Allah'ın dinini düşünürsen, ilâhi, mânevî, İslâmî hakîkatleri düşünürsen, çok büyük sevap kazanıyorsun. Ne kadar güzel, ne kadar hoş... Yâni tefekkür gibi bir ibadet yok.

تَفَكُّرُ سَاعَةٌ ، خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَنَةٍ

(*Tefekkürü sâatün, hayrun min ibâdeti senetin*)[70] "Bir saatlik bir tefekkür, bir sene ibâdetten daha hayırlıdır."

O halde aziz ve muhterem dinleyiciler, tefekkür edelim! Rasûlüllah SAS Efendimiz ahirete irtihal etti. Bizim müslümanlığımız ne olacak? Devam edecek. Bizim Rasûlüllah'a sevgimiz ne olacak? Devam edecek. Bizim Kur'an'a bağlılığımız ne olacak? Aşk ile, şevk ile devam edecek. Kur'an-ı Kerîm'i ağlayarak

---

[69] Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.III, s.68, no:2688; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.157, no:4647; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.38, no:836; İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *el-Vera'*, c.I, s.122, no:216; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.VI, s.240; İbn-i Hibbân, *Mecrûhîn*, c.II, s.306, no:1014; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.179, no:7889; Hz. Ali RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.163, no:44135, 44136; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.2039, no:3038; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVI, s.446, no:17233, 17253; RE. 482/3.

[70] *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.369, no:1004.

okuyacağız. Rasûlüllah SAS Hazretleri'nin sünnetini pür dikkat izleyeceğiz. Adım adım, Rasûlüllah SAS Efendimiz'in yolunda yürüyeceğiz. Hayatımızı ona göre düzenleyeceğiz. Sünnet-i seniyye-i nebeviyyeye göre düzenleyeceğiz.

Ne kadar büyük müjdeler var: "Ümmetin bozulduğu zamanda, şaşırdığı zamanda, başka gàyelerin peşine saplandığı, düştüğü zamanda benim sünnetime sarılana şehid sevapları verecek Allah-u Teàlâ Hazretleri." buyuruyor Peygamber Efendimiz. Şehid sevapları. Yâni yüzlerce şehidin sevabını almak. Nasıl almak? Peygamber Efendimiz'in sünnetine göre yaşayarak.

c. Sahabe Müslümanlığı, Zamane Müslümanlığı

Hayatta, biliyorsunuz herkesin bir zevki var. Soruyorsunuz: Ben şunu severim, ben bunu sevmem... Renkler ve zevkler tartışılmaz deniliyor sevgili dinleyiciler! Doğru, tamam herkesin zevki var ama bir de genel zevk yok mu? Allah'ın râzı olduğu zevk tarafı yok mu yâni bu işin... Böyle bir din bakımından, iman bakımından doğru olan taraf yok mu? Herkes bildiğini mi yapacak yâni. Akıllı akıllıca hareket edecek; deli delice, divâne divânece hareket edecek... Karma karışık çorba mı olacak ortalık?

Tabii değil. Mutlaka şahısların böyle kişisel düşüncelerinin üstünde mutlak bir takım değerler ve hakîkatler ve kıymetler var. Elbette insanın onları yakalaması lâzım. Bizim de kendi keyfimizin ne kıymeti var? Dünyada ne kadar müslüman varsa, o çeşit o kadar çok İslâmî anlayış mı olacak; yoksa bir tek İslâmi anlayış mı var? Bir tek islâmi anlayış var. Kur'an-ı Kerîm müslümanlığı, Peygamber SAS Efendimiz'in müslümanlığı, sahabe-i kiram müslümanlığı.

Ben onun için müslümanlığı, biraz da böyle secîli, kafiyeli kelimeler kullanarak ikiye ayırıyorum. İki türlü müslümanlık var diyorum sevgili dinleyiciler: Birisi *sahabe müslümanlığı;* yâni ashab-ı kiram nasıl müslümanca yaşamışlarsa, nasıl imanlı yaşamışlarsa, nasıl İslâm'a güzel hizmet etmişlerse, öyle bir müslümanlık... İki; zamâne müslümanlığı... Sahàbe

müslümanlığı, zamâne müslümanlığı.

Zamane müslümanlığı nasıl? Yürekler acısı... Allah ıslâh etsin... Allah hidâyet versin... Allah şaşırtmasın... Allah yanıltmasın... Allah sevmediği durumlara düşürmesin... Allah sevmediği işleri yaptırmasın... Allah sevmediği zevkleri bize zevk edindirmesin... Sevmediği işlerin peşinde koşturtmasın...

Şimdi bu günkü Türkiye'deki müslümanlar, İslâm âleminin göz bebeği olan Türkiye. İslâm âleminin göz bebeği... Türkiye deyince hepsi ayağa kalkıyor, hürmet duyuyor, sevgi gösteriyor. Türküm deyince bağrına basıyor, sarılıyor bize. "Siz İslâm'a asırlarca güzel hizmet ettiniz. Sınırlarda, hududlarda Allah'ın dinine yardım için cihad ettiniz diye sevgi gösteriyorlar Osmanlılar'a, bizlere, biz de Osmanlılar'ın torunlarıyız diye. Pekiyi nerede şimdi bizim müslümanlığımız? Nerede Rasûlüllah'a bağlılığımız?

Arap şairlerinden birisi diyor ki:

تعص لإلٰه وأنت تظهر حبه
هذا لأمر فى القياس بديع
لو كان حبك صادقًا لأطعته
ان المحب لمن يحب مطيع

Ta'su'l-ilâhe ve ente tuzhiru hubbehû,
Hâzâ leemrî fi'l-kıyâsi bedîu;
Lev kâne hubbüke sàdıkan leeta'tehû,
İnne'l-muhibbe li-men yuhibbu mutîu.

Güzel bir şiirdir, meşhur da bir şiirdir. Bunu Arapça okuyan kardeşlerimizin çoğu da bilir. Ben de dinleyicilere tercümesini söyleyeyim:

(*Ta'sü'l-ilâhe ve ente tuzhiru hubbehû.*) "Allah'a hem seviyorum diyorsun..." Hakikaten memleketimizde elhamdü lillâh bir

istatistik yapsan, Allah'ı sevmiyorum diyen insan ya çıkmaz, ya çok az çıkar. Deli divâne bir iki kişi çıksa bile, herkes Allah'ı seviyorum der. Ama şair diyor ki: (*Ta'sü'l-ilâhe ve ente tuzhiru hubbehû.*) "Hem Allah'ı seviyorum diyorsun hem de Allah'a âsi oluyorsun, sözünü dinlemiyorsun, günah işliyorsun, şeytana uyuyorsun.

(*Hâzâ leemrî fi'l-kıyâsi bedîu*) Yâni bu mantıkla şöyle bir akıl mantığa vurduğun zaman, teraziye vurduğun zaman yanlıştır, tezattır. Hem seviyorsun hem dinlemiyorsun. Olmaz böyle şey. (*Lev kâne hubbüke sâdıkan ve eta'tehû*) Eğer senin sevgin gerçek olsaydı, Allah sevgisi hakikî bir Allah sevgisi olsaydı ona itaat ederdin, mutlaka itaat ederdin. (*İnne'l-muhibbe li-men yuhibbu mutîu.*) Seven, sevdiğine itaat eder. Sevgiyle bağlanır, bir sözünü iki etmez, gözünün içine bakar. "Emrin bâşım, gözüm üstüne." diyor Doğu Anadolu'daki kardeşlerimiz. Biraz da böyle baş kelimesini uzatarak. "Emrin bâşım gözüm üstüne efendim." diyor. Ne güzel. Yâni derhal yaparım diyor. Neden? Çünkü kişi sevdiğini kırmak istemez, her dediğini dinler.

d. Sünnet-i Seniyyesine Sarılacağız!

O halde sevgili kardeşlerim, sevgili dinleyiciler, Peygamber SAS Efendimiz'in Mevlid kandili; vefat kandili. Yâni vefatı da aynı zamanda olmuş, 12 Rebiülevvel'de olmuş. Vefat etti, aramızdan ayrıldı, aradan asırlar geçti. 632 senesinde 6 Haziran, böyle yaz aylarında vefat eylemiş Peygamber SAS Efendimiz.

Biz ne yapacağız? Allah-u Teàlâ Hazretleri'ne güzel kulluğa devam edeceğiz. Peygamber SAS Efendimiz'e bağlılığımızı hareketlerimizle göstereceğiz. Rasûlüllah'ı sevdiğimizi, sünnet-i seniyyesine sarılarak göstereceğiz. Müslümanlık budur.

"—Ben Müslümanım!" demek bir iddiadır. Yâni palavradır diyelim. İddia sözü biraz daha sevimli kelime oluyor, işin doğrusu. Ben müslümanım deyip de İslâm'ı yaşamamak, Allah'ı seviyorum dediği halde Allah'a itaat etmemek, Rasûlüllah'a aşıkım diyerek Rasûlüllah'ın sünnetini yaşamamak palavradır, sözü doğru

değildir ve makbul değildir. Yaptığı hayatındaki işleri de makbul değildir.

Onun için bu mühim noktaya, çevrenizdeki insanlara siz de bunu hatırlatın, bastıra bastıra söyleyin ki: Rasûlüllah'ı seviyorsan sünnetine uyacaksın. Allah'ı seviyorsan Kur'an-ı Kerîm'i okuyacaksın, anlayacaksın, ahkâmını hayatında uygulayacaksın. Yaşayışın Kur'an yaşayışı olacak. Ailen Kur'anî bir aile olacak. Sünnî, sünnet-i seniyyeye uygun bir aile olacak. Çocukları terbiye edişin Kur'an'a, sünnete uygun olacak. Ticaretin Kur'an-ı Kerîm'e, sünnet-i seniyye-i nebeviyyeye uygun olacak...

Hazret-i Ömer Efendimiz'in böyle heybetli sîmâsı, silüeti gözümün önüne geliyor: Kamçıyı alırmış eline çarşıya pazara çıkarmış, esnafa sorarmış dini konuları:

"—Fâiz ne zaman olur? Haram ne zaman olur? İslâm'ın ticaretle ilgili hükümleri nelerdir?"

Bilemeyeni kamçıyla kamçılarmış. Yâni, "Öğrenmeden niye haram yapabileceğin bir konuda faaliyette bulunuyorsun? Öğren

de harama düşmeden ticaret yap!" diye kamçılarmış esnafı, kontrol ettiği esnafı te'dib edermiş.

Ticaretimiz Kur'an'a ve İslâm'a uygun olacak. Sözümüz İslâm'a ve Kur'an'a uygun olacak. Zihniyetimiz İslâm'a ve Kur'an'a uygun olacak. Her şeyde diyeceğiz ki: Kur'an bu konuda ne diyor? Peygamber Efendimiz bu konuda ne demiş?"

Onu esas alacak herkes. "Ben efendim şöyle düşünüyorum..." demeyecek. Sen kimsin? Sen müctehid misin? Sen ahkâm kesmeye, hüküm getirmeye salâhiyetli bir insan mısın? İlmin ne? Kaşık kadar aklın var. Zerre kadar ilmin var. Sen kâinâtın halikı olan Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin ahkâmı karşısında ayrı ahkâm mı keseceksin? Ayrı hüküm mü ileri süreceksin? Rasûlüllah SAS'in o gül cemâlli, hoş halli hulûk-u azîm üzere olan Peygamber-i Zîşânın sünnet-i seniyyesinden ayrı bir yol mu çizeceksin insanlığa? Herkes haddini bilmeli ve gelmesi gereken çizgiye gelmeli!

Onun için şu mübarek cuma gününde ve kandil gecesinin sabahında ve bir taraftan da Peygamber Efendimiz'in Mevlid kandili doğumu ama aynı zamanda vefat ettiği bir gün olan bu 12 Rebiyyülevvel gününde neye dikkat edeceğiz: Rasûlüllah'ı seviyorsak ona bağlılığımız ne nisbettedir, sevgimiz ölçüsünde midir diye onu kontrol edeceğiz.

Peygamber Efendimiz'in hayatını okuyordum: Cebrâil AS o vefatı pazar günü, pazartesiye kadar devam etmiş, cumartesi ağırlaşmış. Cumartesi günü Cebrâil AS gelmiş, demiş ki:

"—Yâ Rasûlallah Müseylimetü'l-Kezzâb öldü, öldürüldü."

Biliyorsunuz Peygamber Efendimiz'in zamanında böyle sahte, yalancı peygamber olarak bazı kimseler türemişti. Bir tanesi bu Müseylimetü'l-Kezzâb'dı. Cebrâil AS bildirince, o da ümmetine beyan etmiş ki:

"—İşte o Kezzâb, alçak öldürüldü, tamam hayatı silindi ortadan..."

Neden? Allah-u Teàlâ Hazretleri müsaade etmiyor. Yâni Rasûlüllah SAS Efendimiz'in peygamberlik yapmasını görünce,

bazıları da kalkmışlar insanları sapıtmak, şaşırtmak için yalancı peygamberlik iddiasıyla ortaya çıkmışlar.

Bakın bu Peygamber Efendimiz'in vefatı gününde, yalancı peygamberlerin helâkinin Cebrâil tarafından Peygamberimiz'e haber verildiği olayını da düşünün. Bugün de adeta dinin karşısına mukabil, karşıt, zıt din olarak çıkmış bir takım fikirler var. Bunlar da âdetâ bir çeşit din. Bazı kimseler aklını kendisine put edinmiş, bazı kimseler nefsini put edinmiş, onun peşinden koşuyor. Aklı sanki her şeyi tam biliyormuş gibi, sanki putu kendisinin. "Ben aklımın kabul ettiği şeyi yaparım!" diyor. Sen aklını bir kere tam terbiye edebildin mi? Sen Kur'an-ı Kerîm'i bir oku. Sünnet-i seniyye-i nebeviyyeyi bir öğren bakalım.

Onun için zamanımızın Müseylimetü'l-Kezzablarını da iyi teşhis etmeyi öğrenin. İslâm'dan gayrı dinlerin de yâni İslâm'dan gayrı yolların da, dinlerin de geçerli olmadığını bilerek, ötekilerin üzerine çizgi çekin! Hayatınızda hangi yolu tutturmuşsanız, yolunuz İslâm'a uygun değilse onu bırakın! Yâni zevk yolu, tatil yolu, eğlence yolu, içki yolu, açıklık yolu, plaj yolu, kumar yolu, zina yolu... Bunların hepsini bırakacak. Nefsin hevâsına uymak yolu... Bunu bırakacak. Müslüman, Kur'an-ı Kerîm'in yoluna gidecek.

Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi sevdiği yolda dâim eylesin... Şaşıran kardeşlerimize hidâyet eylesin... Tevfikini refîk eylesin... Evlatlarımızı onun rızasına uygun eğitmeyi, İslâmî, imânî gerçekleri doğru öğretmeyi, onlara bir aşk ve şevk ve heyecan aşılamayı nasib eylesin... Bizleri, kıyamete kadar gelecek nesillerimizle beraber mü'min-i kâmil olmaktan ayırmasın... Yolunda dâim, zikrinde kàim eylesin...

Ömrümüzü hayırlı, uzun ömür eylesin... Helâl, bol kazançlar nasib eylesin... Sıhhat ve âfiyet üzere yaşamak nasib eylesin... Ve dîn-i mübîn-i İslâm'a çok güzel hizmetler yapmayı, Allah-u Teàlâ Hazretleri nasib eylesin...

Tabii bir gün gelip, Rasûlüllah Efendimiz'in ahirete irtihali, vefatı gibi biz de ahirete göçeceğiz. O vefatımızın Allah'ın sevdiği

bir hal üzere, Allah'ın zikriyle dilimiz meşgulken, abdestliyken, oruçluyken, hac yolundayken, câmi yolundayken, cihad yolundayken, rızası yolundayken, sevdiği bir hal üzere olmasını Rabbimiz nasîb eylesin... Ve ahirette Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin huzuruna sevdiği, râzı olduğu bir kul olarak çıkmayı nasib eylesin... Mühim olan budur, sonuçtur yâni bilançodur. Ahirette Allah'ın huzuruna sevdiği, râzı olduğu bir kul olarak çıkmayı, kadınlar, erkekler, gençler, yaşlılar, çocuklar; hepimize Allah nasib eylesin... Tevfikini refîk eylesin...

Dualarımızı şu mübarek cuma günü hürmetine ve cumanın içindeki, duaların kabul olduğu gizli saat hürmetine kabul eylesin... Cennetiyle cemâliyle cümlenizi, cümlemizi müşerref eylesin... Şen ve esen kalın. Allah'ın selâmı, rahmeti, bereketi üzerinize olsun sevgili Akra dinleyicilerim!

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llàhi ve berekâtühû!

19. 08. 1994 – AKRA

12. PEYGAMBER EFENDİMİZ'İN BAZI VASIFLARI

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Bugün Rebîü'l-evvel ayının on birini on ikisine bağlayan gecedir. Kamerî aylardan üçüncüsü olan —Muharrem, Sefer, Rebîü'l-evvel— Rebîü'l-evvel ayının on birini, on ikisine bağlayan gecedir. Bu gecede Peygamber-i Zîşânımız, efendimiz, rehberimiz, önderimiz, başımızın tâcı, gözümüzün nûru, habîbu'llah ve habîbü'n-nâs, tabîbü'l-kulûb Muhammed-i Mustafâ —*aleyhi efdalü's-salevâti ve't-teslîmât*— Hazretleri dünyaya teşrîf eylemişlerdir.

Alemlere rahmet olarak gönderilmiştir:

وَمَا اَرْسَلْنَاكَ اِلاَّ رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ (الأنبياء:١٠٧)

(*Ve mâ erselnâke illâ rahmeten li'l-àlemîn*) [Biz seni ancak alemlere rahmet olarak gönderdik.] (Enbiyâ, 21/107) buyruluyor. Allah'ın büyük, en büyük lütfudur. Allah'ın en sevgili kuludur. Seyyid-i veled-i benî Ademdir. Adem evlatlarının, insan cinsinin, ins ü cinnin, kâinâtın eşrefidir, mahlûkatın ekmelidir Peygamber SAS Efendimiz. Bizim onun ümmeti olmamız çok büyük bir devlettir, çok büyük bir saadettir, çok büyük bir nimettir, çok büyük bir kısmettir. Yâni başka zamanlarda yaşasaydık, başka devirlerde yaşasaydık, başka durumlarda olsaydık ne olurdu?.. Çok farklı olurdu. Şimdi el-hamdü lillâh, Peygamber SAS Efendimiz'in ümmetiyiz ve Peygamber Efendimiz'in ümmeti de kendisi gibi efdalü'l-ümemdir, yâni ümmetlerin en faziletlisi, en üstünüdür.

O bakımdan, bu gece önce Peygamber SAS Efendimiz'in kendisinden bazı hadis-i şerîfler okuyarak, Peygamber Efendimiz kendisini nasıl tarif eylemiş, nasıl anlatmış; onu kendi lisanından görmüş olacağız.

a. İnsanların Soyca En Hayırlısı

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[71]

أَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللهِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ بْنِ هَاشِمِ بْنِ عَبْدِ مَنَافِ بْنِ قُصَيِّ بْنِ كِلاَبِ بْنِ مُرَّةَ بْنِ كَعْبِ بْنِ لُؤَيِّ بْنِ غَالِبِ بْنِ فِهْرِ بْنِ مَالِكِ بْنِ النَّضْرِ بْنِ كِنَانَةَ بْنِ خُزَيْمَةَ بْنِ مُدْرِكَةَ بْنِ إِلْيَاسَ بْنِ مُضَرَ بْنِ نِزَارٍ ، وَمَا افْتَرَقَ النَّاسُ فِرْقَتَيْنِ إِلاَّ جَعَلَنِي اللهُ فِي خَيْرِهِمَا ، فَأُخْرِجْتُ مِنْ بَيْنِ أَبَوَيَّ ، وَلَمْ يُصِبْنِي شَيْءٌ مِنْ عَهْدِ الْجَاهِلِيَّةِ ، وَخَرَجْتُ مِنْ نِكَاحٍ ، وَلَمْ أَخْرُجْ مِنْ سِفَاحٍ ، مِنْ لَدُنَّ آدَمَ حَتَّى انْتَهَيْتُ إِلَى أَبِي وَأُمِّي ، وَأَنَا خَيْرُكُمْ نَفْسًا وَخَيْرُكُمْ أَبًا

(ك. في تاريخه ، ق . في الدلائل وضعفه ، والديلمي ، كر. عن انس)

RE. 151/1 (*Ene muhammedü'bnü abdi'llâhi'bni abdü'l-muttalibi'bni hàşimi'bni abdi menâfini'bni kusayyi'bni kilâbi'bni mürreti'bni kâ'bi'bni lüeyyi'bni gàlibi'bni fihri'bni mâliki'bni nadri'bni kinâneti'bni huzeymeti'bni müdrikete'bni ilyâsi'bni mudàri'bni nizâr.*) Soyunu böyle kendisi beyân buyurmuş bu hadis-i şerîfe göre, İbn-i Asâkir Enes RA'dan rivâyet eylemiş,

[71] İbn-i Asâkir, *Tarih-i Dimaşk*, c.III, s.40, no:556; Enes ibn-i Malik RA'dan. *Camiü'l-Ehadis*, c.VII, s.34, no:5734.

Deylemî rivâyet etmiş, Beyhakî rivâyet etmiş,

Soyu böyle. Yâni kendisinin ismi Muhammed, babasını ismi Abdullah, dedesinin ismi Abdülmuttalib, onun babası Hàşim, onun babası Abdilmenaf, onun babası Kusay... Böyle gidiyor, saydığım şekilde.

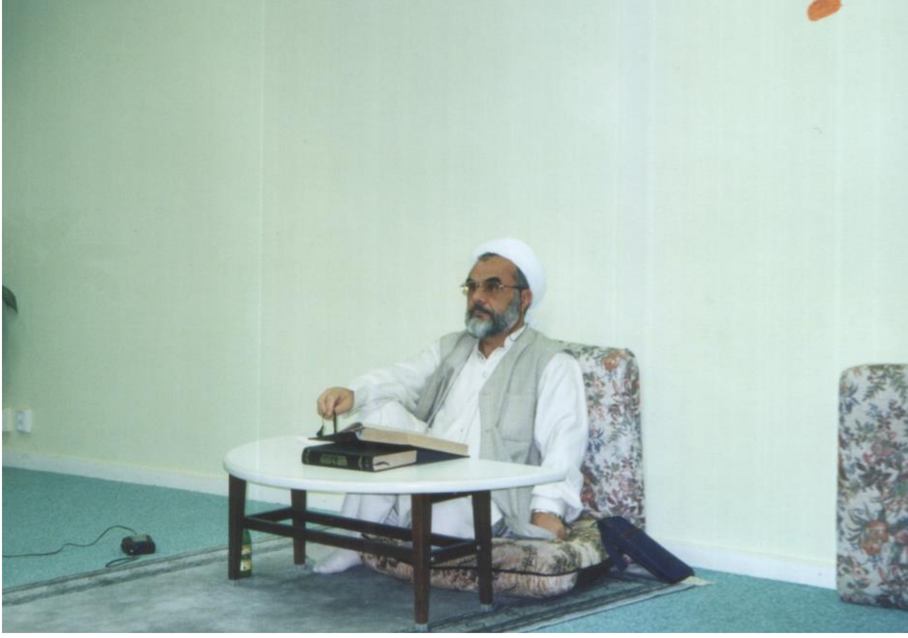
(*Ve me'fteraka'n-nâsü firkateyni illâ cealeniya'llàhu fî hayrihimâ*) "Dünya hayatı ilerlerken, nesiller gelip geçerken, insanlar ne zaman ikiye ayrılmışlarsa, Cenâb-ı Hak beni o ayrılan dalların hayırlısından eylemiştir." Çünkü önce Adem ile Havva anamız vardı, sonra insanlar çoğaldı, sonra bölündüler, ayrıldılar, dallandılar, budaklandılar... "Ne zaman dallanma olduysa beni Cenâb-ı Hak hayırlısından eylemiştir, hayırlısına bağlı eylemiştir."

(*Feuhrictü min beyni ebeveyye felem yusibnî şey'un min ahdi'l-câhiliyyeh*) "Ben babamdan, annemden doğdum ve bana cahiliye çağının kötülüklerinden hiç bir şey bulaşmadı." Cenâb-ı Hak bulaştırtmamış, tertemiz eylemiş.

(*Ve haractü min nikâhin, ve lem ahruc min sifâhin*) "Daima benim sülalemin hepsi nikâhla, şerefli evliliklerle evlenmiş insanlardır. Hiç zina, nikâh dışı bir şekilde doğmuş insan yoktur benim sülâlemde. (*Min ledün âdeme hattâ inteheytü ilâ ebî ve ümmî*) Adem atamız AS'dan kendi anne babam Abdullah ve Âmine hatuna gelinceye kadar benim bağlı olduğum soy çızgısında hiç böyle gayrı meşrû bir evlilikle meydana gelmiş insan yoktur. Hepsi nikâhla, hepsi meşrû hepsi Allah'ın rızasına uygun şekilde evlenerek dünyaya gelmiş şerefli insanlardır. İnsanlar kabilelere, kavimlere ayrıldıkça Allah beni daima en hayırlısında bırakmıştır, hep en hayırlısına mensub olmuşumdur, hep en hayırlısından gelmişimdir."

Demek ki, Adem Atamızdan Peygamber Efendimiz'e kadar soy çizgisi en şerefli olan insandır Peygamber SAS Efendimiz.

(*Feene hayrüküm nefsen ve hayrüküm eben*) "Binâen aleyh ben hem kişi olarak sizin en hayırlınızım, hem baba olarak, soy olarak en hayırlınızım." buyuruyor.

Cenâb-ı Hak sevdiği Muhammed-i Mustafâ'sını böyle dünyaya getirmiştir, böyle bir soy çizgisinde meydana getirmiştir.

b. Peygamberlerin Önderi

Diğer hadis-i şerîfte Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:[72]

أَنَا قَائِدُ الْمُرْسَلِينَ وَلَا فَخْرَ، وَأَنَا خَاتَمُ النَّبِيِّينَ وَلَا فَخْرَ، وَأَنَا أَوَّلُ شَافِعٍ وَمُشَفَّعٍ وَلَا فَخْرَ (الدارمى، كر. عن جابر)

RE. 151/2 (*Ene kàidü'l-mürselîne ve lâ fahr, ve ene hàtemü'n-*

---

[72] Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.I, s.61, no:170; Dârimî, *Sünen*, c.I, s.40, no:49; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.456, no:13924; Beyhakî*, el-İ'tikad*, c.I, s.173, no:151; Câbir RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.404, no:31883; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VII, s.31, no:5729.

nebiyyîne ve lâ fahr, ve ene evvelü şâfiin ve müşeffain ve lâ fahr.) Câbir RA'dan ibn-i Asâkir rivâyet eylemiş ki, diyor ki Efendimiz:

(*Ene kàidu'l-mürselîn*) "Ben mürsellerin, yâni rasüllerin, gönderilmiş peygamberlerin sevkedicisiyim, başkanıyım, komutanıyım, en önde geleniyim." Kàid komutan mânâsına kullanılır Arapça'da. Ordunun başında olup da onu istediği şekilde yöneten, en salâhiyetli kişi mânâsına kullanılır. *Kıyâdet* de komutanlık mânâsına geliyor Arapça, masdar olarak. *Kàid-i a'zâm* da en büyük komutan demektir. Yâni rütbesi en yüksek olan mânâsına.

Peygamber Efendimiz: "Ben peygamberlerin en önde geleniyim yâni başkanıyım, peygamberlerin serveriyim, komutanıyım." diyor. Evet, Adem Atamız ve ondan sonra gelen bütün peygamberler, sayısı Allah-u Teàlâ Hazretleri tarafından biliniyor, içinde peygamberlerin serveridir, eşrefidir, ekrmidir, ekmelidir Peygamber SAS Efendimiz. "Ama öğünmek yok." diyor. "Yâni Cenâb-ı Hak böyle yaratmış, bu bir nimettir, sordunuz diye söylüyorum ama öğünmek için söylemiyorum, soy sopla öğünmek için yapmıyorum bunu. Ama benim durumum bu. Kendimi tanıtmak için, anlatmak için, sorduğunuz için söylüyorum, durum bu."

Bütün peygamberlerin serveri ve bütün peygamberler Peygamber SAS'in, kıyamet gününde, mahşer yerinde bayrağı altında toplanacaklar. Adem AS ve ondan sonra gelen bütün peygamberler. Hepsi onun bayrağı altında toplanacaklar. Söylenecek çok şeyler var...

(*Ve ene hàtemü'n-nebiyyîn*) "Ve ben peygamberlerin hàtemiyim, yâni sonuncusuyum, benden sonra başka peygamber gelmeyecek, ahir zaman peygamberiyim, kıyamete kadar benim devrim devam edecek."

Şu anda Peygamber Efendimiz'in devri sürüyor. Peygamber Efendimiz'in devri başlamıştır, başka devirler kapanmıştır, başka çağlar bitmiştir, şimdi nöbeti Muhammedî, devr-i Muhammedî başlamıştır, zaman Peygamber SAS'in zamanıdır. Onun

peygamber olduğu zamandan, kıyamet kopuncaya kadar bütün devre onun zamanıdır. Bu ne demek?.. Bütün insanların onu peygamber olarak tanıyıp, ona tâbi olması lâzım gelir demek. Şu zamanda, kıyamete kadarki zamanda ve bundan evvel Peygamber Efendimiz'e kadar geçmiş zamanda, hiç başka geçerli tâbi olunacak peygamber yoktur. Devir Peygamber Efendimiz'in devri olduğundan bütün insanların Peygamber Efendimiz'e tâbi olması gerekir. Tâbi olan kurtulmuştur, tâbi olan kurtulacaktır. Peygamber SAS Efendimiz'in bütün insanlar, şu andaki insanlar ümmetidir.

"—E nasıl olur, kimisi kabul etmiyor?.."

Kabul etmiş olan insanlar Peygamber Efendimiz'e icabet etmiştir, davetini kabul etmiştir, peygamberliğini tasdik etmiştir, onun ümmetidir. Hepimizi ümmetiyiz. (*Eşhedü en lâ ilâhe illa'llàh, ve eşhedü enne muhammeden abdühû ve rasûlühû*) "Şehadet ederim ki, o Allah'ın rasûlüdür diyoruz, biz onun ümmetiyiz. Ama bizden başka insanlar, Amerika'dakiler, Afrika'dakiler, Asya'dakiler, Çin'dekiler, Hint'tekiler, Güney Amerika'dakiler vs... Onlar da Peygamber Efendimiz'in ümmeti olma durumundadır. Ümmeti olursa olacaktır. Tebliğ edersek, akılları varsa, nasibleri varsa olacaktır. Ama olmamış, olmazsa suçlu olacaktır. Yâni vazifesini yapmamış olacaktır. Tasdik etmesi gerekirdi, tasdik etmediği için cezalı duruma düşecektir. Onlara da ümmet-i da'vet denilir. Yâni davete muhatap olan, İslâm'a davet edilmiş olan insanlar, davet edilecek olan insanlar. Gelin İslâm'a. Gelirlerse kurtulacaklar, iki cihan saadetine erecekler. Gelmezlerse ahirette cezasını çekecekler, mahvolacaklar, perişan olacaklar. Çünkü devir Peygamber Efendimiz'in devridir.

(*Ve ene evvelü şâfiin ve müşeffain ve lâ fahre*) "Ve ben mahşer gününde kendilerine, insanlara şefaat edecek olan mübarek insanların ilkiyim."

Şefaat ne demek? Yâ Rabbi bunu affediver, onu cehenneme atma, bunu bağışla yâ Rabbi, suçlarını affediver diye ricacılık demek. Peygamber Efendimiz şâfîdir, yâni şefaat edicidir,

ricâcıdır, Allah-u Teàlâ Hazretleri'nden duacıdır bizler için, insanlar için. Affet bunları yâ Rabbi deyicidir ve (*müşeffain*) şefaati de makbul olan, kabul edilecek olan, reddedilmeyecek olan kimsedir. Şimdi herkes şefaat eder de, edebilir de, kalkıp ister de bir şeyi kabul edilmezse reddedilir. "Olmaz öyle şey, olmaz, kabul etmiyorum!" derse, reddedilmiş olur. Ama Peygamber Efendimiz'in şefaati reddedilmeyecek. Peygamber Efendimiz, şefaati makbul olan, Allah indinde geçerli olan, Allah'ın sevdiği ilk kişidir.

Tabii Peygamber Efendimiz şefaat edecek, başka kimler şefaat edecek? Alimler, şeyhler, evliyâullah, mürşid-i kâmiller şefaat edecek bir. Şehitler şefaat edecek iki. Öbür peygamberler kendi ümmetlerine derece derece şefaat edecekler. Böylece şefaatler olacak. Ama ilki, evveli Peygamber SAS Efendimizdir, (*ve lâ fahre*) övünme için söylemiyorum, durum bu olduğu için söylüyorum.

c. Ademoğullarının Seyyidi

Ebû Said Hazretleri'nden rivâyet edildiğine göre ve İbn-i Mâce'nin de kaydettiği, Tirmizî'nin hasen dediği bir hadis-i şerîfe göre, SAS Efendimiz yine buyuruyor ki:[73]

أَنَا سَيِّدُ وَلَدِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، وَلاَ فَخْرَ ؛ وَبِيَدِي لِوَاءُ الْحَمْدِ ، وَلاَ فَخْرَ ؛ وَ مَا مِنْ نَبِيٍّ يَوْمَئِذٍ آدَمُ فَمَنْ سِوَاهُ ، إِلاَّ تَحْتَ لِوَائِي ؛ وَ أَنَا أَوَّلُ مَنْ تَنْشَقُّ عَنْهُ الأَرْضُ وَلاَ فَخْرَ ؛ وَأَنَا أَوَّلُ شَافِعٍ وَأَوَّلُ مُشَفَّعٍ

---

[73] Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.308, no:3148; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1440, no:4308; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.2, no:11000; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XIV, s.398, no:6478; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XIII, s.401, no:7493; Abdullah ibn-i Selâm RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.530, no:31882; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.15, no:11; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VII, s.25, no:5712.

وَلاَ فَخْرَ (حم. ت. حسن ، ه. عن أبي سعيد)

RE. 152/2 (*Ene seyyidü veledi âdeme yevme'l-kıyâmeti ve lâ fahre*) "Ben kıyamet gününde Adem oğullarının seyyidi olacağım, öğünmek yok." Yâni en kıymetli insan, en şerefli insan, makamı en yüksek insan. (*Ve bi-yedî livâu'l-hamdi ve lâ fahre*) "Ve elimde Livâü'l-hamd olacak."

Livâ ne demek? Sancak demek. *Hamd Sancağı* olacak Peygamber Efendimiz'in elinde. Mirlivâ ne demek eski Osmanlıca tâbir olarak? Mirlivâ; sancak beyi demek, yâni albay demek. Bilmiyorum ona denk mi oluyor, nasıl oluyorsa. *Livâ*; sancak mânâsına. Osmanlı idari teşkilatında da, meselâ Halep Sancağı deniliyor. Yâni vilâyet gibi bir bölüm ismi oluyor. Ama sancak demek. "Elimde Livâü'l-Hamd olacak, öğünmek yok." Durum böyle olacak yâni. Çünkü Allah kibirlileri sevmez ve Peygamber Efendimiz de raûftur, rahîmdir, her türlü güzel huyların sahibidir ve Peygamber Efendimiz'de Allah'ın sevmediği kötü huylar yoktur, hep güzel huylarla bezenmiştir. Onun için diyor ki: (*Ve lâ fahre*) Öğünme bahis konusu değil.

(*Ve mâ min nebiyyin yevme izin âdemü femen sivâhu illâ tahte livâî*) "O gün Adem ve ondan sonra gelen peygamberlerin hepsi o gün benim bu livâü'l-hamdimin altında olacaklar. (*Ve ene evvelü men tenşakku anhü'l-ard*) Ve İsrâfil AS sûra üfürdüğü zaman yeryüzünde kabrinden ilk kalkacak olan ben olacağım. (*Ve lâ fahr*)

(*Ve ene evvelü şâfiin*) "Ve ben ilk şefaat edecek olan olacağım, (*ve ene müşeffain*) ve şefaati ilk kabül olan kimse olacağım, (*ve lâ fahr*) övünme yok."

d. Cennete İlk Girecek Kimse

Burada zikredilmiyor ama ben ekleyeyim başka bir hadis-i şerîften aldığım bilgiyle. Peygamber SAS buyuruyor ki:[74]

---

[74] Müslim, *Sahîh*, c.I, s.188, no:197; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.136, no:12420; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.379, no:1271; Abdullah ibn-i

آتِي بَابَ الْجَنَّةِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، فَأَسْتَفْتِحُ ، فَيَقُولُ الْخَازِنُ: مَنْ أَنْتَ ؟

فَأَقُولُ: مُحَمَّدٌ. فَيَقُولُ: بِكَ أُمِرْتُ لاَ أَفْتَحُ لأَحَدٍ قَبْلَكَ (م. حم.

وعبد بن حميد عن أنس)

RE. 3/1 (*Âtî bâbe'l-cennetî yevme'l-kıyâmeh*) "Ben kıyamet gününde cennetin kapısına geleceğim. Yâni cennetlikler, cehennemlikler ayrıldıktan sonra ehl-i cennet cennete gireceği zaman. ben cennetin kapısına geleceğim. (*Feesteftihu*) Kapının açılmasını isteyeceğim." Cennetin etrafı cennetin surlarıyla çevrili, kapısı kapalı.

(*Feyekùlü'l-hàzin*) "Ben kapıya geldiğim zaman, cennetin bekçisi olan büyük melek, Rıdvân isimli melek soracak ki: (*Men ente?*) 'Kim kapıyı vuran, sen kimsin?' diye soracak."

(*Feekùlü: Muhammed*) "Ben ona diyeceğim ki: 'Ben Muhammedim! Allah'ın peygamberi, ahir zaman peygamberi Muhammedim ben.' diyeceğim."

(*Feyekùlü*) "O zaman Rıdvan isimli Melek diyecek ki: (*Bike ümirtü en lâ eftaha kableke*) 'Yâ Rasûlallah! Bu kapıyı senden önce kimseye açmamakla emrolunmuştum, ondan soruyorum. Buyur yâ Rasûlallah." diyecek.

Yâni cennete de ilk girecek olan Peygamber Efendimiz. Arkasından evliyâullah, Allah'ın yakın kulları sıra sıra girecek. Rabbimiz bizi, onlarla beraber cennete girenlerden eylesin...

e. Peygamberlerin Sonuncusu

Bir hadis-i şerif daha okuyacağım. Onunla konuyu

Mübârek, *Zühd*, c.I, s.119, no:400; İbn-i Ebî Àsım, *Evâil*, c.I, s.62, no:10; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VII, s.447; Ebû Avâne, *Müsned*, c.I, s.138, no:418; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.462, no:955; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.532, no:31890; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.I, no:2; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.I, s.9, no:1.

tamamlayacağım. Bu hadis-i şerîf de Aişe-i Sıddîka Vâlidemiz'den rivâyet edilmiş:[75]

أَنَا خَاتَمُ الأَنْبِيَاءِ ، وَمَسْجِدِي خَاتَمُ مَسَاجِدِ الأَنْبِيَاءِ ، وَأَحَقُّ الْمَسَاجِدِ أَنْ يُزَارَ ، وَ تُشَدَّ إِلَيْهِ الرَّوَاحِلُ مَسْجِدُ الْحَرَامِ ، وَ مَسْجِدِي ؛ وَ صَلاَةٌ فِي مَسْجِدِي أَفْضَلُ مِنْ أَلْفِ صَلاَةٍ فِيمَا سِوَاهُ ، إِلا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ (بر. والديلمى ، و ابن النجار عن عائشة)

RE. 152/5 (*Ene hàtemü'l-enbiyâ'*) "Ben peygamberlerin hàtemiyim." *Hàtem*, mühür demek. Yâni bir şeyin, bitirildiği zaman altına mühür mühürleniyor, imza atılıyor ya bittiği yere; artık peygamberlik bitiyor, başka peygamber yok ondan sonra, onun için hàtem deniliyor. Peygamber Efendimiz sonuncusu peygamberlerin.

(*Ve mescidî*) "Benim mescidim, Medine-i Münevvere'deki Peygamber Efendimiz'in mescidi, (*hàtemü mesâcidi'l-enbiyâ*) peygamber mescidlerinin en sonuncusudur." İşte Kudüs'te Mescid-i Aksâ var. Daha başka mübarek yerlerde mescidler var. "Ama en sonuncu peygamber mescidi, benim Medine-i Münevvere'deki mescidimdir."

(*Ve ehakku'l-mesâcidi en yuzâra*) "Ziyaret edilmeye en lâyık olan mesciddir benim mescidim. Neden? Peygamber Efendimiz'in mescidinin kıymetinden dolayı.

(*Ve tüşeddü ileyhi'r-revâhilu mescidü'l-harâmi ve mescidî*) "Kendisine seyahat yapılmak sevap olan, dini bir görev olan mescidler bir Mescid-i Haram'dır, bir de benim mescidimdir."

---

[75] Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.45, no:112; Heysemi, *Mecmaü'z-Zevaid*, c.III, s.670, no:5855; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.VIII, s.450, no:1786; Câbir RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.XII, s.270, no:34999; *Câmiü'l-Ehadis*, c.VII, s.11, no:5683.

Mescid-i Haram demek, Mekke'deki Kâbe-i Müşerrefe'nin etrafındaki mescid demektir. Kara atlasla örtülü, altın işleme yazıyla yazılı olan ortadaki binanın adı Kâbe'dir, ona Beytullah derler. Kâbe'nin etrafındaki o namaz kılınan mıntıkaya da, o binaya da Mescid-i Haram derler.

"Bu Mescid-i Haram ve benim mescidim, kendisine seyahat edilmek lâyık olan mescidlerdendir."

Bir tanesini daha söylüyor, başka bir hadis-i şerîfte Peygamber Efendimiz:[76]

---

[76] Buhàrî, *Sahîh*, c.I, s.398, *Tatavvu'* 26/14, no:1132; Müslim, *Sahîh*, c.II, s.1014, no:1397; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.I, s.620, no:2033; Neseî, *Sünen*, c.II, s.37, no:700; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.452, no:1409; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.278, no:7722; Dârimî, *Sünen*, c.I, s.389, no:1421; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.IV, s.498, no:1619; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.192, no:1348; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.X, s.283, no:5880; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.IV, s.67, no:15793; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V, s.244, no:10043; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.1, s.258, no:779; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.I, s.345; Ebû Hüreyre RA'dan.

Müslim, *Sahîh*, c.II, s.975, *Hac* 15/74, no:827; Tirmizî, *Sünen*, c.II, s.148, no:326; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.45, no:11435; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.IV, s.495, no:1617; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.II, s.321, no:2101; Ebû Ya'lâ,

لاَ تُشَدُّ الرِّحَالُ ، إِلاَّ إِلٰى ثَلاَثَةِ مَسَاجِدَ : الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ، وَ مَسْجِدِي هٰذَا ، وَمَسْجِدِ الْأَقْصٰى (خ. . د. ن . ه . حم . عن أبي هريرة ؛ حم. ق . ت . ه . عن أبي سعيد ؛ ه . عن ابن عمرو)

RE. 474/4 (*Lâ tüşeddü'r-rihàlü illâ ilâ selâseti mesâcid: El-*

Müsned, c.2, s.388, no:1160; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.3, s.419, no:15548; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.10, s.82, no:19921; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

İbn-i Mâce, *Sünen*, c.1, s.452, no:1410; Abdullah ibn-i Amr RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.4,s.71, no:3638; Hz. Ali RA'dan.

Bezzâr, *Müsned*, c.1, s.291, no:187; Hz. Ömer RA'dan.

Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.9, s.308; Ebû Ümâme RA'dan.]

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.197, no:34648; *Mecmaü'z-Zevâid*, c.III, s.668, no:5848; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.354, no:3016; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.173, no:16525; RE. 474/4.

mescidi'l-harâm, ve mescidî hâzâ, ve mescidi'l-aksà.) "Ancak üç mescid için seyahat yapılır. Birisi: Mescid-i Haram, birisi benim mescidim, birisi Kudüs'teki mescid-i Aksâ…" buyuruyor.

Kudüs'teki Mescid-i Aksâ da yâni bunlara dahil. Ama bu hadis-i şerifte o bildirilmiyor da, başka bir hadis-i şerîften onu ben kendim ekliyorum, ilâve olsun, bilgi olsun diye söylüyorum.

(*Ve salâtün fî mescidî*) "Benim mescidimde bir namaz, (*efdalü min elfi salâtin fîmâ sivâhu*) onun dışındaki, başka mescidlerdeki namazdan bin kat daha üstündür, daha faziletlidir." Yâni burada kılmışız, İstanbul'da kılmışız, Mısır'da kılmışız, nerede kılmışsak... Başka mescidlerde kılınan namazdan bin kat daha sevaplıdır. (*İlle'l-mescide'l-haram*) "Mescid-i Haram müstesna..."

Onun sevabını da başka hadis-i şerîflerden biliyoruz. Orada kılınan namaz da, yüz bin misli sevaptır. Mescid-i Haram'da yüzbin mislidir. Yâni yüz kat daha fazla Peygamber Efendimiz'in mescidinden. Çünkü orası, tâ dünya kurulduğu zamandan beri mesciddir.

إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِلْعَالَمِينَ

(آل عمران:٩٦)

(*İnne evvele beytin vudıa li'n-nâsi le'llezî bi-bekkete mübâraken ve hüden li'l-àlemîn*) [Şüphesiz alemlere bereket ve hidayet kaynağı olarak insanlar için kurulan ilk ev, mâbed Mekke'deki Kâbe'dir.] (Âl-i İmran, 3/96) İlk binâ edilen mescid yeryüzünde odur. Onun için bütün peygamberler ona gelmişler, onu ziyaret etmişlerdir; oralarda nice peygamberlerin kabirleri vardır. Onun için, Allah oraya yüz bin sevap vermiş.

Orada hac yapılıyor, haccın bir farzı olarak tavaf yapılıyor. Cenâb-ı Hak Teàlâ cümlemize o güzel hacları yapmayı nasib etsin... O güzel mescidleri ziyareti nasib etsin... O mescidlerde namazlar kılmayı nasib etsin... Peygamber Efendimiz'i ziyaret etmeyi nasib eylesin... Ve Kudüs'te de namazlar kılmayı Allah cümlemize nasib eylesin...

Allah-u Teàlâ Hazretleri kandillerinizi mübarek eylesin... Ve nice nice mübarek günlere, kandillere Allah'ın sevgili kulu olarak ulaşmayı, rızasını kazanmayı ve huzuruna sevdiği, râzı olduğu kullar olarak varmayı cümlemize Allah nasib eylesin...

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llàhi ve berekâtühû!

El-fâtihah...

14. 06. 2000 - Avusturalya

13. RASÛLÜLLAH SEVGİSİ

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü lillâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîh... Kemâ yenbagî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultànih... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ ve tâci ruûsinâ ve menbai's-sıdkı ve's-safâ, bürhânü'l-asfiyâ muhammedini'l-mustafâ aleyhi's-salâtü ve's-selâm... Ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsân... Emmâ ba'd:

Aziz ve muhterem, sevgili ve değerli kardeşlerim!
Allah-u Teàlâ Hazretleri cümlenizden râzı olsun... Cümlenizi Peygamber Efendimiz'in sevgisine, şefaatine, iltifatına nâil eylesin... Peygamber Efendimiz'in has ümmeti olmanızı nasib eylesin... Dünya ve ahiretin her türlü tehlikelerinden koruyup, dünya ve ahiretin her türlü hayırlarına erdirdiği kullarından eylesin... Firdevs-i A'lâ'da Peygamber-i Zîşânımız'a cümlenizi komşu eylesin... Cennet nimetleriyle mütena'îm eylesin...

a. Gerçek Mü'min Olmanın Şartı

İyi bir müslümanın, tam bir müslümanın en başta gelen vasfı, Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin emrini, yasağını, dinini, sevgisini, ona itaati, ibadeti, taati her şeyin üzerinde tutmaktır. Cân u gönülden Rabbinin emirlerine bağlanıp, yasaklarından kaçınıp iyi bir kul olmağa çalışmaktır.
İyi bir kul olmanın en başta gelen şartı ise, Peygamber SAS Efendimiz'e sevgi ile bağlanıp ittibâ etmektir. Sevgi ile bağlanmayı Peygamber Efendimiz hadis-i şerifinde şöyle buyuruyor:[77]

---

[77] Buhàrî, *Sahîh*, c.I, s.14, no:15; Müslim, *Sahîh*, c.I, s.67, no:44; Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.114, no:5013; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.26, no:67; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.177, no:12837; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.397, no:2741; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.405, no:179; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VI, s.23, no:3258; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.129, no:1374; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.534,

وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ، لاَ يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى أَكُونَ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ وَلَدِهِ، وَوَالِدِهِ، وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ (خ. م. ن. ه. حم. در. حب. ع. هب. عن أنس)

(*Ve'llezî nefsî bi-yedihî lâ yü'minü ehadiküm, hattâ ekûne ehabbe ileyhi min veledihî, ve vâlidihî, ve'n-nâsi ecmaîn.*)

Sahîh hadis-i şerîftir: "Sizden biriniz kâmil bir müslüman derecesine gelemez, mü'min olmuş olamaz, tam bir imanı sağlamış olamaz; ben ona babasından, evlâdından ve bütün sevilebilecek insanlardan daha sevgili olmadıkça..."

Yâni imanın, mü'minin kâmil müslüman olduğunun alâmeti,

---

no:11744; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.355, no:1175; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.29, no:70; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.490, no:17360.

işareti, göstergesi, şartı, onun Peygamber SAS Efendimiz'e aşkı ve muhabbetidir. Aşık mı Rasûlüllah'a, muhabbetinden ölüyor mu, “Canım sana kurban olsun!” diyor mu, kurban edilme zamanında da kurban edilmesine râzı mı? Tam müslüman. Bu duygulardan hiç haberi yok mu? Allah uyandırsın...

الناس نيامٌ ، فَإذا ماتوا ، انتبهوا.

(*En-nâsü niyâmün, feizâ mâtû, intebehû*)[78] “İnsanlar uykudadır, ölünce gözleri açılacak.” Daha Hanya'yı Konya'yı anlayamamış, dinin ruhunu kavrayamamış, dinin özüne, esasına ulaşamamış. Rasûlüllah'ı sevmenin dinimizde ne kadar önemli bir yeri olduğunu, bu hadis-i şerifte Efendimiz bize bildiriyor.

Rasûlüllah'a ittibaın şart olduğunu da, şu ayet-i kerimeyle anlatabilirim size, *bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm*:

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللّٰهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللّٰهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ،
وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (آل عمران:٣١)

(*Kul in küntüm tühibbûna'llàhe fe'ttebiùnî yuhbibkümu'llàhu ve yağfirleküm zünûbeküm, va'llàhu gafûrun rahîm.*) [Rasûlüm, de ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah son derece bağışlayıcı ve esirgeyicidir.] (Âl-i İmrân, 3/31) *Sadaka'llàhu'l-azîm.* Allah emrediyor...

وَمَا يَنْطِقُ عَنْ الْهَوى . إِنْ هُوَ إِلاَّ وَحْيٌ يُوحَى (النجم:٣-٤)

(*Ve mâ yentıku ani'l-hevâ. İn hüve illâ vahyün yûhâ.*) [O, arzusuna göre de konuşmaz. O bildirdikleri vahyedilenden başkası değildir.] (Necm, 53/3-4) Ne söylediyse Rasûlüllah SAS Efendimiz, Allah emrettiğinden söylüyor. Allah emrediyor, konuş diyor, söyle

---

[78] *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.312, no:2795; Hz. Ali RA'ın bir sözüdür.

diyor; söylüyor.

بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ (المائدة:٦٧)

(*Belliğ mâ ünzile ileyke*) "Sana ne tebliğ olunmuşsa, gönderilmişse Allah tarafından, onu insanlara tebliğ et! (*Ve in lem tef'al femâ bellağte risâleteh*) Tebliğ vazifeni güzel yapmazsan, peygamberliğini güzel yapmamış olursun." buyruluyor. (Mâide, 5/67) O da harfiyyen, tam tamına, Allah ne emretmişse onu yapıyor. Emrini tutuyor.

(*Kul*) "Ey Rasûlüm söyle şu insanlara. (*in küntüm tühibbûna'llàh*) 'Eğer siz Allah'ı seviyorsanız...' de onlara..." "Seviyor musunuz Allah'ı?" Seviyoruz tabii, yaratanımız, yaşatanımız, erzâkımızı veren, sıhhatimizi veren, aklımızı, irfânımızı, bedenimizin âzasını, her çeşit ihsânı, ikrâmı, ihtiyacı veren Allah. Elbette sevecek. İsdırarî olarak, mecburi olarak, aşkullah muhabbetullah hasıl olması lâzım akıllı bir insanın gönlünde.

Kim veriyor bunu sana yâ? Kimse kimseye, babasına bakmıyor, evladına bakmıyor bu devirde de bu kadar nimetleri kim veriyor sana? Allah veriyor. Seveceksin Allah'ı.

"—E ben Allah'ı seviyorum."

Yooo! Öyle seviyorum demek yeterli değil. Kuru bir şekilde "Ben Allah'ı seviyorum." demek yetmez. Ne lâzım yâ Rabbi?

(*Kul in küntüm tühibbûna'llàhe fe'ttebiûnî yuhbibkümu'llàh*) "Eğer siz Allah'ı seviyorsanız, bana tâbî olun de o insanlara. Ey Rasûlüm ben seni peygamber gönderdim ya dünyaya, sen Rasûlüllah değil misin, Allah'ın gönderdiği bir mübarek kul değil misin? Diyeceksin bunu, utanmayacaksın, tevâzu göstermeyeceksin, boynunu bükmeyeceksin, kendileri anlasın demeyeceksin. Ne diyeceksin? (*Fe'ttebiùnî*) Tâbi olan bana, uyun benim buyruğuma, gelin benim yoluma, düşün benim peşime diyeceksin; (*yuhbibkümu'llàhu ve yağfirleküm zünûbeküm*) bir insan böyle yaparsa, Allah o zaman onu sever.

"—Ben Allah'ı seviyorum..."

Rasûlüllah'a uy! Allah'ın seni sevmesi için nelerin gerektiğini

sana o öğretecek. Sevgili, mübarek, iyi bir kul olmanın yolunu, formülünü, şeklini, ilmini, esasını kim öğretecek? Rasûlüllah Efendimiz öğretecek. Ona ittiba edeceğiz.

"—Efendim ben berbere giderim, güzel tıraş olurum. En güzel elbiseleri giyerim, en güzel losyonları üstüme sıkarım, güzel kokulu, yakışıklı, boylu poslu... Ayakkabılarımı da güzelce boyattırırım, en güzel terziye elbiseleri diktiririm, yakışıklı bir adam olurum."

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[79]

إِنَّ اللهَ لاَ يَنْظُرُ إِلٰى صُوَرِكُمْ وَأَمْوَالِكُمْ ، وَلَكِنْ إِنَّمَا يَنْظُرُ إِلٰى قُلُوبِكُمْ وَأَعْمَالِكُمْ (م. ه. حم. عن أبي هريرة)

(*İnna'llàhe lâ yenzuru ilâ suverikùm ve emvâlikùm*) "Allah sizin boyunuzun posunuzun güzelliğine, endâmınızın mütenâsib olmasına, elbisenize bakmaz; paranıza bakmaz, maddî mevkiinizin, makamınızın yüksek olmasına bakmaz. (*Velâkin innemâ yenzuru ilâ kulûbiküm ve a'mâliküm*) Lâkin gönüllerinize ve amellerinize bakar." İçinizdeki duygularınızın, fikirlerinizin, niyetinizin nasıl olduğuna bakıyor.

İçini temizleyeceksin! İnsanlar dışını süslemeğe uğraşır, kıymeti yok. İçini süslemeğe çalışacaksın... İnsan gönlünü nurlu

---

[79] Müslim, *Sahîh*, c.XII, s.427, no:4651; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XII, s.173, no:4133; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.284, no:7814; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.120, no:394; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.328, no:10477; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VII, s.272; İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.I, s.369, no:379; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.140, no:264; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.166, no:614; Temmâmü'r-Râzî, *el-Fevâid*, c.I, s.70, no:69; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.IV, s.326; Hatîb-i Bağdâdî, *el-Müttefik ve'l-Müteferrik*, c.III, s.217, no:1352; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.IV, s.98; Ebû Hüreyre RA'dan.

Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.540, no:1544; Yahyâ ibn-i Ebî Küseyr Rh.A'ten.

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XVIII, s.193; Ebû Ümâme RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.23, no:5262; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VIII, s.143, no:6995; RE. 92/4.

bir gönül yapmağa çalışacak. İçine aşkullahı, muhabbetullahı, şevkullahı, itaatullahı, ibadetullahı yerleştirecek, ma'rifetullahı, muhabbetullahı yerleştirecek içine... Niyeti pırıl pırıl tertemiz olacak. Hangi işleri yapacağını da, Allah'ın Rasûlü ona liste halinde verecek:

"—Ey müslüman! Al, şunları şunları yap. Bir, iki, üç, dört, beş... on, yirmi, otuz, kırk, elli..."

Rasûlüllah öğretecek. İyi bir insanın Allah'ın sevgili kulu olması için ne yapması gerektiğini kim öğretecek? Rasûlüllah öğretecek.

"—E ben Rasûlüllah'ı dinlemem de Kur'an'ı okurum."

Kur'an'ı da Rasûlüllah getirdi. Ahmak, aklını başına topla! Kur'an-ı Kerim'i sana Allah, Rasûlüllah'a indirip getirdi. Kur'an-ı Kerim gökten tekbirlerle inmedi. Kur'an-ı Kerim'i Allah 23 yılda Peygamber SAS Efendimiz'e, necmen necmen diyorlar, yâni ayet grubu, ayet grubu halinde, hadiseler üzerine, ihtiyaç üzerine hikmetle, ibretle, sebeb-i nüzûl ile indirdi. Peygamber Efendimiz hazmettire hazmettire okuttu, öğretti Kur'an-ı Kerim'i. Bunun mânâsı budur, şöyle müslüman olacaksın, şöyle yapacaksın...

Kur'an-ı Kerim'in en büyük müfessiri kim? Peygamber Efendimiz. Dinin en büyük muallimi kim? Peygamber Efendimiz. Kur'an-ı Kerim'i bize getiren kim? Peygamber Efendimiz. Kur'an-ı Kerim'in tefsirini kimden anlayacağız, kimden öğreneceğiz? Peygamber Efendimiz'den. Kur'an-ı Kerim'e uygun bir Kur'an ehli müslüman olmak isteyen müslüman ne yapacak? Peygamber SAS Efendimiz'e tâbi olacak. Çünkü o tâbi olmuş, en iyi o anlamış, en iyi o anlatmış, en iyi o yaşatmış... Onun için Rasûlüllah SAS'e tâbi olacağız. (*Fettebiûnî yuhbibkümu'llàh*) "Tâbi olursanız Allah sizi o zaman sever."

Tâbi olmazsa bir insan, hem doğru yolu bulamaz, hem güzel insan olmaz, kâmil insan olmaz, hem de Allah'ın sevdiği bir kul olamaz. Birçok insan dünyada birçok iş yapıyor. Hepsi de bu yaptığı işi, "Eh işte ben bunu iyi görüyorum, doğru görüyorum." diye ondan yapıyor. Herkes bir yol tutturmuş ve herkes kibirli, kendini beğenmiş, "Benim yolum doğru." diyor.

Hepsi öyle diyor ama hepsi yamuk yumuk gidiyor. Yalların

çıkmaz olanı var, cadde-i kübrâ, dosdoğru cennete götüreni var... Peygamber Efendimiz'in yolu bir cadde-i kübrâdır ki, insanı cennete götürüyor. Öteki yollar? Öteki yollar çıkmaz, gitmez oraya, yarı yolda kalır. Ormanda kalır, dağda kalır, köyde kalır, çıkmaz sokaktır, orada kalır. Öbür tarafa gitmek için, ana yoldan gideceksin.

E Ankara'ya gitmek için insan ara sokaklara mı dalıyor, Pendik'ten şuradan buradan, yoksa E5'e, E6'ya mı çıkıp gidiyor? Ötekiler gitmez ki...

"—Bu benim sırât-ı müstakîmimdir, buna tâbi olun, öteki yollara tâbi olmayın, öteki yollara sapmayın, yoldan şaşırırsınız." diyor.

Peygamber Efendimiz SAS, Allah'ın en sevdiği kul. Allah sevmiş, Allah göndermiş, Allah yaratmış, en güzel huy üzere, huluk-u azîm üzere yaratmış. Geleceğini önceden müjdelemiş. Ahir zaman peygamberi eylemiş. İmanımızın ifadesi olan kelime-i şehadetimizin yarısı *Lâ ilàhe illa'llàh*, yarısı *Muhammedün rasûlü'llah...* Ezanımızın bazı cümleleri *Allàhu ekber*, bazı cümleleri *Eşhedü en lâ ilâhe illa'llàh*; bazı cümlesi de, *Eşhedü enne muhammeden rasûlü'llàh...* Ezanımızda var, kelime-i şehâdetimizde var, imanımızın anahtarı olan ana cümleler... Namazımızda var, tahiyyâtımızda Rasûlüllah SAS Efendimiz'i anıyoruz. Peygamber SAS Efendimiz, kendisini seversek, Allah'ın sevgili kulu olacağımızı; kendisini seversek, imanımızın tamam olacağını bildiriyor.

Peygamber SAS Efendimiz'in ashâbı, zamanının mübarekleri, hâl-i hayatında onun etrafına toplanmış olan mü'minler, Rasûlüllah Efendimiz'e:[80]

---

[80] Buhàrî, *Sahîh*, c.IV, s.1541, no:3968; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.184, no:2836; Ebû Mûsâ el-Eş'arî RA'dan.

Müslim, *Sahîh*, c.II, s.686, no:990; Neseî, *Sünen*, c.V, s.10, no:2440; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.152, no:21389; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VII, s.85, no:34386; Tirmizî, *Sünen*, c.III, s.12, no:617; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.27, no:19597; Ebû Zer RA'dan.

Neseî, *Sünen*, c.VI, s.185, no:3496; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.335, no:8407; Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.VII, s.158, no:12611 ve 12612; Ebû Hüreyre RA'dan.

فِدَاكَ أَبِي وَ أُمِّي يَا رَسُولَ اللهِ !

(*Fidâke ebî ve ümmî yâ rasûla'llàh!*) “Anam, babam, canım sana kurban olsun, fedâ olsun yâ Rasûlallah!” diye söze başlarlardı ve feda ederlerdi. Rasûlüllah'a göğüslerini siper ederlerdi. “Rasûlüllah'a atılan oklar benim göğsüme saplansın.” derlerdi. Peygamber Efendimiz için hayatını feda ederdi.

Birisini müşrikler yakalamış, öldürmeğe götürürken soruyorlar, diyorlar ki:

“—Bak, bütün bunlar sen müslüman oldun diye başına geldi. O Muhammed'e uymasaydın, müslüman olmasaydın, ölmeyecektin şimdi. Seni ölmeğe götürmeyecektik. Müslümansın diye öldürüyoruz seni. Bak şimdi sen çoluk çocuğunun yanında olsaydın, Muhammed bizim elimizde olsaydı, onu öldürseydik biz. Sen de rahat etseydin.”

“—(*Lâ*) Vallâhi onun ayağına diken batmasına râzı değilim! Değil öyle sizin elinize düşüp de sizin tarafınızdan işkence edilmesine, ayağına diken batmasına râzı değilim. Canım yoluna feda olsun!” diyor.

Sahabe-i kirâm Rasûlüllah Efendimiz'i böyle severlerdi. Yâni neydi? İmanları tamdı.

Öyle alimler yazıyor ki kitaplar, her gece yatarken dua edermiş:

“—Yâ Rabbi! Dün gece öldürmedin beni, bu geceye kadar yaşattın işte, dün ölmek istedim öldürmedin. Bari bu gece öldür de, Muhammed'ime kavuşayım!” dermiş, böyle dua edermiş. “Dayanamıyorum yâ Rabbi artık hasretine, bari bu gece öleyim de, bu gece kavuşayım!” dermiş.

Her akşam insan:

Neseî, *Sünen*, c.IV, s.49, no:1932; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.186, no:12961; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VII, s.260; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.]

Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.I, s.421,no:556; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.281; Hz. Ali RA'dan.

“—Yâ Rabbi, sen beni elemden, kederden, akrepten, yılandan, çıyandan koru da, güzel bir istirahat edeyim de sabaha selâmetle, esenlikle çıkayım...” diye yatar.

O mübarek de her gece:

“—Bari bugün canımı al da yâ Rabbi Muhammed’ime kavuşayım.” diye yatıyor.

Rasûlüllah sevgisi onların yaşadığı, bildiği şey. Kitaplar yazılmış onun için, şiirler yazılmış, kasideler yazılmış. Kaside-i Bürdeler, Kaside-i Bür’eler, na’t-ı şerîfler, şemâil-i şerîfeler, gazeller... Bunların hepsi Allah’ın mü’min-i kâmil kullarının Peygamber SAS Efendimiz’e olan aşkını, muhabbetini gösteren eserler.

b. Rasûlüllah SAS’in Kadr ü Kıymeti

Burada akşamla yatsı arasında, merasimimizin başladığı zaman okunan bir aşr-ı şerîf var, Hücûrât Suresi... Hücûrât Sûresi’nde Allah-u Teàlâ Hazretleri diyor ki, mü’minlere tavsiye buyuruyor ki:

يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلاَ تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَنْ تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ، وَأَنْتُمْ لاَ تَشْعُرُونَ (الحجرات:٢)

(*Yâ eyyühe'llezîne âmenû*) "Ey iman edenler! (*Lâ terfaù esvâteküm fevka savti'n-nebiy*) Sesinizi Rasûlüllah'ın sesinden fazla, daha yukarı çıkartmayın! Öyle saygısızlık yapmayın! (*Ve lâ techerû lehû bi'l-kavli kecehri ba'dıküm li-ba'din*) Öyle birinizin ötekisine diklendiği gibi, aşikâre bağıra bağıra konuştuğu gibi yapmayın! (*En yahbeta a'mâlüküm ve entüm lâ teş'urûn*) Yâni farkına varmazsınız sevaplarınız gidiverir, amelleriniz hebâ olur." (Hücûrât, 49/2) diyor. Sesinizi bile yükseltmeyin diye emrediyor.

Peygamber SAS Efendimiz'in huzurunda fısıltıyla konuşurlardı. Başlarının üstüne kuş konmuş da, kıpırdarlarsa kaçacakmış gibi öyle candan dinlerlerdi. Hatta bazıları Rasûlüllah'a sevgisinden, Rasûlüllah'ı görünce duyduğu heyecandan, Rasûlüllah Efendimiz camiye gelirken başını kaldırıp bakamazlardı. Rasûlüllah'ın yüzüne bakamazlardı.

Birisi diyor ki o mübareklerden:

"—Ömrüm boyunca, Rasûlüllah'a saygımdan, gözümü kaldırıp yüzüne bakamadım. Doya doya bakamadım Rasûlüllah'a..." Bakamıyor ki... "Saygımdan, edebimden doya doya Rasûlüllah'ın yüzüne bakamadım." diyor.

Allah-u Teàlâ Hazretleri, benim demin okuduğum Fetih Sûresi'nin ayetlerinde:

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا (الفتح:١)

(*İnnâ fetahnâ leke fethan mübînâ*) (Fetih, 48/1) Rasûlüllah'a büyük fütühat ihsân ettiğini bildiriyor.

Sonra, namazda okuduğum ayet-i kerimede:

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللهَ يَدُ اللهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ

(الفتح: ١٠)

(*İnne'llezîne yubâyiûneke innemâ yübâyiùna'llàh*) "Ey Rasûlüm, ey Rasûl-ü zîşânım! Kim senin elini tutar da, 'Yâ Rasûlüllah! Uzat mübarek elini, tutayım, sana bey'at edeyim, senin emrinde olduğumu sana ahd ü misak edip bildireyim.'diye elini tuttuğu zaman, Allah'ın elini tutmuş olur." diyor ayet-i kerime. (*Yedu'llàhi fevka eydîhim*) "Allah'ın eli sizin o tutuştuğunuz elin üzerindedir. Rasûlüllah'a bey'at eden, Allah'a bey'at etmiştir." (Fetih, 48/10) diyor. Rasûlüllah böyle bir mübarek.

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللهِ ، وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ

(الفتح: ٢٩)

(*Muhammedün rasûlü'llàh*) "Muhammed Allah'ın Rasûlüdür. (*Ve'llezîne meahû eşiddâu ale'l-küffâri ruhamâu beynehüm*) Onun beraberinde bulunanlar kâfirlere karşı sert, kendi aralarında merhametlidirler." (Fetih, 48/29)

O kadar çok ayet-i kerimeler var:

يَاأَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا (الأحزاب:٤٥)

(*Yâ eyyühe'n-nebiyyü innâ erselnâke şâhiden ve mübeşşiren ve nezîrâ.*) "Ey Rasûlüm biz seni şahid olarak indirdik bu insanlara, sen hepsinin şahidisin. Mahkeme-i kübrâda en büyük şâhid sensin bu insanlara; muhakeme olurken, sen şahid olacaksın. (*Ve mübeşşiran*) Cenneti müjdeleyeceksin insanlara:

'—Ey insanlar! Allah'ın iyi kulları olun, ibadet edin, müslüman olun, ahlâklı olun, Kur'an'a uyun, cennete gideceksiniz.' diye müjdeleyeceksin, müjdeci olarak gönderdik seni.

(*Ve nezîrâ*) Günah işleyenlere de ihtar edeceksin, diyeceksin ki:

'—Böyle yapmayın, cehenneme gidersiniz, Allah cezanızı verir,

belânızı verir, mahvolursunuz, kahrolursunuz, ahirette fecî durumlara düşersiniz.' diye ihtar edeceksin." (Ahzâb, 33/45)

وَدَاعِيًا إِلَى اللهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا (الأحزاب:٤٦)

(*Ve dâiyen ila'llah*) "Allah'ın yoluna bir mübarek davetçi olarak gönderdi insanlara..." O asırda insanları Allah'ın yoluna davet etti. (*Ve dâiyen ila'llah*) Allah yolunun davetçisi, cennetin davetçisi. 'Gelin, Allah'ın yoluna girin, gelin cennete gidin!' diye Allah'ın davetçisi. (*Ve sirâcen münîrâ*) "Etrafa ışıl ışıl ışık saçan, etrafı aydınlatan bir ışık kaynağı olarak gönderdi." (Ahzâb, 33/46)

Evet, Rasûlüllah SAS'in böyle yüce vasıflara sahip olduğu, ayet-i kerimelerde bildiriliyor.

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ اَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ
حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُفٌ رَحِيمٌ (التوبة:١٢٨)

(*Lekad câeküm rasûlün min enfüsiküm*) "Sizin içinizden beşer kılığında, kıyafetinde, meleklerden üstün, sizden, insanoğlundan bir kişiyi, size peygamber olarak gönderdi Allah da, o böyle sizin içinizden bir peygamber olarak geldi. (*Azîzün aleyhi mâ anittüm harîsün aleyküm bi'l-mü'minîne raûfun rahîm*) O sizin üzerinize titrer, size gelen belâlardan üzülür, sizin herhangi bir sıkıntıya düşmemenizi ister. Size karşı bir şefkat ile üstünüze böyle kanatlarını germiş, sizi korumağa çalışır. Size karşı raûftur, çok re'fetlidir, çok şefkatlidir, çok rahmetlidir." (Tevbe, 9/128) diye medhediyor Allah-u Teàlâ Hazretleri.

لَعَمْرُكَ (الحجر:٧٢)

(*Le amruke*) diye Rasûlüllah'ın ömrüne and içiyor. "Senin ömrüne yemin olsun ki..." (Hicr, 14/72) diye Peygamber Efendimiz'in ömrüne and içiyor. Rasûlüllah SAS'in şânını gösteren işaretler olarak.

Hadis-i şerîflerde o kadar çok şeyler var ki... Allah râzı olsun, makamını daha a'lâ eylesin Gümüşhaneli Ahmed Ziyâeddin Efendimiz, *Râmûzü'l-Ehâdis*'in en son bölümüne Rasûlüllah SAS Efendimiz'in şemâil-i şerîfesini derc etmiş. Bizim kardeşlerimiz de onları izahlarımızdan toplayıp, Peygamber Efendimiz'in ahlâkını, şemâilini gösteren hadis-i şerîfleri bizim neşriyatımızın arasında neşrettiler.[81]

Neden? Okuyun diye! Rasûlüllah SAS Efendimiz'i tanıyasınız diye. Onunla ilgili bir bilgi hasıl olsun, içinizde sevgi cûşa gelsin diye... Onları bastırdık ki, onlar okunsun, bilgi sahibi olsun kardeşlerimiz diye.

c. Ali Ulvi Kurucu'nun Bir Şiiri

Tabii bu hususlarda nice nice kitaplar yazılmış. Kimisi şiir yazmış, duyguları en güzel anlatan anlatım vasıtası şiir olduğundan... Medine-i Münevvere'de, Hocamız'ın evine misafir gittiği meşhur şair Ali Ulvi Kurucu[82] var. Bir kardeşimiz buraya gelirken davet etmiş de, bir yere davetli olduğu için:

"—Gençlere söz verdim oraya gideceğim demiş. Orası mübarek yer, gelmek isterdim ama söz verdiğim yere gitmek zorundayım." demiş.

Ali Ulvi Bey Medine'de çalıştığı için, onun bir şiirini okumak, izah etmek istiyorum. Ne demiş:

Ruhum sana, varlık sana hayrandır Efendim
Bir ben değil alem sana hayrandır Efendim.

---

[81] Mehmed Zahid Kotku, *Peygamber Efendimiz SAS*, (Hazırlayan: Dr. Medin Erkaya), Seha Neşriyat, İstanbul 1994.

[82] Ali Ulvi Kurucu, (1922 - 3 Şubat 2002): Konya'da doğdu. İlk ve orta eğitimini doğduğu şehir olan Konya'da tamamladı. Hafızlığını babasından ikmal etti, Arapça öğrendi. Amcası ve babasından dini eğitim alırken jandarma tarafından basılması sebebiyle dini eğitimini tamamlayabilmek için ailesiyle Medine'ye göç etti.[1] Eğitimini Kahire el-Ezher Üniversitesinde tamamladı.

Medine'de Evkaf Dairesinin İnşaat ve Sicillat Emini olarak vazife yaptı. Daha sonra sırasıyla Mahmudiye Kütüphanesi'nde ve Şeyhülislam Arif Hikmet Kütüphanesi'nde çalıştı. 1985'te emekli oldu. 3 Şubat 2002 tarihinde Medine'de vefat etti. *Cennetü'l-Bakî* mezarlığına defnedildi.

Eserleri: Gümüş Tül ve Alevler, Gecelerin Gündüzü, Hatıralar (4 Cilt).

(*Ruhum sana, varlık sana hayrandır Efendim.*) Yâni, hem ben, benim ruhum tâ derinden, ruhumun en derinliklerine kadar muhabbet-i Rasûlüllah'la dolmuş, ruhum da sana aşık, cümle mahlûkat da sana hayrandır Efendim.

Evet, Peygamber SAS Efendimiz geçerken, ağaçlar, taşlar Peygamber Efendimiz'e selâm verirlerdi. Yâni, Peygamber Efendimiz'e cümle cihan aşık.

(*Bir ben değil alem sana hayrandır Efendim.*) Seni seven sadece ben değilim, bu hazineyi keşfetmiş olan sadece ben değilim; cümle alem sana hayrandır Efendim.

Ecrâm-ı felek, Levh ü Kalem mest-i nigâhın,
Dîdârına aşık ulu Yezdân'dır Efendim!

Ecrâm-ı felek ne demek? Gökteki bütün cirimler, yıldızlar demek. Feleğin varlıkları, maddeleri, yâni gökteki yıldızlar, Levh-i Mahfûz ve Levh-i Mahfûz'a yazı yazan Kalem-i Ezel, şöyle senin bakışına mest, ondan sonra bayılmışlar. Senin dîdarına Allah-u Teàlâ Hazretleri aşık, seni sevmiş, seni kendisine Habibullah edinmiş.

Mahşerde nebîler bile senden meded ister,
Rahmet diyen alemlere rahmandır Efendim.

Mahşerde bütün peygamberler, Peygamber Efendimiz'in hadis-i şerîfinde bildirdiği üzere, bir kenarda boynu bükük böyle bekleşecekler. İnsanlar o peygamberlere gidecekler. Hangi peygambere gittilerse, Âdem AS, İdris AS, Nuh AS, Musa AS, İsâ AS... Gidecek diyecekler ki:

"—Çok sıkıntıdayız, sen Allah'ın peygamberisin, lütfen şefaat eyle.."

Hepsi başları önde eğik, hepsi kendisinin dünyada başından geçmiş olan bir hadiseyi beyan ederek, mazeret ileri sürecekler. Mahşer halkı Peygamber SAS Efendimiz'e gelecek. Peygamberler bile Peygamber Efendimiz'den meded isteyecekler. Doğru.

Mahşerde nebiler bile senden meded ister,
Rahmet diyen àlemlere Rahman'dır Efendim.

Tabii, alemlere rahmet diye seni isimlendiren Allah-u Teàlâ Hazretleri:

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلاَّ رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ (الانبياء:١٠٧)

(*Ve mâ erselnâke illâ rahmeten li'l-àlemîn*) [Rasûlüm, biz seni ancak alemlere rahmet olarak gönderdik.] (Enbiyâ, 21/107) diyen kim? Allah. Hem bu dünyada, hem ahirette alemlere rahmet olduğundan...

Diyor ki Peygamber Efendimiz, kendisini anlatırken: "Benim elimde *Livâü'l-Hamd* olacak, Hamd Sancağı olacak. Peygamber Efendimiz'in elinde Hamd Sancağı olacak mahşer yerinde. Uzun, muazzam, muhteşem, nurlu bir sancak, bayrak, livâü'l-hamd, hamd sancağı olacak. (*Âdemün ve men dûnehû*) Adem AS ve ondan sonraki Peygamber Efendimiz'e kadar gelen bütün peygamberler, hepsi *Livâü'l-Hamd*'i altında toplanacaklar Peygamber Efendimiz'in. Mahşer halkı kalabalık, nereye gidecek? Herkes grup grup olacak.

وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى جَهَنَّمَ زُمَرًا (الزمر:٧١)

(*Vesîka'llezîne keferû ilâ cehenneme zümerâ*) [O küfredenler, bölük halinde cehenneme sürülür.] (Zümer, 39/71)

وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا (الزمر:٧٣)

(*Vesîka'llezîne'ttekav rabbehüm ile'l-cenneti zümerâ*) [Rablerine karşı gelmekten sakınanlar ise, bölük bölük cennete sevk edilir.] (Zümer, 39/73)

Zümre zümre, gurup gurup olacaklar insanlar mahşerde. Ama Peygamber Efendimiz *Livâü'l-Hamd*'i açacak, dalgalanacak *Livâü'l-Hamd*... Bütün peygamberler, sıddîklar, şehidler, salihler Peygamber Efendimiz'in *Livâü'l-Hamd*'i altında toplanacak. Biz de inşâallah, Peygamber Efendimiz'in *Livâü'l-Hamd*'i altında toplanacağız. Mahşerde melekler bile ondan meded isteyecek. Yâni, rahmeten li'l-àlemîn...

Sonra:

Tâ Arş'a çıkar her gece àşıkların âhı
Medheyleyen ahlâkını Kur'an'dır Efendim!

Geceleyin ne olur yâ hu? Geceleri Allah'ın aşık-ı sàdık kulları uyanırlar, abdest alırlar, namaz kılarlar, tesbih çekerler, gözyaşı dökerler... Ahları, feryâdları nereye çıkar? Arş-ı A'lâ'ya çıkar. Geceleri aşıkların gözünü uyku tutmaz. Teheccüd vaktinde aşıklar abdestli, seccadesinde, secdede, gözlerinden ılık ılık yaşlar akar, böyle seccadesini ıslatır. Allah o muhabbetten cümleye ihsân eylesin...

(*Medheyleyen ahlâkını Kur'an'dır Efendim*) "Seni Kur'an-ı Kerim'in ayetleri medhediyor; raûf diyor, rahîm diyor, şefkatli diyor, merhametli diyor. Size karşı harîs diyor, sizi korumak için dikkatli diyor.

Ulvî de senin bağrı yanık àşık-ı zârın,
Feryâdı bütün àteş-i sûzândır Efendim.

Ali Ulvi Kurucu ya adı... (*Ulvî de senin bağrı yanık âşık-ı zârın*) Aşık-ı zâr ne demek? İnim inim inleyen, zâri zâri ağlayan demek. O da senin öyle zâri zâri ağlayan bir aşıkındır.

(*Feryâdı bütün âteş-i sûzândır Efendim*) *Sûzan* ne demek? Yakıcı demek. Aaah dedikçe, feryâd ettikçe, zâri zâri ağladıkça, yakar ortalığı aşıkların feryadı.

Aşkınla buhurdan gibi tütmede bu kalbim
Sensiz bana cennet bile hicrândır Efendim.

Doğ kalbime bir lahzacık ey nûr-u dilârâ
Nurun ki, gönül derdine dermândır Efendim.

d. Şeyh Galib'in Bir Na'tı

Tabii hepsi içeriden geliyor. Yanıyor, dayanamıyor, kalemini eline alıyor, öyle... Meselâ Şeyh Galib'in şiiri:

Sultân-ı rüsül şâh-ı mümeccedsin Efendim
Bîçârelere devlet-i sermedsin Efendim
Divân-ı ilâhîde serâmedsin Efendim
Menşûr-u leamrükle müeyyedsin Efendim.

Sen Ahmed ü Mahmûd ü Muhammed'sin Efendim
Hak'tan bize sultân-ı müeyyedsin Efendim.

Ne demiş? Sultân-ı rusülsün, peygamberlerin sultanısın. Evet, bütün peygamberlerin serveri, sultanı, seyyidi, seyyidü'l-beşer, eşrefi Peygamber Efendimiz. Sonra? Şâh-ı mümecced, yüceltilmiş, mânevî makamın sultanı, şâhı.

"*Bîçârelere devlet-i sermedsin*" Yâni, insan Allah'ın huzurunda suçuyla nedir? Biçaredir. Ne yapacak? Allah CC eğer emrederse cezasını çekecek, affetmezse hali harap olacak. Biçare. Onları kurtaracak kim? Rasûlüllah SAS Efendimiz. Hadis-i şerifinde buyurmuş ki:[83]

شَفَاعَتِي لأَهْلِ الْكَبَائِرِ مِنْ أُمَّتِي (حم . د. ت. ن. ع. حب. طب. ك. هب. ض. عن أنس ؛ ط. ه. ت. ك. طب. حل. ض. هب . و ابن خزيمة عن جابر ؛ خط. عن ابن عمر ؛ قط. خط. عن كعب بن عجرة ؛ طب. عن ابن عباس)

RE. 306/4 (*Şefâatî li-ehli'l-kebâiri min ümmetî*) "Benim şefaatim ümmetimin günahkârlarına olacak. Günahkârdır diye, ben onları bırakmayacağım. 'Affet yâ Rabbi!' diyeceğim, 'Ümmetimi dilerim yâ Rabbi!' diyeceğim, Rahmân'ın huzurunda secdeye kapanacağım, ümmetimi bağışlamasını isteyeceğim. Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin affını sağlayacağım." diye müjdesi var.

Allah-u Teàlâ Hazretleri Rasûlüllah SAS Efendimiz'in bu

---

[83] Ebû Dâvud, *Sünen*, c.2, s.649, no:4739; Tirmizî, *Sünen*, c.4, s.625, no:2435; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.3, s.213, no:13245; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.14, s.387, no:6468; Hàkim, *Müstedrek*, c.1, s.139, no:228; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.1, s.258, no:749; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.6, s.40, no:3284; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.1, s.287, no:310; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.8, s.17, no:15616; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.7, s.261; Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.1, s.166, no:236; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Tirmizî, *Sünen*, c.4, s.625, no:2436; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.2, s.1441, no:4310; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.14, s.386, no:6467; Hàkim, *Müstedrek*, c.1, s.140, no:231; Tayâlisî, *Müsned*, c.1, s.233, no:1669; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.1, s.287, no:311; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.3, s.201; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.11, s.189, no:11454; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

yalvarmasını, bu şefaatini kabul edeceğini bildiriyor. *Şâfi-i müşeffa'* ne demek? Şefaati makbul tutulan, şefaati geçerli olan şefaatçi demek. Her şefaatçiyi Allah kabul etmeyebilir.

"—Ben de istiyorum, şunu da kurtar yâ Rabbi!"

"—Sen otur yerine, edebsiz! Karışma!" diyebilir.

Ama, şâfi-i müşeffa' olunca;

"—Seni şefaatçi tayin ettim, seni şefaatçi olarak kabul ettim, sana şefaatçi olarak konuşmağa müsaade ettim, sana şefaatçilik makamını ihsân ettim, şefaat et!" denilecek, o da şefaat edecek.

O kadar, o kadar, o kadar afv u mağfiret olacak ki mahşer yerinde... Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin rahmeti cûşa gelip, afvı galebe eyleyip, o kadar insan affolunacak ki... Nasıl anlatalım acaba, o affın ne kadar çok olacağını: Şeytan-ı aleyhi'l-la'ne bile, "Acaba ben de affolacak mıyım?" diye heveslenecek bir ara.

"—Dur bakalım ne oluyor, vaziyet iyi gidiyor galiba... Dur bakalım, şeytanlığıma rağmen Allah beni de mi affedecek?" diyecek.

Hayır! Seni affetmeyecek. Sen affolmayacaksın. Ama onun hevesleneceği kadar affedecek.

Ümmetinden yetmiş bin kişinin bi-gayri hisâb cennete gireceğini Peygamber Efendimiz müjdeliyor.

"—Benim ümmetimin mübarekleri, Benî İsrâil'in, eski ümmetlerin, ehl-i kitâbın peygamberleri gibi kıymetlidir." buyuruyor Peygamber Efendimiz.

Ümmet-i Muhammed'den öyle kâmil, öyle zarif, öyle âlim, öyle fazıl insanlar gelmiş. Peygamber gibi ama, peygamber değil. Benî İsrâil'in peygamberleri gibi makamı yüksek...

"—Yetmiş bin kişi senin ümmetinden cennetime girecek ey Rasûlüm!" diye müjdeleyince, Peygamber Efendimiz ısrarlı bizim için, istekli.

Diyor ki:

"—Yâ Rabbi, arttır! Arttır yâ Rabbi!" dedim, böyle müjde olunca bana.

"Senin ümmetinden yetmiş bin kişiyi bi-gayri hisab cennetime sokacağım yâ Muhammed!" diye müjdeleyince; "Arttır yâ Rabbi!"

diye niyaz eylemiş.

“—Tamam, pekiyi arttırıyorum. Her birisine yetmiş bin kişi bağışladım. Her bir yetmiş binin bir tanesine yetmiş bin kişi, onun hürmetine affedeceğim.” buyurmuş.

Yetmiş bine yetmiş bin bağışlamış, bir de diyor ki: “Rahmân’ın avuçlarından birkaç avuç daha...” Yâni, Rahmân’ın avucu nedir, ne kadardır kendisi bilir. Hani alış veriş yaparken, tartarsın biter de teraziye terazinin hakkı diye dükkancı biraz daha koyar. Yetmiş bine yetmiş bin bağışlamış da, Rahmân’ın avuçlarıyla birkaç avuç daha bağışlanmış.

İşte öyle, biz biçarelerin ebedî saadeti Peygamber Efendimiz, devlet-i sermed, ebedî devamlı saadet.

(*Divân-ı ilâhîde serâmedsin Efendim*) *Serâmed* ne demek? Başta gelen demek. Allah’ın divanı var mı? Var. Herkes elpençe Allah’ın divanına duracak mı, ayaküstü duracak mı, diz çökerek duracak mı yarın mahşer gününde?

وَتَرَى كُلَّ أُمَّةٍ جَاثِيَةً (الجاثية:٢٨)

(*Ve terâ külle ümmetin câsiyeh*) “Her ümmeti diz çökmüş görürüsün.” (Câsiye, 45/28) Diz çökecekler. Öyle yağma yok. O divan öyle divan. Diz çökecekler.

Etrafa bakınacaklar mı? “Kaldır ey kulum başını!” deyinceye kadar kaldırmak yok. Başlar aşağıda muhterem kardeşlerim! Diz çökecek, başlar aşağıda..

Birisini anlatıyor Peygamber Efendimiz:

“—Kaldır başını ey kulum!” demiş.

O kul, Allah’ın divanında başını kaldırmış. Kaldır demese kaldıramaz. Allah’ın divanında öyle başını oynatmak yok. “Kaldır kulum başını!” denmiş, kaldırmış. Aman yâ Rabbi! Karşıda bir köşkler var ki, aman Allahım, ne güzel köşkler! Mücevherlerden. Kenarları mücevherle süslenmiş muhteşem cennet köşklerini görecek. Allah gösteriyor. “Kaldır başını!” dedi, gördü.

“—Acaba bu kimin yâ Rabbi? Hangi peygamberin, hangi şehidin bu?”

“—Hayır, peygamberin değil, şehidin değil.”

“—E kimin yâ Rabbi bu köşkler? Bunu şimdi bana gösterdin, benim yüreğimin yağı eriyor şimdi, dayanamıyorum. O köşklerin güzelliğine dayanamıyorum, kimin bu köşkler yâ Rabbi?”

“—Bedelini ödeyenin...”

“—Kim ödeyebilir bu köşklerin bedelini?” “Dünyada bir ev sahibi olamadık, kirayla ömrümüz geçti” diyecek meselâ fukara. Nasıl ödeyebilir onu?

“—Sen ödeyebilirsin ey kulum!”

“—Yâ Rabbi! Nasıl ödeyeyim?”

“—Bu köşkler kardeşlerini affedenlere verilecek. Sen de filanca kardeşinle kavgalıydın ya, dargındın ya, kızıyordun ya... Görsen bir karış suda boğacaktın ya, küstünüz ya... Bu köşkler affedenlere verilecek. Sen affedersen sana da verilebilir.”

“—Affettim yâ Rabbi! Affettim.”

“—E o zaman al, köşk senin hadi...”

Köşke giderken Allah-u Teàlâ Hazretleri diyecekmiş ki:

“—Dur! Nereye gidiyorsun?”

“—E köşküme gidiyorum yâ Rabbi, verdin ya, köşkü bana vermedin mi, köşküme gidiyorum.”

“—Verdim ama, sen o kardeşini affettiğin için, o da cehenneme düşmekten kurtuldu. O da cennete gidecek. Tut elinden, onu da götür!”

Peygamber Efendimiz SAS diyor ki:

“—Ey müslümanlar! Allah’tan korkun, ibret alın. Allah iki müslüman kulunu barıştırmak için, bak neler yapıyor mahşer gününde. Cennetin güzel köşklerini gösteriyor, ‘Affedersen vereceğim.’ diyor, öteki müslümana affettiriyor. Öteki müslüman cehenneme düşecekken, bu hakkını affettiğinden, o da cehenneme düşmekten kurtuluyor; ‘Hadi bakalım elini tut da öyle gidin, dargınlık yok.’ diyor.”

وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ إِخْوَانًا عَلَى سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ

(الهجر:٤٧)

(*Ve neza'nâ mâ fî sudûrihim min gıllin ihvânen alâ sürurin mütekàbilîn*) [Biz onların gönüllerindeki kini söküp attık; onlar artık köşkler üzerinde karşı karşıya oturan kardeşler olacaklar.] (Hicr, 15/47) Göğüslerinden, kalblerinden, gönüllerinden kızgınlıklar, kinler, dargınlıklar alınacak. "Tut bakalım elinden!" denilecek, tutacaklar, el ele gidecekler cennete...

وَالْعَافِينَ عَنْ النَّاسِ (آل عمران: ١٣٤)

(*Ve'l-àfîne ani'n-nâs*) "İnsanları affedenlere..." (Âl-i İmrân, 3/134) o köşkler verilecek.

Ne oluyor muhterem kardeşlerim? Nedir bu bizim kavgamız, gürültümüz, ihtilafımız, kızgınlığımız, kırgınlığımız şu iki paralık dünya hayatında? Ben bunu neden anlattım? Dargınlar barışsın... Tabii o çıktı karşımıza, Allah'ın o nasihati çıktı. Rasûlüllah'ın bu mübarek akşamda, bize bu nasihatı karşımıza çıktı. Ben şunu demek istiyordum: Herkes Allah'ın divanında diz çökmüş duracak,

başı eğik olacak, kaldıramayacak başını derken aklıma geldi de, ondan söyledim.

Kimisi dizine kadar, kimisi beline kadar, kimisi boynuna kadar, kimisi kulağına kadar tere batmış olacak. Sadaka verenlerin sadakaları başına gölge edecek, ötekiler güneşin altında duracak. Herkes, "Nefsî, nefsî, nefsî, nefsî" diye kendi canının derdine düşecek o günde... İyilik yapanlara ne mutlu, Arş'ın gölgesinde duranlara ne mutlu, bi-gayri hisâb cennete girenlere ne mutlu!

Evet, "*Sultân-ı rüsül şâh-ı mümeccedsin Efendim*" Efendim dediği kim? Rasûlüllah SAS. Ona aşkını yazıyor Şeyh Galib.

Sultân-ı rüsül şâh-ı mümeccedsin Efendim
Bîçârelere devlet-i sermedsin Efendim

Divân-ı ilâhîde serâmedsin Efendim
Menşûr-u leamrükle müeyyedsin Efendim.

"En başta gelensin Allah'ın divanında, en önde duransın Efendim. Kur'an-ı Kerim'de Allah sana:

لَعَمْرُكَ (الحجر: ٧٢)

(*Leamrük*) 'Senin ömrüne and olsun.' (Hicr, 15/72) diye şeref vermiş ömrüne, bir de berat vermiş eline... (*Leamrük*) beratıyla te'yid edilmiş bir mübarek kulsun Efendim!"

Sen Ahmed ü Mahmûd ü Muhammed'sin Efendim
Hak'tan bize sultân-ı müeyyedsin Efendim.

Peygamber Efendimiz'in isimleri çok. Diyorlar ki:

"—Yâ Rasûlüllah! Kendini anlat, nesin sen?"

"—Ben Hazret-i İbrâhim AS'ın duasıyım." diyor. Öyle anlatıyor bir keresinde de... Çok anlatışları var kendisinin de.

"—Ben Hazret-i İbrâhim'in duasıyım ey müslümanlar!"

Allah Allah ne demek istedi?

İbrâhim AS, İsmâil AS kucağındayken Hacer Validemiz'i getirdi Hicaz'a. Nereden getirdi? Ürdün'den getirdi, Suriye'den getirdi. Oralardan aşağıya yürüdü, geldi, Mekke'nin dağlarının arasına geldi.

"—Burası mı yâ Rabbi?"

"—Burası..."

"—Tamam."

Allah'ın emrettiği yere hanımını, kucağındaki yavrusuyla, küçük çocuğu İsmail AS'la beraber oraya getirdi. Ne var orada? Hiç bir şey yok. Taşlar var, kayalık. İnsan var mı? Yok. Ev var mı? Yok. Ağaç var mı? Ağaç da yok. Ekin var mı? Ekin de yok.

بِوَادٍ غَيْرِ ذِى زَرْعٍ (إبراهيم:٣٧)

(*Bi-vâdin gayri zî zer'in*) "Ziraatsız, ekinsiz bir vadi..." (İbrahim, 14/37)

E ne olacak şimdi? "Allah'a ısmarladık" dedi, gitti. Hacer Validemiz'in yüreği küt küt, küt küt atıyor. Çocuk yanında, kocası İbrahim AS gidiyor; taşların arasında çocuğuyla onları bırakıyor.

"—Yâ İbrâhim! Gidiyor musun?"

"—Evet, gidiyorum."

"—Biz ne olacağız? Allah mı emretti bizi buraya bırakmanı?"

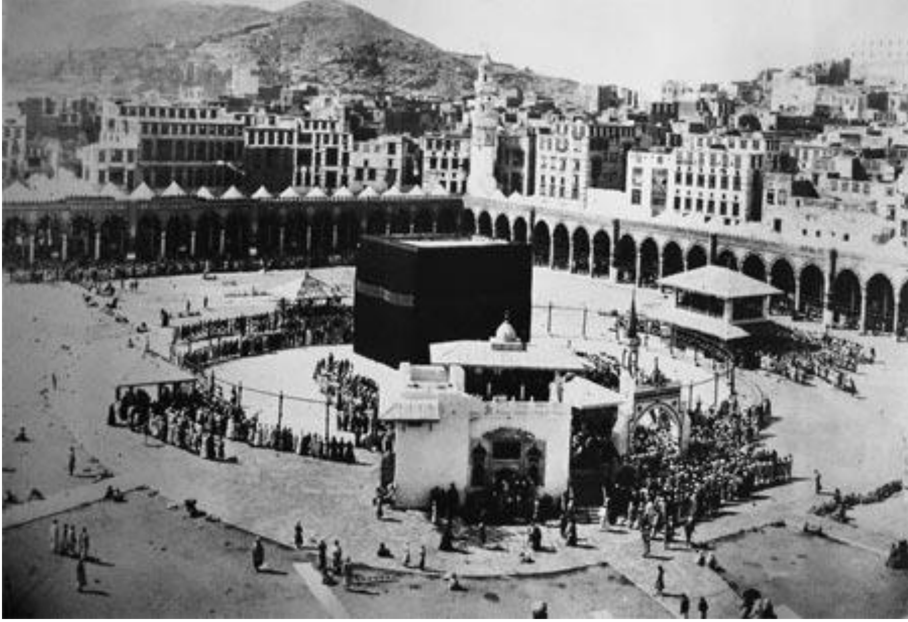
"—Evet Allah emretti."

"—Eh Allah emrettiyse, o bize kâfi." diyor.

Yürüyüp gidiyor İbrâhim AS, dua ediyor giderken. Kur'an-ı Kerim'den biliyoruz duasını. O maceraları Kur'an-ı Kerim'den anlıyoruz, tüylerimiz diken diken oluyor. Elini kaldırıyor, diyor ki:

رَبَّنَا اِنِّى اَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِى بِوَادٍ غَيْرِ ذِى زَرْعٍ عِنْدَ
بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلٰوةَ فَاجْعَلْ اَفْئِدَةً مِنَ
النَّاسِ تَهْوِى اِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ

(إبراهيم:٣٧)

(*Rabbenâ innî eskentü min zürriyyetî bi-vâdin gayri zî-zer'in inde beytike'l-muharremi rabbenâ li-yukîmu's-salâte fec'al ef'ideten mine'n-nâsi tehvî ileyhim ve'rzukhüm mine's-semerâti leallehüm yeşkürûn.*) (İbrâhim, 14/37)

Ayet-i kerimeler uzun. Kısaca açıklayalım: "Yâ Rabbi! Ben zürriyetimin bir kısmını..." Çünkü başka evlatları da vardı İbrâhim AS'ın. Bu Hacer Validemiz'le İsmail AS.. "Zürriyetimden bir kısmını yâni Hacer'le İsmail'i ekin bitmez şu vadiye..." (*İnde beytike'l-muharrem*) Yalnız dikkat edin! Bazıları tatmadıkları, hissetmedikleri, düşünemedikleri şeyi bilmezler. İbrâhim AS çok merhametli bir peygamberdi.

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّاهٌ مُنِيبٌ (هود : ٧٥)

(*İnne ibrâhîme le-halîmün evvâhün münîb*) [İbrâhim AS cidden yumuşak huylu, bağrı yanık, kendisini Allah'a vermiş biri idi.] (Hûd, 11/75) Gözü yaşlı bir peygamberdi, yalnız yemek yememişti, sofrası fukarasız yemek yemezdi. Merhametliydi İbrâhim AS...

E o merhametli peygamber niye evlâdını ekin bitmez, taşlık, kayalar arasındaki bir yere Sevgili karısını ve sevgili çocuğunu niye bırakıyor?

Orada Beyt-i Muharrem var. (*İnde beytike'l-muharrem*) "Senin mübarek, muhterem Beytullah'ının yanına bıraktım." Hani nerede o beyt? Melekler yapmışlar, Âdem AS yapmış, ondan sonra Nuh tufanında seller altında kalmış filan... Orası ama iz belli değil. Kumlar gelmiş etraftan, yığılmış, bir şey görünmüyor orada…

Allah-u Teàlâ Hazretleri:

"—Benim Beyt-i Muharreme'min, yâni Kâbe-i Müşerrefe'min, Beyt-i Muazzama'mın olduğu yere git, Hàcer'i ve İsmâil'i bırak!" diye vahyetmiş demek ki.

O da el açıp diyor ki:

"—Yâ Rabbi! Zürriyetimden bir kısmını emrin üzere buraya bıraktım." Merhametli, gözü yaşlı, ağlıyor ama Allah'ın emri. Ama ölmeyeceğini biliyor, peygamber. Allah bildirmiş. Orada yaşayacaklarını biliyor. "Yâ Rabbi! Burada bu mübarek beytin yanında ibadetlerini yapsınlar, namazlarını kılsınlar, insanlar

bunlara teveccüh etsin ve bunları çeşit çeşit rızıklarla merzuk eyle...

(*Ve'b'as fîhim rasûlen minhüm*) Buraya bu yerleştirdiğim evlâdımın neslinden bir peygamber çıkar; (*yetlû aleyhim âyâtihî ve yüzekkîhim*) onlara senin ayetlerini okusun, onları tertemiz müslümanlar eylesin, onları helâl rızıklarla rızıklandır...” diye dua ediyor. Yâni, Peygamber Efendimiz için dua ediyor. İçlerinden, yerleştirdiğim bu evlâdımın neslinden öyle bir peygamber getir ki, işte şanı şöyle olsun, böyle olsun diyor.

Onun için Peygamber Efendimiz,

“—Sen kimsin bir anlat.” dedikleri zaman,

“—Ben İbrâhim atamın, İbrâhim AS'ın duasıyım. Tâ o zaman dua etmişti, Allah beni işte burada nerelere getirdi.”

Tabii biliyorsunuz, çok ibretlidir. Yâni İbrâhim AS'ın ihlâsını, samimiyetini anlayın da, samimiyet neymiş biraz koklayın! Güzel kokuları duysun ruhunuz...

“—Kes çocuğunu...” deniyor, kesmeğe kalkışıyor.

“—Kurban et!”

“—Baş üstüne...”

“—Çok sevdiğin hanımını çocuğunla beraber taşların arasına, kayalık bir yere bırak.”

“—Baş üstüne...”

Allahu ekber! Ne İbrâhim AS'mış yâ! Allah şefaatine erdirsin... Ne fedakârmış. Hem merhametli, hem sevgili, hem aşık; hem de Allah neyi sevdiyse alıyor elinden...

Ona veriyor. “Sen evlat mı istedin, erkek evlat mı istedin?” Vermedi vermedi vermedi, erkek evladı Hacer Validemiz'den verdi. Yaşlı anında verdi.

“—El-hamdü lillâh, evlat verdi bana.”

“—Çok mu sevdin evladı?”

“—Çok sevdim yâ Rabbi! Çok şükür, el-hamdü lillâh!”

“—Hadi bakalım, onu götür dağ başına bırak!”

“—Pekiyi yâ Rabbi! Veren sensin, bırak diyen de sensin...”

Şu hale bakın muhterem kardeşlerim! Biz nasıl müslümanız yâ! Biz nasıl mü'miniz, o peygamberler nasıl insanlarmış muhterem kardeşlerim? “Verdin, çok şükür.” E oraya bırak diyor;

“Pekiyi yâ Rabbi!” diyor, bırakıyor. Arada sırada geliyor ondan sonra. Tekrar geliyor, tekrar gidiyor. Ölmeyecekleri malumu, Allah emretti filan tabii. Tekrar geliyor, gidiyor...

Muhterem kardeşlerim! Sabahlara kadar bu sohbetler bitmez, Kur’an-ı Kerîm’in zevkine, keyfine doyulmaz...

فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يَا بُنَيَّ إِنِّي أَرَى فِي الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ فَانْظُرْ مَاذَا تَرَى (الصَّافات:١٠٢)

(*Felemmâ beleğa meahu’s-sa’y*) (Saffât: 102) Yürüyecek hale gelip de, babasının yanında tıpış tıpış maiyyetinde gezinecek hale gelince, İsmail AS, emrediyor Allah:

“—Kurban et bu İsmail’i bana!”

Hadi... Üf... Anlayın bakalım. Bir baba çok sevdiği evladını, yıllar yılı dua edip de Allah’tan istediği evladını aldı, çocuk büyüdü, güzeller güzeli bir çocuk. Allah emrediyor:

“—Kes bu çocuğu, kurban et! Al eline bıçağı, sür boğazına, fışkırt kanını, kurban et!”

“—Peki yâ Rabbi..” diyor.

Neden Allah İbrâhim AS’ı Halilullah eylemiş, samimi dost eylemiş? Neden? E pekiyi diyor. Alıyor çocuğunu, götürüyor:

(*Kàle yâ büneyye innî erâ fi’l-menâmi innî ezbehuke*) “Bana rüyamda vahiy olarak gösterildi ki, seni kesmem lâzım, Allah kes dedi. (*Fenzur mâ zâ terâ*) Bu işe ne dersin? Bir bak bakalım sen bu meseleye ne dersin?” diyor. (Saffât, 37/102)

Ne der bir çocuk? Babası diyor ki:

“—Seni keseceğim ey yavrum. Yavrucuğum, Allah seni kes dedi, keseceğim.”

Ne der bir evlat düşünün, ne diyebilir, ne der? Tahmin edin! Hangi evlat babasına nasıl bağlanır, ne cevap verir? Diyor ki:

قَالَ يَا أَبَتِ افْعَلْ مَا تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللهُ مِنَ الصَّابِرِينَ (الصَّافات:١٠٢)

(*Yâ ebeti'f'al mâ tü'mer*) "Babacığım! Allah sana ne emrettiyse yap. Kes kafamı yâ, kes boynumu... (*Yâ ebeti'f'al mâ tü'mer*) Emrolunduğun işi yap! (*Setecidünî inşâa'llàhu mine's-sàbirîn*) İnşâallah, beni sabırlı bir evlat bulursun. İnşâallah sen benim boğazımı keserken, sana çırpınıp da bir zarar vermem. Bağlayıver elimi de, gözümü bağlayıver de babacığım sana elimde olmadan can havliyle zarar vermeyim." (Saffât, 37/102) filan diyor.

Anlatırlar kitaplar o kesilme macerasını. Bıçağı eline alır, taşa yatırır İsmâil AS'ı, keseceği zaman ne oluyor? Koç gönderiyor Allah:

"—Dur yâ İbrâhim!

قَدْ صَدَّقْتَ الرُّؤْيَا (الصافَّات:١٠٥)

(*Kad saddakte'r-rü'yâ*) "Rüyadaki emri yerine getireceğin belli oldu. Bu işte sadakatini gösterdin." (Saffât, 37/105)

وَفَدَيْنَاهُ بِذِبْحٍ عَظِيمٍ (الصافَّات:١٠٧)

(*Ve fedeynâhu bi-zibhin azîm*) "Al sana muazzam bir kurban, evlâdının yerine bunu kes!" (Saffât, 37/107) diyor. İmtihan.

Allah-u Teàlâ Hazretleri insanı, nefsine zor gelecek şeyle imtihan eder muhterem kardeşlerim! İmtihanı güzel cevap veren, iyi kulluk yapan kazanır. İmtihandan korkan, Allah'ın emrini tutmayan, yasağını işleyen imtihanı kaybeder.

"—Ben babam İbrâhim AS'ın duasıyım, dua etmişti, ben doğdum. İbrâhim AS'ın neslinden, İsmâil AS'ın neslinden. İbrâhim AS'ın duasıyım. Annemin rüyasıyım." Annesi rüya gördü...

İşte ben şu sıfata sahibim, bu sıfata sahibim diye Peygamber SAS hadis-i şerîflerinde bildirmiş. Çok aşikâr olarak belli ki...

Okuyorduk biraz, devam edelim. Aşıkların sevgisi tesir eder insana da, onlara da biraz bir şeyler olur... Tabii her kelimenin mânâsını kardeşlerimiz bilemez, atlayarak gidelim:

Hutben okunur minber-i iklim-i bekàda,
Hükmün tutulur mahkeme-i rûz-i cezâda
Gülbenk-i kudûmün çekilir Arş-ı Hüdâda
Esmâ-i şerîfin anılır arz u semâda

Sen Ahmed ü Mahmud u Muhammed'sin Efendim
Hak'tan bize sultân-ı müeyyedsin Efendim

Ol dem ki nebîlerle velîler kala hayran
Nefsî deyü dehşetle kopa cümleden efgân
Ye's ile üsâdın ola ahvâli perişân
Destûr-u şefaatle senindir yine meydân

Sen Ahmed ü Mahmud u Muhammed'sin Efendim
Haktan bize sultân-ı müeyyedsin Efendim

Peygamberler hayran kalır, veliler hayran kalır, herkes "Nefsî, nefsî" diye dehşetle feryâd eder, asilerin ümitsizlikle hali perişan olur ama sana şefaat desturu verilir, müsaadesi verilir, meydan yine sana bırakılır, sen Ahmed ü Mahmûd u Muhammed'sin

Efendim.

Niye çok ismi var Peygamber Efendimiz'in? Muhterem kardeşlerim! Sıfattır bunlar. İsmi Muhammed, İncil'de Ahmed diye müjdelemiş Allah. Mânâsı aynı... Muhammed ile Ahmed'in manaları birbirine benziyor.

Ahmed ism-i tafdîldir, tabii hamdden ism-i tafdîldir. İsm-i fâilin ism-i tafdîli olur, ism-i mef'ûlün de ism-i tafdîli olur. Yâni *hamd* övmek demek, *ahmed* övülen mânâsına da gelir, çok hamd eden, çok öğen mânâsına da gelir, her iki mânâsı da var. Öğülen mânâsına geldiği zaman, Muhammed mânâsıyla eşit olur. Aynı mânâ demektir yâni.

Allah, İsâ AS'a Peygamber Efendimiz'in geleceğini müjdelemiş, isminin Ahmed olacağını da İncil'de bildirmiş. Kur'an-ı Kerim'de var, İncil'de var. İncil'deki ayetlerde okuduk, Kur'an-ı Kerim'de de, İncil'de olduğunu bildiriyor. *Bi'smi'llahi'r-rahmâni'r-rahîm*:

وَاِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِى اِسْرَئِيلَ اِنِّى رَسُولُ اللهِ

اِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَىَّ مِنَ التَّوْرٰيةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ

يَاْتِى مِنْ بَعْدِى اسْمُهُ اَحْمَدُ (الصفّ:٦)

(*Ve iz kàle îse'bnü meryeme yâ benî isrâîle innî rasûlü'llàhi ileyküm musaddikan limâ beyne yedeyye mine't-tevrâti ve mübeşşiren bi-rasûlün ye'tî min ba'di'smühû ahmed*) "Ben ileride Ahmed isminde bir peygamber geleceğini size müjdelemekle vazifeliyim." (Saff, 61/6) diyor İsâ AS.

"Allah bildirdi. Ahir zamanda gelecekmiş, adı Ahmed olacakmış." diye İncil'de bildiriyor. Kime bildiriyor? İsâ AS hristiyanlara bildiriyor. Ne hikmeti var, ne sebeple Allah hristiyanlara Peygamber Efendimiz'in geleceğini söylettirmiş İsa AS'a?

Anlamıyor musun, ne kadar hikmetli... Hristiyanlar devam edecek, devam edecek, devam edecek. Bir yılda kalmayacak ki, asırlar geçecek, devam edecek, devam edecek, devam edecek...

Peygamber-i Zîşânımız doğduğu zaman, peygamberlik kendisine verildiği zaman, bilecekler ki, "Ahmed adında bir peygamber gelecekti, ona tâbi olacaktık biz!" diye hristiyanlar ona tâbî olsunlar diye. Hristiyanlara önceden bir kolaylık... "Bak, ileride Ahmed diye bir peygamber gelecek. O geldiği zaman sakın karşı gelmeyin, ona uyun, ona iman getirin!" demek bu.

"—Peygamber Efendimiz gelmeden evvel, öyle bir peygamberin geleceğini insanlar bekliyorlar mıydı?"

Bekliyorlardı. Vallâhi de, billâhi de bekliyorlardı. Daha Peygamberimiz ortada yokken, bir peygamber gelecek diye bekliyorlardı. Bunun misalleri çok. Beklediklerinin delilleri çok... Bir tanesi ne?

Delillerinden bir tanesi Selmân el-Fârisî RA.

Selmân el-Fârisî ateşe tapan bir ateşperest dihkanın oğlu idi, köy ağasının, köy muhtarının, kabile başkanının oğluydu. Ateşe tapmağa götürülürken yolda bir hristiyan papazını görüyor. O zaman Hristiyanlık hak din, daha İslâm gelmemiş. Hristiyanlık o zaman geçerli, muteber olan din. Hristiyan papazını görüyor. Yâni hak dinden bir rahip görüyor, o rahiple tanışıyor, ateşperestliği bırakıyor, hak din olan Hristiyanlığa giriyor. Hristiyan oluyor. Ama o zaman hristiyanlık, daha İslâm gelmediğinden muteber yâni. O zaman hak dine giriyor. O vefat edince ederken diyor ki:

"—Efendim, hocam, üstadım! Siz vefat ediyorsunuz, ben ne yapayım şimdi?"

"—Filanca şehirde benim sevdiğim dindar bir başka âlim var, ona git!" diyor, ona gidiyor.

O ölüyor, o ölürken,

"—Filanca şehirde bir başka şahıs var, ona git." diyor.

Böyle hocadan hocaya, rahipten rahibe intikal ediyor da en sonuncu ölürken:

"—Efendim, bu benim kaderim. Kimin yanına geldiysem ölüyorlar. Şimdi ben siz ölünce kime gideyim?" diyor Selmân el-Fârisî. O da diyor ki:

"—Artık ben böyle iyi, dindar bir insan hatırlamıyorum, bilmiyorum. İnsanlar bozuldu. Pek iyilerini hatırlamıyorum. Yalnız ahir zaman peygamberinin gelmesi yaklaştı, sana tavsiye ederim Hicaz taraflarına git. Oralardan onu zuhur etme zamanı

yakınlaştı, zaman olarak bize bildirilen zaman yakınlaştı, o tarafa git." diyor.

Selmânü'l-Fârisî, bu hristiyanlarının ahir zaman peygamberini beklediklerinin şahididir. Daha başka şahidler çok yâni. Böyle bekliyorlardı. İnananlar inandı.

Muhterem kardeşlerim! Bir başka şahid: Bir yahudi hahamı vardı, Peygamber Efendimiz Medine'ye geldiği zaman bir yahudi haham başı vardı. İsmi neydi? Abdullah ibn-i Selâm. Selâm oğlu Abdullah adlı bir... Tabii yahudiler şimdi şalom diyorlar ya, şalom selâm demek yâni. Abdullah ibn-i Selâm diye bir alimleri vardı onların. Peygamber Efendimiz Medine'ye varınca herkese İslâm'ı anlattı. Tebliğ et dedi ya Allah, bildir peygamberliği. Herkese anlattı anlattı anlattı, kabilelere anlattı...

Mekke'de de öyleydi. Millet panayıra gelirdi, Ukaz panayırına mal satmağa gelirdi, Peygamber Efendimiz gidip panayıra gelen guruplara İslâm'ı anlatmağa dolaşırdı.

"—Siz nereden geldiniz?"

"—Taif'ten geldik."

"—Ben peygamberim, ahir zaman peygamberiyim, imana gelin, Allah'ın varlığını, birliğini kabul edin, putlara tapmayın."

Giderdi ötekilere:

"—Siz nereden geldiniz?"

"—Biz Necran'dan geldik."

"—Siz nereden geldiniz?"

"—Biz Yemâme'den geldik."

Hepsine böyle tebliğ ederdi. Medine'de de münafıkların reisine tebliğ etti, başkalarına tebliğ etti, geldi sıra bir gün yahudilere tebliğ edecek İslâm'ı, yahudilerin havrasına gitti. Yahudilere dedi ki:

"—Ey yahudi cemaati! Sizin kitabınızda..." Onlara da Musa AS ahir zaman peygamberinden bahsetmiş. Her peygamberin bildirmesi vardır ümmetine. "Sizin kitabınızda, ayetlerinizde ahir zaman peygamberinden bahsediliyor ya ben o peygamberim, ben o ahir zaman peygamberiyim. Filanca ayette, falanca ayette bildirilen peygamberim." diye Tevrat'ın ayetlerini onlara —Allah'ın bildirmesiyle— okudu.

Hiç ses çıkartmadılar. Böyle başlarını önlerine eğdiler, hayır

demediler, evet de demediler. Böyle durdular. Baktı baktı Peygamber Efendimiz, çıktı. Arkalarından —Peygamber Efendimiz'in yanında birkaç kişi vardı— Abdullah ibn-i Selâm koştu geldi, dedi ki:

"—Yâ Rasûlallah! Sen doğru söylüyorsun, sen haklısın, Tevrat'ta o ayetler var, ben sana iman ediyorum, sen ahir zaman peygamberisin, bunlar kıskançlıklarından evet demediler, ama senin sözlerin doğrudur." dedi. Peygamber Efendimiz'in arkasından koştu, bunu böylece söyledi. O da bir şahit... Çok şahitler vardır. Çok şahitler var.

Aziz ve muhterem kardeşlerim! Peygamber Efendimiz'in bir adı Ahmed'di, dedesi Muhammed adını koymuştu. *Muhammed*, çok övülmüş demek. Yâni *hamide* övmek demek, *hammede* çok övmek demek. Teksîr, çokluk mânâsı var o sîgaya geldiği zaman fiilde o mânâ oluyor. Muhammed de çok övülmüş demek. Dediler ki:

"—Yâ Abde'l-muttalib! Sen bu torununa böyle aramızda muteber ve tanınmış ve bilinmiş olmayan bir garip isim koydun, niye bu ismi koydun?" dediler,

"—Yerde de gökte de bu torunum övülsün diye koydum." dedi.

Tabii Allah ilham ediyor. Onun kalbine o ismi koydurmasını Allah ilham ediyor. Onun için Ahmed'dir, Muhammed'dir, Mahmud'dur. Mahmud da ne demek? O da hamide kökünden ism-i mef'uldür. Oda övülmüş demek. Hepsi aynı mânâya. Ahmed; çok övülmüş, Mahmud; övülmüş, Muhammed de çok çok sık sık övülmüş demek.

Sen Ahmed ü Mahmud u Muhammed'sin Efendim

Çeşit çeşit isimlerle anılmış Peygamber Efendimiz, çeşit çeşit sıfatlarla mübarek kılınmış, tavcîl edilmiş.

Ümmiddeyiz ye's ile ah eylemeyiz biz
Sermâye-i imanı tebah eylemeyiz biz.
Bâbın koyup ağyârı penâh eylemeyiz biz
Bir kimseye sâyende nigâh eylemeyiz biz

Sen Ahmed ü Mahmud u Muhammed'sin Efendim
Hak'tan bize sultàn-ı müeyyedsin Efendim

Ümiddeyiz yâ Rasûlüllah, ye'se düşmüş değiliz, ümitsiz değiliz. Ah eylemiyoruz o bakımdan, Peygamber-i Zîşânımız var, şefaatçimiz var diye ümitteyiz. Sermâye imanı tebah eylemeyiz, yâni ümide düşüp imanımızı tehlikeye düşürmeyiz. Çünkü ümitsizliğe düşmek imanda yok. Allah Kur'an-ı Kerim'de ümitsizliği yasaklamıştır.

لاَ تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللهِ (الزمر:٥٣)

(*Lâ taknetû min rahmeti'llâh*) "Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin!" (Zümer, 39/53) demiş. Onun için öyle imanın sermâyesini harcamayız. Ümidimiz var yâni, ümidi kesmeyiz.

"*Bâbın koyup ağyârı penâh eylemeyiz biz.*" Senin kapını koyup da başkasının, gayrinin şeyine dayanmayız biz. Sana sarılmışız. "*Bir kimseye sâyende nigâh eylemeyiz biz*" başkasına bakmayız.

Sen Ahmed ü Mahmud u Muhammed'sin Efendim
Haktan bize sultân-ı müeyyedsin Efendim

Sonuncusunu okuyorum:

Bî-çâredir ümmetlerin nisyânına bakma,
Dest-i red urup hasret ile düzaha yakma,
Rahmeyle, aman ateş-i hicrânına yakma,
Ez cümle kulun Galib-i pür cürmü bırakma,

Sen Ahmed ü Mahmud u Muhammed'sin Efendim
Haktan bize sultàn-ı müeyyedsin Efendim

Ümmetlerin biçaredir, onların isyanlarına, kusurlarına bakma yâ Rasûlüllah! Reddedip de hasret ile ateşlere yakma bizleri yâ Rasûlallah! Rahmette aman hicrân ateşine bizleri düşürme, ayrılık ateşine düşürme, sizinle beraber olmak istiyoruz, ayrı düşürme bizi, ezcümle bunlar arasında, o ümmetin arasında şu

Gàlib-i pürcürmü de bırakma bir kenarda. Tabii o Gàlip demiş, ben Esad derim, sen Ahmed dersin, adın neyse onu koyarsın oraya. Bizi de bırakma yâ Rasûlüllah! "*Sen Ahmed ü Mahmudu Muhammed'sin Efendim!*"

Peygamber Efendimiz'in ismi Muhammed ile *amân* kelimesi Ebced hesabıyla aynı düşüyor, rakam aynı, ikisi de aynı rakama çıkıyor.

Amân lafzı senin ism-i şerîfinle müsâvidir.

Aman'ı da hesaplarsan aynı, Muhammed'i de hesaplarsan aynı rakam çıkıyor.

Amân lafzı senin ism-i şerîfinle müsâvidir.
Anınçün aşıkın zikri aman'dır yâ Rasûlallàh!

Onun için "Aman!" diyor aşıklar ikide birde. Yâni "Yâ Rasûlallah!" demek istiyor diyor şair. Biz de "Yâ Rasûlallah!"diyoruz. Şu mevlidinin olduğu bu gecede onun dünyaya teşrifinden dolayı şâd olduğumuzdan, sevincimizden, ne yapacağımızı şaşırdığımızdan böyle "Aman" diyoruz, "Aman yâ Rasûlallah! Bizleri de bırakma yâ Rasûlallah!" diyoruz.

e. Dua

Allah-u Teàlâ Hazretleri günahkâr da olsak cümlemizi Peygamber Efendimiz'in şefaat ettiği kullarından, ümmetlerinden eylesin... Bizi şu akşam rûh-u pâkine nice nice hatimler, salât ü selâmlar, acizâne nâçizâne okuduğumuz şeyleri gönderdik, bir tane 4444 salât-ı tefriciyye, yetmiş bin kelime-i tevhid, daha gelemeyen neler vardır onların hepsini Peygamber Efendimiz'e hediye ettik, yâ Rasûlallah, aman yâ Rasûlallah aman bizleri şefaatine mazhar eyle yâ Rasûlallah! Biz günahkâr, àciz, mücrim ümmetlerini unutma, ihmâl etme, dest-i red urup reddetme yâ Rasûlallah! Bizi şefaatine mazhar eyle...

Yâ Rabbi! Peygamber Efendimiz'in hakkımızdaki şefaatini kabul eyle... Habîb-i Edîbinin yüzü suyu hürmetine bizleri afv u

mağfiret eyle... Yâ Rabbi! Biz Peygamber Efendimiz'in sünnetine uymak istiyoruz, bizi Peygamber Efendimiz'in sünnetine uymaya muvaffak eyle... Bid'atlardan korunmak istiyoruz, bizi haramlardan, günahlardan, isyanlardan koru yâ Rabbi!

Biz senin yolunda yürüyüp sana güzel kulluk etmek istiyoruz, bizi sana güzel kulluk etmeğe muvaffak eyle yâ Rabbi! Yolunda dâim, zikrinde kàim eyle yâ Rabbi!

Gafletten bizleri uyandır yâ Rabbi! Gözlerimizden, gönüllerimizden perdeleri kaldır yâ Rabbi! Mânevî hakikatleri olduğu gibi bize göster yâ Rabbi! Marifetullaha, muhabbetullaha erdir yâ Rabbi! Muhabbet-i Rasûlüllah'ı tattır yâ Rabbi!

Şu aşık-ı sâdık kulların o mübarek evliyaullah büyüklerimiz nasıl senin sevginle, muhabbetullahla, nasıl Rasûlüllah'ın aşkıyla, aşk-ı Muhammedîyle yanıp tutuşmuşlar da Kur'an'a sımsıkı sarılmışlar, Peygamber Efendimiz'in sünnetine sımsıkı tutunup ifa etmişler, sünnet-i seniyyeye göre yaşamışlarsa; sünnettir diye sakal bırakmışlar, sünnettir diye namaz kılmışlar, sünnettir diye her türlü sünnet-i seniyyeyi yapmak istemişlerse, biz de senin sünnetine uymak istiyoruz, yâ Rabbi Peygamber Efendimiz'in sünnetine uymayı bizlere nasib eyle... Bid'atlardan bizi koru... Bizi nefse, şeytana uydurma... Gözümüzün gönlümüzün perdesini kaldır, hakkı hak olarak görüp ona uymamızı nasib eyle... Batılı batıl olarak görüp ondan korunmamızı nasib eyle...

Kur'an-ı Kerim'i öğrenmemizi nasib eyle... Peygamber Efendimiz'in sünnetini öğrenmemizi nasib eyle... Evlatlarımızı Kur'an yolunda sünnet-i seniyye ile yetiştirmemizi nasib eyle... Ümmet-i Muhammed'e faideli işler yapmamızı nasib eyle... Kurmuş olduğumuz vakıflarımızı, derneklerimizi, şirketlerimizi, yapmış olduğumuz yayınlarımızı, faaliyetlerimizi, çalışmalarımızı hayırlı neticelere, sonuçlara, semereli neticelere vasıl eyle... Çalışmalarımızı hayırlı eyle... Akıbetlerini, sonuçlarını hayırlı eyle...

Çalışmalarımızla evlatlarımızın ve muhataplarımızın İslâm'ı öğrenmelerini, din-i mübîn-i İslâm'ı sevmelerini, senin yolunda yürümelerini nasib eyle... Bize de insanlara faideli olup onları irşâd etmemizin mükâfatını ihsân eyle...

Bizi de yolunda daim, zikrinde kaim eyle... Senin dinini şu

hudutların dışında, dünyanın her yerinde insanlara tebliğ etmemizi nasib eyle... İnsanları İslâm'ın güzelliklerinden haberdâr etmemizi nasib eyle... İslâm'ı herkese öğretmemizi nasib eyle... Yolunda dâim, zikrinde kàim eyle... Vaktimizi hayırlı faaliyetlerle geçirmeğe bizleri muvaffak eyle...

Yâ Rabbi! Cümlemize sıhhat, afiyetler ihsân eyle... Hastalarımıza şifalar bahş eyle... Gönüllerinde muradları olan kardeşlerimizin gönül muradlarını ihsân eyle... Dileklerini, taleplerini, dualarını kabul eyle... Şaşıranlara hidâyet yolunu ihsân eyle... Ayağı kayanları, yere düşenleri kaldır yâ Rabbi! Yoluna sok yâ Rabbi! Rızana uygun ömür sürmeyi nasib eyle yâ Rabbi!

Yuva kurma durumunda olan evlatlarımıza hayırlı eşler nasib eyle... Mutlu, mesud, bahtiyar aileler kurmalarını nasib eyle... Hem dünyada hem ahirette bahtiyâr eyle yâ Rabbi! Tahsil gören evlatlarımıza hayırlı tahsiller yapmağa muvaffak eyle... Üstün başarılarla muvaffak eyle... Hayırlı hizmetler yapmaya muvaffak eyle yâ Rabbi! Evlatlarımızın güzel hallerini, hoş günlerini, mürüvvetlerini, düğünlerini, başarılarını görmeyi bizlere nasib eyle yâ Rabbi!

Bizim şu beldemizi ve bütün İslâm beldelerini her çeşit maddi mânevî semâvî, aradî, görünür görünmez afet, musibet, felaket ve belalardan koru yâ Rabbi! Belâları def eyle yâ Rabbi! Şerleri def eyle yâ Rabbi! Hayırları fetheyle yâ Rabbi!

Bizleri hayırlara mazhar eyle yâ Rabbi! Müslümanların başına sevdiğin, râzı olduğun idareciler ihsân eyle yâ Rabbi! Müslümanlara zulmeden zalimleri, kâfirleri, fâsıkları, facirleri müslümanların başından def eyle yâ Rabbi! Müslümanlara zulmeden zalimlerin mallarını, canlarını, evlatlarını, diyarlarını, o mazlum müslümanlara ganimet ihsân eyle yâ Rabbi!

Dünyanın ve ahiretin bildiğimiz bilmediğimiz her türlü hayırlarına bizleri nail eyle yâ Rabbi! Dünyanın ve ahiretin bildiğimiz bilmediğimiz her türlü şerlerinden bizleri mahfûz eyle yâ Rabbi!

Sübhâne rabbinâ rabbi'l-izzeti ammâ yasifûn ve selâmün ale'l-murselîn ve'l-hamdü lillahi rabbi'l-âlemin. El-Fâtihah!

....

Hangi semtteyseniz sabah namazını gene camide kılın! Şimdi nasıl yatsı namazını camide cemaatle kıldık, sabah namazında da camide olun! Bir insanın bütün gece ibadet edip, sabah namazını evinde kılıp camiye gitmeyi kaçırmasından, bütün gece uyuyup sabah namazını camide kılması daha hayırlı... Cemaat daha kıymetlidir. Onun için, cemaati ihmal etmeyin!

Bir insan yatsı namazını da, sabah namazını da camide cemaatle kılarsa, bütün geceyi ihyâ etmiş olur. Onun için mutlaka sabah namazında camide namaz kılmağa niyet edin. Allah-u Teàlâ Hazretleri ibadetlerinizi kabul eylesin... Tevbelerinizi kabul eylesin...

Birbirinize dua edin. Çünkü müslümanın müslümana duası makbuldür. Bizi de duadan unutmayın. Allah geçmişlerinize rahmet eylesin... Evlatlarınızı hayırlı evlat eylesin... Nice nice nice mübarek kandillere eriştirsin...

Peygamber Efendimiz'in sevdiği ümmet eylesin... Gül cemâlini rüyalarınızda göstersin... Ahirette komşu olmak nasib etsin... Sohbetine erdirsin... Firdevs-i A'lâ'da Havz-ı Kevser'inden doya doya içmeyi de nasib eylesin... Peygamber Efendimiz'in komşuluğunu nasib eylesin...

Allah'ın rıdvân-ı ekberine vâsıl eylesin... Selâmına mazhar eylesin...

Sübhâne rabbinâ rabbi'l-izzeti ammâ yasifûn. Ve selâmün ale'l-mürselîn. Ve'l-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemin. El-fâtihâh!

27. 07. 1996 - İskenderpaşa

14. RASÛLÜLLAH'I SEVMENİN ÖNEMİ

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llàhi ve berekâtühû!..

Aziz ve sevgili Akra dinleyicileri!

Bu cuma konuşmamı size Avustralya'nın Sydney şehrinden yapıyorum. Cumanız mübarek olsun... Ayrıca, pazar günü idrak edeceğimiz Mevlid kandiliniz de mübarek olsun... Allah-u Teàlâ Hazretleri cümlemizi Peygamber Efendimiz'in şefaatine erdirsin... Ahirette, cennette Peygamber Efendimiz'e sevdiklerinizle beraber komşu eylesin...

a. Allah'ı Seven Rasûlünü de Sever

Biliyorsunuz en çok Allah'ı sevmemiz lâzım. Çünkü her şeyimiz ondan; varlığımız ondan, imanımız, haysiyetimiz, şerefimiz, mutluluğumuz, yediğimiz, içtiğimiz nimetler, teneffüs ettiğimiz hava, içtiğimiz su... Her şey onun bize lütfu, ihsânı olduğu için, en çok Allah'ı sevmemiz lâzım!

Çünkü her yönden en güzel olan Allah-u Teàlâ Hazretleri... Her sıfatı çok güzel! Onun için onun sıfatlarına *el-Esmâü'l-Hüsnâ* diyoruz. *Hüsnâ*, *ahsen* kelimesinin müennesi, yâni en güzel sıfatlar. Hiç bir varlığın sıfatıyla kàbil-i mukayese değil, hepsinden mukayese edilmeyecek derecede üstün ve güzel. Her sıfatı güzel, her yönden en güzel...

Her türlü güzeli de yaratan Allah-u Teàlâ Hazretleri olduğundan, nerede bir güzel görseniz Allah'ı hatırlamanız lâzım! Güzel bir çiçek, güzel bir koku, tepeden tırnağa çiçek açmış güzel bir ağaç, bir güzel manzara, bir tatlı meyve... her şey Cenâb-ı Mevlâ'nın güzelliğini ilân ediyor. Allah-u Teàlâ Hazretleri kendisini bilen, ma'rifetullahına eren, muhabbetullahına yükselen kullarından eylesin cümlemizi...

Biliyorsunuz, bilmeden sevilmez, sevilse de sevgi tamam olmaz. Önce ma'rifetullah lâzım; insanların Mevlâsını, Rabbini, Allah'ı bilmesi lâzım! Doğru bilmesi lâzım! Çünkü doğru bilmediği zaman, yanlış bilgilerle kafasını doldurduğu zaman, tabii makbul

olmuyor, Allah sevmiyor. Kendisini doğru bilmeyen, kendisine doğru inan-mayan, doğru vech ile itikad sahibi olmayan kimseleri sevmiyor. Müşrikleri, kâfirleri, sapıkları sevmiyor. Onun için tabii imanın, itikadın Allah'ın istediği vech ile olması lâzım! O da Kur'an-ı Kerim'de, dinimizin ahkâmı içinde, güzel din kitaplarımızın içinde güzel güzel anlatılmış.

Tabii Allah'ı seven, Allah'ın her şeyini sever. Sevilenin her şeyi sevilir. Her şeyi güzel olduğu için... Allah'ı seven insanlar Rasûlünü de sever. Allah'ın gönderdiği Kur'an-ı Kerim'ini de sever. Dinini de sever, dininin ahkâmını da sever. Ağır da olsa, hafif de olsa, kendisinin hoşuna gitse de, gitmese de, anlasa da, anlamasa da Allah'ın ahkâmını da sever. Emirlerini, yasaklarını sever. Ef'âlini sever. Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin yaptığı, kudretinin âsârı, çevrede olan biten her şeye bakar. "*Neylerse güzel eyler*." diye, ne eylediyse onu da sever.

Takdirini sever. Tabii, *takdir* bir kaç mânâya geliyor: Bir şeyi çok beğenmek, hayran olmak filân gibi, "Ben onu çok takdir ettim." gibi kullanıyoruz ama, burada benim anlatmak istediğim kader... Yâni, Allah'ın kaderini de sever. "Kaderi böyle yazmış Mevlâm!" der, kaderine de razı olur, onu da sever.

Likàsını da sever. Tabii, *likà* da iki mânâya geliyor: Bir; mülâkàt, yâni karşı karşıya gelmek, huzuruna varmak mânâsına geliyor, yâni ona kavuşmak... Allah'a kavuşmayı sever mü'min. Sevdiği için, "*N'olakim görsem cemâlin*" der[84] ve kavuşmayı sever.

Bir de *likà,* yüz mânâsına, vech mânâsına kullanılıyor. Hatta *meh-likà* derler meselâ, ay yüzlü demek, çehresi ay gibi olan demek. Tabii Allah-u Teàlâ Hazretleri mahlûkatına benzemediği için;

لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ (الشورى:١١)

---

[84] Süleyman Çelebi'nin *Mevlid*'deki şu beytine işaret var:

Gece gündüz durmayıp istediğin;
N'olakim cemâlin görsem dediğin.

(*Leyse kemislihî şey'ün*) [Onun benzeri hiç bir şey yoktur.] (Şûrâ, 42/11) olduğu için, biz şimdi onun vechini bilemiyoruz. Ama ahirette, ayın on dördünü görür gibi, mü'min kulları cennette Mevlâ'yı görecekler. İzdihamsız, engelsiz, herkes Cenâb-ı Rabbü'l-İzzet'i görecek. *Mevlid* sahibinin, "*Ahirette öyle görür ümmeti*" dediği gibi.[85]

Her şeyini sever... Tabii bu konuşmamda benim üzerinde durmak istediğim, Peygamber Efendimiz SAS'in doğumu olduğu için, Rasûlünü sevmek konusunu anlatmak istiyorum. Sözü oraya getirmek istiyorum. "Allah'ı seven Rasûlünü de sever." dedim. Bunun hakkında Kur'an-ı Kerim'de ayet-i kerime de var. Allah-u Teàlâ Hazretleri buyuruyor ki, *bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm*:

قُلْ إِنْ كُنتُمْ تُحِبُّونَ اللّٰهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللّٰهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ،
ذُنُوبَكُمْ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (آل عمران:٣١)

(*Kul in küntüm tuhibbûna'llàhe fe'ttebiùnî yuhbibkümü'llàhu ve yağfir leküm zunûbeküm, va'llàhu gafûru'r-rahîm*) (Âl-i İmran, 3/31) *Sadaka'llàhu'l-azîm...*

Daha önce kendilerine peygamber gönderilmiş olup, kitap indirilmiş olup da sonradan peygamberlerinin öğrettiklerini unutmuş veya değiştirmiş, ellerindeki kitabın ayetlerini değiştirmiş veya bazılarını unutmuş olan ehl-i kitaba Peygamber Efendimiz:

"—Ben peygamberim, ahir zaman peygamberiyim. Tevrat'ta, İncil'de müjdelenen peygamberim. Mûsâ AS'ın, İsâ AS'ın müjdelediği peygamberim. Gelin imana gelin, Kur'an'a tâbi olun, bana tâbi olun!" dediği zaman, onlar:

---

[85] Süleyman Çelebi'nin *Mevlid*'indeki beytin tamamı şöyle:

Âşikâre gördü Rabbü'l-izzeti,
Âhirette öyle görür ümmeti.

“—Biz Allah’ı seviyoruz.” deyince, Allah-u Teàlâ Hazretleri bu ayet-i kerimeyi indirdi. Peygamber Efendimiz’e şöyle buyurdu:

(*Kul in küntüm tuhibbûna’llàh*) “Onlara de ki Rasûlüm: ‘Eğer siz Allah’ı seviyorsanız, Allah’ın şimdi size gönderdiği ben peygamberini de kabul edin, tâbi olun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın!’ Allah son derece bağışlayıcı ve esirgeyicidir.” (Âl-i İmran, 3/31) Yâni, “Sana tâbi olmazlarsa, ben onları sevmem!” buyurdu.

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللّٰهَ لاَ يُحِبُّ الْكَافِرِينَ (آل عمران:٣٢)

(*Fein tevellev feinna’llàhe lâ yuhibbü’l-kâfirîn*) “Eğer senin bu davetine sırt çevirir, kalkıp giderlerse, Allah da o zaman kâfirleri sevmez.” (Âl-i İmran, 3/32) diye bildiriyor. Demek ki imanın gereğidir, Allah’ı sevmenin icabıdır Rasûlünü sevmek...

b. Mevlid Kandili ve Mevlid

Tabii Allah-u Teàlâ Hazretleri Peygamber Efendimiz’i seçmiş. *Mustafâ* ne demek?.. Seçilmiş demek, süzülmüş demek. *Müctebâ* ne demek?.. Yine aynı mânâya, seçkin olduğunu gösteriyor. *Muhtâr* ne demek?.. İhtiyar olunmuş, seçilmiş demek. Peygamber Efendimiz’i seçmiş, Peygamber Efendimiz’i sevmiş, Habîbullah eylemiş Allah-u Teàlâ Hazretleri...

Demek ki güzeller güzeli... Hem yüzü güzel, hem adı güzel, hem işi güzel, hem görevini yapışı güzel... Adı güzel kendi güzel Muhammed SAS. Âlemlere rahmet Muhammed-i Mustafâ SAS. İşte o mübarek peygamberimiz, ahir zaman peygamberi...

مَنْ لاَ نَبِيَّ بَعْدَهُ

(*Men lâ nebiyye ba’deh*) “Kendisinden sonra başka peygamber gelmeyecek olan o mübarek zât...”

O Sàhibü’l-Kevser, Kevser Havzı’nın sahibi... (*Men bi-yedihî livâu’l-hamd*) Mahşer günü Hamd Sancağı elinde olan o mübarek Peygamber-i Zîşân... O nebiyyü’r-rahmet, şefîu’l-ümmet, ümmetin

şefaatçisi, rahmet peygamberi Muhammed-i Mustafâ, işte Rebîü'l-evvel ayının 12. gününde doğdu. Milâdî takvimin hesabı yapılınca, 20 Nisan'a rastlıyor.

Bir baharda, bir baharda ki cihanın en güzel baharı, dünyanın en güzel baharı olmuş; cihanın en güzel gülü açmış, en güzel çiçeği açılmış... Cihan bostanında Peygamber-i Zîşanımız dünyaya gelmiş. Ne kadar güzel, ne kadar mühim bir olay! Ne kadar heyecanlandırıcı bir olay!..

Biliyorsunuz Rebîü'l-evvel ayına girdik. Muharrem ayı geçti. Hacıların dönmesinden sonra konuşmalarımda ifade ettiğim gibi, Safer ayı geçti, Saferü'l-hayr geçti. Geldi Rebîü'l-evvel ayı, Peygamber Efendimiz'in doğduğu mübarek ay... İşte o bu sene Türkiye hesabıyla 5 Temmuz Pazar günü Rebîü'l-evvel'in 12'si oluyor, Peygamber Efendimiz'in Mevlid Kandili oluyor.

Bazıları yanlışlıkla *mevlüd* diyorlar, *ü* ile söylüyorlar. *Mevlüd* değil, *mevlid*; i ile... Neden? Çünkü *mevlüd* çocuk demek, yâni doğmuş olan çocuğa *mevlüd* derler.

Hani hadis-i şeriften hatırlayacak bazı bilgili kardeşlerim, hadis-i şerifleri duymuş kardeşlerim; Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin o mübarek Peygamberi ne buyuruyordu:[86]

كُلُّ مَوْلُودٍ يُولَدُ عَلَى الْفِطْرَةِ ، فَأَبَوَاهُ يُهَوِّدَانِهِ ، أَوْ يُنَصِّرَانِهِ أَوْ يُمَجِّسَانِهِ (خ. م. د. ت. ومالك ، حم. حب. ط . ع . ق .

[86] Buhàrî, *Sahîh*, c.I, s.465, *Cenâiz* 29/91, no:1319; Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.2047, *Kader* 46/6, no:2658; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.642, *Sünnet* 34/18, no:4714; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.447, no:2138; İmam Mâlik, *Muvatta'* (Rivâyet-i Yahyâ), c.I, s.241, no:571; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.233, no:7181; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.337, *İman*, no:129; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.311, no:2359; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XI, s.282, no:6394; Abdü'r-Rezzâk, *Musannef*, c.XI, s.119, no:20087; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.203, no:11925; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.IX, s.228; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.I, s.86; no:119; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.III, s.308; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.III, s.304; Ebû Hüreyre RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.I, s.284, no:830; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.II, s.240, no:942; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.II, s.434; Esved ibn-i Seri' RA'dan.

(حل. عن أبي هريرة)

(*Küllü mevlûdin yûledü ale'l-fıtrati*) "Her doğan çocuk fıtrat-ı asliye üzere doğar. Fıtrat-ı asliye üzere dünyaya gelir, mü'min olarak dünyaya gelir. (*Feebevâhu*) Sonradan onu yetiştiren annesi, babası (*yuhevvidânihî*) onu yahudileştirirler, (*ev yünassırânihî*) yahut hristiyanlaştırırlar; (*ev yümeccisânihî*) veyahut mecûsîleştirirler." Yâni, annenin babanın terbiyesi onu etkiler. İlk önce İslâm fıtratı üzere doğmuşken, sonradan anne ve babası yanlış terbiye vermişse, çocuk maalesef yanlış yola gider.

Bizim buradan hemen çıkartmamız gereken bir mühim ders var: Biz de çocuklarımızı hiç olmazsa fıtrat-ı asliyesini bozmadan yetiştirelim! Madem İslâm fıtratı üzere doğmuş çocuklarımız, bâri fıtratını biz bozmayalım. Biz müslümanlar evlâtlarımızı müslüman olarak da yetiştirelim. Müslüman olarak yaşasınlar, ahirete de Allah'ın sevdiği mü'min kullar olarak gitsinler. Allah'a sevdiği kul olarak kavuşsunlar. Allah'ı seven kul olarak, âşık-ı sadık kul olarak kavuşsunlar.

Demek ki Mevlid Kandili'dir, i iledir; *mevlûd* değildir. *Mevlûd*, doğan çocuğa verilen bir isim. İkisi yakın birbirine ama, farklı kelimeler.

Mevlid, doğma zamanı demek. İsm-i zaman, Mef'il vezninde, *velâdet* masdarından *velede, yelidü*, oradan *mevlid* geliyor. Doğma zamanı, Peygamber Efendimiz'in doğma zamanı. Veyahut ism-i zaman aynı zamanda masdar-ı mîmî oluyor; *velâdet* mânâsına, yâni doğuş, Peygamber Efendimiz'in doğuşu mânâsına gelir.

Bazan da, bizim kullandığımız iki mânânın dışında kullanılır Arapça'da. O zaman *mevlid*, doğum yeri mânâsına da gelebilir. Meselâ; "Falanca kişinin mevlidi Konya'dır, falanca kişinin mevlidi Semerkand'dır, falanca kişinin mevlidi Kahire'dir" derler... Demek ki *mevlid* kelimesi doğma mânâsına gelir, doğma zamanı mânâsına gelir, doğma yeri mânâsına gelir.

İşte bu Peygamber Efendimiz'in mevlidi, yâni doğuşuyla ilgili; çok mühim bir olay, çok tatlı bir olay, eşsiz bir olay, çok güzel bir olay, çok büyük bir nimet, çok büyük bir rahmet... Çok büyük bir

rahmetin dünyaya gelişi, doğuşu... Bunu bütün müslümanlar heyecanla karşılamışlardır ve onun üzerinde artık düz yazının, nesrin yetmediği yerde şiirler yazmışlardır, mevlid manzumeleri yazmışlardır. Heyecanlarını, duygularını o güzel manzumelerle, şiirlerle ifade etmişlerdir.

Başta Süleyman Çelebi'yi herkes hatırlıyor. Bursalı mübarek Süleyman Çelebi Hazretleri... Allah şefaatine erdirsin... O cennet-mekân, mübarek zât, ne kadar güzel mevlid manzumesi yazmış. Manzumesinin özel ismi de var, onun mevlidinin adı: *Vesîletü'n-Necât.*

Necât, kurtuluş vesilesi, kurtuluşa sebep olan vesile... Yâni o kitabı yazdığı için, o manzumeyi yazdığı için Allah onu sever, Peygamber Efendimiz ona şefaat eder de cehennemden kurtulur, necat bulur diye; necatının, kurtuluşunun vesilesi olur diye o ismi vermiş. Allah onu kurtarsın, o vesile olsun, cennetiyle cemâliyle müşerref eylesin... O mübarek şair ve alim zâtı çok seviyoruz hepimiz.

Daha yüzlerce kişi Türk dilinde, Arap dilinde, Arnavut dilinde, Boşnak dilinde, Fars dilinde, Pakistan'ın Urduca'sında, daha başka dillerde, Kafkas dillerinde —biliyorum, bazılarını gördüm— nice nice, ne kadar güzel mevlid kitapları yazmışlar. Allah hepsinden razı olsun... Hep kendi güzel duygularını anlatmak için yazmışlar.

Tabii, duygular sözlerle dinleyenlere de aşılanır. İnsan mevlidi okurken, gözlerinden yaşlar boşanıyor. Bölüm bölüm, bahir bahir *Mevlid-i Şerif*'i güzel hafızlar, àşık-ı sadıklar, tatlı sesleriyle okudukları zaman, insanlar kendisinden geçiyor, ılık ılık gözyaşlarını döküyorlar. Peygamber Efendimiz'in o doğumunu anıyorlar. Tekrarlamış oluyorlar, hatırlamış oluyorlar. O yazanların güzel imanları, heyecanları dinleyenlere de geliyor. Böylece Rasûlüllah sevgisinin kalplere aşılanmasına, ekilmesine vesile oluyorlar.

Ne kadar güzel vesile!.. Yâni, hem kendilerinin vesîletü'n-necâtı oluyor; hem de dinleyenleri kurtardığı için, onların da vesîletü'n-necâtı oluyorlar. Allah hepsinden razı olsun...

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[87]

اَلدَّالُّ عَلَى الْخَيْرِ كَفَاعِلِهِ (حم. طب. خط. عد. عن أبي مسعود الأنصاري ؛ ت . ع . وابن أبي الدنيا عن أنس ؛ حم . عد. عن سليمان بن بريدة عن أبيه ؛ هب. عد. عن ابن عباس)

(*Ed-dâllü ale'l-hayri kefâilihî*) "Hayra delâlet eden, hayrı yapmış gibi sevap kazanır." Nur içinde yatsınlar, mekânları cennet olsun, makamları a'lâ olsun...

c. İman Rasûlüllah'la Tamam Olur

Hepimiz çok iyi biliyoruz, cümle cihan biliyor ki iman *kelimeteyn-i şehâdeteyn* ile tamam oluyor. Yâni,

أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ ،

---

[87] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.274, no:22414; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XVII, s.226, no:628; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.85, no:86; İbn-i Hibbân, *Tabakàtü'l-Muhaddisîn*, c.IV, s.217; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.VII, s.383; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.II, s.342; Ebû Avâne, *Müsned*, c.IV, s.478, no:7400; Ebû Mes'ud el-Ensârî RA'dan.

Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.41, no:2670; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VII, s.275, no:4296, İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *Kadài'l-Havâic*, c.I, s.39, no:27; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.357, no:23077; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.III, s.298; Süleyman ibn-i Büreyde babasından.

Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.116, no:7657; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.V, s.90; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Taberânî, Mu'cemü'l-Evsat, c.III, s.34, no:2384; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.IV, s.351, no:1031; Ukaylî, *Duafâ*, c.III, s.306, no:1317; Sehl ibn-i Sa'd RA'dan.

Bezzâr, *Müsned*, c.V, s.150, no:1742; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI,s.266; İbn-i Hibbân, *Tabakàtü'l-Muhaddisîn*, c.III, s.555; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.233, no:3121; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.III, s.418; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXVIII, s.193; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.233, no:3121; Hz. Aişe RA'dan. RE, 207/5.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.359, no:16052-16055; *Keşfü'l-Hafâ,* c.I, s.399, no:1282; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XII, s.493, no:12394.

(*Eşhedü en lâ ilâhe illa'llàh*) demekle ve bu yetmiyor; artı, ilâve:

وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ .

(*Ve eşhedü enne muhammeden abdühû ve rasûlühû*) demekle tamam oluyor.

"—Pekiyi bir insan "*Eşhedü en lâ ilâhe illa'llàh*" derse, sonra "*Muhammedün rasûlü'llàh*" demezse, yâni Peygamber Efendimiz'in peygamberliğini kabul etmezse ne olur?"

"—Mü'min olmaz!"

"—Neden?.."

"—Onu Allah göndermiş! Hazret-i Mûsâ'yı gönderen, Hazret-i İsâ'yı gönderen, daha adlarını bilmediğimiz nice binlerce mübarek zâtı, peygamberi, evliyâ ve mürselîni gönderen Allah-u Teàlâ Hazretleri, ahir zaman peygamberi olarak Muhammed-i Mustafâ'sını, seçkin Muhammed'ini, Ahmed-i Mahmûd u Muhammed-i Muhtâr u Mustafâ'sını göndermiş. E ona da iman edecek."

"—Neden?.."

Çünkü, o kapıdan geçince iman bahçesine giriliyor. O kapıdan geçilmezse, bahçenin dışında kalınca ormanın içinde, dikenlerin arasında, kurtların, canavarların arasında kalmış oluyor. O bahçeye girenler esenliğe eriyorlar, selâmete eriyorlar. Çünkü ona inanmadan, imanın inceliklerini bilmek mümkün değil. O ilim deryâsı, o kenarsız umman, o Muhammed-i Mustafâ (*Aleyhi's-salâtü ve's-selâm*) neler öğretti bize! Binlerce sayfalık hadis kitaplarını okuyun, bilmediğiniz neleri neleri öğrettiğini anlayın!

Her şeyimizi ona borçluyuz. İlmimizi, irfanımızı, edebimizi, adetimizi, örfümüzü, geleneğimizi, temizliğimizi, misafirperverliğimizi, güzel huyluluğumuzu, tatlı dilliliğimizi, sabrımızı, vefamızı, arkadaşlığımızı, dostluğumuzu... her şeyimizi ona borçluyuz. Hepsini o öğretti.

Onun o terbiyesine ermemiş insanların ne kadar gaddar, ne kadar hunhar, ne kadar cebbar, ne kadar canî, ne kadar azılı,

azgın, sapkın insanlar olduğunu çevrenize bakarsanız hemen göreceksiniz. Farkı fark edersiniz. Yâni, Muhammed-i Mustafâ Hazretleri'nin rahle-i tedrisinden geçmiş insanla, o terbiyeyi görmemiş insan arasında dağlar kadar fark vardır. Taşla zümrüt, yakut, elmas arasındaki fark kadar, kaldırım taşıyla ötekisi arasındaki fark kadar, toprakla gökteki yıldız kadar fark vardır.

Onun için, "*Eşhedü en lâ ilâhe illa'llàh*" diyecek, "*Ve eşhedü enne muhammeden abdühû ve rasûlühû*" diyecek. İman Rasûlüllah'ı kabulle tamam oluyor.

İrfan da, onu sevmekle kemâle erer. Yâni:

"—Ben müslüman oldum..."

Oldun ama, affedersin ot gibi... Ot gibi, hiç bir şeyden haberi yok. Hiç duygusu yok, hiç heyecanı yok. Gözü yaşarmaz, İslâm için kalbi çarpmaz, müslüman kardeşlerine acımaz, yardım elini uzatmaz, kesenin ağzını açmaz... Hiç bir hayrı yok! Yâni irfansız... İman etmiş ama kupkuru, bomboş, tatsız tuzsuz.

İrfan ne zaman tamamlanır?.. Rasûlüllah SAS Hazretleri'ni sevmekle tamamlanır. İman onunla bütünleşir. İman onunla tahakkuk eder, irfan onunla, onu sevmekle kemâline erer.

Onun için, hepimiz Rasûlüllah'ı nasıl seveceğiz diye düşünmeliyiz, aramalıyız. Sevmenin yollarını bulmağa çalışmalıyız, çarelerini sormalıyız. Eczacı aramalıyız, tâbîb-i müslim-i hâzık aramalıyız. Derde devâ aramalıyız, hastalığa şifa aramalıyız.

"—Acep ben Rasûlüllah'ı nasıl severim, nasıl tanırım, nasıl görürüm, nasıl rüyama gelir? Rasûlüllah SAS Efendimizin sevgisini, iltifatını nasıl kazanırım, onun şefaatine nasıl ererim?" diye, gece gündüz bunun tasasını çekip, insanın onu araması lâzım! Çok önemli bir şey...

Tabii Peygamber Efendimiz de, kendisini seveni karşılıksız koymaz. Seviyorsa, Rasûlüllah tarafından da seviliyor demektir. Sevemiyorsa, Rasûlüllah tarafından sevilmeme tehlikesi bahis konusudur. Ondan da korkmak lâzım!

"—Yâ benim içinde Rasûlüllah'la ilgili bir heyecan uyanmıyor. Başkalarına bakıyorum da ılık ılık gözyaşı döküyorlar, nasıl âh u enin ediyorlar, nasıl seviyorlar. Birilerini duyuyorum da ne güzel

rüyalar görmüş, anlatıyor... Ağzımın suyu akıyor, hayran oluyorum. Evet salât ü selâm getiriyorum filân ama, bende hiç öyle şeyler olmuyor...”

Hà, sende o şeyler olmuyorsa onun sebebini araştırmak lâzım! Çünkü kalb temiz olmayınca Rasûlüllah SAS Efendimiz teveccüh etmez. Kalb temizlenecek ki insanın gönlüne, kalbine Rasûlüllah SAS Efendimiz'in muhabbeti gelsin.

Onun için, ya kendisinin bir kusuru vardır, bir günah işliyordur, ya bir harama bulaşmıştır, temizlememiştir kendisini, ya bir edepsizliği vardır, ondan oluyordur. Çok ağlayacak, yalvaracak, tazarru ve niyaz edecek de, o durumdan kendisini kurtaracak.

Hatasını anlamağa çalışmalı, kurtulmağa çalışmalı, affedilmesinin yollarını bulmağa çalışmalı!..

d. Rasûlüllah'ın Bir Kimseyi Sevmesi

Tabii, Rasûlüllah'ın bir insanı sevmesi nasıl hasıl olur?

1. Ona inanmakla...

Rasûlüne inanmayan, Allah'ın Rasûlü Muhammed-i Mustafâ'yı tanımayan ne olur? İki cihanda hüsrana uğrar, iki cihanda bedbaht olur, iki cihanda ziyan eder. İki cihanı kara olur, kararır. Neden?.. “*Sana inanmayan gider imansız*” dediği gibi Yunus Emre'mizin, ona inanmayan imansız göçüverir; mahvolur, perişan olur. Önce inanacak Rasûlüllah SAS'e...

2. Sonra, salât ü selâmı çok edecek.

“—Yâ Rasûlallah, sana salât ü selâm olsun! Yâ Rasûlallah, selâmımı sana arz ederim. Ey bâd-ı sabâ o tarafa doğru esersen selâmımı Rasûlüllah'ın ravzasına iletiver!” diye, böyle salât ü selâm gönderecek.

“—Neden, onun faydası ne?..”

Çünkü, Peygamber Efendimiz hadis-i şeriflerinde bildirmiş ki, bir insan Peygamber Efendimiz'e salevat getirirse, o salevât-ı şerifeyi melekler Peygamber Efendimiz'e anında tebliğ ederler:

“—Yâ Rasûlallah, falanca diyardan falancanın oğlu filânca, veyahut filâncanın kızı falanca hanım sana salât ü selâm etti.” diye bildirirler.

Peygamber Efendimiz kendisine salât ü selâm edeni bilir, o da selâma karşılık verir. Çünkü selâma karşılık vermek İslâmî âdâbdandır. Kur'an-ı Kerim'de nasıl buyruluyor, *bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm*:

وَإِذَا حُيِّيتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا بِأَحْسَنَ مِنْهَا أَوْ رُدُّوهَا (النساء:٨٦)

(*Ve izâ huyyîtüm bi-tahiyyetin*) "Bir selâmla selâmlandığınız zaman ey mü'minler, (*fehayyu biahsene minhâ*) o selâmdan daha güzel bir karşılıkla selâmı karşılayın! Cevabını verin selâmın..." Meselâ, "*Es-selâmü aleyküm!*" demişse, "*Ve aleyküm selâm ve rahmetu'llàhi ve berekâtühû...*" deyin. Şöyle bir güleç yüz ekleyin, tatlı dil ekleyin, bir kaç kelime daha ilâve edin!

(*Ev ruddûhâ*) "Veyahut da hiç olmazsa, '*Ve aleyküm selâm...*' deyin. Hiç olmazsa karşılık verin, öyle sırtınızı dönüp cevapsız bırakmayın!" (Nisâ, 4/86)

"—*Es-selâmü aleyküm!*" deyince, kimisi de diyor ki:

“—Günaydın!”

Canım, “Günaydın!” sadece dünyada havanın güneşlik olduğunu, günün aydın olduğunu gösteriyor. Ama (*Es-selâmü aleyküm*), “Hem dünyada, hem ahirette selâmet senin olsun! Selâmet yolu olan cennete gir, Allah’ın selâmına er, selâmına mazhar ol!” mânâsına geliyor. Bunun mânâsı çok daha derin... Yâni, selâma düşmanlık olur mu?..

Ben Almanya’da Münih’te bulunduğum sırada, orada Almanlarla karşılaşıyordum. Hoşuma da gidiyordu, hiç tanımadıkları halde selâm veriyorlardı: (*Grüs Got!*) “Tanrı’nın selâmı üzerine olsun!” diyorlardı.

Almanya’nın da bazı yerlerinde, Prusya taraflarında, Hannover taraflarında, onlar da (*Gutıntak*) “Gün aydın olsun!” derlermiş. Yâni lâik bir selâm oluyor, dinî tarafı olmayan bir selâm oluyor. Ama Bavyeralılar daha dindar, onlar (*Grüs Got!*) “Tanrının selâmı olsun!” diyorlar.

Biz o oyuna düşmeyelim, mânevî tarafı olan, derinliği olan şeyi söyleyelim!

“—Bir selâmla selâmlandığınız zaman ey mü’minler, o selâmdan daha güzel bir karşılıkla selâmı karşılayın; yahut da onu aynen iade edin!” diye emir olduğundan, Peygamber Efendimiz’e de salât ü selâm getiren kimse de, Peygamber Efendimiz’in salâtına, selâmına mazhar olur:

“—Bak şu yüzü kara ümmetim, yüzü kara ama gene beni sevdi de, selâm gönderdi. Hadi ona da selâm olsun!” deyiverir.

Onun için, ne yapacak?.. Peygamber Efendimiz’e salât ü selâmı çokça getirecek. “*Es-salâtü ve’s-selâmü aleyke yâ rasûla'llàh!..*” diye nasıl cuma günlerinde, kulaklarımda çınlıyor. O Fatih Camii’nin minarelerinden, o güzel sesli hafız kardeşlerimiz ne kadar güzel salât ü selâmlar getiriyorlar. Bütün Haliç, bütün Fatih, bütün Beyoğlu, her taraf, belki Üsküdar’a kadar gidiyor. Fatih Camii’nden o salât ü selâmlar, cuma günlerinde ne kadar güzel oluyor!

Salât ü selâm getireceğiz. Bunların bir takım sırları var, esrarengiz şeyler bunlar. Salât ü selâm getirdikçe, maksud hasıl olacak.

3. Sonra üçüncü mühim nokta, sünnetine uymakla olur.

Peygamber SAS Efendimiz'in sünnetine uyan, Peygamber Efendimiz'in sevgisine mazhar olur. Sünnetini çiğneyen, Peygamber SAS Efendimiz'i kırmış olur, üzmüş olur. Peygamber Efendimiz'i darıltmış olur. Peygamber Efendimiz'i darıltan insan iflâh olmaz! Onun için, Peygamber SAS Efendimiz'in sünnetini sevmek ve sünnetine uymak lâzım!..

Bu devirde sünneti çiğneyenler çoğaldı. Çünkü dini bilmeyenler çoğaldı. Çünkü gidiyor başka diyarlarda okuyor, başka okullarda okuyor, başka kolejlerde okuyor. Onlar ona hristiyanlığı sevdiriyorlar da, İslâm'ı sevdirmiyorlar. Öyle yetişiyor, başka havalarda yetişiyor. Boş sevgilerle yetişiyor, boş heveslerle yetişiyor. Onun için bilmiyor. Bilmeyince de sünnet-i seniyye uygulanmıyor. Uygulanmayınca da, bu memleketin bereketi kaçıyor. Uygulanmamasından dolayı, sünnete muhalefetten dolayı bereket kaçıyor.

İşte ümmetin fesada uğradığı zamanda, yâni bozulduğu zamanda Efendimiz'in sünnetine sarılmak ve onu ihyâ etmek çok sevap... Ona yüz şehid sevabı verilecek. Bir şehid değil, iki şehid değil, on değil, yirmi değil; yüz şehid sevabı verilecek:[88]

مَنْ تَمَسَّكَ بِسُنَّتِي ، عِنْدَ فَسَادِ أُمَّتِي ، فَلَهُ أَجْرُ مِائَةِ شَهِيدٍ

(الديلمي ، وابن حجر ، عد. عن ابن عباس)

(*Men temesseke bi-sünnetî inde fesâdi ümmetî, felehû ecru mieti şehîd*) "Ümmetimin fesadı zamanında benim sünnetime sarılan, onu ihyâ eden kişilere yüz şehid sevabı var!" diye Peygamber Efendimiz buyuruyor. Efendimiz'in sünnetini ihyâ edenler,

---

88 Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.198, no:6608; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzan*, c.II, s.246, no:1033; İbn-i Adiy, *Kâmil fî'd-Duafâ*, c.II, s.327; Beyhakî, *Zühdü'l-Kebîr*, c.I, s.221, no:217: Ebû Abdullah ed-Dekkak, *Meclis fî Ru'yetu'llah*, c.I, s.218, no:503; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VIII, s.200; İbn-i Fâris RA'dan. Münzirî, *Tergîb ve Terhib*, c.I, s.41, no:65.

diriltenler, uygulamaya başlatanlar, yüz şehidin sevabı kadar büyük sevaplar kazanacak,

Düğün yapmakta sünnet var, yemek yemekte sünnet var. Evlenmekte sünnet var, ticarette sünnet var, günlük yaşamda sünnet var... Arkadaşlık münasebetlerinde, selâmlaşmada, vs. her şeyde sünnet-i seniyye neyse onu yapmak lâzım! Efendimiz'in âdetine, Efendimiz'in sünnet-i seniyyesine uymak lâzım. Sünneti ihyâ edince, Rasûlüllah sever. Allah da sever, Rasûlüllah da sever.

Onun için, aziz ve muhterem kardeşlerim, Peygamber SAS Efendimiz'in sünneti nedir; sünneti vechile yaşamak, sünnet-i seniyyesine uymak nasıl mümkün olur; bunu öğrenin! Hocalardan bunu sorun;

"—Ben Peygamber Efendimiz'in sünnetine uygun yaşamak istiyorum. Sünneti nedir? Bunu bana anlatın!" deyin.

Kitaplar var bu konuda. Peygamber Efendimiz'in hayatını anlatan, âdetini anlatan, yaşam tarzını anlatan, şemâilini anlatan, hadis-i şeriflerini anlatan ne kadar güzel kitaplar var. Onları okuyun, sünnet-i seniyyeyi ihyâ edin!

4. Bir de Rasûlüllah en çok kimi sever?.. Ümmetine hüsn-ü hizmette bulunanı sever. Ümmetine güzel hizmet edenleri, hizmet vazifesini yerine getirenleri sever Peygamber SAS Efendimiz.

Onun için, aziz ve muhterem kardeşlerim, ümmetine güzel hizmet etmeye çalışalım! Hepimiz Ümmet-i Muhammed'e rahmedelim, acıyalım. Umumî olarak rahmedelim. Ne kadar acınacak kişiler var!.. Hem müslüman hem fakir, hem müslüman hem geri, hem müslüman hem mazlum, hem müslüman hem mağdur, hem müslüman hem maktûl, mahpus... Ümmet-i Muhammed her yerde, Balkanlar'da, Kosova'da, bilmem Sırbistan'da, Bulgaristan'da, Romanya'da, Rusya'da, Kafkasya'da, Orta Asya'da, Keşmir'de, Hindistan'da, Afrika'da, Cezayir'de, hatta Türkiye'de umumî bir hücuma maruz...

İslâm hücuma maruz, herkes İslâm'a saldırıyor. Din düşmanları İslâm'a saldırıyor, İslâm'ı kötülemeye çalışıyor. Müslümanı İslâm'dan ayırmaya çalışıyor. İslâmî eğitimin devam etmesi lâzım, Ümmet-i Muhammed'in müslüman olarak yetişmesi lâzım! Ümmet-i Muhammed'in imdâdına koşması lâzım her

müslümanın...

Ümmet-i Muhammed'in lehine olan her şeyi yapması lâzım! Kosova'ya yardım etmemiz lâzım, Arnavutluk'a yardım etmemiz lâzım, Bosna'ya yardım etmemiz lâzım, Çeçenistan'a yardım etmemiz lâzım! Özbekistan'a, Tacikistan'a, Azerbaycan'a, Kuzey Irak'a... her tarafa yardım etmemiz lâzım!..

Yâni, keşke bin tane canımız olsaydı da, her canımızla bir kere, bir müslümana feda olsaydık. Her yerde müslümanların dertleri var, sıkıntıları var. Böyle Ümmet-i Muhammed'e acıyıp:

اَللّٰهُمَّ ارْحَمْ أُمَّةَ مُحَمَّدٍ رَحْمَةً عَامَّةً (قط. خط. عد. والديلمي عن أبي هريرة)

(*Allàhümme'rham ümmete muhammedin rahmeten àmmeh*)[89] "Ey Allah'ım, ey Mevlâm, ey Rabbim, Ümmet-i Muhammed'e umûmî olarak rahmeyle! Yâ Rabbi, Ümmet-i Muhammed'e acı!.." diye dua etmek, en kıymetli dua oluyor. En kıymetli duanın böyle demek olduğunu, Peygamber Efendimiz hadis-i şeriflerinde bildiriyor.

Ümmeti seveceğiz, ümmetin derdiyle dertleneceğiz. Ümmetin derdiyle dertlenmeyen gerçek müslüman değildir. Her müslümanın derdi bizim derdimizdir. Türkiye'de rahat oturmayacağız. Rahat içinde rahat etmeyeceğiz. Köşkün içindeyken bile rahat etmeyeceğiz. Zenginlik içinde, refah içindeyken bile rahat etmeyeceğiz, ümmet-i Muhammed rahat etmedikçe... Ümmet-i Muhammed'e her yönden faydalı olmaya çalışacağız, yardımcı olmaya çalışacağız. Onları mutlu etmeye çalışacağız.

---

[89] Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.VI, s.157; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.IV, s.313, no:1142; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.III, s.442, no:1725; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.46, no:6146; Ukaylî, *Duafâ*, c.II, s.350, no:952; İbn-i Hibbân, *Mecrûhîn*, c.II, s.75; Zehebî, *Mîzânü'l-İ'tidal*, c.II, s.597, no:5001; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.116, no:3212 ve s.287, no:3702; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XIX; s.154, no:20448; RE. 381/7.

Amerika'da, Avrupa'da harıl harıl herkes çalışıyor. Bilmem Afrika'nın falanca ülkesine, filânca yoksula yardım edeyim diye eski çamaşırları topluyorlar, ütülüyorlar, yıkıyorlar, götürüyorlar, veriyorlar. Çocukların yetişmesi için gıda yardımı yapıyorlar... Bilmem, çeşitli böyle ellerinden gelen şeyleri Avrupalılar yapıyor. Ondan sonra da hristiyanlığa çekmeye çalışıyor, kendi dinlerini öğretmeye çalışıyor. Tabii o zaman durum daha fena oluyor. Çünkü insanın imanının gitmesi en büyük felâkettir.

Şimdi burada konuşuyorduk arkadaşlarla. Adanalı kardeşlerimiz var, geçmiş olsun filân dedik, konuştuk, dertleştik, telefonlar açtık; oradan bize telefonlar geldi. İşte, "Allah ölenlere rahmet eylesin... Kalanlara sabr-ı cemil ihsân eylesin..." dedik.

Siyasîler oraya gitmişler, oradakiler de siyasîleri kabul etmemişler, kovmuşlar:

"—Siz oy için geliyorsunuz, gidin, istemiyoruz sizi!" filân demişler.

Ben tabii üzüldüm, böyle diyenlere de üzüldüm, dedim ki: Keşke öyle söylemeselerdi, şöyle söyleselerdi:

"—Evet, bu zelzele bizim için büyük bir acıdır amma, bizim için en büyük acı dinimizdeki zelzeledir, dinimize yapılan darbedir, dinimizin engellenmesidir. İmanımıza göre yaşamanın engellenmesidir. Başımı örtmem, ibadetimi yapmam, sakalımı bırakmam, sünnet-i seniyye olarak, farz olarak, vacib olarak, müstehab olarak... Neyse yâni, dinimin gereği olarak yaptığım şeyleri yapamamak, onların engellenmesi, zelzelelerin, felâketlerin en büyüğüdür. Bize yardım etmek istiyorsanız, bizim canımız ancak o zaman rahat eder, bize o hususlarda yardım edin lütfen!" diye keşke söyleselerdi de, geçmiş olsun diye yanlarına gelenleri kovmasalardı.

Biraz hoşuma gitmedi o davranışları. Böyle söyleselerdi, acıları varsa bile... Yâni, "Başörtüsünün engellenmesi, başörtülü kızımın okuldan atılması, bizim için daha büyük zelzeledir." deselerdi dertlerini anlatsalardı.

Gazetede okudum, bizim *Sağduyu* gazetemizde: O mübarek, mücahid kızlarımız Ankara'ya kadar o beyaz yürüyüşü yapmışlar. Meclis başkanı Hikmet Çetin'le görüşmüşler. Hikmet Çetin bey:

"—Ben işin bu kadar vahim olduğunu, bu kadar derin boyutlarda olduğunu bilmiyordum." demiş.

Tabii kızları takdir ettim. Yâni duyulmayan şeyi duyuruyorlar.

Sonradan da düşündüm muhterem kardeşlerim, sevgili dinleyiciler, hakikaten bazı kimseler duymamış olabilir. Çünkü bir gazeteye alışmış olan insan, o gazetenin tutumuna göre şartlanıyor, onun verdiği bilgilere göre düşünüyor. Onun vermediği bilgilerden haberdar olmuyor.

E bazıları da diyorlar ki:

"—Çeşitli gazeteleri alalım da çeşitli fikirlere sahip olalım!"

Ama beş tane aynı zihniyeti temsil eden, hatta aynı şirket tarafından neşredilmiş olan gazeteyi alınca, gene bir fikri dinlemiş oluyor, öteki fikri duymamış oluyor. Bence zıt fikirleri savunan kimseleri insan dinlerse, gerçekleri belki o zaman daha iyi görür. Demek ki, en yetkili insanlar, en bilgili insanlar, yönetimin en yükseğinde olan insanlar duymamış olabiliyor.

O bakımdan kızlarımızı takdir ettim. Mâşâallah, duyurmuşlar. Yâni, gazetelerin yapamadığı duyurma işini yapmışlar, Allah razı olsun... İnşâallah dinleyenler de mucibince hareket ederler de

zulümleri engellerler.

Ama ümmete hizmet etmek, her yönden hizmet etmek lâzım! En büyük hizmetin din konusunda olduğunu da belirtmek için bu sözleri söylüyorum.

Bir insan aç kalabilir. Açlıktan ölebilir. Allah onu o zaman cennetine sokar. "Fukaralar zenginlerden daha önce cennete girecek." diyor Peygamber Efendimiz.[90]

Zelzelede ezilip ölebilir, şehid olur. "Zelzelede ölen bir çeşit şehiddir." diye Peygamber Efendimiz hadis-i şerifinde bildiriyor.[91]

---

[90] Bu konuda: Deylemî, Müsnedü'l-Firdevs, c.I, s.231, no:883; Ebû Berze el-Eslemî RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.VI, s.748, no:16620; RE, 124/9.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XX, s.77, no:142; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.250, no:4112; Muaz ibn-i Cebel RA'dan. İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LV, s.213; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan. Ahmed ibn-i Hanbel, *Zühd*, c.I, s.35; Hz. Hasan RA'dan.

[91] Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.205, no:3111; İmam Mâlik, *Muvatta'* (Rivâyet-i Yahyâ), c.I, s.233, no:554; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.446, no:23804; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.VII, s.461, no:3189; Hàkim, *Müstedrek*, c.I, s.503, no:1300; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.II, s.191, no:1779; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.169, no:9880; İbn-i Esîr, *Üsdü'l-Gàbe*, c.I, s.163; Câbir ibn-i Atîke RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.IV, s.715, no:11183; RE. 216/5.

Harpte ölen şehiddir. Kosova'da ölen şehiddir, Bosna'da ölen şehiddir, Çeçenistan'da ölen şehiddir. Bunlar bir şey değil... Ama iman gittiği zaman, ebedî hayat gidiyor, asıl felâket odur. İmandan mahrum kalan bir insanın ahireti mahvoluyor. En büyük felâket o...

Onun için, Allah'ın en çok sevdiği şey, Peygamber Efendimiz'in de en çok razı olacağı şey, ümmetine güzel hizmet etmektir. Ümmetinin iyi müslüman olması için çalışmaktır. Gazeteyse, gazete çıkarmaktır. Radyoysa, radyo yayını yapmaktır. Televizyonsa, televizyon yayını kurmaktır; uluslararası, ulusal, bölgesel, yöresel neyse... Kitap neşretmekse, kitap neşretmektir. Mektep açmaksa, mektep açmaktır. Yazları değerlendirmektir.

Hatta, hatta sevgili dinleyiciler her meclisi, her sohbet meclisini değerlendirmek lâzım! Her sohbet meclisinde Peygamber Efendimiz'in hadis-i şerifinden bir kaç hadis-i şerif okumalı, salât ü selâm getirmeli; bir kaç ayet okumalı, Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin rızasını, Peygamber Efendimiz'in şefaatini kazanmaya çalışmalı!..

Diliyorum ki, bu Mevlid Kandili müslüman kardeşlerimizin gönlünde muhabbet-i Rasûlüllah'ı, aşk-ı Muhammed-i Mustafâ SAS'i arttırmaya vesile olur. Peygamber Efendimiz'in sevgisini, rızasını, şefaatini kazanmaya sebep olur.

Allah-u Teàlâ Hazretleri kandillerinizi mübarek etsin... Nice nice böyle mübarek günlere sağlıkla, esenlikle, şenlikle, mutlulukla erişmenizi nasib eylesin... Allah-u Teàlâ hepinizden razı olsun... Hepinizin duasını beklerim. Ben de size dualar ediyorum. İki cihanda aziz olun...

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llàhi ve berekâtühû, aziz ve sevgili Akra dinleyicileri!..

03. 07. 1998 - Sydney / **AVUSTRALYA**

15. KURTULUŞ SÜNNET-İ SENİYYEDE

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llàhi ve berekâtüh!

Bu gün Rebîü'l-evvel ayının on birini on ikisine bağlayan kandil gecesi, Mevlid kandili… Peygamber-i zîşânımız Muhammed-i Mustafâ Efendimiz Hazretlerinin dünyaya geldiği günün sene-i devriyesi. Allahu Teâlâ Hazretleri -kendisine sonsuz hamd-ü senâlar dileriz- bize çok büyük nimetler bahşetmiş; hamd olsun, şükürler olsun bizi onun ümmeti eylemiş.

Onun ümmeti olmak çok büyük devlet, çok büyük nimet, çok büyük saadet. Kendisi peygamberlerin serveri, önderi olduğu gibi seyyid-i veled-i âdem, ademoğullarının seyyidi olduğu gibi, server-i enbiyâ olduğu gibi ümmeti de ümmetlerin efdalıdır ve en kıymetlisidir. Ne mutlu onun ümmetinden olanlara ve bizlere…

Allah-u Teàlâ Hazretleri nice nice mübarek kandillere, güzel gecelere, gündüzlere sağlık ve afiyetle cümlemizi erdirsin ve kendisinin rızasına peygamber-i zîşanımızın şefaat-i uzmâsına cümlemizi nâil eylesin…

Biz bu mübarek geceyi kardeşlerimizle Avustralya'da; burada, camide kutladık. Şu anda Avustralya ile Türkiye arasında yedi saat fark var. Biz sizden daha yedi saat öndeyiz. Sizin akşamınız olmadan yedi saat önce bizim akşamımız oluyor, gece başlamış oluyor. Biz yatsı namazını kılmış, camideki kandil kutlamamızı el-hamdü lillah yapmış oluyoruz.

Allah-u Teàlâ Hazretleri bu diyâr-ı gurbetlerde bizlere kardeşlerimizle beraber olmayı ve cami kurmayı nasip etti. Merkezî bir yerde, bulunduğumuz semtte, bir yerin üst kat yeri ama çok merkezî, tam çarşının içinde; mescid olarak kullanıyoruz.

Asıl cami yapma yerimiz var, on iki dönüm arazimiz iki tarafı önü arkası yok. Ama oranın müsaadeleri için, belediyeden müşkülleri halledip oraya bir cami yapmak için uğraşıyoruz. Fakat bulunduğumuz şehre bağlı bir mahallede, benim oturduğum yere 25-30 kilometre mesafede kolayca gidilen bir yerde. Allah nasip etti, hamd ü senâlar olsun, çok şükürler olsun, bir cami kurduk, aldık.

Şöyle oldu: Sekiz dönüm arazi… burada ayker diye bir ölçek kullanılıyor, dört küsur dönümlük bir alan dilimi… İki ayker, yani sekiz dönüm. Çok geniş bir arazi, çamlar var. İçinde 1940’larda yapılmış ibadethane, kilise vardı. Allah nasip etti onu aldık. İnşaallah 9 Temmuz’da açılış merasimini yapacağız.

Geçtiğimiz günlerde de Grifit (Griffith) diye bizim kardeşlerimizin çokça geldiği, çalıştığı tarım şehri olan Grifit’te çok güzel, belediyeye çok yakın bir yerde bir cami yeri aldık. O da kiliseye bağlıydı ama çok güzel ön ve arka sokağa bağlantılı geniş güzel bir bina, çok merkezi bir yerde. Ama kardeşlerimizin o şehre, çalışmaya geldikleri zaman, hemen kaldıkları yere yürüyecek mesafede olması da sevindirici.

Hâsılı Cenâb-ı Hak diyâr-ı gurbetlerde de müslümanların toplanması, ibadet etmesi için yerler nasip ediyor. Biz de ibadetlerimizi burada, şu andaki kiralık yerde yapıyoruz ama böyle imkânlar da çıkıyor. Allah’a hamd-ü senâlar olsun.

a. Sünnet-i Seniyyeye İttibâ

Peygamber SAS Efendimiz'in Mevlîd-i şerîfinde kandil gecesinde en önemli olan husus müslümanların Peygamber Efendimiz'in sünnet-i seniyyesine çok dikkatli bir şekilde uymasıdır.

Bugün müslümanların arasında çok farklılıklar hatta İslâm'ı anlayışında ve uygulayışında farklılıklar, gevşeklikler, zaaflar, kusurlar, hatalar görülüyor. Çok büyük hatalar. Âhiret âlemini tehlikeye sokacak, âhirette azaba uğramaya sebep olacak çok büyük hatalar, yanlış düşünceler, inançlar, davranışlar, uygulamalar, bidatler görünüyor. Bidatler sünnete aykırı işler, Efendimiz'in öğretmediği, söylemediği, tavsiye buyurmadığı, sonradan ortaya çıkmış olan şeyler.

Müslümanların Peygamber SAS Efendimiz'i son derece dikkatli bir şekilde severek aşk ile şevk ile takip etmesi lazım. Kuru bir sevgi olmaz; sevgi ittiba etmeyi, uymayı gerektirir.

إِنَّ الْمُحِبَّ لِمَنْ يُحِبُّ مُطِيعُ

(*İnne'l-muhibbe li-men yuhibbu mutîu*) [Seven, sevdiğine itaat eder.] deniliyor bir güzel Arapça dörtlükte. Baş tarafı da şöyle:

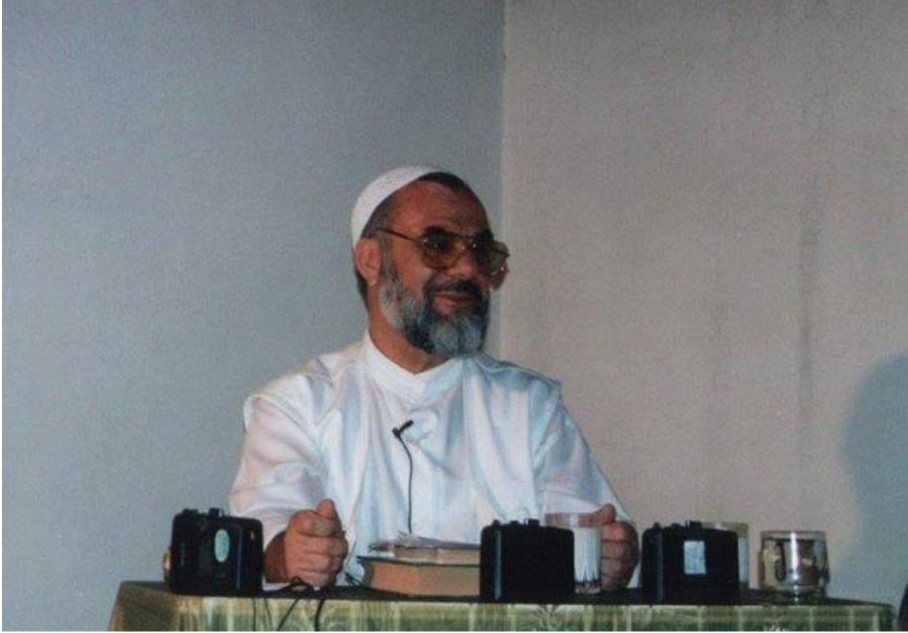
تعصي الإله وأنت تظهر حبَّه

هذا لعمري في القياس بديع

لو كان حبَّك صادقا لأطعته

إن المحبَّ لمن يحبُّ مطيع

Ta'si'l-ilâhe ve ente tuzhiru hubbehû
Hâzâ le-amrî fi'l-kıyâsi bedîu
Lev kâne hubbeke sàdıkan le-eta'tehû
İnne'l-muhibbe li-men yuhibbü mutîu

(*Ta'si'l-ilâhe ve ente tuzhiru hubbehû*) "Ey kişi sen hem Allah'ı seviyorum diyorsun. hem de Allah'a isyan ediyorsun, günahlar işliyorsun olur mu böyle şey?"

(*Hâzâ le-amrî fi'l-kıyâsi bedîu*) "Bu mantık bakımından apaçık tezattır, yanlış bir şeydir." Yâni, hem seviyorum diyorsun hem de itat etmiyorsun!

(*Lev kâne hubbeke sàdıkan le-eta'tehû*) "Hakikaten içten sevseydin, ona itaat ederdin; isyan etmen mümkün olmazdı." Sözünden dışarı çıkman mümkün olmazdı." Aşık kimsenin maşukunun sözünden çıkması mümkün olmaz.

(*İnne'l-muhibbe li-men yuhibbu mutîu*) "Seven kişi sevdiğine tam manasıyla itaat eder." buyuruluyor.

Müslüman, Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne kayıtsız şartsız teslim olur.

"—Müslüman oldum" ne demek?

"—Teslim olmak" demek. "Kendimi teslim ettim, koyuverdim,

onun iradesi neyse, emri neyse, buyruğu neyse onu yapacağım." demek.

Hem öyle diyoruz; çünkü iki cihan saadetinin anahtarı bu... Elhamdü lillâh, iyi bir şey yapılmış oluyor ama arkasından da itaatsizlik… Allah'ın emrine aykırı işler, günahlar, suçlar, kusurlar, edebe, ahlaka aykırı, bir sürü hata oluyor.

"—Hatasız kul olmaz." diyoruz ama bu mazeret değil. Tabii hatasız kul olmaz ama kul iyi yapmaya çalışacak, her şeyini güzel yapmaya gayret edecek de yine de hatasız olmaz. İyi yapmak istediği halde kusurları olabilir. Ama bir de hiç iyi yapmaya yanaşmadan, kötülükte devam edip "hatasız kul olmaz, işte ben de hata ediyorum" diye hatasını küçümsemek, günahı küçümsemek çok çok yanlış olur.

Peygamber SAS Efendimiz'e ittiba etmemiz lazım. Sözlerine, tavsiyelerine, emirlerine, sünnetine müslümanlar olarak uymamız lazım. Kurtuluşumuz burada!

İşte İran, işte Irak, işte Suriye, Arabistan, Suud hükümeti, Yemen, Mısır, Sudan, Cezayir, Tunus, Fas, koca koca Pakistan, Orta Asya'daki Türk cumhuriyetleri vs… Bunların hepsi müslüman ülkeler ama birleşemiyorlar, ama birbirleriyle birleşememekten öteye ihtilaf halinde, kavga halinde, bazen savaş halinde oluyorlar.

Müslümanın müslümana silah çekmesi asla olmaz! Müslüman müslümanın her yönden yardımcısı olacak, destekçisi olacak, yardımına koşacak, ihtiyaçlarını giderecek. Böyle bir şey görülmüyor.

Neden? Çünkü müslümanlar gerçek Müslümanlıktan, hakiki Müslümanlıktan uzak bir şekilde yaşıyorlar ve bir sürü yalan yanlış fikirlerle avunuyorlar.

Peygamber SAS Efendimiz'i seven; Peygamber Efendimiz'i tabii sevecek, dinin esası o. Ezanda; Eşhedü enne muhammeden rasûlüllah diyoruz, namazda oturduğumuz zaman teşehhüde Tahiyyat'ı okuyoruz, o kadar ibadetlerimizin içinde, o kadar bizim için önemli, seviyoruz. Tabii severiz, elbette severiz, tanıyan mutlaka sever. Çünkü her huyu en güzel, her hali en güzel, soyu güzel, huyu güzel, hali güzel, sözü güzel, tavsiyesi güzel, her şeyi

güzel.

Her şeyi inceledikçe göreceksiniz. En çok okuyacağınız kitaplar Peygamber Efendimiz'in hadis-i şerifleri olmalı! Okudukça anlayacaksınız ki Peygamber SAS Efendimiz neden Allah'ın en sevgili kuluymuş, onu göreceksiniz. Bir de sanıyorum ki kendinizin müslümanlığının asıl müslümanlıktan ne kadar farklı olduğunu hayretle göreceksiniz.

Türkiye'de herkes "Ben de müslümanım!" diyor. Müslümanlığı kimseye bırakmıyoruz, ona seviniyoruz; güzel. Bizim sevdiğimizi o da seviyor, bizim inancımızı o da kabul ediyor, seviyoruz.

Ben Edebiyat Fakültesi'ne ilk gittiğim zaman derse bir doçent geldi. Ders anlatırken "Peygamberimiz" dedi diye üniversiteden Beyazıt'a kadar ayağım yere basmadı, sevincimden ayağım havalarda uçarak geldim. Çünkü o zamanlar hiç bunların sözü edilmiyordu. Müslümanların durumu böyle çok zavallı bir durumdaydı.

Ne yapmak lazım? Peygamber SAS Efendimiz'in sünnet-i seniyyesini öğrenmek ve hayatını tanımak lâzım! En başta okuyacağı, bitireceği kitaplar, kütüphanesinde bunlar olmalı.

Benim çok sevdiğim kitaplardan en kolayca elde edebileceğiniz ve neşri çok kolay olduğu için, açıklamalarını vesairesini kolayca takip edebileceğiniz *Riyâzü's-Sàlihîn* var… Diyanet'in bastığı *Sahih-i Buhârî, Sahih-i Müslim, Ebû Davud, Neseî, İbn-i Mâce* var. Bunların hepsi Türkçeye tercüme edildi. Sahih hadis kitaplarını okuyacaksınız ve okuduğunuzu okuduktan sonra uygulayacaksınız. Çünkü ilim sırf bilgi toplama işi değildir, İslâm'a göre bildiğini uygulamaktır.

b. Ümmet-i Muhammed'e Hizmet

Bir; Peygamber Efendimiz'in sünnetini öğreneceksiniz, uygulayacaksınız. İki; Ümmet şuuruna sahip olacaksınız.

Biz Allah'ın sevdiği, Allah'ın rahmetine ermiş, mazhar olmuş yüksek bir ümmetiz. Ümmet-i Muhammed, ümmet-i merhumedir; Allah'ın rahmetine ermiş, methedilmiş bir ümmettir. Ümmetini seveceğiz, ümmet şuuruna sahip olacağız ve ümmeti her türlü tehlikelerden korumak için elimizden geldiğince gayret

göstereceğiz ve her türlü yardımı yapacağız.

Ben Avustralya'dayım, Türkiye ile aramızda binlerce kilometre mesafe var ama bazen kalkıp Avrupa'ya gidiyorum, bazen Amerika'ya gidiyorum. Gidilebiliyor ama işte müslüman Afrika, işte müslüman Asya, işte gidip de ibret alacağımız, göreceğimiz veyahut gidip de İslâm'ı yaymak için çalışacağımız geniş kıtalar ve çok çeşitli imkânlar var. Biraz müslümanların gözlerini açması lazım ve Türkiye'deki müslümanların gözlerini açıp biraz dışa açılması, dış seyahatleri yapması, işlerini ona göre ayarlaması lazım.

Ben bu seyahatlerimde nereye gittiysem; mesela Kanada'ya, Malezya'ya, Avustralya'ya gittim, nereye gittiysem müslümanların böyle seyahat maksadıyla gelmiş olduğunu, hem de çok paraları da olmadan -ama düzenleyince, meram edince, isteyince oluyor- gelmiş olduklarını ve oralarda İslâmî çalışmalar yapmakta olduklarını gördüm.

Demek ki biz biraz geri kalmışız, yakınımızdaki komşularımızı bile tanımıyoruz. Efendim Antep'ten biraz gittiniz mi aşağısı Halep'tir; ne kadar güzel bir şehirdir. Şam ne kadar tarihi değerleri olan bir yerdir. Ürdün ne kadar güzeldir. Bağdat... "*Ana gibi yâr olmaz, Bağdat gibi diyar olmaz.*" İşte Mısır; dillere destan tarihi, derin bir İslâm ülkesi.

Müslümanların biraz cesur olup gezmesi lazım ve gezmeyi de hizmet duygusuyla, aşkıyla, şevkiyle yapması lazım. Ben nasıl hizmet edebilirim diye o imkânları aramak için gezmeli.

Biz bu sefer hacca giderken doğrudan doğruya uçmadık. Hemen hacca gidelim hac vazifesini yapalım dönelim diye düşünmedik. Başka türlü düşündük. Hacca gitmeden önce Brunei, Malezya, Pakistan seyahatleri yaptık. Türkiye'den de kardeşlerimiz geldi oralarda müslümanları ziyaret ettik, oradan hacca geçtik. Bu seyahatler son derece faydalı ve verimli oldu, son derece ibretli ve kıymetli oldu. Çok istifade ettik, bize çok geniş ufuklar açtı ve inşaallah çok da maddî, mânevî faydalar hâsıl olacak.

Onun için, Peygamber SAS Efendimiz sevgisini içinizde canlı tutmaya gayret edin, salât-ü selâmı Peygamber Efendimiz'e çokça

getirerek sevap kazanmaya çalışın. Çünkü salât-ü selâmın sevabı çok. Sünnet-i seniyyesini öğrenip onu uygulamaya çalışın çünkü sünnet-i seniyesini uygulayana 100 şehit sevabı verilecek. Efendimiz'in sünnetine uymak, bidatlerinden kaçmak, dinde yeri olmayan işleri bırakmak ve sünnet-i seniyeye uygun bir hayat tarzı, yaşam tarzı kurmak o kadar kıymetli. Bunu yapmak için var gücümüzle çalışmalıyız, çünkü çok sevap. Ondan sonra da Ümmet-i Muhammed'e hizmet etmeye çalışmalıyız.

Tarihimize şöyle dönüp geri bakacak olursak, bu Ümmet-i Muhammed dediğimiz insanların çoğu bizim eski vatandaşlarımızdı. Büyük bir devlet iken bizimle beraberdi, aynı çatı altındaydı sonra harplerle, darplarla siyasî çatışmalarla, oyunlarla bunların çoğu elimizden çıktı ama kalbimizden çıkmadı. Elden çıkar bazen, elden çıkabilir kaderin cilvesidir ama gönlümüzden çıkmamalı! Oraların bir zamanlar bizim diyarımız olduğunu hiç unutmamalıyız.

İmâm-ı Şâfiî'nin (Rh.A) Allah makamını yüceltsin, cennette buluştursun çok seviyorum. İmâm-ı Azâm Efendimiz'i de, öteki

büyük müctehitlerin hepsini de seviyorum ama, onun bir sözü beni çok etkiliyor:

“—Bir zamanlar İslâm diyarı olmuş olan bir yer, devir değişip olaylar ve siyasi sebepler dolayısıyla başkalarının eline geçse bile, yine İslâm diyarıdır.” diyor.

O gözle bakmalıyız ve onun tekrar eski aslî güzel hâline gelmesi için gayret etmeliyiz. İslâm’ı yaymaya çalışmalıyız, sünnet-i seniyyeyi öğretmeye, öğrenmeye çalışmalıyız.

Allah-u Teàlâ Hazretleri, Peygamber Efendimiz’in sünnetini öğrenmeyi nasip etsin... Cümlenize sevgisine, şefatine nâil olmayı nasip etsin. Rüyalarınızda gül cemalini görmenizi nasip eylesin… Sünnetine uygun yaşayıp, imân-ı kâmil ile, mü’min-i kâmil olarak ahirete göçtükten sonra da âhirette Peygamber Efendimiz’e komşu olmayı nasip eylesin…

Cenâb-ı Hak nice nice mübarek günlere, kandillere, gecelere, Mevlitlere sağlıkla, afiyetle cümlemizi yetiştirsin. Bu kandiller ve bu açılan yeni devir, yeni yüzyıl, yirmi birinci yüzyıl, üçüncü bin milenyum Ümmet-i Muhammed’e hayırlı olsun…

Allah hepinizden razı olsun. Hepinize sevgilerimi sunarım. Hepinize candan dualar ederim. Dünya ve âhiretin hayırlarını talep ederim. Hepinizin kandilini tebrik ederim, hepinizin dualarını beklerim.

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu’llâhi ve berekâtüh!

14.06.2000 – Akra (Avustralya’dan)

16. RASÛLÜLLAH'I TANIYALIM!

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.
Bismi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü lillâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kesîren tayyiben mübâreken fîh... Alâ külli hâlin ve fî külli hîn… Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn ve şefî'i'l-müznibîne muhammedini'l-emîn… Ve âlihî ve sahbihî ve men tebi'ahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn…

Bizi var eden, yaratan, besleyen, yetiştiren, büyüten, türlü nimetlerine mazhar eden; nimetlerinin en üstünü olan iman ve İslâm ile müşerref kılan; kendisine mutî kullarını cennetiyle cemaliyle taltif edecek olan; âlemlere rahmet olarak, hidayet yollarını gösteren, elçisi Muhammed-i Mustafâ'yı bize rehber ve önder olarak gönderen yüce Rabbimiz'e sonsuz hamd ü senâlar olsun…

Onun Habîb-i Edîbi, seçkin kulu, Mustafâ'sı, Müctebâ'sı, rehberimiz, numûne-i imtisâlimiz, başımızın tâcı, gözümüzün nuru, gönlümüzün sürûru, Efendimiz Ahmed-i Mahmûd-u Muhammed-i Mustafâ'sına biz âciz, nâçiz ümmetlerinden sonsuz salât ü selâm, tahiyyât ve ihtiramlar olsun.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Rabbimiz dünyanın âhiretin her türlü hayırlarına, nimetlerine sizleri sevdiklerinizle beraber mazhar eylesin… Cennetiyle, cemaliyle müşerref eylesin. Cennette Habîb-i Edîbine komşu eylesin… Bizleri ve soylarımızı, nesillerimizi, zürriyetlerimizi onun yolundan, Kur'an'ın yolundan, rızasının yolundan bir göz yumup açıncaya kadar dahi ayırmasın...

Sözlerime başlamadan önce, bu mübarek Mevlid gecesinde Peygamber SAS Efendimiz'in rûh-i pâkine biz âciz, nâçiz, fakir, müznib, âşık ümmetlerinden birer hediyye-i Kur'aniyye olsun diye ve onun cümle âlinin, ashâbının, etbâının, ahbâbının, sâdât ve meşâyih-i turuk-u aliyyemizin, evliyâullahın, şehidlerin, fatihlerin, gazilerin, hayır hasenât

sahiplerinin;

Uzaktan yakından bu ibadethaneye koşarak gelmiş olan, toplanmış olan siz kardeşlerimizin âhirete göçmüş olan cümle geçmişlerinin, sevdiklerinin, onlara dua vasiyet etmiş olanların, onlardan dua uman, boynu bükük dua bekleyenlerin ve cümle mü'minîn ü mü'minâtın, müslimîn ü müslimâtın ruhlarına birer hediyye-i Kur'aniyye olsun, ruhları şâd olsun, kabirleri pürnûr olsun, makamları âlâ olsun diye, bir *Fatiha*, üç *İhlâs-ı Şerîf* okuyup, hediye edip öyle başlayalım buyurun. *Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm*:

……………………………

a. Rasûlüllah'ı Sevmenin Gereği

Peygamber SAS Efendimiz'in yıldızlar misâli sahabesinden onun medihkârı Hassan ibn-i Sâbit RA onu nice şiirleriyle övmüş, bir mısrasında diyor ki:

مَا إِنْ مَدَحْتُ مُحَمَّداً بِمَقَالَتِي

وَلٰكِنْ مَدَحْتُ مَقَالَتِي بِمُحَمَّدٍ

Mâ in medahtü muhammeden bi-makàletî,
Ve lâkin medahtü makàletî bi-muhammedin

"Ben sözlerimle Muhammed-i Mustafâ'yı, Allah'ın Resûlü'nü övmüş değilim. Onun zikriyle sözlerimi övmüş, yükseltmiş, şereflendirmişim."

Rasûlullah SAS Efendimiz'in büyüklüğünü, güzelliğini, yüceliğini, faziletlerini, üstünlüklerini anlatmak çok zor. Yeryüzünde bir milyar müslümanın, günde beş vakit namazlarında, namazlarının içinde kendisine salât ü selâm, tahiyyat okudukları; dünyanın her yerinde Allahu ekber, Allahu Ekber diye minarelerden yükselen seslerin arasında, Allah-u TeàlâHazretlerinin, varlığının, birliğinin arkasından adı anılan, peygamberliği semalara, fezalara ilan edilen; meleklerin kendisine

salât ü selâm ettiği, Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin kendisine salât ü selâm ettiği, bize Kur'ân-ı Kerîm'de kendisine ittibâyı, salât ü selâmı, adı anıldıkça hürmet göstermeyi emrettiği o mübarek zâtı övmek kimin haddine...

Allah-u Teâlâ Hazretleri yaradılış bakımından, ahlâk bakımından bütün güzellikleri onda toplamış. Dinî, dünyevî, uhrevî, bütün faziletleri onda cem etmiş. Rabbinin huzurunda onun makamına çıkmış olacak, çıkacak bir ikinci şahıs mevcut değil. Allah'ın ona dünyada ve âhirette bahşettiği şeref ve ihsanı elde etmiş bir başka beşer mevcut değil...

Allah-u Teâlâ Hazretleri yedi kat gökleri, yerleri onun yüzü suyu hürmetine yaratmış. Hz. Âdem AS yaratılmadan, daha su ile toprak arasında hilkati tamamlanmamışken, peygamber olması kararlaştırılmış. Levh-ü Mahfûz'a adı yazılmış o peygamberin, o mübarek zâtın...

Peygamber SAS insanların, gelmişlerin, geleceklerin en üstünü. Allah-u Teàlâ Hazretleri yeri göğü insanoğlu için yarattığını bildiriyor. Evliyaullahın büyüklerinden, Ma'rifetnâme sahibi İbrahim Hakkı Hazretleri kitabının başında:

"*—Hak Teàlâ dû cihanı benî Âdem için, onu da kendisini bilmesi için yaratmıştır. O halde, hilkat-i âlem ve Adem'den maksad-ı aksâ ve matlab-ı a'lâ, ma'rifet-i Mevlâ'dır*."

Yâni, yerin göğün yaratılmasından, insan neslinin bu cihana gönderilip bezenmesinden asıl maksad, Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin bilinmesidir.

Rabbimiz dünyayı âhireti insanoğlu için yaratmış. Sizler bizler için yaratmış ve insanoğlunu eşref-i mahlûkàt eylemiş. İnsanoğlunun içinde iman edenleri ahsen-i takvîme ulaştırmış, en yüksek mertebelere çıkartmış. Müminlerin içinden en seçkin kullarını, peygamberlerini, her kavmin, her bölgenin en mümtaz şahsiyeti kılmış. Peygamberleri içinden de eşsiz ve emsalsiz bir zâtı, Seyyidü'l-evvelîn ve'l-âhirîn eylemiş. İşte o, bizim Peygamberimiz Muhammed-i Mustafâ SAS'dir.

.

Peygamber SAS Hazretleri, İbn-i Mes'ud RA'ın rivayet eylediğine göre, ashâbının beklediği bir sırada onların yanına yaklaştı, konuştuklarını görünce neler konuştuklarını dinlemek

üzere durakladı.

Konuşanlardan birisi diyordu ki;

"—Ne kadar hayret edilecek şey doğrusu, Allah-u Teâlâ Hazretleri İbrâhim AS'ı kendisine *Halîlu'llah* edinmiş, samimi dost, sırdaş dost edinmiş. Onu Halîlu'llah sıfatıyla taltif eylemiş:

وَاتَّخَذَ اللّٰهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلاً (النساء:١٢٥)

(*Ve'ttehaze'llàhu ibrâhîme halîlâ*) [Allah İbrahim'i dost edinmiştir.] (Nisâ, 4/125)

Diğer birisi diyordu ki:

"—*Sübhàna'llah!* Musa AS ile Allah-u Teâlâ Hazretleri konuşmuş, onu Tur dağına davet eylemiş, kendisine hitap eylemiş, kendisini *Kelîmu'llah* eylemiş. Azgın Firavun'dan kurtarmış, *Neciyyu'llah* eylemiş."

Bir diğeri diyordu ki;

"—*Sübhàna'llah!* Ne şaşılacak, hayret edilecek şey doğrusu ki Allah-u Teâlâ Hazretleri İsa AS'ı *Kelimetu'llah* eylemiş, ruhu eylemiş. Her birini böylece büyük şereflere mazhar eylemiş." diye konuşunca bir tanesi de diyordu ki;

"—Hz. Âdem AS'ı da *Safiyyu'llah* eylemiş."

Onların yanına Peygamber SAS Hazretleri yaklaştı da buyurdu ki;

"—Sizin sözlerinizi, hayretlerinizi, gıptalarınızı duydum, dinledim. Doğru, Allah-u Teâlâ Hazretleri İbrâhim AS'ı Halîlu'llah edindi, dost edindi. Musa AS'ı Neciyyu'llah eyledi. İsâ AS'ı Rûhu'llah eyledi. Âdem AS'ı Safiyyu'llah eyledi. Allah onları seçmiş.

Agâh olun, dikkat edin ki, ben de *Habîbu'llah*'ım. Övünmek için değil, gerçeği bildirmek için söylüyorum. Allah-u Teâlâ Hazretleri beni kendisine Habîb eyledi, sevgili kulu eyledi, kıyamet günü *Livâü'l-hamd*'i, hamd sancağını taşıyacağım. Cümle Peygamberler o sancağın altında, sıddîklar, şehidler, sàlihler, müminler o sancağın altında haşr u cem olacaklar, benim peşimden gelecekler." buyurdu.

Hadisi-i şerifte buyruluyor ki:[92]

آتِي بَابَ الْجَنَّةِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، فَأَسْتَفْتِحُ ، فَيَقُولُ الْخَازِنُ: مَنْ أَنْتَ ؟

فَأَقُولُ: مُحَمَّدٌ. فَيَقُولُ: بِكَ أُمِرْتُ لاَ أَفْتَحُ لأَحَدٍ قَبْلَكَ (م. حم.

وعبد بن حميد عن أنس)

---

[92] Müslim, *Sahîh*, c.I, s.188, no:197; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.136, no:12420; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.379, no:1271; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.119, no:400; İbn-i Ebî Àsım, *Evâil*, c.I, s.62, no:10; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VII, s.447; Ebû Avâne, *Müsned*, c.I, s.138, no:418; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.462, no:955; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.532, no:31890; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.I, no:2; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.I, s.9, no:1.

RE. 3/1 (*Âtî bâbe'l-cenneti yevme'l-kıyâmeh*) "Cennetin kapısına ben vardığım zaman, (*feesteftihu*) onun açılmasını isteyeceğim.

(*Feyekùlü'l-hàzin*) Cennetin bekçisi Hàzin isimli melek, soracak: (*Men ente?*) "Kimsin sen?" diyecek.

Ben de: (*Ene muhammedün*) "Ben Muhammed'im! Allah'ın habîbi, ahir zaman peygamberi Muhammed'im." diyeceğim.

O zaman cennetin bekçisi meleğin, Rıdvân'ın cevabı şu olacak: (*Bike ümirtü en lâ efteha kableke*) "Yâ Rasûlallah! Senden evvel bu kapıyı başka birisine açmamakla emrolunmuştum, onun için soruyorum. Buyur, gir!" diyecek ve cennetin kapısını bana açacak. Fakat öğünme yok."

"—*Livâü'l-hamd*'i ben taşıyacağım, övünme yok! İlk şefaat edecek olan benim, övünme yok! Cennet kapısını ilk çalacak olan benim, övünme yok! Rabbim beni beraberimdeki mü'minlerle, dünyada insanların gözlerinin hor hakir gördüğü, boynu bükük fakirlerle cennete dahil edecek, övünme yok! Evvelkilerin, sonrakilerin ekremiyim, eşrefiyim, en asiliyim, övünme yok!" diye Peygamber SAS kendi dilinden bize kendi evsâfını beyan eylemiştir.

Bir hadis-i şerifinde Peygamber SAS Hazretleri buyuruyor ki:[93]

لاَ يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى أَكُونَ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ وَلَدِهِ، وَوَالِدِهِ، وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ (خ. م. ن. ه. حم. در. حب. ع. هب. عن أنس)

---

[93] Buhàrî, *Sahîh*, c.I, s.14, no:15; Müslim, *Sahîh*, c.I, s.67, no:44; Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.114, no:5013; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.26, no:67; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.177, no:12837; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.397, no:2741; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.405, no:179; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VI, s.23, no:3258; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.129, no:1374; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.534, no:11744; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.355, no:1175; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.29, no:70; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.490, no:17360.

(*Lâ yü'minü ehadüküm hattâ ekûne ehabbe ileyhi min veledihî, ve vâlidihî, ve'n-nâsi ecmaîn.*) "Sizden biriniz beni annesinden, babasından, evlâdından ve bütün insanlardan daha çok sevmedikçe tam mü'min olamaz!" buyuruyor.

Beni herkesten fazla sevmedikçe, o makama eremedikçe, Rasûlüllah'ın muhabbetinde erimedikçe, mum gibi yanmadıkça, bir müslümanın gerçek müslüman olması mümkün değil! Adı anılınca, gözleri yaşarmadıkça, kalbi titremedikçe tüyleri ürpermedikçe, gerçek mü'min olması mümkün değil! Allah-u Teâlâ Hazretleri medhetmiş... Allah-u Teâlâ Hazretleri kendisini habib, habîbullah, sevgili, sevgilisi edinmiş.

Peygamber SAS Hazretleri bir diğer hadis-i şerifinde buyuruyor ki:

أَدِّبُوا أَولاَدَكُمْ عَلَي ثَلاَثِ خِصَالٍ: حُبِّ نَبِيِّكُمْ ، وحُبِّ أَهْلِ بَيْتِهِ ، وَقِرَائَةِ القُرْآنِ (أبو نصر عبد الكريم بن محمد الشيرازي في فوائده ، والديلمي ، وابن النجار في تاريخه عن علي)

(*Eddibû evlâdeküm alâ selâsi hisàl*) "Çocuklarınızı üç haslet üzere yetiştiriniz, büyütünüz, terbiye ediniz. Üç esaslı meselede onların terbiyesini toplayınız:

1. (*Hubbi nebiyyüküm*) Peygamberinizi sevmeleri, ona muhabbet, sevgi, saygı duymaları üzere…

2. (*Ve hubbi ehli beytihî*) Onun ehl-i beytine, yakınlarına, soyuna sevgi duymaları üzere…

3. (*Ve kırâeti'l-kur'ân*) Kur'ân-ı Kerîm'e sevgi duyup bağlanmaları, onu okumaları üzere…"

İşte evlatlarımızı yetiştirmek için, Peygamber SAS Hazretleri'nin bize tavsiye etmiş olduğu bu üç esası hiçbir zaman unutmamalıyız.

b. Ashab-ı Kirâmın Rasûlüllah Sevgisi

Bizden önceki ümmetler, Bu zamana kadar geçmiş olan

ecdâdımız, selef-i sâlihînimiz, mü'minlerin bizden önce gelenleri Peygamber SAS'e öyle candan bağlanıyorlar ki, öyle candan bağlanmışlardı ki birisini müşrikler yakalayıp da katletmeye, şehid etmeye doğru götürürken dediler ki;

"—Bu işler sana, senin başına Muhammed'in yüzünden geliyor. N'olaydı, şimdi sen ona tâbi olmasaydın da evinde çoluk çocuğunun yanında rahat etseydin. O bizim elimizde olsaydı, sen de ölümden de kurtulmuş olsaydın, başına bu haller gelmeseydi!"

Dedi ki;

"—Lâ, vallahi, değil benim yerime onun olması, sizin elinizde işkence görmesi, onun ayağına diken batmasına rızam yoktur."

Sahâbe-i kirâmın Rasûlullah'a hitapları:[94]

فِدَاكَ أَبِي وَ أُمِّي يَا رَسُولَ اللهِ !

(*Fidâke ebî ve ümmî yâ rasûla'llàh!*) "Annem babam sana fedâ olsun ey Allah'ın Rasûlü!" diye hitab ederlerdi.

Peygamber SAS'in sahâbe-i kirâmının her birisi Rasûlüllah'ın bağrı yanık aşıklarıydı. Sahâbe-i kirâmdan öyle kimseler var ki diyorlar ki, Rasûlüllah'a muhabetimden, saygımdan başımı kaldırıp yüzüne doya doya ömrüm boyunca bakamadım. Öyle kimseler vardı ki yüzüne bakıyorlardı, bakmaya doyamıyorlardı.

Onlardan bir tanesi Rasûlüllah'ın yanına oturup devamlı olarak gözünü kırpmadan Rasûlüllah'a bakarken, Rasûlüllah SAS

---

[94] Buhàrî, *Sahîh*, c.IV, s.1541, no:3968; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.184, no:2836; Ebû Mûsâ el-Eş'arî RA'dan.

Müslim, *Sahîh*, c.II, s.686, no:990; Neseî, *Sünen*, c.V, s.10, no:2440; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.152, no:21389; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VII, s.85, no:34386; Tirmizî, *Sünen*, c.III, s.12, no:617; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.27, no:19597; Ebû Zer RA'dan.

Neseî, *Sünen*, c.VI, s.185, no:3496; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.335, no:8407; Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.VII, s.158, no:12611 ve 12612; Ebû Hüreyre RA'dan.

Neseî, *Sünen*, c.IV, s.49, no:1932; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.186, no:12961; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VII, s.260; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.]

Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.I, s.421,no:556; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.281; Hz. Ali RA'dan.

mütebessim, kendisine dönüp dedi ki;

"—Sana ne oluyor böyle! Durmuşsun, her işi bırakmışsın, hayran hayran bakıyorsun?" O zât-ı muhterem dedi ki:

فِدَاكَ أَبِي وَ أُمِّي يَا رَسُولَ اللهِ !

(*Fidâke ebî ve ümmî yâ rasûla'llàh!*) "Anam babam sana feda olsun yâ Resûlallah! (*Etemetteu bi'n-nazari ileyke*) Senin cemaline bakmakla nimetleniyorum, yaptığım iş o.' Cemalini seyrediyorum, seyrân ediyorum.

'Dünyada bu nimetten istifade ediyorum ama, bir de düşünüyorum ki kıyamet günü olduğunda, kıyamet koptuğunda, Allah-u Teâlâ Hazretleri seni a'lâ-yı illiyyîne, Makàm-ı Mahmûd'a çıkartacak. Bense, acep halim nice olur? Acaba cennete girecek miyim? Cennete girsem bile senin makamın neresi, ben âciz nâçiz kulun makamı neresi?' diye onu düşündükçe de efkârlanıyorum." deyince, Allah-u Teâlâ Hazretleri ayet-i kerime indirdi ki:

وَمَن يُطِعِ اللهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللهُ عَلَيْهِم مِنَ النَّبِيِّينَ وَ

الصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ ۚ وَحَسُنَ أُولَٰئِكَ رَفِيقًا (النساء:٦٩)

(*Ve men yutii'llâhe ve'r-rasûle*) "Kim Allah'a ve Peygambere itaat ederse, (*feülâike mea'llezîne en'ama'llàhu aleyhim mine'n-nebiyyîne ve's-sıddîkîne ve'ş-şühedâi ve's-sàlihîn*) işte onlar, Allah'ın kendilerine nimet verdiği peygamberlerle, sıddîklarla, şehidlerle ve sàlihlerle beraberdir. (*Ve hasüne ülâike refîkà*) Onlar ne iyi arkadaştır."

Bu ayet-i kerime inince, Rasûlüllah SAS o zât-ı muhteremi çağırdı ve ona bu ayet-i kerîmeyi haber verdi. Yâni, "Sen de peygamberlerle, sıddıklarla, şehidlerle beraber olacaksın!" diye onu müjdeledi.

Bir adam Rasûlüllah SAS Hazretleri'ne geldi, sordu, söyledi;

"—Ey Allah'ın Rasûlü! Yemin ederim ki sen bana ailemden,

malımdan daha sevgilisin. Zaman oluyor ki seni hatırlıyorum, sana gelip yüzüne bakmadan sükûn bulamıyorum. Tahammül edemiyorum ayrılığına, karşına gelip seni seyretmeden duramıyorum. Zaman oluyor ölümümü hatırlıyorum; sen cennete girdiğin zaman, peygamberlerle yüksek zâtlarla beraber olacaksın. Ben acaba cennete girecek miyim, girersem dahi seni göremem." diye üzülüyorum deyince bu ayet-i kerimenin indiğine dair rivayetler de var.

Sevbân RA'dan yine buna benzer hayranlık, âşıkâne, seyranlık hadisesi üzerine.

"—Acaba âhirette seninle olabilecek miyim yâ Rasûlallah?" diye sorması üzerine, Peygamber SAS Hazretleri buyurdu ki:[95]

الْمَرْءُ مَعَ مَنْ أَحَبَّ (خ. م. عن ابن مسعود)

(*El-mer'ü mea men ehabbe*) "Kişi ahirette sevdiğiyle beraberdir."

Rabbimiz Teâlâ Hazretleri seveni sevdiğinden ayırmayacak.

Peygamber SAS Hazretleri buyuruyor, bildiriyor ki;

"Onun zamanındaki sahabesinden, salihlerden, mübareklerden ayrı ileriki devirlerin ümmeti, ümmet fertleri içinde de öyle kimseler çıkacak ki, öyle kimseler olacak ki, Peygamber Efendimiz'den sonra yaşadıkları halde, onun cemalini görememiş oldukları halde, onlardan birisi onu görmek için ailesini, malını, hepsini feda edip, görmenin bedeli olarak hepsini feda etmeye razı olur, görmeyi arzu ederler."

Amr ibnü'l-Âs RA bildiriyor ki:

"—Rasûlüllah'tan başka bana sevgili bir kimse yok."

Ebû Abdullah Hâlid ibn-i Ma'dân yatağa girdiği zaman Rasûlüllah SAS'in ashâbına olan sevgi ve iştiyakını söyler, yâd eder, onları isimleriyle anardı.

---

[95] Buhàrî, *Sahîh*, c.XIX, s.145, no:5702; Müslim, *Sahîh*, c.XIII, s.95, no:4779; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

“—Onlar benim aslım, esasım, neslimdir. Kalbim onlara meyilli, onlara şevkim çoğaldı. Yâ Rabbi! Benim ruhumu hemen kabz eyle!” diye dua ede ede uyurdu. ”Kabzet yâ Rabbi ruhumu! Canımı al da sevdiklerime kavuşayım.” diye böyle her akşam dua ederdi.

Ebû Bekr-i Sıddîk RA’dan rivayet edilmiş ki; Rasûlüllah’a şöyle buyurdu;

“—Seni gerçek peygamber olarak gönderen Allah’a yemin ederim ki Ebû Tâlib’in müslüman olması, benim kendi babam Ebû Kuhâfe’nin müslüman olmasından beni daha çok memnun eder, içimdeki duygu öyle. Çünkü sen, biliyorum ki amcanı seviyorsun, Ebû Tâlib’in müslüman olmasını istiyorsun, ben senin arzunun yerine gelmesini istediğimden, babamın müslüman olmasından önce, senin arzunun yerine gelmesini arzu ediyorum.” diye söylerdi.

Peygamber SAS’in de kalbinde, kendinden sonra gelecek

olan ümmetlerine karşı öyle bir iştiyâkı, öyle bir muhabbeti vardır ki bir hadis-i şerifinde buyurdu:[96]

وَدِدْتُ أَنِّي لَقِيتُ إِخْوَانِي . قَالُوا : يَا رَسُولَ اللهِ ، أَلَسْنَا إِخْوَانَكَ ؟

قَالَ: أَنْتُمْ أَصْحَابِي ، و إِخْوَانِي قَوْمٌ يَجِيئُونَ مِنْ بَعْدِي يُؤْمِنُونَ

بِي وَلَمْ يَرَوْنِي (كر. عن البراء)

RE. 459/10 (*Vedidtü ennî lakîtü ihvânî*) “Keşke ben ihvânıma kavuşsam diye içim istiyor, seviyor, öyle sevdim.” diye söylemiş de; (*Kàlu: Yâ rasûla'llàh, elesnâ ihvânek*) “Biz senin ihvanın değil miyiz, kardeşlerin değil miyiz yâ Rasûlallah?” diye hayretle sormuşlar ashab-ı kiram.

(*Kàle: Entüm ashàbî*) Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki: “Siz benim ashabımsınız. (*Ve ihvanî kavmün yecîûne min ba'dî*) Benim ihvanım, benden sonra gelen öyle kimselerdir ki, (*yü'minûne bî ve lem yerevnî*) beni görmeden bana inanırlar, beni severler. Onlar asıl benim ihvanımdır. Ben onların iştiyakı ile, şevkiyle yanıyorum.” diye Peygamber SAS, bu sevgiyi taşıyanlara kendisinin de sevgi duyduğunu hadîs-i şerifinde beyan eylemiş.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Rasûlullah SAS Hazretleri'nin kabrine bir kadın geldi, Hz. Âişe Validemiz sağdı, dedi ki:

“—Açar mısın Rasûlullah'ın kabrini, bir göreyim!”

Kabrini açtı. O kadıncağız Rasûlüllah Efendimizin kabrinde

---

[96] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.155, no:12601; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXX, s.139; c.LIV, s.172, no:11430; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.V, s.275; Berâ ibn-i Âzib RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.184, no:34586; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXII, s.441, no:25265.

aşkından ağlaya ağlaya, orada vefat etti.

Ebû Süfyan henüz müslüman olmamışken, o müslümanların Peygamber SAS Hazretleri'ne aşkını, muhabbetini, bağlılığını, onun yolunda mallarını, canlarını nasıl feda ettiğini görünce, Mekke'de Dâru'n-Nedve'de Mekke müşriklerine dedi ki;

"—Ben Muhammed'in ashâbının, Muhammed'i sevdiği gibi, insanlardan herhangi birinin etrafındakiler tarafından o tarzda, o kadar yüksek şekilde sevildiğini görmedim."

c. Rasûlüllah'ın Eski Ümmetlere Bildirilmesi

Peygamber SAS Hazretlerinin büyüklüğünün alâmetlerinden birisi de; daha önceki ümmetlere Peygamber SAS Hazretlerinin methedilmesi, geleceğinin bildirilmesi, evsafının daha önceki kitaplarda anlatılmasıdır.

Saf Sûresi'nde, ayet-i kerimede buyuruluyor ki, *bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm:*

وَاِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِى اِسْرَئِلَ اِنِّى رَسُولُ اللّٰهِ

اِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَىَّ مِنَ التَّوْرٰيةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ

يَاْتِى مِنْ بَعْدِى اسْمُهُ اَحْمَدُ (الصفّ:٦)

(*Ve iz kàle îse'bnü meryeme*) "Hani Meryem'in oğlu İsâ ne demişti: (*Yâ benî isrâîle innî rasûlü'llàhi ileyküm*) 'Ey İsrâiloğluları! Ben sizin üzerinize, Allah tarafından vazifeli olarak gönderilmiş bir elçiyim, Allah'ın bir peygamberiyim, rasûlüyüm.

(*Musaddikan limâ beyne yedeyye mine't-tevrâh*) Benden önce Mûsa AS tarafından size bildirilmiş olan Tevrat'ı tasdik ediciyim." Mûsa AS'ın tasdikçisiyim, o da peygamberdi, O da Allah'ın vazifeli kuluydu, o da hak yolun mürşidlerinden, Allah'ın emirlerini insanlara bildirenlerden mübarek bir kimseydi.

(*Ve mübeşşiran bi-rasûlin ye'tî min ba'dismuhû ahmed*)

Benden sonra gelecek ahir zaman peygamberi ki, onun ismi Ahmed olacaktır, onun da gelişini müjdeleyiciyim.” (Saf, 61/6) diye İsâ AS, Hazret-i Muhammed’in müjdecisi olduğunu kavmine böyle bildirmişti. Ve o geldiği zaman ona iman etmelerini onlara hatırlatmıştı.

Muhterem kardeşlerim!

Üniversitedeki talebeliğimiz sırasında, kendim bizzat şahit oldum. Hamidullah hoca, Allah selâmet versin, bize *el-Vesâiku’s-Siyâsiyye* kitabını okuturdu. el-*Vesâiku’s-Siyâsiyye* kitabında bu bahisler geçince, o kitabı mukaddesi getirip o konudaki âyet-i kerîmeleri göstermişti.

Fetih Sûresi’nin sonundaki ayet-i kerimeyi hatırlayalım, *bi’smi’llâhi’r-rahmâni’r-rahîm:*

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ ، وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ ،

تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلاً مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا ، سِيمَاهُمْ فِي

وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ ، ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَاةِ ؛

(*Muhammedün rasûlü’llàh*) ”Muhammed SAS Allah’ın Rasûludür, elçisidir, gönderdiği, vazifelendirdiği kişidir. (*Ve’llezîne maahû eşiddâü ale’l-küffâri ruhamâü beynehüm*) “Onun yanında olan mübarekler; ensârı, muhâcirîni, ashâbı kâfirlere, münkirlere, müşriklere karşı şiddetli, dayanıklı, metânetli, sert; (*ruhamâü beynehüm*) “Kendi aralarında şefkatli, re’fetli, muhabbetli, merhametli…”

(Terâhüm rukke’an succedâ) “O mübarekleri rükû halinde, rükû ediciler olarak, secde ediciler olarak ibadette görürsün. (*Sîmâhüm fî vücûhihim min eseri’s-sücûd*) Onların yüzlerinde secde etmekten nurlar peyda olmuştur, alâmetler belirmiştir. Alınlarında o imanın nuru pırıl pırıl pırıldamaktadır, ibadetten alınları nasırlaşmıştır. (Zâlike meselühüm fi’t-tevrât) İşte Ümmet-i Muhammed’in Tevrat’ta, Mûsa aleyhisselam’a

indirilmiş olan o mukaddes kitapta, nice nice asırlar önce Allah tarafından anlatılış şekli böyledir.”

وَمَثَلُهُمْ فِي الاِنْجِيلِ ، كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْأَهُ فَآزَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ

فَاسْتَوَى عَلَى سُوقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ ؛

(*Ve meselühüm fi’l-incîli*) “İncil’de anlatılış şekline gelince: *Kezer’in ahrace şat’ahû feâzerahû fe’stağleza fe’stevâ alâ sûkıhî yu’cibü’z-zürrâa li-yağîza bihimü’l-küffâr*) Yerden böyle sâkını kaldırmış bir filiz gibi, gittikçe büyüyor, gittikçe kuvvetleniyor. Ekinciler memnun, mahsulcüler seviniyor, mâşâallah diyor. Ondan sonra da başaklanıyor, mahsül veriyor. İşte İncil’deki anlatılışı da böyle...”

وَعَدَ اللّٰهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا (الفتح:٢٩)

(*Vaada’llàhu’llezîne âmenû ve amilü’s-sàlihati minhüm mağfireten ve ecran azîmâ*) İşte Allah-u Teàlâ Hazretleri iman edip salih ameller işleyenlere ecr-i azîm ihsan edeceğini vaad etmiştir.” (Fetih, 48/29) diye ayet-i kerîme bildiriyor.

Bu ve bunun gibi âyet-i kerîmeler, daha önceki ümmetlere Peygamber SAS Hazretlerinin methinin yapıldığını, geleceğinin bildirildiğini gösteriyor.

Peygamber SAS Hazretleri gelmeden önce, yahudi kavmi, kendisinin gelmesini bekliyorlardı. ”Bu zamanlarda gelmesi yaklaştı, bizim bu aralardan çıkacak.” diye gelmesini bekliyorlardı da müşriklere:

“—Yeni bir peygamber gelecek, o peygamber geldiği zaman biz sizin putlarınızı kıracağız.” diye kendi kitaplarında bildirilen haberlere göre tehditlerde bulunuyorlardı.

Peygamber SAS Hazretleri, Medîne-i Münevvere’de bulunan

Yahudilerin ibadethanelerine, yanında sahabesinden bazı kimselerle gitti, onları selâmladı ve onlara dedi ki:

"—Ey yahudi kavmi, ey yahudiler, ey Tevrat'ın ehli, ey kitap ehli! Ey kendilerine daha önce peygamber gönderilmiş, kitap indirilmiş olan, az çok imandan, Allah'ın varlığından, birliğinden haberdar olan kavim! Ben size Allah'ın Tevrat'ta adını andığı, bahsini ettiği peygamberim. Filanca âyet-i kerîmede şöyle demiyor mu? Tevrat'ın filanca babında, filanca bölümünde böyle bildirilmiyor mu, şöyle yazılmıyor mu?" diye kendisine Allah tarafından bildirilen ihbârâtı, o ehl-i kitaba, o yahudilere bildirdi.

Onlar hiç ses çıkartmadılar, mum gibi sarardılar, seslerini çıkartmadılar. Peygamber Efendimiz tebliğ vazifesini yapmıştı, hakikatleri söylemişti.

"—Çıkalım!" dedi, sahabesiyle onların ibadethanelerinden, toplantı yerlerinden çıktı.

Arkalarından yahudilerin alimlerinden, hahamlarından, ahbârından bir zât koşarak geldi dedi ki;

"—Yâ Rasûlallah! Şehadet ederim ki sen Allah'ın Rasûlü'sün, hak peygambersin, dediklerin doğrudur. Kitabımızda Tevrat'ta senin söylediğin ayetler mevcuttur, bunu bende biliyorum benim bu içerdeki kavmim de, arkadaşlarım da biliyor ama hasetlerinden, kıskançlıklarından 'Evet' diyemediler, ben şehadet ediyorum ki sen Allah'ın Rasûlü'sün, ben sana inandım müslüman oldum." dedi.

Allah-u Teàlâ Hazretleri şefaatine nâil eylesin. İsmi Abdullah ibn-i Selâm RA idi.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Geleceğini asırlarca önceki ümmetlere bile Allah-u Teàlâ Hazretlerinin bildirmiş olduğu, eski ümmetlere bağlı sàlih, âbid, zâhid kulların:

"—Ah n'olaydı ki, n'olaydı da yaşasaydım da o âhir zaman peygamberinin ümmeti olmak şerefine ereydim!" dediği bir peygamberin el-hamdü lillâh ümmetiyiz. Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin bize verdiği bu nimetin kadrini, kıymetini sözlerle ifade etmek mümkün değil.

Peygamber SAS Hazretleri ibadetleri sırasında, Hıra mağarasında vahiy gelip de Cebrail göründüğü zaman,

kendisinin bu ilk karşılaştığı olağanüstü haller, vahiy halleri, gördüğü görüntüler karşısında rahatsızlanıp, Müzzemmil, Müddessir sûrelerinde anlatılan o telaşı, örtünmesi, bürünmesi üzerine, Hz. Hatice Validemiz akrabasından olan eski kitapların metinlerini okumuş olan, malumatına sahip olan Varaka ibn-i Nevfel'e gidip durumu anlattı.

Bunun üzerine Varaka ibn-i Nevfel dedi ki:;

"—Müjdeler olsun ki o, kitaplarda ismi bildirilen, gelecek olduğu bildirilen peygamberdir. Kavmi onu yalanlayacak da yurdundan çıkartacak. Ah n'olaydı, ben yaşasaydım da, ihtiyar olmasaydım da, onun zamanına yetişseydim de, onun ümmeti olsaydım, onun yardımcısı olsaydım!" dediği peygamberin ümmetiyiz.

Allah-u Teàlâ Hazretleri Peygamber SAS Efendimiz'i biz çok kusurlu ümmetlerinden hoşnut eylesin... Darıldığı kimselerden eylemesin…

Peygamber SAS Hazretleri bir hadîs-i şerîflerinde buyurmuşlar ki;

"—Ben Havz-ı Kevserimin başında beklerken bazı kalabalıklar bana doğru gelirler. Bunların bir kısmı benim ümmetimdir, Havz-ı Kevserimin başında bana kavuşurlar. Ben de onlara iltifat ederim, Havz-ı Kevserden doya doya nûş ederler. Bazı kalabalıklar da gelirken, bana doğru yönelirken onlar yoldan döndürülür.

'—Bunları niye döndürüyorsunuz, döndürmeyin, gelsinler?' dediğim zaman;

'—Yâ Rasûlallah! Onlar senden sonra ne hallere düştüler, dinlerini değiştirdiler, yollarını değiştirdiler!' diye cevap verilir."

Bu kimseler hakkında Peygamber SAS buyurdu ki;

'—Kahrolsun cehennemlikler, kahrolsun cehennemlikler, kahrolsun cehennemlikler! " Yani, Rasûlüllah'tan sonra onun talimatını bozan, onun yolundan çıkan, sünnetinden yüz çevirenler böyle bir duruma uğrayacaklar.

Rabbimiz Teâlâ ve Tekaddes Hazretleri bizleri Rasûlüllah SAS Efendimiz'in havuzuna kavuşanlardan; o kardan ak, baldan tatlı, lezzetine doyum olmayan, etrafında yıldızlar gibi pırıl pırıl veya yıldızlar kadar sayısı çok bardaklar, kadehler ile gelenlerin

oradan su içtikleri o Havz-ı Kevser'den doya doya içmeyi cümlemize nasib eylesin… Günahlardan, hatalardan dolayı yanlış ömür sürüp de, Rasûlüllah'ın yanına getirilmeden yoldan döndürülenlerden eylemesin…

d. Rasûlüllah'ı Sevmenin Alâmetleri

Peygamber SAS Efendimiz'i sevmek için tanımamız lazım. Tanımak için okumamız lazım. Peygamber Efendimiz'in sünnetini, sîretini, evsâfını, ahlakını öğrenmemiz lazım. Hayatını okumamız lazım. El-hamdü lillâh, koca koca ciltlerle Peygamber Efendimiz'in hayatına dair ne güzel bilgiler lisanımıza nakledilmiştir. Onları okumamız, çocuklarımıza okutmamız lazım, okuttuklarımızı uygulamamız lazım.

Bir kimse Peygamber SAS Efendimiz'i seviyorsa sevgisinin alâmetleri nedir?

1. Sünnetine Uymak

Birinci alâmet ve işareti; Rasûlüllah SAS'e uymaktır, onun sünnetini işlemektir, söz ve fiillerine tâbi olmaktır, emirlerini yerine getirmektir, yasaklarından kaçınmaktır. Güç olsun, kolay olsun, memnun olsun, olmasın, her ne halde, ne şekilde olursa olsun, onun emrine; "Baş üstüne yâ Rasûlallah!" deyip sünnet-i seniyyesine tâbi olmasıdır. Çünkü Allah-u Teàlâ Hazretleri, Kur'an-ı Kerîm'de buyuruyor ki;

"—Eğer siz Allah'ı seviyorsanız ey insanlar, hemen Rasûlüllah'a uyun ki Allah da sizi sevsin, günahlarınızı bağışlasın. Çünkü Allah çok bağışlayıcı çok merhamet edicidir."

Sevginin ilk alâmeti, sevdiği kimseyi kırmamak, üzmemek; sözüne, sünnetine tâbi olmaktır. Hasan-ı Basrî Hazretleri —Allah şefaatine nâil eylesin— tâbiinin güzellerinden, alimlerinden, büyüklerinden, derecesi yüksek olanlarından, diyor ki:

"—İnsanın sözü fayda vermez, işlemedikçe, amel etmedikçe, sadece kuru söz, insana fayda vermez."

لا ينفع العلم إلا بالعمل ،

(*Lâ yenfau'l-ilmü illâ bi'l-amel*) "İlim fayda vermez müslüman, bildiğini uygulamadıkça..." Biliyor, okumuş, kitaplardan naklediyor, bilgisini uygulamadıkça fayda vermez.

لا ينفع العلم والعمل إلا بالنية ،

(*Lâ yenfau'l-ilmü ve'l-amelü illâ bi'n-niyyeti*) "Niyeti güzel olmazsa, halis olmazsa uygulamak da fayda vermez." Kötü niyetli olursa, bozuk fikirli, yanlış kanaatli olursa o da fayda vermez.

لا ينفع العلم والعمل والنية إلا بالسنة .

(*Lâ yenfau'l-ilmu ve'l-amelü ve'n-niyettü illâ bi's-sünneti*) "İlmi olsa, ilmini uygulasa, niyeti de iyi olsa sünnet-i seniyyeye uygun olmadıkça yine makbul olmaz, yine sevap kazanamaz, yine eline dünyevî, uhrevî bir faide geçmez."

Onun için, hepimiz Peygamber SAS Efendimiz'in sünnetine sımsıkı sarılacağız. Batıya dönmeyeceğiz, kuzeye dönmeyeceğiz, gayriye meyletmeyeceğiz. Peygamber SAS Efendimiz'i örnek alacağız. Bizim örneğimiz, rehberimiz, liderimiz Peygamberimiz Muhammed-i Mustafâ SAS. Giyimimiz, yüzümüz, yememiz ona benzeyecek, konuşmamız, selamlaşmamız onun sünnetindeki gibi olacak. Evdeki muamelemiz, çarşıdaki alış verişimiz öyle olacak, sünnet-i seniyyeye uyacağız.

Peygamber SAS Hazretleri müjdelemiş ki:[97]

مَنْ تَمَسَّكَ بِسُنَّتِي ، عِنْدَ فَسَادِ أُمَّتِي ، فَلَهُ أَجْرُ مِائَةِ شَهِيدٍ

[97] Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.198, no:6608; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzan*, c.II, s.246, no:1033; İbn-i Adiy, *Kâmil fî'd-Duafâ*, c.II, s.327; Beyhakî, *Zühdü'l-Kebîr*, c.I, s.221, no:217: Ebû Abdullah ed-Dekkak, *Meclis fî Ru'yetu'llah*, c.I, s.218, no:503; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

(الديلمي ، وابن حجر ، عد. عن ابن عباس)

(*Men temesseke bi-sünnetî, inde fesâdi ümmetî, felehû ecru mieti şehîd*) “Ümmetin bozulduğu, fesada uğradığı zamanda, benim sünnetime sarılana, yüz şehid sevabı verilecek.” buyruluyor.

Eğer insanlar onun sünnetine uymazsa, eğer bir takım sebeplerle onun istediği yolda gitmezse başlarına neler gelir?

Tevbe Sûresi’nde buyuruluyor ki;

قُلْ إِن كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ

وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِنُ تَرْضَوْنَهَا

أَحَبَّ إِلَيْكُم مِّنَ اللهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى

يَأْتِيَ اللهُ بِأَمْرِهِ ، وَاللهُ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ (التوبة:٢٤)

(*Kul in kâne abâükùm ve ebnâükùm ve ihvânükùm ve ezvâcükùm ve aşîretükùm ve emvâlüni’k-teraftümûhâ ve ticâretün tahşevne kesâdehâ ve mesâkinü terdavnehâ ehabbe ileyküm minellâhi ve rasûlihî ve cihâdin fî-sebîlihî fe-terabbesû hattâ ye’tiye’llàhu bi-emrihî va’llàhu lâ yehdi’l-kavme’l-fâsıkîn*) (Tevbe, 9/24)

Allah saklasın! Bu ayet-i kerimenin mânası şudur ki:

“Ey habibim, ey Rasûlüm! Ey kendisine vahiy indirip insanlara rehber ettiğim, vahyimi insanlara tebliğ etsin diye elçi kıldığım, vazifelendirdiğim peygamberim! O senin emrini tutmayanlara, tavsiyelerine uymayanlara, gel dediğin yere gelmeyenlere, hicret et dediğin zaman yerlerini yurtlarını terk etmeyenlere, senin buyruğuna girmeyenlere de ki;

‘—Eğer sizin babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, karılarınız, aşiretleriniz, kazandığınız mallar, bozulmasından,

geçersiz duruma düşmesinden korktuğunuz ticaretler, hoşlandığınız meskenler, Allah'tan ve Rasûlüllahtan ve onun yolunda cihad etmekten daha sevgili ise, artık Allahu Teâlâ'nın azap emri gelinceye kadar bekleyin! Allah fâsıklara hidayet vermez!'"

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Fâsık, Allah'ın emrinden, raydan çıkmış insana derler. Yoldan, raydan çıkmış insana derler. Demek ki bir insan veya bazı kimseler, babasını, oğlunu, kardeşini, karısını veya kavmini tercih etse; oğlunun sebebiyle veya kardeşi veya karısı veya kavmi sebebiyle veya "Ben gidersem bu malları kim döndürecek, idare edecek, bu mallar kimin elinde kalacak?" diye korkarsa, ticareti bozulacak diye korkar da Rasûlüllah'ın emrine uymazsa, fâsık oluyor. Allah'ın azabına uğrama durumuna geliyor. Allah'ın belâsına mâruz kalıyor.

Onun için, Allah-u Teàlâ Hazretleri hiçbir şeyi Rasûlüllah'a uymaktan, Rasûlüllah'ın emrine tâbi olmaktan, onun yolunda gitmekten üstün tutmamayı, Allah'ın emrini, Rasûlüllah'ın sünnetini, dine hizmeti, her şeyden üstün tutmayı cümlemize nasib eylesin…

Peygamber SAS Hazretleri hadîs-i şerîfinde buyuruyor ki;

"—Kimde şu üç haslet bulunursa, o imanın zevkine varmış, tadını iyice anlamış demektir:

1. Allah ve Allah'ın Rasûlü kendisine daha gayri başka neler varsa hepsinden daha sevgili olmak, birinci şart bu.
2. Sevdiği bir kimseyi sırf Allah için sevmek.
3. Allah onu yanlış yoldan küfürden kurtardıktan sonra tekrar küfre düşmekten ateşe düşecekmiş gibi ateşe atılacakmış gibi korkmak ve sakınmak."

Müslümanların bu sıfatlara sahip olması lâzım! Yâni Allah ve Allah'ın Rasûlü kendisine her şeyden daha sevgili olması lâzım. Sevdiği bir kimseyi Allah için sevmesi lâzım ve küfre düşmemeye olanca gayretiyle gayret etmesi lazım!

Birinci şart Peygamber SAS Efendimiz'in sünnetine dönmek.

Dünya üzerinde bir milyar insanız, her beş kişiden bir tanesi

müslüman. Asya'dan, Filipinler'den, Malezya'dan, Hindiçini'den Afrika'ya, Amerika'ya kadar uzanmışız. Bu insanları, sünnet-i seniyyeye uymak tek bir millet hâline getiriyor. Aynı kültürle yoğuruyor, aynı zevklere sahip kılıyor, aynı ideallere bağlıyor ve hepsini, rengi ne olursa olsun, kardeş hâline, tek bir ümmet hâline getiriyor.

Demek ki bizim bugün dünya üzerindeki İslâm âleminin sıkıntısı, üzüntüsü, Rasûlüllah SAS Efendimiz'e uymamaktan, başka kuvvetlerin tesirine girmekten, başka yollara heves etmekten, Allah'ın yolundan gayri yerlere adımını atmış olmaktan oluyor. Allah-u Teàlâ Hazretleri onun cezası olarak Ümmet-i Muhammed'i böyle parça parça düşmanların pençesi, çizmesi altında cezalandırıyor.

Allah-u Teàlâ Hazretleri cümlemize, Peygamber Efendimiz'in sünnetine uymayı hayatının baş meselesi yapmayı nasip eylesin.

2. Allah'ın Rızasını Tercih Etmek

Muhterem kardeşlerim!

İkincisi, Allah'ı, Rasûlüllah'ı seven insanın yapması gereken şeylerin ikincisi Allah'ın ve Rasûlüllah'ın emretmiş olduğu şeyleri, kendi nefsinin hevâsına ve şehevî isteklerine tercih edecek. Allah ne demişse onu yapacak, nefsinin hevâsını, şehevî isteklerini terk edecek, Rasûlüllah ne demişse ona tâbi olacak.

Üçüncüsü, Allah'ın rızasını kulların kızmasına tercih edecek.

Söylüyoruz:

"—Şunu şöyle yap!"

"—Utanırım!" veya filanca kızar veya falanca darılır.

Kıza söylüyoruz:

"—Allah'ın emridir, manto giy, başını ört!"

"—Arkadaşlardan utanırım."

Adama söylüyoruz:

"—Bak, şöyle yap!"

Başka başka hesaplar ile herkes ayrı ayrı yollar tutuyorlar. Halbuki Allah'ı ve Rasûlü'nü sevmenin şartı Allah'ın rızasını arayacak, kullar kızarsa kızsın aldırmayacak.

Mü'minin vasıflarından bir tanesi:

وَلاَ يَخَافُونَ لَوْمَةَ لاَئِمٍ (المائدة:٥٤)

(*Ve lâ yehàfûne levmete lâim*) “Kınayanın kınamasından korkmamak, doğru bildiği şeyi tek başına kalsa bile yapmak.” (Mâide, 5/54)

İbrahim AS Allah’ın sevgilisi, *Halîlu’llah.* Allah-u Teàlâ Hazretleri İbrahim AS’ı niçin *Halîlu’llah* eylemiş?

İbrahim AS karşısına hangi iş çıksa daima Allah’ın razı olduğu tarafı tercih edermiş. Kendisinin değil, başkalarının istediği tarafı değil, Allah’ın istediği yolu tercih edip o yolda yürüdüğü için Allah-u Teàlâ Hazretleri kendisini *Halîlu’llah* edinmiş. Koca bir şehrin, koca bir devletin, koca bir topluluğun tümüne muhalefet edip onların taptığı putlara tapmayıp, onlara mücadele bayrağı açıp;

“—Ben sizin putlarınızı kırarım, kıracağım, onlara elimden bir zarar gelecek, bunu bilmiş olasınız!” diye diretebilmiş.

Onun için müslümanın Allah’ın rızasını, kulların kızmasına

tercih etmesi de mühim esaslardan birisi oluyor.

3. Rasûlüllah'ı Çok Zikretmek

Rasûlüllah'ı sevmenin, ona bağlılığın bir diğer alâmeti, Rasûlüllah SAS'i çok zikretmek.

"—Bir kimse Rasûlüllah SAS'in adı anıldığı zaman ona salât ü selâm getirmezse burnu yerde sürtsün." diye Cebrail AS bildirmiş, Peygamber SAS, "Amin" diyor.

Rasûlüllah SAS Hazretlerini Allah-u Teàlâ Hazretleri salât ü selâm ile, rahmet ile anıyor, melekler kendisine dua ediyorlar, müslümanların da ona salât ü selâmı çokça eylemesi lazım.

Bir kimse Rasûlüllah SAS'e on defa salât ü selâm eylese, Allah-u Teàlâ Hazretleri ona nice nice hayırlar ihsan eder; bunların büyük kısmı âhirete ait hayırlardır, bir kısmı da dünyaya ait hayırlardır.

Onun için müslümanların Rasûlüllah'a salât ü selâm etmeyi günlük virdlerinden, zikirlerinden, vazifelerinden bir tanesi edinmeleri de sevgisinin alâmetidir ve Rasûlüllah SAS'in ümmetinin içinde sevgilisi olmak da, ona salât ü selâmı çokça etmeye bağlıdır.

Bir kimse Peygamber SAS Efendimiz'e salât ü selâm eylese, Allah bir melek vazifelendirir ânında o salât ü selâmı Peygamber Efendimiz'e o melek arz eder, Peygamber SAS Efendimiz kendisine salât ü selâm eden kişiyi bilir, kaydeder ve ona mukabele eder.

O bakımdan Peygamber SAS Efendimiz tarafından sevilmek isteyen, onun şefaatine, iltifatına nâil olmak isteyen kimsenin ona salât ü selâmı çokça eylemesi lazım.

4. Rasûlüllah'a Hürmet Etmek

Diğer bir alâmet, onu çok anmakla beraber, ona çok tâzim etmek, hürmet etmek, onu zikrederken huşû, hudû içinde bulunmak, onun ismi anıldığı zaman içinin titremesi…

Peygamber SAS Efendimiz'in ashâb-ı kirâmı onun âhirete irtihalinden sonra, Rasûlüllah ne zaman anılsa, gözlerinden

inciler gibi yaşlar dökerlerdi. Bilâl-i Habeşî RA, Peygamber SAS Efendimiz vefat etti diye, Medîne-i Münevvere onun hatıralarıyla dolu diye Medîne-i Münevvere'de duramadı, terk-i diyâr eyledi, içinin yangınlığından Şam taraflarına geldi.

Bir müddet oralarda dolaştı, sonra yine dayanamadı, uzun ayrılıklardan sonra yine Medîne-i Münevvere'ye geldi. Kolundan tuttular:

"—Bir ezan okusan yâ Bilal!" diye rica ettiler.

O da çıkıp bir ezan okudu, Medîne-i Münevvere hıçkırıklarla çalkandı.

"—Rasûlüllah'ın zamanı geri mi geldi?" diye ağlamalar içinde, hıçkırıklar içinde Medîne-i Münevvere çalkandı.

İnsanların sevgisi tabii olduğu zaman, içten olduğu zaman işte böyle gözyaşlarıyla, tâzimle, her şeyine hürmet ve izzet ederek böyle ortaya çıkar.

5. Rasûlüllah'ın Ashabını ve Ehl-i Beytini Sevmek

Rasûlüllah SAS'i sevmenin alâmetlerinden birisi de onun ehl-i beytini, onun soyundan olan kimseleri, onun ensârını, muhâcirlerini, ashâbını sevmek; onlara düşmanlık yapanlara düşman olmak, buğz edenlere buğz etmek, kâfirlere buğz etmek, düşmanlık etmektir.

Avrupalılar, hıristiyanlar, yahudiler ve din düşmanları ile mücadelede görüyoruz ki bu adamlar doğrudan doğruya İslâm'ın kendisine saldırmaktan ziyade, müslümanı şaşırtmak, ortada bırakmak için sünnet-i seniyyeye, Peygamber Efendimiz'e saldırıyorlar. Peygamber SAS Efendimiz'in sünneti hakkında tereddütler uyandırmaya çalışıyorlar, ashâb-ı kirâmı hakkında sözler söylüyorlar. Kâfirlerin yazmış olduğu tarih kitaplarına bakıyorsunuz; ne RA demek var, ne hürmet etmek var. Her bir sahabeyi sanki ehl-i dünyâ kimselermiş gibi, kendi mantıklarına göre yalan yanlış tevillerle tarif ederek, onların her birilerine bir kara çalarak gözden düşürmeye çalışıyorlar.

Müslümanın vazifesi nedir? Peygamber SAS Efendimiz'i sevmesinin gereği olarak onun ashâbını da sevecek.

Peygamber SAS Hazretleri buyuruyor ki:

"—Beni ashâbım konusunda üzmeyin, onların aleyhinde söz söyleyip de beni ezalandırmayın!"

Onun için, Peygamber SAS'in ashâbından kim varsa onların hepsine "*Radıya'llàhu anh*" deriz... Erkeklerine "*Radıya'llàhu anh*" deriz, kadınlarına "*Radıya'llxahu anhâ*" deriz. İki tane olursa "*Radıya'llàhu anhümâ*" deriz, üç veya daha fazla olursa "*Radıya'llàhu anhüm*" deriz, hanımlar için *"Radıya'llàhu* anhünne" deriz. Her birisi bizim rehberimizdir.

Eğer çocuklarımızda İslâm'ın iyice yerleşmesini, iyice anlaşılmasını, İslâm ahlakının tezahür etmesini istiyorsak, onlara sahâbe-i kirâmın menkıbelerini okutmalıyız. Sahâbe-i kirâmı tanısınlar... Nasıl Rasûlüllah'ın yanına gelmiş, nasıl müslüman olmuş, müslüman olduktan sonra neler yapmış, nasıl hareket etmiş, nasıl İslâm'ı anlamış, nasıl uygulamış diye Peygamber SAS Efendimiz'in sahâbe-i kirâmını tanımak, tanıtmak, onların iyi yetişmesi için en uygun vasıtalardan biridir.

Onun için, "Salihlerin anıldığı yere rahmet iner." diye

çocuklarımıza âyetler öğreteceğiz. Peygamber Efendimiz'in hadîs-i şerîflerini öğreteceğiz, bir de bu âyetleri bu hadisleri bu mübarekler nasıl anlamışlar, nasıl uygulamışlar diye Peygamber SAS Efendimiz'in ashâbının hayatını okuyacağız, öğreneceğiz, öğreteceğiz, onları kendimize nümûne alacağız.

Peygamber SAS buyurdu ki:

"Kim Hasan ve Hüseyin'i severse beni sevmiş olur. Kim beni severse Allah'ı sevmiş olur. Kim bunlara buğz ederse, bana buğz etmiş olur. Bana buğz eden de Allah'a buğz etmiş olur. Kişi çevresiyle beraber, sevdikleriyle beraberdir."

Bir camide, bir dinî dersi veren bir büyük hoca efendi, ders esnasında bazen ayağa kalkarmış. Hocaları ayağa kalktı diye talebe hayret edermiş, soruyorlar;

"—Hocamız, üstadımız niye böyle arada ayağa kalkıyorsun?"

Diyor ki:

"—Caminin kapısı açık, dışarıdan hocamın torunu geçiyor, arada onu görüyorum, hocama hürmetimden onun için ayağa kalkıyorum."

Yani insan bir kimseyi sevdi mi onun çevresini de sever. Onun sevdiği kimseleri de sever. O bakımdan bu mübareklere dil uzatanların karşısına çıkmalıyız. Bu mübareklerin sevgisini içimize yerleştirmeliyiz, bunları çocuklarımıza sevdirmeye çalışmalıyız.

Peygamber SAS, Fâtımatü'z-Zehrâ hakkında:

"—Fatıma benden bir parçadır, onu üzen gücendirip kızdıran şey beni de gücendirip, kızdırır." buyurdu.

Peygamber Efendimiz'in mübarek zevcesi, müslümanların anası, Ebû Bekr-i Sıddîk'ın alime, faziletli kızı Hz. Âişe-i Sıddîka radıyallahu anhâ'ya Peygamber Efendimiz Üsâme b. Zeyd için dedi ki:

"—Üsâme'yi sev, çünkü ben onu seviyorum. Ben onu seviyorum, sen de onu sev. İmanın alâmeti Ensârı sevmek, münafıklığın alâmeti Ensâra buğz etmektir." dedi.

O bakımdan Peygamber Efendimiz'i seven, onun sevdiklerini de sever.]atta bir başka hadîs-i şerîfi İbn Ömer radıyallahu anh[ümâ]'dan rivayet edilmiş;

"—Kim Arabı severse, bana sevgiden dolayısıyla sevmiştir. Kim onlara buğz ederse, bana olan buğzu sebebiyle buğz etmiştir." diyor.

Memleketimizde çok olan bir şey. Peygamber Efendimiz'in hatırı mı kırılırmış, sözün ucu nereye varırmış dikkat etmeden ağzını açıyor Arabın aleyhinde bulunuyor, bazı sahabenin aleyhinde bulunuyor.

Allah-u Teàlâ Hazretleri bu gibi edepsizlerin huylarından bizim evlatlarımızı, çocuklarımızı uzak eylesin... Bize de onların sevgisi, saygısıyla yaşamayı nasip eylesin, onların şefaatini ihsan eylesin…

6. Rasûlüllah Düşmanlarına Buğzetmek

Muhterem kardeşlerim!

Rasûlüllah'a bağlılığın alâmetlerinden bir tanesi de onun düşmanlarına buğz etmektir.

Burada bir noktaya da dikkatinizi çekmek istiyorum. Radyoda, televizyonda, gazetede, mecmuada yazı yazılıyor her şey tek taraflı anlatılıyor:

"—İslâm sevgi dinidir, İslâm merhamet dinidir, İslâm hoşgörü dinidir…"

Güzel, tabii İslâm'da hoşgörü var, İslâm'da sevgi var, elbette var. Fakat bunlar bu şeyleri âdeta kendilerinin günahlarına, kusurlarına kalkan yapıyorlar. Yani, "Sen bizim içkimize, edepsizliğimize, haram yememize, kötülüklerimize karışma; çünkü İslâm müsamaha dinidir."

Yanlış! İslâm tek taraflı bir din değil, İslâm her yönüyle tam bir din, eksik değil. İslâm'da Allah için sevmek var, tamam, âmennâ ve saddaknâ… Öbür tarafını da oku, öbür tarafı da söyle: Allah için buğz etmek de var. Tek taraflı anlatırsan olmaz. Ayet-i kerimeler bir taraftan bize cennettin müjdesini veriyor, öbür taraftan da cehennemin tehdidini, cehennemin azabının ne kadar şiddetli olduğunu hatırlatıyor.

Eğer sadece gül gülistan, baklava börek, her şeyin güzelini anlatmak edep olsaydı, Kur'ân-ı Kerîm *Fâtiha*'sından *Kul eùzü bi-rabbi'n-nâsi*'sine kadar baştan sona hep cenneti anlatırdı. Oh, cennet, sevgi, müsamaha, hoşgörü, iyi! Böyle giderdi.

Hayır, öyle yapmıyor. Hem onu anlatıyor, hem onu anlatıyor. Hem iyi tarafını anlatıyor, hem kötü tarafını anlatıyor. Hem imanı anlatıyor, hem küfrü anlatıyor. Hem münafıkların saçma sapan küfür sözlerini söylüyor; hem de onların cevabını, şamarı indirir gibi onların ensesine, kafasına, balyoz indirir gibi indiriyor. Demek ki hepsini anlatmak lazım!"

Bakara Sûresi'nin ikinci sayfasında mü'minleri anlatıyor, münafıkları anlatıyor. Bakıyoruz ki sanki cemiyetimizin teşrifini yapmış, sanki açmış ameliyat masasında içindeki hastalıkları gösteriyor. Bazı insanların nasıl bozgunculuk yaptığını, nasıl "Biz ortalığı ıslah ediyoruz!" derken cemiyeti fesada götürdüklerini ne kadar güzel anlatıyor.

Onun için, Rasûlüllah'ı sevmenin alâmetlerinden birisi de onun düşmanlarına da düşman olmaktır. Dostlarınla dost, düşmanlarına düşman olmaktır.

Sen Rasûlüllah'ın düşmanının koluna girip de onunla nasıl dost olursun? Rasûlüllah sana darılmaz mı?

Sen, sevmediğin, sana çok kötülük yapmış bir insanı, bir dostun gider onun] yanında onunla sıkı fıkı, sarmaş dolaş görürsen, kendinden düşünsene, üzülmez misin?

Onun için hakîki müslüman olmanın, dengeli müslüman olmanın şartlarına riayet edelim. Sevmek var; Allah için sevmek var, Allah için buğz etmek var.

Allah-u Teàlâ Hazretleri Kur'ân-ı Kerîm'de buyuruyor ki;

"—Allah'a ve âhiret gününe iman eden hiçbir insanı, kavmi, insan topluluğunu Allah'a ve Peygambere muhalefete kalkışan kimselerle dostluk eder, sevişir bir durumda göremezsin."

İnanmışsa, Allah düşmanlarıyla dost olmaz. İnanmışsa Allah'ın yanında, Rasûlüllah'ın yanında yer alır; onların muhaliflerine, düşmanlarına o da düşman olur. Eğer onlar babaları veya çocukları veya kardeşleri, hısımları veya hemşerileri bile olsa... Onun için Rasûlüllah SAS'in kimleri sevdiğini düşünüp dostlarını dost edinmeli, kimlere kızdığını düşünüp kızdıklarına da düşman olmalı.

Sahâbe-i kirâm nasıl yaşadılar?

Sahâbe-i kirâm Rasûlüllah'a öyle bir bağlanışla bağlandılar ki savaşlarda babalarıyla karşı karşıya geldiler, kardeşleriyle, evlatlarıyla karşı karşıya geldiler. Münafıkların reisinin oğlu Peygamber SAS'in yanına geldi, dedi ki;

"—Yâ Rasûlallah! Babam çok kötü sözler söylemiş, sizi incitecek işler yapmış, münafıklık çıkartmış, orduda bozgunculuk çıkartmış, kötü şeyler yapmış. Emrederseniz gideyim ben öldüreyim, çünkü başkası öldürürse bizim kavim kalabalıktır, kabilemiz geniştir, öldüren kimseye onlar kan davası güderler, ben öldürürsem kimse bir şey diyemez." dedi.

Peygamber SAS Efendimiz'e bağlılığın şekli. Yani babasının münafık olması, münafıkların reisi olması üzerine böyle dedi. Onun için Rasûlüllah'ın emrine, Kur'an'ın emrine müslümanın böyle bağlanması lazım.

"—Kur'ân-ı Kerîm'in şu emrini uygun görüyorum ama…"

Aması yok! Şu emrini uygun görüyorum dedikten sonra aması yok. Şu emrini uygun görmüyorum derse insan küfre gider.

"—Rasûlüllah'ın şu şeyini seviyorum ama…"

Yok, öbür tarafı yok! Öbür tarafı insanı küfre götürür.

Allah-u Teàlâ Hazretleri cümlemizi sevgisi, Rasûlüllah'a bağlılığı, her şeyin üstünde olan ve meseleyi olduğu gibi görenlerden eylesin…

7. Kur'an-ı Kerimi Sevmek

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Rasûlüllahı sevmenin alâmetlerinden birisi de Kur'ân-ı Kerîm'i sevmektir.

"—Ben Rasûlüllahı seviyorum!"

Başına bir şifon örtmüş kadın, şuradan saçları görünüyor, buradan kulakları görünüyor. Kısa kollu bir entari giymiş veya dizlerine kadar bir etek giymiş;

"—Ben Allah'ı seviyorum, hak âşıkıyım, şimdiye kadar 876 tane cami dolaştım, şimdi bu 877. cami… Türbelere mum diktim, bilmem nelere paçavra bağladım."

Olmaz!

Peygamber SAS Efendimiz'in ahlâkını sordular Hazret-i Aişe-i Sıddîka Vâlidemiz'e:

"—Nasıldı Rasûlüllah'ın ahlâkı ey mü'minlerin annesi?

E şimdi bir cümle ile cevap verilir mi böyle bir soruya? Ne cevap verdi Aişe Vâlidemiz:[98]

"—Sen Kur'an-ı Kerim'i okumaz mısın?

كَانَ خُلُقُهُ الْقُرْآنَ (م. حم. طس. هب. عن عائشة)

RE. 543/6 (*Kâne hulükuhü'l-kur'ân*) "Rasûlüllah Efendimiz'in ahlâkı Kur'an-ı Kerim idi." buyurmuş.

Rasûlüllah yürüyen Kur'an'dı; mücessem, insan halinde Kur'an'dı. Çünkü Kur'ân-ı Kerîm'in her ayetini aynen benimsemiş, aynen içine sindirmiş, hayatını aynen Kur'an'ın emrine uydurmuş, ahlâkını aynen Allah'ın Kur'an-ı Kerîm'de emrettiği hâle getirmiştir. Rasûlüllah Efendimiz sahabesine çok iltifat ederdi ama bazen de bir iltifatını keserdi, iltifatını kestiklerinin başına dünya dar gelirdi.

Bir keresinde mescidde otururken dışarıya baktı ki, mescidin duvarının öbür tarafında bir ev, bir kat daha yükselmiş, yüksek bir ev. Gördü bunu:

"—Kimin bu ev?" dedi.

"—Filanca zâtın evi, bir kat daha çıkıyor üstüne." dediler.

O adam, o zât mescide geldiği zaman, selâm verdiği zaman Peygamber Efendimiz almadı selâmını…

"—Selâmün aleyküm!"

---

98 Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.163, no:25341; Buhàrî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.115, no:308; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.I, s.30, no:72; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.154, no:1428; Hz. Aişe RA'dan.

Lafız farkıyla: Müslim, *Sahîh*, c.I, s.512, no:746; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.I, s.426, no:1342; Dârimî, *Sünen*, c.I, s.410, no:1475; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.II, s.171, no:1127; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.VI, s.292, no:2551; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.499, no:4413; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.I, s.168, no:425;

İbn-i Sa'd, *Tabakàtü'l-Kübrâ*, c.I, s.364; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*; c.III, s.382; Hz. Aişe RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.255, no:18378 ve s.380, no:18718.

Almıyor selâmı. Edepli insan tabii mübarek, gitti etrafta soruşturdu dedi ki;

Rasûlüllah benim selâmımı almıyor, acaba sebep ne ola?

“—Bilmiyoruz.” dediler.

Eskiden alıyordu, şimdi niye almıyor?”

“—Bilmiyoruz ama senin yaptığın binayı şöyle başını kaldırınca gördü, ‘Bu bina kimin?’ dedi, ondan olabilir belki.” dediler.

Efendimiz dünyaya meyletmeyi, bina yaptırmakla vakit geçirmeyi sevmiyordu.

“—İş bundan daha önemlidir. Çalışmak lazım, İslâm’ı yaymak için gayret etmek lazım!” diyordu.

Abdullah ibn-i Ömer RA, hurma dallarıyla yapılmış ev duvarının, bahçe duvarının üzerine çamur sıvarken;

“—Yâ Ömer’in oğlu! Ne yapıyorsun, iş bundan daha önemlidir, ömür böyle değersiz şeylere harcamaya değmez.” diye ona nasihat etmişti.

Muhterem kardeşlerim!

O zât evinden dolayı belki Rasûlüllah selâmımı almıyor diye düşündü. Rasûllah’a gelip sormadı, “Yâ Rasûllah, sen bundan mı darıldın?” demedi, derhal gitti, evinin o ikinci katını yıktı, sonra geldi;

“—*Selâmun aleyküm yâ rasûla’llah!*” dedi. Peygamber Efendimiz;

“—*Ve aleyküm selâm ve rahmetu’llah.*” diye cevap verdi.

Onun için Kur’ân-ı Kerîm’i seveceğiz, Kur’ân-ı Kerîm’in âyetlerine tâbi olacağız, Kur’ân-ı Kerîm’i okuyacağız, Kur’ân-ı Kerîm bizim ahlâkımız olacak, Kur’ân-ı Kerîm bizim rehberimiz olacak, Kur’ân-ı Kerîm bizim şefaatçimiz olacak.

Kur’ân-ı Kerîm bizim davacımız olmamalı.

“—Yâ Rasûlallah! Yâ Rabbi! Ben bu zâtın evinde duvarda bir çivide senelerce asılı durdum da, kızken karısı işlemiş bir torba, kese yapmış, o kesenin içine beni koydular, duvardaki çiviye astılar da yâ Rabbi, ömür boyu hiç açıp okumadılar beni!” diye Kur’ân-ı Kerîm davacı olmasın.

İnşallah bugünden tezi yok Kur’ân-ı Kerîm’i anlamaya

çalışalım! Kur'ân-ı Kerîm'i okumaya çalışalım! Ahkâmını öğrenmeye çalışalım! Ahkâmını hayatımıza uydurmaya çalışalım! Nasıl Rasûlüllah'ın ahlâkı Kur'an ise, bizim de ahlakımız Kur'an olsun. Yani Kur'ân-ı Kerîm'in ahlâkı ile ahlâklaklanalım da Kur'ân-ı Kerîm'in ve Rasûlüllah'ın şefaatine nâil olalım!

e. Her Gün Bir Ayet, Bir Hadis, Bir Menkıbe

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Sevgiler saman alevi gibi parlayıp ondan sonra sönerse olmaz. Sevgi, Rasûlüllah'a bağlılık devamlı olacak. Onun için Mevlid kandilinde Rasûlüllah SAS'e sevgi duymak, camiye gelmek; ondan sonra caminin yolunu unutmak, namazı unutmak, sünneti unutmak, Kur'an'ı unutmak, onu sevmemenin alâmetidir, fasıklığın, hak yoldan sapmanın alâmetidir.

İnşallah Rabbimiz hepimizi irşad eylesin, ikaz eylesin. Tevfikini cümlemize refîk eylesin. Şu akşam bir güzel vesile olsun. Bu akşam benim âciz nâçiz dilimden sizlere bazı hadîs-i şerîfler söyledim, dinlediniz. Şu akşamdan itibaren her gün bir âyet, her gün bir hadis, her gün sahabenin hayatından bir menkıbe... Her gün bu üç tanesini lütfen yapın! Her gün bir ayet öğreneceksiniz, ama yapılmıyor...

Biz bir haftalık dergi çıkartacağız diye haftalardır çalışıyoruz, konuşuyoruz. Baktım teklif ortaya çıkmıyor; "Çıkartın kâğıtları, kalemleri, tekliflerinizi yazın!" dedim, o zaman ortaya doğru düzgün bir şey çıktı. Yani lafta kalınca olmuyor... Yazın. Bir defter edinin, elinizde bir defter olsun, her gün o günün tarihini atın, bir ayeti kerime yazın, altına mealini yazın, tefsir kitaplarından tefsirini okuyun. O ayeti belleyin, hem ezberleyin, hem manasını, ahkâmını öğrenin, bir âyet. Ondan sonra bir hadis yazın, o hadis-i şerifin manasını öğrenin, belleyin. Ondan sonra bir de mübarek zâtlardan, sahabeden, tabiinden, evliyâullahtan bir zâtın menkıbesini, hayatına ait bir küçük şeyi yazın!

El-hamdü lillâh Türkiyemizde müslümanlığa bir güzel dönüş var. Bakıyorum tefsir kitapları ne kadar çoğaldı. Eskiden bir Muhammed Hamdi Yazır Efendinin sekiz ciltlik tefsiri vardı. Ondan sonra arasan, gençlere tavsiye edecek bir şey

bulunmuyordu. Şimdi patlama halinde, yani fışkırma tarzında çoğaldı. Bu kitapları alalım! Bu güzel kitapları, bu tefsir kitaplarını, bu hadis kitaplarını alalım ama yarından itibaren her gün bir âyet, bir hadis, bir menkıbe yazalım!

Düşünün, bir yılda 365 tane ayet öğreneceksiniz, 365 hadis öğreneceksiniz, Peygamber Efendimiz'in mübarek sahabesinden veyahut evliyaullahın hayatından 365 hayat sahnesi öğreneceksiniz. Halbuki Peygamber Efendimiz'den rivayet edilmiş bir takım hadisler var ki:

"—Bir insan 40 hadis bellese Allah onu yarın rûz-ı mahşerde alimlerle beraber haşredecek."

"—Gel, sen de alim sayılırsın, 40 tane hadis bellemişsin, gir bakalım şu mübareklerin arasına!" diye Allah-u Teàlâ Hazretleri onlarla haşredecek.

Alimin öteki insanlarına üstünlüğü ne?

Muhterem kardeşlerim! Öteki insanlar, öteki cennetlikler cennete girdiği zaman, Allah-u Teàlâ Hazretleri cennete girmek hakkına sahip olan alime diyecek ki;

"—Dur!"

Duracak.

"—Dur, istediklerine şefaat et!" diyecek. "Hemen girme içeriye, şu şefaate muhtaç insanlardan istediklerine şefaat et, onları da cennete al!" diye alimlere şefaat hakkı verecek.

Demek ki insan 40 hadis ezberlerse, alimlerle haşrolacaksa, o da bu şefaat hakkına nâil olacaksa, demek ki ne kadar büyük bir fazilet olmuş oluyor.

Allah-u Teàlâ Hazretleri cümlemizi ilim yolundan ayırmasın.

Muhterem kardeşlerim!

İlim yolu namazdan da, oruçtan da, sadakadan da, hacdan da, umreden de, Allah yolunda cihaddan da daha üstündür.

Neden? İnsan bir hadis okur ömrü değişir, hayatı değişir, ahlâkı değişir. Bir ayet okur, yolu değişir. Bir ayet okur, bir menkıbe okur, bir iyi hâle girer, bir iyi iş yapar; bir tek insan bir ümmeti, bir milleti kurtarır.

O bakımdan Allah-u Teàlâ Hazretleri en büyük meşgalemizi ilim, ilimle uğraşmak eylesin.

İkincisi; öğrendik, öğrendiklerimizi uygulayacağız. Bir arkadaşımız anlattı. Tren istasyonunda oturmuş, tren bekliyor. Radyoda Kur'an okunmaya başlamış, herkes de istasyonda, o bekleyenler çoluk çocuk bağrışıyor, çağrışıyor, konuşuyorlar filan, belki öbür tarafta başka şeylerle meşgul olanlar var. Masaya elini böyle bir hızlı hızlı, pat pat pat vurmuş; herkes "Ne oluyor?" diye bir bakmış. Demiş ki:

"—Beyler! Allah'ın kelamı okunuyor, susun!"

Fısss, hepsi susmuş.

Söylerseniz susar. Yani hakkı söylemekte susmayacaksınız söyleyeceksiniz ki, Allah sevsin. Emr-i mâruf yapmaktan, nehy-i münker yapmaktan geri durmayın!

"—Bu ilimleri torbaya doldurup da mezara mı götüreceğiz?"

Hayır! Hem uygulayacağız tatbik edeceğiz, hem de etrafımıza söyleyeceğiz; karımıza, çocuğumuza, kardeşimize, komşumuza söyleyeceğiz. Askerlik arkadaşımıza mektupta yazacağız, her yerde bu bildiğimizi söyleyeceğiz.

Buna emr-i mâruf nehy-i münker vazifesi derler. Mü'minin başına, boynuna farzdır. Bunu yapmayan kavimlere Allah öyle bir zillet musallat eder ki; içlerindeki evliyası, sàlihleri dua ederler de, Allah o belâyı onların üzerinden kaldırmaz. O salih kula dermiş ki;

"—Sen kendine dua et! Ben onlara kızgınım, onlar benim buyruğumu tutmadılar." dermiş.

Onun için ilim öğreneceğiz; bir… Uygulayacağız; iki… Emr-i m"ruf nehy-i münker yapacağız, başkalarına söyleyeceğiz; üç… Ondan sonra dinimizi yaymak hususunda gayretli olacağız; dört...

Allah-u Teàlâ Hazretleri:

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا (العنكبوت:٦٩)

(*Ve'llezîne câhedû fînâ lenehdiyennehüm sübülenâ*) "Bizim uğrumuzda cihad eden, gayret sarf edenleri, biz yolumuza hidâyet ederiz." (Ankebut, 29/69) buyuruyor.

"Kim benim uğrumda, benim dinime yardım hususunda

çalışır, gayretli olursa; bende ona hidayetimi ihsan ederim, lütfumun, ihsanımın kapılarını açarım, nice nice hayırlara erdiririm, ulaştırırım.” buyuruyor, vaad ediyor.

Allah’ın lütfuna, ihsanına ikramına ermek için her birimiz İslâm’ın askeri olacağız. İslâm’ın yardımcısı olacağız.

Beni bizim fakültenin mezuniyet gününe çağırdılar. Baktım önde siyasiler oturmuş, çeşitli partilerden insanlar çağrılmış; misafirler arasında doktorlar, mühendisler, çeşit çeşit meslekten insanlar var. Orada aklıma geldi, burada da söylüyorum, dedim ki;

Müslümanın bir tek mesleği vardır. Tüm müslümanların hepsinin müşterek bir tek mesleği vardır; o da İslâm’ı anlatmak, İslâm’a hizmet etmek mesleği. Bizi Allah doktor olalım diye dünyaya göndermedi. Olmazsak suçlu olmayız, “Niye sen doktor olmadın?” diye yakamıza yapışmaz. Ziraatçi olalım diye dünyaya göndermedi, “Sen incir yetiştirmedin, buğday hasat etmedin.” diye Allah bize sorgu sual etmez. Allah bizi mühendis olalım diye de mecbur tutmadı, onun için de dünyaya göndermedi. Allah hepimizi kendi dinine hizmet etmekle vazifeli kıldı.

Hepimizin asıl vazifesi; Allah’ın dinine hizmet etmektir. Ama sen mühendis olmuşsun, kendi imkânına göre hizmet et! Sen doktor olmuşsun, kendi imkânına göre hizmet et! Sen vali olmuşsun, kendi imkânına göre hizmet et! Sen komutan olmuşsun, kendi imkânına göre hizmet et! Sen polis müdürü olmuşsun, ona göre hizmet et!

Herkes Allah’ın dinine hizmet etmek mesleğindendir. Öteki meslekler dünyanın küçük işleridir. Rızık kazanmak işin biraz bahanesidir, vesilesidir. “*Eşhedü en lâ ilâhe illa’llàh, ve eşhedü enne muhammeden abdühû ve rasûlühû*” diyen bir mü’minin, kelimeteyni şehâdeyteyni getiren bir insanın bir tek mesleği vardır: Allah’ın dinine hizmet etmek. Ötekiler tâlîdir.

Senin memuriyetin olduğu zaman, ben sana misafir gelsem ne diyorsun?

“—Memurum, şimdi daireye gitmem lâzım!” diyorsun.

Yâni asıl işine insan daha büyük önem veriyor.

Bizim asıl işimiz Allah’ın dinine hizmet etmek olduğu halde biz

asıl işimize önem vermiyoruz. Allah'ın bizden istemediği işlere önem veriyoruz, onların peşinde koşuyoruz. Yapmadığımız zaman, Allah bize sorgu sual açmayacağı işlerin peşinde ömür tüketiyoruz da, mes'ul olduğumuz konularda, Allah'ın yap dediği işleri yapmamakta yüreğimiz titremiyor, bir gayret göstermiyoruz; çok yanlış bir şey!

Evliyadan bir mübarek zâtın kitabında diyor ki:

"—Allah'ın sana tekeffül ettiği rızık peşinde ömrünü tüketip de Allah'ın senden istediği vazifeleri yapmamak, senin körlüğüne alâmettir." diyor. "Kör olduğundan, gerçekleri göremediğinden, böyle yapıyorsun!" demek istiyor.

Allah bizim basîret gözümüzü, gönül gözümüzü açık eylesin… Rızasını kazanmak için neler yapmamız gerektiğini sezmeyi, anlamayı ona göre yaşamayı nasib eylesin… Dîn-i mübîn-i İslâm'a en güzel tarzda hizmet etmeyi nasib eylesin…

Üniversitede birisi anlatıyor, duydum: Bir müşrik, kâfir Amerika'ya gitmiş gelmiş de bizim arkadaşlara diyormuş ki:

"—Benim vazifem şimdi benim gibi iki kâfir daha yetiştirmektir. Şimdi ben bir taneyim, ben ölmeden iki tane daha yetiştireceğim ki çoğalayım." diyormuş.

Müslümanlar hayatında en aşağı on tane yetiştirmeli, 100 tane yetiştirmeli, bin tane yetiştirmeli… O kâfir, kendisi kâfirliğinin devamını düşünüyor da, kendisinin arkasından iki kâfir daha yetiştirmeye heves ediyor, mal sarf ediyor, gayret sarf ediyor, kafasını ona göre kuruyor da Allah'ın sevgili kulları olan müminler, kenarda tembel tembel oturuyorlar!

Allah-u Teâlâ Hazretleri cümlemize şu mübarek Mevlid Kandili gecesi hürmetine aşkını, şevkini versin... Zevk ile, şevk ile, cân u gönülden dîn-i mübîn-i İslâm'a hizmet etmeyi nasib eylesin…

"—Kıyamete kadar, kıyamet kopup da dünyanın düzeni yıkılıncaya kadar daima Allah'ın dinini tutup destekleyip hak da, hak yolda yürüyen, Allah'ın dinine hizmet edecek bir grup insan mevcut olacak. İnsanlar ne kadar bozulsa ne kadar hak yoldan çıksalar bir grup numûne, mostra, bir numûne insan, hak yolda yürüyen bir taife mevcut olacak." buyuruyor, müjdeliyor Peygamber Efendimiz.

Rabbimiz, çevremiz ne kadar bozulursa bozulsun, bizi o hakkı tutan taifeden eylesin. Hak ehli olarak yaşatsın, hak ehli olarak emanetimizi Rabbimize teslim etmeyi nasip eylesin. Rabbimizin huzuruna sevdiği, razı olduğu kullar olarak varmayı nasip eylesin.

Kandil gecesi münasebetiyle iki menkıbe söyleyeceğim sözümü kapatacağım. Birisi haccetmiş, ama benim fakültemden talebem olan birisi kâfile başkanı, onu methediyor;

"—Çok güzel hac etti hocam. Ciddi yaptı, vaktini boşa geçirmedi." diyor. Dönerken, Medîne-i Münevvere'de rüya görmüş, rüyada Rasûlüllah SAS Efendimiz'i görmüş. Rasûlüllah Efendimiz demiş ki;

"—Evladım, haydi git kâğıt kalem getir de senin haccını yazıvereyim!" demiş.

O aşk ile, şevk ile öbür odaya gidip kağıt kalem aramış, rüyada şevk ile Rasûlüllah Efendimiz'in olduğu odaya gelmiş, bakmış ki Rasûlüllah Efendimiz'in oturduğu yerde, onun yerinde bu sefer hocası, şeyhi oturuyor.

O da ne demek? Şeyhi Rasûlüllah'ın vekili demek. Orada onu öyle görmüş.

Haccedeceksek böyle haccedelim!

Bir başka zâtı da bizim rahmetli fakültemizin sekreteri anlatmıştı. Kendi memleketinde felç olmuş, birkaç gün komada kalmış birisi, başucunda bekleşiyorlar, Yâsinler okuyorlar. Ölmek üzere, ölecek muhterem kardeşlerim. Birden adama bir can gelmiş, gözlerini açmış, olduğu yerde dikilmiş, doğrulmuş, böyle oturmuş;

"—Zahmet buyurdunuz yâ Rasûlallah!" demiş.

Ondan sonra kelime-i şehâdet getirmiş, ruhunu teslim etmiş.

Yaşayacaksak böyle yaşayalım, öleceksek böyle ölelim! Allah-u Teàlâ Hazretleri cümlemize yardım eylesin…

Fâtiha-i şerife mea'l-besmele!

10. 10. 1989 – İskenderpaşa Camii

17. PEYGAMBER SAS EFENDİMİZ'İN VASIFLARI

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llàhi ve berekâtühû!..

Aziz ve sevgili izleyiciler ve dinleyiciler! Allah'ın selâmı, rahmeti, bereketi cümlenizin üzerinize olsun...

Bu cuma sohbetimi, Peygamber SAS Efendimiz'in mevlidi münasebetiyle, yani önümüzdeki çarşamba gecesi Mevlid Kandili olduğu için, Peygamberimiz'le ilgili hadis-i şerifleri sohbetimin konusu olarak seçtim.

Bu hadis-i şeriflerde Peygamber SAS Efendimiz, kendisine sorulduğu zaman; "Ya Rasûlallah sizin hakkınızda bilgilenmek istiyoruz. Zât-ı şerifiniz hakkında bilgi verir misiniz?" diye sordukları zaman, bu sözleri ifade eylemiş; onları okuyacağım. Böylece Peygamber SAS Efendimiz'in kendi mübarek hadis-i şerifleriyle, kendisini öğrenmiş olcağız.

a. Ben İnsanların En Şereflisiyim!

Okuyacağım hadis-i şeriflerin birincisi, Câbir RA'dan. Ondan başlıyorum:[99]

أَنَا أَشْرَفُ النَّاسِ حَسَبًا ، وَلاَ فَخْرَ ؛ وَأَكْرَمُ النَّاسِ قَدْرًا ، وَلاَ فَخْرَ . أَيُّهَا النَّاسُ ! مَنْ أَتَانَا ، أَتَيْنَاهُ ؛ وَمَنْ أَكْرَمَنَا ، أَكْرَمْنَاهُ ؛ وَمَنْ كَاتَبَنَا ، كَاتَبْنَاهُ ؛ وَ مَنْ شَيَّعَ مَوْتَانَا ، شَيَّعْنَا مَوْتَاهُ ؛ وَ مَنْ قَامَ بِحَقِّنَا ، قُمْنَا بِحَقِّهِ . أَيُّهَا النَّاسُ ! جَالِسُوا النَّاسَ عَلَى قَدْرِ أَحْسَابِهِمْ ، وَ خَالِطُوا

---

99 Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.45, no:111; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.584, no:32044; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VI, s.492.

النَّاسَ عَلٰى قَدْرِ أَدْيَانِهِمْ ، وَ أَنْزِلُوا النَّاسَ عَلٰى قَدْرِ مُرُوَّاتِهِمْ ؛ وَدَارُوا النَّاسَ بِعُقُولِكُمْ (الديلمي عن جابر)

RE. 153/3 (*Ene eşrefü'n-nâsi haseben ve lâ fahra, ve ekremü'n-nâsi kadren ve lâ fahra. Eyyühe'n-nâs! Men etânâ, eteynâhü; ve men ekremenâ, ekremnâhü; ve men kâtebenâ, kâtebnâhü; ve men şeyyea mevtânâ, şeyya'nâ mevtâhü; ve men kàme bi-hakkınâ, kumnâ bi-hakkıhî. Eyyühe'n-nâs! Câlisü'n-nâse alâ kadri ahsâbihim, ve hàlitu'n-nâse alâ kadri edyânihim, ve enzilü'n-nâse alâ kadri mürüvvâtihim, ve dâru'n-nâse bi-ukùliküm.*)

Deylemî'nin rivayet ettiği bu hadis-i şerifte Efendimiz SAS buyuruyor ki:

(*Ene eşrefü'n-nâsi haseben*) "Ben haseb bakımından insanların en şereflisiyim!" *Haseb*, insanın saygınlığı, sayılması, hürmet görmesi mânâsına.

Biliyorsunuz, insanlar İslam'da, İslam'ın ahkâmının karşısında, tarağın dişleri gibi eşittirler. Ama farkları takvâlarına göredir:

إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللّٰهِ أَتْقَاكُمْ (الحجرات:١٣)

(*İnne ekremeküm inda'llàhi etkàküm*) [Sizin Allah katında en değerli olanınız, en soylunuz, en asiliniz en takvâlı olanınızdır.] (Hucurât, 49/13) buyrulmuştur.

İnsanların en kıymetlisi, en müttakî olanıdır. Allah'ın emirlerini en çok tutan, Allah'tan en çok korkan insan, en kıymetli insandır. Köle de olsa, fakir de olsa, çoban da olsa, ümmî de olsa, Allah'ın sevgili kulu olan, sevdiği işleri yapan en kıymetli olur.

Onun için, "Saygınlık bakımından, ben insanların en şereflisiyim!" diyor Peygamber Efendimiz SAS. Durumun ifadesi bu... Durumun ifadesi olduğu için, arkasından da, (*ve lâ fahra*) "Öğünmek yok!" buyuruyor. Yâni, "Siz benim kimliğimi, benim vasıflarımı sordunuz. Cenâb-ı Hak böyle takdir buyurmuş, ezelden beni seçmiş, böyle yaratmış, böyle görevlendirmiş. Onun için,

insanların saygınlık bakımından en saygını, en şereflisi benim; öğünmek yok!" diyor.

Yâni, "Ben bununla öğünmüyorum." diyor. Ancak şükredebilir insan böyle bir durumda. Yoksa ben böyleyim diye, başkalarına bunu baskı unsuru, ezâ, cefâ unsuru yapmaz tabii... Efendimiz onu özellikle belirtiyor.

(*Ve ekremü'n-nâse kadren ve lâ fahra*) "İnsanların kıymet bakımından da en asiliyim, en kıymetlisiyim; yine öğünmek yok!" Çünkü Allah-u Teàlâ Hazretleri onu peygamber yapmış. Allah'ın seçip peygamber yaptığı, görevlendirdiği bir insan... Hem de Habîbullah, yâni Allah'ın sevdiği bir insan; Halîlullah... O bakımından kadir itibariyle en kadirlisi, en kıymetlisi, soylusu... Yine "Öğünmek yok!" diyor.

Başka hadis-i şerifler de okuyacağım ama bu sözlerin arkasından şöyle buyuruyor:

(*Eyyühe'n-nâs! Men etânâ, eteynâhu*) "Ey insanlar! Biz bize gelene gideriz." Peygamber Efendimiz ziyareti severdi. Ziyarete teşvik ederdi. Kardeşliği teşvik ederdi. İyiliğe iyilikle mukabele etmeyi, hediyeye hediyeyle mukabele etmeyi daima tavsiye ederdi. İnsanlar arasındaki münasebetlerin daima güzel olmasını dâimâ öğütlerdi. Kendisine gelene, o da giderdi.

Hatta, davet eden kimse çok fakir de olsa, çok kıymetsiz bir şey bile sunsa... Hani bir deve parçasını koymuş kaba, kaynatmış; onu bile sunsa ki, o zaman o çok kıymetli bir yemek sayılmıyor. Ona bile giderdi.

"Bize gelene biz de gideriz. (*Ve men ekremenâ, ekremnâhü*) Kim bize ikramda bulunursa, iyi muamele yaparsa; biz de ona iyi muamele yaparız. Soylu insan muamelesi yaparız. O zaman hatırını kollarız."

(*Ve men kâtebenâ, kâtebnâhü*) "Kim bizimle yazılı anlaşma yaparsa, biz de onunla o anlaşmaya uygun olarak imza atar, o anlaşmaya riayet ederiz."

Kâtebe-yükâtibü-mükâtebeten; daha ziyade köleyle efendisi arasında yapılan anlaşma için kullanılan bir kelime. Köle efendisine diyor ki: "Ben kendi ücretimi, bir yerlerden çalışıp ödeyeceğim. Sen beni satacağın zaman ne kadar para alacaksan, o

kadar parayı ben sana vereceğim. Anlaşalım!" diyor. Efendisi de pekiyi diyor, köleyle bir anlaşma yapıyorlar, imzalıyorlar. Köle de gece gündüz çalışıyor, çabalıyor, kendi parasını ödüyor. Buna *mükâtebe* deniyor. Yazıyla bir anlaşma yazmak demek ama, burada özel bir anlamı var.

"—Kim bizimle anlaşma yaparsa, biz de onunla anlaşırız. Yâni eğer bizden bir köle, bizimle böyle bir şey yapmak isterse, imzayı atarız; biz de onun anlaşmasına sadâkat gösteririz. Başka hususlarla bir anlaşma isterse, yine riayet ederiz. Yani zorluk çıkartmayız, iyiliğe mukabele ederiz." demek istiyor.

(*Ve men şeyyea mevtânâ, şeyya'nâ mevtâhü*) "Kim bizim cenazemize, vefat eden kimsemize son görevleri yaparsa, cenazeyi teşyî ederse; biz de onun cenâzesini teşyî ederiz."

Cenazeyi teşyî etmek; namazını kıldıktan sonra kabre götürüp, son vazifeleri yapıp, defnetmek demek. "Kim bizim vefat etmiş olanlarımıza bu son görevleri yaparsa, biz de onların vefat edenlerine bu muameleyi yaparız."

Bunlar aynı zamanda, bize de bir nasihat oluyor. Yâni insanlara beşeri münasebetlerde, onların yaptıkları gibi siz de karşılık verin mânâsına.

(*Ve men kàme bi-hakkınâ, kumnâ bi-hakkıhî*) "Kim bizim hakkımızı çiğnemezse, yerine getirirse; biz de onun hakkını çiğnemeyiz, biz de onun hakkını yerine getiririz, hakkını veririz."

(*Eyyühe'n-nâs*) "Ey insanlar! (*Câlisü'n-nâse alâ kadri ahsâbihim*) İnsanlarla, onların saygınlıkları ölçüsüne göre, mecliste oturun!" Yani saygın insanın karşısında, öyle davranılacak. Yaşlı, başlı, saygın, itibarlı kimseye karşı davranış, büyüğe olan davranış, samimi arkadaşa, kendisinden küçüğe karşı olan davranışa benzemez. "İnsanların saygınlığına göre, haseblerine göre onlarla oturmanıza, kalkmanıza, meclisteki davranışlarınıza dikkat edin!"

(*Ve hàlitu'n-nâse alâ kadri edyânihim*) "Ve insanların dindarlıklarındaki kuvvetine göre, onlarla samimiyetinizi ilerletin, onlarla kaynaşın!" Demek ki, dindar insanla kaynaşmayı daha çok yapacak. Çünkü hem kendisi dindarlığını onun yanında daha kolay yürütür; hem de ondan birçok şeyler öğrenir,

birbirlerini etkilerler. Böylece Cenâb-ı Hakk'ın rızasına uygun kulluğu yapmak daha kolay olur.

(*Ve enzilü'n-nâse alâ kadri mürüvvâtihim*) "Ve insanları mürüvvetlerinin, mertliklerinin miktarına göre konuklayın!"

Mürüvvât, mürüvvetin çoğulu oluyor. *Mürüvvet* aslında *imru'* kelimesinin masdarı oluyor. Yani erlik demek, mertlik demek... Adam gibi, olgun yetişmiş bir insanın davranışları gibi davranan, onu gösteren kimseye mürüvvetli derler. Onları göstermeyen kimseye de, mürüvvetsiz derler. Yani ergin davranmıyor, tam bir adam değil. Hani, "O adam, adam değil!" deriz ya, bazen böyle döneklik yapanlara.

Mürüvvet erlik mânâsına geliyor, ama bu da muamelede güvenilirlik, sözünde durma mânâsına.

(*Ve dâru'n-nâse bi-ukùliküm.*) "İnsanlara aklınızı kullanarak, aklınızı kullana kullana muamele yapın; onları öyle dirayetle idare edin!" Yani onları aklınızla, dirâyetle idare edin! Veya bunun aksi, akılla idare etmenin aksi ne olur? Nefsinizle, yâni nefsânî duygularla yaparsanız; o zaman şöyle dedi, kızarsınız, böyle söyledi kızarsınız; oturdu kızarsınız, kalktı kızarsınız...

“Öyle yapmayın da, aklınıza göre davranın!” diyor Efendimiz.

Demek ki, kendisini kısa bir tanıtma ile tanıtmış, ama arkasından etrafındaki müslümanlara, insanlarla beşeri ilişkilerini güzel yapmaları konusunda mütekàbiliyet esasına göre, iyi davranana iyi davranmayı tavsiye eylemiş.

Ondan sonra da, dindar insan seçmeyi, onlarla daha iyi arkadaşlık yapmayı ve saygınlığına göre insanlara muameleyi dikkatlice yapmayı tavsiye eylemiş. “Hissiyâtınıza mağlub olarak insanlarla münâsebetlerinizi kızgınlıklarla, sevgilerle, düşmanlıklarla götürmeyin de aklınızla götürün, mantıklı davranın!” diye tavsiye buyurmuş.

b. Ben Cihad Peygamberiyim!

Diğer hadis-i şerif. Orada da buyurmuş ki Peygamber Efendimiz:[100]

أَنَا مُحَمَّدٌ وَأَحْمَدُ ، أَنَا رَسُولُ الرَّحْمَةِ ، أَنَا رَسُولُ الْمَلْحَمَةِ ،

أَنَا الْمُقَفَّي وَ الْحَاشِرُ ، بُعِثْتُ بِالْجِهَادِ ، وَ لَمْ أُبْعَثْ بِالزِّرَاعِ

(ابن سعد عن مجاهد مرسلاً)

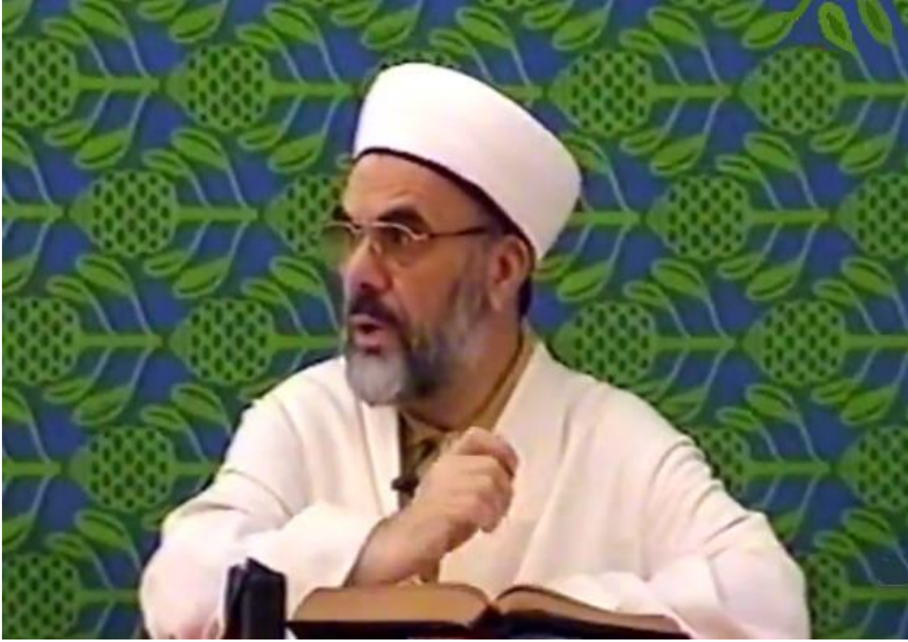
RE. 153/4 (*Ene muhammedün ve ahmedün, ene rasulü’r-rahmeti, ene rasûlü’l-melhameti, ene’l-mukaffî ve’l-hàşiru, buistü bi’l-cihâdi, ve lem üb’asü bi’z-zirâ’*)

Bu hadis-i şerifte de, Peygamber Efendimiz kendisi hakkında bilgi veriyor. O bilgilerden de bize çok faydalı işaretler çıkacak. Buyuruyor ki:

(*Ene muhammedün*) “Ben Muhammed’im.” Dedesi Abdü’l-Muttalib, doğduğu zaman bu torununa Muhammed ismini vermiş. *Muhammed*; çok medhedilmiş, çok öğülmüş kişi demek. Araplar

---

[100] İbn-i Sa’d, *Tabakàtü’l-Kübrâ*, c.I, s.105; Mücâhid Rh.A’ten. *Kenzü’l-Ummâl*, c.XI, s.627, no:32167; *Câmiü’l-Ehàdîs*, c.Vıı, s.35, no:5736.

arasında yaygın bir isim değil. Şaşırmışlar:

"—Niye bu ismi verdin?" demişler.

Demiş ki:

"—Yerde de, gökte de öğülen bir insan olsun diye düşündüm."

Tabii, öyle mübarek insanların isminin konulması da, hep Cenâb-ı Hakk'ın işaretiyle olur. Muhammed bir ismi...

(*Ve ahmedün*) "Ben Ahmed'im." Ahmed de aynı mânâya gelir. Bu da ism-i mef'ul olan Mahmud'un, ism-i tafdilidir. Yâni çok Mahmud, çok övülen; yine Muhammed gibi. *Hammede-yuhammidu*, teksir ifade ediyor. Arapça bilenler bilir, tef'il bâbı çokluk ifade eder. Meselâ *darabe* döğdü demek; *darraba*, *tadrîb* çok döğdü demek. *Hamide*, hamd etti demek; *ahmede* çok hamd etti demek. *Muhammid*, çok hamdeden; *Muhammed* ise çok övülen, beğenilen mânâsına geliyor. *Ahmed* de, çok *Mahmud* demek; aynı kapıya çıkıyor.

Eski kitaplarda, Allah'ın eski peygamberlere vahiyle indirmiş olduğu eski kitaplarda, Peygamber Efendimiz'den *Ahmed* diye de bahsedilir. Meselâ, İncil'de *Paraklitus* diye geçer. İncil'in kendisi

yok ortada, tercümeleri var. Tercümelerinde *Paraklitus* diye bir kelime var; o da aynı mânâya, yâni çok öğülen mânâsına geliyor. Ama İncil'in tam aslı bulunsa, orada Ahmed olduğu anlaşılacak.

Çünkü Saf Sûresi'nde Cenâb-ı Hak Teàlâ buyuruyor ki:

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَاةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ (الصف:٦)

(*Ve iz kàle îsebnu meryeme yâ benî isrâîle innî rasûlu'llàhi ileyküm musaddikan limâ beyne yedeyye mine't-tevrâti ve mübeşşiran bi-rasûlin ye'tî min ba'dismühû ahmed.*) [Hatırla ki, Meryem oğlu İsa: Ey İsrâil Oğulları! Ben size Allah'ın elçisiyim, benden önce gelen Tevrat'ı doğrulayıcı ve benden sonra gelecek Ahmed adında bir peygamberi de müjdeleyici olarak geldim, demişti.] (Saf, 61/6)

"—Ben, benden sonra gelecek, ismi Ahmed olacak olan bir peygamberi müjdeleyiciyim. Mûsâ AS'dan, peygamberlerden gelen eski ahkâm-ı ilâhiyyeyi de tasdik ediciyim. Onların arasındayım. Eskiyi tasdik edici ve gelecek olan bir peygamberi, âhir zaman peygamberi, Ahmed isimli peygamberi müjdeleyiciyim." diyor.

Zaten İncil'in müjde mânâsına geldiğini biliyoruz. Abdü'l-Ehad isimli bir zât var; papazlıktan İslâm'a girmiş, çok yüksek tahsilli. İsmi Abdü'l-Mesih iken, ismini değiştirmiş Abdü'l-Ehad adını almış. Çok doktoralar yapmış, profesör olmuş, ilimde, irfanda ilerlemiş, çok lisan bilen bir kimse. İncil üzerine, Kur'an üzerine kitap yazmış. O diyor ki:

"—*İncil*, müjde demektir. Çünkü Hazret-i İsâ AS vaazlarında, 'Benden sonra bir peygamber gelecek, aman o geldiği zaman ona tabi olun!' diye müjdeliyordu. Onun için müjde mânâsına gelir." diye açıklıyor.

Bir papazın açıklaması böyle...

Demek ki, Ahmed ismi de var, Muhammed ismi de var. Kur'an-

ı Kerim'de de hem Muhammed diye geçiyor... Meselâ, Fetih Sûresi'nde;

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللّٰهِ (الفتح:٢٩)

(*Muhammedün rasûlü'llàh*) [Muhammed Allah'ın rasûlüdür.] (Feth, 48/29) diye geçiyor. Başka bir ayet-i kerimede;

وَمَا مُحَمَّدٌ إِلاَّ رَسُولٌ (آل عمران:١٤٤)

(*Ve mâ muhammedün illâ rasûl*) [Muhammed ancak bir peygamberdir.] (Ali İmran, 3/144) diye geçiyor. Saf Sûresi'nde Ahmed diye geçiyor.

Peygamber Efendimiz'in çeşitli sıfatları vardır, onları da göreceğiz. Yâni, sıfatlar isimler grubuna dâhildir.

"Ben Muhammed'im ve Ahmed'im!" diyor Peygamber Efendimiz. (*Ene rasûlü'r-rahmeti*) "Ben rahmet peygamberiyim!" Allah'ın rahmetini insanlara bildiren, Allah'ın insanlara rahmet olarak gönderdiği peygamberim mânâsına gelir. Allah'ın bize rahmetini müjdeliyor tabii: "Bakın, mü'min olursanız cennete gideceksiniz, rahmet-i Rahmâna ereceksiniz!" diye... Ama asıl;

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلاَّ رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ (الأنبياء:١٠٧)

(*Ve mâ erselnâke illâ rahmeten li'l-àlemîn*) (Enbiyâ, 21/107) diye, kendisinin àlemlere rahmet olarak gönderilmesi dolayısıyla, rahmet peygamberi Peygamber Efendimiz.

Ne demek àlemlere rahmet olarak gönderilmek, onu da tekrar açıklayalım: *Rahmet*, acımak demek, yâni merhamet etmek mânâsına geliyor. Allah-u Teàlâ Hazretleri Peygamber Efendimiz'i, alemlere rahmet olarak göndermiş; ne demek?.. İnsanların gerçekleri görüp de, şaşkınlık yapmayıp da Allah'ın lütfuna ermesi, cennete girmesini sağlamak için, Allah bir ikazcı olarak, bir müjdeci olarak göndermiş ki, bu güzel bir şey tabii...

Önceden haber veriyor Cenâb-ı Hak: "Bak böyle yapın, cenneti

kazanırsınız! Şöyle şöyle yapmayın, onlar fenadır. Öyle yaparsanız, zarara uğrarsınız. Şöyle yaparsanız, cehenneme girersiniz." diye bildiriyor. Bunları önceden bildirmesi rahmet... Bildirmeyip de, insanları sessiz sedasız imtihan edip de, dünyaya gönderip de, sonunda hatalıları cehenneme atmak yerine; Allah-u Teàlâ Hazretleri rahmetinden, insanlara merhametinden, peygamberler gönderiyor ki, "İkaz olsunlar, mütenebbih olsunlar, kendilerini düzeltsinler de, Allah'ın lütfuna ersinler!" diye...

Peygamber Efendimiz de ancak rahmet olarak indirilmiştir, merhamet olarak indirilmiştir. Yâni, insanların iyiliği için indirilmiştir, insanlar kurtulsun diye indirilmiştir. O bakımdan *Rasûlü'r-rahme*'dir. Peygamber Efendimiz rahmet peygamberidir. Rahmet olarak gönderilmiş bir peygamberdir. Doğrudan doğruya kendisinin varlığı, peygamberliği rahmettir.

(*Ene rasûlü'l-melhameti*) "Ben Savaş peygamberiyim!" *Melhame* savaş demek. Etlerin kesildiği, insanların birbirleriyle çarpıştığı ve yaralandığı ve öldüğü bir olay olduğu için, savaşa *melhame* denmiştir. Yâni kanların döküldüğü, etlerin kesildiği, insan vücutlarının yaralandığı yer mânâsına.

Peygamber Efendimiz aynı zamanda buyuruyor ki:

"—Ben rahmet peygamberiyim. İnsanların dünya ahiret saadetini sağlamak için müjdeci ve ikazcı olarak gönderildim, bu bakımdan rahmetim. Ama bir taraftan da savaş peygamberiyim!"

Bu ne demek?.. Yâni, eğer bazı kötü insanlar Allah'ın emirlerini dinlemezlerse, Allah'ın emrinin tebliğini, insanlara bildirilmesini engellerlerse, Allah'ın buyurduğu güzel şeyleri yaptırtmamaya çalışırlarsa, Allah'ın yasakladığı çirkin işleri yapmaya kalkarlarsa, o zaman bunlara karşı tedbir almak gerekir. Dünyanın nizamı, insanların mutlu bir şekilde yaşaması buna bağlıdır. Onun için devletler kurulmuştur, kanunlar konulmuştur, polis vardır, zabıta vardır, asayiş vardır, yanlış iş yaptırmazlar. Yakalarlarsa muhakeme ederler, cezalandırırlar.

Tarihten beri böyle olmuştur. İnsanlar kötülüğe fırsat vermemeğe çalışırlar. Kötüleri caydırmağa, cezalandırmağa çalışırlar. İyiliği de yapmağa çalışırlar. Umûmiyetle böyledir.

Bu izahları şu bakımdan yapıyorum: Bir peygamber savaş

yapar mı?.. Yapar. Çünkü, peygambere karşı savaşa kalkışılırsa, o zaman kendisini savunması gerekir. İyiliklerin yapılmasını engellemeye kalkıyorsa bazı insanlar, onlarla çarpışılır.

Polis de çarpışıyor. Baskın yapıyor, çeteyi dağıtıyor. Bu işin tabiiliğini anlatmak için söylüyorum. Ordular da çarpışıyor. Bir kötülük gördüğü zaman engellemek ve ülkeyi savunmak için çarpışıyorlar.

Peygamber Efendimiz sessiz, sedasız, pısırık, susan, sesini çıkartmayan bir peygamber değil. Yakalanan, gadredilen, testereyle kesilen bir insan değil. Peygamber Efendimiz merdâne, kötü insanlarla da çarpışan bir peygamber olarak gönderilmiş. Onun için Rasûlü'l-melhame'dir.

Ve buyuruyor ki SAS Efendimiz: (*Ene mukaffi*) "Ben mukaffîyim, artçıyım." Ne demek *mukaffî*?.. Şiirin kelimelerin en sonunda bir şey geliyor, *kàfiye* diyoruz ona. O kelime ile ilgili, aynı kökten. *Mukaffî*; bir şeyi kapatıcı, bitirici. Neyi bitiriyor?.. Peygamberler dünyanın hayatı, asırları boyunca gelmişler, insanlara olayları anlatmışlar, gerçekleri bildirmişler, Allah'ın

güzel kulu olmalarını sağlamak için öğütlerini vermişler. Bunların sonuncusu, bu işi kapayan kim?.. Peygamber Efendimiz. Yani ne demek?.. Ahir zaman peygamberi demek, son peygamber demek...

Mukaffî demek; artcı, en sonuncu, en sonda gelen demek. Bitiriyor, artık kapatıyor. Peygamber Efendimiz'den sonra peygamber yok. (*Men lâ nebiyye ba'dehu*) Kendisinden sonra peygamber olmayacak olan, ahir zaman peygamberi.

O halde şimdi bu sıralarda ikide birde gazetelerde, haber kaynaklarında, "Birisi ben peygamberim dedi." vs. diye duyarsak, nedir o?.. Ya mecnundur, tımarhaneden kaçmıştır; veya tımarhaneliktir, tımarhaneye konulması gerekir. Gerçekten Allah'ın peygamberi değildir. Çünkü Peygamber Efendimiz, ahir zaman peygamberidir. Ondan sonra peygamber gelmeyecektir.

Peygamber SAS Efendimiz gelmeden evvel, onun ahir zaman peygamberi olduğunu, Allah öteki peygamberlere de bildirmiş. Yâni, nebiyy-i ahiri'z-zaman, ahir zaman peygamberi diye onun evsafını verirken, ondan sonra peygamber gelmeyeceğini bildirmiş.

Binaen aleyh, Peygamberimiz'den sonra peygamber olmadığını, hem alim, insaflı hristiyanlar bilirler... Hem alim, insaflı yahudiler, yahudi alimleri bilirler ki, Peygamber SAS Efendimiz'den sonra peygamber yok... Mukaffî, yâni artçı, artık bu işin sonuncusu; ondan sonra yok!

Senden sonra var mı?.. Yok! İşte ona mukaffi derler. Efendimiz vasıflarını söylerken, onu da söylüyor.

(*Ve'l-hàşir*) "Ben aynı zamanda kıyamette insanları toplayıcıyım." Hàşir; haşr etmek mânâsına, ism-i fail bu... Haşr edici, yâni toplayıcı demek.

Peygamber Efendimiz insanları kıyamette toparlayacak. Kimleri toparlayacak?.. Bütün mü'min insanlar Peygamber Efendimiz'in etrafında toplanacak. Hazret-i Adem'den İsâ AS'a kadar bütün peygamberler, sıddîklar, şehidler, sàlihler onun yanında yer alacaklar; Livâü'l-Hamd'i altında bulunacaklar.

Ve buyuruyor ki: (*Buistü bi'l-cihâdi*) "Ben cihad göreviyle gönderildim; (*ve lem üb'asü bi'z-zirâ'*) çiftçilikle gönderilmedim.

Çiftçilik yapmak için gönderilmedim; Allah'ın emrini yerine getirmek için, engelleri aşıp, cihad yaparak İslâm'ın yerleştirilmesi için gönderildim." buyuruyor.

Zira'; fial vezninde, mufâale babından masdardır. *Muzâraa* ne demek; ziraat yapmak demek. Toprağı eşmek, kazmak, sürmek, tohumu ekmek, fidanı dikmek, mahsûlü almak mesleği, ziraatçilik.

Peygamber SAS Efendimiz ziraatçilikle emrolunmamış, cihadla emrolunmuş, cihad yapmak göreviyle gönderilmiş. Onun için, bütün müslümanların en başta gelen, en kıymetli, en şerefli hizmeti cihaddır. Allah yolunda, Allah'ın dinine hizmet etmektir. Allah'ın emrettiği güzel şeylerin, doğru inancın, hak dinin korunmasına yayılmasına gelişmesine çalışmaktır. Efendimiz bunu açıkça bildiriyor.

Başka bir hadis-i şerifte SAS Efendimiz şöyle ifade buyuruyor:

"—Eğer müslümanlar kazançla, ziraatle meşgul olurlar da, emr-i ma'ruf, nehy-i münker ve cihadı yapmazlarsa; o zaman, Ümmet-i Muhammed'in başına Allah öyle fitneler, musibetler, belâlar gönderir ki, sàlih kimseler dua etseler bile, Allah onların dualarını kabul etmez, o belâyı kaldırmaz; müslümanlar asıl görevlerine dönmedikçe..."

Müslümanlar asıl görevleri olan; İslâm'ı yaymak, öğretmek, insanları İslâm'a çağırmak, davet etmek ve Allah'ın emrini, dininin güzelliklerini insanlara anmak vazifesini yapmaktan geri dururlarsa; o zaman düşmanlar gàlip gelir, mafiyalar gàlip gelir, çeteler gàlip gelir.

Düşmanlar bir yeri istila ettiler mi, berbat ederler. Bombalarlar şimdiki duruma göre... Eskiden yakıp yıkarlardı. İnsanları öldürürler; makinalı tüfeklerle, bombalarla, evleri yıkarlar, yakarlar... Çocukların hali perişan; kızların, kadınların hali perişan... Erkekler kanlar içinde yerde... Çok fena şeyler olur. Çünkü iyiler çalışma yapmadılar, kötüler hakim oldu. İnsafsız, merhametsiz insanlar öyle yaparlar.

Müslümanlar gittikleri yerde ne yapmışlar?.. Gittikleri yerde ahaliye iyi bakmışlar. Meselâ, Balkanları fethetmişler, Viyana'ya kadar dayanmışlar, Sırplar Sırp olarak kalmış, Yunanlılar

Yunanlı olarak kalmış, Bulgarlar Bulgar olarak kalmış; kiliseleri, papazları devam etmiş. Yedi asır Osmanlı idaresinde, Osmanlı onları en medenî şekilde yönetmiş. Gayet güzel...

Askere alınmamış, müslümanlar askere çağırılmış, ölmüş. Ankara'nın en güzel yerlerinde Rumların, Ermenilerin köşkleri var; Keçiören'de... Kayseri'nin en güzel yerlerinde, Talas'ta ve sâirede köşkleri var kesme taştan... Konya'da, başka şehirlerde huzur içinde, asırlarca yaşamışlar...

Hattâ birisi söylemişti: Anadolu erkeklerinin Anadolu'dan İstanbul'a çalışmaya geldikleri gibi, bu Amerika bulunduktan sonra, uyanık olan Ermeniler Doğu Anadolu'dan kalkar, Amerika'ya giderlermiş. İşte 1800'lü yıllarda, Osmanlıların son devirlerinde... Orada çalışırlarmış, para kazanırlarmış, gelirlermiş. Avrupa'ya giden işçilerin para kazanıp geldikleri gibi...

Doğu Anadolu'da, Erzincan'da bir Ermeni'ye demiş ki birisi:

"—Yâ, hanımını da götürsene gittiğin yere, Amerika'ya!"

Demiş ki:

"—Ben aptal mıyım? Hanımım burada emniyette, namuslu, kimse ona yan bakmıyor, bir zarar vermiyor, huzur içinde... Ben de çalışıyorum, para kazanıyorum geliyorum." demiş.

Bunu oralardaki bir kimseden duymuştum, askerlik yaptığım sırada. Ben de hayret etmiştim. Yâni, emniyette olduğu için, hanımını bırakıyor, kendisi çalışıp dönüyor.

Huzur içinde yaşatmış. Onlardan vezir seçmiş, hükümete almış, milletvekili seçmiş. Amma dış kışkırtmalardan, tahriklerden sonra da, onlar büyük katliamlar yaptılar. Ahaliye, kendilerine asırlarca komşu muamelesi yapan, hiç bir zarar vermeyen bu asil millete ne kötü günler yaşattılar.

Düşmanla işbirliği yaptılar. Ruslar Erzurum'a kadar geldiği zaman, onlara öncülük, kılavuzluk ettiler. Fransızlar güneye geldiği zaman, öncülük ettiler. İtalyanlar geldiği zaman, Yunanlılar geldiği zaman, her taraftan saldırıya uğradığımız o kara günlerimizde, eski iyilikleri unuttular, çok kötü şeyler yaptılar. Maraş'ta vs. yerlerde silahlandılar, saldırdılar. Ondan sonra da tabii, ahali de kendisini savundu.

Yâni, iyilere görev düştüğünü anlatmak için bunları

söylüyorum.

“—Bu savaş da ne oluyor?” diyenlere, ben de aynı şeyi söylüyorum:

“—İslâm savaşmıyor, savaş da ne oluyor? Niye İslam’la savaşıyorsunuz?.. Herkes fikrini söylesin, bakalım kim haklı? Puta tapan mı haklı, haça tapan mı haklı, yeri göğü yaratan Rabbü’l-àlemîn’e tapan mı haklı?.. Niye siz Haçlı Seferleri düzenleyip de üstümüze geldiniz?.. Niye Hindular bu kadar saldırılar yaptılar?..”

Geçen gün öğrendim: Sihler başlarına bir kırmızı kurdele takarlarmış. Bir müslümanı öldürmeyince, o kurdeleyi çıkartmazlarmış. Şu düşmanlığa bak!..

Müslümanlar öyle yapmıyor ki!.. Gidiyor:

“—Buda’ya tapmayın! Bu puta, bu ineğe tapmayın; Allah’a kulluk edin! Doğru olan din, Allah’a kulluk etmektir.” diyor.

“—Pekiyi” derse, her şeyi olduğu gibi kalıyor. Çok daha mutlu yaşıyorlar.

Ama bunlar, fırsat buldu mu katliam yapıyorlar. Kadınlara kötülük yapıyorlar, kızlara kötülük yapıyorlar. Küçük çocukları, bebekleri süngünün ucuna takıyorlar. Mâsum insanları kazıklara oturtuyorlar.

Tarihte bunlar görülüyor. Bu haçlılar geldikleri zaman, küçük çocukların eti körpe diye, çocuk eti yemişler. Onlarla beraber gelen bir papaz, hatıratında bunları yazıyor. Onun için kimse kalkıp da iftira etmesin, eğri otursa bile doğru konuşsun!

Bu savaş da ne oluyor? Niye yapıyorsunuz bunu?.. Çünkü fikrin karşısında duramıyorsunuz. Fikrin karşısında duramayınca da, menfaatleriniz kaçmasın diye savaşa kalkışıyorsunuz. "*Lâ ilâhe illa'llàh*" deyin, oturun! Biz sizden başka bir şey istemiyoruz ki...

Allah CC, Allah'ın varlığını birliğini kabul etmenizi istiyor:

"—Ben yaratıyorum, ben besliyorum; benden gayrıya tapıyorlar! Bu ne biçim iş?" diyor.

Biz böyle bir yanlışlığı engellemeye çalışıyoruz.

Binâen aleyh, mütecâvizin alacağı cevap vardır. Birisi tecâvüze kalkışmışsa, o zaman o kavgayı başlatana cevap verilir. Cevap hakkı doğar, savunma hakkı doğar.

c. Ben Peygamberlerin Efendisiyim!

Diğer hadis-i şerife geçiyorum. Aynı minval üzere, Efendimiz'in kendisinden bahsettiği hadislerden. Buyuruyor ki, Peygamber SAS Efendimiz Hazretleri:[101]

أَنَا سَيِّدُ الْمُرْسَلِينَ إِذَا بُعِثُوا ، وَسَابِقُهُمْ إِذَا وَرَدُوا ، وَمُبَشِّرِهِمْ إِذَا أُبْلِسُوا ، وَ إِمَامِهِمْ إِذَا سَجَدُوا ، وَ أَقْرَبُهُمْ مَجْلِسًا إِذَا اجْتَمَعُوا ؟ أَتَكَلَّمُ ، فَيُصَدِّقُنِي ؛ وَأَشْفَعُ ، فَيُشَفِّعُنِي ؛ وَأَسْئَلُ ، فَيُعْطِينِي (ابن

101 *Kenzü'l-Ummâl,* c.11, s.584, no:32043; *Câmiü'l-Ehàdîs,* c.VII, s.17, no:5701.

(النجار عن أم كرز)

RE. 152/4 (*Ene seyyidü'l-mürselîne izâ buisû, ve sàbikuhüm izâ veradû, ve mübeşşiruhüm izâ üblisû, ve imâmühüm izâ secedû, ve akrabühüm meclisen ize'ctemeù, etekellemü feyüsaddikunî, ve eşfeu feyüşeffiunî, ve esel'ü feyu'tînî.*)

Ümm-ü Kerz RA'dan rivayet olunmuş. Burada da kendi vasıflarını, kendi mübarek lisânıyla söylediğini görüyoruz. Buyurmuş ki Peygamber SAS Efendimiz:

(*Ene seyyidü'l-mürselîn*) "Ben mürsellerin, yâni peygamberlerin, görevli olarak insanlara gönderilmiş mübarek enbiyâullahın, Allah elçilerinin seyyidiyim!"

Peygamber Efendimiz, mertebe bakımından peygamberlerin en üstünüdür. Allah-u Teàlâ Hazretleri ona ahirette Makàm-ı Mahmud'u vermiştir. Kendisinin de bir adı Mahmud'dur; hem de kendisi, sàhib-i Makàm-ı Mahmud'dur. Makàm-ı Mahmud cennetteki en yüksek derecedir. Bir kişi içindir o; o da Peygamber Efendimiz'dir. Makàm-ı Mahmud'un sahibi ve peygamberlerin serveridir. En yüksek mertebelisidir.

Bütün peygamberler hâl-i hayatlarında, onun ümmeti olmayı temenni etmişlerdir. Adem, Musâ ve İsâ peygamberler, hepsi onun şanını, şerefini, üstünlüğünü, efdaliyetini ümmetlerine bildirmişlerdir.

(*Ene seyyidü'l-mürselîne izâ buisû*) "Peygamber olarak gönderildikleri zaman, ben peygamberlerin en saygınıyım, seyyidiyim, efendisiyim, en soylusu, asâletlisiyim!" buyuruyor.

(*Ve sàbikuhüm izâ veradû*) "Ve Havz-ı Kevser'in başına vardıkları zaman, mahşer yerine vardıkları zaman, Havz-ı Kevser'in başına gidildiği zaman, ben en önde gideniyim." *Verede*, vârid olmak, vürûd etmek, yâni gelmek mânâsına, umumiyetle bir suya gitmek mânâsına kullanılır Arapça'da. Evet, Peygamber Efendimiz bu önceliğe sahip, ilk önce o gidecek.

(*Ve mübeşşiruhüm izâ üblisû*) *Eblese-iblâs-üblisû*; me'yus olmak, ümit kesmek, ümitsizliğe düşmek demek. "İnsanlar mahşerde Allah'ın kahrını, gazabını heyecanla gördükleri zaman, tir tir titrerken, ümitleri kalmadığı sırada, ben onlara müjde

vericiyim.” Cenâb-ı Hakk’a tazarru ve niyaz edecek, şefaat edecek. “Haydi üzülmeyin ey insanlar!” diye onların ümitsizliklerini, korkularını izale edecek.

(*Ve imâmühüm izâ secedû*) “Secde ettikleri zaman, namaz kıldıkları zaman, ben onların imamıyım!” Peygamber Efendimiz Mi’rac’da da bütün peygamberlere imamlık etmişti. Mahşerde de en önde, onların imamı olacak. Çünkü onların seyyidi, en önde geleni, rütbesi en yüksek olanı.

(*Ve akrabühüm meclisen ize’ctemeù*) “Toplaştıkları zaman, ben oturma yeri bakımından Allah’a en yakın, en şerefli yerde oturanıyım!” Mahşer yerinde toplandıkları zaman, Allah-u Teàlâ Hazretleri, Arş-ı A’lâ’nın gölgesinde Allah’ın sàlih kulları gölgelenirken, kendisine en yakın, en şerefli yere onu oturtacak.

(*Etekellemü*) Ben konuşacağım mahşer günü, söz isteyip konuşacağım. (*Feyüsaddikunî*) [Benim sözlerim tasdik edilecek.] Allah-u Teàlâ Hazretleri benim sözümü, söylediğim sözleri: “Doğru söylüyorsun Ey mübarek Rasûlüm, doğrusun, tamam Rasûlüm!” diye beni tasdik edecek. Kim?.. Allah.

(*Ve eşfeu*) “Ben şefaat edeceğim. ‘Yâ Rabbi, ümmetime rahmeyle! Günah işlemiş olsalar bile, suçlularını affeyle!’ diye şefaat isteyeceğim. (*Feyüşeffiunî*) [Şefaatim kabul edilecek.] Allah-u Teàlâ benim şefaatimi makbul, geçerli şefaat sayacak.” Şefaatim iş görecek. Yâni, şefaate muhtaç olanlar şefaate erecekler, kurtulacaklar.

(*Ve esel’ü, feyu’tînî*) [İsteyeceğim, istediğim verilecek.] “Cenâb-ı Mevlâ’dan isteyeceğim, o da bana istediklerimi bahşedecek.”

Orada herkes tir tir titrerken, konuşmaya cesareti yokken, Cenâb-ı Hak Peygamber Efendimiz’e bu üstünlükleri vermiş. Şefaat edince, şefâati makbul; konuştuğu zaman, sözü dinleniyor; istediği zaman, istediği veriliyor. Meclisi Allah’ın huzurunda, Allah’a en yakın meclis; secde ettikleri zaman toplanınca, peygamberlerin imamı; ümitsizliğe düştükleri zaman, onlara müjde veren, mahşer yerine geldikleri zaman en önde gelen, peygamberlerin serveri Peygamber Efendimiz SAS...

d. Livâü’l-Hamd Benim Elimde Olacak

Sonuncu hadis-i şerifi okuyarak sohbetimi tamamlamak istiyorum. Bu hadis-i şerif de Ahmed ibn-i Hanbel, İbn-i Mâce ve İmam Tirmizî tarafından rivayet olunmuş, hasen hadis-i şerif. Kitapları muteber ve rivayetleri kuvvetli mübarek hadis alimleri bunlar. Kimse itiraz edemez, onları herkes sever, sayar; hadis ilmindeki hükümlerinin ne kadar değerli olduğunu bilirler.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[102]

أَنَا سَيِّدُ وَلَدِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، وَلاَ فَخْرَ ؛ وَبِيَدِي لِوَاءُ الْحَمْدِ ، وَلاَ فَخْرَ ؛ وَ مَا مِنْ نَبِيٍّ يَوْمَئِذٍ آدَمُ فَمَنْ سِوَاهُ ، إِلاَّ تَحْتَ لِوَائِي ؛ وَ أَنَا أَوَّلُ مَنْ تَنْشَقُّ عَنْهُ الأَرْضُ وَلاَ فَخْرَ ؛ وَأَنَا أَوَّلُ شَافِعٍ وَ أَوَّلُ مُشَفَّعٍ وَلاَ فَخْرَ (حم. ت. حسن ، ه. عن أبي سعيد)

RE. 152/2 (*Ene seyyidü veledi âdeme yevme'l-kıyâmeti ve lâ fahra, ve bi-yedî livâü'l-hamdi ve lâ fahra, ve mâ min nebiyyin yevme izin âdemü femen sivâhü illâ tahte livâî; ve ene evvelü men tenşakku anhü'l-ardu ve lâ fahra; ve ene evvelü şâfiin ve evvelü müşeffain ve lâ fahr.*)

(*Ene seyyidü veledi âdeme yevme'l-kıyâmeh*) "Ben kıyamet gününde Adem AS'ın evlâtlarının, yâni insan cinsinin seyyidiyim, en şereflisiyim, en efendisiyim, en önde geleniyim; (*ve lâ fahra*) iftihar yok!" Durum bu merkezde; ben Allah'ın bana bahşettiği bu dereceyi, sordunuz diye ifade ediyorum demek.

(*Ve bi-yedî* —veya *bi-yedeyye*— *livâü'l-hamdi ve lâ fahra*) "Hamd sancağı, *Livâü'l-Hamd* benim elimde —veya iki elimde— olacak; öğünmek yok."

---

102 Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.308, no:3148; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1440, no:4308; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.2, no:11000; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XIV, s.398, no:6478; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XIII, s.401, no:7493; Abdullah ibn-i Selâm RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.530, no:31882; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.15, no:11; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VII, s.25, no:5712.

Bu *Livâü'l-Hamd*'i, Peygamber Efendimiz'in eline verilecek Hamd Sancağı'nı anlamak için, Hacca gidenler Arafat'ı, Müzdelife'yi, Mina'yı hatırlasınlar. Topluluk halinde gelmiş olan hacılar, birbirlerini kalabalıkta görsünler, tanısınlar diye, başlarında bulunan kimse, uzun bir sopaya bir bayrak takıyor, bir renkli bez takıyor. Herkes bakıyor, "Hah, tamam, bizim kafile şurada!" diye onun peşinden gidiyorlar. Kafile belli oluyor.

İşte bunun gibi, mahşer gününün kalabalığı içinde, Allah-u Teàlâ Hazretleri Hamd Sancağı'nı Peygamber Efendimiz'in eline verecek. O bayrakla Peygamber Efendimiz'in yerini, yanını herkes bilecek; peygamberler, sıddîklar, şehidler, sàlihler, mü'minler onun etrafında toplanacaklar. Hamd Sancağı'nın Efendimiz'in elinde olması çok büyük bir şeref!..

Çünkü bayrak, sancak şereftir, büyüklerin yanında olur ve çok önemli bir işarettir, çok derin anlamı vardır. Ahirette de Peygamber Efendimiz'in Livâü'l-Hamd'i, Hamd Sancağı olacak.

(*Ve mâ min nebiyyin yevme izin*) "Peygamberlerden hiç bir peygamber yoktur ki, o kıyamet gününde, (*âdemü femen sivâhü*) Adem ve ötekiler..." Halbuki Hazret-i Adem, insanların hepsinin dedesi, Peygamber Efendimiz'in de dedesi; yaşça büyük ama, hiç bir peygamber yok ki, (*İllâ tahte livâî*) "O gün hepsi benim Livâü'l-Hamd'imin, benim dalgalandırdığım şanlı Hamd Sancağı'nın altında olacaklar." Adem AS da gelecek, Adem AS'dan sonraki bütün yüz yirmi dört bin peygamber —sayısını Allah bilir— onlar hepsi benim sancağımın altında toplanacaklar." Allah bizi de orada toplananlardan eylesin... Bu arada hemen duamızı yapalım!

(*Ve ene evvelü men tenşakku anhü'l-ard*) "Yeryüzü yarılıp da, içindekileri çıkardığı zaman, ilk çıkan ben olacağım." Bundan maksat, insanlar kabre gömülüyor. Sonra kıyamet kopunca, sûra üfürülünce, onlar kabirlerinden kalkacaklar. Toprak açılacak, kabirden öyle kalkacaklar. Ama kabrinden ilk kalkan Peygamber Efendimiz olacak. Çünkü server o, önder o, en önde gidecek o... Onun için ilkönce toprak onun üstünden açılacak. Kabr-i şerifinden Efendimiz kalkacak, öne geçecek. İlkönce o haşrolunacak, o ba'solacak. (*Ve lâ fahra*) "Öğünmek bahis konusu

değil.”

(*Ve ene evvelü şâfiin*) “Ve ilk şefaat edecek olan ben olacağım.”

“—Yâ Rabbi, kullarını afv ü mağfiret eyle! Mü’minleri bağışla, günahlarını mağfiret eyle...” diye, Peygamber Efendimiz’in şefaat ettiği muhtelif yerler olacak. Kıyamet gününde muhtelif yerlerde, muhtelif zamanlarda şefaat edecek.

(*Ve evvelü müşeffain*) “Ve şefaati ilk kabul olan kimse de ben olacağım. (*Ve lâ fahra*) Bir öğünç bahis konusu değil.” diye buyuruyor.

Tabii, Efendimiz’in kendisi hakkında bilgi verdiği daha başka pek çok hadis-i şerifler var. Biliyoruz ki, cennetin kapısına ilk gelecek olan da Peygamber Efendimiz olacak. Cennetin yüksek surları olacak.

Hattâ Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:[103]

آتِي بَابَ الْجَنَّةِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، فَأَسْتَفْتِحُ ، فَيَقُولُ الْخَازِنُ: مَنْ أَنْتَ ؟
فَأَقُولُ: مُحَمَّدٌ. فَيَقُولُ: بِكَ أُمِرْتُ لاَ أَفْتَحُ لأَحَدٍ قَبْلَكَ (م. حم.
وعبد بن حميد عن أنس)

RE. 3/1 (*Âtî bâbe’l-cenneti yevme’l-kıyâmeh*) “Cennetin kapısına ben vardığım zaman, (*feesteftihu*) onun açılmasını isteyeceğim.

(*Feyekùlü’l-hàzin*) Cennetin bekçisi Hàzin isimli melek, soracak:

(*Men ente?*) “Kimsin sen?.."

Peygamber Efendimiz de kendisini tanıtacak:

---

103 Müslim, *Sahîh*, c.I, s.188, no:197; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.136, no:12420; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.379, no:1271; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.119, no:400; İbn-i Ebî Àsım, *Evâil*, c.I, s.62, no:10; Begavî, *Şerhü’s-Sünneh*, c.VII, s.447; Ebû Avâne, *Müsned*, c.I, s.138, no:418; İbn-i Asâkir, *Mu’cem*, c.I, s.462, no:955; Enes ibn-i Mâlik RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.XI, s.532, no:31890; *Keşfü’l-Hafâ*, c.I, s.I, no:2; *Câmiü’l-Ehàdîs*, c.I, s.9, no:1.

(*Ene muhammedün*) "Ben Muhammed'im! Allah'ın habîbi, ahir zaman peygamberi Muhammed'im." diyecek.

O zaman cennetin bekçisi meleğin, Rıdvân'ın cevabı şu olacak:

(*Bike ümirtü en lâ efteha kableke*) "Yâ Rasûlallah! Senden evvel bu kapıyı başka birisine açmamakla emrolunmuştum. Buyur, gir!" diyecek.

Yâni, Cenâb-ı Hak:

"—Sakın ha ey Rıdvân, Rasûlüllah'tan evvel kimseye açma! İlkönce o girecek buradan..." diye meleğine bildirdiği için, melek de onu beyan ediyor.

Böylece, cennete ilkönce Peygamber Efendimiz girecek. Her şeyin en üstünü, en önde geleni, ilki oluyor Peygamber Efendimiz SAS Hazretleri.

e. Rasûlüllah'ı Tanıyalım!

Bizim ne yapmamız lâzım?.. Bizim Rasûlüllah SAS Efendimiz'i iyi tanımamız lâzım, iyi anlamamız lâzım!.. Onun büyüklüğünü,

neden Allah'ın Habîbi olduğunu, niye peygamberlerin serveri olduğunu iyi anlamamız lâzım! Ve onun sevgisini gönlümüze yerleştirmemiz lâzım!..

Çünkü zâten tanıyınca, sevmemek mümkün değil. Onu gören aşık-ı sàdıkı olurdu. "Ondan önce ve onda sonra, hiç onun kadar güzelini görmedim!" derdi. Onu tanıyan da, aynı şeyi diyecektir muhakkak...

Rasûlüllah'ı tanıdıktan sonra, sevdikten sonra, müslümanın yapacağı iş, Peygamber SAS Efendimiz'in sünnetine ittibâ etmektir. Sünnete ittibâ etmek ne demek?.. Hadis kitaplarını açmak, hadis-i şerif müslümanı olmaktır. En yüksek müslüman nasıl müslümandır?.. Hadis-i şerif müslümanıdır.

"—Başka ne tip müslümanlıklar var hocam?" diyecek olursanız; ahir zaman müslümanlığı var. Müslümana benzemez. Kendisine müslümanım der ama, "Ne biçim müslüman?" diye şaşarsınız. Çünkü İslâmî vazifeleri yapmaz. Günahların her çeşidini işler. Yine de o da bir derece, hiç olmazsa "El-hamdü lillâh, ben müslümanım!" der. Ama yanlış tarafı nedir?.. İyi olanı anlayamamaktır, iyi olanı da tenkit etmektir.

"—Biz de müslümanız!" deyip, daha iyi olan müslümanı tenkit eder, "Ne lüzum var?" filan der, cahilliğinden.

Ne lüzum olduğunu Allah biliyor, Rasûlüllah biliyor. Madem emretmiş, vardır bir sebebi...

"—İçki içme!"

"—Pekâlâ..."

"—Örtün!"

"—Pekâlâ..."

"—İbadet eyle!"

"—Pekâlâ..."

"—Yalan söyleme!"

"—Pekâlâ..."

Bunların hepsini yapar müslüman. Hadis-i şerif müslümanı odur. Zamane müslümanı da kendi kafasından uydurur, kaytarır, kıvırtır; yine de müslümanlığı kimseye bırakmak istemez. Allah ıslah etsin...

Başka ne çeşit müslümanlıklar var?.. Bid'atlara saplanmış

insanların müslümanlığı var. Bazı insanlar kendilerini dindarlık yapıyorum sanarak, sünnete aykırı yaşayışlara sürüklerler. Eski konuşmalarımda anlattığım gibi, demişler ki:

"—Salamura zeytin yemeyelim!.. Beyaz peynir yemeyelim!.."

Hatta birisi demiş ki, gülüyorum:

"—Bal yemeyelim!.."

Balı Kur'an-ı Kerim'de Allah medhediyor:

فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ (النحل:٦٩)

(*Fîhi şifâun li'n-nâs*) "Onun içinde insanlar için şifâ var!" (Nahl, 16/69) buyuruyor. Peygamber Efendimiz tavsiye buyuruyor. Güzel bir gıda, kuvvetli bir gıda... İçinde her türlü kıymetli, besleyici ve insan vücudunu zindeleştirici maddeler var.

Niye bal yemeyecekmişiz? Mantığa bakın: Arı her çiçekten gidiyormuş, bal alıyormuş. Bazan o çiçekler filancanın tarlasında, bazan falancanın tarlasında... Tarlalar da, çiçekler de, bitkiler de hepsi Allah'ındır. Arı da Allah'ın kuludur. Biz de Allah'ın kullarıyız. Allah-u Teàlâ Hazretleri arının çalışıp, çabalayıp

topladığını yemeyi bize helâl kılmıştır. Yani aşırılıklar çok yanlış!

Kimisi et yemiyor. Neden yemiyorsun? Peygamber Efendimiz yemiş. Yâsin Sûresi'nde, “Bunları insanlar için biz yarattık!” diye, Allah-u Teàlâ Hazretleri beyan ediyor. Yenilecek olanların yenilmesini helâl ediyor. Binilecek olanlarının, üzerine binilmesini helâl ediyor. Yani sen Allah'ın helâl ettiğini, müsaade verdiğini ne diye tenkit ediyorsun?

Aşırılıklardan, kendi aklına göre şeytana uyup, şeytan tarafından kışkırtılıp, böyle abuk sabuk şeylerle çeşitli işler yapanlar oluyor. Bunlara da, “bid'atçı müslüman” diyoruz. Yâni İslâm'ın özünde, aslında olmayan; Peygamber Efendimiz'in yaşantısında, hadis-i şerifinde olmayan tip fikirler ve davranışlar... Bid'at, yâni sünnete aykırı, sonradan uydurma şeyler.

İnsanlar çok çeşitli şeyler uydururlar. Kendilerini serbest bırakırsan, yüz verirsen, o kadar şaşırırlar ki, sonunda başlarlar putlara, taşlara, hayvanlara, ineklere, hatta yılanlara, hatta tenâsül cihazlarına taparlar. Hindistan'da öyle bir mezheb de var... Şeytan onlara bir mantık aşılar. O mantığı da uygun sanar ve ondan dolayı öyle yapar gider. Kimisi şeytana da tapıyor. Neden?... Tapalım da bize zarar vermesin filân gibi bir düşünceyle. Halbuki Allah, “Şeytan insanların düşmanıdır.” diye bildiriyor. Kimisi de öyle yapıyor.

Allah-u Teàlâ bizi, sünnet ve hadis-i şerif müslümanlığından, Peygamber Efendimiz'in yolundan ayırmasın... Allah hepinizden razı olsun...

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llàhi ve berekâtühû!..

09. 06. 2000 - AVUSTRALYA

18. ALLAH VE RASÛLÜNÜN SEVGİSİ

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llàhi ve berekâtühû!..

Aziz ve sevgili izleyiciler ve dinleyiciler!

Bir cuma sohbetinde yine sizin huzurunuzdayım, karşınızdayım. Uzaklarda da olsak, mânevi bakımdan kalbler yakın...

Peygamber SAS Efendimiz'in Mevlid'i, yakında idrak edip yaşadığımız güzel bir mutlu, mübarek hadise olduğu için, bugün Peygamber SAS Efendimiz'le ilgili hadisleri topladım ve bu cuma konuşmamı bunlar üzerinde, bunları anlatarak yapmak istiyorum.

a. Salât ü Selâmı Çok Eylemek

Birinci hadis-i şerif Aişe-i Sıddîka Validemiz'den Deylemî kaydetmiş, rivâyet etmiş (Rh.A). Peygamber SAS Efendimiz'e salât ü selâm getirmekle ilgili. Herkesin bildiği bir konu ama, tekrar perçinlensin ve bu konuda daha gayretli olsunlar diye okuyorum. Efendimiz SAS buyurmuşlar ki:[104]

مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَلْقَى اللهَ عَزَّ وَجَلَّ غَدًا رَاضِيًا ، فَلْيُكْثِرِ الصَّلاَةَ عَلَيَّ

(الديلمي عن عائشة)

RE. 424/3 (*Men serrahû en yelka'llàhe azze ve celle gaden râdıyen, felyüksiru's-salâte aleyye*)

Peygamber SAS Efendimize salât ü selâm getirmenin faziletleri, mükâfatları, ecirleri çok fazla ama, burada da bir başka güzel yönünü öğrenip sevineceğiz. İnşâallah, Peygamber Efendimiz'e salât ü selâmı daha da çok yapacağız. Peygamber

---

[104] İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.V, s.18; Cürcânî, *Târih-i Cürcan*; c.I, s.404, no:688; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.IV, s.303, no:852; Zehebî, *Mîzânü'l-İ'tidâl*, c.III, s.196, no:6103; Hz. Aişe RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.504, no:2229; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XX, s.391, no:22437.

Efendimiz buyuruyor ki:

(*Men serrahû*) "O kimse ki, onu sevindirir, (*en yelka'llàhe azze ve celle*) kendisinin aziz ve celîl olan Allah'a mülâki olması, Allah'ın huzuruna varması, Allah'ın huzuruna varıp ona kavuşması... (*Gaden râdıyen*) Yarın, yâni ahirette, Allah kendisinden razı bir vaziyette karşılaşmayı kim severse..."

Toparlayalım: "Kim yarın rûz-u mahşerde, Allah'ın kendisinden razı olduğu bir güzel durumla, Cenâb-ı Hakk'ın huzuruna varmayı, ona kavuşmayı severse, arzu ederse, temennî ederse; (*felyüksiru's-salâte aleyye*) bana salât ü selâmı çok eylesin!" diye tavsiye buyuruyor Peygamber SAS Efendimiz.

Biliyorsunuz salât ü selâmın çok çeşitleri var. En kısası:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ

(*A'llàhümme salli alâ seyyidinâ muhammed.*)

Daha kısası:

عَلَيْهِ السَّلاَمُ

(*Aleyhi's-selâm*) "Ona selâm olsun!" demek. Mûsâ AS, İsâ AS, Muhammed AS... Hiç olmazsa en kısası söylenmeli!..

Peygamber Efendimiz'in ismi anıldığı halde, salât ü selâm getirmeyen cimridir. Peygamber SAS Efendimiz onun bahil, cimri olduğunu, öyle sayılacağını bildiriyor. Salât ü selâm getirmek lâzım! Uzunları var, anlamı çok heyecanlandırıcı, duygulandırıcı olanları var. Namazları bitirdiğimiz zaman okuduğumuz *Salâten tüncîna*, *Salât-ı Münciye* deniliyor; çok güzel anlamı olan bir salât ü selâm...

Daha başka salât ü selâmlar var. *Salât-ı Münferice* var. Daha başka çeşitleri var. Ama kısa veya uzun, hacmi küçük veya büyük, hangi çeşitte olursa olsun salât ü selâm getirmek, Allah'ın emri olduğu için yerine getirilmesi gereken önemli bir vazife...

Kur'an-ı Kerim'de:

إِنَّ اللّٰهَ وَمَلاَئِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ ، يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ

وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا (الأحزاب:٥٦)

(*İnna'llàhe ve melâiketehû yusallûne ale'n-nebiyy, yâ eyyühe'llezîne âmenû sallû aleyhi ve sellimû teslîmâ.*) [Allah ve melekleri, Peygamber'e çok salevât getirirler. Ey mü'minler, siz de ona salevât getirin ve tam bir teslîmiyetle selâm verin!] (Ahzâb, 33/56) buyruluyor.

Onun için, biz kardeşlerimize, günde hiç olmazsa yüz defa salât ü selâm getirmeyi tavsiye ediyoruz. Yine Peygamber Efendimiz'in hadis-i şeriflerinden öğrendiğimiz, aldığımız bilgilere dayanarak... Yâni kendi kendimize, kardeşlerimize herhangi bir şeyi yükleyecek tavrı sevmiyorum şahsen ben. Peygamber Efendimiz ne tavsiye etmişse, onu tavsiye etmeyi seviyorum. Aynen nakletmeyi seviyorum. Ne az, ne fazla; aynen sünnet-i seniyyeyi uygulamalarını tavsiye ediyorum, temenni ediyorum kardeşlerimizin.

Onun için, yüz defa salât ü selâmı her gün söylersiniz. Ayrıca, cuma günü salât ü selâmın çok yapılması da Peygamber Efendimiz'in tavsiyesi olduğundan, cuma günleri de bin tane yapmanızı tavsiye ederim. Hocam Mehmed Zâhid Kotku (Rh.A) Efendimiz de, ben kardeşinize öyle tavsiye eylemişti. Bunlar da benden size yâdigâr olsun!..

Demek ki insan, Peygamber SAS Efendimiz'e salât ü selâmı çok ederse, yarın Cenâb-ı Hakk'a onun kendisinden razı olduğu bir şekilde mülâki olur, karşılaşır. Bu çok büyük bir devlet, çok büyük bir nimettir.

İnşâallah bu tavsiyemi unutmazsınız, uygularsınız, hepimiz uygularız. Temenni ederiz ki, Cenâb-ı Hak bu hadis-i şerifte va'd edilen mükâfâtı biz àciz, nâçiz, kusurlu, eksikli, günahkâr kullarına da ihsân eder. Çünkü va'di haktır, va'dinden hulfü yoktur, rahmeti çoktur.

b. Allah ve Rasûlü'nün Sevgisi

İkinci hadis-i şerif yine Efendimiz SAS'le ilgili. Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:[105]

مَنْ سَرَّهُ أَنْ يُحِبَّ اللهَ وَرَسُولَهُ ، وَيُحِبَّهُ اللهُ وَرَسُولُهُ ، فَلْيَصْدُقْ فِي حَدِيثِهِ إِذَا حَدَّثَ ، وَلْيُؤَدِّ أَمَانَتَهُ إِذَا ائْتُمِنَ ، وَلْيُحْسِنْ جِوَارَ مَنْ جَاوَرَهُ (هب. عن عبد الرحمن بن أبي قراد)

RE. 424/1 (*Men serrahû en yühibba'llàhe ve rasûlehû, ve yuhibbühu'llàhu ve rasûlühû, felyasduk fî hadîsihî izâ haddes, velyüeddi emânetehû ize'tümin, velyuhsin civâra men câverahû.*)

Daha önce çeşitli vesilelerle bu hadis-i şerifleri camilerde ve

---

105 Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.201, no:1533; İbn-i Esir, *Üsdü'l-Gàbe*, c.I, s.713; İbn-i Hacer, *el-İsâbe*, c.IV, s.353, no:5189; Abdurrahman ibn-i Ebî Kurâd RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.1291, no:43373; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XX, s.382, no:22409.

radyoda, televizyonda söylemiş olabiliriz. Ama bilinen bir şeyin tekrarı, hem hatırlatma olur, faydası vardır, sevabı vardır; hem de insan bazen bildiği şeyleri de, üzerinden zaman geçince gevşiyor, sevabını faziletini unutuyor. Tekrar tekrar hatırlatmakta fayda var. Nitekim Peygamber Efendimiz:[106]

جَدِّدُوا إِيمَانَكُمْ ، أَكْثِرُوا مِنْ قَوْلِ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ

(حم. ك. حل. عد. عن أبي هريرة)

(*Ceddidû îmâneküm, eksirû min kavli lâ ilâhe illa'llàh.*) diye de tavsiye buyurmuş. Tabii mü'minler imanlı kimseler ama, "İmanınızı sık sık '*Lâ ilâhe illa'llàh*' sözünü söyleye söyleye tazeleyin!" buyuruyor. Demek ki, tazelemekte fayda var. Bu hadis-i şerifi de bu bakımdan okuyorum:

(*Men serrahû en yühibba'llàhe ve rasûlehû*) "Her kim ki, kendisini Allah'ın ve Rasûlünün sevmesinden memnunluk duyarsa... Yâni, içinde Allah sevgisi var, Rasûlüllah sevgisi var. Bunu kim isterse, bundan kim memnun olursa, böyle bir durum var da, bundan kim sevinecekse... (*Ve yuhibbehu'llàhi ve rasûlühû*) Allah'ın ve Rasûlünün de kendisini sevmesinden kim memnun olursa, böyle bir durumu kim isterse, temenni ederse..."

İki taraflı yâni. Hem kendisinde aşkullah, muhabbetullah ve muhabbet-i Rasûlüllah oluşmasını istiyor. Kalbine bakıyorsun, coşkulu bir Allah sevgisi var, coşkulu bir Rasûlüllah aşkı, muhabbeti var. Bu tabii büyük bir nimet, herkese nasîb olmuyor. O yüksek duygulara erişmek için, yüksek insan olmak lâzım! Cenâb-ı Hakk'ın büyük lütfu tabii...

Kim içinde Allah sevgisi, Rasûlüllah sevgisi uyansın, var olsun, o aşk ateşi canlansın diye temenni ediyorsa; bir de Allah ve

---

[106] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.359; Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s.285, no:7657; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.II, s.357; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.417, no:1424; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.IV, s.76, no:925; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.416, no:1768; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.51, no:1068; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XII, s.34, no:11367; RE. 270/13.

Rasûlü onu sevsin diye istiyorsa... Karşılıklı yâni, kendisi Allah'ı sevecek, Allah da onu sevecek; kendisi Rasûlüllah'ı sevecek, Rasûlüllah da onu sevecek... Böyle bir şeye sahib olmaktan kim memnun olursa, kim böyle bir durumdan sevinç duyacaksa... (*Serrahû*) "Sevindirecekse..." mânâsına.

Tabii herkes sevinir. Her müslüman sevindiği için, "Kim böyle bir şeyi temenni ediyorsa..." gibi anlamak lâzım bu ifadeyi. Tabii, bütün müslümanlar temenni eder. bütün müslümanlar, bütün mü'minler Allah'ın kendisini sevmesini, Rasûlüllah'ın kendisini sevmesini ister. Kendisinde de onlara karşı sevginin, muhabbetin tabii, hàlisâne, muhlisâne olmasını ister tabii.

Böyle isterse, onun için ne yapsın:

1. (*Felyasduk fî hadîsihî izâ haddese*) "Konuştuğu zaman sözünde doğru olsun, sözü doğru söylesin, doğru dürüst konuşsun! Yâni yalancı olmasın, kıvırtıcı olmasın, aldatıcı olmasın, hilâf-ı hakîkat söz söyleyen kimse olmasın." Doğru sözlü olacak bir müslüman...

2. (*Velyüeddi emânetehû ize'tümin*) "Kendisine bir şey emanet verildiği zaman, emanet edilen şeyi, karşıdaki emanet veren kimseye, zamanı gelince versin!"

Tabii, emanete riayet edilir Bunu yapmamağa da emanete hıyânet denilir. Emanet etmiş birisi buna, vermiş bir şey; o da "Yok böyle bir şey, almadım!" diye inkâr ediyor. Üstüne yatmak derler, iç etmek derler; zimmetine geçirmek, almak, karşı taraf isbat edemiyor diye gasbetmek demek... Bir çeşit hırsızlık, hırsızlıktan da kötü bir şey!

Emânetlere riayet etmek, emaneti geriye vermek, dürüstlük işaretidir. Emanetler de çok çeşitlidir. Hattâ Allah'ın dini bize emanettir. Hattâ Kur'an-ı Kerim bize emanettir; bizim ona hizmet etmemiz lâzım!.. Basit eşyaların emanet olarak verilmesinden öte, ulvî emanetler de vardır.

Hanımlar bize emanettir. Kayınpederler, kayınvalideler ciğerpâresini çok sevgili yavrusunu vermiştir, erkeklerin emanetidir. Erkek hanıma hàmî olacak, her türlü tehlikeden koruyacak, kollayacak... Hem dünyasını koruyacak, hem ahiretini... İmanına bir zarar gelmemesi, amelinde bir noksanlık

olmaması için var gücüyle çalışacak. Doğru yolda yaşaması için, var gücüyle gayret gösterecek. Bu benim eşim, hayat arkadaşım, bana emanet diye.

Sonra çoluk çocuk insana emanettir, Allah'ın emanetidir. Onlara da İslâm'ı güzelce öğretmesi, bakması lâzım!..

Emanet çok geniş kapsamlı, alanı çok geniş olan bir sözdür. Ama en basiti verilen maddî para, pul, eşyayı, "Al sende bir müddet kalsın, sonra alacağım!" denilen şeyi, istediği zaman sahibine hemen şıp diye vermektir.

Aksi oluyor mu?.. Tarihte olmuş, şimdi de olur. Malın sahibi itimad etmiştir bu adama, vermiştir ama, bu adam da itimada lâyık değil demek ki, iyi ölçememiş; "Almadım öyle bir şey!.." der, kovalar, kışalar, haydi bakalım der. O da nereye başvursun?.. Başvuracak bir yeri yoktur, elinde isbat edecek belgesi yoktur ama, Allah-u Teàlâ Hazretleri her şeyi biliyor, görüyor. Ahirette bunun acı bir hesabı vardır, cezası vardır. Dünyada da cezası kalmaz, emanete hıyanet edenler, bir gün ettiğinin cezasını çeker.

3. (*Velyuhsin civâra men câverah*) “Kendisine mücâvirlik eden kimsenin, bu mücâvirliğine güzel riayet etsin!” Yâni, “Kendisinin komşularına, komşuluğu güzel etsin!” mânâsına gelebilir. Komşularla iyi geçinmek tavsiyesi olabilir.

Bir de yanına gelip, bir müddet yanında beraber bulunan kimseye de, iyi davranmak anlamına gelir. Yolda bir müddet beraber bulunabilir insan, askerlikte bir arada bulunabilir... Çeşitli vesilelerle belli bir zaman için bir arada bulunabilir. Mücâvir olduğu, beraber bulunduğu, komşu olduğu, yan yana olduğu kimseye, bu yan yana olmanın âdâbına uygun muamele etmek; onları üzmemek, iyilik etmek gerekir.

Allah’ın bizi sevmesini istiyoruz, Rasûlüllah’ın bizi sevmesini istiyoruz, içimizde Allah aşkı, Rasûlüllah aşkı uyansın diye temennî ediyoruz... O zaman doğru sözlü olacağız, emanete riayet edeceğiz ve komşuluğu güzel yapacağız.

Basit gibi görünen tavsiyeler, ama riayet edilmiyor. Komşular birbiriyle kavgalı, ihtilâflı... Artık kabahat kimse ise, yapmak istemediği halde, bazen de bir tanesinin hırçınlığından böyle şeyler oluyor. Barışmak isteyen istediği halde ötekisi yanaşmazsa; hırgürü, ihtilâfı beri taraf yapmamak istediği halde, sabrettiği halde, öbür taraf kasden çıkartırsa; o zaman asıl suçluyu Cenâb-ı Hak bilir ve cezalandırır.

c. Rasûlüllah’ı Görmek İsteyen...

Peygamber SAS Efendimiz'le ilgili konularla devam ediyoruz. Buyuruyor ki Peygamber Efendimiz:[107]

مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَنْظُرَ إِلَي يومَ الْقِيَامَةِ كَأَنَّهُ رَأْيُ عَيْنٍ ، فَلْيَقْرَأْ إِذَا

---

[107] Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.433, no:3333; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.27, no:4806; Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s.620, no:8719; Ebû Nuaym, *Hilyetü’l-Evliyâ*, c.IX, s.231; Mizzî, *Tehzîbü’l-Kemâl*, c.XVIII, s.16, no:3996; Abdullah ibn-i Ömer RA’dan.

Mecmaü’z-Zevâid, c.VII, s.283, no:11468; *Kenzü’l-Ummâl*, c.XIV, s.211, no:38346; *Câmiü’l-Ehàdîs*, c.XX, s.398, no:22456.

الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ، وَإِذَا السَّمَاءُ انفَطَرَتْ ، وَإِذَا السَّمَاءُ انْشَقَّتْ

(حم. ت. طب. ك. ض. عن ابن عمر)

RE. 423/12 (*Men serrahû en yenzura ileyye yevme'l-kıyâmeti keennehû re'yü aynin, felyakra' ize'ş-şemsü küvviret, ve ize's-semâü'nfetarat, ve ize's-semâü'nşakkat.*)

Bu hadis-i şerifi Abdullah ibn-i Ömer RA rivâyet eylemiş. Ahmed ibn-i Hanbel (Hanbelî mezhebinin imamı), İmam Tirmizî, Taberânî, Hàkim ve diğer kaynaklar kaydetmişler. Bunlar güzel kaynaklardır, büyük alimlerdir, ciddî alimlerdir, eserleri muteberdir. (*Rahme-tu'llàhi aleyhim ecmaîn.*) Buyuruyor ki Peygamber SAS Efendimiz:

"Kıyamet gününde, bana sanki böyle gözüyle görüyor gibi nazar etmeyi kim isterse, yâni âşikâre, karşı karşıya, kim vech-i pâkime nazar etmek isterse; (*felyakra' ize'ş-şemsü küvviret, ve ize's-semâü'nfetarat, ve ize's-semâü'nşakkat.*) *İze'ş-şemsu küvviret*, yâni Tekvir Sûresi'ni; *İze's-semâü'nfetarat*, yâni İnfitar Sûresi'ni; ve *İze's-semâü'nşakkat*, yâni İnşikak Sûresi'ni okusun!"

Bu üç sûre otuzuncu cüzde, yerlerini bulun, okuyun! [s. 585, 586, 588] Ezberinizde değilse ezberleyin! Üçüncüsünde secde âyeti vardır, geriye doğru dördüncü âyet; okudukça secde edeceksiniz. Mânâsını da okuyup anladığınız zaman, Rasûlüllah SAS Efendimiz'in neden tavsiye ettiğini de o zaman keşfedersiniz.

Bunlar kıyamet alametlerini ve ahirette hesaba çekilen insanların durumlarını anlatıyor. Ahirete iman en önemli mesele olduğu için, imanımızda en önemli konu olduğundan, bunu çok iyi düşünmemiz lâzım ve ahirete çok iyi hazırlanmamız lâzım! Ahirete iyi hazırlanarak, amellerimizi dikkatli yapmamız lâzım! Onun için bu sûreleri tavsiye buyuruyor.

Buyurun size yeni bir vazife: Bunları bilmeyenler ezberlesin! Bilenler tefsirine baksın, çok iyi bir şekilde tefsirini öğrensin! İçindeki mânâları düşünsün! Ne yapması gerekiyorsa, mûcebince amel eylesin!..

d. Bir Müslümanı Sevindirmek

Ve sonuncu hadis-i şerif. Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan, İbnü'n-Neccâr ve Ebü'l-Hüseyin rivâyet etmişler. Onların kitaplarında kayıtlı... Efendimiz buyuruyor ki:[108]

مَنْ سَرَّ مُسْلِمًا بَعْدِي، فَقَدْ سَرَّنِي فِي قَبْرِي؛ وَمَنْ سَرَّنِي فِي قَبْرِي، سَرَّهُ اللهُ تَعَالَى يَوْمَ الْقِيَامَةِ (أبو الحسين وابن النجار عن ابن مسعود)

RE. 423/9 (*Men serra müslimen ba'dî, fekad serranî fi kabrî; femen serranî fî kabrî serrahu'llàhu teàlâ yevme'l-kıyâmeh.*)

Abdullah ibn-i Mes'ud hadisin râvîsi oldu mu, bana bir başka itimad geliyor, bir başka rahatlık geliyor. Çünkü tefsirde ileri bir sahabi, alim bir sahabi, *Abâdile-i Erbaa*'dan, Dört Abdullah'tan birisi... *Rıdvânu'llàhi aleyhim ecmaîn.* Allah şefaatlerine erdirsin...

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

(*Men serra müslimen ba'di*) "Kim benden sonra bir müslümanı sevindirirse; yâni benim vefatımdan sonra, ahirete irtihalimden sonra, bir mü'min kardeşini sevimli bir şey yapıp da, gönlünü hoş edip de sevindirirse; (*fekad serranî fi kabrî*) beni kabrimde sevindirmiş gibi olur."

Çünkü, Peygamber Efendimiz bütün müslümanların velîsidir. Her müslümana yapılan iyilik onu sevindiriyor.

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ، عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ (التوبة:١٢٨)

(*Lekad câeküm rasûlün min enfüsiküm azîz, aleyhi mâ anittüm*

---

[108] *Kenzü'l-Ummâl*, c.VI, s.674, no:16413; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XX, s.376, no:22394.

harîsun aleyküm bi'l-mü'minîne raûfün rahîm) [And olsun size kendinizden öyle bir Peygamber gelmiştir ki, sizin sıkıntıya uğramanız ona çok ağır gelir. O, size çok düşkün, müminlere karşı çok şefkatlidir, merhametlidir.] (Tevbe, 9/128)

Raûf ve Rahîm olduğundan, (*harîsun aleyküm*) bizim üzerimize çok şefkatli, şefkat kanatlarını germiş bir peygamber olduğundan; (*bi'l-mü'minîne raûfün rahîm*) mü'minlere Raûf ve Rahîm olduğundan; birisine iyilik yapıldı mı, kendisine iyilik yapılmış demektir diyor Efendimiz.

Vasiyet gibi oluyor bu. Yâni, benden sonra bakın işte yapabileceğiniz şey budur. Bir müslümanı sevindirin de, kabrimde sanki beni sevindirmiş gibi olursunuz. Çok güzel bir mânâ...

Bir müslümana iyilik yaparken bu anlamı düşünerek, bu mânâyı düşünerek iyilik yapalım! Rasûlüllah SAS'e sanki kabrinde bir ikram yapmışız, bir iyilik yapmışız gibi kabul olunacak.

(*Femen serranî fi kabri*) "Kim ben kabrimdeyken beni sevindirirse, (*serrahu'llàhu teàlâ*) Allah-u Teàlâ da onu sevindirir, sevinçlere gark eder; (*yevme'l-kıyâmeti*) kıyamet gününde..."

Demek ki, bir müslüman kardeşimize yaptığımız iyilik, Rasûlüllah'a yapılmış iyilik sayılacak. Ne mutlu, ne güzel!.. Rasûlüllah'a yapılmış olan iyiliği de, Cenâb-ı Hak kıyamet gününde o kulu sevindirecek mükâfatlar, sevaplar vererek, muratlarına erdirerek taltif edecek.

Sonuç itibariyle; bir müslümanı sevindirecek şeyler yaptınız mı, ahirette Allah da sizi sevindirecek, ahireti hayırlı edecek. Sizi ahirette Allah bir sevindirir ki, azab etmez. Sevindirdi mi, arkası iyi gelecek demektir. Sevinçten sonra, "Al biraz sevinç, ondan sonra haydi cezaya!" diyecek durum olmaz ahirette.

Onun için, müslümanları sevindirmeye gayret edelim! Kimsenin kalbini kırmamağa, gönül yıkmamağa çalışalım! Kimseyi mağdur etmemeğe gayret edelim, üzmemeğe gayret edelim!..

İnsanlar bazen kendi haklarını savunamazlar, bazen de savunmazlar. Yâni susar, "Cenâb-ı Hak biliyor!" der, Allah'a havale eder. En fenası o... Suskun haklı, Allah'a havale etti mi,

haksızlık yapanı Allah perişan eder. O bakımdan son derece dikkatli olmak lâzım!..

Bu adam sessiz, gık demiyor. Ağzından lokmasını alsan ses çıkartmıyor. Vur ensesine, al ağzından lokmayı... Ama Allah-u Teàlâ Hazretleri *Azîzün züntikàm*'dır, onun cezasını çıkartır. Saf da olsa, anlamıyor da olsa, veya anladığı halde edebinden, tenezzül etmeyip karşılık vermiyorsa; öteki de şirretliğe devam ediyorsa, Allah onun cezasını verir.

Aman kalb yıkmamağa çalışın! Çünkü kalbi yıkmak, Kâbe'yi yıkmak gibi kötüdür. Kalb yapmak, gönül yapmak, sevindirmek de ahirette sevinçlere gark olmanın, Allah'ın iltifatına mazhar olmanın sebebidir.

Aman müslüman kardeşlerinizi kollayın, üzmeyin, yardımcı olun! Hem Türkiye'de, hem Türkiye dışındaki müslüman kardeşlerinizi düşünün! Afrika'yı düşünün, Orta Asya'yı düşünün, Kafkasya'yı düşünün, Çeçenistan'ı düşünün, Bosna'yı, Hersek'i düşünün; her türlü yardımı yapın!..

Ah!.. Elimizde imkânlar olsa da, şu susuzluktan insanların zayıflayıp kuruduğu Afrika ülkelerine gitsek. Sondaj makineleriyle gırıl gırıl yeri delerek aşağıdan suları bulsak, şırıl şırıl akıtsak, insanları sevindirsek...

Bu Avustralyalıların benim size nakletmek istediğim bir güzel tarafları var. Bunlar her birisi, suyun her damlasının kıymetini çok iyi bildikleri için, suyu korumaya çok gayret ediyorlar. Çok yağış olan bir kıta değil yani, iç tarafları çöl. Onun için, her arazide üç beş tane gölet var, sun'î. Toprağı kazıyorlar, sel akan kısmının önünü yükseltiyorlar, tedbirleri alıyorlar.

Benim bahçemde de var şu anda. Yâni şöyle Türkiye'de böyle bir bahçe olsa, böyle göstersem içinde kayığı da var, gezilebiliyor; ama sun'î. Şöyle kazılmış, kazma makineleriyle set yapılmış. Su birikmiş, ortasında bir buçuk adam boyu derinlik, kenarlara doğru azalıyor. Nilüferler ve sâireler var, orada yaban ördekleri sürüleri var. Türkiye'de olsa tüfekleri alırlar, hemen vururlar. Tabii o tarlada olan kuzular, inekler, mahlûkat geliyor, oradan sularını içiyor. Gerekirse sulama yapılıyor. Yâni, su böylece değerlendiriliyor.

Türkiye'de de olabilir. Türkiye'nin de birçok yerinde bu uygulanabilir. Yağışların az olduğu yerlerde, sellerin aktığı yerlere, usulüne uygun küçük bendler yaparak, yâni setler yaparak, oraya suyun toplanması sağlanır. Sonra yağmur yağmadığı zamanlarda, o su kullanılır.

Sulandığı zaman da, toprak çok sadık bir dosttur, çok münbit oluyor. Cenâb-ı Hak topraktan neler bitiriyor. Çok muhterem bir varlık toprak. Hizmetin karşılığını hemen veriyor, kat kat veriyor.

Bakıyorsunuz hiç ummadığınız yerde; bizim bahçede bakıyorum, hiç ummadığımız otların arasında, kiraz domatesi denilen küçük domates bitmiş; salkım salkım domatesler var.

"—Allah Allah!.. Ben ekmedim, çayır çimendi burası, nereden oldu?.."

Kuşlar kanatlarıyla, gagalarıyla bunları taşıyorlar. Gidiyorlar domates bahçesinden yiyorlar, ağızlarında bulaşıklar; kanat çırptıkları zaman buralara düşüyor. Cenâb-ı Hak buralarda bitiriyor. Yiyoruz, tadı da güzel oluyor, tabii olarak geldiği için.

Hatta anlatıyorlar televizyonda, okyanusta volkan, yanardağ patlıyor, suların üstüne toplanıp da lavlar çıkıyor, donuyor, bir

ada oluyor. Yanardağdan oluşan yeni bir ada... Bakıyorsunuz yüksek yerinde bir göl var. Bu krater ağzındaki göl... Bakıyorsunuz bu gölde bir zamanlar yanardağ gittikten sonra, soğudu uzun zaman göl.

Okyanusta yeni çıktı krater. Ve kızgın lavların çukurluğuna yağmur yağdığı için su birikti. Burada bir şey olmaması lâzım! Ama bakıyorsunuz bitkiler var, bakıyorsunuz balıklar var, bakıyorsunuz mahlûklar var... Nereden geliyor bunlar?.. Kuşlar vasıtasıyla, rüzgârlar vasıtasıyla Cenâb-ı Hak oradan oraya sevk ediyor.

Levâkıha, yâni rüzgârların böyle ilkah edici olduğunu da Kur'an-ı Kerim bildiriyor:

وَأَرْسَلْنَا الرِّيَاحَ لَوَاقِحَ (الحجر:٢٢)

(*Ve erselne'r-riyâha levâkıha*) [Bir de ilkah edici rüzgârlar gönderdik] (Hicr,15/ 22)

Bakıyorsunuz hiç ummadığınız yerde balıklar oluyor, mahlûklar oluyor, çeşit çeşit bitkiler bitiyor. Cenâb-ı Hakk'ın lütfu... Onun için, Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin lütfuna ne kadar hamd ü senâlar eylesek azdır.

Aman gönül yapmaya çalışalım! Aman mü'minleri sevdirmeğe çalışalım!.. Ondan açıldı konuşma. Zayıfların yardımına koşalım, yoksulların yardımına koşalım!.. Muhtaçlara yardım edelim, hastalara yardım edelim! Sevap kazanalım, ecir kazanalım. Dünyamız, ahiretimiz mâmur olsun, aziz ve sevgili izleyiciler ve dinleyiciler!..

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llàhi ve berekâtühû!..

16. 06. 2000 - AVUSTRALYA